

A high-speed photograph of water splashing, with numerous bubbles and droplets of varying sizes. The water is clear and blue-tinted, set against a light background. A yellow rectangular box is overlaid on the left side of the image.

Vandsektoren

Lovsamling 2018

Building a better
working world

Vandsektoren

Lovsamling 2018

Indhold

Forord	6
Om EY's branchegruppe for Energi & Forsyning	8
Kapitel 1	
Vandsektorloven	10
Vandsektorloven	
Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold	12
Fremtidige lovændringer til vandsektorloven (lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold)	23
Økonomiske rammer	
Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (udmøntning af vandsektorforliget)	25
Indberetningsvejledning til de økonomiske rammer	38
Revisionsinstruks om indberetning af oplysninger til økonomiske rammer samt oplysninger til benchmarking	68
Vejledning om fusioner, overtagelser og spaltninger i de økonomiske rammer	79
Benchmark	
Vejledning i indberetning til TOTEX-benchmarking (drikkevand)	93
Vejledning i indberetning til TOTEX-benchmarking (Spildevand)	128
Bekendtgørelse om performancebenchmarking af vandselskaber	175
Klimatilpasning	
Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand	177
Vejledning om klimatilpasningsprojekter	181
Forsyningssekretariatets eksempel på den gode klimaansøgning	191
Tilknyttet aktivitet	
Bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (udmøntning af vandsektorforliget)	196

Vejledning om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed	200
Revisorinstruks om erklæring for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed	220
Bekendtgørelse om vandselskabers udnyttelse af egne energiresourcer	227
Forbrugerindflydelse	
Bekendtgørelse om forbrugerindflydelse i vandselskaber	229

Kapitel 2

Stoploven	232
Lov om kommuners afståelse af vandselskaber	234
Stoploven	
Bekendtgørelse om kommuners indberetninger og erklæringer efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger	237
Vejledning om kommunale indberetninger efter stoploven	240
Mellemværender med kommunen	
Bekendtgørelse om afvikling af mellemværender mellem kommuner og vandselskaber	253

Kapitel 3

Betalingsloven (spildevandsselskaber)	256
Lovbekendtgørelse om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v.	258
Trappemodell	
Bekendtgørelse om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget m.v.	267
Vejledende notat om reglerne for trappemodell for beregning af vandafledningsbidrag	272
Betalingsregler	
Bekendtgørelse om afdragsordninger, fristfastsættelse for spildevandshåndtering og tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt	293
Vejledning om betalingsregler for spildevandsanlæg	296

Særbidrag

Bekendtgørelse om særbidrag for særligt forurennet spildevand	367
---	-----

Kapitel 4

Vandforsyningsloven (drikkevandsselskaber)..... 370

Lov om vandforsyning m.v.	372
--------------------------------	-----

Takstfastsættelse

Energistyrelsens vejledning om fastsættelse af takster for vandforsyning	398
--	-----

Kapitel 5

Andre relevante forskrifter 420

Lånebekendtgørelsen

Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.	422
---	-----

Erhvervsstyrelsen

Vejledning om årsregnskaber for mindre vandværker der aflægger regnskab efter årsregnskabsloven.	431
---	-----

Notat om regnskabsaflæggelse i forsyningsvirksomheder underlagt prisregulering	456
--	-----

Forord

EY's branchegruppe for Energi & Forsyning er stolte af at kunne genudgive denne lovsamling for vandsektoren.

Arbejdet med fastlæggelse af den fremtidige regulering for vandselskaberne har nu stået på i en længere periode, og der er en betydelig klarhed over ændringerne af reguleringen. Ændringerne af vandsektorloven og forskellige øvrige relaterede love m.v. har baggrund i den politiske aftale om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor, der blev indgået den 29. april 2015 i forligskredsen.

Hensigten i den politiske aftale er, at vandsektorloven skal medvirke til, at vand- og spildevandsforsyningen drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugerne, giver lavest mulige stabile priser for forbrugerne og samtidig understøtter innovativ udvikling, demonstration og eksport af vandteknologiløsninger. Loven skal endvidere medvirke til at sikre og udvikle en vand- og spildevandsforsyning af høj sundheds- og miljømæssig kvalitet, som tager hensyn til forsyningssikkerhed, klima og naturen. Forslaget er baseret på principperne om mere effektivitet i vandsektoren, understøttelse og videreudvikling af et højt niveau for miljø, service og forsyningssikkerhed samt mindre bureaukrati i organisering og tilsyn.

Den nye regulering af vandsektoren indeholder en række ændringer til regelsættet for vandselskaberne, herunder bl.a. ændrede regler i forhold til den økonomiske regulering, ændringer af stoploven, modificeringer vedrørende tilknyttet aktivitet m.v. Vi har i denne lovsamling medtaget de mest relevante love, bekendtgørelser og vejledninger.

Henset til bl.a. den nye regulering er det fortsat aktuelt at holde sig ajour med regler og praksis. Det er vigtigt - også for de mindre vandselskaber - at sikre, at der sker en korrekt og optimal indberetning til myndighederne. Vi håber, at denne lovsamling kan være med til at give vandselskaber et godt overblik over regler og vejledninger, og at lovsamlingen kan fungere som et praktisk opslagsværk i det daglige arbejde.

Lovsamlingen er opdateret pr. 12. april 2018 med de seneste love, bekendtgørelser, vejledninger m.v.

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål eller kommentarer.

12. april 2018

EY's branchegruppe for Energi & Forsyning

Branchegruppeleder

Michael N.C. Nielsen
Partner, statsaut. revisor
+45 25 29 35 35
michael.n.nielsen@dk.ey.com

Aarhus

Ulrik Vangso Ørts
Associate Partner, statsaut. revisor
+45 25 29 45 75
ulrik.vangsoe@dk.ey.com

København

Finn Thomassen
Executive Director, statsaut. revisor
+45 25 29 38 37
finn.thomassen@dk.ey.com

Odense

Michael Sig
Executive Director, statsaut. revisor
+45 25 29 40 69
michael.sig@dk.ey.com

Om EY's branchegruppe for Energi & Forsyning

Revision og rådgivning af forsyningsvirksomheder kræver indgående kendskab til den særlovgivning, der opstiller de rammer, som virksomhederne skal operere under. Dertil kommer forståelsen for de særlige hensyn til offentlige eller forbrugerejede selskaber, som i høj grad er genstand for offentlighedens interesse.

I anerkendelse af disse branchekrav har vi etableret EY's branchegruppe for Energi & Forsyning - et team bestående af 60-70 revisorer, skatterådgivere, moms- og afgiftsspecialister, økonomer og konsulenter, som tilsammen har en betydelig og bred kompetencevidde, og alle har indgående kendskab til energi- og forsyningssektoren. Ud over vand- og spildevandsforsyninger, betjener vi en lang række varmeforsyninger, affaldshåndteringsvirksomheder, elforsyninger, forbrændingsanlæg, deponi, fjernkøling, biogas m.v. og kan derfor trække på vores erfaringer fra andre grene af sektoren, som minder om hinanden, men alle er forskellige.

Vores sektorspecifikke ressourcer arbejder som en samlet enhed, hvorfra vi leverer revisionsydelser tæt integreret med skatte- og afgiftsmæssige forhold og andre relevante discipliner til hele landet. Det giver os en robusthed, som er jeres garanti for, at opgaver løses på den mest optimale måde - og altid med kritisk syn i forhold til de særlige forsyningsretlige rammer.

Vores branchegruppe har revisorbranchens højeste aktivitetsniveau omkring videndeling med forsynings-selskaber. Vi afholder eksempelvis ofte arrangementer, der viderebringer vores eksperters viden til jer bl.a. gennem gå hjem-møder og workshops, hvor vi tager fat på forskellige relevante emner. Medarbejderne i EY's branchegruppe for Energi & Forsyning deltager herudover i det lovforberedende arbejde, underviser, skriver faglige artikler og deltager i faglige netværk, stande og messer m.v.

Vi udgiver ligeledes skriftlige og elektroniske nyhedsbreve samt andre nyhedsbreve, som kan være aktuelle for jer:

● **Magasinet Energi & Forsyning**

>>

- ▶ Dybdegående artikler om faglige emner og ny lovgivning.
- ▶ Magasinet er gratis.
- ▶ To udgivelser årligt.

● **Kurser, workshops og gå hjem-møder**

>>

Fx omhandlende:

- ▶ Indberetninger for vandsektorselskaber
- ▶ Ny regulering for indtægtsrammer m.v.
- ▶ Moms- og afgiftsseminarer
- ▶ Regnskabsseminar
- ▶ Skræddersyede indlæg for ledelse og bestyrelse

● **Elektronisk nyhedsbrev**

>>

- ▶ Få tilsendt faglige nyheder elektronisk direkte til din inbox.
- ▶ 8-10 udgivelser årligt

www.ey.com/dk

Følg Energi & Forsyning på LinkedIn

● **Udgivelser**

>>

Vi udsender periodisk den nyeste lovsamling inden for:

- ▶ Varme
- ▶ El
- ▶ Vand
- ▶ Affald

● **Energi & Forsyning på LinkedIn**

>>

Faglige indlæg, diskussioner og nyt om energi- og forsyningsbranchen Find os her:

- ▶ EY Vand og Spildevand
- ▶ EY Energi & Forsyning
- ▶ EY Varme og Affald

The background of the page is a white surface with several large, dynamic splashes of bright blue ink. The ink is spread across the top and right sides, creating a sense of movement and depth. The splashes vary in density, with some areas being more saturated and others more wispy. The overall effect is clean, modern, and artistic.

Kapitel 1

Vandsektorloven

Vandsektorloven

Lov 2009-06-12 nr. 469

Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold

som ændret ved L 2009-12-27 nr. 1518, L 2010-05-11 nr. 484, L 2012-06-18 nr. 578, L 2012-06-18 nr. 580, L 2015-01-27 nr. 56, L 2016-02-16 nr. 132, L 2016-12-27 nr. 1715 og L 2017-06-08 nr. 662

Fremtidige lovændringer: L 2016-02-16 nr. 132

Kapitel 1.

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven skal medvirke til, at vand- og spildevandsforsyningen drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugerne, giver lavest mulige, stabile priser for forbrugerne og samtidig understøtter innovativ udvikling og demonstration og eksport af vandteknologiløsninger. Loven skal endvidere medvirke til at sikre og udvikle en vand- og spildevandsforsyning af høj sundheds- og miljømæssig kvalitet, som tager hensyn til forsyningsikkerheden, klimaet og naturen.

§ 2. Loven omfatter i sin helhed

1. vandselskaber, der enkeltvis eller sammen med andre vandselskaber af samme forsyningsart, som helt eller delvis eller direkte eller indirekte er ejet af en kommune, forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme med vand eller behandler eller transporterer spildevand hidrørende fra mindst ti ejendomme, og
2. vandselskaber, der enkeltvis eller sammen med andre vandselskaber af samme forsyningsart, som helt eller delvis, direkte eller indirekte har samme ejerkreds og leverer mindst 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme eller behandler eller transporterer mindst 200.000 m³ spildevand årligt hidrørende fra mindst ti ejendomme.

Stk. 2. Loven gælder for serviceselskaber, jf. § 19, stk. 2.

Stk. 3. § 4, stk. 4, § 5, stk. 3, §§ 10, 12 a-12 f og kapitel 8 finder endvidere anvendelse på andre vandselskaber, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1.

Stk. 4. De vandselskaber, der opfylder betingelserne for at være omfattet af stk. 1, skal skriftligt anmelde dette til Forsyningssekretariatet.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om vandselskabers anmeldelse efter stk. 4 og om Forsyningssekretariatets pligt til at registrere anmeldte vandselskaber, herunder om fristen for anmeldelse.

Stk. 6. I loven forstås ved følgende begreber:

1. *Vandselskab:* Et selskab, herunder et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i den kommunale styrelseslov, en selvejende institution, en forening el.lign., der udøver vand- eller spildevandsforsyningsaktiviteter mod betaling.
2. *Forsyningsart:* Vandforsyning eller spildevandsforsyning.
3. *Vandforsyningsaktivitet:* Indvinding, behandling, transport eller levering af drikkevand mod betaling.
4. *Spildevandsforsyningsaktivitet:* Transport, behandling eller afledning af spildevand mod betaling.

§ 3. Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning undtage et vandselskab fra bestemmelserne i kapitel 2 om benchmarking, kapitel 3 om indtægtsrammer m.v. og § 10 om betaling til Forsyningssekretariatet. Undtagelse efter 1. pkt. skal meddeles, såfremt ansøgeren dokumenterer, at de af ansøgeren helt eller delvis, direkte eller indirekte ejede vandselskaber i de seneste 3 på hinanden følgende år årligt har leveret, behandlet eller transporteret mindre end 200.000 m³ vand eller spildevand.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, som på ansøgningstidspunktet ikke længere helt eller delvis, direkte eller indirekte er ejet af en kommune.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet træffer afgørelse om undtagelse efter stk. 1 og 2 efter modtagelse af den fornødne dokumentation for kravets opfyldelse. Undtagelsen har virkning fra førstkommande hele kalenderår.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om kravene til dokumentation for opfyldelse af kravet om undtagelse efter stk. 1 og 2.

Kapitel 2. Benchmarking

§ 4. Forsyningssekretariatet skal foretage totaløkonomisk benchmarking af vandselskaber, jf. § 2, stk. 1, med en årlig debiteret vandmængde over 800.000 m³.

Stk. 2. Vandselskaber omfattet af stk. 1 skal indberette oplysninger om vandselskabets økonomiske forhold til Forsyningssekretariatet til brug for Forsyningssekretariatets beregning af vandselskabernes effektivitet i form af totaløkonomisk benchmarking.

Stk. 3. Andre vandselskaber kan frit vælge at deltage i den totaløkonomiske benchmarking omfattet af stk. 1. Meddelelse om ind- og udtræden af frivillig benchmarking gives til Forsyningssekretariatet. Tilmelding er bindende for den først kommende benchmarking for det pågældende vandselskab.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler om indhold og udformning af den totaløkonomiske benchmarking, herunder om, hvilke oplysninger vandselskaberne skal registrere og indberette efter stk. 1 og 3, og om opgørelses- og målemetoder. Miljøministeren fastsætter endvidere regler om indberetning af registrerede oplysninger til Forsyningssekretariatet om indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og om frister for indberetning.

§ 5. Miljø- og fødevarerministeren foretager årligt performancebenchmarking af vandselskaber, jf. § 2, stk. 1.

Stk. 2. Vandselskaber, jf. § 2, stk. 1, skal indberette nødvendige oplysninger til brug for miljø- og fødevarerministerens beregning af vandselskabernes performance inden for forhold vedrørende miljø, sundhed, energi og klima samt forsyningsikkerhed.

Stk. 3. Andre vandselskaber kan frivilligt deltage i performancebenchmarkingen. Meddelelse om ind- og udtræden af frivillig benchmarking gives til miljø- og fødevarerministeren. Meddelelsen er bindende for vandselskabet for det efterfølgende kalenderår.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om indhold og udformning af performancebenchmarking, herunder om, hvilke oplysninger vandselskaberne skal indberette efter stk. 2 og 3, og om opgørelses- og målemetoder samt om indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og om frister for indberetning. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan ligeledes fastsætte regler om meddelelse om ind- og udtræden af frivillig performancebenchmarking, herunder om frister. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan endvidere fastsætte regler om offentliggørelse af resultater af performancebenchmarking.

Kapitel 3. Indtægtsrammer m.v

§ 6. Forsyningssekretariatet fastsætter for vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, med en årlig debiteret vandmængde over 800.000 m³ én indtægtsramme for vandforsyningsaktiviteter og én indtægtsramme for spildevandsforsyningsaktiviteter, jf. dog § 3. Den enkelte indtægtsramme fastsættes for vandselskabets samlede omkostninger til drift og anlæg som en samlet beløbsmæssig grænse for vandselskabets indtægter

Stk. 2. En indtægtsramme, jf. stk. 1, fastsættes med udgangspunkt i vandselskabets tidligere fastsatte indtægtsrammer og årsregnskaber. Er der ikke tidligere fastsat en indtægtsramme, fastsættes den første gang med udgangspunkt i vandselskabets faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 samt investeringstillæg.

Stk. 3. Indtægtsrammen korrigeres med et generelt årligt effektiviseringskrav, der fastsættes som summen af et eventuelt individuelt effektiviseringskrav, jf. stk. 5, og

1. en af ministeren fastsat procentdel af de driftsomkostninger, der indgår i den økonomiske ramme for 2017, og
2. en procentdel af de anlægsomkostninger, som indgår i grundlaget for den økonomiske ramme for 2017, og som fastsættes af Forsyningssekretariatet på grundlag af produktivitetsudviklingen i andre sektorer, hvis denne er positiv.

Stk. 4. Fastsættes indtægtsrammen første gang for et senere år end 2017, foretages den årlige korrektion, jf. stk. 3, med udgangspunkt i denne indtægtsramme.

Stk. 5. For vandselskaber, der vurderes som ineffektive på grundlag af den totaløkonomiske benchmarking, jf. § 4, korrigeres indtægtsrammen endvidere med et individuelt effektiviseringskrav, der årligt kan udgøre op til 2 pct. af indtægtsrammen.

Stk. 6. Et vandselskab kan få korrigeret indtægtsrammen med et tillæg, jf. §§ 7 og 8.

Stk. 7. Et vandselskab skal indberette årsregnskabet til Forsyningssekretariatet. Årsregnskabet skal indeholde de nødvendige oplysninger til brug for Forsyningssekretariatets fastsættelse af og kontrol med overholdelse af indtægtsrammen, herunder om vandselskabet overholder betingelserne for tillæg, jf. stk. 6. Oplysningerne gives som note til årsregnskabet, som revisorpåtegnet erklæring eller på en anden af Forsyningssekretariatet godkendt måde.

Stk. 8. Opfylder vandselskabet ikke oplysningsforpligtelsen efter stk. 7, kan Forsyningssekretariatet skønsmæssigt fastsætte vandselskabets indtægtsramme.

§ 6 a. Forsyningssekretariatet fastsætter for vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, med en årligt debiteret vandmængde på højst 800.000 m³ én regnskabsmæssig kontrolramme for vandforsyningsaktiviteter og én regnskabsmæssig kontrolramme for spildevandsforsyningsaktiviteter, jf. dog § 3. Den enkelte regnskabsmæssige kontrolramme fastsættes for vandselskabets samlede omkostninger til drift og anlæg som en samlet beløbsmæssig grænse for vandselskabets indtægter.

Stk. 2. En regnskabsmæssig kontrolramme, jf. stk. 1, fastsættes med udgangspunkt i tidligere fastsatte regnskabsmæssige kontrolrammer og årsregnskaber. Er der ikke tidligere fastsat en regnskabsmæssig kontrolramme, fastsættes den regnskabsmæssige kontrolramme første gang med udgangspunkt i vandselskabets faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 samt investeringstillæg.

Stk. 3. Den regnskabsmæssige kontrolramme korrigeres årligt med en af ministeren fastsat procentdel af vandselskabets regnskabsmæssige kontrolramme for 2017. Fastsættes den regnskabsmæssige kontrolramme første gang for et senere år end 2017, foretages den årlige korrektion med udgangspunkt i denne kontrolramme.

Stk. 4. Bestemmelserne om tillæg, jf. § 6, stk. 6, indberetning efter § 6, stk. 7, og skønsmæssig fastsættelse, jf. § 6, stk. 8, finder tilsvarende anvendelse for den regnskabsmæssige kontrolramme.

§ 7. Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning fra et vandselskab meddele dispensation fra indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme. Dispensationen skal angive den ændrede indtægtsramme eller regnskabsmæssige kontrolramme og varigheden af denne.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger der skal indgå i ansøgningen, og om behandling af ansøgninger, herunder hvilke forhold der kan begrunde meddelelse af dispensation.

§ 8. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om fastsættelse og kontrol af indtægtsrammer, jf. § 6, og regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. § 6 a, herunder om beregningsmetode, effektiviseringskrav, reguleringsperioder, indfasningsperioder, kontrolperioder, hvilke økonomiske og andre oplysninger der skal indgå i fastsættelsen, samt om indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og frister for indberetningen. Ministeren fastsætter endvidere regler om tillæg til indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer.

Kapitel 4. Forsyningssekretariat

§ 9. Forsyningssekretariatet gennemfører benchmarking, fastsætter indtægtsramme, jf. § 6, og regnskabsmæssig kontrolramme, jf. § 6 a, og orienterer offentligheden om benchmarkingens resultater efter reglerne i kapitel 2 og 3.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet varetager indberetningsmyndighedens opgaver efter lov om kommuners afståelse af vandselskaber.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler om Forsyningssekretariatets virksomhed.

§ 10. Til dækning af udgifter forbundet med Forsyningssekretariatets drift og opgavevaretagelse betaler vandselskaberne årligt en afgift. Det samlede afgiftsbeløb fastsættes årligt på finansloven med mulighed for regulering på tillægsbevillingsloven og opdeles ved opkrævning hos vandselskaberne i en grundafgift og en differentieret afgift, jf. stk. 2-5. For 2017 udgør det samlede afgiftsbeløb, som vandselskaberne opkræves, dog 12,3 mio. kr. med mulighed for regulering på tillægsbevillingsloven.

Stk. 2. Vandselskaber, jf. § 2, stk. 1, med en årligt debiteret vandmængde over 800.000 m³ og vandselskaber, som frivilligt deltager i den totaløkonomiske benchmarking, jf. § 4, stk. 3, opkræves grundafgift og differentieret afgift, jf. stk. 4 og 5.

Stk. 3. Vandselskaber, jf. § 2, stk. 1, med en årligt debiteret vandmængde på højst 800.000 m³ opkræves differentieret afgift, jf. stk. 5.

Stk. 4. Grundafgiften udgør samlet 30 pct. af afgiftsbeløbet, jf. stk. 1, og opkræves ligeligt mellem vandselskaber, som er omfattet af stk. 2.

Stk. 5. Den differentierede afgift udgør samlet 70 pct. af afgiftsbeløbet, jf. stk. 1, og opkræves hos de vandselskaber, som er omfattet af stk. 2 og 3, afhængigt af størrelsen på vandselskabernes årligt debiterede vandmængder i det seneste hele kalenderår.

Stk. 6. Vandselskaber omfattet af stk. 2 og 3, der er selskabsretligt omstruktureret i de seneste 12 måneder forud for tidspunktet for afgiftens opkrævning, får fastsat den årligt debiterede vandmængde på baggrund af debiterede vandmængder i det seneste hele kalenderår forud for den selskabsretlige omstrukturering i det eller de vandselskaber, som indgik i den selskabsretlige omstrukturering.

Stk. 7. Vandselskaber omfattet af stk. 2 og 3, der er oprettet i de seneste 12 måneder forud for tidspunktet for afgiftens opkrævning, og som ikke er omfattet af stk. 6, får fastsat den årligt debiterede vandmængde på baggrund af vandselskabets vandindvindingstilladelse eller udledningstilladelse.

Stk. 8. Det beløb, som et vandselskab, der er omfattet af stk. 6 og 7, opkræves, efterreguleres i overensstemmelse med vandselskabets årligt debiterede vandmængde for det år, som afgiften vedrører. Efterreguleringen sker, efter at Forsyningssekretariatet har modtaget oplysningerne om vandselskabets årligt debiterede vandmængde for det år, som afgiften vedrører.

Stk. 9. §§ 6, 7 og 8 i lov om opkrævning af skatter og afgifter m.v. finder tilsvarende anvendelse på opkrævning af afgifter efter denne lov.

Stk. 10. Miljøministeren fastsætter regler om betaling og opkrævning.

§ 11. Forsyningssekretariatet aflægger årligt beretning for sin virksomhed til miljøministeren.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet opretter et offentligt tilgængeligt register over resultaterne af benchmarkingen efter § 4, stk. 1.

Stk. 3. Endvidere skal Forsyningssekretariatet offentliggøre afgørelser om fastsættelse af indtægtsrammer, jf. § 6, og regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. § 6 a.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler om registerets indhold og udformning samt offentliggørelse i henhold til stk. 2 og 3.

Kapitel 5.

Forbrugerforhold, kundeforhold og offentlighed om vandselskabers forhold

§ 12. Miljøministeren kan fastsætte regler om forbrugerrettigheder i forbindelse med levering af vand eller afledning af spildevand, herunder regler om gennemsigtighed om priser og vilkår og om forbrugerindflydelse.

§ 12 a. Træder i kraft: Ikke fastsat.

§ 12 b. Træder i kraft: Ikke fastsat.

§ 12 c. Træder i kraft: Ikke fastsat.

§ 12 d. Træder i kraft: Ikke fastsat.

§ 12 e. Træder i kraft: Ikke fastsat.

§ 12 f. Træder i kraft: Ikke fastsat.

§ 13. Opkrævning af betaling i strid med den fastsatte indtægtsramme, jf. § 6, eller den regnskabsmæssige kontrolramme, jf. § 6 a, er ikke tilladt.

§ 14. Lov om offentlighed i forvaltningen gælder bortset fra bestemmelserne i §§ 11, 12 og 15-17 for vandselskaber, der er eller senere end den 1. juli 2009 har været omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Lov om aktindsigt i miljøoplysninger gælder for vandselskaber, som ikke er underlagt offentlig kontrol, og som er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1 og 2.

Kapitel 6. Organisering og regnskab

§ 15. Kommuner kan kun deltage i aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, hvis aktiviteterne udøves i et eller flere selskaber, som drives i aktie- eller anpartsselskabsform, jf. dog § 32. Vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, må udelukkende bestå af aktier eller anparter i det nystiftede selskab.

Stk. 2. Miljøministeren kan, når ganske særlige omstændigheder taler for det, bestemme, at mindre vandforsyninger eller mindre omfattende vandforsyningsaktiviteter helt eller delvis skal undtages fra kravet om organisering i aktie- eller anpartsselskabsform. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan endvidere tillade, at en kommunalbestyrelse midlertidigt driver en almen vandforsyning, jf. § 3, stk. 3, i lov om vandforsyning m.v., der ikke er kommunalt ejet, og undtage denne fra kravet om organisering i aktie- eller anpartsselskabsform.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om opgørelsen af vandselskabernes reguleringsmæssige åbningsbalance til brug for Forsyningssekretariatet, herunder værdiansættelsen af vandselskabernes aktiver og passiver og afskrivninger herpå samt aktivernes levetid.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler om afvikling af mellemværender mellem kommuner og deres vandselskaber.

§ 16. En kommune kan meddele garanti for lån, der optages af et vandselskab til finansiering af vandselskabets investeringsudgifter i hovedvirksomheden, herunder til indvinding og distribution af brugsvand samt kloakering og rensningsanlæg, i det omfang lånet kan indregnes i vandprisen i det pågældende vandselskab.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan endvidere meddele garanti for lån, der er optaget af et spildevandsforsyningsselskab til finansiering af omkostninger til etablering af spildevandsanlæg i tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse i medfør af § 4, stk. 2, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Stk. 3. Kommunen opkræver et vederlag for meddelelse af lånegaranti, jf. stk. 1 og 2. Vederlaget skal fastsættes på markedsvilkår. Vandselskaber kan på baggrund af kommunal garantistillelse, jf. stk. 1 og 2, optage lån hos og indgå leasingaftaler med KommuneKredit.

§ 17. Selskaber, der udøver aktiviteter inden for vand- eller spildevandsforsyning, og som stiftes efter lovens ikrafttræden, skal som del af selskabets formål have at virke for de hensyn, der er angivet i § 1.

Stk. 2. Selskaber, der udøver aktiviteter inden for vand- eller spildevandsforsyning, og som er stiftet før lovens ikrafttræden, skal som del af selskabets formål have at virke for de hensyn, der er angivet i § 1, såfremt selskaberne foretager vedtægtsændringer.

§ 18. Vandselskaber kan kun deltage i anden virksomhed, når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar. Den tilknyttede virksomhed kan have andre ejerskabsforhold end vandselskabet. Kravet om udskillelse i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar gælder dog ikke for tilknyttet virksomhed, hvis samlede omsætning udgør mindre end 2 mio. kr. årligt. Den tilknyttede virksomhed, der ikke er udskilt i et selvstændigt selskab, skal regnskabsmæssigt holdes adskilt fra aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning.

Stk. 2. Beløbsgrænsen i stk. 1, 3. pkt., reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt den af finansministeren bekendtgjorte tilpasningsprocent for det pågældende finansår efter lov om satsreguleringsprocent. De således regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Reguleringen efter 1. pkt. foretages første gang med virkning for 2011.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om den i stk. 1 nævnte virksomhed, herunder om, hvilke typer virksomhed der kan udøves efter stk. 1, og om, at omsætningen vedrørende visse typer af tilknyttet virksomhed ikke skal indgå i beregningen af vandselskabets samlede omsætning fra tilknyttet virksomhed i relation til kravet om udskillelse, jf. stk. 1. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om omsætningen vedrørende den tilknyttede virksomhed, herunder om omsætningen i tilknyttet virksomhed, hvor en fastsat andel af selskabet ejes af enhver vsdrivende, fonde, foreninger m.v., der ikke samtidig ejer vandselskaber, samt om anvendelse af overskud fra tilknyttet virksomhed. Desuden kan ministeren fastsætte regler om regnskabs- og forretningsmæssige forhold og om, at der skal indhentes erklæringer fra vandselskabets revisor eller en statsautoriseret revisor.

§ 19. Aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning skal være regnskabsmæssigt adskilt. Endvidere skal aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsaktiviteter være regnskabsmæssigt adskilt fra aktiviteter forbundet med affaldshåndtering efter lov om miljøbeskyttelse samt fra aktiviteter omfattet af lov om elforsyning, lov om varmforsyning og lov om naturgasforsyning.

Stk. 2. Stk. 1 i denne bestemmelse og § 3 i lov om kommunal fjernkøling er ikke til hinder for, at servicefunktioner varetages i et selvstændigt selskab, som også varetager servicefunktioner i forhold til opgaver forbundet med affaldshåndtering efter lov om miljøbeskyttelse samt opgaver omfattet af lov om elforsyning, lov om varmforsyning og lov om naturgasforsyning.

Stk. 3. Det servicerende selskab skal holde de enkelte vandselskaber og aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning i det enkelte vandselskab regnskabsmæssigt adskilt.

Stk. 4. Aftaler, der indgås af vandselskaber, skal indgås på markedsvilkår.

Stk. 5. De aftaler, der er omfattet af stk. 4, skal foreligge i skriftlig form på aftaletidspunktet. Vandselskabet skal på begæring fra Forsyningssekretariatet forelægge tilstrækkelig dokumentation for, hvordan priser og vilkår for væsentlige aftaler er fastsat.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, i hvilke tilfælde de i stk. 1 nævnte aktiviteter ikke skal være regnskabsmæssigt adskilt.

§ 20. Miljøministeren fastsætter regler om indlevering af data fra vandselskaber til Forsyningssekretariatet. Herudover kan ministeren fastsætte regler om vandselskabers regnskabsføring, herunder om, at vandselskaber skal udarbejde, lade revidere og offentliggøre årsrapporter i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven, samt om gennemførelsen af den regnskabsmæssige adskillelse, jf. § 19. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om øvrige regnskabs- og forretningsmæssige forhold og om, at der skal indhentes erklæringer fra vandselskabets revisor eller en statsautoriseret revisor.

Kapitel 7. Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond

§ 21. Miljøministeren opretter Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond, som har til formål at yde støtte til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Stk. 2. Fonden kan give tilsagn om tilskud til projekter efter ansøgning eller afholdelse af udbud.

Stk. 3. Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning.

Stk. 4. Fondens midler udgøres af indbetalinger fra vandselskaberne. I perioden 2011-13 indbetaler miljøministeren et beløb svarende til de indbetalinger, der er modtaget fra selskaberne. Miljøministerens indbetaling kan ikke overstige 10 mio. kr. årligt.

Stk. 5. Fonden kan modtage arv, gaver m.v. og tilskud.

Stk. 6. Fonden aflægger regnskab og revideres efter de for staten gældende regler.

Stk. 7. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling af tilskud, herunder om de formål, som fonden kan støtte.

Stk. 8. Vandsektorens Teknologiuudviklingsfonds udbud af projekter efter stk. 2 skal ske efter gældende regler for udbud af offentlige kontrakter. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelser for udbud.

§ 22. Fonden ledes af en bestyrelse, der udpeges af miljøministeren.

Stk. 2. Bestyrelsen skal bestå af 3 medlemmer, som udpeges efter indstilling fra henholdsvis Dansk Vand- og Spildevandsforening, Foreningen af Vandværker i Danmark og Dansk Miljøteknologi. Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for 4 år ad gangen. Genudpegnung kan ske én gang. Hvis formanden eller et medlem forlader bestyrelsen inden udløbet af perioden, udpeges afløseren for resten af perioden.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter en vedtægt for fonden. Vedtægten kan indeholde bestemmelser om nedsættelse af et fondsudvalg og et rådgivende panel. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for fonden.

Stk. 5. Ved en eventuel opløsning af Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond træffer fondens bestyrelse efter godkendelse af miljøministeren beslutning om anvendelse af en eventuel overskydende formue til formål som nævnt i § 21, stk. 1.

Stk. 6. Bestyrelsen etablerer et selvstændigt sekretariat. Fonden afholder udgifterne til sekretariat, til eventuel honorering af medlemmer af bestyrelsen, der skal have vederlag, til udgifter til rejser og ophold og til den øvrige administration.

Stk. 7. Bestyrelsen kan bemyndige formanden og sekretariatet eller et af bestyrelsen nedsat udvalg til at træffe beslutninger på bestyrelsens vegne i et nærmere bestemt omfang.

Kapitel 8. Vejledning m.v.

§ 23. Miljøministeren gennemfører en vejledningsindsats med henblik på størst mulig anvendelse af miljø- og energiledelse i vandselskaber.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, har pligt til at etablere og gennemføre et miljø- og energiledelsesprogram, og om indholdet af programmet.

§ 24. Energi-, forsynings- og klimaministeren nedsætter et kontaktudvalg, der skal følge udviklingen i vand- og spildevandsforsyningssektoren, og som kan rådgive ministeren vedrørende forhold omfattet af denne lov.

§ 25. Energi-, forsynings- og klimaministeren og miljø- og fødevareministeren kan bemyndige en underministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt den pågældende minister.

Kapitel 9. Underretning, klage og søgsmål

§ 26. Afgørelser efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør heraf meddeles skriftligt til adressaten. Afgørelser, der kan påklages, meddeles tillige klageberettigede foreninger, organisationer og myndigheder, jf. § 27 og de myndigheder, der i øvrigt har været inddraget i sagens behandling.

Stk. 2. Forsyningssekretariatets afgørelser efter denne lov eller efter regler fastsat i medfør heraf, kan påklages til Konkurrenceankenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel.

Stk. 3. Vandselskabernes afgørelser om aktindsigtsspørgsmål efter lov om offentlighed i forvaltningen, jf. § 14, stk. 1, og efter lov om aktindsigt i miljøoplysninger, jf. § 14, stk. 2, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Stk. 4. Andre afgørelser efter loven kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Klage til Konkurrenceankenævnet indgives skriftligt af de klageberettigede efter § 27 til Forsyningssekretariatet. Forsyningssekretariatet sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Konkurrenceankenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Stk. 6. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til det vandselskab, der har truffet afgørelsen. Vandselskabet skal, hvis det vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 7. Når vandselskabet videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 8. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

§ 27. Klageberettiget er adressaten for afgørelsen. For så vidt angår spørgsmål om natur og miljø, er endvidere følgende klageberettigede:

1. Offentlige myndigheder,
2. lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og
3. landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Stk. 2. Klagemyndigheden kan kræve, at foreningerne eller organisationerne, jf. stk. 1, nr. 2 og 3, dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

§ 28. Forsyningssekretariatet skal skriftligt underrette de klageberettigede, jf. § 27, om afgørelser, der kan påklages efter § 26. Underretning til foreninger og organisationer, jf. § 27, stk. 1, nr. 2 og 3, kan dog finde sted ved offentlig annoncering, medmindre de klageberettigede har anmodet om skriftlig underretning.

§ 29. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør heraf, skal være anlagt, inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Forsyningssekretariatets afgørelser efter denne lov, eller efter regler fastsat med hjemmel i loven, kan ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnets endelige afgørelse foreligger.

Kapitel 10. Strafbestemmelser

§ 30. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1. undlader at indgive anmeldelse til Forsyningssekretariatet, jf. § 2, stk. 4,
2. undlader at indberette oplysninger efter § 4, stk. 2,
3. undlader at indberette årsregnskaber til Forsyningssekretariatet, jf. § 6, stk. 6, eller § 6 a, stk. 4,
4. opkræver betaling fra forbrugerne i strid med den af Forsyningssekretariatet fastsatte indtægtsramme, jf. § 6, eller regnskabsmæssige kontrolramme, jf. § 6 a, jf. § 13,
5. udøver vand- eller spildevandsforsyningsaktiviteter i strid med § 15, stk. 1,
6. udøver anden virksomhed inden for vandselskabet i større omfang end tilladt efter § 18, stk. 1,
7. undlader regnskabsmæssig adskillelse, jf. § 19,
8. indgår aftaler i strid med § 19, stk. 4 eller stk. 5, 1. pkt., eller
9. undlader at forelægge tilstrækkelig dokumentation efter § 19, stk. 5, 2. pkt.

Stk. 2. I regler, som udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for den, der overtræder bestemmelserne i reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 11. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 31. Loven træder i kraft den 1. juli 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 4 og 5, § 15, stk. 1, 1. pkt., § 18, stk. 1, og § 37 træder i kraft den 1. januar 2010.

§ 32. Vandselskaber, som er organiseret som kommunale fællesskaber efter § 60 i den kommunale styrelseslov på tidspunktet for lovens ikrafttræden, er ikke omfattet af kravene i § 15, stk. 1, om organisering i aktie- eller anpartsselskabsform.

§ 33. (Ophævet).

§ 34. De kommunalt ansatte tjenestemænd, der gør tjeneste i en kommunal forsyningsvirksomhed omfattet af denne lov på tidspunktet for kommunens etablering af de i medfør af denne lov nødvendiggjorte selskaber til fortsættelse af den nævnte forsyningsvirksomhed, er forpligtet til at gøre tjeneste i et eller flere af disse selskaber med bevarelse af deres ansættelsesforhold til kommunen.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte selskaber tilbyder de i stk. 1 nævnte tjenestemænd overgang til ansættelse i pågældende selskaber.

Stk. 3. Til de tjenestemænd, som ikke ønsker at overgå til ansættelse efter stk. 2, udbetaler kommunen løn m.v. og afholder udgifter til pension i overensstemmelse med herom fastsatte regler.

Stk. 4. En tjenestemand, som i henhold til stk. 3 vælger at opretholde den kommunale ansættelse, og som i henhold til stk. 1 forpligtes til at gøre tjeneste i det ved denne lov nødvendiggjorte selskab, har ikke som følge heraf krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension. Tjenestemanden har pligt til at underkaste sig de forandringer i sine tjenesteforretningers omfang og beskaffenhed, som følger af etableringen af de ved denne lov nødvendiggjorte selskaber.

Stk. 5. Selskaberne refunderer fra overtagelsen af driften kommunen de lønninger m.v., der udbetales i henhold til stk. 3, og indbetaler efter nærmere aftale med kommunen løbende bidrag til kommunens pensionsforpligtelse for den pensionsalder, tjenestemanden optjener fra overtagelsen.

Stk. 6. De kommunalt ansatte tjenestemænd, der udlånes til et eller flere af de i stk. 1 nævnte selskaber, er berettiget til at deltage på lige fod med medarbejderne i pågældende selskab ved valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen for selskabet og er på tilsvarende måde valgbar til denne, såfremt der efter aktie- eller anpartsselskabslovens almindelige regler er adgang til valg af medarbejderrepræsentanter i pågældende selskab.

§ 35. En fordring, en vand- eller spildevandsforsyningsvirksomhed har på den kommune, som virksomheden er en del af, kan uanset aktieselskabslovens regler indskydes i eller overtages af et aktieselskab som nævnt i § 15, stk. 1, hvis kommunen inden den 1. januar 2010 tegner aktier i eller stifter et aktieselskab, som er omfattet af § 15, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. En fordring, en vand- eller spildevandsforsyningsvirksomhed har på den kommune, som virksomheden er en del af, kan uanset anpartsselskabslovens regler indskydes i eller overtages af et anpartsselskab som nævnt i § 15, stk. 1, hvis kommunen inden den 1. januar 2010 tegner anparter i eller stifter et anpartsselskab, som er omfattet af § 15, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Fordringer omfattet af stk. 1 og 2 skal være indfriet inden den 1. januar 2020.

§ 36. (Ophævet).

§ 37. (Ophævet).

§ 38. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Ifølge lov 2016-02-16 nr. 132

Fremtidige lovændringer til vandsektorloven (lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold)

Efter § 12 indsættes:

»§ 12 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan godkende oprettelsen af og vedtægterne for et privat tvistløsningsorgan, som behandler sager om civile tvister vedrørende forsyningsforhold mellem vandselskaber og vand- og spildevandsforbrugende private og offentlige virksomheder og institutioner.

Stk. 2. Et privat tvistløsningsorgan kan alene godkendes, hvis tvistløsningsorganets vedtægter indeholder bestemmelser om organets sammensætning og sagsbehandling, som er betryggende for parterne, og bestemmelser om sagkundskab, uafhængighed, habilitet, gebyrer og omkostninger. Det er endvidere en betingelse for godkendelse, at tvistløsningsorganets formand og eventuelle næstformænd er dommere.

Stk. 3. Ministeren kan tidsbegrænse eller tilbagekalde en godkendelse, hvis betingelserne for godkendelsen ikke længere skønnes at være til stede.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne for godkendelse efter stk. 1 og om tvistløsningsorganets behandling af sager, herunder om frister, krav om offentliggørelse af afgørelser og om, at offentliggørelse skal ske elektronisk.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om klagegebyrer og regler om, at den ene part skal betale et gebyr til et godkendt privat tvistløsningsorgan til dækning af organets udgifter til sagens behandling, hvis den anden part i en tvist får medhold i klagen eller sagen forliges. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at vandselskaber, der ikke bidrager til dækning af udgifter til organets drift, skal betale et højere gebyr end vandselskaber, som bidrager til dækning af udgifter til organets drift.

§ 12 b. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan fungere som sekretariat for et privat tvistløsningsorgan, jf. § 12 a, stk. 1, og kan oppebære indtægter herved.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler for den i stk. 1 nævnte funktion.

§ 12 c. Et privat tvistløsningsorgan godkendt efter § 12 a, stk. 1, skal forkynde en afgørelse for vandselskabet, hvis modparten har fået helt eller delvis medhold. Vandselskabet skal i forbindelse med forkyndelsen have oplysning om indholdet af §§ 12 d-12 f.

§ 12 d. Ønsker vandselskabet ikke at være bundet af den afgørelse, som et privat tvistløsningsorgan godkendt efter § 12 a, stk. 1, har truffet, skal vandselskabet skriftligt meddele dette til tvistløsningsorganet inden 30 dage fra forkyndelsen af afgørelsen.

§ 12 e. En anmodning fra vandselskabet om genoptagelse af klagesagen, der er indgivet skriftligt til det private tvistløsningsorgan, som er godkendt efter § 12 a, stk. 1, inden udløbet af fristen i § 12 d, har opsættende virkning. Fristen i § 12 d regnes herefter fra det tidspunkt, hvor anmodningen om genoptagelse er blevet afvist, eller hvor tvistløsningsorganet har truffet afgørelse i genoptagelsessagen.

§ 12 f. En afgørelse i klagesagen truffet af et privat tvistløsningsorgan godkendt efter § 12 a, stk. 1, kan tvangsfuldbyrdes i forhold til vandselskabet efter udløbet af fristerne i §§ 12 d og 12 e, medmindre vandselskabet forinden har givet skriftlig meddelelse til tvistløsningsorganet om, at vandselskabet ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, jf. § 12 d.

Stk. 2. En anmodning til fogedretten om tvangsfuldbyrdelse skal være bilagt den afgørelse, der danner grundlag for anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, og en erklæring fra tvistløsningsorganet om, at vandselskabet ikke inden for fristerne i §§ 12 d og 12 e har meddelt, at vandselskabet ikke ønsker at være bundet af afgørelsen.«

Økonomiske rammer

Bekendtgørelse 2016-10-10 nr. 1235

Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (udmøntning af vandsektorforliget)

som ændret ved bkg 2017-11-30 nr. 1340.

Ændringerne ved bkg 2017 1340 har ikrafttræden 2018-01-01.

I medfør af § 2, stk. 5, § 3, stk. 4, § 4, stk. 4, § 7, stk. 2, § 8, § 9, stk. 4, § 11, stk. 4, § 15, stk. 3, § 18, stk. 3, § 20, § 25 og § 30, stk. 2 og 3, i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved lov nr. 578 af 18. juni 2012 og lov nr. 132 af 16. februar 2016, fastsættes:

Kapitel 1. Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse ved fastsættelse af indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer for vandselskaber omfattet af lovens §§ 6 og 6 a, jf. dog lovens § 15, stk. 2.

Stk. 2. Fastsættelse af indtægtsramme og regnskabsmæssig kontrolramme omfatter vandselskabets hovedvirksomhed i forbindelse med indvinding, behandling, transport og levering af vand mod betaling, herunder også salg af vand til andre vandselskaber, samt transport, behandling og afledning af spildevand mod betaling, slamforbrænding for andre spildevandsanlæg og behandling af spildevand fra tømningsordninger.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for vandselskabers modtagelse af tilskud fra fonde, som blandt andet har til formål at yde økonomisk støtte til projekter inden for vandsektoren, herunder til teknologiudvikling.

§ 2. Vandselskaber, der bliver omfattet af lovens § 2, stk. 1, skal senest den 1. marts i det efterfølgende år anmelde dette til Forsyningssekretariatet.

Definitioner

§ 3. I denne bekendtgørelse forstås ved:

1. *Økonomiske rammer:* Fællesbetegnelse for de etårige indtægtsrammer og regnskabsmæssige kontrolrammer, der fastsættes for vandselskaber omfattet af lovens §§ 6 og 6 a.
2. *En reguleringsperiode:* Den periode, for hvilken et vandselskab samlet har fået udmeldt økonomiske rammer for op til fire år.
3. *En kontrolperiode:* Den periode, der løber fra året før reguleringsperiodens start til året før reguleringsperiodens slutning.
4. *Totaløkonomi:* Vandselskabets samtlige omkostninger til vandselskabets hovedaktiviteter.
5. *Faktiske driftsomkostninger:* Alle vandselskabets driftsomkostninger, herunder omkostninger til almindelig vedligeholdelse.
6. *Anlægsomkostninger:* De årlige lineære afskrivninger på anlægsomkostningen beregnet på baggrund af standardlevetider i pris- og levetidskataloget.
7. *Finansielle omkostninger:* Renteomkostninger, gebyrer, garantiprovision, tab ved erhvervelse af værdipapirer, tab ved finansielle aktiver samt værdiforskydninger ved betalte afdrag.
8. *Historisk over-/underdækning:* Vandselskabernes opsparede likvide midler eller kortfristede gældsposter pr. 31. december 2010.

Kapitel 2.

Indtægtsrammer for vandselskaber med en debiteret årlig vandmængde over 800.000 m³

§ 4. Forsyningssekretariatet fastsætter for hvert år senest den 15. oktober en indtægtsramme, jf. lovens § 6, for vandselskaber, som har en årligt debiteret vandmængde over 800.000 m³, jf. dog kapitel 13. Forsyningssekretariatet sender udkast til fastsættelse af indtægtsrammen i høring senest den 15. september.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet udmelder indtægtsrammerne samlet til vandselskaber, jf. stk. 1, for en reguleringsperiode på 4 år, jf. dog § 16, stk. 2 og § 17, stk. 4.

Kapitel 3.

Regnskabsmæssig kontrolramme for vandselskaber med en debiteret årlig vandmængde på højst 800.000 m³

§ 5. Forsyningssekretariatet fastsætter for hvert år senest den 15. oktober en regnskabsmæssig kontrolramme, jf. lovens § 6 a, for vandselskaber, som har en årligt debiteret vandmængde på højst 800.000 m³, jf. dog kapitel 13. Forsyningssekretariatet sender udkast til fastsættelse af den regnskabsmæssige kontrolramme i høring senest den 15. september.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet udmelder de regnskabsmæssige kontrolrammer samlet til vandselskaber, jf. stk. 1, for en reguleringsperiode på 4 år, jf. dog § 16, stk. 2.

Kapitel 4. Totaløkonomisk benchmarking

§ 6. Forsyningssekretariatet foretager totaløkonomisk benchmarking af vandselskaber med en årlig debiteret vandmængde over 800.000 m³, jf. lovens § 4, stk. 1, samt af vandselskaber, der frivilligt deltag i den totaløkonomiske benchmarking, jf. lovens § 4, stk. 3.

Stk. 2. Vandselskaber omfattet af stk. 1, skal hvert andet år senest den 15. april indberette oplysninger om vandselskabets økonomiske forhold til Forsyningssekretariatet, jf. lovens § 4, stk. 2. Indberetning skal ske for hver forsyningsart for sig. Spildevandsforsyningselskaberne skal indberette oplysningerne i ulige år, og vandforsyningselskaber skal indberette oplysningerne i lige år.

Stk. 3. Andre vandselskaber omfattet af lovens § 2, stk. 1, kan deltage i den totaløkonomiske benchmarking, jf. lovens § 4, stk. 3, hvis vandselskabet giver meddelelse herom til Forsyningssekretariatet senest den 15. marts i det år, hvor benchmarkingen gennemføres for den pågældende forsyningsart, jf. stk. 2. Resultatet af den økonomiske benchmarking kan ikke få indflydelse på selskabets regnskabsmæssige kontrolramme.

§ 7. Forsyningssekretariatet udarbejder grundlaget og metoden for den totaløkonomiske benchmarking, og kan ændre metoden. Forsyningssekretariatet inddrager vandforsynings- og spildevandsforsyningssektoren samt andre relevante aktører forud for ændring af metoden for den totaløkonomiske benchmarking.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren godkender efter indstilling fra Forsyningssekretariatet grundlaget og metoden for den totaløkonomiske benchmarking, jf. stk. 1, samt ændringer heraf.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet offentliggør hvert år senest den 1. august, jf. dog § 16, stk. 9, den godkendte metode til den totaløkonomiske benchmarking, jf. stk. 2. Forsyningssekretariatet offentliggør endvidere, hvordan vandselskabers effektivitet vil blive vurderet på grundlag af metoden.

Stk. 4. Forsyningssekretariatet offentliggør senest den 15. september i det år, hvor benchmarkingen gennemføres, jf. § 6, stk. 3, grænsen for, hvornår et vandselskab betragtes som effektivt, jf. dog § 16, stk. 9.

Stk. 5. Forsyningssekretariatets offentliggørelse af resultaterne af den totaløkonomiske benchmarking og afgørelserne om fastsættelse af de økonomiske rammer, jf. lovens § 11, stk. 2 og 3, skal ske på Forsyningssekretariatets hjemmeside.

§ 8. Forsyningssekretariatet kan tage hensyn til en eller flere af et vandselskabs omkostninger i den totaløkonomiske benchmarking, når en omkostning er særlig og har økonomisk betydning for vandselskabet.

Kapitel 5. Effektiviseringskrav

§ 9. Forsyningssekretariatet korrigerer indtægtsrammerne med et individuelt effektiviseringskrav, jf. lovens § 6, stk. 5, for de vandselskaber, som i benchmarkingen ikke har opnået en effektivitet, som er højere end den i henhold til § 7, stk. 4, offentliggjorte effektiviseringsgrænse. Indtægtsrammerne korrigeres herefter med et generelt effektiviseringskrav, jf. lovens § 6, stk. 3. Det generelle effektiviseringskrav, jf. lovens § 6, stk. 3, nr. 1, udgør 2 pct. af de driftsomkostninger, der indgår i det enkelte vandselskabs indtægtsramme for 2017, jf. dog stk. 4. Det generelle effektiviseringskrav, jf. lovens § 6, stk. 3, nr. 2, udgør en procentdel af de anlægsomkostninger, som indgår i grundlaget for indtægtsrammen for 2017, jf. dog stk. 4. Procentdelen fastsættes i overensstemmelse med § 10, stk. 2.

Stk. 2. Til brug for fastsættelsen af det generelle årlige effektiviseringskrav, jf. lovens § 6 stk. 3, betragtes finansielle omkostninger som anlægsomkostninger.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet korrigerer de regnskabsmæssige kontrolrammer efter lovens § 6 a, stk. 3, med et generelt effektiviseringskrav, som udgør 1,7 pct. af drifts- og anlægsomkostningerne, jf. dog stk. 4, der indgår i det enkelte vandselskabs kontrolramme for 2017.

Stk. 4. Korrektionen efter stk. 1 og 3, omfatter ikke

1. vandselskabets omkostninger til akkumuleret restskat,
2. afgift til Forsyningssekretariatet,
3. køb af produkter og ydelser fra andre vandselskaber reguleret af vandsektorloven,
4. skatter og afgifter,
5. tjenestemandspensioner,
6. erstatninger,
7. vandsamarbejder etableret i medfør af § 48 i vandforsyningsloven,
8. betaling til projektejers medfinansieringsprojekter,
9. force majeure,
10. undersøgelsesudgifter i forbindelse med fusion, og
11. tillæg efter § 11, stk. 9.

Stk. 5. Forsyningssekretariatet justerer den økonomiske ramme for et vandselskab ved ændringer af de omkostninger, som er omfattet af § 9, stk. 4, såfremt vandselskabet giver Forsyningssekretariatet meddelelse herom i forbindelse med indsendelse af årsregnskabet, jf. § 15, stk. 1.

Stk. 6. Forsyningssekretariatet fastsætter indtægtsrammen eller den regnskabsmæssige kontrolramme efter et skøn, jf. lovens § 6, stk. 7, eller § 6 a, stk. 4, for vandselskaber, der ikke har givet Forsyningssekretariatet de pligtige oplysninger. Forsyningssekretariatet kan ved den skønsmæssige fastsættelse undlade at tage hensyn til omkostninger, som nævnt i stk. 4. For vandselskaber, som ikke indberetter oplysninger, jf. lovens § 4, stk. 2, kan det individuelle effektiviseringskrav fastsættes til op til 2 pct. af indtægtsrammen, jf. lovens § 6, stk. 5.

Kapitel 6. Pristalsregulering og produktivitetsudvikling

§ 10. Forsyningssekretariatet pristalsregulerer årligt indtægtsrammerne, jf. lovens § 6, og de regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. lovens § 6 a, med et indeks, der er sammenvæjet af 35 pct. af omkostningsindeks for anlæg (BYG 6, undergruppen »Jordarbejde mv.«), 15 pct. af omkostningsindeks for anlæg (BYG 6, undergruppen »Asfaltarbejde.«), 30 pct. af byggeomkostningsindeks for boliger (BYG 4) og 20 pct. af et simpelt gennemsnit af prisindeks for indenlandsk vareforsyning (PRIS 11, undergruppe »Væskepumper også med målere; væskeelevatore« samt »Haner, ventiler og lignende tilbehør til rørledninger, kedler, kar o.l.«).

Stk. 2. Forsyningssekretariatet beregner årligt produktivitetsudviklingen, jf. lovens § 6, stk. 3, nr. 2, som et vægtet gennemsnit i timeproduktivitetsudviklingen i bygge- og anlægssektoren, som indgår med 70 pct., og timeproduktivitetsudviklingen i den markedsmæssige økonomi, som indgår med 30 pct. Det vægtede gennemsnit beregnes ud fra oplysninger om det rullende fem års gennemsnit i timeproduktivitetsudviklingen, som er tilgængelige på tidspunktet for fastsættelse af de økonomiske rammer.

Stk. 3. Beregningerne efter stk. 1 og 2, foretages på baggrund af oplysninger offentliggjort af Danmarks Statistik. Forsyningssekretariatet kan anvende tilsvarende kategorier eller oplysninger i beregningsgrundlaget efter stk. 1 og 2, hvis Danmarks Statistik foretager ændringer.

Stk. 4. Den beregnede pristalsregulering og produktivitetsudvikling offentliggøres hvert år senest den 1. juli på Forsyningssekretariatets hjemmeside.

Kapitel 7. Tillæg m.v.

§ 11. Et vandselskabs økonomiske ramme kan øges med et tillæg, der udgør vandselskabets samlede afholdte omkostninger, inklusiv omkostninger efter stk. 5, eller meromkostninger til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, såfremt disse omkostninger overstiger enten 1 pct. af den fastsatte økonomiske ramme for det pågældende år eller 500.000 kr. inden for et kalenderår.

Stk. 2. Et vandselskabs økonomiske ramme kan endvidere øges med et tillæg, der udgør vandselskabets nødvendige omkostninger eller erstatninger i forbindelse med flytning af forsyningsledninger, herunder i forbindelse med etablering, regulering eller omlægning af veje, stier og banestrækninger.

Stk. 3. Et vandselskab, der i et kalenderår har afholdt omkostninger, der berettiger til et tillæg, jf. stk. 1, 2 eller 4, skal indsende dokumentation til Forsyningssekretariatet, jf. § 15, stk. 2, herunder om fordelingen på drifts- og anlægsomkostninger.

Stk. 4. Et vandselskab kan efter ansøgning til Forsyningssekretariatet få øget den økonomiske ramme med et tillæg, såfremt vandselskabet kan godtgøre, at der som følge af en udvidelse af forsyningsområdet eller håndterede vandmængder sker en væsentlig forøgelse af vandselskabets årlige drifts- eller anlægsomkostninger. Forsyningssekretariatet fastsætter tillæggets størrelse.

Stk. 5. Et vandselskabs økonomiske ramme kan øges med et tillæg, der udgør vandselskabets årlige omkostninger til et medfinansieringsprojekt, som opfylder betingelserne i bekendtgørelse om spildevandsforsyningssekskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand (medfinansieringsbekendtgørelsen). Tillægget kan ved fordyrelse eller udvidelse af medfinansieringsprojektet øges med de derved forøgede omkostninger, jf. § 11 og § 12 i medfinansieringsbekendtgørelsen.

Stk. 6. Et vandselskabs økonomiske ramme kan efter ansøgning til Forsyningssekretariatet øges med et supplerende investeringstillæg, når likviditeten ikke er tilstrækkelig til at kunne finansiere afdrag og renter på selskabets lånefinansierede investeringer samt afdrag og renter på eventuelle yderligere lån, som selskabet optager til betaling af investeringer, køb af grunde, bortskaffelse af aktiviteter, der er taget ud af drift, og reetablering som følge heraf, samt til delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidrag ved etablering af alternativ bortskaffelse af tag- og overfladevand. Forsyningssekretariatet fastsætter størrelsen af det supplerende investeringstillæg.

Stk. 7. En eventuel ansøgning om et supplerende investeringstillæg indgives senest den 15. april, jf. § 15, samtidig med vandselskabets indberetning til brug for kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme. Med ansøgningen indsendes dokumentation for, at betingelserne i stk. 6 er opfyldte.

Stk. 8. Vandselskabet kan anmode Forsyningssekretariatet om en forhåndsgodkendelse af, at betingelserne for at få et tillæg til den økonomiske ramme er opfyldte.

Stk. 9. Vandselskabet kan efter ansøgning til Forsyningssekretariatet få øget den økonomiske ramme med et tillæg til vandselskabets tilbagebetaling af vejbidrag inklusiv renteomkostninger for 2007-2016 i det omfang, at selskabet er blevet retligt forpligtet hertil, og såfremt vandselskabet kan godtgøre, at det har en forpligtelse til at foretage tilbagebetaling samt størrelsen heraf. Vandselskabets økonomiske ramme kan øges med et tillæg for allerede tilbagebetalte vejbidrag, hvis betingelserne i 1. pkt. er opfyldt. Tilbagebetalingen kan indregnes over flere år.

Stk. 10. Et vandselskabs økonomiske ramme kan ikke øges med tillæg til omkostninger forbundet med vandselskabets ordinære drift, indbetaling til en fond eller indbetaling til en brancheorganisation i form af kontingent.

Stk. 11. Tilskud, jf. § 1, stk. 3, fordrer ikke tillæg til og påvirker ikke den økonomiske ramme.

Stk. 12. Tillæg til vandselskabers økonomiske ramme omfattes af effektiviseringskrav, jf. kapitel 5, bortset fra omkostninger, som er omfattet af § 9, stk. 4.

Stk. 13. Tillæg til anlægsomkostninger omfatter vandselskabets finansielle omkostninger hertil.

Stk. 14. Pris- og levetidskataloget indeholder standardpriser og standardlevetider for komponenter i vandforsyninger og spildevandsforsyninger. Forsyningssekretariatet fastlægger levetid af anlægsaktiver, for hvilke, der ikke er fastsat standardlevetider.

Stk. 15. Forsyningssekretariatet kan revidere pris- og levetidskataloget. Forsyningssekretariatet inddrager branchen ved revision af kataloget, herunder ved høring.

§ 12. Såfremt omkostningerne til et mål, jf. § 11, stk. 1, udvidelse af forsyningsområdet, jf. § 11, stk. 4, eller betaling til medfinansieringsprojekter, jf. § 11, stk. 5, som har udløst et tillæg til den økonomiske ramme, nedsættes eller bortfalder, reducerer Forsyningssekretariatet den økonomiske ramme tilsvarende. Reduktionen har virkning for den følgende reguleringsperiode.

Stk. 2. Vandselskaber skal give meddelelse til Forsyningssekretariatet, når omkostningerne til tillæg, jf. stk. 1, nedsættes eller bortfalder.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet kan justere den økonomiske ramme, hvis aktiviteter eller omkostninger i et vandselskab ændres væsentligt.

§ 13. Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning fra et vandselskab dispensere fra den fastsatte økonomiske ramme i tilfælde af uforudsete hændelser, herunder pludseligt opståede brud, kollaps, brand, terror, uheld eller pludseligt opståede eller konstaterede forureninger, hvis omkostningerne forbundet med hændelsen overstiger 3 pct. af vandselskabets faktiske driftsomkostninger. Meddelelse om dispensation udløser et tillæg til den økonomiske ramme, som udgør den del af omkostningerne som overstiger 3 pct. af vandselskabets faktiske driftsomkostninger.

Stk. 2. I ansøgningen om dispensation skal indgå oplysninger om hændelsen og omkostningerne herved, herunder om typen af de aktiviteter, erstatninger eller anlæg, der er en følge af den dispensationsudløsende hændelse.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet skal træffe afgørelse om tillæg til den økonomiske ramme senest en måned efter modtagelsen af den nødvendige dokumentation til brug for behandling af dispensationsansøgningen. Såfremt der gives tillæg, skal Forsyningssekretariatet fastsætte størrelsen af den ændrede økonomiske ramme og varigheden af denne.

Kapitel 8. Henlæggelse

§ 14. Et vandselskab kan henlægge differencen mellem vandselskabets indtægter, jf. § 23, stk. 1, nr. 1-3, og vandselskabets faktiske omkostninger i et kalenderår, jf. dog kapitel 9. Henlæggelser kan anvendes inden for vandselskabet, herunder til nedsættelse af takster, som egenkapital, til drift eller anlæg, herunder til teknologiudvikling i vandselskabet og i overensstemmelse med vandsektorlovens § 18 og bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Stk. 2. Et vandselskab kan henlægge resterende ekstraordinære effektiviseringsgevinster omfattet af § 26 i bekendtgørelsen nr. 122 af 8. februar 2013 om prisloftsregulering m.v. af vandsektoren efter reglen i stk. 1.

Kapitel 9. Kontrol m.v.

§ 15. Vandselskaber skal hvert år senest den 15. april indberette et årsregnskab til brug for kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme, jf. §§ 17 og 18. Årsregnskabet skal udarbejdes således, at oplysningerne i henhold til § 23, stk. 1-3, fremgår af indberetningen.

Stk. 2. Et vandselskab, der er berettiget til et tillæg til den økonomiske ramme, jf. §§ 11-13, indberetter sammen med årsregnskabet en opgørelse over omkostningerne til hvert tillæg, herunder en fordeling af drifts- og anlægsomkostninger. Forsyningssekretariatet godkender opgørelsen, hvis betingelserne for at opnå tillægget, jf. §§ 11-13, er opfyldte. Vandselskabet indberetter samtidig, hvorvidt tillægget helt eller delvist omfatter omkostninger som nævnt i § 9, stk. 4.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet kontrollerer hvert år, om vandselskaberne har overholdt de økonomiske rammer for det forudgående kalenderår. Hvis et vandselskab har overskredet den økonomiske ramme, meddeler Forsyningssekretariatet hvert år inden den 15. oktober vandselskabet dette.

Stk. 4. Forsyningssekretariatet godkender hvert år inden den 15. oktober vandselskabets opgørelse efter stk. 2 og 3, vedrørende det forudgående kalenderår, herunder eventuelle tillæg i den økonomiske ramme.

Stk. 5. Forsyningssekretariatet kontrollerer i året før starten på hver reguleringsperiode, om det enkelte vandselskab har overholdt deres økonomiske rammer inklusive tillæg, jf. §§ 11-13, i kontrolperioden. Forsyningssekretariatet kan, hvis vandselskabet samlet har overskredet de økonomiske rammer, udmelde et fradrag til de økonomiske rammer, der fastsættes for vandselskabet for den efterfølgende reguleringsperiode.

Stk. 6. Såfremt et vandselskabs økonomiske ramme overstiger vandselskabets indtægter, jf. § 23, stk. 1, nr. 1-3, kan vandselskabet opkræve denne difference i et senere kalenderår inden for kontrolperioden eller det sidste år i reguleringsperioden. En difference, jf. 1. pkt., kan ikke herudover overføres til en ny kontrolperiode.

Stk. 7. Såfremt et vandselskabs indtægter, jf. § 23, stk. 1, nr. 1-3, overstiger den økonomiske ramme, kan vandselskabet tilbageføre differencen i et senere kalenderår. En difference, som ikke er tilbageført, overføres til den førstkomende reguleringsperiode, således at de økonomiske rammer i denne reguleringsperiode reduceres tilsvarende. Reduktionen af de økonomiske rammer fordeles ligeligt på de enkelte år i reguleringsperioden.

Kapitel 10. Indfasning til fireårig regulering

§ 16. Forsyningssekretariatet fastsætter i indfasningsperioden, jf. § 17, stk. 4 og § 18, reguleringsperioder og økonomiske rammer for vandselskaber, jf. §§ 17-19. De økonomiske rammer fastsættes for hver forsyningsart for sig.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet kan fastsætte økonomiske rammer for kortere reguleringsperioder for vandselskaber, som bliver omfattet af vandsektorloven i indfasningsperioden eller i en igangværende reguleringsperiode.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet indregner den historiske over- eller underdækning, jf. § 27, stk. 4. En resterende historisk over- eller underdækning kan indregnes til og med 2020.

Stk. 4. Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning ændre i den eller de udmeldte økonomiske rammer for et vandselskab, såfremt de driftsomkostninger, der danner udgangspunkt for den eller de økonomiske rammer, ændres væsentligt, eller vandselskabet kan dokumentere at have periodevis driftsomkostninger, som ikke allerede er medregnet i de økonomiske rammer.

Stk. 5. Vandselskabets økonomiske ramme kan øges med et tillæg til anlægsprojekter, der er igangsat senest den 1. marts 2016, såfremt disse er afsluttet og ibrugtaget senest den 31. december 2019.

Stk. 6. Det er en betingelse for tillægget efter stk. 5, at vandselskabet senest den 15. december 2016 meddeler Forsyningssekretariatet om disse projekter, herunder projektets budget, projektets forventede økonomi og planlagte ibrugtagningstidspunkt.

Stk. 7. Forsyningssekretariatet fastsætter efter anmodning fra vandselskabet tillæggets størrelse på baggrund af de realiserede omkostninger og tidspunktet for forhøjelsen. Anmodningen skal være Forsyningssekretariatet i hænde senest den 15. april 2020. Tillægget omfatter ikke driftsomkostninger, som nævnt i § 11, stk. 10.

Stk. 8. Forsyningssekretariatet korrigerer et vandselskabs økonomiske ramme for tillæg eller fradrag, som Forsyningssekretariatet har tildelt et vandselskab forud for denne bekendtgørelses ikrafttræden.

Stk. 9. Forsyningssekretariatet offentliggør senest den 15. december 2016 resultatet af den første totaløkonomiske benchmarking og metoden for benchmarking. Forsyningssekretariatet sender udkast til den første totaløkonomiske benchmarking i høring senest den 15. november 2016.

Kapitel 11. Større vandselskaber

§ 17. Vandselskaber, jf. lovens § 6, skal til brug for fastsættelse af de indtægtsrammer, som gælder fra den 1. januar 2017, indberette oplysninger om faktiske driftsomkostninger for 2013-2015, senest den 15. maj 2016.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet fastsætter senest den 15. december 2016 grundlaget for indtægtsrammen for 2017, jf. lovens § 6, stk. 2, med udgangspunkt i vandselskabets indberettede faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 suppleret med oplysninger fra de tidligere fastsatte prislofter eller indtægtsrammer, jf. dog § 16, stk. 8. Forsyningssekretariatet indregner endvidere historiske investeringstillæg og tillæg for gennemførte investeringer i perioden 2010-2015. Forsyningssekretariatet sender udkast til indtægtsrammen i høring senest den 15. november 2016.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet tilpasser endvidere grundlaget for indtægtsrammerne til vandselskabets faktiske drifts- og anlægsomkostninger forbundet med eventuelle aktiviteter, som vandselskabet før den 1. januar 2017 har udøvet som tilknyttet virksomhed, jf. § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, § 3, stk. 2, nr. 1 og 2, og måler aflæsning, jf. § 3, stk. 2, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1195 af 14. oktober 2010 om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed, og som fra 1. januar 2017 skal udføres inden for vandselskabet, jf. § 1, stk. 2, og § 9, i bekendtgørelse nr. 145 af 26. februar 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (Udmøntning af vandsektorforliget).

Stk. 4. Indtægtsrammerne for henholdsvis vandselskaber med vandforsyning og vandselskaber med spildevandforsyning udmeldes fra den 1. januar 2017 et år forskudt for hinanden, således at indtægtsrammerne for vandselskaber med spildevandforsyning udmeldes for en ét-årig reguleringsperiode for 2017 og for vandselskaber med vandforsyning for en toårig reguleringsperiode for 2017-2018. Herefter udmeldes de fastsatte indtægtsrammer for reguleringsperioder på to år ad gangen til og med 2021 for spildevandforsyningselskaber, jf. dog stk. 8, og til og med 2022 for vandforsyningselskaber. Fra 2022 udmeldes indtægtsrammerne for reguleringsperioder på fire år ad gangen for spildevandforsyningselskaber, og fra 2023 for vandforsyningselskaber.

Stk. 5. Forsyningssekretariatet udmelder endvidere vejledende indtægtsrammer for to år i forlængelse af de ét- eller toårige reguleringsperioder, der fastsættes efter stk. 4. De vejledende indtægtsrammer er ikke bindende for vandselskabet eller Forsyningssekretariatet.

Stk. 6. Forsyningssekretariatet korrigerer i 2017 vandselskabets indtægtsramme på baggrund af årsregnskabet for 2016 og de budgetterede omkostninger for prisloftet for 2016. Meddelelse om korrektionen sker efter § 15, stk. 3.

Stk. 7. Korrektion efter stk. 6, indregnes i et spildevandsselskabs indtægtsramme i den efterfølgende reguleringsperiode. For et vandforsyningssselskabs indtægtsramme sker korrektionen efter stk. 6, for den del, som selskabet ikke har indregnet eller anvendt i kontrolperioden, i den efterfølgende reguleringsperiode.

Stk. 8. Viser benchmarkingen for et vandselskab, at vandselskabet har opnået en effektivitet, som er højere end den i § 7, stk. 4, offentliggjorte effektiviseringsgrænse, udmelder Forsyningssekretariatet vandselskabets indtægtsrammer samlet for en periode på fire år, såfremt vandselskabet anmoder om dette. En samlet udmelding af indtægtsrammer kan tidligst foretages efter den ét eller toårige periode, som er fastsat efter stk. 4.

Kapitel 12. Mindre vandselskaber

§ 18. Et vandselskab omfattet af lovens § 6 a, skal til brug for fastsættelse af en samlet regnskabsmæssig kontrolramme for 2017-2020 indberette årsregnskaber for 2013-2015 senest den 15. maj 2016.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet fastsætter senest den 15. december 2016 grundlaget for den regnskabsmæssige kontrolramme, jf. § 5, for perioden 2017-2020 med udgangspunkt i oplysninger om vandselskabets faktiske driftsomkostninger i 2013-2015 suppleret med oplysninger fra de tidligere fastsatte prislofter eller regnskabsmæssige kontrolrammer, jf. dog § 16, stk. 8. Forsyningssekretariatet indregner endvidere det historiske investeringstillæg og tillægget for gennemførte investeringer i perioden 2010-2015. Den regnskabsmæssige kontrolramme tilpasses for vandselskabets eventuelle tilknyttede aktiviteter, jf. § 17, stk. 3. Forsyningssekretariatet sender udkast til den regnskabsmæssige kontrolramme i høring senest den 15. november 2016.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet tilpasser endvidere grundlaget for den regnskabsmæssige kontrolramme til vandselskabets faktiske drifts- og anlægsomkostninger forbundet med eventuelle aktiviteter, som vandselskabet før den 1. januar 2017 har udøvet som tilknyttet virksomhed, jf. § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, § 3, stk. 2, nr. 1 og 2, og måler aflæsning, jf. § 3, stk. 2, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1195 af 14. oktober 2010 om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed, og som fra 1. januar 2017 skal udføres inden for vandselskabet, jf. § 1, stk. 2, og § 9, i bekendtgørelse nr. 145 af 26. februar 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (Udmøntning af vandsektorforliget).

Stk. 4. Stk. 1-2, finder tilsvarende anvendelse på vandselskaber, der ikke tidligere har været omfattet af lovens § 6 a, 2, stk. 1, idet grundlaget dog fastsættes efter de seneste tre årsregnskaber. Vandselskaberne kan anmode om værdiansættelse med udgangspunkt i pris- og levetidskataloget, jf. § 11, stk. 13.

Stk. 5. Forsyningssekretariatet korrigerer i 2017 vandselskabets regnskabsmæssige kontrolramme på baggrund af årsregnskabet for 2016 og de budgetterede omkostninger for prisloftet for 2016. Meddelelse om korrektionen sker efter § 15, stk. 3.

Stk. 6. Korrektion efter stk. 5, indregnes i den regnskabsmæssige kontrolramme i den efterfølgende reguleringsperiode.

Kapitel 13. Krydsende vandselskaber

§ 19. Forsyningssekretariatet fastsætter en regnskabsmæssig kontrolramme eller en indtægtsramme for et vandselskab, hvis den årligt debiterede vandmængde ændrer sig, således at vandselskabet skal have fastsat en anden type økonomisk ramme.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet fastsætter reguleringsperiodens længde.

§ 20. Når et vandselskab, som hidtil har haft en debiteret årlig vandmængde på højst 800.000 m³, debiterer en årlig vandmængde over 800.000 m³ i tre på hinanden følgende år, skal vandselskabet anmelde dette til Forsyningssekretariatet senest den 1. marts i det følgende år, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis et vandselskabs årligt debiterede vandmængde overstiger 800.000 m³ og må forventes vedblivende at overstige 800.000 m³ årligt, herunder som følge af nye tilslutninger, skal vandselskabet anmelde dette til Forsyningssekretariatet senest den 1. marts i det følgende år.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet fastsætter en indtægtsramme for vandselskaber omfattet af stk. 1 eller 2, efter § 17. Der fastsættes samtidig effektiviseringskrav efter lovens § 6, stk. 3 og 4, samt kapitel 5, pristalsregulering efter kapitel 6 og eventuelle tillæg efter kapitel 7.

Stk. 4. Vandselskabet bliver samtidig omfattet af et krav om at deltage i den totaløkonomiske benchmarking, jf. lovens § 4 og kapitel 4.

§ 21. Når et vandselskab, som hidtil har været omfattet af lovens § 6, debiterer en årlig vandmængde på højst 800.000 m³ i tre på hinanden følgende år, anmelder vandselskabet dette til Forsyningssekretariatet senest den 1. marts det følgende år, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis et vandselskabs årligt debiterede vandmængde er klart under 800.000 m³ og må forventes vedblivende at være under 800.000 m³ årligt, herunder som følge af afkoblinger, skal vandselskabet anmelde dette til Forsyningssekretariatet senest den 1. marts i det følgende år.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet fastsætter med udgangspunkt i vandselskabets seneste indtægtsramme en regnskabsmæssig kontrolramme, jf. § 5 og § 18. Kontrolrammen kan fastsættes for en kortere periode end fire år. Der fastsættes samtidig et generelt effektiviseringskrav efter lovens § 6 a, stk. 3, kapitel 5, pristalsregulering efter kapitel 6 og eventuelle tillæg efter kapitel 7.

Kapitel 14. Fusion

§ 22. Forsyningssekretariatet fastsætter ved fusion af vandselskaber en ny økonomisk ramme for det fusionerede vandselskab. Den økonomiske ramme fastsættes efter § 5 og § 18, eller § 4 og § 17, for det fusionerede eller fortsættende vandselskab. Den økonomiske ramme fastsættes på grundlag af de prislofter eller økonomiske rammer, som har været fastsat for de vandselskaber, der indgår i fusionen. De prislofter eller økonomiske rammer, der har været fastsat for de selskaber, der indgår i fusionen, finder anvendelse, indtil sekretariatet udmelder nye økonomiske rammer.

Stk. 2. Et vandselskabs hele eller delvise overtagelse af et andet selskabs forsyningsområde eller væsentlige dele af et andet selskabs aktiver kan betragtes som en fusion, og behandles efter stk. 1.

Stk. 3. Ved en fusion mellem et vandselskab omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, og et vandselskab, som ikke er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, fastsætter Forsyningssekretariatet en økonomisk ramme for vandselskabet, som ikke er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, på samme måde, som hvis selskabet havde været omfattet af loven. Forsyningssekretariatet fastsætter på det grundlag en ny økonomisk ramme for det fusionerede selskab efter reglerne i stk. 1.

Stk. 4. Ved overtagelse af et værdiløst eller værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab eller forsyningsområde fastsætter Forsyningssekretariatet en økonomisk ramme for vandselskabet efter reglerne om fusion, jf. stk. 1. Den økonomiske ramme fastsættes for hele vandselskabet.

Stk. 5. I tilfælde af spaltning af et vandselskab i flere vandselskaber indberetter de nye vandselskaber et budget til Forsyningssekretariatet til brug for sekretariatets beregning af nye økonomiske rammer. Summen af de nye økonomiske rammer kan ikke overstige det spaltede vandselskabs økonomiske ramme eller prisloft. Ved spaltningen skal selskaberne meddele Forsyningssekretariatet, hvordan det hidtidige prisloft, regnskabsmæssige kontrolramme eller indtægtsramme skal fordeles på de nye selskaber. Det hidtidige prisloft, regnskabsmæssige kontrolramme eller indtægtsramme fordeles forholdsmæssigt mellem de spaltede selskaber, indtil Forsyningssekretariatet har udmeldt nye økonomiske rammer.

Stk. 6. Forsyningssekretariatet kan undlade at fastsætte nye økonomiske rammer efter de særlige regler for fusioner, hvis fastsættelse af disse ikke skønnes hensigtsmæssig som følge af, at der inden for en kortere periode vil blive fastsat nye økonomiske rammer efter de generelle regler.

Stk. 7. Forsyningssekretariatet kan fastsætte nye økonomiske rammer for fusionerede eller spaltede vandselskaber for en kortere periode end fire år under hensyn til §§ 4, stk. 2, 5, stk. 2 eller 16, stk. 2.

Stk. 8. Forsyningssekretariatet fastsætter ikke nye økonomiske rammer, når vandselskabet dokumenterer, at dette ikke længere er omfattet af lovens § 2, stk. 1.

Kapitel 15.

Årsregnskab, regnskabsaflæggelse og indberetning

§ 23. Vandselskabets samlede indtægter i de enkelte år opgøres som følgende:

1. Indtægter som vedrører levering af ydelser omfattet af § 1, stk. 2, som hidrører fra faste og variable takster, anlægsbidrag, tilslutningsbidrag, supplerende tilslutningsbidrag, særbidrag og gebyrer.
2. Andre indtægter, som vandselskabet har opnået i forbindelse med eller som følge af selskabets hovedvirksomhed, jf. § 1, stk. 2, f.eks. indtægter fra kommunale vejbidrag, behandling af spildevand fra tømningsordninger eller andre vandselskaber, levering af målerdata, salg, forpagtning, udlejning eller lignende af overskudskapacitet i vandselskabets anlæg, salg af overskuds- eller biprodukter samt salg af energi.
3. Finansielle indtægter, herunder renteindtægter, realiserede kursgevinster vedrørende værdipapirer med mere og lignende.
4. Overskud, som er indgået i vandselskabet fra vandselskabets udøvelse af tilknyttet virksomhed, jf. lovens § 18 og bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Indtægter fra aktiviteter, som ifølge lovgivningen skal have selvstændigt regnskab, f.eks. i henhold til lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber mv., lov om elforsyning og lov om varmforsyning, opgøres særskilt og indregnes i vandselskabets indtægter i det omfang, det er muligt efter lovgivningen.

Stk. 3. Vandselskabets væsentlige indtægter i forbindelse med salg af fast ejendom eller større aktiver indtægtsføres efter reglen i § 23. I stedet for at medregne indtægten i den økonomiske ramme kan vandselskabet vælge at genanbringe indtægten i et tilsvarende aktiv, når genanbringelsen sker inden for reguleringsperioden. Fortjeneste eller tab ved en genanbringelse indregnes efter reglen i § 23, stk. 1.

Stk. 4. Vandselskabet redegør ved regnskabsaflæggelsen for følgende:

1. Vandselskabets indtægter og overskud, jf. stk. 1 og 2.
2. Eventuelle henlæggelser, jf. § 14.
3. Omkostninger til tillæg, jf. § 11.
4. Ændrede forhold, som bevirker, at den økonomiske ramme skulle have været øget.
5. Ændrede forhold, som bevirker, at den økonomiske ramme skulle have været sænket.
6. Ændringer af regnskabsmæssige skøn eller regnskabsprincipper i forhold til senest udmeldte regnskabsmæssig praksis eller regnskabsprincipper, såfremt disse påvirker opgørelsen af vandselskabets driftsmæssige indtægter, driftsomkostninger eller afskrivninger, herunder korrektioner for fundamentale fejl.

Stk. 5. Redegørelsen, jf. stk. 4, kan fremgå som note til årsregnskabet, erklæring, notat, eller på en af Forsyningssekretariatet anvist måde.

Stk. 6. Der skal for forhold, som dækker over flere år, redegøres på samme vis for hvert enkelt år, hvor forholdet gør sig gældende.

Stk. 7. Det indsendte årsregnskab skal påtegnes af en godkendt revisor. Indberetninger efter kapitel 4 påtegnes af en godkendt revisor.

§ 24. Vandselskabernes anmeldelser, indberetninger og redegørelser til Forsyningssekretariatet skal ske elektronisk. Forsyningssekretariatet fastsætter formatet for disse og offentliggør disse på deres hjemmeside.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet udarbejder en vejledning om indberetning vedrørende tillæg og kontrolforanstaltninger, herunder om krav til dokumentationen.

§ 25. Forsyningssekretariatet kan, jf. lovens § 6, stk. 8, og § 6 a, stk. 4, skønsmæssigt fastsætte vandselskabets økonomiske ramme, hvis vandselskabet ikke opfylder oplysningspligten efter lovens § 6, stk. 7, eller § 6 a, stk. 4. Forsyningssekretariatet kan til brug for den skønsmæssige fastsættelse af den økonomiske ramme anvende ekstern bistand til værdifastsættelsen for vandselskabets regning.

Kapitel 16. Straf

§ 26. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der undlader

1. at anmelde i overensstemmelse med § 20 og § 21,
2. at indberette oplysninger i overensstemmelse med § 15 og §§ 23-25,
3. at revidere regnskab i overensstemmelse med § 15 og § 23, eller
4. at overholde de økonomiske rammer, der er fastsat i overensstemmelse med kapitel 2 og 3, samt §§ 16-18.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 17. Overgangsbestemmelser og ikrafttræden

§ 27. Bekendtgørelsen træder i kraft den 12. oktober 2016.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1226 af 3. oktober 2016 om økonomiske rammer for vandselskaber (Udmøntning af vandsektorforliget) ophæves.

Stk. 3. § 6, § 21, § 25 stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 122 af 8. februar 2013 finder fortsat anvendelse ved kontrollen af prislofterne for 2015 og 2016.

Stk. 4. Afgørelser truffet efter hidtil gældende bekendtgørelser om prisloftregulering m.v. af vandsektoren, bevarer deres gyldighed. Godkendte tillæg indregnes i de økonomiske rammer efter reglerne i kapitel 10-12.

Stk. 5. Afgørelser truffet efter den hidtil gældende bekendtgørelse om tillæg til driftsomkostninger til gennemførelse af miljømål og servicemål eller tillæg til omkostninger til medfinansieringsprojekter, bevarer deres gyldighed. Godkendte tillæg indregnes i de økonomiske rammer efter reglerne i kapitel 10-12.

Stk. 6. Ansøgninger om tillæg til omkostninger til medfinansieringsprojekter, herunder fordyrelser og udvidelser, som er planlagte eller gennemførte, som er modtaget af Forsyningssekretariatet inden den 1. marts 2016, behandles efter de hidtil gældende regler.

Stk. 7. Ansøgninger om tillæg til miljømål og servicemål, jf. bekendtgørelse nr. 122 af 8. februar 2013, som ændret ved bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2014 om prisloftregulering m.v. af vandsektoren, og bekendtgørelse nr. 1048 af 29. oktober 2012 om driftsomkostninger til gennemførelse af miljømål og servicemål, som er modtaget af Forsyningssekretariatet inden 1. marts 2016, behandles efter de hidtil gældende regler.

Stk. 8. Et vandselskabs økonomiske ramme kan øges med et tillæg, der udgør vandselskabets nødvendige udgifter til kildepladser, boringer, råvandsledninger og vandværker som følge af vandindvindinger, som vandselskabet har ansøgt om tilladelse til inden den 1. marts 2016. Vandselskabets ansøgning om tillæg behandles efter reglen i § 11, stk. 4.

§ 28. Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning skønsmæssigt forhøje et vandselskabs økonomiske ramme i et eller to år inden for en 4-årig periode til dækning af vandselskabets driftsunderskud.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet kan i skønnet efter stk. 1 blandt andet lægge vægt på vandselskabets økonomi, herunder om

1. vandselskabet har mulighed for at overholde de fastsatte økonomiske rammer fra og med 2017,
2. vandselskabet har haft højere driftsomkostninger i 2015 end det fastsatte niveau for driftsomkostninger i prisloftet for samme år,
3. vandselskabet har mulighed for at foretage effektiviseringer og besparelse på drifts- og anlægsomkostninger,
4. vandselskabets driftsunderskud helt eller delvist kan dækkes af vandselskabets henlæggelser og ekstraordinære effektiviseringer,
5. vandselskabet kan optage lån til finansiering af driften,
6. vandselskabet har mulighed for at fusionere med et andet vandselskab, og
7. vandselskabet vil kunne afvikle forhøjelsen inden for perioden, jf. stk. 1.

Stk. 3. Forsyningssekretariatet fastsætter størrelsen og varigheden af tillægget med udgangspunkt i vandselskabets oplysninger om faktiske omkostninger i 2010-2015, driftsomkostninger i prisloftet for 2011-2015 og selskabets indtægter i 2011-2015.

Stk. 4. En forhøjelse efter denne bestemmelse modsvarer af en tilsvarende reduktion i den 4-årige periode, jf. stk. 1.

Stk. 5. Vandselskabets ansøgning om skønsmæssig forhøjelse efter stk. 1 skal indsendes til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2017.

Indberetnings- vejledning til de økonomiske rammer

April 2018

Version 2

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Indberetningsvejledning til de økonomiske rammer

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN 978-87-7029-696-0

Indberetningsvejledning til de økonomiske rammer er udarbejdet af
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

April 2018

Indhold

Kapitel 1	
Indledning	4
1.1 De væsentligste elementer i reguleringen.....	4
1.2 Hvad er nyt i år?.....	5
1.3 Vejledningens indhold og sammenhæng med VandData.....	5
1.4 Revisioner af denne vejledning.....	6
Kapitel 2	
Årsregnskabet	7
2.1 Selskaber med både drikke- og spildevandsaktiviteter.....	7
2.2 Indtastning af hovedtal fra resultatopgørelse (fane A).....	7
Kapitel 3	
Indberetning efter ØR-bekendtgørelsen kapitel 15 "Årsregnskab, regnskabsaflæggelse og indberetning"	8
3.1 Indtægter og overskud (fane C og D).....	8
3.2 Eventuelle henlæggelser (fane E).....	13
3.3 Omkostninger til tillæg (fane F).....	14
3.4 Ændrede forhold som bevirker, at den økonomiske ramme skulle have været øget eller sænket (fane B, G, H, I, J).....	24
3.5 Ændringer i regnskabsprincipper (fane M).....	27
3.6 Indberetning af debiteret vandmængde (fane K).....	28
Kapitel 4	
Indberetning af hjælpeordning for økonomisk trængte ejendomsjere	30

Kapitel 1

Indledning

Formålet med denne vejledning er at redegøre for, hvordan selskaber omfattet af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (herefter vandsektorloven) skal indberette følgende oplysninger til Forsyningssekretariatet:

- » Oplysninger fra årsregnskabet i henhold til § 15, stk. 1 i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (herefter ØR-bekendtgørelsen)
- » Oplysninger til brug for opfølgning på de økonomiske rammer i henhold til ØR-bekendtgørelsen § 23, stk. 4
- » Oplysninger til opfølgning på hjælpeordning for økonomisk trængte ejendomsjere i henhold til høringsnotat dateret den 31. oktober 2014¹

Formålet med at indberette disse oplysninger er fastsættelse af jeres økonomiske rammer og udarbejdelse af jeres statusmeddelelser.

Det følger af ØR-bekendtgørelsens § 23, stk. 5, at Forsyningssekretariatet kan beslutte på hvilken måde, oplysningerne efter § 23, stk. 4 skal indberettes. Vi har valgt, at selskaberne skal indberette oplysningerne i VandData. Deadline for indberetningen er 15. april i året efter det senest afsluttede reguleringsår. Indberetningen for 2017 skal således være foretaget og indsendt med tilhørende revisorerklæring i VandData senest 15. april 2018.

Sidste år fastsatte vi økonomiske rammer for 2018-2019 for de største spildevandsselskaber med en debiteret vandmængde over 800.000 m³. I år fastsætter vi alene økonomiske rammer for de største drikkevandsselskaber for årene 2019-2020. For alle øvrige selskaber udsender vi statusmeddelelser med status over tidligere udmeldte økonomiske rammer. Vi gør derfor opmærksom på, at alle selskaber skal foretage en indberetning - også dem, der ikke modtager nye økonomiske rammer.

1.1 De væsentligste elementer i reguleringen

Et væsentligt element i ØR-bekendtgørelsen er, at vandselskaber får udmeldt forskellige økonomiske rammer alt efter, om vandselskabet har en debiteret vandmængde over eller under 800.000 m³.

Vandselskaber med en debiteret vandmængde under 800.000 m³ skal have udarbejdet en regnskabsmæssig kontrolramme. Vandselskaber med en debiteret vandmængde over 800.000 m³ skal have udarbejdet en indtægtsramme.

Den væsentligste forskel på de store og små vandselskaber er, at de små vandselskaber ikke er underlagt benchmarking, mens der skal foretages en totaløkonomisk benchmarking af de store vandselskaber. Dette betyder, at alle vandselskaber – uanset størrelse – skal indberette

---

¹ Høringsnotat vedrørende forslag til ændring af lov om betalingsregler for spildevandforsyningselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

---

til den økonomiske ramme i VandData, men at kun de store drikkevandselskaber skal indberette til benchmarking i VandData.

Et andet væsentligt element i reguleringen er, at alle vandselskaber modtager flerårige økonomiske rammer. Perioden for de økonomiske rammer afhænger dog af typen og størrelsen af selskabet. De små vandselskaber har tidligere modtaget økonomiske rammer for en fireårig periode (for årene 2017-2020) og skal derfor ikke have udarbejdet økonomiske rammer i år. De store spildevandsselskaber modtog sidste år økonomiske rammer for årene 2018-2019 og skal således heller ikke have udarbejdet økonomiske rammer i år. De store drikkevandsselskaber har tidligere modtaget økonomiske rammer for en fireårig periode, hvoraf de første to år var bindende (for årene 2017-2018), mens de sidste to år var vejledende (for årene 2019-2020).

Dette betyder, at vi i år skal fastsætte økonomiske rammer for de store drikkevandsselskaber for 2019-2020, mens de øvrige selskaber ikke får nye rammer. Alle andre selskaber vil i stedet modtage en statusmeddelelse med status over tidligere udmeldte økonomiske rammer.

Det er derfor relevant for alle vandselskaber at anvende denne vejledning i forbindelse med indberetningen.

1.2 Hvad er nyt i år?

I år er første gang, der skal foretages en kontrol med overholdelse af en økonomisk ramme. I skal derfor indberette oplysninger til brug for denne kontrol.

Der vil i år blive kontrolleret for, hvorvidt I har overholdt den økonomiske ramme for 2017. Resultatet af denne kontrol vil for de store drikkevandsselskaber fremgå af afgørelsen om økonomiske rammer for 2019-2020. For de øvrige selskaber vil resultatet af kontrollen fremgå af statusmeddelelsen.

Videre er OPEX-delen af benchmarkingmodellen blevet revideret. I kan læse mere om indberetning til OPEX-delen og CAPEX-delen i vejledning til indberetning til TOTEX-benchmarking, som kan findes på vores hjemmeside. Bemærk, at det kun er drikkevandsselskaber med en debiteret vandmængde på over 800.000 m³, der skal indberette til benchmarking i år.

1.3 Vejledningens indhold og sammenhæng med VandData

Vejledningen er bygget op, så kapitel 2 beskriver de elementer, I skal indberette direkte fra årsregnskabet. Kapitel 3 beskriver de oplysninger, som I skal indberette i henhold til kapitel 15 i ØR-bekendtgørelsen, herunder blandt andet indtægter og overskud, eventuelle henlægninger, omkostninger til tillæg, ikke-påvirkelige omkostninger og ændringer i regnskabsprincipper. Kapitel 4 omhandler, hvordan I skal indberette oplysninger i forbindelse med hjælpeordningen for økonomisk trængte ejendomssejere.

Når det er relevant, er der henvist til de enkelte faner i VandData. I de enkelte overskrifter er det angivet, hvilken fane i VandData afsnittet vedrører. Derudover viser følgende tabel et overblik over, hvor I kan læse om elementerne i de enkelte faner.

Tabel 1.1 Sammenhæng mellem afsnittene og fanerne i VandData

Fane i VandData	Afsnit i vejledning
Fane A: Årsregnskab	Afsnit 2.2
Fane B: Ikke-påvirkelige omkostninger	Afsnit 3.4.2
Fane C: Indtægter og overskud	Afsnit 3.1
Fane D: Genanbringelse	Afsnit 3.1.7
Fane E: Henlæggelser	Afsnit 3.2
Fane F: Nye tillæg	Afsnit 3.3
Fane G: Tidligere givne tillæg	Afsnit 3.4.1
Fane H: Periodelise driftsomkostninger	Afsnit 3.4.3
Fane I: Investeringer	Afsnit 3.4.4 samt Vejledning i indberetning til TOTEX-benchmarking (drikkevand)
Fane J: Tilknyttet virksomhed	Afsnit 3.4.5
Fane K: Debiteret vandmængde	Afsnit 3.6
Fane L: Faktiske driftsomkostninger	Se Vejledning i indberetning til TOTEX-benchmarking (drikkevand)
Fane M: Revisorerklæring, regnskabsprincipper og yderligere bemærkninger	Afsnit 3.5 samt vedhæftning af revisorerklæring
Fane N: Hjælpeordning	Kapitel 4

1.4 Revisioner af denne vejledning

Version 1

Den første version blev offentliggjort på vores hjemmeside den 20. februar 2018.

Version 2

I version 2 af april 2018 er der foretaget præciseringer i følgende afsnit:

- » 3.1.1 Hovedvirksomhed ved indvinding, behandling, transport og levering af vand samt transport, behandling og afledning af spildevand: oplysning om at omkostninger til delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidrag ikke må modregnes i indtægter fra tilslutningsbidrag
- » 3.3 Omkostninger til tillæg: præcisering af at ansøgning om forhåndsgodkendelse samt ansøgning om dispensation skal ske i en særskilt blanket i VandData
- » 3.3.6 Tilbagebetaling af vejbidrag: præcisering af den retlige forpligtelse, herunder at kommunens krav skal være berettiget og ikke må være forældet

Kapitel 2

Årsregnskabet

ØR-bekendtgørelsen medfører ikke krav om tilpasning eller ændring i jeres årsregnskab ud over de krav, der i øvrigt fremgår af årsregnskabsloven.

Grundlaget for de fleste af de oplysninger, som skal indberettes i VandData, er således de regnskabsdata, der udgør grundlaget for årsregnskabet for det aktuelle regnskabsår.

Det fremgår af ØR-bekendtgørelsen, at vandselskaber senest den 15. april skal indberette oplysninger fra årsregnskabet til Forsyningssekretariatet til brug for kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme. Ved årsregnskabet forstås i denne sammenhæng den fulde årsrapport, som aflægges efter årsregnskabsloven. Årsregnskabet, som indberettes, bør i muligt omfang være underskrevet og godkendt af selskabets ledelse samt af selskabets eksterne revisor. Dette er dog ikke et krav.

Hvis der mod forventning - efter indberetning af årsregnskabet i VandData - foretages beløbsmæssige ændringer til årsregnskabet (eksempelvis ved behandling på selskabets ordinære generalforsamling), er det ledelsens ansvar uden ugrundet ophold og senest den 5. juni 2018 at indberette de ændrede oplysninger til os. Oplysningerne skal indberettes pr. mail til vand@kfst.dk.

Årsregnskabet vedhæftes i VandData fane A.

2.1 Selskaber med både drikke- og spildevandsaktiviteter

Såfremt vandselskabet har flere aktiviteter omfattet af vandsektorloven samlet i én enkelt juridisk enhed (et selskab, der har både drikke- og spildevandsaktiviteter), vedlægges endvidere en specifikation af årets indtægter og omkostninger fordelt på hver aktivitet.

Indtastningen efter afsnit 2.2 nedenfor skal ske på baggrund af den vedlagte specifikation.

2.2 Indtastning af hovedtal fra resultatopgørelse (fane A)

I VandData fane A skal I indtaste hovedtal fra selskabets resultatopgørelse. I dropdown-listen skal I vælge den metode, som resultatopgørelsen i jeres årsregnskab er opstillet efter – artsopdelt eller funktionsopdelt.

Oplysningerne, der indtastes i fane A, overføres automatisk til de efterfølgende faner, så I kun skal indtaste dem én gang. Endvidere indeholder indtastningen i fane A også en validering af de indtastede beløb, idet I skal sikre, at "Årets resultat" i fane A stemmer til det indberettede årsregnskab.

Kapitel 3

Indberetning efter ØR-bekendtgørelsen kapitel 15 "Årsregnskab, regnskabsaflæggelse og indberetning"

I det følgende gennemgås de elementer, som skal indberettes i VandData til brug for kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme for 2017, som I tidligere har fået udmeldt, samt de elementer, som skal indberettes til brug for tildeling af nye tillæg, ændringer af ikke-påvirkelige omkostninger m.m. Dette indebærer en opgørelse af jeres indtægter og overskud, eventuelle henlæggelser, relevante ændrede forhold samt ændringer i regnskabsprincipper. Derudover skal størrelsen af jeres debiterede vandmængde indberettes.

3.1 Indtægter og overskud (fane C og D)

I VandData fane C skal I indberette jeres realiserede indtægter. I de følgende afsnit nedenfor beskrives indberetnings kategorier, samt hvordan indtægterne skal indberettes.

3.1.1 Hovedvirksomhed ved indvinding, behandling, transport og levering af vand samt transport, behandling og afledning af spildevand (fane C)

Denne kategori omfatter bl.a. følgende:

- » Realiserede indtægter fra kubikmetertakster samt realiserede indtægter fra andre takster og gebyrer, som vedrører levering af ydelser omfattet af ØR-bekendtgørelsens § 1, stk. 2, herunder også salg af vand til andre vandselskaber
- » Indtægter fra kubikmetertakster indberettes inkl. opkrævet vandafgift samt bidrag til drikkevandsbeskyttelse
- » Realiserede indtægter fra faste takster
- » Realiserede indtægter fra variable takster
- » Realiserede indtægter fra anlægs-/tilslutningsbidrag. Der er mulighed for at indregne alle fakturerede tilslutningsbidrag i året eller periodisere tilslutningsbidragene over anlæggets levetid
  - » Bemærk, at I ikke må modregne i indtægterne, hvis I har haft omkostninger til delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidrag. Hvis jeres likviditet ikke er tilstrækkelig til at kunne finansiere delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidrag, kan I søge om supplerende investeringstillæg. Se afsnit 3.3.5 Supplerende investeringstillæg (Fane F) for mere herom
  - » Se desuden afsnittet "Særligt om tilslutningsbidrag ved overgang til økonomiske rammer" nedenfor
- » Realiserede indtægter fra særbidrag (kun spildevandsselskaber)
- » Realiserede indtægter fra gebyrer. Eksempelvis måler-, lukke- og rykkergebyrer m.v.

Særligt om tilslutningsbidrag ved overgang til økonomiske rammer

Indberetningen af indtægter fra tilslutningsbidrag i VandData behøver *ikke* at følge den praksis, der er valgt i årsregnskabet aflagt efter årsregnskabsloven. I skal imidlertid oplyse os om, hvilken indregningsmetode I anvender i indberetningen til os. I skal i udgangspunktet ligeledes holde jer til den valgte metode. En valgt metode kan kun undtagelsesvist ændres – dog ikke gældende for enkelte år. Metoden skal med andre ord være kendetegnet ved høj grad af kontinuerlighed.

Der skal anvendes samme indregningsmetode for alle tilslutningsbidrag. Man må således *ikke* indregne nogle indtægter fra tilslutningsbidrag i året og samtidigt periodisere andre indtægter fra tilslutningsbidrag modtaget i samme år.

I VandData fane C skal der korrigeres for, hvis der er afvigelse i jeres metode til indregning af indtægter fra tilslutningsbidrag i indberetningen til os og i jeres årsregnskab.

I forbindelse med indberetning af indtægter fra tilslutningsbidrag skal I være opmærksomme på den ændrede praksis vedrørende reguleringsmæssig indregning af indtægter fra tilslutningsbidrag ved overgangen fra prisloftsregulering (til og med 31. december 2016) til økonomiske rammer (fra 1. januar 2017).

- » Prislofter: Årets tilslutningsbidrag indgik sammen med årets faktiske betalinger til investeringer i opførelsen af selskabets investeringsniveau uafhængig af den regnskabsmæssige behandling i årsregnskabet.
- » Økonomiske rammer: Indtægter fra tilslutningsbidrag henføres til hovedvirksomheden med metodefrihed mellem fuld indregning i faktureringsåret eller periodisering over levetiden for det til tilslutningsbidraget knyttede anlægsaktiv, typisk 50-75 år. Efterfølgende ændringer af praksis skal beskrives i indberetningen, jf. afsnit 3.5 nedenfor.

I forbindelse med indberetningen for 2017 skal I gøre følgende:

- » Såfremt I ønsker ens indregningsmetode af tilslutningsbidrag i årsregnskabet og ved de økonomiske rammer gælder følgende:
  - » Har I i årsregnskabet tidligere indtægtsført tilslutningsbidrag i faktureringsåret, og ønsker I at fastholde denne praksis, skal I alene indberette årets indtægt fra tilslutningsbidrag i VandData.
  - » Har I i årsregnskabet i tidligere år indtægtsført tilslutningsbidrag i faktureringsåret, og ønsker I nu at periodisere indtægterne, vil der være tale om en ændring i anvendt regnskabspraksis. Ændringen medfører, at de regnskabsposter i årsregnskabet, der berøres af ændringen, skal korrigeres i overensstemmelse med den nye anvendte regnskabspraksis.
- » Såfremt I ikke ønsker ens indregningsmetode af tilslutningsbidrag i årsregnskabet og ved de økonomiske rammer gælder følgende:
  - » Der skal korrigeres i overensstemmelse med den anvendte regnskabspraksis, således at afstemningen til årsregnskabet i fane C tager højde for, at der valgt forskellig indregningsmetode for tilslutningsbidrag

Såfremt I ønsker ens indregningsmetode af tilslutningsbidrag, medfører den ændrede praksis, at I skal udarbejde en fortegnelse over fakturerede tilslutningsbidrag. Fortegnelsen skal danne grundlag for en indregningsplan, der specificerer årets periodiserede indtægt. Fortegnelsen skal opdateres hvert år for at kunne dokumentere årets indtægter fra tilslutningsbidrag. For de tilslutningsbidrag, der er indregnet i årsregnskabet før 1. januar 2017, vil indtægten under den tidligere regulering være modregnet i årets faktiske betalinger til anlægsinvesteringer. For at undgå at indtægterne fra tilslutningsbidrag medtages en gang mere i opførelsen af jeres indtægter, skal der i indtastningen i VandData fane C korrigeres vedrørende den andel af årets periodiserede indtægter fra tilslutningsbidrag, der vedrører tilslutningsbidrag, der er faktureret før 1. januar 2017.

Tilfældet, hvor I ønsker ens indregningsmetode af tilslutningsbidrag, er nedenfor illustreret ved et eksempel:

Eksempel 3.1
Tilslutningsbidrag

Tilslutningsbidrag

Årstal	Tilslutningsbidrag	Vedrørende
2015	100	Anlæg med 75 års levetid
2016	200	Anlæg med 75 års levetid
2017	150	Anlæg med 75 års levetid

Vandselskab A: Har til og med 2016 indtægtsført tilslutningsbidrag i årsregnskabet. Retorisk er tilslutningsbidrag indtægtsført (modregnet i anlæg) i året. Omlægges fra og med 2017 anvendt regnskabspraksis til periodisering af tilslutningsbidrag på basis af levetid anlæg, som de vedrører

Primo påvirkning af egenkapital som følge af ny praksis	296
Driftsførelse i 2017 i årsregnskab efter årsregnskabsloven	6
Heraf vedrørende før ny regulering	-4
Indregnes i opgørelse af indtægter efter § 23 i ØR-bekendtgørelsen	<u>2</u>

Vandselskab B: Har til og med 2016 periodiseret tilslutningsbidrag i årsregnskabet på af levetid for anlæg, som de vedrører. Denne praksis fortsættes. Regulatorisk er tilslutning drag indtægtsført (modregnet i anlæg) i året.

Primo påvirkning af egenkapital som følge af ny praksis	0
Driftsførelse i 2017 i årsregnskab efter årsregnskabsloven	6
Heraf vedrørende før ny regulering	-4
Indregnes i opgørelse af indtægter efter § 23 i ØR-bekendtgørelsen	<u>2</u>

3.1.2 Andre indtægter fra hovedvirksomhed (fane C)

Denne kategori omfatter bl.a. følgende:

- » Realiserede indtægter fra kommunale og statslige vejbidrag (kun spildevandsselskab)
  - » Bemærk, at tilbagebetalte vejbidrag inkl. renteomkostninger for perioden 2007-21 kan *ikke* fradrages i denne post. I stedet skal I søge om tillæg til den økonomiske r efter § 11, stk. 9 vedrørende tilbagebetalte vejbidrag. Andre tilbagebetalinger af ve drag, der vedrører perioden efter 2016, og som hviler på en retlig forpligtelse, kan drages i denne post.
- » Realiserede indtægter fra behandling af slam og spildevand fra tømningsordninger e andre vandselskaber (kun spildevandsselskaber)
  - » Posten omfatter *ikke* indtægter fra selve tømningsordningen, men alene spildevand tivitets indtægter fra den ydelse som tømningsaktiviteten modtager fra spildevand aktiviteten for behandling af leveret spildevand. Hvor tømningsordningen og spildevand aktiviteten ligger i samme juridiske enhed, vil der være tale om en "intern" a ning mellem de to aktiviteter
- » Realiserede indtægter fra levering af målerdata. Dette vedrører drikkevandsselskabe levering af data om måler aflæsninger til spildevandsselskaber til brug for fakturering forbrug
- » Realiserede indtægter fra salg, forpagtning, udlejning eller lignende af overskudskap vandselskabets anlæg
- » Realiserede indtægter fra salg af overskuds- eller biprodukter (som del af hovedaktiviteten)
- » Realiserede indtægter fra salg af energi (som del af hovedaktiviteten)

- » Andre realiserede indtægter vedrørende jeres primære aktiviteter. Dette kan eksempelvis være tilbagebetalte skatter, afgifter eller indtægter fra sameskatningsbidrag
- » Tab på debitorer
  - » Posten i årsregnskabet aflagt efter årsregnskabsloven vil typisk indgå som en omkostningspost i resultatopgørelsen. Reguleringsmæssigt betragter vi det som en mistet indtægt.

3.1.3 Finansielle indtægter (fane C)

Denne kategori omfatter bl.a. følgende:

- » Renteindtægter
- » Realiserede kursgevinster vedrørende værdipapirer

3.1.4 Overskud fra tilknyttet virksomhed (fane C)

Denne kategori omfatter realiserede overskud fra tilknyttet virksomhed, som er nært beslægtet med selskabets hovedvirksomhed.

Hvis et sådan overskud er indgået i jeres hovedvirksomhed som en indtægt, skal I indberette dette overskud.

I bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed § 2, stk. 2 fremgår en udtømmende liste af former for tilknyttet virksomhed.

3.1.5 Overskud fra aktiviteter med lovkrav om selvstændigt regnskab omfattet af hovedvirksomhed

Det fremgår af ØR-bekendtgørelsens § 23, stk. 2, at der skal ske indberetning af indtægter fra aktiviteter, som ifølge lovgivningen skal have selvstændigt regnskab, og som er omfattet af hovedvirksomheden. Indtægter skal i den forbindelse fortolkes som overskuddet ved disse aktiviteter.

Det bemærkes, at der her er tale om overskud fra aktiviteter i hovedvirksomheden, hvorimod punkt 3.1.4 omfatter overskud fra tilknyttet virksomhed.

Der skal under dette punkt alene indberettes oplysninger om et eventuelt overskud fra disse aktiviteter og ikke bruttoindtægterne.

Bemærk, at posten ikke omfatter indtægter og overskud fra driften af tømningsordning, idet denne er underlagt særskilt hvile-i-sig-selv-princip efter betalingsloven for spildevand. Hvis der er overskud, er det overdækning i tømningsordningen, som overføres til næste år og dermed ikke indgår som indtægter efter § 23. Indtægter og overskud fra tømningsordninger skal således ikke medtages ved indberetning af selskabets økonomiske forhold.

3.1.6 Væsentlige indtægter fra salg af fast ejendom og andre større aktiver (fane C)

Denne kategori omfatter realiseret provenu ved salg af større aktiver. I ØR-bekendtgørelsens § 23, stk. 3 er anført "indtægt", der her skal fortolkes som "salgsprovener". Ved salgsprovener forstås salgspris fratrukket direkte salgsomkostninger. Et eksempel på direkte salgsomkostninger kan være salær til ejendomsmægler. I den indtægt, der indberettes, kan der således ikke tages fradrag for en eventuel bogført værdi af det solgte aktiv.

Ved væsentlige indtægter (salgsprovener) fra salg af fast ejendom og andre større aktiver forstås som minimum salgsprovener fra årets salg af rullende materiel, eksempelvis biler, lastbiler, gravemaskiner, slamsugere m.v. samt fast ejendom inkl. grunde. Vi bemærker, at væsentlighed beror på en konkret vurdering. Ikke-væsentlige indtægter (salgsprovener) skal ikke indberettes.

Det beløb, der skal indberettes som indtægter i året, kan reduceres ved genanbringelse, jf. punkt 3.1.7.

3.1.7 Faktisk eller planlagt genanbringelse af væsentlige indtægter fra salg af fast ejendom og andre større aktiver (fane D) samt justering af genanbringelsesbeløb fra tidligere år

Væsentlige indtægter fra salg af fast ejendom og andre større aktiver, der skal indberettes som indtægter i året (jf. afsnit 3.1.6 ovenfor), kan reduceres i det omfang indtægten genanbringes i et tilsvarende aktiv. Der kan være tale om faktisk genanbringelse, hvor genanbringelsen har fundet sted i året, der indberettes for, eller planlagt genanbringelse, hvor genanbringelsen forventes i et kommende år i reguleringsperioden. Der kan også være tale om, at I køber et nyt aktiv, for derefter at sælge et tilsvarende aktiv inden for reguleringsperioden. Salgsprovenuet skal genanbringes senest det sidste år i reguleringsperioden.

Med genanbringelse menes indkøb af et tilsvarende aktiv. Det er anskaffelsesprisen, der anses for genanbringelsesbeløbet, dog maksimalt salgssummen fra det afhændede aktiv, som genanbringelsen erstatter. Det år, hvor genanbringelsen realiseres, skal dokumentationen for afhændelsen af det oprindelige aktiv samt for indkøbet af det tilsvarende aktiv indberettes i VandData. Dokumentationen kan udgøres af en faktura, en købsaftale eller lignende.

Nedenfor fremgår et illustrativt eksempel.

Eksempel 3.2 Genanbringelse

Genanbringelse

Data til brug for eksempel:

Indeværende år	År 1
Sidste år i reguleringsperioden	År 4
Salgsprovenu	1.000
Bogført værdi af afhændet aktiv	600
Avance indregnet i årsregnskabet	400
Planlagt genanbringelsesbeløb år 1	800
Faktisk genanbringelsesbeløb år 4	700

Til indregning efter ØR-bekendtgørelsens § 23, år 1

Salgsprovenu	1.000
Planlagt genanbringelsestidspunkt	-800
Restindtægt til indberetning år 1	200

Til indregning efter ØR-bekendtgørelsens § 23, år 4

Planlagt genanbringelsesbeløb	800
Faktisk genanbringelsesbeløb	-700
Korrektion til tidligere indberettet restindtægt år 4	100

Hvis der ikke dokumenteres et genanbringelsesbeløb i reguleringsperioden, skal indtægten indgå som en ordinær indtægt. I eksemplet vil der skulle indtægtsføres 800 kr. i år 4.

I VandData indberettes oplysning om årets salgsprovenu og genanbringelse i fane C, mens opfølgning på tidligere års genanbringelser skal indtastes i VandData fane D. Eventuelle juste-

ringer til tidligere års genanbringelsesbeløb, der påvirker årets indtægter, overføres automatisk til VandData fane C i feltet ” Justering af genanbringelsesbeløb fra tidligere år”.

Vi bemærker, at fane D først vil være relevant fra indberetningen i 2019 og fremover. I vil derfor ikke kunne tilgå fanen i VandData i år.

3.1.8 Afstemning mellem årsregnskab og indtægter

I VandData fane C er der indarbejdet en validering af årets indberettede indtægter. Valideringen omfatter en afstemning mellem nettoomsætningen og andre indtægter i årsregnskabs resultatopgørelse og opgjorte indtægter efter ØR-bekendtgørelsen. Afstemningen skal sikre overensstemmelse mellem indberetning efter ØR-bekendtgørelsen og grundlaget for indberetningen bestående af vandselskabets godkendte årsregnskab for det pågældende år.

I afstemningen i fane C fremgår de afstemningsposter, der anses for oftest forekommende. I det omfang jeres indberetning indeholder yderligere afstemningsposter, kan disse angives ved at tilføje yderligere linjer under ”Tilføj række”. Valideringen medfører, at der ikke kan ske endelig indberetning, førend de anførte indtægter er afstemt til årsregnskabet.

3.2 Eventuelle henlæggelser (fane E)

I VandData fane E opgøres årets henlæggelse efter ØR-bekendtgørelsen.

Henlæggelsen er baseret på en likviditetsmæssig betragtning, så der i opgørelsen af årets henlæggelse tages udgangspunkt i regnskabsmæssige indtægter og omkostninger reguleret for væsentlige, ikke-likvide poster, der fremgår af VandData fane E.

I indberetningen for 2017 skal I endvidere indberette summen af eventuelle tilbageværende, ekstraordinære effektiviseringsgevinster pr. 31. december 2016 efter prisloftsreguleringen.

Henlæggelser opgøres ud fra elementerne beskrevet i afsnittene 3.2.1 til 3.2.9.

3.2.1 Indtægter efter ØR-bekendtgørelsen § 23, stk. 1, nr. 1-3

Beløbet opgøres automatisk på basis af indberetningen i VandData fane C.

3.2.2 Omkostninger indregnet i årsregnskabet

I denne post indgår summen af selskabets omkostninger ifølge årsregnskabet aflagt efter årsregnskabsloven. Posten opgøres automatisk ud fra jeres indtastede værdier i VandData fane A. Afhængigt af, om vandselskabet anvender en artsopdelt eller en funktionsopdelt resultatopgørelse, vil posten omfatte følgende poster i resultatopgørelsen:

- » I en artopdelt resultatopgørelse vil det normalt være summen af ”Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer”, ”Andre eksterne omkostninger”, ”Personaleomkostninger” og ”Andre driftsomkostninger”
- » I en funktionsopdelt resultatopgørelse vil det normalt være summen af ”Produktions- og distributionsomkostninger” samt ”Administrationsomkostninger” samt ”Andre driftsomkostninger” korrigeret for årets af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver

3.2.3 Årets finansielle omkostninger indregnet i årsregnskabet

Beløbet opgøres automatisk på basis af indrapportering i VandData fane A.

3.2.4 Opkrævet afgift til ledningsført vand (kun drikkevandselskaber)

Afgift til ledningsført vand (vandafgift samt bidrag til drikkevandsbeskyttelse) bliver automatisk overført fra fane C.

3.2.5 Tab på debitorer indregnet i årsregnskabet

Tab på debitorer indberettet i VandData fane C tilbageføres ved opgørelsen af årets henlæggelse, da tab på debitorer i årsregnskabet indgår som en del af punkt 3.2.1.

Beløbet opgøres automatisk på basis af indrapportering i VandData fane C.

3.2.6 Vandselskabets omkostninger til akkumuleret restskat

Beløbet indtastes manuelt i VandData fane B. I kan læse mere om akkumuleret restskat i afsnit 3.4.2.

3.2.7 Regulering af hensatte forpligtelser indregnet i årsregnskabet

Årets regulering af regnskabsmæssigt hensatte forpligtelser skal ikke medtages i opgørelsen af henlæggelsen, da de ikke vedrører en aktuel betalingsforpligtelse. Regnskabsmæssige hensættelser kan bl.a. være i form af hensættelser til oprydningsforpligtelser eller lignende.

Beløbet indtastes manuelt i VandData fane E.

3.2.8 Årets investeringer

Årets investeringer udgør årets tilgang (årets forbrug) i anlægsnoten i årsregnskabet efter årsregnskabsloven, hvis noten er medtaget i årsregnskabet (ikke krav for klasse B-virksomheder), og omfatter således årets færdigmeldte investeringer samt tilgange under igangværende arbejder.

Beløbet indtastes manuelt i VandData fane E.

3.2.9 Sum af tilbageværende ekstraordinære effektiviseringsgevinster pr. 31. december 2016 efter hidtidig regulering

I forbindelse med indberetningen for 2017 skal der, såfremt I ønsker at henlægge en resterende, ikke-anvendt ekstraordinær effektiviseringsgevinster, gives oplysning om summen af den tilbageværende ekstraordinære effektiviseringsgevinster fra perioden 2012 til og med 2016, jf. § 26 i bekendtgørelse nr. 122 af 8. februar 2013 om prisloftsregulering m.v. af vandsektoren (herefter prisloftsbekendtgørelsen).

Den ekstraordinære effektiviseringsgevinster opgøres, jf. prisloftsbekendtgørelsens § 26, stk. 1, ved at trække selskabets faktiske driftsomkostninger (FADO) fra driftsomkostningerne i prisloftet (DOIPL). Den realiserede effektiviseringsgevinster til og med 2014 fremgår af jeres afgørelse til prisloft 2016. I skal selv opgøre en eventuel ekstraordinær effektiviseringsgevinster realiseret i 2015 og 2016 på baggrund af jeres indberetning for de pågældende år.

3.3 Omkostninger til tillæg (fane F)

I VandData fane F indberettes og dokumenteres nye tillæg i henhold til ØR-bekendtgørelsens §§ 11, 13 og 27. Det vil sige, at tillæg, der er opnået i tidligere år, ikke skal indberettes og dokumenteres i denne fane igen. I stedet henvises til afsnit 3.4.1 nedenfor, hvor I skal forholde jer til, om omkostningerne til tidligere givne tillæg er nedsat eller bortfaldet i henhold til ØR-bekendtgørelsens § 12. Såfremt I har meromkostninger til tidligere givne mål eller miljø- og servicemål, kan I søge om at få tillæg til disse meromkostninger. Ansøgning om dette skal ske i fane F i VandData. Se nærmere om dette under punkt 3.3.1.

I VandData fane F skal følgende oplysninger anføres:

- » Navn på tillæg: Angiv et navn på tillægget
- » Type af tillæg: Anfør tillægstypen, jf. tabellen nedenfor, fx statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagt eller godkendte mål

- » Faktiske omkostninger afholdt i året: Årets faktiske omkostninger skal i indberetningen opdeles på henholdsvis drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger samt ikke-påvirkelige omkostninger
  - » Det er anskaffelsesprisen på anlægsinvestering, der skal indberettes
- » Beskrivelse af tillæg: Anfør en konkret beskrivelse af, hvad tillægget vedrører (eksempelvis flytning af forsyningsledninger som følge af Banedanmarks omlægning af skinner i et specifikt område)

I fane E skal der for hvert tillæg vedlægges relevant dokumentation for tillægget til brug for vores vurdering af det ansøgte tillæg, herunder en opgørelse af afskrivningerne for de anførte anlægsomkostninger.

I tabel 3.1 nedenfor fremgår den udtømmende liste over mulige tillæg. Tillæggene beskrives i nærmere detaljer i afsnittene 3.3.1-3.3.8.

Oversigt over tillæg

Tabel 3.1 Oversigt over tillægstyper

Tillæg	Paragraf i ØR-bekendtgørelsen	Afsnit omtalt nedenfor
Statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte mål	§ 11, stk. 1	3.3.1
Flytning af forsyningsledninger	§ 11, stk. 2	3.3.2
Udvidelse af forsyningsområde eller håndteret vandmængde	§ 11, stk. 4	3.3.3
Omkostninger til medfinansieringsprojekt	§ 11, stk. 5	3.3.4
Supplerende investeringstillæg	§ 11, stk. 6	3.3.5
Tilbagebetaling af vejbidrag	§ 11, stk. 9	3.3.6
Uforudsete hændelser	§ 13, stk. 1	3.3.7
Nødvendige udgifter til vandindvindinger	§ 27, stk. 8	3.3.8

Tillæggets størrelse

Tillægsberettigede omkostninger kan vedrøre såvel drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger. Bemærk dog, at ikke-påvirkelige omkostninger i forbindelse med tillæg også skal indberettes her.

Tillæg til driftsomkostninger opgøres som jeres faktisk afholdte omkostninger inden for et kalenderår.

Tillæg til anlægsomkostninger opgøres som årlige lineære afskrivninger af gennemførte investeringer baseret på de standardlevetider, som fremgår af pris- og levetidskataloget. For at vi kan beregne den årlige lineære afskrivning, skal I i ansøgningen angive anskaffelsesprisen for anlægsaktiverne samt standardlevetiden fra pris- og levetidskataloget. Anlægsaktiver, som ikke allerede findes i pris- og levetidskataloget, betegnes 'øvrige aktiver'. Hvis I i ansøgningen angiver som 'øvrige aktiver', skal I samtidig angive aktivets anskaffelsespris samt anføre jeres skøn over aktivets levetid. For investeringer, der er angivet som øvrige aktiver, skal vedlægges en kort beskrivelse af aktivet samt redegørelse for den anslåede levetid. Baseret på de modtagne oplysninger om anlægsinvesteringen fastsætter vi en standardlevetid for det konkrete, øvrige aktiv.

Tillæg til finansielle omkostninger opgøres ved, at I fordeler jeres afholdte finansielle omkostninger til hvert enkelt tillæg, der ansøges om.

Det samlede tillæg vil på baggrund af ovenstående bestå af jeres årlige afholdte drifts- og finansielle omkostninger samt et tillæg til årlige lineære afskrivninger.

Bemærk, at ikke-påvirkelige omkostninger indgår ved vurderingen af væsentlighedskriteriet ved ansøgning om tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, udvidelse af forsyningsområde eller håndteret vandmængde samt nødvendige udgifter til vandindvindinger. I skal derfor indberette jeres ikke-påvirkelige omkostninger forbundet med tillægget. Bemærk dog, at den ikke-påvirkelige omkostning *ikke* indgår i det tillæg, som I får tildelt. Den ikke-påvirkelige omkostning indgår derimod i fane B. I skal således indberette den ikke-påvirkelige omkostning både i VandData fane B samt ved det relevante tillæg i Fane F. For de øvrige tillæg skal I kun indberette eventuelle ikke-påvirkelige omkostninger i VandData fane B.

Forhåndsgodkendelser

Den nye regulering af vandsektoren er baseret på faktiske omkostninger. Det vil sige, at I kan ansøge om tillæg til jeres økonomiske rammer, når I har afholdt omkostninger til fx et kommunalt fastsat mål.

I kan dog løbende anmode os om en forhåndsgodkendelse af, om betingelserne for at få et tillæg er opfyldt på ansøgningstidspunktet. Det vil sige, at I løbende kan bede os vurdere, om I kan få et tillæg til en given aktivitet *inden*, I afholder omkostningerne. Ansøgning om forhåndsgodkendelse skal ske i en særskilt blanket i VandData.

En forhåndsgodkendelse er således en tilkendegivelse fra os om, at betingelserne for at få tillæg er opfyldt på ansøgningstidspunktet.

Det er *ikke* en betingelse for at få et tillæg til jeres økonomiske ramme, at I har fået forhåndsgodkendt tillægget først.

I kan søge om forhåndsgodkendelse året rundt. En sådan ansøgning er dermed ikke tidsbegrænset til indberetningsperioden. Vi har fra 2018 en vejledende sagsbehandlingstid på forhåndsgodkendelser på 2 måneder fra sagen er fuldt oplyst.

Det er vigtigt at bemærke, at en forhåndsgodkendelse ikke er en garanti for at få tillægget, når omkostningerne er afholdt, og der søges om endelig godkendelse.

Såfremt lovgivningen ændres fra forhåndsgodkendelsen er givet, til I søger om tillægget, er det reglerne på tidspunktet for indsendelse af ansøgningen til tillægget, vi skal lægge til grund for vores vurdering af tillægget.

Hvis I ønsker at få indregnet allerede forhåndsgodkendte tillæg i jeres økonomiske ramme, skal I indberette dette i VandData fane F.

Hvis I indberetter oplysninger om omkostninger til tillæg, som I tidligere har fået forhåndsgodkendt, er det vigtigt, at I indsender oplysninger om eventuelle væsentlige ændringer i forudsætningerne for ansøgningen om tillægget, som er forekommet siden forhåndsgodkendelsen. Dette kan eksempelvis være ændring af målet, udførelsen eller økonomien.

Hvis der ikke er sket væsentlige ændringer i forudsætningerne for ansøgningen om tillægget, som I tidligere har fået forhåndsgodkendt, kan I nøjes med at henvise til forhåndsgodkendelsens journalnummer i indberetningen. I skal dog altid angive de faktisk afholdte omkostninger til tillægget.

- » Bemærk, at I skal indberette de faktisk afholdte omkostninger til tillægget fordelt på drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger og *ikke* de budgetterede omkostninger, som er angivet i forbindelse med ansøgningen om forhåndsgodkendelse.

3.3.1 Statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål (fane F)

I kan søge om tillæg til afholdte omkostninger eller meromkostninger afholdt i forbindelse med opfyldelse af statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål.

Der kan søges om tillæg til drifts-, anlægs- samt finansielle omkostninger forbundet med målet. Der kan opnås tillæg til enten dækning af omkostninger til nye mål eller til øgede omkostninger fx som følge af yderligere tiltag i forbindelse med et eksisterende og igangværende mål. Det er en forudsætning, at målene er statslig eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt.

- » Bemærk, at tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål vil være underlagt effektiviseringskrav på samme måde som jeres øvrige drifts- og anlægskostninger

Hvis I ønsker at opnå en forhøjelse af den økonomiske ramme, skal I opfylde nogle grundlæggende betingelser, for at tillægget kan godkendes. Betingelserne, der alle skal være opfyldt for, at et mål kan godkendes, gennemgås enkeltvis nedenfor.

Målet skal være besluttet af en myndighed og dokumenteret

I kan få tillæg til statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, som er besluttet og dokumenteret. Statslige eller kommunale myndigheder skal på den baggrund have taget stilling til de enkelte mål, eksempelvis i form af en myndighedsafgørelse.

Ved indberetningen skal I indsende dokumentation for, at målet er besluttet af den kompetente myndighed. Som udgangspunkt vil den kompetente myndighed være kommunalbestyrelsen eller det udvalg, som kommunalbestyrelsen har uddelegeret deres beslutningskompetence til.

Målet kan fx også være fastsat i en kommunalt godkendt spildevandsplan. Målet og de tilhørende aktiviteter skal være konkret formuleret, og beslutningen skal beskrive målet og de konkrete tiltag, der skal iværksættes for, at I kan nå målet. Samtidig skal det være angivet, hvem der skal udføre aktiviteterne.

Såfremt I har meromkostninger til et tidligere givet miljømål eller servicemål, skal I være opmærksomme på, at det ikke er tilstrækkeligt, at jeres bestyrelse har besluttet miljømålet eller servicemålet. I skal have en kommunal godkendelse.

Omkostningerne skal overstige en væsentlighedsgrænse

I kan kun få et tillæg til jeres økonomiske ramme, hvis omkostningerne eller meromkostningerne til målet overstiger en væsentlighedsgrænse. Bemærk, at dette også gælder meromkostninger til eksisterende miljø- og servicemål, som er godkendt under den tidligere prisloftsregulering. Omkostningerne beregnes samlet som jeres årlige afholdte drifts- og finansielle omkostninger samt jeres årlige lineære afskrivninger til målet. Væsentlighedsgrænsen er fastsat til 1 pct. af den fastsatte økonomiske ramme for det pågældende år eller 500.000 kr. inden for et kalenderår.

Det vil sige, at hvis I søger om tillæg til jeres økonomiske ramme for 2019, skal I have afholdt omkostninger i 2017, og i forlængelse heraf skal de afholdte omkostninger i 2017 overstige 500.000 kr. eller overstige 1 pct. af jeres økonomiske ramme for 2017.

I har mulighed for at akkumulere omkostninger inden for et kalenderår afholdt til flere individuelt omkostningsberettigede nye tillæg. Overstiger årets afholdte omkostninger på dette grundlag væsentlighedsgrænsen, vil betingelsen være opfyldt. Både tillægsberettigede om-

kostninger til mål og til medfinansieringsprojekter kan akkumuleres. Dette er illustreret med nedenstående eksempler:

**Eksempel 3.3
Akkumulering**

Akkumulering af omkostninger til nye tillæg - del 1

Mål a (2017)	300.000 kr. (kun driftsomkostninger)
Mål b (2017)	15.000 kr. (kun driftsomkostninger)
Mål c (2017)	200.000 kr. (kun driftsomkostninger)
I alt (2017)	515.000 kr.

I ovenstående eksempel 3.3 kan I få et tillæg til jeres økonomiske ramme, hvis de øvrige betingelser for tillægget er opfyldt. Det er i eksemplet ikke nødvendigt at se på størrelsen af jeres økonomiske ramme, da summen af afholdte omkostninger overstiger væsentlighedsgrænsen på 500.000 kr. for kalenderåret 2017. Tillægget til den økonomiske ramme vil i dette tilfælde udgøre 515.000 kr., da der alene er afholdt omkostninger til drift.

**Eksempel 3.4
Akkumulering**

Akkumulering af omkostninger til nye tillæg - del 2

Mål a (2017)	100.000 kr.
Mål b (2017)	50.000 kr.
I alt (2017)	150.000 kr.

Da summen af målene i eksempel 3.4 ikke overstiger 500.000 kr., kan I kun få tillæg til den økonomiske ramme, hvis summen af årets afholdte omkostninger overstiger 1 pct. af jeres økonomiske ramme for 2017. I ovenstående eksempel kan I altså kun få et tillæg til målene, hvis jeres økonomiske ramme for 2017 er mindre end 15.000.000 kr.

**Eksempel 3.5
Akkumulering**

Akkumulering af omkostninger til nye tillæg - del 3

	2017	2018	2019
Mål a	200.000 kr.	200.000 kr.	200.000 kr.
Mål b		400.000 kr.	400.000 kr.
Mål c			100.000 kr.
I alt (2017)	200.000 kr.	600.000 kr.	700.000 kr.
Tillægsgivende?	Intet tillæg	Tillæg til mål a og b på 600.000 kr.	Intet nyt tillæg for mål c. Tillægget på 600.000 kr. for mål a og b fortsætter

Eksempel 3.5 viser en situation, hvor et selskab har flere mål, der hver for sig ikke overstiger væsentlighedsgrænsen på 500.000 kr. Selskabet har i 2017 omkostninger til mål a for 200.000 kr. Dette overstiger ikke 500.000 kr. Derfor kan selskabet ikke få tillæg til mål a, når de søger i 2018.

I eksempel 3.5 har selskabet i 2018 stadig omkostninger for 200.000 kr. til mål a. Derudover har selskabet omkostninger til mål b, som der er afholdt 400.000 kr. til i 2018. Mål b overstiger i sig selv ikke væsentlighedsgrænsen. Det er dog muligt at akkumulere mål inden for et kalenderår. Derfor kan mål a og b akkumuleres. Selskabet har efter akkumuleringen samlet omkostninger til mål for 600.000 kr. Dette overstiger væsentlighedsgrænsen, og selskabet kan dermed få tillæg. Det er vigtigt at bemærke, at de 200.000 kr., som selskabet afholdte i 2017, ikke medregnes i tillægget, men skal holdes inden for selskabets økonomiske ramme for 2017.

I 2019 har selskabet i eksempel 3.5 endnu et mål. Omkostningerne til mål c i 2019 er 100.000 kr. Dette overstiger ikke væsentlighedsgrænsen. Selskabet skal derfor afholde omkostningerne til mål c inden for deres økonomiske ramme. Det er ikke muligt for selskabet at akkumulere nye mål med omkostninger til mål, der allerede er givet tillæg til i de økonomiske rammer.

Ud fra eksempel 3.5 er det ikke muligt at akkumulere omkostninger til samme mål, eller omkostninger til flere mål, på tværs af flere kalenderår. I kan dog akkumulere omkostninger til flere mål afholdt inden for et kalenderår uafhængigt af, hvornår på målet er pålagt.

Hvis de samlede omkostninger til et eller flere mål *ikke* overstiger væsentlighedsgrænsen i løbet af et kalenderår, kan I ikke få et tillæg til jeres økonomiske ramme. Dermed skal I afholde omkostninger hertil inden for jeres allerede fastsatte økonomiske ramme.

Der skal være tale om særlige aktiviteter

Det gælder generelt, at der sondres mellem det overordnede mål og de aktiviteter, som I skal udføre for at opnå målet. Det overordnede mål kan eksempelvis være grundvandsbeskyttelse, mens aktiviteten til opfyldelse af målet kan være skovrejsning.

I kan få tillæg til mål, der ligger inden for jeres hovedvirksomhed. Dette kan være forbedringer i forhold til miljø, sundhed, energieffektivitet, klima, forsyningssikkerhed eller serviceniveau. Modsat gælder, at der ikke kan opnås tillæg til omkostninger forbundet med jeres ordinære drift, indbetaling til en fond eller kontingentindbetalinger til en brancheorganisation. Det betyder, at I kun kan få tillæg til aktiviteter, der ligger uden for jeres almindelige driftsopgaver. Der kan derfor ikke gives tillæg til aktiviteter, som er et led i opretholdelsen af den eksisterende forsyningssikkerhed eller en stabil drift af jeres primære aktiviteter. I kan dermed ikke få tillæg til mål, der anses for grundlæggende nødvendige for at drive et vandselskab.

Eksempler på mål, der ligger ud over ordinær drift er:

- » Forbedret rensning af spildevand, således at forsyningen udleder færre stoffer, end hvad der er fastsat i forsyningens udledningstilladelse
- » Grundvandsbeskyttelse ved skovrejsning
- » Separatkloakering, der gennemføres som led i klimatilpasninger eller lignende
  - » Bemærk ved separatkloakering er det alene den ekstra ledning der lægges i jorden, som der kan opnås tillæg til.

Der vil således ikke kunne gives tillæg til almindelig vedligeholdelse og geninvestering i ledningsnettet, da opretholdelse af eksisterende forhold ligger inden for jeres ordinære drift.

Indberetning

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert mål:

1. Kort redegørelse for målet
2. Dokumentation for, at målet er fastsat, pålagt eller godkendt af enten stat eller kommune - det kan eksempelvis være
  - 2.1. Kommunalbestyrelsens godkendelse
  - 2.2. Godkendelse fra udvalg som kommunalbestyrelsen har uddelegeret sin beslutningskompetence til, eller

- 2.3. Kommunal godkendt spildevandsplan. Det er dog et krav, at målet er meget konkret beskrevet
3. Redegørelse for de aktiviteter, der skal sikre opnåelse af målet
4. Opgørelse over de samlede faktisk afholdte omkostninger til målet/målene i kalenderåret fordelt på drifts-, anlægs-, finansielle samt ikke-påvirkelige omkostninger

3.3.2 Flytning af forsyningsledninger (fane F)

I kan som vandselskab blive pålagt at flytte jeres forsyningsledninger. Det kan være, I har fået tilladelse til at placere jeres ledninger i eller over vejarealer uden at betale vederlag herfor. Det betyder, at I kan være forpligtet til at afholde de udgifter, der måtte være forbundet med ledningsarbejder, der er nødvendige af hensyn til arealets ændrede formål – eksempelvis i forbindelse med etablering, regulering eller omlægning af veje, stier, banestrækninger m.v.

I det omfang, I er forpligtet til at flytte jeres forsyningsledninger på grund af arealejers ændrede anvendelse heraf, og I afholder udgifter hertil, kan I få hævet jeres økonomiske ramme med et tillæg. Tillægget vil svare til nødvendige omkostninger eller erstatninger i forbindelse med flytning af jeres forsyningsledninger.

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert tillæg:

1. Kort redegørelse for grundlaget for omkostningen, herunder en beskrivelse af, hvorfor I har afholdt de konkrete omkostninger, og hvorfor de har været nødvendige
2. Dokumentation for, at I har været forpligtet til at flytte ledningerne, fx ved indsendelse af ledningsprotokoller
3. Opgørelse over de samlede faktisk afholdte omkostninger fordelt på drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger

3.3.3 Udvidelse af forsyningsområde eller håndteret vandmængde (fane F)

Hvis jeres forsyningsområde udvides eller der sker en markant ændring i den mængde vand, I leverer, transporterer eller behandler, kan I få et tillæg til jeres økonomiske ramme.

En udvidelse af forsyningsområdet kan eksempelvis ske ved en udvidelse af det geografiske forsyningsområde eller ved etablering af flere tilslutninger inden for samme forsyningsområde.

I skal dokumentere, at der er sket en udvidelse af jeres forsyningsområde eller en ændring i de vandmængder, som I håndterer, samt at denne udvidelse eller ændring har medført en væsentlig forøgelse af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger.

Det er dermed ikke nok, at der alene er sket en væsentlig forøgelse af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger. Denne forøgelse skal kunne henføres til udvidelsen af forsyningsområdet eller ændringen i håndterede vandmængder.

- » Bemærk: Hvornår der er tale om en væsentlig forøgelse, er en konkret vurdering i hver enkelt sag. Som et eksempel kan nævnes:
  - » En forøgelse på 728.511 kr. eller 5,9 pct. af et vandselskabs årlige driftsomkostninger er tidligere blevet anset for at være en væsentlig forøgelse
  - » En forøgelse på 34.288 kr. eller 0,5 pct. af et vandselskabs samlede årlige anlægsomkostninger er ikke tidligere blevet anset som en væsentlig forøgelse

Ved vurdering af, om forøgelsen af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger er væsentlig, har I mulighed for at akkumulere omkostninger for flere udvidelser inden for samme kalenderår. Endvidere er det muligt at akkumulere omkostninger til samme udvidelse på tværs af kalenderår, hvis udvidelsen strækker sig over flere år.

Hvis der er tale om flere forskellige udvidelser over flere år, vil tillægget først blive indregnet i den økonomiske ramme, når udvidelserne samlet set er væsentlige i ét kalenderår.

Hvis I i år 1 har en udvidelse, som ikke opfylder væsentlighedsbetingelsen, men i år 2 også har en udvidelse, og omkostningerne i år 2 til de to udvidelser samlet set er væsentlige, kan I søge om tillæg til de to udvidelser med omkostningsniveauet for år 2. I skal dog være opmærksomme på, at I ikke kan få tillæg til omkostningerne afholdt i år 1 til den første udvidelse. Denne omkostning skal afholdes inden for jeres økonomiske ramme.

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert tillæg:

1. Kort redegørelse for omkostningen
2. Dokumentation for, at der er sket en udvidelse af forsyningsområde eller ændring i håndteret vandmængde, eksempelvis:
  - 2.1. Lokalplaner, hvoraf udvidelsen fremgår, og/eller
  - 2.2. Opgørelse over debiteret vandmængde før og efter udvidelsen
  - 2.3. Opgørelse over antallet af jeres tilsluttede forbrugere før og efter udvidelsen
3. Dokumentation for, at dette har medført en væsentlig forøgelse af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger. Det kan eksempelvis være en opgørelse over omkostningerne relateret direkte til udvidelsen set i forhold til jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger
4. Dokumentation for, at forøgelsen af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger kan henføres direkte til udvidelsen
5. Opgørelse over omkostningerne fordelt på drifts-, anlægs-, finansielle samt ikke-påvirkelige omkostninger

3.3.4 Omkostninger til medfinansieringsprojekt (fane F)

Hvis I som spildevandsselskab indgår en aftale med kommunen eller private aktører om medfinansiering af et klimatilpasningsprojekt, kan I få et tillæg til jeres økonomiske ramme. Det forudsætter, at betingelserne i bekendtgørelse nr. 159 af 26. februar 2016 om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand er opfyldte.

Det tildelte tillæg vil svare til jeres årlige omkostninger til medfinansieringsprojektet, herunder omkostninger til drift og finansiering. Hvis projektet bliver dyrere end oprindeligt planlagt, eller I ønsker at udvide projektet, kan tillægget hæves svarende til de øgede omkostninger. En forhøjelse af tillægget forudsætter, at betingelserne for fordyrelse eller udvidelse er opfyldte.

Som udgangspunkt er tillægget ikke underlagt et effektiviseringskrav. Hvis I imidlertid aftaler med projektejer, at I skal varetage driften og vedligeholdelsen af projektet, vil denne opgave være en del af jeres hovedaktivitet og dermed blive underlagt et effektiviseringskrav på samme måde som jeres øvrige driftsomkostninger.

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert tillæg:

1. Aftalen mellem jer og kommunen eller en privat part. På Energistyrelsens hjemmeside² er det muligt at finde udkast til en standardaftale
2. Er aftalen indgået med en privat part, vedlægges kopi af den kommunale beslutning
3. Beskrivelse af det alternative projekt indeholdende en beskrivelse af formål og tiltag
4. Beskrivelse af levetid samt serviceniveau, eksempelvis T=100 år

---

² www.ens.dk

5. Dokumentation for kommunal risikokortlægning
6. Redegørelse for planzone
7. Budget for det alternative projekt med fordeling af omkostninger på drift og anlæg samt fordeling mellem jer og projektejeren
8. Begrundelse for fordelingen af omkostningerne
9. Beskrivelse og økonomisk overslag for billigste sædvanlig afhjælpningsløsning med samme levetid og serviceniveau som medfinansieringsprojektet
10. Oplysninger til vurdering af omkostningseffektivitet
11. Oplysninger om hvorvidt projektet låne- eller kontantfinansieres

For yderligere oplysninger vedrørende medfinansieringsprojekter henvises til den særskilte vejledning om medfinansiering af klimatilpasningsprojekter, der kan findes på vores hjemmeside³.

3.3.5 Supplerende investeringstillæg (fane F)

Hvis I kommer i en situation, hvor de årlige investeringsomkostninger er større end jeres likvider i samme kalenderår (beholdning primo med tillæg af årets indtægter til investeringer), skal der findes en alternativ finansiering af det ekstra finansieringsbehov. Dette kan eksempelvis ske ved optagelse af lån.

Hvis I ikke kan finansiere afdrag og renter på lånefinansierede investeringer samt afdrag og renter på yderligere lån, som optages til betaling af nye investeringer, kan I søge om et supplerende investeringstillæg.

Der kan tildeles et midlertidigt supplerende investeringstillæg til:

- » Finansiering af afdrag og renter på lånefinansierede investeringer
- » Finansiering af afdrag og renter på eventuelle yderligere lån, som optages til betaling af:
  - » Køb af grunde og andre investeringer
  - » Bortskaffelse af aktiviteter, der er taget ud af drift og reetablering som følge heraf
  - » Delvis tilbagebetaling af tilslutningsbidrag ved etablering af alternativ bortskaffelse af tag- og overfladevand

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert tillæg:

1. Kort redegørelse for omkostningen
2. Dokumentation for, at jeres likviditet er utilstrækkelig, hvilket eksempelvis kan være beregninger, der viser, at jeres økonomiske ramme ikke er tilstrækkelig
3. Dokumentation for, at det supplerende investeringstillæg skal anvendes til betaling af afdrag og rente til de ovenfor nævnte formål. Dette kan eksempelvis være dokumentation for jeres lånoptagelse og afdragsprofil eller aftale om tilbagebetaling af tilslutningsbidrag.

3.3.6 Tilbagebetaling af vejbidrag (fane F)

Spildevandselskaber har mulighed for at få øget den økonomiske ramme med et tillæg for tilbagebetaling af vejbidrag inkl. renteomkostninger for årene 2007-2016. Der kan også opnås tillæg for allerede tilbagebetalte vejbidrag. Tilbagebetalingen kan efter jeres ønske indregnes over flere år.

³ <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gældende-vejledninger/>

Det følger af bestemmelsen i ØR-bekendtgørelsen § 11, stk. 9, at der kun kan gives et tillæg, hvis I er retligt forpligtet til at foretage tilbagebetalingen. Det påhviler jer derudover at redegøre for tilbagebetalingens størrelse samt hvorvidt kommunens tilbagesøgningskrav af vejbidrag er berettiget.

I skal derfor indsende følgende vedrørende tilbagebetaling af vejbidrag:

1. Dokumentation for, at tilbagebetalingen drejer sig om årene 2007-2016 samt angivelse af beløbet på det tilbagebetalte vejbidrag fordelt på de enkelte år
2. Redegørelse med vurdering af a) berettigelsen af kommunens tilbagebetalingskrav og b) forældelse
3. Angivelse af, om tilbagebetalingen skal indgå i den økonomiske ramme over flere år og i givet fald hvor mange (i kommentarfeltet i VandData)

Redegørelsen (punkt 2) behøver vi ikke at have i hænde inden den 15. april 2018, men hvis I har lavet den, kan I vedhæfte den i VandData. Vi offentliggør en vejledning om tilbagebetaling af vejbidrag, som I kan bruge, når I skal lave en redegørelse. Fristen for at indsende en redegørelse til os offentliggøres samtidigt med vejledningen.

3.3.7 Uforudsete hændelser (fane F)

Hvis I får væsentlige omkostninger til uforudsete hændelser, eksempelvis et pludseligt opstået brud, kollaps, brand, terror, uheld eller pludseligt opståede eller konstaterede forureninger, kan I søge om dispensation fra jeres fastsatte økonomiske ramme. Dispensationen betyder, at I kan få et tillæg til jeres økonomiske ramme.

Det er en forudsætning for tillægget, at omkostningerne til den uforudsete hændelse overstiger 3 pct. af jeres faktiske driftsomkostninger. Hvis omkostningen er mindre end 3 pct. af jeres faktiske driftsomkostninger, skal I afholde omkostningen inden for jeres fastsatte økonomiske ramme.

- » Bemærk, at tillægget udgør den del af jeres omkostninger, der overstiger 3 pct. af jeres faktiske driftsomkostninger. Tillægget kan både omfatte drifts- og anlægsomkostninger

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger:

1. Oplysninger om den dispensationsudløsende hændelse
2. Opgørelse over omkostningerne fordelt på drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger
3. Oplysninger om aktiviteter, erstatninger eller anlæg, der er en følge af den dispensationsudløsende hændelse

Bemærk at ansøgning om dispensation skal ske i en særskilt blanket i VandData.

3.3.8 Nødvendige udgifter til vandindvindinger (fane F)

Drikkevandselskaber har mulighed for at få øget den økonomiske ramme med et tillæg til nødvendige udgifter til kildepladser, borer, råvandsledninger og vandværker som følge af vandvindinger.

- » Bemærk, at det er en forudsætning for at få tillæg, at I har ansøgt om tilladelse til vandindvindingen inden den 1. marts 2016.

I skal yderligere kunne godtgøre, at der som følge af vandindvindingerne sker en væsentlig forøgelse af jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger.

I skal indsende følgende dokumentation og oplysninger for hvert tillæg:

---

1. Kort redegørelse for de nødvendige omkostninger
2. Dokumentation for, at I har ansøgt om tillæg vedrørende vandindvindinger inden den 1. marts 2016
3. Dokumentation for, at vandindvindingen har medført en væsentlig forøgelse af jeres udgifter eksempelvis en opøgelse over omkostningerne relateret direkte til vandindvindingerne, set i forhold til jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger
4. Dokumentation for, at omkostningerne er nødvendige, som følge af vandindvindinger, som der er ansøgt om tilladelse til inden 1. marts 2016
5. Opøgelse over omkostningerne fordelt på drifts-, anlægs-, finansielle samt ikke-påvirkelige omkostninger

3.4 Ændrede forhold som bevirker, at den økonomiske ramme skulle have været øget eller sænket (fane B, G, H, I, J)

3.4.1 Nedsættelse eller bortfald af omkostninger til tillæg efter § 11, stk. 1, 4 og 5 (fane G)

I henhold til ØR-bekendtgørelsens § 12 skal I for tillæg, der automatisk videreføres (§ 11, stk. 1, mål, § 11, stk. 4, udvidelse af forsyningsområde, § 11, stk. 5, medfinansieringsprojekter), oplyse os om, når omkostninger, der ligger til grund for disse tillæg, nedsættes eller bortfalder. Såfremt de realiserede omkostninger i 2017 vedrørende i forvejen godkendte tillæg er højere eller lig med det oprindelige tillæg, skal der således ikke indberettes herom.

Med nedsættes menes, at den realiserede omkostning i 2017 er varigt lavere end den omkostning, der lå til grund for det oprindelige tildelte tillæg *uden* hensyntagen til inflation og effektiviseringer. I skal således ikke indberette, hvis omkostningerne til tillægget falder som følge af inflation eller falder som følge af, at I har effektiviseret på omkostningerne til tillægget.

Det er ikke tiltænkt, at I skal foretage en nøjagtig opfølgning på omkostningsudviklingen vedrørende det enkelte tillæg. En varigt lavere realiseret omkostning i året end den omkostning, der lå til grund for det oprindelige tildelte tillæg, kan eksempelvis opstå, hvis aktivitetsniveauet for den aktivitet, som tillægget vedrører, reduceres betydeligt. Det er imidlertid ikke tiltænkt, at I skal indberette nedsættelse af omkostninger til tillæg, hvis jeres renteudgifter fx falder over tid.

I VandData fane G skal I be- eller afkræfte, om de omkostninger, der ligger til grund for automatisk videreførte tillæg til mål, udvidelse af forsyningsområdet eller betaling til medfinansieringsprojekter (jf. §§ 11, stk. 1, 4 og 5), ikke er varigt nedsat eller bortfaldet i 2017.

Såfremt I angiver, at der er sket varig nedsættelse eller bortfald skal I under fane G i VandData indberetter følgende oplysninger for hver omkostning, som er varigt nedsat eller bortfaldet:

- » Type af tillæg: Anfør tillægstype, jf. tabellen ovenfor i afsnit 3.3, eksempelvis statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål
- » Beskrivelse af tillæg: Anfør nærmere beskrivelse af, hvad tillægget vedrører
- » Første år tillægget var indregnet i økonomisk ramme: Angiv det første år, hvor det pågældende tillæg indgik i jeres økonomiske ramme. Dette fremgår af jeres afgørelser om økonomiske rammer
- » Faktiske omkostninger: Opdeles på drifts-, anlægs- og finansielle omkostninger

3.4.2 Ikke-påvirkelige omkostninger (fane B)

I ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, fremgår en række omkostninger, der ikke pålægges et effektiviseringskrav i de økonomiske rammer. Det gælder overordnet omkostninger, som I ikke har mulighed for at påvirke eller kun marginalt kan påvirke, og de betegnes derfor som ikke-påvirkelige omkostninger. Derudover er der enkelte omkostninger, som også betragtes som ikke-påvirkelige omkostninger fx undersøgelsesudgifter i forbindelse med fusion.

I VandData fane B skal I indberette årets faktiske ikke-påvirkelige omkostninger. Vi foretager herefter en justering af de ikke-påvirkelige omkostninger i jeres økonomiske rammer for 2019. Listen over de ikke-påvirkelige omkostninger er udtømmende og fremgår af tabel 3.2.

Tabel 3.2 Ikke-påvirkelige omkostninger

Ikke-påvirkelig omkostning	Beskrivelse	Dokumentationskrav
Vandselskabets omkostninger til akkumuleret restskat	Akkumuleret restskat er omkostninger til dækning af skattekostnader eller krav fra SKAT efter afsluttet klagebehandling.	Nej
Afgift til Forsyningssekretariatet	Omfatter opkrævninger til Forsyningssekretariatets drift.	Nej
Køb af ydelser og produkter fra andre vandselskaber reguleret af vandsektorloven	Omfatter eksempelvis køb af vand fra et andet vandselskab. Hvis samhandlen sker med et vandselskab, der ikke er omfattet af ØR-bekendtgørelsen, er det ikke en ikke-påvirkelig omkostning.	Nej
Skatter og afgifter	Omfatter eksempelvis selskabsskat og ejendomsskat. Afgifter er eksempelvis vandafgift samt bidrag til drikkevandsbeskyttelse, spildevandsafgifter, deponeringsafgift, tillægsafgift på affald og CO ₂ -afgift på affald.	Nej
Tjenestemandspensioner	Omfatter amortisering af pensionsforpligtelser overtaget i forbindelse selskabets etablering.	Nej
Erstatninger	Omfatter uundgåelige omkostninger som følge af selskabets udækkede ansvar over for tredjemand. Dette kan eksempelvis være erstatninger til lodsejere.	Ja
Vandsamarbejde etableret i medfør af § 48 i vandforsyningsloven	Efter vandforsyningslovens § 48 skal der foreligge et påbud fra kommunalbestyrelsen eller miljø- og fødevarerministeren om vandsamarbejdet. Påbuddet ved vandsamarbejdet skal dokumenteres ved indberetningen.	Ja
Betalinger til projektovervågningsprojekter	Omfatter omkostninger vedrørende selskabets aftalebestemte betaling til projektovervågningsprojekter, som deltager i medfinansieringsprojekt.	Nej
Force Majeure	Omfatter omkostninger til uforudsigelige hændelser, som selskabet ikke har haft nogen indflydelse på eller kan gardere sig imod.	Ja
Undersøgelsesudgifter i forbindelse med fusion	Omfatter omkostninger forbundet med at undersøge grundlaget for, at selskabet kan indgå i en fusion. Udgifter forbundet med gennemførelse af selve fusionen er ikke omfattet. Det er endvidere kun jeres eksterne rådgiveromkostninger, der anses for en ikke-påvirkelig omkostning og ikke jeres interne udgifter. Omstruktureringer i holdingselskaber anses også for værende omfattet af fusionsbegrebet.	Ja
Tillæg efter ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 9	Omfatter tillæg for tilbagebetaling af vejbidrag inkl. rentekomkostninger for årene 2007-2016, i det omfang at vandselskabet er blevet retligt forpligtet hertil, og såfremt vandselskabet kan godtgøre, at det har en forpligtelse til at foretage tilbagebetaling, samt størrelsen heraf.	Nej (dokumenteres under fane E nye tillæg – se afsnit 3.3.6)

For ikke-påvirkelige omkostninger, hvor der ovenfor er anført "ja" i kolonnen "dokumentationskrav", skal der i indberetningens fane B redegøres for omkostningen samt vedhæftes dokumentation for omkostningens størrelse. Dokumentation kan for eksempel være en faktura, en kontrakt eller lignende.

3.4.3 Periodevise driftsomkostninger (fane H)

Periodevise driftsomkostninger omfatter eksempelvis driftsomkostninger til oprensning af slambede eller bortskaffelse af restprodukter.

Indberetning af nye periodevise driftsomkostninger

I har i henhold til ØR-bekendtgørelsen § 16, stk. 4, mulighed for at indberette faktisk afholdte omkostninger til nye periodevise driftsomkostninger, som ikke allerede er medtaget i den økonomiske ramme.

Indberetningen skal ske i VandData fane H og omfatter oplysninger om typen af periodevis driftsomkostning samt størrelsen af den afholdte faktiske periodevise driftsomkostning i året.

Ved nye periodevise driftsomkostninger skal I oplyse om følgende:

- » Redegørelse for, hvorfor der er tale om en periodevis driftsomkostning
- » Oversigt over realiserede og planlagte omkostninger, og i hvilke år de periodevise driftsomkostninger forventes afholdt

Indberetning af faktiske omkostninger til allerede godkendte periodevise driftsomkostninger

I skal i VandData fane H indberette årets faktisk afholdte omkostninger i 2017 til allerede godkendte periodevise driftsomkostninger. Indberetningen bruges som grundlag for korrektion af allerede godkendte tillæg til periodevise driftsomkostninger, som indgår i den økonomiske ramme.

3.4.4 Afsluttede anlægsprojekter igangsat inden 1. marts 2016 (fane I)

I henhold til ØR-bekendtgørelsen § 16, stk. 5, kan jeres økonomiske ramme øges med et tillæg til anlægsprojekter, der er igangsat senest den 1. marts 2016, såfremt disse er afsluttet og ibrugtaget senest den 31. december 2019. Det er en betingelse for tillægget, at I senest den 15. december 2016⁴ har indmeldt projekterne til os, herunder projektets budget, forventede økonomi og planlagte ibrugtagningstidspunkt. For de indmeldte igangværende anlæg, der er afsluttet og ibrugtaget i 2017, skal I indberette følgende oplysninger i VandData fane I:

- » I en dropdown-liste vælges anlægstype i henhold til pris- og levetidskataloget. Anlægsaktiver, som ikke allerede findes i pris- og levetidskataloget, betegnes 'øvrige aktiver'. Hvis I indberetter øvrige aktiver, skal I samtidig angive aktivets anskaffelsespris samt anføre jeres skøn over aktivets levetid. Investeringer indberettet som øvrige aktiver skal vedlægges en kort beskrivelse af aktivet samt redegørelse for den anslåede levetid. Baseret på de modtagne oplysninger om anlægsinvesteringen fastsætter vi en standardlevetid for det konkrete øvrige aktiv
- » Dato for færdiggørelse og ibrugtagning: Den dato, hvor investeringen vurderes at være afsluttet, og anlægget er taget i brug i jeres drift
- » Reference til indberetning foretaget til Forsyningssekretariatet senest 15. december 2016: Eksempelvis kan I henvise til et notat eller lignende, som I har indsendt
- » Faktiske anlægsomkostninger: Anfør anskaffelsesprisen, som den indgår i jeres årsregnskab aflagt efter årsregnskabsloven. I skal i VandData vedlægge dokumentation for anskaffelsesprisen eksempelvis i form af faktura eller udskrift fra et projektmodul
- » Faktiske finansieringsomkostninger i året: Anfør finansieringsomkostninger, jf. afsnit 3.3

⁴ Fristen blev forlænget til den 9. februar 2017, for projekter forventet afsluttet i 2016.

- » Bemærk, at tillæg til igangværende anlægsprojekter ikke omfatter ordinære driftsomkostninger. Hvis I har driftsomkostninger, som ligger udover ordinær drift, kan I derfor indbette dette det hertil

Vi gør opmærksom på, at der for hvert enkelt anlægsprojekt kan være flere anlægstyper. I kan desværre *ikke* pulje anlægstyper på tværs af anlægsprojekter, da vi i så fald ikke kan koble dem til de enkelte projekter. I skal derfor for hver anlægstype i hvert anlægsprojekt indbette dette anlæg separat og angive, hvilket anlægsprojekt det tilhører.

Hvis I har haft finansielle omkostninger i 2017, der vedrører investeringer foretaget i 2016, og som opfylder betingelserne for at opnå tillæg til igangværende arbejder, har I mulighed for at indmelde disse finansielle omkostninger i år. Selve anlægsinvesteringen vil I have indmeldt sidste år til investeringer på sædvanlig vis. Vi bemærker dog, at der skal være tale om finansielle omkostninger vedrørende investeringer, der falder ind under bestemmelsen om igangværende arbejder.

3.4.5 Tilknyttet virksomhed, der ønskes overført til hovedvirksomhed (fane J)

Hvis I har aktiviteter, som før den 1. januar 2017 har været udøvet som tilknyttet virksomhed efter de tidligere gældende regler, er der mulighed for, at aktiviteten fremover lægges over i hovedvirksomheden.

Overflytning af aktiviteten til hovedvirksomheden medfører, at den økonomiske ramme opjusteres på basis af de indmeldte drifts- og anlægsomkostninger. Når aktiviteten er en del af hovedvirksomheden bliver aktiviteten omfattet af de generelle krav om effektivisering, der gælder for den økonomiske ramme.

Hvis I ønsker, at en tilknyttet aktivitet lægges over i hovedvirksomheden skal I i VandData fane J afgive oplysninger om størrelsen på de årlige drifts- og anlægsomkostninger for aktiviteten til brug for opjustering af den økonomiske ramme. Vi gør opmærksom på, at eventuelle ikke-påvirkelige omkostninger forbundet med aktiviteten, skal indberettes i VandData fane B.

3.5 Ændringer i regnskabsprincipper (fane M)

Det fremgår af ØR-bekendtgørelsens § 23, stk. 4, nr. 6, at I skal redegøre for ændringer af regnskabsprincipper i forhold til senest udmeldte regnskabsmæssige praksis eller regnskabsprincipper. Dette skal gøres, såfremt disse ændringer påvirker opgørelsen af vandselskabets driftsmæssige indtægter, driftsomkostninger eller afskrivninger, herunder korrektioner for fundamentale fejl. Fundamentale fejl i henhold til ØR-bekendtgørelsen er det samme som den type fejl, der i årsregnskabsloven benævnes som væsentlige fejl.

Det vurderes, at ovenstående indberetningskrav som udgangspunkt opfyldes via jeres indberetning af årsregnskabet i VandData fane A. Der er i henhold til årsregnskabsloven netop krav om, at der i årsregnskabet redegøres for:

- » Ændring af anvendt regnskabspraksis
- » Væsentlige fejl vedrørende tidligere år

Redegørelsen om ovenstående forhold bør medtages i indledningen til afsnittet om anvendt regnskabspraksis eller i en note til årsregnskabet. Såfremt ovenstående forhold er aktuelle vedrørende indberetningsåret, bør disse forhold derfor allerede være omtalt i årsregnskabet.

Der skal i VandData fane M angives, om ovenstående forhold har været aktuelle for indberetningsåret. I fane M skal I endvidere angive, hvilken metode tilslutningsbidrag indregnes efter indberetningen. I skal angive, om tilslutningsbidrag er indtægtsført i året eller periodiseret over anlæggets levetid. Dette anføres i bemærkningsfeltet.

I det følgende er der kort redegjort for, hvad der efter årsregnskabsloven skal forstås ved "ændring af anvendt regnskabspraksis" og "væsentlige fejl vedrørende tidligere år".

Ændring af anvendt regnskabspraksis

Ved anvendt regnskabspraksis forstås de indregningskriterier og målegrundlag, som en virksomhed inden for årsregnskabslovens rammer har valgt at anvende for de enkelte regnskabsposter. Anvendt regnskabspraksis skal beskrives enten i en særskilt sektion eller i en note i årsregnskabet. Det er et krav i henhold til årsregnskabsloven, at den anvendte regnskabspraksis er uændret fra et regnskabsår til det næste (krav om overholdelse af kontinuitetsprincippet). Der må kun foretages ændringer af anvendt regnskabspraksis i følgende undtagelsestilfælde:

- » Ændringen er påkrævet af lovgivningen
- » Ændringen er en følge af en regnskabsstandard eller regnskabsvejledning
- » Hvis årsregnskabet efter ændringen bedre giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver og forpligtelser, egenkapital, finansielle stilling, resultat og pengestrømme

Væsentlige fejl vedrørende tidligere år

Fejl vedrørende tidligere års årsregnskaber kan for eksempel henføres til forkert anvendelse af anvendt regnskabspraksis, regnefejl eller forglemmelser.

Der vil være tale om en væsentlig fejl, såfremt fejlen påvirker regnskabsbrugers beslutningstagen, hvilket betyder, at regnskabsbruger ville have reageret anderledes, hvis fejlen havde været kendt på et tidligere tidspunkt.

3.6 Indberetning af debiteret vandmængde (fane K)

Alle selskaber omfattet af vandsektorloven skal i VandData fane K indberette debiteret vandmængde. I skal vedlægge dokumentation for vandmængden, eksempelvis i form af udtræk fra jeres afregningssystem over debiteret vandmængde i året. Med årligt debiteret vandmængde forstås det antal kubikmeter, som vandselskabet leverer, afleder, indvinder, transporterer, behandler m.v. mod betaling pr. år.

For drikkevandselskaber er det således den samlede debiterede vandmængde, uanset om der er tale om vand debiteret i eget forsyningsområde, til andre forsyninger, råvand, sekundavand mv.

Eksempel 3.5 Debiteret vandmængde

Debiteret vandmængde for drikkevandselskaber

Debiteret vand i eget forsyningsområde	900.000 m ³
Debiteret vand solgt til andre forsyninger	200.000 m ³
Solgt råvand	50.000 m ³
Solgt sekundavand	50.000 m ³
Debiteret vandmængde i alt	1.200.000 m ³

For spildevandselskaber er der tale om den debiterede mængde vand i eget kloakopland plus den debiterede mængde vand som eventuelt er modtaget fra andre selskabers opland, som renses på eget anlæg.

Eksempel 3.6

Debiteret vandmængde**Debiteret vandmængde for spildevandsselskaber**

Spildevand debiteret i eget kloakopland	600.000 m ³
Spildevand debiteret fra andre selskabers opland, som renses på eget anlæg	300.000 m ³
Debiteret vandmængde i alt	900.000 m ³

Kapitel 4

Indberetning af hjælpeordning for økonomisk trængte ejendomsere

---

Nedenstående krav om indberetning af hjælpeordning for økonomisk trængte ejendomsere gælder for alle spildevandsselskaber, der er omfattet af vandsektorloven, hvilket vil sige skaber, der behandler eller transporterer mindst 200.000 m³ spildevand årligt hidrører mindst ti ejendomme.

Naturstyrelsen (nu Miljøstyrelsen) under Miljøministeriet (nu Miljø- og Fødevarerministeriet) anførte i "Høringsnotat vedrørende forslag til ændring af lov om betalingsregler for spildevandsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold" (i det følgende benævnt "høringsnotat") dateret den 31. oktober 2014:

- » Det vurderes, at en eventuel takststigning som følge af tab på afdragsordningen vil være minimal, og at tabet ikke vil overstige en størrelsesorden svarende til på landsplan 1% over 20 år for en gennemsnitlig husstand
- » Ejendomserejernes manglende betaling af afdrag skal først og fremmest betales af de økonomisk trængte ejendomsere, som er omfattet af afdragsordningen. Kan tabet ikke dækkes af dem, der er med i afdragsordningen, vil tabet kunne opkræves hos alle spildevandsforbrugere over taksten
- » Spildevandsselskabernes aktiviteter i forbindelse med afdragsordningen skal regnskabsføres og vil, som udgangspunkt, ikke være en del af den økonomiske ramme
- » Miljøministeriet (nu Energistyrelsen) vil trække data fra Forsyningssekretariatet og sikre, at tabet som et gennemsnit på landsplan holdes inden for de anførte 150 kr.

For at muliggøre opfølgning på ovenstående skal der indberettes data omkring hjælpeordningen for økonomisk trængte ejendomsere. Indberetningen skal foretages i VandData udvalgte fane N, og der skal gives følgende oplysninger:

- » Hvor mange ejendomsere, der benytter ordningen
- » Det samlede låneprovenu i ordningen
- » Hvor mange ejendomsere, der misligholder ordningen, dvs. ikke betaler deres afdrag
- » Selskabets samlede eventuelle tab. Ved tab forstås den omkostning, som følge af misligholdelse af ordningen, der overføres på de øvrige forbrugere. Hvis I har bogført et tab i årsregnskab, anses det også som et tab i denne sammenhæng

Revisionsin- struks om ind- beretning af oplysninger til økonomiske rammer samt oplysninger til benchmarking

Februar 2018

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Revisionsinstruks om indberetning af oplysninger til økonomiske rammer samt oplysninger til benchmarking

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Revisionsinstruks om indberetning af oplysninger af økonomiske rammer samt oplysninger til benchmarking er udarbejdet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Februar 2018

Indhold

Kapitel 1	
Indledning	4
Kapitel 2	
Revisionens omfang	5
Kapitel 3	
Revisionsinstruks	6
3.1 Fane A: Årsregnskabet.....	6
3.2 Fane B: Ikke-påvirkelige omkostninger.....	6
3.3 Fane C: Indtægter og overskud.....	7
3.4 Fane D: Genanbringelser.....	7
3.5 Fane E: Henlæggelser.....	8
3.6 Fane F: Nye tillæg.....	8
3.7 Fane G: Nedsættelse eller bortflad af tidligere givne tillæg efter § 11, stk. 1, 4 og 5.....	8
3.8 Fane H: Periodevise driftsomkostninger.....	9
3.9 Fane I: Investeringer.....	9
3.10 Fane J: Tilknyttet virksomhed der ønskes overført til hovedvirksomhed.....	10
3.11 Fane L: Faktiske driftsomkostninger.....	10
Kapitel 4	
Revisorerklæring	11

Kapitel 1

Indledning

Forsyningssekretariatet har udgivet "Indberetningsvejledning til de økonomiske rammer", dateret februar 2018 (herefter "indberetningsvejledningen"). Vandselskaberne skal indberette oplysninger i overensstemmelse med indberetningsvejledningen i VandData senest den 15. april i året efter det år, der indberettes for. Første gang, der skal indberettes på baggrund af indberetningsvejledningen, er for år 2017 senest den 15. april 2018.

Formålet med denne revisionsinstruks er at redegøre for, hvilke oplysninger i VandData som vandselskabernes revisor skal revidere, samt hvilke arbejder revisor som minimum skal udføre for at kunne afgive en revisorerklæring på oplysningerne, som er indberettet i VandData. Til brug for revisors erklæring på indberetningen i VandData er der i tilknytning til denne revisionsinstruks udarbejdet en skabelon for en revisorerklæring, som revisor skal anvende, når der afgives erklæring herom.

Kapitel 2

Revisionens omfang

Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (udmøntning af vandsektorforli-
get) (herefter ØR-bekendtgørelsen) og indberetningsvejledningen medfører ikke i sig selv
krav om tilføjelser eller ændringer i vandselskabernes årsregnskaber aflagt efter årsregn-
sabsloven.

Revisors erklæring på oplysninger, indberettet i VandData, skal omfatte følgende faner:

- » Fane A: Årsregnskab (alene hovedtal indtastet i fane A – ikke selve årsregnskabet)
- » Fane B: Ikke-påvirkelige omkostninger
- » Fane C: Indtægter og overskud
- » Fane D: Genanbringelser
- » Fane E: Henlæggelser
- » Fane F: Nye tillæg
- » Fane G: Tidligere givne tillæg
- » Fane H: Periodevise driftsomkostninger
- » Fane I: Investeringer
- » Fane J: Tilknyttet virksomhed
- » Fane L: FADO

Kapitel 3

Revisionsinstruks

Denne revisionsinstruks forudsætter, at revisor har foretaget revision af vandselskabets årsregnskab, herunder at den underliggende bogføring anses for at være endelig. På denne baggrund indeholder revisionsinstruksen ikke arbejdshandlinger, som må forventes foretaget i forbindelse med revisors udførelse af den ordinære revision af årsregnskabet.

Hvis vandselskabet har mulighed for at fravælge revision, og faktisk har fravalgt revision, må revisor for vandselskabet vurdere, hvilke eventuelle yderligere handlinger der er nødvendige for at kunne afgive en revisorerklæring på oplysningerne indberettet i VandData.

Revisor skal generelt sikre, at vandselskabets indberetning i VandData er sket i overensstemmelse med indberetningsvejledningen. Nedenfor fremgår de minimumshandlinger, som skal gennemføres for hver enkelt fane i VandData.

3.1 Fane A: Årsregnskabet

I indberetningens Fane A vedlægger vandselskabet en kopi af selskabets årsregnskab. Den særlige revisorerklæring på oplysninger i VandData omfatter ikke selve årsregnskabet.

Såfremt vandselskabet har flere aktiviteter omfattet af vandsektorloven samlet i en enkelt juridisk enhed (et selskab der har både drikkevand- og spildevandsaktiviteter), vedlægges endvidere en specifikation af årets indtægter og omkostninger fordelt på hver aktivitet.

Vedrørende årsregnskabet påses det:

1. At de af vandselskabet indberettede hovedtal fra selskabets resultatopgørelse indtastet i fane A stemmer til årsregnskabet indberettet i VandData
2. Såfremt vandselskabet har flere aktiviteter påses det, at den indberettede specifikation af fordelingen mellem drikkevand- henholdsvis spildevandsaktiviteten stemmer til årsregnskabet indberettet i VandData

3.2 Fane B: Ikke-påvirkelige omkostninger

Vedrørende ikke-påvirkelige omkostninger påses det:

1. At indberettede beløb for faktiske omkostninger stemmer til bogføringen, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i Fane A i VandData
2. At de indberettede ikke-påvirkelige omkostninger svarer til den beskrivelse (definition af de enkelte typer), der fremgår i tabellen i afsnit 3.4.2 i indberetningsvejledningen, herunder at omkostningerne er indberettet i de korrekte felter i indberetningen
3. For indberetninger af køb af ydelser og produkter fra andre vandselskaber reguleret af vandsektoren påses, at den pågældende leverandør er omfattet af vandsektorloven og dermed ØR-bekendtgørelsen
4. At der er vedlagt dokumentation for de kategorier af ikke-påvirkelige omkostninger, hvor der er krav om, at dokumentation vedlægges (der henvises til tabellen i afsnit 3.4.2 i indberetningsvejledningen)

3.3 Fane C: Indtægter og overskud

I indberetningens Fane C indberetter vandselskabet årets indtægter opgjort i overensstemmelse med ØR-bekendtgørelsen.

Vedrørende indtægter og overskud påses det:

1. At indberettede beløb stemmer til den bogføring, som danner grundlag for årsregnskabet vedlagt i VandData Fane A – dog bortset fra linjen "justering af genanbringelsesbeløb fra tidligere år", der dokumenteres under Fane D
2. At beløb indberettet under overskriften "Samlede indtægter i henhold til BEK § 23" er indberettet i overensstemmelse med den kategorisering, som fremgår af indberetningsvejledningen, afsnit 3.1.1. – 3.1.7
3. At beløb, der indtastes (og ikke overføres automatisk) under overskriften "Afstemning til årsregnskab", kan afstemmes til den bogføring, som danner grundlag for årsregnskabet vedlagt i VandData Fane A. Det påses særligt, at "regulering for periodiserede indtægter fra tilslutningsbidrag indtægtsført regnskabsmæssigt før 1. januar 2017" samt "regulering for afgivelse af metode mellem årsregnskab og indberetning vedr. opgørelse af indtægter fra tilslutningsbidrag" er baseret på indberetningsvejledningen, afsnit 3.1.1 "Særligt om tilslutningsbidrag ved overgang til økonomiske rammer"
4. At der i "Samlede indtægter i henhold til BEK § 23" ikke er fratrukket tilbagebetalte vejbidrag inkl. renteomkostninger for perioden 2007-2016
5. At beløb, der indgår i linjen "Overskud fra tilknyttet virksomhed (BEK § 23, stk. 1 nr. 4)", alene kommer fra aktiviteter, som kan anses som tilknyttet aktivitet, jf. indberetningsvejledningen, afsnit 3.1.4. Endvidere påses, at det indregnede overskud fra tilknyttet virksomhed er opgjort på baggrund af et separat regnskab for tilknyttet virksomhed, jf. bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed § 6
6. At beløb, der indgår i linjen "Overskud fra aktiviteter med lovkrav om selvstændigt regnskab omfattet af hovedvirksomheden (BEK § 23, stk. 2)", alene kommer fra aktiviteter, hvor der er lovkrav om selvstændigt regnskab, herunder at indberetningen alene omfatter et eventuelt overskud fra aktiviteten (dvs. at der ikke indregnes underskud, samt at indtægterne fra aktiviteten ikke indregnes brutto)
7. At beløb vedrørende "Væsentlige indtægter (salgsprovenu) fra salg af fast ejendom og andre større aktiver (BEK § 23 stk. 3)" indeholder salgsprovenuet for alt salg i året af rullende materiel (biler, lastbiler, gravemaskiner, slamsugere m.v.) og fast ejendom (inkl. grunde)
8. At beløb vedrørende "Faktisk eller planlagt genanbringelse af væsentlige indtægter fra salg af fast ejendom og andre større aktiver (BEK § 23, stk. 3)" samt "Justering af genanbringelsesbeløb fra tidligere år":
  - a. alene omfatter anskaffelsespris for tilsvarende aktiver som dem, der er solgt i løbet af året
  - b. at genanbringelsesbeløbet maksimalt svarer til salgsprovenuet for det aktiv, som genanbringelsen relaterer sig til (saldoen kan ikke være negativ)
  - c. at dokumentation for årets faktiske genanbringelser er vedhæftet i VandData Fane C

3.4 Fane D: Genanbringelser

I indberetningsvejledningen er der krav om, at vandselskabet følger op på eventuelle genanbringelser, som alene er planlagte (og ikke realiseret) i året, hvor genanbringelsen fradrages i indtægter efter ØR-bekendtgørelsen. Der skal senest følges op på en planlagt genanbringelse ved indberetningen af det sidste år i reguleringsperioden. Korrektionen for ikke-anvendte genanbringelsesbeløb sker også i Fane D.

Vedrørende genanbringelser påses det:

1. At linjerne "Årstal hvor genanbringelse er fradraget i indtægter efter ØR-bekendtgørelsen" og "Beløb indregnet efter ØR-bekendtgørelsen" stemmer overens med indberetningen foretaget i VandData fane C tidligere i reguleringsperioden
2. At uploadet dokumentation for faktisk genanbringelse stemmer overens med beløb anført i linjen "Faktisk dokumenteret genanbringelse"
3. At "Faktisk dokumenteret genanbringelse" maksimalt svarer til salgsprovenuet for det aktiv, som genanbringelsen oprindeligt relaterede sig til (saldoen kan ikke være negativ)
4. Hvis året er det sidste år i reguleringsperioden påses, at alle planlagte genanbringelser fra tidligere år i reguleringsperioden senest i året er enten dokumenteret anvendt, justeret eller tilbageført i Fane D

3.5 Fane E: Henlæggelser

Vedrørende henlæggelser påses det:

1. At "Årets investeringer" stemmer til anlægsnoten i det indberettede årsregnskab i VandData Fane A. Såfremt årsregnskabet ikke indeholder en anlægsnote afstemmes årets investeringer til anlægsregnskaber eller lignende udarbejdet af vandselskabet
2. At indberettede beløb i linjen "Årets regulering af regnskabsmæssigt hensatte forpligtelser tilbageført" stemmer til bogføring, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData fane A
3. At indberetningen af tilbageværende ekstraordinære effektiviseringsgevinster pr. 31. december 2016 efter hidtidig regulering er opgjort i overensstemmelse med § 26 i bekendtgørelse nr. 122 af 8. februar 2013 om prisloftsregulering m.v. af vandsektoren
4. At akkumuleret sum af henlæggelser, fratrukket forbrug af henlæggelser primo året, stemmer overens med vandselskabets registreringer

3.6 Fane F: Nye tillæg

Vedrørende nye tillæg påses det:

1. At indberettede beløb for faktiske driftsomkostninger stemmer til bogføringen, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData Fane A
2. At indberettede beløb for faktiske anlægsomkostninger er baseret på en anskaffelsespris, som kan afstemmes til bogføringen, der danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData Fane A, samt at årets faktiske anlægsomkostninger er opgjort som anlæggets anskaffelsespris
3. At finansielle omkostninger er opgjort i overensstemmelse med indberetningsvejledningen, afsnit 3.3
4. At dokumentationskrav beskrevet i indberetningsvejledningen afsnit 3.3 for de enkelte typer tillæg er overholdt. Revisor skal ikke vurdere, om tillægget er berettiget og dermed giver anledning til at øge den økonomiske ramme – revisor skal alene påse, at der indberettes den dokumentation, som påkræves, jf. indberetningsvejledningen.

3.7 Fane G: Nedsættelse eller bortfald af tidligere givne tillæg efter § 11, stk. 1, 4 og 5

I henhold til ØR-bekendtgørelsens § 12 skal vandselskabet for tillæg efter § 11, stk. 1 mål, § 11, stk. 4 udvidelse af forsyningsområde, § 11, stk. 5 medfinansieringsprojekter angive, når omkostningerne, der ligger til grund for disse tillæg, nedsættes eller bortfalder. Med nedsættelse menes, at den realiserede omkostning i året er varigt lavere end den omkostning, der lå til grund for det oprindelige tildelte tillæg uden hensyntagen til inflation (fremskrivninger) og effektiviseringer.

Vedrørende nedsættelse eller bortfald af tidligere givne tillæg påses det:

1. At indberettede beløb for faktiske driftsomkostninger stemmer til bogføringen, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData Fane A
2. At indberettede beløb for faktiske anlægsomkostninger er baseret på en anskaffelsespris, som kan afstemmes til bogføringen, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData Fane A, samt at årets faktiske anlægsomkostninger er opgjort som anlæggets anskaffelsespris
3. At finansielle omkostninger er opgjort i overensstemmelse med indberetningsvejledningen, afsnit 3.3
4. At indtastning i linjen "Første år tillæg var indregnet i økonomisk ramme" stemmer til tidligere års afgørelse
5. I fane G fremgår en positiv bekræftelse fra vandselskabet, om at relevante tillæg ikke er varigt nedsat eller bortfaldet ud over, hvad der fremgår i fane G. Revisor skal, baseret på sit kendskab til virksomheden, vurdere, om bekræftelsen kan anses for afgivet på et fuldstændigt grundlag

3.8 Fane H: Periodevise driftsomkostninger

1. For allerede godkendte periodevise driftsomkostninger påses det, at det indberettede beløb stemmer til bogføringen, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData Fane A
2. For nye periodevise omkostninger påses, at dokumentationskrav beskrevet i indberetningsvejledningens afsnit 3.4.3 er overholdt og herunder, at indberettede beløb stemmer til bogføringen. Revisor skal ikke vurdere, om tillægget er berettiget og giver anledning til at øge den økonomiske ramme – revisor skal alene påse, at der er vedlagt den dokumentation, som påkræves, jf. indberetningsvejledningen

3.9 Fane I: Investeringer

I VandData fane I skal vandselskabet indtaste anlægsprojekter, som var igangsat inden 1. marts 2016, og som er afsluttet og ibrugtaget i 2017.

Revisor skal påse:

1. At anlægstypen, der indberettes i linjen "Anlægstype", er i overensstemmelse med den dokumentation, der er vedhæftet (eksempelvis hvad der fremgår af faktura, udskrift fra projektmodul eller lignende)
2. At dato for færdiggørelse og ibrugtagning stemmer overens med registreringer i anlægskartotek eller lignende
3. At der hos vandselskabet foreligger korrespondance, som dokumenterer, at Forsyningssekretariatet senest 15. december 2016 er blevet orienteret om projektet
4. At indberettede beløb for faktiske anlægsomkostninger er baseret på en anskaffelsespris, som kan afstemmes til bogføringen, der danner grundlag for årsregnskabet indberettet i VandData Fane A
5. At finansielle omkostninger er opgjort i overensstemmelse med indberetningsvejledningen, afsnit 3.3

Vandselskaber med mere end 800.000 m³ i debiteret vandmængde skal hvert andet år indberette oplysninger til brug for benchmarking, bl.a. investeringsregnskab og faktiske driftsomkostninger. Indberetningen sker i Fane I og L i VandData, jf. nærmere beskrivelse i indberetningsvejledningen for den totaløkonomiske benchmarking.

Bemærk, at indberetning af investeringsregnskabet er en del af den totaløkonomiske benchmarking. Arbejdshandlinger vedrørende fane I og fane L er i sagens natur kun relevant de år, hvor vandselskabet har en forpligtelse til at indberette oplysninger til Forsyningssekretariatet. Hvornår de enkelte selskaber skal indberette, fremgår af indberetningsvejledningen for den totaløkonomiske benchmarking.

Følgende skal påses af revisor:

1. At summen af årets indberettede investeringer stemmer overens med årets tilgang ifølge anlægsnoten i årsregnskabet, anlægskartoteket eller lignende
2. Revisor skal stikprøvevist påse underliggende dokumentation for, at indberetningsårets indberettede investeringer er korrekt kategoriseret i henhold til pris- og levetidskataloget. Revisor udvælger selv antallet af stikprøver, og deres fordeling, som er nødvendige for at kunne afgive en revisorerklæring med høj grad af sikkerhed, jf. afsnit 4 nedenfor
3. Hvis der indberettes "øvrige aktiver", skal revisor påse, at vandselskabets vurdering af levetid stemmer overens med den horisont, som anlægget afskrives over i årsregnskabet

3.10 Fane J: Tilknyttet virksomhed der ønskes overført til hovedvirksomhed

1. Det påses, at den beskrevne aktivitet hidtil har været holdt ude af hovedvirksomheden og således har været behandlet som tilknyttet virksomhed før den 1. januar 2017
2. Det påses, at faktiske drifts- og anlægsomkostninger stemmer til bogføring, som danner grundlag for årsregnskabet indberettet i fane A i VandData

3.11 Fane L: Faktiske driftsomkostninger

Bemærk, at indberetning af faktiske driftsomkostninger er en del af den totaløkonomiske benchmarking. Elementerne, der indgår i opgørelsen af de faktiske driftsomkostninger, påses af revisor under de tidligere faner i VandData.

Kapitel 4

Revisorerklæring

Der er udformet en skabelon til den revisorerklæring, som skal indberettes. Skabelonen er baseret på de internationale standarder om revision (ISA) med de tilpasninger, der følger af, at revisionen tillige skal udføres i overensstemmelse med de yderligere krav, der fremgår af denne revisionsinstruks om indberetning af oplysninger til økonomiske rammer samt oplysninger til benchmarking.

Skabelonen kan findes på vores hjemmeside¹. Vandselskabet skal vedhæfte revisors underskrevne erklæring i VandData i fane M senest den 15. april.

---

¹ <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gældende-vejledninger/>

Vejledning om fusioner, overtagelser og spaltninger
i de økonomiske rammer

Vejledning om fusioner, over- tagelser og spaltninger i de økonomiske rammer

Marts 2018

10

Vejledning om fusioner, overtagelser og spaltninger i de økonomiske rammer

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN [xxxx]

Vejledning om fusioner, overtagelser og spaltninger i de økonomiske rammer er udarbejdet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Marts 2018

Indhold

Kapitel 1	
Indledning	4
1.1 Indledning.....	4
1.2 Jeres ansøgninger.....	4
1.3 Forsyningssekretariatets behandling.....	5
1.4 Vejledningens opbygning.....	5
Kapitel 2	
Fusion af vandselskaber omfattet af vandsektorloven	6
2.1 Indledning.....	6
2.2 Nødvendige oplysninger.....	6
2.3 Benchmarking.....	7
Kapitel 3	
Fusion af vandselskab omfattet af vandsektorloven og vandselskab ikke omfattet af vandsektorloven	8
3.1 Indledning.....	8
3.2 Nødvendige oplysninger.....	8
3.3 Benchmarking.....	9
Kapitel 4	
Hel eller delvis overtagelse	10
4.1 Indledning.....	10
4.2 Nødvendige oplysninger.....	10
4.3 Benchmarking.....	10
4.4 Afgrænsning i forhold til udvidelse af forsyningsområdet.....	11
Kapitel 5	
Overtagelse af værdiløst eller værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab	12
5.1 Indledning.....	12
5.2 Nødvendige oplysninger.....	12
5.3 Benchmarking.....	12
Kapitel 6	
Spaltninger	13
6.1 Indledning.....	13
6.2 Nødvendige oplysninger.....	13
6.3 Benchmarking.....	14

Kapitel 1

Indledning

1.1 Indledning

Når der sker en omstrukturering af selskaber omfattet af vandsektorloven, skal der fastsættes økonomiske rammer for de nye selskabsenheder. Dette er relevant i de tilfælde, hvor jeres selskab er en del af en fusion, overtagelse eller spaltning.

Formålet med denne vejledning er at beskrive, hvordan I skal forholde jer, når jeres vandselskab skal have en ny økonomisk ramme som følge af en fusion, overtagelse eller spaltning. Vi beskriver herunder, hvilke oplysninger I skal indsende, og hvordan vi behandler jeres ansøgning.

De særlige regler om fusioner, overtagelser og spaltninger er fastsat i § 22 i bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen).

Nærværende kapitel giver en kort introduktion til konsolideringer i form af fusioner, og der gives en redegørelse for de grundlæggende principper for udarbejdelse af nye økonomiske rammer, når I ansøger om fusion, overtagelse eller spaltning, herunder hvordan I ansøger, ansøgningsfrist samt vores behandling af ansøgningen.

Deloitte's evalueringsrapport fra november 2013¹ angav, at der kan være fordele ved at lægge forsyningsområder og selskaber sammen. Med den seneste vandsektorlov og tilhørende ØR-bekendtgørelse er der skabt øgede incitamenter til konsolidering, herunder til at undersøge mulige konsekvenser ved at konsolidere.

Det fremgår fx i ØR-bekendtgørelsen, at eksterne undersøgelsesudgifter i forbindelse med fusioner anses som ikke-påvirkelige omkostninger. Disse omkostninger pålægges ikke effektiviseringskrav. Der er derfor gode muligheder for, at I kan undersøge fordele og ulemper ved at fusionere med andre vandselskaber, inden at I tager en beslutning. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kan være fordele ved at fusionere, selvom vandselskaberne ikke er ringforbundne.

Endvidere fremgår det i ØR-bekendtgørelsen, at I også kan få behandlet delvise overtagelser og overtagelser af væsentlige dele af et andet selskabs aktiver efter reglerne om fusioner.

1.2 Jeres ansøgninger

Jeres ansøgning skal foregå gennem indberetningssystemet VandData.² I kan hele året ansøge om at få nye økonomiske rammer som følge af fusion, overtagelse eller spaltning.

---

¹ Rapporten kan findes her: <http://eng.mst.dk/media/186837/evalueringafvandsektorlovenendeligrapport.pdf>

² VandData kan tilgås her: <https://vanddata.kfst.dk>

Hvis I ønsker jeres fusion, overtagelse eller spaltning for et specifikt kalenderår, skal I som udgangspunkt ansøge om ny økonomisk ramme senest i det kalenderår, som I ønsker en ny økonomisk ramme for.

Udgangspunktet kan fraviges, hvis I ansøger efter det kalenderår, hvor jeres fusion har regnskabsmæssig virkning. I dette tilfælde skal I ansøge senest den 15. april i året efter fusionen har regnskabsmæssig virkning. Ellers vil jeres fusion først blive indarbejdet i året efter jeres fusion har regnskabsmæssig virkning.

Boks 1.1
Eksempel

Eksempel på ansøgningsfrist

Hvis I ønsker jeres fusion indarbejdet i jeres økonomiske ramme for 2018, så skal I som udgangspunkt ansøge senest den 31. december 2018. Dette kan fraviges, hvis I har fusioneret med et selskab med regnskabsmæssig virkning pr. 1. januar 2018, men først sender jeres ansøgning i år 2019. Hvis I ønsker fusionen indarbejdet i jeres økonomiske ramme for 2018, skal I indsende en ansøgning senest den 15. april 2019. Ellers vil jeres fusion først blive indarbejdet i jeres økonomiske ramme for 2019.

1.3 Forsyningssekretariatets behandling

Når vi har alle de oplysninger, vi skal bruge for at behandle jeres ansøgning om nye økonomiske rammer efter fusion, overtagelse eller spaltning, udarbejder vi et udkast til afgørelse. Vi sender i den forbindelse en kvitteringsmail, når alle oplysninger til sagsbehandlingen er modtaget. Den forventede sagsbehandlingstid er herefter 2 måneder inklusiv høring.

Udkast til afgørelse bliver sendt i høring hos det eller de fortsættende selskaber.

Høringsfristen for udkastet vil i udgangspunktet være 2 uger.

1.4 Vejledningens opbygning

Vejledningen er bygget op i 6 kapitler. Kapitel 2 beskriver fastsættelse af ny økonomisk ramme efter fusion af vandselskaber omfattet af vandsektorloven, og kapitel 3 beskriver fastsættelsen ved fusioner af selskaber omfattet af vandsektorloven og selskaber ikke omfattet af vandsektorloven. Kapitel 4 beskriver fastsættelse af økonomiske rammer ved hele eller delvise overtagelser, og kapitel 5 beskriver fastsættelse ved overtagelser af værdiløst eller værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab. Kapitel 6 beskriver spaltninger.

Kapitel 2

Fusion af vandselskaber omfattet af vandsektorloven

2.1 Indledning

Når to vandselskaber omfattet af vandsektorloven fusionerer, skal I ansøge om at få fastsat en ny, samlet økonomisk ramme for det fortsættende selskab (ØR-bekendtgørelsens § 22, stk. 1).

Den nye økonomiske ramme fastsættes på baggrund af de økonomiske rammer, som har været fastsat for de vandselskaber, der indgår i fusionen. De økonomiske rammer, der har været fastsat for de selskaber, der indgår i fusionen, finder anvendelse, indtil der bliver udmeldt nye økonomiske rammer.

Der er tilfælde af fusioner, som ikke nødvendiggør nye økonomiske rammer. Dette kan fx være, hvis et drikkevandsselskab fusionerer med et spildevandsselskab. Dette skyldes, at det er et krav, at et vandselskab skal holde aktiviteter forbundet med vand- og spildevandsforsyning regnskabsmæssigt adskilt (vandsektorlovens § 19, stk. 1).

2.2 Nødvendige oplysninger

Når to vandselskaber, der i forvejen har økonomiske rammer, fusionerer, har vi som udgangspunkt oplysningerne til brug for fastsættelsen af en ny samlet økonomisk ramme fra de tidligere fastsatte økonomiske rammer.

Vi vil derfor i udgangspunktet lægge komponenterne i vandselskabernes tidligere økonomiske rammer sammen.

I skal dog indsende eller oplyse os om følgende:

- » Dokumentation for, at fusionen er indgået
- » Hvilket selskab, der er det fortsættende selskab
- » Hvis der oprettes et helt nyt selskab med nyt CVR-nummer
- » Hvis der er bortfald i omkostninger som følge af fusionen

Boks 2.1 Eksempel

Eksempel på bortfald (samhandel mellem selskaber)

Selskab A har købt vand af selskab B. Dette er inden fusionen blevet behandlet som en ikke-påvirkelig omkostning. Efter fusionen vil det ikke længere anses som en ikke-påvirkelig omkostning, og der vil derfor være et bortfald som følge af fusionen.

<p>Boks 2.2 Eksempel</p>	<p>Eksempel på bortfald (bortfald i bestyrelsesomkostninger)</p> <p>Selskab A fusionerer med selskab B. Begge selskaber har inden fusionen haft hver sine bestyrelser. Efter fusionen er der kun en bestyrelse, og der kan derfor være et bortfald i bestyrelsesomkostninger.</p>
-------------------------------------	--

2.3 Benchmarking

Når den sammenlagte debiterede vandmængde efter fusionen er over 800.000 m³, benchmarkes selskabet. På denne baggrund kan der fastsættes et individuelt effektiviseringskrav for det fortsættende selskab (ØR-bekendtgørelsens § 6, stk. 1).

I tilfælde af, at begge selskaber tidligere har været omfattet af benchmarkingen, har vi de nødvendige oplysninger.

Hvis kun det ene selskab tidligere har været omfattet af benchmarkingen, skal det andet selskab indberette til benchmarkingen, så der kan benchmarkes og på den baggrund eventuelt fastsættes et individuelt effektiviseringskrav til det fortsættende selskab.

Begge selskaber skal indberette til benchmarkingen, hvis begge selskaber ikke tidligere har været omfattet, og hvis den debiterede vandmængde efter fusionen er over 800.000 m³.

I vejledning til indberetning af den totaløkonomiske benchmarking³ kan I se, hvilke oplysninger I skal indberette, herunder et CAPEX-ark⁴ og et ark om costdriver-oplysninger.⁵

³ Vejledningen kan findes her: <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gaeldende-vejledninger/>

⁴ Se bilag C drikkevandselskaber og bilag D for spildevandselskaber.

⁵ Se bilag A for drikkevandselskaber og bilag B for spildevandselskaber.

Kapitel 3

Fusion af vandselskab omfattet af vandsektorloven og vandselskab ikke omfattet af vandsektorloven

3.1 Indledning

Hvis der sker en fusion mellem et vandselskab omfattet af vandsektorloven og et vandselskab, som ikke er omfattet af vandsektorloven, fastsætter vi en ny økonomisk ramme for det fortsættende selskab (ØR-bekendtgørelsens § 22, stk. 3).

3.2 Nødvendige oplysninger

I skal indsende og oplyse os om følgende oplysninger for det selskab, som ikke tidligere har været omfattet af vandsektorloven:

- » **De seneste tre årsregnskaber inden fusionen og en præcisering af følgende oplysninger for alle tre år:**
  - » Faktiske driftsomkostninger (FADO)
  - » Finansielle omkostninger
  - » Ikke-påvirkelige omkostninger
- » **Information om værdien af aktiver på overtagelsesdagen (den dato, hvor fusionen har regnskabsmæssig virkning fra)**
  - » Et udfyldt pris- og levetidskatalog (POLKA)⁷
  - » En oversigt over gennemførte investeringer fra 2010 og frem til overtagelsesdatoen. Oversigten skal indeholde følgende oplysninger: Anskaffelsespris, anlægsår og kategori i POLKA
- » **Informationer om fusionen**
  - » Dokumentation for, at der er indgået en fusion (fusionsaftale)
  - » Hvilket selskab, der er det fortsættende selskab
  - » Hvis der oprettes et helt nyt selskab med nyt CVR-nummer
- » **Andet**
  - » Hvis der er bortfald i omkostninger som følge af fusionen (se også eksempel om bortfald i afsnit 2.2)

Når I har udfyldt arkene, skal I vedhæfte disse i jeres ansøgning i VandData.

3.2.1 Særligt om selskaber, der ikke kan angive anlægsaktiver

Nogle vandselskaber kan ikke udfylde et pris- og levetidskatalog for selskabet, der ikke tidligere har været omfattet af vandsektorloven.

⁶ Se bilag I for både drikke- og spildevandselskaber.

⁷ Se bilag G for drikkevandselskaber og bilag H for spildevandselskaber.

⁸ Se bilag E for drikkevandselskaber og bilag F for spildevandselskaber.

Det er vores opfattelse, at der for så vidt angår de historiske investeringer frem til 2009 skal tages udgangspunkt i et pris- og levetidskatalog. Hvis dette ikke er muligt, kan der undtagelsesvist tages udgangspunkt i følgende oplysninger i stedet for med henblik på at værdisætte selskabet:

- » Selskabets årsregnskab eller et internt regnskab og de afskrivninger, som fremgår heraf
- » Hvis I kender selskabets mængder og typer af anlægsaktiver, kan I udfylde og indsende et CAPEX-ark⁹
- » Hvis I kender en del af anlægsaktiverne for selskabet, kan dette ligge til grund for et skøn af resten af anlægsaktiverne i henhold til POLKA

I kan også bruge en kombination af oplysningerne ovenfor. Hvis I ikke kan udfylde et pris- og levetidskatalog, bedes I kontakte os, så vi sammen kan finde en løsning for jer.

3.3 Benchmarking

Når den sammenlagte debiterede vandmængde efter fusionen er over 800.000 m³, benchmarkes selskabet, og på den baggrund kan der fastsættes et individuelt effektiviseringskrav for det fortsættende selskab (ØR-bekendtgørelsens § 6, stk. 1).

I skal indberette til benchmarkingen for det selskab, som ikke tidligere har været omfattet af vandsektorloven.

I vejledning til indberetning af den totaløkonomiske benchmarking¹⁰ kan I se, hvilke oplysninger I skal indberette, herunder et CAPEX-ark¹¹ og et ark om costdriver-oplysninger.¹² Bemærk, at I ikke skal udfylde et CAPEX-ark, hvis det allerede i forbindelse med værdiansættelsen af aktiverne er blevet udfyldt.

---

⁹ Se bilag C for drikkevandsselskaber og bilag D for spildevandsselskaber.

¹⁰ Vejledningen kan findes her: <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gaeldende-vejledninger/>

¹¹ Se bilag C for drikkevandsselskaber og bilag D for spildevandsselskaber.

¹² Se bilag A for drikkevandsselskaber og bilag B for spildevandsselskaber.

Kapitel 4

Hel eller delvis overtagelse

4.1 Indledning

Hvis I helt eller delvist overtager et andet selskabs forsyningsområde eller væsentlige dele af et andet selskabs aktiver, kan dette betragtes som en fusion (ØR-bekendtgørelsens § 22, stk. 2). I kan derfor ansøge om at få fastsat en ny økonomisk ramme.

En hel overtagelse er, hvis I overtager hele forsyningsområdet for et andet selskab. En delvis overtagelse vil derimod være, hvis I fx overtager halvdelen af et andet selskabs forsyningsområde.

Når I overtager væsentlige dele af et andet selskabs aktiver, kan dette også behandles som en fusion. Det omfatter fx det tilfælde, hvor I overtager aktiver fra et andet selskab. Dette kan fx være, hvis I overtager et andet selskabs vandværk eller et privat kloakanlæg.

4.2 Nødvendige oplysninger

For at vi kan behandle jeres overtagelse, skal I indsende de samme oplysninger som i kapitel 3, afsnit 3.2. I skal være opmærksomme på, at I skal kunne henføre jeres oplysninger direkte til jeres overtagelse.

Hvis der er tale om overtagelse af aktiver, skal I indsende jeres overtagelseaftale, herunder hvilke aktiver I overtager, og hvilke rettigheder og forpligtelser der specifikt er aftalt.

I må meget gerne kontakte os, hvis I er i tvivl om, hvordan I bedst kan henføre jeres oplysninger til overtagelsen.

4.3 Benchmarking

Hvis den sammenlagte debiterede vandmængde efter overtagelsen er over 800.000 m³, benchmarkes selskabet. På den baggrund kan der fastsættes et individuelt effektiviseringskrav for det fortsættende selskab (ØR-bekendtgørelsens § 6, stk. 1).

Der skal derfor for det overtagne forsyningsområde eller aktiver indberettes til benchmarkingen.

I vejledning til indberetning af den totaløkonomiske benchmarking¹³ kan I se, hvilke oplysninger I skal indberette, herunder et CAPEX-ark¹⁴ og et ark om costdriver-oplysninger.¹⁵

---

¹³ Vejledningen kan findes her: <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gældende-vejledninger/>

¹⁴ Se bilag C for drikkevandsselskaber og bilag D for spildevandsselskaber.

¹⁵ Se bilag A for drikkevandsselskaber og bilag B for spildevandsselskaber.

4.4 Afgrænsning i forhold til udvidelse af forsyningsområdet

I skal ansøge om at få behandlet en overtagelse som en fusion efter ØR-bekendtgørelsens § 22, stk. 2, hvis I overtager et eksisterende forsyningsområde.

Hvis I derimod udvider jeres forsyningsområde eller håndterede vandmængder, kan I søge om tillæg til jeres økonomiske ramme efter ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 4. I dette tilfælde er der tale om et nyt forsyningsområde, som fx opførelse af et nyt boligområde i jeres allerede eksisterende forsyningsområde. Dette kan ikke være en overtagelse.

UDKAST

Kapitel 5

Overtagelse af værdiløst eller værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab

---

5.1 Indledning

Hvis I overtager et værdiløst eller værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab eller forsyningsområde, kan I ansøge om at få fastsat en ny økonomisk ramme. Vi fastsætter den nye økonomiske ramme for hele vandselskabet (ØR-bekendtgørelsens § 22, stk. 4).

Ved værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab eller forsyningsområde forstås den situation, hvor anlægsaktiverne er fuldt nedskrevet. Ved værdiløst vandselskab eller forsyningsområde er det vores vurdering, at dette også vil relatere sig til den situation, hvor anlægsaktiverne er fuldt nedskrevet.

5.2 Nødvendige oplysninger

For at vi kan behandle jeres overtagelse, skal I indsende de samme oplysninger som nævnt i kapitel 3, afsnit 3.2.

Når der er tale om et værdimæssigt fuldt nedskrevet vandselskab, er det vores vurdering, at I skal have et investeringstillæg, så I kan reinvestere i anlægsaktiverne, som I overtager. I skal udfylde et tomt CAPEX-ark, som er tilgængelig på vores hjemmeside.¹⁶

5.3 Benchmarking

Hvis den sammenlagte debiterede vandmængde efter overtagelsen er over 800.000 m³, benchmarkes selskabet, og på den baggrund kan der fastsættes et individuelt effektiviseringskrav for det fortsættende selskab (ØR-bekendtgørelsens § 6, stk. 1).

I vejledning til indberetning af den totaløkonomiske benchmarking¹⁷ kan I se, hvilke oplysninger I skal indberette, herunder et CAPEX-ark¹⁸ og et ark om costdriver-oplysninger.¹⁹

---

¹⁶ Se bilag C for drikkevandselskaber og bilag D for spildevandselskaber.

¹⁷ Vejledningen kan findes her: <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gældende-vejledninger/>

¹⁸ Se bilag C for drikkevandselskaber og bilag D for spildevandselskaber.

¹⁹ Se bilag A for drikkevandselskaber og bilag B for spildevandselskaber.

Kapitel 6 Spaltninger

6.1 Indledning

I tilfælde af spaltning af et selskab i flere selskaber skal den hidtidige fastsatte økonomiske ramme opdeles i nye økonomiske rammer (ØR-bekendtgørelsens § 22, stk. 5).

En spaltning kan for eksempel ske, hvis et spildevandsselskab spaltes i et spildevandstransportselskab, som ejer og driver kloaknettet, og et spildevandsrensingsanlægsselskab, som ejer og driver renseanlægget.

6.2 Nødvendige oplysninger

Vi baserer som udgangspunkt de nye økonomiske rammer på selskabets egen fordeling af den oprindelige økonomiske ramme. Summen af de nye økonomiske rammer kan imidlertid ikke overstige det den hidtidige fastsatte økonomiske ramme.

I skal indsende en oversigt over, hvordan den hidtidige økonomiske ramme skal fordeles. Dette indebærer, at I skal opdele følgende omkostninger for jeres økonomiske ramme:

- » **Driftsomkostninger**
- » **Anlægsomkostninger**
  - » Historiske investeringer
  - » Gennemførte investeringer
  - » Finansielle omkostninger
- » **Ikke-påvirkelige omkostninger**
- » **Andre oplysninger**
  - » Historiske over- eller underdækning
  - » Korrektion af prisloft 2016
  - » Opfølgning på indtægtsrammen for tidligere år
  - » Eventuelle tillæg
  - » Oplysninger til brug for benchmarking
  - » Bortfald som følge af spaltningen
- » **Information om spaltningen**
  - » Dokumentation for, at der er indgået en spaltning
  - » Oplyse de nye CVR-numre

Bemærk, at hvis der opstår eller bortfalder omkostninger som følge af spaltningen, skal I meddele os herom.

**Boks 6.1
Eksempel****Eksempel om tidligere intern handel**

I skal være opmærksomme på, at tidligere intern handel som følge af spaltningen kan blive til samhandel mellem de nye selskaber. Denne handel skal i det købende selskab behandles som en ikke-påvirkelig omkostning. Samhandlen kan eksempelvis være, hvis et spildevandsselskab spaltes i et selskab med renselanlæg og et selskab med distributionsnettet, hvor det sidstnævnte selskab køber rensedydelsen af selskabet med renselanlæg. I denne situation er handlen en ikke-påvirkelig omkostning hos selskabet med distributionsydelsen og en indtægt hos selskabet med renselanlægget.

6.3 Benchmarking

Vi gennemfører i de nye økonomiske rammer en fornyet benchmarking og dermed en eventuel revidering af de individuelle effektiviseringskrav, hvis selskaberne stadig har en debiteret vandmængde på over 800.000 m³.

Det skal i den forbindelse understreges, at hvis begge selskaber opretholder en direkte fakturering og kundekontakt til de samme kunder efter spaltningen, kan der ikke opnås dobbelt netvolumen for costdriveren "målere og kunder".

I vejledning til indberetning af den totaløkonomiske benchmarking²⁰ kan I se, hvilke oplysninger I skal indberette, herunder et CAPEX-ark²¹ og et ark om costdriver-oplysninger.²²

---

²⁰ Vejledningen kan findes her: <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/gaeldende-vejledninger/>

²¹ Se bilag C for drikkevandsselskaber og bilag D for spildevandsselskaber.

²² Se bilag A for drikkevandsselskaber og bilag B for spildevandsselskaber.

Vejledning i indberetning til TOTEX- benchmarking (drikkevand)

Februar 2018

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vejledningen er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

Februar 2018

Indhold

Kapitel 1	
Indledning	5
1.1	Indledning.....5
1.2	Indberetning i VandData.....5
1.3	Screeningsmetode.....5
1.4	Hvad er nyt i år.....6
1.5	Vejledningens struktur.....6
Kapitel 2	
OPEX-indberetning	7
2.1	Costdriveren Boringer.....7
2.2	Costdriveren Vandværker.....9
2.3	Costdriveren Trykforøgerstationer.....13
2.4	Costdriveren Rentvandsledninger og Stik.....16
2.5	Costdriveren Målere og Kunder.....18
Kapitel 3	
CAPEX-indberetning	19
3.1	Produktionsanlæg – Boringer.....19
3.2	Produktionsanlæg – Råvandsstationer.....20
3.3	Produktionsanlæg – Råvandsledninger efter zonekategori.....20
3.4	Produktionsanlæg – Vandværk.....21
3.5	Produktionsanlæg – Bygninger.....23
3.6	Produktionsanlæg – Andre.....23
3.7	Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategori.....24
3.8	Distributionsanlæg – Ventiler.....25
3.9	Distributionsanlæg – Pumpestationer, bygværker og bassiner.....25
3.10	Distributionsanlæg – Andre.....26
3.11	Fællesfunktionsanlæg – Andre.....26
3.12	Øvrige aktiver.....27
Kapitel 4	
Indberetning af investeringer og faktiske driftsomkostninger	28
4.1	Investeringsregnskab.....28
4.2	Faktiske driftsomkostninger.....29
Kapitel 5	
Vejledning til ansøgning om særlige forhold	30
5.1	Hvad er et særligt forhold?.....30
5.2	Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold.....30
5.3	Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?.....31
5.4	Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?.....32

5.5	Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturomlægning.....	32
5.6	Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold.....	32
5.7	Eksempler på særlige forhold.....	33

Kapitel 1

Indledning

1.1 Indledning

Denne vejledning vedrører drikkevandsselskabers indberetning af benchmarkingdata i 2018 til TOTEX-benchmarkingmodellen til brug for de økonomiske rammer for 2019-2020.

Formålet med vejledningen er at sikre klarhed for det enkelte selskab om, hvordan de enkelte costdrivere og underliggende forhold skal opgøres i forbindelse med indberetningen til benchmarking for 2019-2020. Endvidere fremgår det af vejledningen, hvordan investeringer skal indberettes og hvordan de faktiske driftsomkostninger bliver beregnet.

1.2 Indberetning i VandData

Indberetning foregår via indberetningssystemet VandData. Vejledning til VandData findes her: [VandData-vejledning](#).

I indberetningen af benchmarkingdata i forbindelse med de økonomiske rammer for 2017-2018 sammenlignede VandData automatisk jeres indberetning med data fra året før. Da vi har gennemført en revision af OPEX-benchmarkingmodellen, der har ændret i opgørelsen af de underliggende forhold, kan vi ikke lave denne sammenligning i VandData i år.

Investeringer taget i drift i 2017 skal indberettes i VandData i indberetningen til de økonomiske rammer, men da investeringerne skal bruges til benchmarkingen fremgår det af denne vejledning hvad der skal indberettes.

Årets faktiske driftsomkostninger (FADO) fremgår i VandData (fane M) og er beregnet på baggrund af jeres indberetningen til økonomiske rammer.

I skal bruge følgende til indberetningen:

- » Jeres indberetningsskema til CAPEX, som I kan hente på vores hjemmeside. Se nærmere herom i kapitel 3
- » Jeres investeringsregnskab
- » Eventuelt jeres ansøgning om særlige forhold fra sidste indberetning.

1.3 Screeningsmetode

Efter VandData lukker for indberetninger den 15. april 2018, foretager vi en grundig kvalitets sikring af de indberettede data. Det har en høj prioritet, at data, der ligger til grund for benchmarkingmodellen, er af så høj kvalitet som muligt.

Helt konkret vil vi sammenligne indberettede data med tidligere års indberetninger og lede efter store afvigelser imellem de to. Selskaber, der har store afvigelser i deres indberetninger, vil blive bedt om at redegøre for disse. Hvis ikke selskaber redegør for afvigelsen, vil vi skønne hvilket niveau disse selskaber skal indgå med i benchmarkingmodellen.

1.4 Hvad er nyt i år

Der blev sidste år udarbejdet en revideret OPEX-model. Revisionen førte til, at vi har ændret de underliggende forhold for costdriverne Vandværker og Trykforøgerstationer. Costdriveren Ledninger og Stik var tidligere to forskellige costdrivere, men de er nu slået sammen til én fælles costdriver. Det medfører, at indberetningen til OPEX er en anelse anderledes end forrige års indberetninger. Vejledningen tager udgangspunkt i den vejledning, vi offentliggjorde i forbindelse med indsamling af data til udarbejdelse af den reviderede OPEX-model, og kan findes her: [Costdriver-vejledning](#).

Derudover har vi som en del af CAPEX-indberetningen indført et afsnit om øvrige aktiver, som ikke indgik i forrige års indberetning. Formålet med dette er at tage bedre hånd om anlægsomkostninger, der ikke bliver kompenseret for i benchmarkingmodellen.

I modsætning til forrige år skal aktiver, der er leaset eller lejet, også indberettes i CAPEX-arket på lige fod med aktiver, der er ejet.

1.5 Vejledningens struktur

Vejledningen er opdelt i fem kapitler. Kapitel 1 indeholder generel information om indberetning til benchmarking. Kapitel 2 er vejledning til OPEX-indberetning af costdrivere og underliggende forhold. Kapitel 3 er vejledning til CAPEX-indberetning. Kapitel 4 er vejledning til indberetning af omkostninger vedrørende investeringer og FADO. Kapitel 5 er vejledning til ansøgning om særlige forhold.

Kapitel 2

OPEX-indberetning

Indberetning af data i forhold til driften er ændret i forhold til forrige år som følge af revideringen af OPEX-benchmarkingmodellen. Ændringerne vedrører både costdrivere og underliggende forhold.

Costdriveren Ledninger og Stik var tidligere to forskellige costdrivere, men de er nu slået sammen til én fælles costdriver. Derudover er der kommet en ny costdriver til, som er Generel Administration. Omkostninger til generel administration bliver beregnet ud fra selskabernes debiterede vandmængde. Indberetningen af den debiterede vandmængde sker i indberetningen til de økonomiske rammer, og vejledningen til indberetningen af den debiterede vandmængde står derfor beskrevet i Vejledning til indberetning til de økonomiske rammer.

De underliggende forhold til costdriverne Vandværker og Trykforøgerstationer er desuden ændret.

Derudover er størrelsen af samtlige omkostningsækvivalenter blevet opdateret, så de repræsenterer omkostningsniveauet i 2015.

I det følgende er en nærmere definition af de overordnede costdrivere og de underliggende forhold.

2.1 Costdriveren Boringer

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren boringer.

Tabel 2.1 Beskrivelse af costdriveren Boringer

Beskrivelse og definition	Boringer er den enhed, som løfter råvand fra undergrunden og op til vandværket.
Afgrænsning	Start: Ved grundvandet Slut: Punktet før råvandet føres ind på vandværket
Særligt om costdriveren	Råvandsledninger er en del af costdriveren boringer.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren Boringer.

Tabel 2.2 Oversigt over underliggende forhold til Boringer

	Antal	Årlig oppumpet vandmængde (m ³)
Indvindings- og afværgeboringer	XX stk.	XX m ³
Råvandsledninger	XX km.	

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren boringer ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.3 Underliggende forhold og definitioner til Boringer

Underliggende forhold	Definition
Antal aktive indvindings- og afværgeboringer	Indvindingsboringer etableret for at pumpe råvand ind på vandværket. Afværgeboringer etableret for at oppumpe forurenset grundvand
Oppumpet vandmængde	Den samlede årlige oppumpede vandmængde (m ³) fra både afværgeboringer og indvindingsboringer
Råvandsledninger	Kilometer råvandsledning

2.1.1 Eksempel på opgørelse af de underliggende forhold til Boringer

Et vandselskab har otte boringer fordelt på seks indvindingsboringer og to afværgeboringer. Selskabet oppumper årligt 400.500 m³ råvand fra de otte boringer. Heraf oppumpes 400.000 m³ fra indvindingsboringerne og 500 m³ fra afværgeboringerne. Selskabet har 5,3 km råvandsledning som fører råvandet fra boringerne op til vandværket.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **8** boringer
- » **400.500** m³ oppumpet vand
- » **5,3** km råvandsledning

2.2 Costdriveren Vandværker

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren Vandværker.

I denne costdriver, er der sket en ændring af de underliggende forhold i forhold til forrige års indberetning til benchmarking. Det drejer sig om den avancerede vandbehandling regulering af pH, som er blevet udskilt fra anden avanceret vandbehandling.

Tabel 2.4 Beskrivelse af costdriveren Vandværker

Beskrivelse og definition	Vandværker er den enhed, som behandler råvand til drikkevandskvalitet. Inkluderer også vandtårne og højdebeholdere uanset placering på ledningsnettet
Afgrænsning	Start: Punktet hvor råvand føres ind på vandværket Slut: Punktet efter behandlet vand føres ud af vandværket – vandværkets udpumpningsanlæg medtages her
Særligt om costdriveren	Hvert vandværk skal opgøres separat. Hvis et selskab foretager to eller flere vandbehandlingstyper på ét vandværk, skal hver vandbehandlingstype med den tilhørende udpumpede vandmængde indberettes hver for sig. Selskabet kan eventuelt anvende en fordelingsnøgle til dette. I praksis opgøres et vandværk med to vandbehandlingstyper, som hvis det var to separate vandværker. Ved avanceret vandbehandling skal selskabet angive den specifikke behandlingsmetode under feltet "Behandling ved type 3". Såfremt der udføres en avanceret vandbehandlingstype som ikke fremgår af nedenstående liste, skal selskabet kontakte Forsyningssekretariatet for korrekt håndtering af dette.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren Vandværker.

Tabel 2.5 Oversigt over underliggende forhold til Vandværker

	Vandbehandlingstype	Behandling ved type 3	Udpumpet egenproduceret vandmængde m ³
Vandværk 1	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
Vandværk 2	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
Vandværk 3	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
Vandværk 4	Type (1, 2, 3, regulering af pH)	Angiv behandling	m ³
...	...	...	...

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren Vandværker ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.6 Underliggende forhold og definitioner til Vandværker

Underliggende forhold	Definition
Antal vandværker	Antal aktive vandværker
Vandbehandlingstyper	<p><u>Type 1:</u> Ingen vandbehandling, hvor råvandet pumpes direkte fra boringen og ud til forbrugerne.</p> <p><u>Type 2:</u> Almindelig vandbehandling med beluftning og én eller to pumper til enten enkelt- eller dobbeltfiltrering.</p> <p><u>Type 3:</u> Avanceret vandbehandling. Typer fremgår af nedenstående liste. Selskabet skal angive, hvilken form for avanceret vandbehandling, der foretages.</p> <p>Type 3: (Udtømmende liste)</p> <ul style="list-style-type: none"> UV-behandling Aktivt kul Kemisk itning Ozon-behandling Membranfiltrering Blødgøring Ion-bytning <p><u>Regulering af pH:</u> Vand behandlet med regulering af pH.</p>
Udpumpet egenproduceret vandmængde	<p>Den årlige udpumpede egenproducerede vandmængde for hvert vandværk.</p> <p>Obs: Køb af eksternt behandlet vand, som leveres/udpumpes til eget distributionsnet skal ikke medtages.</p>

2.2.1 Uddybende forklaring af avanceret vandbehandling

Hvis selskabet foretager avanceret vandbehandling, skal den specifikke vandbehandlingstype angives. Det skyldes, at der kan være stor forskel på driftsomkostningerne til forskellige vandbehandlingstyper.

Hvis vandbehandlingen er regulering af vandets pH-værdi, skal det indberettes særskilt.

Hvis en avanceret vandbehandling ikke kan sammenlignes med de andre, må den håndteres på anden vis i benchmarkingen, fx som et særligt forhold.

2.2.2 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Vandværker

Et vandselskab har tre vandværker. På det første vandværk foretages en almindelig vandbehandling med beluftning og enkeltfiltrering, på det andet vandværk foretages en avanceret vandbehandling med aktivt kul, og på det tredje vandværk foretages to vandbehandlingstyper i hver sin linje. Den første behandlingstype er almindelig vandbehandling med beluftning og dobbeltfiltrering og den anden vandbehandlingstype er behandling med regulering af Ph.

Det første vandværk har en årlig udpumpet vandmængde på 50.000 m³, det andet vandværk har en årlig udpumpet vandmængde på 200.000 m³, og det tredje vandværk har en udpumpet vandmængde på årlig 150.000 m³, hvoraf den udpumpede vandmængde på den første linje er 50.000 m³ og den udpumpede vandmængde på den anden linje er 100.000 m³.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **4** vandværker, som følgende:
  - » **Vandværk 1** med vandbehandlingstype **2** og en årlig udpumpet vandmængde på **50.000** m³
  - » **Vandværk 2** med vandbehandlingstype **3** med **aktivt kul** og en årlig udpumpet vandmængde på **200.000** m³
  - » **Vandværk 3** med vandbehandlingstype **2** og en årlig udpumpet vandmængde på **50.000** m³
  - » **Vandværk 4** med vandbehandlingstype **regulering af pH** og en årlig udpumpet vandmængde på **100.000** m³

Bemærk, at da der på det tredje vandværk foretages to vandbehandlingstyper i hver sin linje, skal dette vandværk indberettes som to vandværk – ét vandværk for hver vandbehandlingstype.

2.3 Costdriveren Trykforøgerstationer

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren trykforøgerstationer.

I denne costdriver er der sket en ændring af de underliggende forhold i forhold til forrige års indberetning til benchmarking. Det drejer sig om, at flere af kapacitetsintervallerne er slået sammen i den nye model. Derudover er trykreduktionsstationer nu en del af de underliggende forhold til denne costdriver.

Tabel 2.7 Beskrivelse af costdriveren Trykforøgerstationer

Beskrivelse og Definition	Trykændring af vand i ledningsnettet.
Afgrænsning	Punkter på ledningsnettet, der ændrer trykket
Særligt om costdriveren	<p>Trykforøgerstationer, som pumper vandet direkte op i vandtårne eller højdebeholdere, skal indberettes under trykforøgerstationer.</p> <p>En trykforøgerstation kan indeholde flere trykforøgere.</p> <p>Udpumpningsanlægget på vandværkerne skal ikke indberettes under trykforøgerstationer. Udpumpningsanlægget er en del af costdriveren vandværker.</p> <p>Pumper på vandværket, som pumper vandet rundt til de forskellige behandlingsprocesser på vandværket, skal ikke indberettes under trykforøgerstationer. Disse trykforøgere/pumper er en del af costdriveren vandværker.</p> <p>En eventuel reservetrykforøger i en trykforøgerstation skal ikke medregnes i trykforøgerstationens maksimale kapacitet. Ligeledes skal den ikke medregnes i summen af de maksimale kapaciteter. Det skyldes, at en reservetrykforøger formodes at have en marginal betydning for driftsomkostningerne til hele stationen.</p> <p>En reservetrykforøger er defineret som en trykforøger, som ikke er i drift under spidsbelastning. Når en reservetrykforøger er installeret, kører de to trykforøgere normalt hver halvdelen af tiden – alternerende drift. Her skal kun den ene trykforøger indberettes, hvis begge trykforøgere kan klare spidsbelastningen.</p> <p>Trykreduktionsstationer skal ikke indberettes som en trykforøgerstation. Selskaber med trykreduktionsstationer skal i stedet indberette antallet af trykreduktionsstationer.</p> <p>Udvekslingsstationer skal indberettes som en trykforøgerstation og en trykreduktionsstation. Selskabet skal indberette den maksimale kapacitet på trykforøgeren på udvekslingsstationen, som om det var en trykforøgerstation. Derudover skal hver udvekslingsstation også indberettes som en trykreduktionsstation. Se eksemplet nedenfor.</p>

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriven trykforøgerstationer.

Tabel 2.8 Oversigt over underliggende forhold til Trykforøgerstationer

Trykreduktionsstationer og intervaller af den maksimale kapacitet på trykforøgerstationen	Antal trykforøgerstationer	Samlet kapacitet af trykforøgerstationerne i hvert interval
Trykreduktionsstationer	XX stk.	
0-100 m³/t	XX stk.	XX m ³ /t
101-400 m³/t	XX stk.	XX m ³ /t
Over 400 m³/t	XX stk.	XX m ³ /t

Definitionen på de underliggende forhold til costdriven trykforøgerstationer ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.9 Underliggende forhold og definitioner til Trykforøgerstationer

Underliggende forhold	Definition
Antal trykforøgerstationer	Antal aktive trykforøgerstationer
Den maksimale kapacitet på trykforøgerstationen	<p>Kapaciteten på en trykforøgerstation opgøres som summen af alle trykforøgenes maksimale kapacitet på den enkelte station <u>fratrucket</u> kapaciteten på en eventuel reservetrykforøger på stationen.</p> <p>Den maksimale kapacitet af en trykforøger: Trykforøgerens maksimale kapacitet som fremgår af trykforøgerens datablad.</p> <p>Den maksimale kapacitet skal indberettes indenfor intervallerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> » 0-100 m³/t » 101-400 m³/t » Over 400 m³/t
Summen af de maksimale kapaciteter indenfor intervallet	Summen af trykforøgerstationernes maksimale kapaciteter indenfor de angivne intervaller
Antal trykreduktionsstationer	Antal aktive trykreduktionsstationer

2.3.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Trykforøgerstationer

Et vandselskab har tre trykforøgerstationer, en trykreduktionsstation og en udvekslingsstation. Den første trykforøgerstation består af en trykforøger med en maksimal kapacitet på 60 m³/t, den anden trykforøgerstation består af tre trykforøgere med hver en maksimal kapacitet på 40 m³/t, og den tredje trykforøgerstation består af seks trykforøgere, hvoraf tre har en maksimal kapacitet på 80 m³/t og tre har en maksimal kapacitet på 90 m³/t. Samlet set er den maksimale kapacitet på hver af de tre trykforøgerstationer hhv. 60 m³/t, 120 m³/t (40+40+40) og 510 m³/t (80+80+80+90+90+90). Derudover skal der indberettes to trykreduktionsstationer (en trykreduktionsstation og en udvekslingsstation) under antallet af trykforøgerstationer i intervallet 0-100 m³/t samt den maksimale kapacitet af trykforøgeren på udvekslingsstationen (25 m³/t).

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **3** trykforøgerstationer/trykreduktionsstationer med en maksimal kapacitet mellem 0-100 m³/t og en samlet kapacitet på **85** m³/t (60+25)
- » **1** trykforøgerstation med en maksimal kapacitet mellem 101-400 m³/t og en samlet kapacitet på **120** m³/t
- » **1** trykforøgerstation med en maksimal kapacitet over 400 m³/t og en samlet kapacitet på **510** m³/t

2.4 Costdriveren Rentvandsledninger og Stik

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren rentvandsledninger og stik.

Tabel 2.10 Beskrivelse af costdriveren Rentvandsledninger og Stik

Beskrivelse og definition	Ledninger og stikledninger transporterer rent drikkevand fra vandværk til forbruger. Ledninger indebærer rentvandsledninger og antal stik.
Afgrænsning	Start: Ved ledningsnettets start ved vandværk Slut: Ved ledningsnettets ende ved skel ved forbruger
Særligt om costdriveren	Længden af stikledningen skal ikke medregnes i antal kilometer ledning. Det er kun antallet af stik, der skal opgøres. Denne opdeling er valgt, fordi mange selskaber ikke kender længden af stikledningen. Det er vurderet, at datakvaliteten vil blive bedst med antal kilometer ledning og antal stik. Vær opmærksom på, at zoneinddelingen fortsætter som hidtil med land-, by-, city- og indre-city-zoner. Ledninger og stik beliggende i sommerhusområde skal indberettes i landzonen.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren rentvandsledninger og stik.

Tabel 2.11 Oversigt over underliggende forhold til Rentvandsledninger og Stik

	Kilometer rentvandsledning	Antal stik
Landzone	XX km	XX stk.
Byzone	XX km	XX stk.
Cityzone	XX km	XX stk.
Indre-cityzone	XX km	XX stk.

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren rentvandsledninger og stik ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.12 Underliggende forhold og definitioner til Rentvandsledninger og Stik

Underliggende forhold	Definition
Kilometer rentvandsledninger	Kilometer rentvandsledninger eksklusiv stikledning - fordelt på nedenstående zoner
Antal stik	Antal stik fordelt på nedenstående zoner
Landzone	Områder defineret som landzone i kommuneplanen. Områder defineret som sommerhusområde efter kommuneplanen indgår i landzonen i indberetningen til den totaløkonomiske benchmarking. Sommerhusområde er som oftest et sammenhængende feriebologområde uden ret til helårsbeboelse og erhvervsudøvelse
Byzone	Områder defineret som byzone i kommuneplanen
Cityzone	Områder som er defineret som by efter kommuneplanen, og med mere end 10.000 indbyggere i byzonen. Yderligere skal området opdeles i kvadratter (områder af 100 × 100 meter) hvor følgende er gældende: Kvadratcellen skal have mindst 50 indbyggere eller, kvadratcellen skal bestå af mere end 75 pct. byerhverv.
Indre cityzone	Områder som opfylder kriteriet under city, og hvor der er mere end 100.000 indbyggere, og hvor kvadratcellen er: <ul style="list-style-type: none"> » gågader » ensrettede veje » defineret som fredet eller bevaringsværdigt område

2.4.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Rentvandsledninger og Stik

Et vandselskab har 200 km rentvandsledning og 10.000 stik. Selskabet forsyner landzone, sommerhusområde, byzone og cityzone. Selskabets rentvandsledning og stik er fordelt på de fire zoner med hhv. 25 km ledning og 50 stik i landzone, 30 km ledning og 500 stik i sommerhusområde, 100 km ledning og 5.000 stik i byzone samt 45 km ledning og 4.450 stik i cityzone.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 55 km rentvandsledning og 550 stik i landzone
- » 100 km rentvandsledning og 5.000 stik i byzone
- » 45 km rentvandsledning og 4.450 stik i cityzone

2.5 Costdriveren Målere og Kunder

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren Målere og Kunder.

Tabel 2.13 Beskrivelse af costdriveren Målere og Kunder

Beskrivelse og definition	Målere og kunder omfatter selskabets kunderelaterede aktiviteter
Afgrænsning	Selve vandmålerne
Særligt om costdriveren	Vandmålere uanset årligt forbrug skal indberettes

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren målere og kunder.

Tabel 2.14 Oversigt over underliggende forhold til Målere og Kunder

Antal vandmålere	XX stk.
-------------------------	---------

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren Målere og Kunder ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.15 Underliggende forhold og definitioner til Målere og Kunder

Underliggende forhold	Definition
Antal målere	Opgøres ud fra det antal af registrerede målere, som forsynings-selskabet fremsender afregninger på

2.5.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til Målere og Kunder

Et vandselskab har 10.000 vandmålere.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **10.000** vandmålere

Kapitel 3

CAPEX-indberetning

I skal indberette alle de fysiske aktiver, som I ejer eller lejer pr. 31/12 2017 opdelt efter POLKA-kategorier. Oplysningerne skal indberettes i de individuelt tilpassede indberetningsark, som findes på vores hjemmeside. I modsætning til forrige år skal aktiver, der er leaset eller lejet også indberettes på lige fod med aktiver, der er ejet.

På vores hjemmeside kan I finde et CAPEX-ark med jeres oplysninger fra forrige års indberetning. Vi vil bede jer om at hente det og bruge det til jeres CAPEX-indberetning. I arket er der ligeledes en kolonne med overskriften "Afvigelse", der udregner den procentvise afvigelse mellem forrige års og dette års indberetning. Hvis cellen ud for en kategori bliver rød efter, at I har indtastet jeres mængder i indberetningen, vil vi bede jer om at skrive en redegørelse i bemærkningsfeltet om årsagen til afvigelsen. Dette vil lette sagsbehandlingen af jeres indberetning efterfølgende.

Når indberetningsskemaet er udfyldt, skal det vedhæftes i jeres benchmarkingindberetning i VandData under fanen "CAPEX".

Indberetningsskemaet er opdelt i fire faner, som også anvendes i POLKA-kataloget:

- » Produktionsanlæg
- » Distributionsanlæg
- » Fællesfunktionsanlæg
- » Øvrige aktiver.

I de følgende afsnit er vist udsnit af indberetningsskemaet fra den pågældende fane. Først beskrives aktivet, hvilken enhed aktivet skal indberettes i, standardlevetiden for aktivet og dernæst forklares, hvad der skal indberettes.

I skal indtaste i kolonnen med overskriften "2017". Efter denne kolonne er afsat en kolonne til bemærkninger, hvor I kan angive yderligere forklaring til jeres indtastning, hvis I finder det nødvendigt.

3.1 Produktionsanlæg - Boringer

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Boringer. I denne kategori skal indtastes det samlede dybdemeter boringsdybder. Hvis der f.eks. er 3 boringer a 60 meter, indføres tallet 180.

OBS! Boringer er inklusiv afværge- og pejleboringer samt observationsboringer.

Figur 3.1 Boringer

Boringer	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Boring (inkl. etablering, forerør, filter og prøvepumpning)	dybde meter	30	Indtast samlet boringsdybder.

3.2 Produktionsanlæg – Råvandsstationer

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Råvandsstationer.

Figur 3.2 Råvandsstationer

Råvandsstationer	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Råvandsstation komplet montering og boringshus/tørbrønd	stk.	30	Indtast samlet antal bestykkede boringer, som selskabet ejer.
Instrumenter (flowmåler+tryk transducer+alammer)	stk.	10	Indtast antal boringer med udvidet instrumentering, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 1	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 2	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 3	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 4	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 5	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 6	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 7	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 8	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 9	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Pumpe inkl. stigrør og forerørsforsejlinger mv. - 10	m ³ /h	15	Indtast kapacitet på grundvandspumpe, som selskabet ejer.
Erstatninger (OBS ingen øst-tillæg eller øvrige tillæg)	stk.	30	Indtast antal boringer hvor der er udbetalt erstatning, som selskabet ejer.
Hegn	stk.	15	Indtast antal boringer hvor der er etableret hegn omkring, som selskabet ejer.
Elanlæg	boring	20	Indtast antal boringer hvor der er etableret elanlæg, som selskabet ejer.
SRO anlæg	boring	10	Indtast antal boringer hvor der er etableret SRO-anlæg, som selskabet ejer.

3.3 Produktionsanlæg – Råvandsledninger efter zonekategori

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Råvandsledninger. Råvandsledninger er i indberetningsskemaet inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definition af zonekategorier – se afsnit 2.4 og tabel 2.12.

Figur 3.3 Råvandsledninger

Råvandsledninger	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø 110 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø 110 mm, som selskabet ejer
Ø 110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 110mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm, som selskabet ejer
Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. Ø 250mm < Ledningsnet ≤ Ø 500 mm, som selskabet ejer
Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE-Indtast længden af råvandsledninger i dim. > Ø 500 mm, som selskabet ejer

3.4 Produktionsanlæg - Vandværk

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Vandværk.

OBS! Såfremt selskabet har behandlingsanlæg på det samme vandværk, skal volumen/kapacitet eller kW lægges sammen for alle behandlingsanlæggene på det vandværk og kun indberettes under ét vandværk.

Figur 3.4 Vandværk

Vandværk	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Belufningsanlæg, iltningstrappe, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, iltningstrappe, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, ika-beluftning, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast ika-beluferens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, ika-beluftning, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, bundbeluftning, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast bundbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, bundbeluftning, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast bundbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, rislebakke, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast rislebakkens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, rislebakke, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast rislebakkens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, kompressorbeluftning	m ³ /h	25	Indtast kompressorbeluftningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Belufningsanlæg, ren ilt	m ³ /h	25	Indtast iltningens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Behandlingsanlæg, kalk anlæg	m ³ /h	25	Indtast kalkdoseringsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer

Figur 3.4 Vandværk (fortsat)

Vandværk	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Behandlingsanlæg, luddosering	m ³ /h	25	Indtast luddoseringsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, enkelt filtrering, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast det åbne enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, enkelt filtrering, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast det åbne enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, dobbelt filtrering, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast det åbne dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, åbne filtre, dobbelt filtrering, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast det åbne dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Filteranlæg, trykfilter, enkelt filtrering	m ³ /h	25	Indtast det lukkede enkeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time et for trykfilteranlægget, som selskabet ejer
Filteranlæg, trykfilter, dobbelt filtrering	m ³ /h	25	Indtast det lukkede dobbeltfiltrerings anlægs kapacitet i m ³ /time et for trykfilteranlægget, som selskabet ejer
Rentvandsbeholder insitu støbt	m ³	50	Indtast rentvandsbeholder volumen i m ³ et for beholderen eller beholdere hvis der er flere beholdere, som selskabet ejer
Rentvandsbeholder element	m ³	50	Indtast rentvandsbeholder volumen i m ³ et for beholderen eller beholdere hvis der er flere beholdere, som selskabet ejer
Udpumpningsanlæg, rentvandspumpe på vandværk	m ³ /h	25	Indtast udpumpningsanlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Udpumpningsanlæg, frekvens omformer	kW	25	Indtast frekvensomformernes samlede antal kW, som selskabet ejer
Udpumpningsanlæg, Hydrofor	liter	25	Indtast hydroforens volumen i liter, som selskabet ejer
Skylllevand-/slamhånderingsanlæg - lukkede betonbeholdere	m ³	50	Indtast det lukkede skyllevandsbassins volumen i m ³ , som selskabet ejer
Skylllevand-/slamhånderingsanlæg - åbne med faste sider/bund	m ³	50	Indtast det åbne skyllevandsbassins volumen i m ³ (med faste sider/bund), som selskabet ejer
Skylllevand-/slamhånderingsanlæg - jordbassiner	m ³	50	Indtast det åbne skyllevandsbassins volumen i m ³ (Jordbassin), som selskabet ejer
Skylllevandsbehandling, inkl. UV-filer mv., Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast returskylllevandsfilteranlæggets kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Skylllevandsbehandling, inkl. UV-filer mv., SRO	m ³ /h	10	Indtast returskylllevandsfilteranlæggets kapacitet i m ³ /time (SRO), som selskabet ejer
Nødstrømsanlæg på vandværk	kW	25	Indtast nødstrømsanlæggets kapacitet i kW, som selskabet ejer
Elanlæg og SRO-anlæg - vandværk, Elanlæg	m ³ /h	25	Indtast vandværkets kapacitet i m ³ /time for eltavle, som selskabet ejer
Beluftningsanlæg, iltningstrappe, konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer
Beluftningsanlæg, iltningstrappe, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast iltningstrappens kapacitet i m ³ /time, som selskabet ejer

3.5 Produktionsanlæg - Bygninger

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Bygninger.
OBS! Bygninger, der lejes, skal indberettes på lige fod med bygninger, der ejes.

Figur 3.5 Bygninger

Bygninger	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Etagereale vandbehandlingsbygning	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte vandbehandlingsbygninger i m ²
Etagereale kontor og mandskabsfaciliteter	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte kontorer og mandskabsbygninger i m ²
Værksted	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte værkstedsbygninger i m ²
Lager	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte lagerbygninger i m ²
Garage og rørlager	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte garager og rørlagre i m ²
Bygning for trykforøgere	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte trykforøgerbygninger i m ²
Laboratorium (bygning, inkl. inventar-udstyr), konstruktioner	m ²	75	Indtast det samlede etageareal for de enkelte laboratoriebygninger i m ²
Laboratorium (bygning, inkl. inventar-udstyr), Mek./EL	m ²	10	Indtast det samlede etageareal for de enkelte laboratoriebygninger i m ²

3.6 Produktionsanlæg - Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre produktionsanlæg.

Figur 3.6 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Sikring (terror, hærværk), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det "simple" overvågningssystem (Mek og EI)
Sikring (terror, hærværk), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det "simple" overvågningssystem (SRO)
Sikring, mindre avanceret (hegne, porte), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det mindre avancerede overvågningssystem (Mek og EI)
Sikring, mindre avanceret (hegne, porte), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det mindre avancerede overvågningssystem (SRO)
Sikring, avanceret (hegne, porte og overvågningssystemer), Mek./EL	stk.	25	Indtast antal anlæg for det avancerede overvågningssystem (Mek og EI)
Sikring, avanceret (hegne, porte og overvågningssystemer), SRO	stk.	10	Indtast antal anlæg for det avancerede overvågningssystem (SRO)

3.7 Distributionsanlæg - Ledningsnet efter zonekategori

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Ledningsnet. Ledningsnettet er i indberetningsskemaet inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definition af zonekategorier – se afsnit 2.4 og tabel 2.12.

OBS! Ledninger, som ikke længere benyttes, skal ikke medtages.

Figur 3.7 Ledningsnet

Ledningsnet	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ledningsnet ≤ Ø50 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer
Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer
Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer
Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer
Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500, som selskabet ejer
Støbejernsledninger ≤ Ø50 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer
Støbejernsledninger Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	100	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger ≤ Ø50 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger op til 50 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger Ø 50mm < Ledningsnet ≤ Ø110 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 50 og 110 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger Ø110 mm < Ledningsnet ≤ Ø 250 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 110 og 250 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger Ø 250 mm < Ledningsnet ≤ Ø 500mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger mellem 250 og 500 mm, som selskabet ejer
Eternitledninger Ledningsnet > Ø 500 mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger større end 500 mm, som selskabet ejer
Skelbrønd, Konstruktioner	stk.	50	ZONE - indtast antal skelbrønde, som selskabet ejer (ved skelbrønd/inspektionsbrønd skal forstås en brønd, som vandforsyning ejer. Dette kan fx være en målerbrønd eller distriktsbrønd som bruges til at søge efter lækage.)
Skelbrønd, Mek./EL	stk.	15	ZONE - indtast antal skelbrønde, som selskabet ejer
Inspektionsbrønd, Konstruktioner	stk.	50	ZONE - indtast antal inspektionsbrønde, som selskabet ejer
Inspektionsbrønd, Mek./EL	stk.	15	ZONE - indtast antal inspektionsbrønde, som selskabet ejer
Stik på ledningsnet, Konstruktioner	stk.	75	ZONE - indtast antal stik, som selskabet ejer (indeholder stikbrønd og eventuelt lidt tilhørende ledning)
Stik på ledningsnet, Mek./EL	stk.	75	ZONE - indtast antal stik, som selskabet ejer (indeholder målere og ventiler, hvis forsyningen har disse)

3.8 Distributionsanlæg - Ventiler

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Ventiler.

Figur 3.8 Ventiler

Ventiler	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ventiler på ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 50 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler $\leq$ $\varnothing$ 50 mm, som selskabet ejer
Ventiler på $\varnothing$ 50mm < Ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 110 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler $\varnothing$ 50 mm < ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 110 mm, som selskabet ejer
Ventiler på $\varnothing$ 110 mm < Ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 250 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler $\varnothing$ 110 mm < ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 250 mm, som selskabet ejer
Ventiler på $\varnothing$ 250 mm < Ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 500mm	stk.	75	Indtast antal ventiler $\varnothing$ 250 mm < ledningsnet $\leq$ $\varnothing$ 500 mm, som selskabet ejer
Ventiler på ledningsnet > $\varnothing$ 500 mm	stk.	75	Indtast antal ventiler på ledningsnet > $\varnothing$ 500 mm, som selskabet ejer

3.9 Distributionsanlæg - Pumpestationer, bygværker og bassiner

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Pumpestationer, bygværker og bassiner.

Figur 3.9 Pumpestationer, bygværker og bassiner

Pumpestationer, bygværker og bassiner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykfører, Konstruktioner	m ³ /h	50	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykfører, Mek./EL	m ³ /h	25	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer
Pumpestation (inkl. evt. hydrofor)/trykfører, SRO	m ³ /h	10	Indtast ydelsen på pumpestation m ³ /time, som selskabet ejer
Beholderanlæg - højdebeholder	m ³	50	Indtast størrelsen af vandtårn m ³ , som selskabet ejer
Beholderanlæg - vandtårn	m ³	50	Indtast størrelsen af højdebeholder m ³ , som selskabet ejer

3.10 Distributionsanlæg - Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre distributionsanlæg.

Figur 3.10 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Afregningsmålere, mekaniske,	stk.	8	Indtast antal afregningsmålere, som selskabet ejer (afregningsmålere skal registreres både under afregningsmåler samt mek/el for stik)
Afregningsmålere, elektroniske ≤ Ø 110mm (Qn 10)	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere ≤ Ø 110mm, som selskabet ejer
Afregningsmålere, elektroniske > Ø 110 mm	stk.	10	Indtast antal elektroniske afregningsmålere > Ø 110mm, som selskabet ejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, Konstruktioner	stk.	50	Indtast antal sektionsbrønde, som selskabet ejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, Mek./EL	stk.	15	Indtast antal sektionsbrønde, som selskabet ejer
SRO-brønd/kvarterbrønd/sektionsbrønd, SRO	stk.	10	Indtast antal sektionsbrønde, hvis der er SRO-anlæg, som selskabet ejer

3.11 Fællesfunktionsanlæg - Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre fællesfunktionsanlæg.

OBS! Køretøjer, der leases, skal indberettes på lige fod med køretøjer, der ejes.

Figur 3.10 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Køretøjer, personbil	stk.	5	Indtast antal personbiler, som selskabet ejer
Køretøjer, små lastvogne (< 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal små lastvogne (< 3.500 kg.), som selskabet ejer
Køretøjer, store lastvogne (> 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal store lastvogne (> 3.500 kg.), som selskabet ejer
Køretøjer, entreprenørmaskiner	stk.	5	Indtast antal entreprenørmaskiner, som selskabet ejer

3.12 Øvrige aktiver

I forhold til forrige års indberetning har vi lavet en ny fane, der hedder "Øvrige aktiver". I denne fane har vi for hvert selskab opgjort alle de aktiver, som I har indberettet til investeringsregnskabet fra 2010-2016, og som af den ene eller den anden grund er kategoriseret som "Øvrige aktiver". Derudover er det opgjort, hvis I har øvrige aktiver i jeres POLKA. Bemærk, at det udelukkende er aktiver, der ikke er færdigafskrevne, der fremgår af listen.

Formålet med dette er at finde ud af, hvorvidt I kan indplacere disse aktiver i CAPEX-indberetningen. Hvis et aktiv ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, vil vi tage hensyn til det i benchmarkingen.

I skal derfor gennemgå fanen "Øvrige aktiver" og fjerne markeringen ud for et givent aktiv, såfremt det **ikke** kan indplaceres i CAPEX-arket. Som udgangspunkt er alle øvrige aktiver markeret til at være indplaceret i CAPEX-arket. Se eksempel nedenfor.

I årets indberetning til de økonomiske rammer skal alle selskaber indberette deres investeringer i 2017. Hvis I har lavet en investering i 2017, som ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, kan I angive dette nederst i fanen under overskriften "Nye øvrige aktiver". Bemærk, at hvis I angiver et aktiv her, skal det stadig indberettes til investeringsregnskabet i indberetningen til de økonomiske rammer for 2019-2020.

Figur 3.11 Øvrige aktiver

Øvrige Aktiver						
Beskrivelse	Ar	Standard levetid	Anskaffelsespris	Aktivet er indberettet	Bemærkninger	
Øvig Aktiv 1		2010	75	1000000	☒	
Øvig Aktiv 2		2011	50	500000	☒	
Øvig Aktiv 3		2010	50	15500000	☒	
Øvrige Aktiver fra POLKA						
Beskrivelse	Restlevetid	Afskrivningshorizont	Standard værdi	Aktivet er Indberettet	Bemærkninger	
Øvig Aktiv fra POLKA 1		39	2049	2000000	☒	
Nye Øvrige Aktiver						
Beskrivelse	Ar	Standard levetid	Anskaffelsespris	Bemærkninger		

Kapitel 4

Indberetning af investeringer og faktiske driftsomkostninger

I lighed med tidligere år skal I indberette et investeringsregnskab samt jeres faktiske driftsomkostninger (FADO) til brug for benchmarkingen. Indberetning af investeringsregnskab og faktiske driftsomkostninger foregår i VandData i indberetningsblanketten til de økonomiske rammer.

4.1 Investeringsregnskab

Vi definerer en investering som:

- » En omkostning til anskaffelse af et nyt anlægsaktiv
- » En væsentlig omkostning, der forlænger restlevetiden for et eksisterende anlægsaktiv
- » En væsentlig omkostning, der tilfører anlægsaktivet væsentlige nye eller forbedrede egenskaber.

Når én af ovenstående punkter er opfyldt, er der tale om en investering. Almindelige renoverings- og vedligeholdelsesomkostninger anses *ikke* som investeringer, men regnes i stedet som driftsomkostninger.

Et anlægsaktiv kendetegnes ved at være bestemt til jeres *vedvarende eje eller brug* og ved at have en levetid på minimum ét år. Anlægsaktivet skal være til brug for jeres produktion, distribution eller administration.

I VandData under indberetningen til de økonomiske rammer fane I skal der indberettes investeringer, der er afsluttet og ibrugtaget i 2017, men som **ikke** er en del af de investeringer, der var igangsat inden 1. marts 2016. Investeringer igangsat inden 1. marts 2016 indberettes øverst i fane I. En investering skal således kun indberettes én gang.

Anlæg, der indgår i investeringsregnskabet, skal senest være idriftsat den 31. december 2017. Investeringsregnskabet skal stemme til kolonner med idriftsatte anlæg i en eventuel anlægsnote i jeres årsregnskab.

I fane I vil der være en drop down-liste, hvorfra I skal vælge den rette investeringskategori for hvert enkelt aktiv, og angive anlæggets anskaffelsespris.

I lighed med tidligere år er der ved indberetningen af gennemførte investeringer mulighed for at indberette aktiver, som I vurderer ikke umiddelbart er omfattet af pris- og levetidskataloget. Disse aktiver betegnes *øvrige aktiver*. Hvis I indberetter *øvrige aktiver*, skal I samtidig angive aktivets anskaffelsespris samt anføre jeres skøn over aktivets levetid. Investeringer indberettet som *øvrige aktiver* skal vedlægges en kort beskrivelse af aktivet samt redegørelse for den anslåede levetid. Baseret på de modtagne oplysninger om anlægsinvesteringen fastsætter vi en standardlevetid for det konkrete *øvrige aktiv*.

4.2 Faktiske driftsomkostninger

I VandData under indeberetningen til de økonomiske rammer fane L fremgår de oplysninger, som danner grundlag for beregning af jeres faktiske driftsomkostninger (FADO). Der skal ikke indberettes noget nyt her, da alle oplysningerne til brug for beregningen af FADO allerede fremgår af jeres øvrige indberetning.

Linjerne i fane L fremkommer som følger:

- » Omkostninger ifølge revideret årsregnskab ekskl. tab på debitorer og af- og nedskrivninger. Beløbet overføres automatisk fra fane A og C
- » Årets ikke-påvirkelige omkostninger. Beløbet overføres automatisk fra fane B
- » Årets regulering af regnskabsmæssigt hensatte forpligtelser. Beløbet overføres automatisk fra fane E
- » Driftsomkostninger fra tilknyttede aktiviteter. Beløbet overføres automatisk fra fane C

Når I har udfyldt de relevante faner i VandData, vil der nederst i fane L være udregnet en FADO for jeres selskab.

Kapitel 5

Vejledning til ansøgning om særlige forhold

I kan fortsat ansøge om særlige forhold i forbindelse med indberetningen til benchmarking. Kriterierne for at få godkendt et særligt forhold er de samme som tidligere år.

Bemærk om tidligere godkendte særlige forhold

Selvom I har fået godkendt et forhold som særligt i et tidligere prisløft eller økonomisk ramme, er det vigtigt at ansøge om det samme forhold igen i år. I kan dog nøjes med at navngive det særlige forhold, angive meromkostningerne og indsende dokumentation for meromkostningerne. I skal altså ikke redegøre for rammebetingelsen og særligheden af forholdet.

Hvis der er tale om det samme særlige forhold som tidligere, bedes I angive dette i indberetningen.

Se desuden afsnit 4.6 angående tidligere godkendte særlige forhold.

Indberetningsfristen for at få et særligt forhold med i de økonomiske rammer for 2019-2020 er den 15. april 2018 og skal ske i indberetningsblanketten i VandData under fanen "Særlige forhold".

5.1 Hvad er et særligt forhold?

Et særligt forhold er, når en ekstra aktivitet medfører en omkostning, der er særlig for et vandselskab og har økonomisk betydning for selskabet. For at et forhold kan godkendes som særligt skal fire formelle krav være opfyldt, som beskrives nærmere i afsnit 5.2.

Bemærk, at en ekstra aktivitet blandt andet kan være en speciel aktivitet I udfører, en aktivitet som I udfører i større grad end normalt eller at nogle af jeres aktiver har markant forringet levetid og derfor skal udskiftes tidligere end normalt.

5.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold

Hvornår er et forhold særligt?

For at I kan få godkendt et særligt forhold, tager vi udgangspunkt i, hvorvidt forholdet lever op til alle fire følgende krav.

- Rammebetingelse:** I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet. Rammebetingelsen kan være usædvanlige geologiske forhold eller påbud fra statslige eller kommunale myndigheder.
- Særlighed:** Den ekstra aktivitet skal være usædvanlig. Det betyder, at den ekstra aktivitet ikke allerede indgår direkte eller indirekte i benchmarkingmodellen.
- Væsentlighed:** De samlede meromkostninger, som følger af rammebetingelsen og den ekstra aktivitet, skal være væsentlige. Konkret betyder væsentlighedskriteriet, at summen af de ansøgte særlige forhold (meromkostningerne) skal have betydning for jeres økonomiske ram-

me. Væsentlighedskriteriet beror på en konkret vurdering for hvert selskab. Det vil sige, at hvis summen af de ansøgte særlige forhold ikke har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, bliver ansøgningen nødvendigvis ikke medtaget i de økonomiske rammer.

4. **Dokumentation:** I skal indsende dokumentation for - eller godtgøre - meromkostningerne til den ekstra aktivitet. I skal desuden beskrive og indsende dokumentation for rammebetingelsen og den ekstra aktivitet. For omkostninger til nye eller særlige aktiver skal I dokumentere værdien af aktiverne samt levetiden. Vi træffer derefter afgørelse om levetiden som en del af selve afgørelsen.

Det er som udgangspunkt ikke et særligt forhold, hvis aktiver fra POLKA-kataloget reelt har en anden levetid end den, der fremgår af POLKA-kataloget. En ændring i levetiden for et aktiv i POLKA-kataloget forudsætter, at aktivet lever op til kriterierne for særlige forhold.

5.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?

I skal først vurdere, om kriterierne i afsnit 4.2 er opfyldt. Hvis de er det, kan I ansøge om særlige forhold.

Benchmarkingmodellen er opdelt i costdrivere til driftsomkostninger og aktiver til anlægsomkostninger. I ansøgningen er det derfor vigtigt at angive, om I ansøger om særlige forhold til driftsomkostninger eller til anlægsomkostninger.

Driftsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til driftsomkostninger foregår på samme måde som i de tidligere prislofter og økonomiske rammer. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og meromkostningerne. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til driftsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2019-2020 skal meromkostningerne være afholdt i 2017.

Anlægsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til anlægsomkostninger foregår næsten på samme måde som for driftsomkostninger. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og det særlige aktiv samt værdien af det særlige aktiv, som ikke er omfattet af benchmarkingmodellen. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til anlægsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2019-2020 skal aktivet været taget i drift senest i 2017.

- » **Rammebetingelse for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for, hvordan en rammebetingelse medfører, at I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet, som kræver en investering i et ekstra og/eller særligt aktiv.
- » **Særlighed for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for det særlige ved aktivet. Hvorvidt det særlige aktiv indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen kan vurderes ved at kigge på CAPEX-indberetningen (Excel-indberetningsfilen). Her kan I se, hvilke aktiver der direkte indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen. Såfremt jeres aktiv ikke indgår her, kan det være et særligt aktiv for jer.
- » **Dokumentation for værdi og levetid:** I skal indsende dokumentation for værdien af aktivet samt for dets levetid. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet.

5.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?

For driftsomkostninger skal I angive og dokumentere de konkrete meromkostninger til driften, som rammebetingelsen medfører. Dokumentation kan være i form af de senest tilgængelige faktiske regnskabsoplysninger. Driftsomkostningerne kan opgøres ved at fremsende faktura med en samlet opgørelse eller ved at sandsynliggøre omkostningerne på anden vis. Det er vigtigt, at opgørelsen er detaljeret og samtidigt gennemskuelig. I nogle situationer vil det i praksis være svært at dokumentere meromkostningerne. I disse tilfælde vil det være tilstrækkeligt, at meromkostningerne godtgøres med et velargumenteret skøn. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for særlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

For anlægsomkostninger skal I angive og dokumentere værdien af det konkrete aktiv, som rammebetingelsen medfører. Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis I i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det. Yderligere skal I dokumentere levetiden for det konkrete aktiv. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for usædvanlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

5.5 Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturlægning

Hvis I mellem 2010 og 2017 har været nødsaget til at udskifte aktiver før tid fx på grund af infrastrukturlægninger, er det vigtigt, at I gør os opmærksom herpå i en ansøgning om særlige forhold.

Nogle selskaber kan være nødsaget til at udskifte aktiver før tid, fx på grund af infrastrukturprojekter som fx motorveje eller jernbaner. Selskaber, som er ramt af infrastrukturlægninger af deres aktiver, kan være nødsaget til at udskifte berørte aktiver, inden aktiverne er fuldt afskrevet.

Hvis I har udskiftet aktiver, før de er fuldt afskrevet på grund af infrastrukturprojekter, kan I have højere investeringsomkostninger end dem, der er indeholdt i TOTEX-benchmarkingmodellen. Modellen tager højde for afskrivningerne til de aktiver, I ejede eller lejede i 2017. Hvis I fortsat betaler afskrivninger for aktiver, som er taget ud af brug på grund af infrastrukturlægninger, bliver der ikke taget højde for disse afskrivninger i modellen.

I ansøgningen skal I derfor redegøre og dokumentere følgende:

- » Antal aktiver, som er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturlægninger - opdelt efter kategori i henhold til CAPEX-indberetningen
- » Anlægsår for aktiver, der er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturlægninger. For eksempel hvis et aktiv er anlagt i 1990 og taget ud af brug før tid i 2016, skal året 1990 angives.
- » Dokumentation for infrastrukturprojektet

5.6 Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold bliver ikke automatisk godkendt i de økonomiske rammer for 2019-2020. Det skyldes revisionen af OPEX-benchmarkingmodellen. Den reviderede model tager muligvis højde for nogle af de særlige forhold, som tidligere er blevet godkendt.

Tidligere afviste særlige forhold

Under særlige omstændigheder kan tidligere afviste særlige forhold blive godkendt som et særligt forhold i de økonomiske rammer for 2019-2020. Hvis for eksempel rammebetingelsen vedrørende et særligt forhold har ændret sig, kan et tidligere afvist særligt forhold blive godkendt.

5.7 Eksempler på særlige forhold

I nedenstående kan I se et eksempel på særlige forhold for både driftsomkostninger og investeringsomkostninger.

Eksempel på et særligt forhold for driftsomkostninger

Et drikkevandsforsyningselskab har forholdsvis lange råvandsledninger fra kildepladserne til vandværket. På grund af de geologiske forhold er selskabet nødsaget til at have mange borer med en lav kapacitet, hvilket medfører lange råvandsledninger.

Råvandsledningerne er længere end for det gennemsnitlige drikkevandsforsyningselskab, og selskabet i eksemplet har derfor – alt andet lige – højere driftsomkostninger i forhold til selskaber, der ikke er nødsaget til at have så lange råvandsledninger. Der er derfor tale om et særligt forhold som følge af de geologiske rammebetingelser for selskabet.

Bemærk, at det *ikke* er råvandsledningerne, altså den aktivitet selskabet udfører, der udgør det særlige forhold. Derimod, er det selve rammebetingelsen, som nødvendiggør lange råvandsledninger, der udgør det særlige forhold.

Det er derfor vigtigt, at I beskriver de geologiske forhold og nødvendigheden af for eksempel at have lange råvandsledninger, når I søger om at få et særligt forhold.

EKSEMPEL: Særligt forhold for driftsomkostninger**Beskrivelse af rammebetingelsen og særlige ekstra aktiviteter**

Selskabet er grundet geologiske forhold nødsaget til at transportere råvand over lange afstande fra kildepladserne til vandværket. De geologiske forhold udgøres af ringe kvalitet af grundvandet, som nødvendiggør mange spredte borer, hvilket fører til lange råvandsledninger.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Dokumentation for meromkostninger skal være fra det senest tilgængelige regnskabsår. Selskabet har opgjort meromkostninger, som følger af de geologiske rammebetingelser nedenfor. Meromkostningerne kan for eksempel opgøres ved først at fremlægge dokumentation for de samlede driftsomkostninger til råvandsledningerne.

Det er dog normalt for et selskab at have råvandsledninger. Selskabet skal derfor også fratække de driftsomkostninger, som selskabet ville have haft til en normal længde af råvandsledninger, hvis selskabet ikke var underlagt de særlige geografiske forhold.

Selskabet har dokumenteret de samlede driftsomkostninger til råvandsledninger i et regneark, hvor der henvises til bilag for hvert enkelt beløb. Opgørelsen ses nedenfor.

Driftsomkostninger til lange råvandsledninger:

» Arbejdskraft	60.000 kr.
» Elektricitet	25.000 kr.
» Materialer	40.000 kr.
» Total	125.000 kr.

Driftsomkostninger til normale råvandsledninger:

» Arbejdskraft	4.400 kr.
» Elektricitet	1.000 kr.
» Materialer	1.600 kr.
» Total	5.000 kr.

Meromkostninger ved lange råvandsledninger 120.000 kr.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

OBS! Vedrørende redegørelse og dokumentation af meromkostningerne

I eksemplet skal selskabet redegøre for meromkostningerne ved at opføre driftsomkostninger til de lange råvandsledninger og dernæst fratække de driftsomkostninger, som selskabet vurderer, at en *normal* længde af råvandsledninger ville være forbundet med. Denne sum udgør umiddelbart selskabets meromkostninger som følge af de geologiske rammebetingelser. Hvis selskabet har *bespareser* på driften på grund af de geologiske forhold, skal der ligeledes korrigeres for dette beløb i opgørelsen af driftsomkostningerne til de lange råvandsledninger. Meromkostninger er dermed et udtryk for de samlede ekstraomkostninger, I har som følge af rammebetingelsen.

Selve dokumentationen kan tage udgangspunkt i et regnskab, hvor de relevante poster er fremhævet, eller i fakturaer på omkostningerne. I kan eksempelvis indsende et regneark med angivelser af omkostningerne, hvor der henvises til vedlagte bilag for hver post.

Vær opmærksom på, at lange råvandsledninger ikke kan være et særligt forhold for anlægsomkostningerne. Det skyldes, at længden af selskabets råvandsledninger skal indtastes i CAPEX-indberetningen. Benchmarkingmodellen tager derfor højde for anlægsomkostningerne forbundet med råvandsledninger.

Eksempel på et særligt forhold for anlægsomkostninger

Et vandforsyningselskab har en særligt ringe kvalitet af grundvandet, hvilket betyder, at selskabet er nødsaget til at investere i et ozonanlæg på sit vandværk for at kunne levere drikkevand af nødvendig kvalitet.

- » **Rammebetingelsen** består i, at grundvandet har en særligt ringe kvalitet, som kræver ekstra behandling, før det kan sendes ud til forbrugerne. Selskabet har yderligere ikke mulighed for at anskaffe vand andre steder fra.
- » **Særlighed** er opfyldt, da ozonanlæg til behandling af drikkevand ikke fremgår af CAPEX-indberetningen. Benchmarkingmodellen tager derfor ikke højde for anlægsomkostningen til ozonanlægget.

EKSEMPEL: Særligt forhold for anlægsomkostninger

Beskrivelse af rammebetingelsen og særligt ekstra aktiv

Selskabet er på grund af grundvand af dårlig kvalitet nødsaget til at have installeret et ozonanlæg på vandværket for at kunne levere drikkevand af acceptabel kvalitet. Ozonanlæg fremgår ikke af CAPEX-indberetningen. TOTEX-benchmarkingmodellen tager dermed ikke højde for aktivet, som selskabet er nødsaget til at have grundet rammebetingelsen.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Selskabet har dokumenteret værdien af ozonanlægget og levetid for anlægget med henvisning til dokumentation. Opgørelsen ses nedenfor.

Investeringsomkostninger til ozonanlæg:

» Værdi af ozonanlæg	1.000.000 kr.
» Levetid for ozonanlæg	25 år
Afskrivninger på ozonanlæg	40.000 kr.

Dokumentation for værdi og levetid

Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis selskabet i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

Vejledning i indberetning til TOTEX- benchmarking (Spildevand)

Marts 2017

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vejledningen er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

21. marts 2017 (Version 2)

Indhold

Kapitel 1	
Indledning	5
1.1 Indledning.....	5
1.2 Vejledningens struktur.....	5
1.3 Indberetning i VandData.....	5
1.4 Screeningsmetode.....	5
1.5 Hvad er nyt i år.....	6
1.6 Nyt i denne version.....	6
Kapitel 2	
OPEX-indberetning	7
2.1 Ledninger.....	7
2.2 Pumpestationer.....	11
2.3 Regnvandsbassiner.....	15
2.4 Spildevandsbassiner.....	17
2.5 Minirenselanlæg.....	19
2.6 Renseanlæg.....	20
2.7 Slambehandling.....	23
2.8 Slamdisponering.....	26
2.9 Kunder.....	29
Kapitel 3	
CAPEX-indberetning	31
3.1 Produktionsanlæg – Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling.....	31
3.2 Produktionsanlæg – Renseanlæg >= 5.000 PE, Vandbehandling.....	32
3.3 Produktionsanlæg – Renseanlæg >= 5.000, Slambehandling.....	34
3.4 Produktionsanlæg – Renseanlæg >= 5.000, Slamdisponering.....	35
3.5 Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategori.....	36
3.6 Distributionsanlæg – Brønde efter zonekategorier.....	37
3.7 Distributionsanlæg – Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier.....	37
3.8 Distributionsanlæg – Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier.....	38
3.9 Distributionsanlæg – Overløbsværker efter zonekategorier.....	39
3.10 Distributionsanlæg – Forsinkelsesbassiner efter zonekategorier.....	40
3.11 Distributionsanlæg – Sparebassin/laguner efter zonekategorier.....	41
3.12 Fællesfunktionsanlæg – Andre.....	41
3.13 Øvrige aktiver.....	42
Kapitel 4	
Vejledning til ansøgning om særlige forhold	43
4.1 Hvad er et særligt forhold?.....	43
4.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold.....	43
4.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægskostninger?.....	44
4.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?.....	45

4.5	Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturomlægning	45
4.6	Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold	45
4.7	Eksempler på særlige forhold	46

Kapitel 1

Indledning

1.1 Indledning

Forsyningssekretariatet har til de økonomiske rammer for 2018 udarbejdet en vejledning til indberetning af benchmarkingdata til TOTEX-benchmarkingmodellen. Vejledningen vedrører kun indberetningen til benchmarking for 2018 og beskæftiger sig derfor ikke med de fremtidige indberetninger.

Formålet med vejledningen er at sikre en større klarhed for det enkelte selskab om, hvordan de enkelte costdrivere og underliggende forhold skal opgøres i forbindelse med indberetningen til benchmarking for 2018.

1.2 Vejledningens struktur

Vejledningen er opdelt i fire kapitler. Kapitel 1 indeholder generel information om indberetning til benchmarking. Kapitel 2 er vejledning til OPEX-indberetning af costdrivere og underliggende forhold. Kapitel 3 er vejledning til CAPEX-indberetning. Kapitel 4 er vejledning til ansøgning om særlige forhold.

1.3 Indberetning i VandData

Indberetning foregår via indberetningssystemet VandData. Vejledning til VandData findes her: [VandData-vejledning](#).

I indberetningen af benchmarkingdata sidste år sammenlignede VandData automatisk jeres indberetning med data fra året før. Da vi har påbegyndt en revision af OPEX-benchmarkingmodellen, der har ændret i opgørelsen af de underliggende forhold, kan vi ikke lave denne sammenligning i VandData i år.

Årets faktiske driftsomkostninger (FADO) skal opgøres under indberetningen til økonomisk rammer (fane "I") i VandData. Dette er nærmere beskrevet i vejledning om indberetning til økonomiske rammer.

I skal bruge følgende til indberetningen:

- » Jeres indberetningsskema til CAPEX, som I kan hente på vores hjemmeside. Se nærmere herom i kapitel 3.
- » Eventuelt jeres sidste ansøgning om særlige forhold.

1.4 Screeningsmetode

Efter VandData lukker for indberetninger den 15. april 2017, vil vi sammenligne dette års indberetninger i forhold til indberetningen til arbejdet med den reviderede OPEX-benchmarkingmodel. Hvis ikke I indberettede data til den reviderede OPEX-benchmarkingmodel, vil vi sammenligne i forhold til sidste års indberetning til benchmarkingen for 2017.

Sammenligningen vil blive lagt op på vores hjemmeside i et excel-skema under "Benchmarking 2018". Hvis I har en væsentlig afvigelse af FADO eller på en costdriver i forhold til tidligere år, vil det fremgå af dette skema.

De selskaber, der har en væsentlig afvigelse i forhold til tidligere år, vil blive bedt om at redegøre for, hvorvidt afvigelsen er korrekt og gældende for 2016.

Hvis I ikke redegør for forskellene, vil vi skønne, hvilket niveau der skal bruges for jer i forhold til benchmarkingen.

1.5 Hvad er nyt i år

Der bliver i år udarbejdet en revideret OPEX-model. Det medfører, at indberetningen til OPEX er anderledes end forrige års indberetninger. Vejledningen tager udgangspunkt i den vejledning vi offentliggjorde i forbindelse med indsamling af data til udarbejdelse af den revideret OPEX-model.

Derudover har vi som en del af CAPEX-indberetningen indført et afsnit om øvrige aktiver, som ikke indgik i sidste års indberetning. Formålet med dette er at tage hånd om anlægsomkostninger, som der ikke bliver kompenseret for i benchmarkingmodellen.

Alle andre ændringer er alene præciseringer og forenklinger eller af sproglig/grammatisk karakter

1.6 Nyt i denne version

I afsnit 3.2 fremgår det nu at flere ens komponenter på samme renseanlæg, skal betragtes som én komponent og derfor ikke længere skal opdeles.

Figureerne 3.5 til 3.12 er rettet, så det ikke længere fremgår, at selskabet skal eje aktiverne.

Kapitel 2

OPEX-indberetning

Indberetning af data i forhold til drift er ændret i forhold til sidste år. I forbindelse med revideringen af OPEX-benchmarkingmodellen har vi ændret i de underliggende forhold til costdrivere. De overordnede costdrivere er dog de samme.

Vi er i gang med at udarbejde den reviderede OPEX-model. De underliggende forhold er derfor ikke fastlagt på nuværende tidspunkt. I skal derfor indberette data med samme opdeling, som ved indberetningen til den reviderede OPEX-benchmarkingmodel.

2.1 Ledninger

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren ledninger.

Tabel 2.1 Beskrivelse af costdriveren LEDNINGER

Beskrivelse og definition	Ledninger transporterer spildevand og regnvand fra forbrugerne og vejene til renselanlægget eller direkte til recipient. Ledninger udgør både fællesledninger, spildevandsførende ledninger, regnvandsledninger, trykledninger samt rørbassiner. Det er kun selskabets egne ledninger, som selskabet har driftsansvaret for, der skal indberettes. Ledninger tilhørende "Trafik & Veje" (kommunale / statslige ledninger) skal ikke tælles med i opgørelsen.
Afgrænsning	Start: Ved ledningsnettets start ved skel. Slut: Ved ledningsnettets ende ved renselanlæg eller recipient eksklusiv "Trafik & Veje" ledninger.
Særligt om costdriveren	Længden af stikledningen skal medregnes i antal kilometer ledning. Stikledningen er ofte tilsluttet en husstandspumpe. Stikledningen tæller dog ikke som en trykledning. Stikledningen skal indberettes som enten fællesledning eller spildevandsledning. Ledninger indberettet som trykledning eller rørbassin, skal ikke indgå under fællesledning, spildevandsledning eller regnvandsledning. Det er kun ledninger, der ikke falder ind under kategorierne trykledning eller rørbassin, der skal deles op på fællesvand, spildevand og regnvand. Det vil sige, at summen af alle jeres indberettede ledninger skal være lig med længden af jeres samlede ledningsnet. Vær opmærksom på, at zoneinddelingen fortsætter som hidtil med land-, by-, city- og indre city-zoner. Der er dog tilføjet en ekstra sommerhuszone.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren ledninger.

Tabel 2.2 Oversigt over underliggende forhold til LEDNINGER

	Kilometer fælles- ledning	Kilometer spildevands- ledning	Kilometer regnvands- ledning	Kilometer trykledning	Kilometer rørbassin
Landzone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Byzone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Cityzone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Indre city-zone	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km
Sommerhusområde	XX km	XX km	XX km	XX km	XX km

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren ledninger ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.3 Underliggende forhold og definitioner til LEDNINGER

Underliggende forhold	Definition
Kilometer ledning	Kilometer ledning inkl. stikledning fordelt på nedenstående typer og zoner.
Ledningstyper	<p><u>Fællesledninger</u>: Transporterer både spildevand og regnvand</p> <p><u>Spildevandsledninger</u>: Transporterer kun spildevand</p> <p><u>Regnvandsledninger</u>: Transporterer kun regnvand</p> <p><u>Trykledninger</u>: Ledninger med tilsluttet pumpestation eksklusiv stikledninger tilsluttet husholdningspumpe.</p> <p><u>Rørbassiner</u>: Etableret til forsinkelsesbassiner, sparebassiner, regnvandsmagasiner, slambassiner og lignende.</p>
Landzone	Områder defineret som landzone i kommuneplanen.
Byzone	Områder defineret som byzone i kommuneplanen.
Cityzone	<p>Områder som er defineret som by efter kommuneplanen og med mere end 10.000 indbyggere i byzonen. Yderligere skal området opdeles i kvadratceller (områder af 100 × 100 meter) hvor følgende er gældende:</p> <p>Kvadratcellen skal have mindst 50 indbyggere eller kvadratcellen skal bestå af mere end 75 procent byerhverv.</p>
Indre city-zone	<p>Områder som opfylder kriteriet under city, og hvor der er mere end 100.000 indbyggere, og hvor kvadratcellen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> » gågader » ensrettede veje » defineret som fredet eller bevaringsværdigt område
Sommerhusområde	Områder der er defineret som Sommerhusområde efter kommuneplanen. Sommerhusområde er som oftest et sammenhængende feriebo- og sommerhusområde uden ret til helårsbeboelse og erhvervsudøvelse.

2.1.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til LEDNINGER

Et spildevandsselskab har 200 km ledning. Selskabet forsyner både landzone, sommerhusområde, byzone og cityzone. Sammenholdt med selskabets egne opgørelser af selskabets ledninger fordelt på fællesledninger, spildevandsledninger, regnvandsledninger, trykledninger og rørbassiner er selskabets ledninger fordelt på de fire områder med 20 km fællesledning og 5 km rørbassin i landzone, 30 km fællesledning i sommerhusområde, 50 km spildevandsledning og 50 regnvandsledning i byzone samt 20 km spildevandsledning, 20 km regnvandsledning og 5 km trykledning i cityzone.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 20 km fællesledning og 5 km rørbassin i landzone
- » 30 km fællesledning i sommerhusområde
- » 50 km spildevandsledning og 50 km regnvandsledning i byzone
- » 20 km spildevandsledning og 20 km regnvandsledning og 5 km trykledning i cityzone

2.2 Pumpestationer

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren pumpestationer.

Tabel 2.4 Beskrivelse af costdriveren PUMPESTATIONER

Beskrivelse og definition	Pumpestationer pumper fællesvand, spildevand og/eller regnvand gennem transportnettet. Pumpestationer er placeret på transportnettet.
Afgrænsning	Punkter på transportnettet, der pumper fællesvand, spildevand eller regnvand videre.
Særligt om costdriveren	<p>Pumper placeret på renseanlægget er en del af renseanlægget. De skal derfor <u>ikke</u> medtages her. Hvis indløbspumpen til renseanlægget er placeret udenfor "hegnet" skal den <u>ikke</u> medtages her.</p> <p>En <u>pumpestation</u> kan indeholde flere pumper.</p> <p>En eventuel reservepumpe på en pumpestation skal <u>ikke</u> medregnes i pumpestationens maksimale kapacitet. Ligeledes skal den <u>ikke</u> medregnes i summen af de maksimale kapaciteter.</p> <p>En reservepumpe er defineret som en pumpe, som ikke er i drift under spidsbelastning.</p> <p>Hvis en reservepumpe er installeret, kører de to pumper normalt halvdelen af tiden – alternerende drift. Her skal kun den ene pumpe indberettes, hvis begge pumper kan klare spidsbelastningen.</p> <p>Pumper i forbindelse med spildevandsbassiner, regnvandsbassiner og overløbsbygværker skal <u>medtages her</u>.</p> <p>Vær opmærksom på, at pumpestationer nu er opdelt i tre typer af pumpestationer: Pumpning af henholdsvis fællesvand, kun spildevand eller kun regnvand.</p>

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren pumpestationer.

Tabel 2.5 Oversigt over underliggende forhold til PUMPESTATIONER

Intervaller af den maksimale kapacitet på pumpestationen	Antal fællesvandpumpestationer	Antal spildevandspumpestationer	Antal regnvandspumpestationer
Husstandspumper	XX stk.	XX stk.	XX stk.
0-10 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
11-50 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
51-100 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
101-200 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
201-400 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
401-600 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
601-800 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
801-1000 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.
Over 1000 l/s	XX stk.	XX stk.	XX stk.

Tabel 2.6 Oversigt over underliggende forhold til PUMPESTATIONER

Intervaller af den maksimale kapacitet på pumpestationen	Samlet kapacitet af fællesvandpumpestationerne i hvert interval	Samlet kapacitet af spildevandspumpestationerne i hvert interval	Samlet kapacitet af regnvandspumpestationerne i hvert interval
0-10 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
11-50 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
51-100 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
101-200 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
201-400 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
401-600 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
601-800 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
801-1000 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s
Over 1000 l/s	XX l/s	XX l/s	XX l/s

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren pumpestationer ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.7 Underliggende forhold og definitioner til PUMPESTATIONER

Underliggende forhold	Definition
Antal fællesvandpumpestationer	Antal aktive fællesvandpumpestationer. Fællesvandpumpestationer pumper både spildevand og regnvand.
Antal spildevandpumpestationer	Antal aktive spildevandpumpestationer. Spildevandpumpestationer pumper <u>kun</u> spildevand.
Antal regnvandpumpestationer	Antal aktive regnvandpumpestationer. Regnvandpumpestationer pumper <u>kun</u> regnvand.
Den maksimale kapacitet på pumpestationen i 2016 fordelt på de forskellige typer af pumpestationer.	<p>Kapaciteten på en pumpestation opgøres som summen af alle pumpernes maksimale kapaciteter på den enkelte station <u>fratrukket</u> kapaciteten på en eventuel reservepumpe på stationen.</p> <p>Den maksimale kapacitet af en pumpe: Den maksimale ydelse (l/s) som pumpen kan levere i en prøvestand.</p> <p>Den maksimale kapacitet (liter per sekund) skal indberettes indenfor intervallerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> » Husstandspumper » 0-10 l/s » 11-50 l/s » 51-100 l/s » 101-200 l/s » 201-400 l/s » 401-600 l/s » 601-800 l/s » 801-1000 l/s » Over 1000 l/s
Summen af de maksimale kapaciteter indenfor intervallet	Summen af pumpestationernes maksimale kapaciteter indenfor de angivne intervaller.

2.2.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til PUMPESTATIONER

Et spildevandselskab har tre pumpestationer. Den første pumpestation pumper fællesvand og består af en pumpe med en maksimal kapacitet på 150 l/s, den anden pumpestation pumper kun spildevand og består af tre pumper med hver en maksimal kapacitet på 110 l/s, den tredje pumpestation pumper kun regnvand og består af fire pumper, hvoraf to har en maksimal kapacitet på 60 l/s og to har en maksimal kapacitet på 120 l/s. Samlet set er den maksimale kapacitet på hver af de tre pumpestation henholdsvis 150 l/s, 330 l/s (110+110+110) og 360 l/s (60+60+120+120).

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **1 Fællesvandpumpestation** med en maksimal kapacitet mellem 101-200 l/s og en samlet kapacitet på **150 l/s**
- » **1 Spildevandpumpestation** med en maksimal kapacitet mellem 201-400 l/s og en samlet kapacitet på **330 l/s**
- » **1 Regnvandpumpestation** med en maksimal kapacitet mellem 201 - 400 l/s og en samlet kapacitet på **360 l/s**

2.3 Regnvandsbassiner

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren regnvandsbassiner.

Tabel 2.8 Beskrivelse af costdriveren REGNVANDBASSINER

Beskrivelse og definition	Regnvandsbassiner er den enhed, der forsinker/tilbageholder regnvand.
Afgrænsning	Bassiner på transportnettet, som forsinker regnvandet samt det omkringliggende areal.
Særligt om costdriveren	<p>Pumper i forbindelse med bassiner er en del af costdriveren pumpestationer. Pumper på bassiner skal derfor indberettes som pumpestationer i det retvisende interval.</p> <p>I særlige nødstilfælde har nogle forsyninger etableret eller benytter rekreative områder eller søer som ekstra forsyningssikkerhed i tilfælde af oversvømmelser eller lignende.</p> <ul style="list-style-type: none"> » Hvis selskabet ikke har driftsansvaret for nødbassinerne, skal de <u>ikke</u> medregnes i opgørelsen af regnvandsbassiner. » Hvis selskabet har driftsansvar for nødbassinerne, skal de medtages. <p>Såfremt selskabet har rørbassiner, skal disse bassiner indberettes som rørbassiner under costdriveren Ledninger.</p>

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren regnvandsbassiner.

Tabel 2.9 Oversigt over underliggende forhold til REGNVANDBASSINER

	Landzone	Byzone
Antal regnvandsbassiner	XX stk.	XX stk.
Vedligeholdelsesareal	XX m ²	XX m ²

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren regnvandsbassiner ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.10 Underliggende forhold og definitioner til REGNVANDBASSINER

Underliggende forhold	Definition
Antal regnvandsbassiner	Antal aktive regnvandsbassiner: Sammenhængende bassiner opgøres som et samlet bassin.
Samlet vedligeholdelsesareal	Kvadratmeter som skal vedligeholdes – det omkringliggende areal samt selve bassinets areal. Dette vil ofte være matriklen.
Zoner	<u>Landzone</u> : I henhold til samme definition som under costdriveren ledninger <u>Byzone</u> : I henhold til samme definition som under costdriveren ledninger

2.3.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til REGNVANDBASSINER

Et spildevandsselskab har fire regnvandsbassiner. To af bassinerne er placeret i landzone på hver deres matrikel, hvor begge matrikler er 50 m². Vedligeholdelsesarealet for disse to bassiner er derfor 100 m² (50+50). De to andre bassiner er placeret i byzone på den samme matrikel, hvor matriklen er 150 m². Vedligeholdelsesarealet for disse bassiner er derfor 150 m².

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 2 regnvandsbassiner i landzone med et vedligeholdelsesareal på **100 m²**
- » 2 regnvandsbassiner i byzone med et vedligeholdelsesareal på **150 m²**

2.4 Spildevandsbassiner

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren spildevandsbassiner.

Tabel 2.11 Beskrivelse af costdriveren SPILDEVANDSBASSINER

Beskrivelse og definition	Spildevandsbassiner er den enhed, der tilbageholder spildevand og blandet vand indtil det ledes videre til renselanlægget.
Afgrænsning	Bassiner på transportnettetsom opbevarer spildevand.
Særligt om costdriveren	Pumper i forbindelse med bassiner er en del af costdriveren pumpestationer. Pumper på bassiner skal derfor indberettes som pumpestationer i det retvisende interval. Såfremt selskabet har rørbassiner, skal disse bassiner indberettes som rørbassiner under costdriveren Ledninger.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren spildevandsbassiner.

Tabel 2.12 Oversigt over underliggende forhold til SPILDEVANDSBASSINER

Antal spildevandsbassiner	XX stk.
Samlet volumen af spildevandsbassiner	XX m ³

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren spildevandsbassiner ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.13 Underliggende forhold og definitioner til SPILDEVANDSBASSINER

Underliggende forhold	Definition
Antal spildevandsbassiner	Antal aktive spildevandsbassiner: Sammenhængende bassiner opgøres som et samlet bassin.
Volumen af spildevandsbassiner	Opgøres som et samlet volumen (m ³) målt som bassinets maksimale volumen inden overløb.

2.4.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til SPILDEVANDBASSINER

Et spildevandsselskab har tre spildevandsbassiner. To af bassinerne er sammenhængende og opgøres derfor som ét bassin. Det maksimale volumen inden overløb for det sammenhængende bassin er 50 m³. Selskabets tredje bassin har et maksimalt volumen inden overløb på 30 m³.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 2 spildevandsbassiner med et samlet volumen på 80 m³ (50+30)

2.5 Minirenselanlæg

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren minirenselanlæg.

Tabel 2.14 Beskrivelse af costdriveren MINIRENSEANLÆG

Beskrivelse og definition	Renseanlæg er den enhed, som modtager spildevandet, udskiller det rensede spildevand fra slammet samt udleder det rensede spildevand.
Afgrænsning	Start: Det punkt, hvor spildevandet tilføres minirenselanlægget. Processer, der foretages på renseanlægget før separeringen og selve separeringen af slam, er en del af rensningen på renseanlægget. Vandet, som udvindes af slammet og sendes tilbage til rensning, er en del af rensprocessen. Slut: Det punkt, hvor det rensede spildevand udledes til recipient.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren minirenselanlæg.

Tabel 2.15 Oversigt over underliggende forhold til MINIRENSEANLÆG

Antal Minirenselanlæg	XX stk.
------------------------------	---------

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren renseanlæg ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.16 Underliggende forhold og definitioner til MINIRENSEANLÆG

Underliggende forhold	Definition
Antal minirenselanlæg	Antal aktive minirenselanlæg; defineret som et renseanlæg med en kapacitet på <u>under 30 PE</u> .

2.5.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til MINIRENSEANLÆG

Et spildevandsselskab tre minirenselanlæg. De tre minirenselanlæg har hver en kapacitet på 25 PE.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 3 minirenselanlæg

2.6 Renseanlæg

Indtastningen af renselanlæg

Hvis I har mere end ét renselanlæg, kan I trykke på knappen "Tilføj række" og derved indtaste oplysninger for flere renselanlæg.

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren renselanlæg.

Tablet 2.17 Beskrivelse af costdriveren RENSEANLÆG

Beskrivelse og definition	Renselanlæg er den enhed, som modtager spildevandet, udskiller det rensede spildevand fra slammet samt udleder det rensede spildevand.
Afgrænsning	Start: Det punkt, hvor spildevandet tilføres renselanlægget. Processer, der foretages på renselanlægget før separeringen og selve separeringen af slam, er en del af rensningen på renselanlægget. Vandet, som udvindes af slammet og sendes tilbage til rensning, er en del af rensprocessen. Slut: Det punkt, hvor det rensede spildevand udledes til recipient.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren renselanlæg.

Tablet 2.18 Oversigt over underliggende forhold til RENSEANLÆG

	Zone	Rensetype	Godkendt kapacitet	Faktisk belastning
Renselanlæg 1	By/Land	M, MB, MK, MBN, MBK, MBNK/MBND, MBNKD	XX PE	XX PE
Renselanlæg 2	By/Land	M, MB, MK, MBN, MBK, MBNK/MBND, MBNKD	XX PE	XX PE
...	...	...		

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren renseanlæg ses af nedenstående tabel.

Table 2.19 Underliggende forhold og definitioner til RENSEANLÆG

Underliggende forhold	Definition
Renseanlæggets zoneplacering	<p><u>Landzone</u>: I henhold til sammen definition som under costdriveren ledninger</p> <p><u>Byzone</u>: I henhold til sammen definition som under costdriveren ledninger</p>
Typen af rensning på renseanlægget	<p>Typen angives som en kombination af mekanisk (M), kemisk(K) og biologisk (B) rensning samt nitrifikation (N) og denitrifikation (D).</p> <p>Forsyningerne skal angive den kombination, der beskriver typen af rensning på renseanlægget. Forsyningerne kan vælge mellem disse kombinationer: M, MB, MK, MBN, MBK, MBNK/MBND samt MBNKD.</p> <p>Processer, der foretages efter separering af slam, er en del af slambehandlingen.</p>
Renseanlæggets kapacitet	<p>Angives i PE og er renseanlæggets godkendte dimensionerede kapacitet, der er fastsat på baggrund af renseanlæggets seneste <u>udledningstilladelse</u> målt i forhold til BOD(BI5).</p> <p>Ved 1 personækvivalent (PE) forstås 21,9 kg organisk stof/år, målt som det biokemiske iltforbrug (BI5), 4,4 kg total kvælstof/år eller 1,0 kg total fosfor/år (§ 4, stk. 5 i BEK n1. 1448 af 11/12/2007). Til indberetningen anvendes måleenheden BI5.</p>
Renseanlæggets faktiske belastning i 2016	<p>Den faktiske belastningsgrad for renseanlægget skal opgøres på grundlag af gennemsnittet af de lovbestemte BI5 indløbsprøver, som også indberettes til SKAT i forbindelse med spildevandsafgiften.</p>

2.6.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til RENSEANLÆG

Et spildevandsselskab har to renselanlæg. Det første renselanlæg har en organisk kapacitet på 50.000 PE målt i BOD ifølge udledningstilladelsen, og der foretages mekanisk og biologisk rensning. Renseanlægget er placeret i landzone, og den faktiske belastning har været 40.000 PE. Det andet renselanlæg har en organisk kapacitet på 20.000 PE målt i BOD ifølge udledningstilladelsen, og der foretages mekanisk, biologisk og kemisk rensning. Renseanlægget er placeret i byzone, og den faktiske belastning har været 15.000 PE.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **2** renselanlæg som følgende:
  - » **Renseanlæg 1** placeret i **landzone** med rensningstype **M og B**, en organisk kapacitet på **50.000 PE** og en faktisk organisk belastning på **40.000 PE**
  - » **Renseanlæg 2** placeret i **byzone** med rensningstype **M, B og K**, en organisk kapacitet på **20.000 PE** og en faktisk organisk belastning på **15.000 PE**

2.7 Slambehandling

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren slambehandling.

Tabel 2.20 Beskrivelse af costdriveren SLAMBEHANDLING

Beskrivelse og Definition	<p>Slambehandling er håndtering og behandling af restprodukter (overskudsslam) fra spildevandsrensningen, som udtages fra renseanlæggets klarings- og processtanke med henblik på separat behandling og bortskaffelse.</p> <p>Slambebehandlingen omfatter de processer, der foretages i separate anlægsdele på renseanlægget med henblik på at opbevare, opkoncentrere, stabilisere, hygiejnisere samt reducere mængden af det udtagne overskudsslam.</p>
Afgrænsning	<p>Start: Efter slammet er separeret fra spildevandet. Typisk skillepunkt vil være de pumper eller ventiler, der styrer udtaget af overskudsslam fra proces- og klaringstanke.</p> <p>Slut: Når slambehandling er fuldført, og slammet er klar til disponering (bortskaffelse fra renseanlægget). Bemærk, at drift af evt. interne anlæg til kompostering og forbrænding henhører under slamdisponering.</p>
Særligt om costdriveren	<p>Det er den samlede mængde af overskudsslam før slambehandling på alle anlæg samt slammængder tilført fra eksterne kilder, der skal opgøres fordelt jf. de tre underliggende forhold. Slammængderne skal opgøres som tons tørstof baseret på pålidelige og repræsentative målinger af mængden af overskudsslam (vægt eller volumen) samt tørstofindholdet i dette.</p> <p>Slambebehandlingsprocesser, der foretages i separate anlæg efter udtag fra renseanlæggets proces- og klaringstanke, er en del af slambehandling.</p> <p>Processer, der foretages på renseanlægget før separeringen og selve separeringen af overskudsslammet, er en del af rensningen på renseanlægget.</p> <p>Processer, hvor slam udtages og håndteres med henblik på tilbageførsel til rensningsprocessen (f.eks. returslam og slam til sidestrømshydrolyse), er en del af rensningsprocessen og skal ikke medtages under slambehandling.</p> <p>Hvis et forsyningsselskab modtager overskudsslam til behandling fra andre forsyninger eller virksomheder, skal mængderne heraf medtages i indberetningerne.</p> <p>Hvis et forsyningsselskab sender slam til ekstern behandling (f.eks. i et eksternt biogasanlæg), skal selskabet <u>også</u> indberette denne mængde under slambehandling. Selskabet skal angive behandlingstypen her samt disponeringsmetoden under slamdisponering.</p> <p>Hvis et forsyningsselskab sender slammet til ekstern behandling hos et andet spildevandsselskab – som er underlagt vandsektorloven – skal selskabet ikke indberette slammængden. Det skyldes, at køb af ydelser, der er reguleret af vandsektorloven i et andet sel-</p>

skab, er en tidligere 1:1 omkostning og fremadrettet er en ikke-påvirkelig omkostning(IPO).
Forsyninger, der driver slamtørringsanlæg eller anlæg til termisk hydrolyse af slam, skal gøre Forsyningssekretariatet opmærksom på dette i forbindelse med indberetningen.

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren slambehandling.

Tabel 2.21 Oversigt over underliggende forhold til SLAMBEHANDLING

	Slambehandlingsmetode		
	Normal behandling	Behandling ved anaerob udrådning	Tilførsel til slammineraliseringsanlæg
Tons tørstof (tTS)	XX tTS	XX tTS	XX tTS

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren slambehandling ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.22 Underliggende forhold og definitioner til SLAMBEHANDLING

Underliggende forhold	Definition
Tons tørstof	Mængden af slam (overskudsslam), der udtages til slambehandling ved den anførte metode, målt som tons tørstof. Mængden skal måles/opgøres, før slambehandlingen påbegyndes. Slam tilført fra eksterne kilder skal medregnes.
Normal slambehandling	Slam som opkoncentreres/afvandes forud for disponering, og som hverken bliver behandlet ved anaerob udrådning eller tilføres et slammineraliseringsanlæg.
Anaerob udrådning	Slam som bliver behandlet ved anaerob udrådning i rådnetanke, således at en del af slamtørstoffet omdannes til biogas.
Tilførsel til slammineraliseringsanlæg	Slam som tilføres slambede og slammineraliseringsanlæg for opkoncentrering/afvanding samt reduktion af mængden af organisk stof.

2.7.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til SLAMBEHANDLING

Et spildevandsselskab har 5.000 tons tørstof slam før slambehandling. Heraf tilføjes 2.200 tons tørstof til slammineraliseringsanlægget, 1.800 tons tørstof behandles ved anaerob behandling, og de resterende 1.000 tons tørstof modtager normal behandling.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **1.000** tons tørstof til normal behandling
- » **1.800** tons tørstof til behandling ved anaerob udrådning
- » **2.200** tons tørstof tilføres til slammineraliseringsanlægget

2.8 Slamdisponering

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren slamdisponering.

Tabel 2.23 Beskrivelse af costdriveren SLAMDISPONERING

Beskrivelse og definition	<p>Slamdisponering er den afsluttende bortskaffelse af overskudsslam fra renselanlæg efter afsluttet intern slambehandling.</p> <p>I forbindelse med slamdisponeringen kan der ske en yderligere behandling af slammet som f.eks. kompostering og forbrænding. Slamdisponeringen kan varetages af såvel forsyningsselskabet selv som en ekstern samarbejdspartner.</p>
Afgrænsning	<p>Start: Når intern slambehandling på renselanlægget er afsluttet, og der foreligger et slamprodukt egnet til bortkørsel. Bemærk, at drift af evt. interne anlæg til kompostering og forbrænding hører under slamdisponering.</p> <p>Slut: Når slammet er endeligt bortskaffet - enten til ekstern part eller i eget regi.</p>
Særligt om costdriveren og særligt om slambede	<p>Slammængderne skal opgøres som tons tørstof baseret på pålidelige og repræsentative målinger af mængden af slam, der skal disponeres (vægt eller volumen samt tørstofindhold). Slammængden til disponering skal opgøres før evt. videre behandling i form af kompostering eller forbrænding.</p> <p><u>Slambede:</u></p> <p>Såfremt selskabet i løbet af året har foretaget tømning/oprensning af slambede eller slammineraliseringsanlæg, skal selskabet angive de bortskaffede slammængder til tømning/oprensning separat i indberetningen under "Tons tørstof disponeret fra tømning af slambede eller slammineraliseringsanlæg" og den rette disponeringsmetode.</p> <p>Den daglige drift af slambede og slammineraliseringsanlæg hører under costdriveren slambehandling.</p>

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren slamdisponering.

Tablet 2.24 Oversigt over underliggende forhold til SLAMDISPONERING

	Slamdisponeringsmetode		
	Jordbrugsformål	Intern eller ekstern kompostering	Forbrænding/deponering
Tons tørstof (tTS) (eksklusiv tørstof disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg)	XX tTS	XX tTS	XX tTS
Tons tørstof (tTS) disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg	XX tTS	XX tTS	XX tTS

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren slamdisponering ses af nedenstående tabel.

Tablet 2.25 Underliggende forhold og definitioner til SLAMDISPONERING

Underliggende forhold	Definition
Tons tørstof	Tons tørstof efter endt slambehandling, dvs. mængden af slam målt som tørstof, der skal disponeres
Jordbrugsformål	Udspredning af slam på jordarealer med henblik på genanvendelse af dets indhold af plantænæringsstoffer (fx landbrug, parker m.m.)
Intern eller ekstern kompostering	Aerob forædling / viderebehandling af slammet forud for afsluttende genanvendelse til jordbrugsformål. Ved intern kompostering er det kun tons tørstof fra slambehandling, som skal angives. Det vil sige eksklusiv kompost eller andet eksternt materiale som tilføres kompostbunke.
Forbrænding/deponering	Forbrænding på eget eller eksternt forbrændingsanlæg. Alternativ deponering på godkendt deponeringsanlæg.
Tons tørstof disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg i 2016	Udelukkende det tørstof som disponeres fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg

2.8.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til SLAMDISPONERING

Et spildevandsselskab har 5.000 tons tørstof efter slambehandling samt 1.500 tons tørstof fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg. Tørstoffet fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg disponeres ved jordbrugsformål. Ud af det øvrige tørstof disponeres 3.000 tons ved ekstern kompostering og 2.000 tons ved ekstern forbrænding.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » **3.000** tons tørstof til intern eller ekstern kompostering
- » **2.000** tons tørstof til forbrænding/deponering
- » **1.500** tons tørstof disponeret fra tømning af slambede og slammineraliseringsanlæg til jordbrugsformål

2.9 Kunder

I nedenstående tabel er en beskrivelse af costdriveren målere og kunder.

Tabel 2.26 Beskrivelse af costdriveren MÅLERE OG KUNDER

Beskrivelse og definition	Målere og kunder omfatter selskabets kunderelaterede aktiviteter.
Afgrænsning	Selve vandmålerne
Særligt om costdriveren	<p>Spildevandsselskaber har ikke selv målere. Målerne, som spildevandsselskabet skal angive, er derfor målerne hos vandsselskaberne i spildevandsselskabets forsyningsområde. Spildevandsselskaberne kan derfor bruge samme opgørelse som vandsselskaberne.</p> <p>Målerne er inddelt i tre intervaller. 0-200 m³ dækker den enkelte husstand/parcelhusejer.</p> <p>201 – 10.000 m³ dækker boligblokke/boligkareer med flere husstande.</p> <p>Over 10.000 m³ dækker store virksomheder med et højt vandforbrug.</p>

Tabellen nedenfor angiver oversigten over de underliggende forhold til costdriveren målere og kunder.

Tabel 2.27 Oversigt over underliggende forhold til MÅLERE OG KUNDER

	Intervaller af årsforbrug		
	0 – 200 m ³	201 – 10.000 m ³	Over 10.000 m ³
Antal målere	XX stk.	XX stk.	XX stk.

Definitionen på de underliggende forhold til costdriveren målere og kunder ses af nedenstående tabel.

Tabel 2.28 Underliggende forhold og definitioner til MÅLERE OG KUNDER

Underliggende forhold	Definition
Antal målere	Opgøres ud fra det antal af registrerede målere, som forsyningsselskabet fremsender afregninger på.
Årsforbrug	Måles og opgøres ud fra det forbrug, der kan registreres fra det ene års årlige aflæsning til det efterfølgende års årlige aflæsning.

2.9.1 Eksempler på opgørelse af de underliggende forhold til MÅLERE OG KUNDER

Et spildevandsselskab har et forsyningsområde med 10.000 vandmålere. Ud fra årsforbrug fordeler selskabets vandmålere sig med 7.400 vandmålere med et årsforbrug under 200 m³, 2.500 vandmålere med et årsforbrug mellem 201 og 10.000 m³ og 100 vandmålere med et årsforbrug over 10.000 m³.

Selskabet skal derfor indberette følgende:

- » 7.400 vandmålere med et årsforbrug på 0-200 m³
- » 2.500 vandmålere med et årsforbrug på 201-10.000 m³
- » 100 vandmålere med et årsforbrug over 10.000 m³

Kapitel 3

CAPEX-indberetning

I skal indberette alle de fysiske aktiver, som I ejer eller lejer pr 31/12-2016 opdelt efter POLKA-kategorier. Oplysningerne skal indberettes i de tilpassede indberetningsark, som findes på vores hjemmeside. I modsætning til sidste år skal aktiver, der er leaset eller lejet også indberettes på lige fod med aktiver der er ejet.

På vores hjemmeside, kan I finde et CAPEX-ark med jeres oplysninger fra sidste års indberetning. Vi vil bede jer om at hente det, og bruge det til deres CAPEX-indberetning. I arket er der ligeledes en kolonne med overskriften "Afvigelse", der udregner den procentvise afvigelse mellem sidste års og dette års indberetning. Hvis cellen ud for en kategori bliver rød efter, at I har indtastet jeres mængder i indberetningen, vil vi bede jer om at skrive en redegørelse i bemærkningsfeltet om årsagen til afvigelsen. Dette vil lette sagsbehandlingen af jeres indberetning efterfølgende.

Når indberetningsskemaet er udfyldt, skal det vedhæftes i jeres benchmarkingindberetning i VandData under fanen "CAPEX".

Indberetningsskemaet er opdelt i fire faner, som også anvendes i POLKA-kataloget:

- » Produktionsanlæg
- » Distributionsanlæg
- » Fællesfunktionsanlæg
- » Øvrige aktiver

I de følgende afsnit er vist udsnit af indberetningsskemaet fra den pågældende fane. Først beskrives aktivet, hvilken enhed aktivet skal indberettes i, standardlevetiden for aktivet og dernæst forklares, hvad der skal indberettes.

Kolonnen I skal indtaste i, er kolonnen med overskriften "2016". Efter denne kolonne er afsat en kolonne til bemærkninger, hvor I kan angive yderligere forklaring til jeres indtastning, hvis I finder det nødvendigt.

3.1 Produktionsanlæg – Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling.

OBS! Når renseanlægget er mindre end 5.000 PE, betyder størrelsen af anlægget mere for anlæggets værdi end den underliggende kemi. Som følge heraf skal I, på trods af at denne fx har anlæg med kvælstof- og fosforfjernelse, indtaste renseanlæggets PE i kategorien "mindre renseanlæg".

Figur 3.1 Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling

Renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Mindre renseanlæg < 5.000 PE uden mulighed for opdeling	PE	40	Indtast designkapaciteten mål i PE på det/de mindre renseanlæg. Anlæg mindre end 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske renseanlæg (MB).

3.2 Produktionsanlæg - Renseanlæg $\geq$ 5.000 PE, Vandbehandling

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg $\geq$ 5.000 PE, Vandbehandling.

OBS! For hver komponent skal komponentens designkapacitet opgjort i PE oplyses. I de tilfælde, hvor komponentens designkapacitet ikke kan opgøres i PE skal renseanlæggets PE oplyses. Det kan eksempelvis være, hvis komponentens kapacitet opgøres i hydraulisk kapacitet i stedet for PE-værdier. Det er ikke tilladt at omregne en komponents hydrauliske kapacitet til PE, og oplyse dette som komponentens kapacitet. I nogle tilfælde vil designkapaciteten på komponenten være den samme som det samlede anlægs designkapacitet. Anlæg større end eller lig 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske anlæg med kvælstoffjernelse ved nitrifikation/denitrifikation og biologisk/kemisk fosforfjernelse (MBNDP). Hvis der på et renseanlæg er flere ens komponenter, for eksempel to "Sand- og fedtfang", skal komponenterne opgøres sammen. To "Sand- og fedtfang" på 100.000 PE vil derfor skulle indberettes som ét "Sand- og fedtfang" på 200.000 PE. Derudover er det vigtigt, at alle komponenter på et renseanlæg er indberettet under samme renseanlæg i CAPEX-arket. Det skyldes, at visse komponenters standardpris afhænger af andre komponenter på renseanlægget.

Figur 3.2 Renseanlæg >= 5.000 PE, Vandbehandling

Renseanlæg >= 5.000 PE, Vandbehandling	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Indløb med riste, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter flowmåler, indløbspumper og finrist med presse og container, nødoverløb, rist og bygning. Vandmængderne er dimensionsbestemende.
Indløb med riste, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Indløb med riste, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Sand- og fedtfang, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter beluftet sandfang med sandvasker/-afvander samt container. Vandmængderne er dimensionsbestemende.
Sand- og fedtfang, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Sand- og fedtfang, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Forklaring, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter forklaringstanke og primærslampumper. Vandmængderne er dimensionsbestemende.
Forklaring, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Forklaring, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Beluftningstanke, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter kemikalielager og -doseringsudstyr, luftningstanke og rotorblæsere. Stofmængderne er dimensionsbestemende.
Beluftningstanke, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Beluftningstanke, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterklaringstanke, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter efterklaringstanke samt retur og overskuds slampumper. Vandmængderne er dimensionsbestemende.
Efterklaringstanke, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterklaringstanke, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterbehandlingsanlæg (sandfilter), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter sandfilter, rentvandstank, skyllevandstank, pumper og blæser. Vandmængderne er dimensionsbestemende.
Efterbehandlingsanlæg (sandfilter), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Efterbehandlingsanlæg (sandfilter), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.

3.3 Produktionsanlæg - Renseanlæg $\geq$ 5.000, Slambehandling

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg $\geq$ 5.000 PE, Slambehandling.

OBS! For hver komponent skal komponentens designkapacitet opgjort i PE oplyses. I de tilfælde, hvor komponentens designkapacitet ikke kan opgøres i PE, skal renseanlæggets PE oplyses. Det kan eksempelvis være, hvis komponentens kapacitet opgøres i hydraulisk kapacitet i stedet for PE-værdier. I nogle tilfælde vil designkapaciteten på komponenten være den samme som det samlede anlægs designkapacitet. Anlæg større end eller lig 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske anlæg med kvælstoffjernelse ved nitrifikation/denitrifikation og biologisk/kemisk fosforfjernelse (MBNDP).

Figur 3.3 Renseanlæg $\geq$ 5.000, Slambehandling

Renseanlæg $\geq$ 5.000, Slambehandling	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Forafvanding, slam, Konstruktion	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter forafvanding af primærslam og biologisk slam samt bortpumpning og homogeniseringstank (kun hvis primærslam). Stofmængdene er dimensionsbestemende.
Forafvanding, slam, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Forafvanding, slam, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Rådnetanke, slam, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter rådnetanke, varmeveksler og kedel. Baseret på mesofil udrådning (35 °C). Stofmængdene er dimensionsbestemende.
Rådnetanke, slam, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Rådnetanke, slam, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gasdisponering, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter gaslager og -fakkel. Stofmængderne er dimensionsbestemende.
Gasdisponering, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gasdisponering, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gasdisponering - elproduktionsanlæg, Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Gasmotor. Stofmængderne er dimensionsbestemende.
Gasdisponering - elproduktionsanlæg, Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Gasdisponering - elproduktionsanlæg, SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - lavteknologisk (slambede), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Stofmængderne er dimensionsbestemende.
Slutafvanding, slam - lavteknologisk (slambede), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - lavteknologisk (slambede), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - højtteknologisk (centrifuger), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget. Omfatter buffertank, fødepumper, centrifuger, slamtransporter og container. Stofmængderne er dimensionsbestemende.
Slutafvanding, slam - højtteknologisk (centrifuger), Mek/EI	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.
Slutafvanding, slam - højtteknologisk (centrifuger), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på renseanlægget.

3.4 Produktionsanlæg – Renseanlæg $\geq$ 5.000, Slamdisponering

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Renseanlæg $\geq$ 5.000 PE, Slamdisponering.

OBS! For hver komponent skal komponentens designkapacitet opgjort i PE oplyses. I de tilfælde, hvor komponentens designkapacitet ikke kan opgøres i PE, skal renseanlæggets PE oplyses. Det kan eksempelvis være, hvis komponentens kapacitet opgøres i hydraulisk kapacitet i stedet for PE-værdier. I nogle tilfælde vil designkapaciteten på komponenten være den samme som det samlede anlægs designkapacitet. Anlæg større end eller lig 5.000 PE forudsættes at være mekanisk-biologiske anlæg med kvælstoffjernelse ved nitrifikation/denitrifikation og biologisk/kemisk fosforfjernelse (MBNDP).

Figur 3.4 Renseanlæg $\geq$ 5.000, Slamdisponering

Renseanlæg $\geq$ 5.000, Slamdisponering	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Slutdisponering, slam - lavteknologisk (slammineralisering), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten. Slammineraliseringsanlæg. Stofmængdeme er dimensionsbestemmende.
Slutdisponering, slam - lavteknologisk (slammineralisering), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - lavteknologisk (slammineralisering), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten. Slamtørringsanlæg. Stofmængdeme er dimensionsbestemmende.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring og -forbrænding), Konstruktioner	PE	60	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten. Anlæg til tørring og forbrænding af slam. Stofmængdeme er dimensionsbestemmende.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring og -forbrænding), Mek/EL	PE	20	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.
Slutdisponering, slam - højteknologisk (slamtørring og -forbrænding), SRO	PE	10	Indtast designkapaciteten mål i PE på komponenten.

3.5 Distributionsanlæg – Ledningsnet efter zonekategori

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Ledningsnet. Ledningsnettet er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Hvis en ledning krydser en zonegrænse, skal ledningen, så vidt som det er muligt, deles op, så den del der for eksempel ligger i byzonen indberettes under byzone, og den del der ligger i cityzonen indberettes under cityzone.

Figur 3.5 Ledningsnet

Ledningsnet	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Ledningsnet $\leq \varnothing 200$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 500$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 800$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 800$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1000$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 1000$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1200$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
$\varnothing 1200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1600$ mm	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
Ledningsnet $> \varnothing 1600$ mm (rørbassiner og transportledninger)	meter	75	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet).
Strømføring $\leq \varnothing 200$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strømføret ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strømføring.
Strømføring $\varnothing 200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 500$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strømføret ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strømføring.
Strømføring $\varnothing 500$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 800$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strømføret ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strømføring.
Strømføring $\varnothing 800$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1000$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strømføret ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strømføring.
Strømføring $\varnothing 1000$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1200$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strømføret ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strømføring.
Strømføring $\varnothing 1200$ mm < Ledningsnet $\leq \varnothing 1600$ mm	meter	50	ZONE - Indtast længden af ledninger målt i meter (længden af selve stikledningen indtil skellet skal medtages i meter ledningsnet). OBS! En strømføret ledning skal både tælles med i samlet ledningsnet og under strømføring.

3.6 Distributionsanlæg - Brønde efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Brønde. Brøndene er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.6 Brønde

Brønde	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Brønde	stk.	75	ZONE - Indtast antal brønde.
Stik	stk.	75	ZONE - Indtast antal stik.

3.7 Distributionsanlæg - Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg. Pumpestationerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.7 Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg

Små pumpestationer inkl. SRO-anlæg	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Tryksatte minipumpestationer (husstandssystemer)	stk.	30	ZONE - Indtast antal små pumpestationer.
Pumpestationer i brønde (< 6,25 m2), Konstruktioner	stk.	50	ZONE - Indtast antal pumpestationer.
Pumpestationer i brønde (< 6,25 m2), Mek/EL	stk.	20	ZONE - Indtast antal installationer mek/el.
Pumpestationer i brønde (< 6,25 m2), SRO	stk.	10	ZONE - Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpestationer m. overbygning (< 20 m2), Konstruktioner	stk.	50	ZONE - Indtast antal af pumpestationer.
Pumpestationer m. overbygning (< 20 m2), Mek/EL	stk.	20	ZONE - Indtast antal installationer mek/el.
Pumpestationer m. overbygning (< 20 m2), SRO	stk.	10	ZONE - Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpestationer i underjordiske bygværker (< 50 m2), Konstruktioner	stk.	50	ZONE - Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpestationer i underjordiske bygværker (< 50 m2), Mek/EL	stk.	20	ZONE - Indtast antal installationer mek/el.
Pumpestationer i underjordiske bygværker (< 50 m2), SRO	stk.	10	ZONE - Indtast antal SRO-anlæg.

3.8 Distributionsanlæg – Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg. Pumpestationerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.8 Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg

Store pumpestationer inkl. SRO-anlæg	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Kælder	m2	75	ZONE - Indtast arealet af pumpeump.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (100-300 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal pumpestationer mek/el.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (100-300 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (300-600 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (300-600 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (600-1.000 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (600-1.000 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (1.000-1.500 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse A (1.000-1.500 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (100-300 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (100-300 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (300-600 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (300-600 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (600-1.000 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (600-1.000 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (1.000-1.500 l/s) - Mek/EL	stk.	20	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antallet af pumpestationer.
Pumpeinstallation Miljøklasse B (1.000-1.500 l/s) - SRO	stk.	10	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast antal SRO-anlæg.
Overbygning	m2	75	ZONE - Indtast størrelsen af overbygningen.

3.9 Distributionsanlæg - Overløbsværker efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Overløbsværker. Overløbsværkerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.9 Overløbsværker

Overløbsværker	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Kælder (< 7 m2)	stk.	75	LAND - Indtast 1 ved mindre bygværker.
Kælder (7 - 20 m2)	m2	75	LAND - Indtast størrelsen af bygværket.
Kælder (20 - 30 m2)	m2	75	LAND - Indtast størrelsen af bygværket.
Installationer "ingen eller faste riste" (mindre end 7 m2)	stk.	20	LAND - Indtast 1, hvis bygværket, er forsynet med mindre rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (7-20 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (7-20 m2) - SRO	stk.	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (20-30 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse A. (20-30 m2) - SRO	stk.	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (7-20 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (7-20 m2) - SRO	stk.	10	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (20-30 m2) - Mek/EL	stk.	20	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast 1 for rist.
Installationer "mekaniske riste og SRO" Miljøklasse B. (20-30 m2) - SRO	stk.	10	LAND - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Tast 1, hvis der er SRO-anlæg i bygværket.
Overbygning	stk.	75	LAND - Indtast 1 for evt. overbygning.

3.10 Distributionsanlæg – Forsinkelsesbassiner efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Forsinkelsesbassiner. Forsinkelsesbassinerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.10 Forsinkelsesbassiner

Forsinkelsesbassiner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Forsinkelsesbassiner, lukkede uden automatisk rensning og SRO Miljøklasse B (mindre end 1.000 m ³)	m ³	50	LAND - indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (500-1.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (500-1.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (500-1.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, hvis der er SRO-anlæg.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (1.000-3.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (1.000-3.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (1.000-3.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, som selskabet ejer, hvis der er SRO-anlæg.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (5.000-10.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (5.000-10.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (5.000-10.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, hvis der er SRO-anlæg.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (større end 10.000 m ³) - Konstruktioner	m ³	75	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (større end 10.000 m ³) - Mek/EL	m ³	20	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet.
Forsinkelsesbassiner, lukkede med automatisk rensning og SRO Miljøklasse A (større end 10.000 m ³) - SRO	m ³	10	LAND - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast volumen i m ³ af bassinet, hvis der er SRO-anlæg.

3.11 Distributionsanlæg - Sparebassin/laguner efter zonekategorier

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Sparebassin/laguner. Sparebassinerne/lagunerne er inddelt i 4 zoner: Land, By, City og Indre city. Definitionen af zonekategorier kan ses i afsnit 2.1 og tabel 2.1.

Figur 3.10 Sparebassin/laguner

Sparebassin/laguner	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Jordbassin Klasse B	m ³	50	ZONE - B = Uden ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast størrelsen af bassinet.
Jordbassin Klasse A	m ³	50	ZONE - A = Ekstra indsats for arbejdsmiljø. Indtast størrelsen af bassinet.
Indløb-ludløbsarrangement	stk.	75	ZONE. Indtast 1
Andre bygninger (tekniske installationer, målere mv.)	m ²	75	ZONE - Indtast størrelsen af bygningen.

3.12 Fællesfunktionsanlæg - Andre

Nedenfor ses de aktiver, der skal indberettes mængder for i kategorien Andre fællesfunktionsanlæg.

Figur 3.11 Andre

Andre	Enhed	Standard levetid	Forklaring
Administrationsbygninger	m ²	75	Indtast antal m ² administrationsbygninger.
Arbejdsplads og kontor	stk.	5	Indtast antallet af arbejdspladser.
Køretøjer, personbil	stk.	5	Indtast antal personbiler.
Køretøjer, små lastvogne (< 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal små lastvogne (< 3.500 kg.).
Køretøjer, store lastvogne (> 3.500 kg.)	stk.	5	Indtast antal store lastvogne (> 3.500 kg.).
Køretøjer, entreprenormaskiner	stk.	5	Indtast antal entreprenormaskiner (frontskovl og gravmaskine).
Slamsugere	stk.	5	Indtast antal slamsugere.
Værksteder, garager	m ²	75	Indtast antal m ² garager.

3.13 Øvrige aktiver

I forhold til sidste år har vi lavet en ny fane, der hedder "Øvrige aktiver". I denne fane har vi for hvert selskab opgjort alle de aktiver, som I har indberettet til investeringsregnskabet fra 2010-2016, og som af den ene eller den anden grund er kategoriseret som "Øvrige aktiver". Derudover er det opgjort, hvis I har øvrige aktiver i jeres POLKA. Bemærk, at det udelukkende er aktiver, der ikke er færdigafskrevne, der fremgår af listen.

Formålet med dette er at finde ud af, hvorvidt I kan indplacere disse aktiver i CAPEX-indberetningen. Hvis et aktiv ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, vil vi tage hensyn til det i benchmarkingen.

I skal derfor vælge i fanen "Øvrige aktiver" og fjerne markeringen ud for et givent aktiv, såfremt det ikke kan indplaceres i CAPEX-arket. Som udgangspunkt er alle øvrige aktiver markeret til at være indplaceret i CAPEX-arket.

I årets indberetning til de økonomiske rammer skal alle selskaber indberette deres investeringer i 2016. Hvis I har lavet en investering i 2016, som ikke kan indplaceres i CAPEX-arket, kan I angive dette nederst i fanen. Bemærk, at hvis I angiver et aktiv her, skal det stadig indberettes til investeringsregnskabet i indberetningen til de økonomiske rammer for 2018.

Figur 3.12 Øvrige aktiver

Øvrige Aktiver						
Beskrivelse	Ar	Standard levetid	Anskaffelsespris	Aktivet er indberettet	Bemærkninger	
Øvig Aktiv 1		2010	75	1000000	☒	
Øvig Aktiv 2		2011	50	500000	☒	
Øvig Aktiv 3		2010	50	15500000	☒	

Øvrige Aktiver fra POLKA						
Beskrivelse	Restlevetid	Afskrivningshorizont	Standard værdi	Aktivet er indberettet	Bemærkninger	
Øvig Aktiv fra POLKA 1		39	2049	2000000	☒	

Nye Øvrige Aktiver						
Beskrivelse	Ar	Standard levetid	Anskaffelsespris	Bemærkninger		

Kapitel 4

Vejledning til ansøgning om særlige forhold

I kan fortsat ansøge om særlige forhold i forbindelse med indberetningen til benchmarking. Kriterierne for at få godkendt et særligt forhold, er de samme som tidligere år.

Bemærk om tidligere godkendte særlige forhold

Selvom I har fået godkendt et forhold som særligt i et tidligere prisloft eller økonomisk ramme, er det vigtigt at ansøge om det samme forhold igen i år. I kan dog nøjes med at navngive det særlige forhold, angive meromkostningerne, og indsende dokumentation for meromkostningerne. I skal altså ikke redegøre for rammebetingelsen og særligheden af forholdet.

Hvis der er tale om det samme særlige forhold som tidligere, bedes I angive dette i indberetningen.

Se desuden afsnit 4.6 angående tidligere godkendte særlige forhold.

Indberetningsfristen for at få et særligt forhold med i de økonomiske rammer for 2018 er den 15. april 2017 og skal ske i indberetningsblanketten i VandData under fanen "Særlige forhold".

4.1 Hvad er et særligt forhold?

Et særligt forhold er, når en ekstra aktivitet medfører en omkostning, der er særlig for et vandselskab og har økonomisk betydning for selskabet. Om den ekstra aktivitet skal gælde, at

- I skal være nødsaget/pålagt at udføre den ekstra aktivitet og være underlagt en rammebetingelse.
- Den ekstra aktivitet er ikke omfattet eller beskrevet i TOTEX-benchmarkingmodellen.
- Den ekstra aktivitet påfører jer meromkostninger i forhold til de "almindelige" drifts- og investeringsomkostninger.

Bemærk, at en ekstra aktivitet blandt andet kan være en speciel aktivitet I udfører, en aktivitet som I udfører i større grad end normalt eller at nogle af jeres aktiver har markant forringet levetid og derfor skal udskiftes tidligere end normalt.

4.2 Formelle krav til godkendelse af et særligt forhold

Hvornår er et forhold særligt?

For at I kan få godkendt et særligt forhold, tager vi udgangspunkt i, hvorvidt forholdet lever op til alle fire følgende krav.

1. **Rammebetingelse:** I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet. Rammebetingelsen kan være usædvanlige geologiske forhold eller påbud fra statslige eller kommunale myndigheder.
2. **Særlighed:** Den ekstra aktivitet skal være usædvanlig. Det betyder, at den ekstra aktivitet ikke allerede indgår direkte eller indirekte i benchmarkingmodellen.

3. **Dokumentation:** I skal indsende dokumentation for - eller godtgøre - meromkostningerne til den ekstra aktivitet. I skal desuden beskrive og indsende dokumentation for rammebetingelsen og den ekstra aktivitet. For omkostninger til nye eller særlige aktiver skal I dokumentere værdien af aktiverne samt levetiden. Vi træffer derefter afgørelse om levetiden som en del af selve afgørelsen.
4. **Væsentlighed:** De samlede meromkostninger, som følger af rammebetingelsen og den ekstra aktivitet, skal være væsentlige. Konkret betyder væsentlighedskriteriet, at summen af de ansøgte særlige forhold (meromkostningerne) skal have betydning for jeres økonomiske ramme. Væsentlighedskriteriet beror på en konkret vurdering for hvert selskab. Det vil sige, at hvis summen af de ansøgte særlige forhold ikke har betydning for størrelsen af det individuelle effektiviseringskrav, bliver ansøgningen nødvendigvis ikke medtaget i de økonomiske rammer.

Det er som udgangspunkt ikke et særligt forhold, hvis aktiver fra POLKA-kataloget reelt har en anden levetid end den, der fremgår af POLKA-kataloget. En ændring i levetiden for et aktiv i POLKA-kataloget forudsætter, at aktivet lever op til kriterierne for særlige forhold.

4.3 Hvordan ansøges om særlige forhold for drifts- og anlægsomkostninger?

I skal først vurdere om kriterierne i afsnit 4.2 er opfyldt. Hvis de er det, kan I ansøge om særlige forhold.

Benchmarkingmodellen er opdelt i costdrivere til driftsomkostninger og aktiver til anlægsomkostninger. I ansøgningen er det derfor vigtigt at angive, om I ansøger om særlige forhold til driftsomkostninger eller til anlægsomkostninger.

Driftsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til driftsomkostninger foregår på samme måde som i de tidligere prislofter og økonomiske rammer. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og meromkostningerne. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til driftsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2018 skal meromkostningerne være afholdt i 2016.

Anlægsomkostninger:

Ansøgning om særlige forhold til anlægsomkostninger foregår næsten på samme måde som for driftsomkostninger. I skal beskrive og dokumentere rammebetingelsen, den ekstra aktivitet og det særlige aktiv samt værdien af det særlige aktiv, som ikke er omfattet af benchmarkingmodellen. I forbindelse med ansøgning om et særligt forhold til anlægsomkostningerne i de økonomiske rammer for 2018 skal aktivet været taget i drift senest i 2016.

- » **Rammebetingelse for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for, hvordan en rammebetingelse medfører, at I er nødsaget til/pålagt at udføre en ekstra aktivitet, som kræver en investering i et ekstra og/eller særligt aktiv.
- » **Særlighed for aktiver:** I skal beskrive og redegøre for det særlige ved aktivet. Hvorvidt det særlige aktiv indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen kan vurderes ved at kigge på CAPEX-indberetningen (Excel-indberetningsfilen). Her kan I se, hvilke aktiver der direkte indgår i TOTEX-benchmarkingmodellen. Såfremt jeres aktiv ikke indgår her, kan det være et særligt aktiv for jer.
- » **Dokumentation for værdi og levetid:** I skal indsende dokumentation for værdien af aktivet samt for dets levetid. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet.

4.4 Hvordan dokumenteres rammebetingelsen og meromkostningerne?

For driftsomkostninger skal I angive og dokumentere de konkrete meromkostninger til driften, som rammebetingelsen medfører. Dokumentation kan være i form af de senest tilgængelige faktiske regnskabsoplysninger. Driftsomkostningerne kan opgøres ved at fremsende faktura med en samlet opgørelse, eller ved at sandsynliggøre omkostningerne på anden vis. Det er vigtigt, at opgørelsen er detaljeret og samtidigt gennemskuelig. I nogle situationer vil det i praksis være svært at dokumentere meromkostningerne. I disse tilfælde vil det være tilstrækkeligt, at meromkostningerne godtgøres med et velargumenteret skøn. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for særlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

For anlægsomkostninger skal I angive og dokumentere værdien af det konkrete aktiv, som rammebetingelsen medfører. Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis I i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det. Yderligere skal I dokumentere levetiden for det konkrete aktiv. Dokumentation for levetiden kan fx være udskrift fra rådgivende ingeniør, der udtaler sig om levetiden. Levetiden er den periode, hvori aktivet kan opretholde en normal funktion/effekt af aktivet. Rammebetingelsen skal dokumenteres fx i form af udskrift af påbud fra myndighed eller bevis for usædvanlige geologiske forhold i forsyningsområdet.

4.5 Særligt om udskiftning af aktiver før tid grundet infrastrukturomlægning

Hvis I mellem 2010 og 2016 har været nødsaget til at udskifte aktiver før tid fx på grund af infrastrukturomlægninger, er det vigtigt, at I gør os opmærksom herpå i en ansøgning om særlige forhold.

Nogle selskaber kan være nødsaget til at udskifte aktiver før tid, fx på grund af infrastrukturprojekter som fx motorveje eller jernbaner. Selskaber, som er ramt af infrastrukturomlægninger af deres aktiver, kan være nødsaget til at udskifte berørte aktiver, inden aktiverne er fuldt afskrevet.

Hvis I har udskiftet aktiver, før de er fuldt afskrevet på grund af infrastrukturprojekter, kan I have højere investeringsomkostninger end dem, der er indeholdt i TOTEX-benchmarkingmodellen. Modellen tager højde for afskrivningerne til de aktiver I ejede i 2016. Hvis I fortsat betaler afskrivninger for aktiver, som er taget ud af brug på grund af infrastrukturomlægninger, bliver der ikke taget højde for disse afskrivninger i modellen.

I ansøgningen skal I derfor redegøre og dokumentere følgende:

- » Antal aktiver, som er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturomlægninger - opdelt efter kategori i henhold til CAPEX-indberetningen
- » Anlægsår for aktiver, der er taget ud af brug i forbindelse med infrastrukturomlægninger. For eksempel hvis et aktiv er anlagt i 1990 og taget ud af brug før tid i 2016, skal året 1990 angives.
- » Dokumentation for infrastrukturprojektet

4.6 Betydning for tidligere godkendte og afviste særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold

Tidligere godkendte særlige forhold bliver ikke automatisk godkendt i de økonomiske rammer for 2018. Det skyldes revisionen af OPEX-benchmarkingmodellen. Den reviderede model tager muligvis højde for nogle af de særlige forhold, som tidligere er blevet godkendt.

Tidligere afviste særlige forhold

Under særlige omstændigheder kan tidligere afviste særlige forhold blive godkendt som et særligt forhold i de økonomiske rammer for 2018. Hvis for eksempel rammebetingelsen vedrørende et særligt forhold har ændret sig, kan et tidligere afvist særligt forhold blive godkendt.

4.7 Eksempler på særlige forhold

I nedenstående kan I se et eksempel på særlige forhold for både driftsomkostninger og investeringsomkostninger.

Eksempel på et særligt forhold for driftsomkostninger

Et spildevandsforsyningselskab er nødsaget til at benytte et ozonanlæg, da spildevandet har en høj koncentration af kemikalier. Det er ikke muligt at indberette ozonanlægget til benchmarkingen, da der ikke er en costdriver i benchmarkingmodellen, som beskriver denne type anlæg. I det meget få selskaber råder over ozonanlæg, afspejler modellen ikke driftsomkostningerne til anlægget. Selskabet er forpligtet til at rense spildevandet med den høje koncentration af kemikalier. Dermed er selskabet underlagt en rammebetingelse, der medfører et muligt særligt forhold. Selskabet kan derfor ansøge om at blive kompenseret for driftsomkostningerne til ozonanlægget.

EKSEMPEL: Særligt forhold for driftsomkostninger

Beskrivelse af rammebetingelsen og særlige ekstra aktiviteter

Selskabet er grundet særlig sammensætning af spildevandet og skærpede udledningskrav til recipient pålagt at have installeret et ozonanlæg.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Dokumentation for meromkostningerne skal være fra det senest tilgængelige regnskabsår.

Selskabet har opgjort driftsomkostninger, som følger af ozonanlægget. Omkostningerne kan for eksempel opgøres ved først at fremlægge dokumentation for el-omkostninger og aflønning af personale til ozonanlægget.

Driftsomkostninger til ozonanlæg:

» Elforbrug i løbet af året	25.000 kr.
» Ekstra personale som følge af ozonanlæg (Timepris: 300 kr. Antal timer: 2 timer pr. uge i 52 uger. 300 × 2 × 52)	31.200 kr.
» Total	56.200 kr.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

OBS! Vedrørende redegørelse og dokumentation af meromkostningerne

I eksemplet skal selskabet redegøre for meromkostningerne ved at opgøre driftsomkostninger til ozonanlægget. Nogle særlige forhold kan medføre besparelser andre steder i driften, eventuelle besparelser skal dernæst fratrækkes i driftsomkostningerne til den ekstra aktivitet. Denne sum udgør umiddelbart selskabets meromkostninger som følge af de geologiske rammebetingelser.

Selve dokumentationen kan tage udgangspunkt i et regnskab, hvor de relevante poster er fremhævet eller fakturaer på omkostningerne. I kan eksempelvis indsende et regneark med angivelser af omkostningerne, hvor der henvises til vedlagte bilag for hver post.

Vær opmærksom på, at ozonanlæg også kan være et særligt forhold for anlægsomkostningerne. Det skyldes, at ozonanlæg er særligt, da det ikke kan indtastes i CAPEX-indberetningen.

Eksempel på et særligt forhold for anlægsomkostninger

Et spildevandsforsyningselskab udleder spildevand til en særlig følsom recipient. Selskabet er pålagt af kommunen at overholde skærpede udledningskrav. For at kunne overholde de skærpede udledningskrav, er selskabet nødsaget til at investere i et ekstra rensetrin på renseanlægget. Rensetrinet består af et ekstra poleringstrin i form af et biofilmanlæg med efterfølgende fosforreduktion og filtrering for partikler.

- » **Rammebetingelsen** består i, at kommunen har pålagt selskabet at overholde skærpede udledningskrav.
- » **Særlighed** er opfyldt, da biofilmanlæg til rensning af spildevand ikke fremgår af CAPEX-indberetningen. Benchmarkingmodellen tager derfor ikke højde for anlægsomkostningen til biofilmanlægget.

EKSEMPEL: Særligt forhold for anlægsomkostninger

Beskrivelse af rammebetingelsen og særligt ekstra aktiv

Selskabet er på grund af skærpede udledningskrav nødsaget til at have installeret et biofilmanlæg på renseanlægget for at kunne overholde de skærpede udledningskrav. Biofilmanlæg fremgår ikke af CAPEX-indberetningen. TOTEX-benchmarkingmodellen tager dermed ikke højde for aktivet, som selskabet er nødsaget til at have grundet rammebetingelsen.

Redegørelse og dokumentation for meromkostninger

Selskabet har dokumenteret værdien af biofilmanlægget og levetid for anlægget med henvisning til dokumentation. Opgørelsen ses nedenfor.

Investeringsomkostninger til biofilmanlæg:

Værdi af biofilmanlæg	6.000.000 kr.
Levetid for biofilmanlæg	20 år
Årlige afskrivninger på biofilmanlæg	300.000 kr.

Dokumentation for værdi og levetid

Værdien af aktivet kan dokumenteres ved at fremsende faktura på aktivet. Hvis faktura ikke kan fremskaffes, kan der henvises til udskrift fra en prisdatabase. Hvis selskabet i et tidligere prisloft har fået et investeringstillæg for aktivet, kan der også henvises til det.

Ud fra ovenstående oplysninger kan vi vurdere, hvorvidt forholdet er særligt, samt hvordan der skal tages hensyn til selskabets særlige forhold.

Bekendtgørelse 2017-11-24 nr. 1234

Bekendtgørelse om performancebenchmarking af vandselskaber

I medfør af § 5, stk. 4, i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved lov nr. 132 af 16. februar 2016, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1090 af 25. september 2017 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1.

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter regler om vandselskabers, jf. lovens § 2, stk. 1, indberetning af oplysninger til brug for miljø- og fødevarerministerens beregning af vandselskabernes performance inden for forhold vedrørende miljø, sundhed, energi og klima samt forsyningssikkerhed.

§ 2. Ved performancebenchmarking forstås i denne bekendtgørelse en sammenligning af udvalgte parametre, der ved hjælp af nøgletal beskriver vandselskabernes performance inden for miljø, sundhed, energi, klima og forsyningssikkerhed.

Stk. 2. Deltagelse i performancebenchmarking er vederlagsfrit for vandselskaberne. Dette gælder både den obligatoriske og den frivillige deltagelse.

Kapitel 2.

Performancebenchmarkingen

§ 3. Miljøstyrelsen foretager performancebenchmarking af vandselskaber omfattet af lovens § 2, stk. 1, jf. lovens § 5, stk. 1, samt af vandselskaber, der frivilligt deltager i performancebenchmarking, jf. lovens § 5, stk. 3, for det enkelte kalenderår.

Stk. 2. Performancebenchmarkingen foretages for henholdsvis drikkevandsselskaber og spildevandsselskaber.

Stk. 3. Vandselskaber, som ikke er omfattet af lovens § 2, stk. 1, kan frivilligt deltage i performancebenchmarkingen. Meddelelse om indtræden gives til Miljøstyrelsen senest den 1. april i det år, hvor benchmarkingen gennemføres.

Stk. 4. Såfremt vandselskabet ønsker at udtræde af den frivillige performancebenchmarking, skal dette meddeles Miljøstyrelsen senest den 1. april, og medfører, at der ikke foretages performancebenchmarking for det foregående kalenderår.

Kapitel 3. Grundlag og metode for performancebenchmarking

§ 4. Miljøstyrelsen udarbejder grundlaget og metoden for performancebenchmarking. Miljøstyrelsen inddrager vandforsynings- og spildevandsforsyningssektoren samt Kommunernes Landsforening forud for en ændring af performancebenchmarkingen.

Kapitel 4. Indberetning og offentliggørelse

§ 5. Indberetning af data skal ske elektronisk via www.virk.dk.

Stk. 2. Såfremt Miljøstyrelsen allerede har modtaget relevante data i henhold til §§ 6 og 7, skal vandselskabet kontrollere dataene og eventuelt korrigere dem.

§ 6. Drikkevandsselskaber indberetter tal vedr. vandtab, vandkvalitet, bruttoenergiforbrug, nettoenergiforbrug og brudfrekvens med henblik på, at Miljøstyrelsen kan beregne nøgletal inden for miljø, sundhed, energi og klima samt forsyningsikkerhed.

§ 7. Spildevandsselskaber indberetter tal vedr. overløb, afløbsstop, bruttoenergiforbrug, nettoenergiforbrug og vandkvalitet med henblik på, at Miljøstyrelsen kan beregne nøgletal inden for miljø, sundhed, energi og klima samt forsyningsikkerhed.

§ 8. Miljøstyrelsen offentliggør senest den 1. oktober resultatet af den årlige performancebenchmarking.

Stk. 2. Drikkevandsselskaber og spildevandsselskaber offentliggør tillige den årlige performancebenchmarking på deres hjemmeside.

§ 9. Resultatet af den årlige performancebenchmarking har ingen retlig konsekvens.

Stk. 2. Resultatet kan indgå i den årlige dialog mellem vandselskaber og kommuner, jf. § 14 b i lov om vandforsyning, og § 32 b i lov om miljøbeskyttelse.

Kapitel 5. Frister

§ 10. Vandselskaber, jf. lovens § 2, stk. 1, skal indberette de i § 6 for drikkevandsselskaber og § 7 for spildevandsselskaber nævnte oplysninger til brug for Miljøstyrelsens beregning af vandselskabernes performance inden for forhold vedrørende miljø, sundhed, energi og klima samt forsyningsikkerhed for det forgangne kalenderår.

Stk. 2. Indberetningen skal ske årligt inden den 1. juli og skal foretages på baggrund af det foregående års registrerede data.

Kapitel 6. Ikrafttræden

§ 11. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1364 af 25. november 2016 om performancebenchmarking af vandselskaber ophæves.

Klimatilpasning

Bekendtgørelse 2016-02-26 nr. 159

Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand

I medfør af § 1, stk. 6, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010, som ændret ved lov nr. 61 af 29. januar 2013, § 24, stk. 4, § 31, stk. 3, og § 35, stk. 4, i lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1579 af 8. december 2015, og § 8 i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved lov nr. 132 af 16. februar 2016, fastsættes:

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse ved spildevandsforsyningsselskabers indregning efter betalingslovens § 1, stk. 5, af udgifter i bidraget efter lovens § 1, stk. 4, 1. pkt., som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private alternative projekter i rekreative områder, i vandløb og i og på veje.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

1. *Spildevand:* Vand, der er omfattet af § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.
2. *Tag- og overfladevand:* Vand, der er omfattet af § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.
3. *Spildevandsanlæg:* Anlæg, der er omfattet af § 4, stk. 7, i bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.
4. *Sædvanlig afhjælpning:* Arbejder, som spildevandsforsyningsselskaber udfører på egne spildevandsanlæg i forbindelse med løsning af kapacitetsproblemer.
5. *Alternative projekter:* Projekter, hvor spildevandsforsyningsselskabets udgifter til medfinansiering ikke overstiger udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.
6. *Veje:* Veje, der er omfattet af § 3, nr. 2 i lov om offentlige veje eller § 2, stk. 1, i lov om private fællesveje.
7. *Vandløb:* Vandløb, der er omfattet af lov om vandløb.
8. *Rekreative områder:* Arealer, der er åbne for almindelig færdsel, og som anvendes til rekreative, sportslige, grønne og naturformål, dog ikke projekter til lokal afledning af regnvand i fællesarealer ejet af boligforeninger.

Medfinansiering af projekter vedrørende tag- og overfladevand

§ 2. Spildevandsforsyningsselskaber kan alene afholde og indregne udgifter, som efter en konkret vurdering er nødvendige af hensyn til et alternativt projekts håndtering af tag- og overfladevand, herunder omkostninger til investeringer, drift og vedligeholdelse, samt omkostninger til retablering.

§ 3. Spildevandsforsyningsselskabets andel af alle projektets omkostninger til projekter i vandløb i landzone og sommerhusområder samt projekter i rekreative områder udgør de meromkostninger, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand.

§ 4. Spildevandsforsyningsselskabets andel af alle projektets omkostninger til projekter i vandløb i byzone og projekter i og på veje udgør alle omkostninger, som er nødvendige af hensyn til håndteringen af tag- og overfladevand.

Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskabet betaler dog højst 75 % af projektejerens samlede investeringsomkostninger, der er nødvendige for håndtering af tag- og overfladevand, til projekter, der indgås aftale om, jf. § 9, senere end 1. januar 2016.

§ 5. Reglerne i § 24, stk. 1, § 31, stk. 1, og § 35, stk. 1, i lov om vandløb finder ikke anvendelse ved projekter i vandløb efter denne bekendtgørelses § 2, i det omfang udgifterne afholdes af spildevandsforsyningsselskabet eller projektejer efter §§ 3-4.

§ 6. Til brug for Forsyningssekretariatets kontrol af den økonomiske ramme og forhåndsgodkendelse af tillæg, såfremt selskabet anmoder herom, jf. § 15 og § 11, stk. 3, i bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber, vedrørende det alternative projekt, herunder til at sandsynliggøre det eller de valgte projekters omkostningseffektivitet, jf. betalingslovens § 1, stk. 5, 2. pkt., skal spildevandsforsyningsselskabet indsende følgende:

1. Aftalen om det alternative projekt indgået mellem spildevandsforsyningsselskabet og projektejer, jf. § 9.
2. En kort beskrivelse samt økonomisk overslag for den billigst mulige sædvanlige afhjælpningsløsning med samme serviceniveau som det alternative projekt. Overslaget skal være fordelt på omkostninger til investeringer, drift og vedligeholdelse. Den valgte sædvanlige afhjælpningsløsning kan i særlige tilfælde afvises af Forsyningssekretariatet.
3. For privatejede alternative projekter endvidere en kommunal beslutning om, at projektet fra kommunal side anses som hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt. Beslutningen kan eksempelvis fremgå af en klimatilpasningsplan, spildevandsplan eller forslag hertil.

Stk. 2. Ved vurderingen af det alternative projekts omkostningseffektivitet lægges nutidsværdierne af projektøkonomierne til grund med henblik på sammenligning af projektøkonomien for den sædvanlige afhjælpning og projektøkonomien for det valgte alternative projekt. Ved opgørelsen af nutidsværdier for den sædvanlige afhjælpning benyttes en rente på 3,5 procent p.a.

§ 7. Dokumentation efter § 6 indberettes til Forsyningssekretariatet efter reglerne i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber.

§ 8. Spildevandsforsyningsselskaber kan alene medfinansiere alternative projekter i det omfang, den kommunale risikokortlægning har påvist behov for afhjælpning. Alternative projekter uden for udpegede risikoområder kan dog tjene til afhjælpning af kapacitetsproblemer inden for et risikoområde.

§ 9. Aftaler mellem projektejer og spildevandsforsyningsselskabet om medfinansiering skal indeholde oplysninger og vilkår om følgende:

1. Projektets formål, tiltag, forventede levetid og serviceniveau.
2. Udførelse, drift og vedligeholdelse af projektet.
3. I hvilken udstrækning drift og vedligeholdelse varetages af projektejer eller spildevandsforsyningsselskabet.
4. De forventede omkostninger opdelt på investerings-, drifts og vedligeholdelsesomkostninger.
5. Hvilke omkostningsposter der betales af spildevandsforsyningsselskabet, og hvilke omkostningsposter der betales af projektejer, herunder hvem der bærer risikoen for forskellige typer fordyrelser.
6. Spildevandsforsyningsselskabets betaling til projektejer.
7. Projektejers og spildevandsforsyningsselskabets opsigelsesvarsel.
8. Hvad der skal ske ved ophør af projektet, herunder tilbagebetaling.
9. Øvrige oplysninger til brug for kontrol af den økonomiske ramme og forhåndsgodkendelse af tillæg, såfremt selskabet har anmodet herom.

§ 10. Spildevandsforsyningsselskaber kan alene varetage udførelse af anlæg i forbindelse med projekter omfattet af denne bekendtgørelse i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Stk. 2. I det omfang projektejer og spildevandsforsyningsselskabet aftaler, at selskabet skal varetage drift og vedligeholdelse, vil denne opgave være en del af selskabets hovedaktivitet.

Stk. 3. Ved arbejde efter stk. 1 kan spildevandsforsyningsselskabet foretage modregning i betalingen til projektejer, jf. § 13.

Uforudsete og besluttede ændringer af projekter, som medfører fordyrelser

§ 11. Spildevandsforsyningsselskabet kan ikke afholde udgifter til uforudsete fordyrelser, som gør selskabets omkostninger til det alternative projekt større, end hvad de samlede omkostninger, som opgjort i økonomisk overslag, jf. § 6, stk. 1, til den sædvanlige afhjælpningsløsning ville have været, jf. dog stk. 2. Projektejer bærer således risikoen for sådanne fordyrelser, der opstår efter indgåelsen af aftalen. Vurderingen foretages på baggrund af nutidsværdierne, jf. § 6, stk. 2.

Stk. 2. I tilfælde af uforudsete fordyrende forhold, som gør sig gældende for både det alternative projekt og den sædvanlige afhjælpningsløsning, kan niveauet for de samlede omkostninger til den sædvanlige afhjælpningsløsning forøges med de omkostninger, som det fordyrende forhold ville have medført for den sædvanlige løsning.

§ 12. Hvis det alternative projekt efter Forsyningssekretariatets forhåndsgodkendelse af tillæg eller efter kontrol af den økonomiske ramme ønskes udvidet, kan spildevandsforsyningsselskabet betale omkostningerne hertil, i det omfang omkostningerne er nødvendige for projektets håndtering af tag- og overfladevand, dog maksimalt op til de samlede omkostninger til den sædvanlige afhjælpningsløsning, som opgjort i økonomisk overslag, jf. § 6.

Stk. 2. En udvidelse af et alternativt projekt, som for spildevandsforsyningsselskabet vil medføre højere omkostninger end niveauet for de samlede omkostninger til den sædvanlige afhjælpningsløsning, som opgjort i det økonomiske overslag, jf. § 6, kan ske, hvis udvidelsen ligger inden for rammerne af den oprindelige aftale og det omfattede risikoområde for projektet, og projektet fortsat er omkostningseffektivt. Til brug for Forsyningssekretariatets kontrol af den økonomiske ramme og forhåndsgodkendelse af tillæg, såfremt selskabet anmoder herom, jf. § 15 og § 11, stk. 3, i bekendtgørelse om

økonomiske rammer for vandselskaber, vedrørende en udvidelse af et alternativt projekt, skal spildevandsforsyningsselskabet til Forsyningssekretariatet indsende et underskrevet tillæg til den oprindelige aftale, som skal indeholde oplysninger om følgende:

1. En kort beskrivelse af projektudvidelsen og serviceniveauet herved.
2. Et budget for de øgede investerings- og driftsomkostninger ved udvidelsen.
3. En kort beskrivelse af den reviderede sædvanlige afhjælpningsløsning og omkostningerne hertil.

Betaling til projektejer

§ 13. Spildevandsforsyningsselskabet skal betale sin andel af projektejers omkostninger til projektet, jf. § 2, direkte til projektejer. Betalingen skal ske på baggrund af de faktiske omkostninger til investeringer, drift og vedligeholdelse.

Stk. 2. Betaling for projektejers investeringsomkostninger sker ved betaling over en periode på op til 25 år. Har projektejer optaget lån til finansiering af omkostninger skal perioden svare til afdragsperioden på dette lån, dog ikke under 10 år.

Stk. 3. Betaling for projektejers drift og vedligeholdelse betales én gang årligt. Betalingen finder sted i maksimalt den periode, hvor projektet håndterer tag- og overfladevand.

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. marts 2016.

Stk. 2. Verserende sager, hvor et spildevandsforsyningsselskab inden 1. marts 2016 har indsendt oplysninger i medfør af § 6, stk. 1, eller § 12, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1431 af 16. december 2014 til Forsyningssekretariatet, behandles efter reglerne i den nævnte bekendtgørelse.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 1431 af 16. december 2014 om spildevandsforsyningsselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand ophæves.

Vejledning om klimatilpas- ningsprojekter

3. april 2017

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Vejledning om klimatilpasningsprojekter

**Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vejledningen er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

3. april 2017 (Version 2)

Indhold

Kapitel 1	
Klimatilpasningsprojekter overordnet	4
1.1 Indledning	4
1.2 Hvad er et klimatilpasningsprojekt?	4
1.3 Klimatilpasningsprojekt som en plan	4
1.4 Hvordan indgår man i et klimatilpasningsprojekt?	5
1.5 Hvilke betingelser skal et klimatilpasningsprojekt opfylde?	5
1.6 Hvornår er klimatilpasningsprojektet omkostningseffektivt?	5
Kapitel 2	
Tillæg til klimatilpasningsprojekter	6
2.1 Hvad kan man få tillæg til?	6
2.2 Hvornår skal man ansøge om tillæg?	6
2.3 Hvad skal man sende til Forsyningssekretariatet?	7
2.4 Hvornår får vi tillægget?	7
Kapitel 3	
Fordyrelser, udvidelser eller ændring af projektet	8
3.1 Uforudsete fordyrelser	8
3.2 Udvidelser	8
3.3 Ændringer	9
3.4 Nedlæggelse af projekt	9
Kapitel 4	
Det skal man være opmærksom på	10
4.1 Opsummering af klimatilpasningsprojekter	10

Kapitel 1

Klimatilpasningsprojekter overordnet

1.1 Indledning

Spildevandselskaber kan få tillæg til klimatilpasningsprojekter, som de udfører i fællesskab med kommunen eller en privat part. Klimatilpasningsprojektet skal være billigere end den sædvanlige spildevandstekniske afhjælpning, og der kan kun opnås tillæg til de udgifter, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand. Tillægget er ikke underlagt effektiviseringskrav, og I får derfor dækket jeres udgifter til projektet fuldt ud år for år.

1.2 Hvad er et klimatilpasningsprojekt?

Et klimatilpasningsprojekt er en alternativ løsning af de problemer, der opstår som følge af stadigt stigende regnmængder og kan eksempelvis bestå i at opføre en skybrudsvej, omlægge eller åbne et vandløb eller lignende.

Projektet skal udføres i samarbejde med kommunen eller en privat part, og I kan ikke få tillæg til statslige projekter.

Da et klimatilpasningsprojekt skal være en alternativ afhjælpning, kan I ikke få tillæg til sædvanlige afhjælpningsløsninger som eksempelvis større rør eller bassiner. Det er i den forbindelse også vigtigt at bemærke, at den alternative afhjælpning ikke kan være identisk med den sædvanlige afhjælpningsløsning.

I kan desuden kun få tillæg til de dele af klimatilpasningsprojektet, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand, og I kan derfor ikke få tillæg til udgifter, der ikke vedrører projektets hydrauliske funktion. Det betyder, at I ikke kan få tillæg til eksempelvis bænke, basketballbaner, tiltag der forskønner området eller lignende.

Projektet skal ligge i/på vej, i vandløb eller i rekreativt område, og projektypen har betydning for, hvordan fordelingen af omkostningerne skal ske.

Projektet kan ligge på privat grund, men I kan ikke få tillæg til projekter om lokal afledning af regnvand (LAR) på privat grund. Det er dog muligt at få tillæg til projekter, som opmagasinerer tag- og overfladevand på privat grund, idet dette ikke er LAR.

1.3 Klimatilpasningsprojekt som en plan

Et klimaprojekt kan også være udformet som en overordnet plan, der indeholder flere delprojekter. Det er den samlede plan, der skal være omkostningseffektiv, og der vil dermed ikke blive foretaget en vurdering af de enkelte delprojekters omkostningseffektivitet.

Planen kan strække sig over en periode på maksimalt fire år. For at en plan kan godkendes, skal alle delprojekter realiseres inden for den periode, som planen strækker sig over. Det betyder, at delprojekterne skal være etableret, men de behøver ikke at være ibrugtaget. Derudover er det en forudsætning, at der afholdes omkostninger i det første år af planen, for at tillægget kan godkendes.

Planen skal stadig opfylde betingelserne for at få godkendt et klimatilpasningsprojekt. Det er særligt vigtigt, at den aftale, der ligger til grund for projektet, og projektbeskrivelsen har en tilstrækkelig fasthed og klarhed til, at vi kan vurdere om betingelserne for godkendelse er opfyldt.

1.4 Hvordan indgår man i et klimatilpasningsprojekt?

I kan ikke selv eje et klimatilpasningsprojekt, og I skal derfor udføre projektet i samarbejde med en kommune eller en privat part. Det betyder også, at det er frivilligt for jer, om I vil være med til at udføre et klimatilpasningsprojekt.

Hvis I udfører et klimatilpasningsprojekt med en privat part eksempelvis en grundejerforening, skal kommunen bekræfte, at projektet er hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt.

1.5 Hvilke betingelser skal et klimatilpasningsprojekt opfylde?

Et klimatilpasningsprojekt skal opfylde følgende betingelser:

- Projektet skal håndtere tag- og overfladevand
- Projektet skal ligge i/på vej, i vandløb eller i rekreativt område
- Projektejer skal være kommunalt eller privat
- Projektet skal være omkostningseffektivt
- Der skal foreligge en aftale mellem jer og projektejer
- Den kommunale risikokortlægning skal påvise behov for afhjælpning

1.6 Hvornår er klimatilpasningsprojektet omkostningseffektivt?

Jeres udgifter til klimatilpasningsprojektet skal samlet set være lavere, end de omkostninger, I ville have til at opnå samme serviceniveau ved den billigst mulige sædvanlige afhjælpningsløsning. Det betyder, at I ikke kan få tillæg til eksempelvis en klimavej, hvis det er billigere at nedgrave nye større rør. Omkostningseffektiviteten beregnes ud fra de samlede omkostninger, det vil sige både investerings- og driftsomkostninger.

Når I ansøger om tillæg til et klimatilpasningsprojekt, skal I sandsynliggøre, at projektet er omkostningseffektivt. Dette gør I ved at opgøre og sammenligne nutidsværdierne af jeres klimatilpasningsprojekt og den sædvanlige afhjælpningsløsning. Det kan på den måde beregnes, hvor meget I ville skulle låne i dag for at finansiere alle betalinger til begge projekter i hele deres levetid. Ved udregningen benyttes en diskonteringsrente på 3,5 procent. Der er tale om en nominal diskonteringsrentesats.

For at beregne om et klimatilpasningsprojekt er omkostningseffektivt, benytter vi os af en EAA-beregner. Vi har udarbejdet en særskilt vejledning om EAA-beregneren. I kan finde vejledningen på vores [hjemmeside](#).

Kapitel 2

Tillæg til klimatilpasningsprojekter

2.1 Hvad kan man få tillæg til?

I kan få tillæg til både investerings- og driftsomkostningerne, og da klimatilpasningsprojekter ikke er underlagt effektiviseringskrav, får I dækket jeres udgifter fuldt ud år for år.

Har I indgået klimatilpasningsaftalen inden 1. januar 2016, kan I medfinansiere 100 pct. af de udgifter, der vedrører håndteringen af tag- og overfladevand. Er aftalen indgået efter 1. januar 2016, kan I stadig medfinansiere 100 pct. af merudgifterne til projekter i vandløb i landzone og sommerhusområder samt projekter i rekreative områder. Er der tale om et projekt i vandløb i byzone og projekter i og på veje, kan I kun medfinansiere op til 75 pct. af de samlede investeringsudgifter. I kan stadig medfinansiere 100 pct. af driftsomkostningerne, såfremt disse er nødvendige af hensyn til håndteringen af tag- og overfladevand.

For driftsomkostningerne skal I oplyse den del af projektets levetid, hvor det er aftalt, at I betaler til driften af projektet.

I kan aftale med projektejer, at I står for driften. Aftaler I det, vil jeres udgifter forbundet hermed anses for at være en del af jeres hovedaktivitet, og dermed være underlagt et effektiviseringskrav på samme måde som jeres øvrige driftsomkostninger.

Hvis projektejer lånefinansierer investeringsomkostningerne, skal I betale jeres andel over en periode svarende til afdragsperioden på lånet, dog mindst 10 år og højst 25 år. I skal i forbindelse med jeres indberetning oplyse, hvordan de forventede betalinger til projektejer er beregnet ved at beskrive lånets løbetid og hovedstolen for lånet. Når projektejer lånefinansierer investeringsomkostningerne, kan I medfinansiere renteomkostningerne ved lånet.

Hvis projektejer kontantfinansierer investeringsomkostningerne, skal I betale jeres andel over en periode på højst 25 år. I skal aftale afdragsperioden med projektejer. Ved kontantfinansiering kan I ikke medfinansiere betaling for renteomkostninger til projektejer.

I kan få tillæg for de omkostninger, I har til at dokumentere og vurdere et klimatilpasningsprojekt – dette under forudsætning af, at projektet bliver godkendt af os. Hvis klimatilpasningsprojektet ikke bliver godkendt, skal I afholde omkostningerne til dokumentation og vurdering over den almindelige drift.

2.2 Hvornår skal man ansøge om tillæg?

I ansøger om tillæg til klimatilpasningsprojekter i forbindelse med jeres indberetning til de økonomiske rammer.

Fristen for at indsende indberetningen til os er den 15. april.

Skal jeres klimatilpasningsprojekt først igangsættes på et senere tidspunkt, kan I søge om at få det forhåndsgodkendt. En forhåndsgodkendelse, er en tilkendegivelse fra os om, at projektet opfylder betingelserne for at få et tillæg på ansøgningstidspunktet.

Selvom I får et tillæg forhåndsgodkendt, skal I stadig ansøge om tillægget i forbindelse med jeres indberetning til de økonomiske rammer.

I kan få tillæg på baggrund af forhåndsgodkendelsen, såfremt der ikke sker væsentlige ændringer i projektet i forhold til de oplysninger, vi lagde til grund i forhåndsgodkendelsen. Hvis jeres projekt eksempelvis skal igangsættes i 2018, kan I allerede i 2017 søge om at få projektet forhåndsgodkendt.

Der er ingen frister for at søge om forhåndsgodkendelse, og ansøgninger kan derfor indsendes året rundt. Det er dog vigtigt, at projektet er klar til at blive godkendt på ansøgningstidspunktet og ikke mangler afklaring af forskellige forhold fx forklaring af, hvad de enkelte poster indebærer i budgettet eller manglende kommunal beslutning, hvis projektejer er en privat part.

Det er ikke et krav, at et projekt skal være forhåndsgodkendt, for at I kan få tillæg i jeres økonomiske ramme.

2.3 Hvad skal man sende til Forsyningssekretariatet?

Når I søger om tillæg til jeres økonomiske ramme eller forhåndsgodkendelse, skal I sende følgende oplysninger til os:

- Aftalen mellem jer og kommunen eller en privat part (på www.ens.dk) kan I finde en standardaftale)
- Hvis aftalen er indgået med en privat part, skal vi have en kopi af den kommunale beslutning
- Dokumentation for afholdte udgifter til projektet (revisorerklæring)
- Beskrivelse af det alternative projekt blandt andet formål og tiltag
- Beskrivelse af levetid samt serviceniveau eksempelvis T=100 år
- Kommunal risikokortlægning
- Redegørelse for planzone
- Budget for det alternative projekt med fordeling af omkostninger på drift og anlæg samt fordeling mellem jer og projektejeren
- Begrundelse for fordelingen af omkostningerne
- Beskrivelse og økonomisk overslag for billigste sædvanlig afhjælpningsløsning med samme levetid og serviceniveau som klimatilpasningsprojektet
- Oplysninger til vurdering af omkostningseffektivitet
- Oplysninger om hvorvidt projektet låne- eller kontantfinansieres

2.4 Hvornår får vi tillægget?

I skal have afholdt udgifter til klimatilpasningsprojektet, før I kan få tillæg i jeres økonomiske ramme. Afholder I eksempelvis udgifter til et klimatilpasningsprojekt i november 2017, kan I i 2018 ansøge om tillæg hertil i den økonomiske ramme for 2019.

For at undgå at afholde udgifter til et klimatilpasningsprojekt, som bliver afvist af os, kan I søge om at få projektet forhåndsgodkendt. På den måde er I sikre på, at I senere kan få tillæg for de udgifter, som I har afholdt til jeres klimatilpasningsprojekt, såfremt der ikke er væsentlige ændringer i forhold til det projekt, der er blevet forhåndsgodkendt.

Kapitel 3

Fordyrelser, udvidelser eller ændring af projektet

3.1 Uforudsete fordyrelser

Overslaget for den sædvanlige afhjælpningsløsning udgør et økonomisk "loft" for, hvor meget I kan betale, hvis klimatilpasningsprojektet bliver dyrere end beregnet. I kan som udgangspunkt ikke betale for uforudsete fordyrelser, som gør jeres omkostninger til klimatilpasningsprojektet større, end hvad de samlede omkostninger til den sædvanlige afhjælpningsløsning ville have været. Hvis udgifterne til den sædvanlige afhjælpningsløsning eksempelvis samlet ville være 5.000.000 kr., kan I kun få tillæg op til 4.999.999 kr. Den alternative afhjælpningsløsning skal stadig være omkostningseffektiv. Derfor vil der blive foretaget en ny EAA-beregning, for at sikre dette.

En undtagelse til denne regel er, hvis det uforudsete fordyrende forhold også ville have gjort sig gældende for den sædvanlige afhjælpningsløsning. Hvis det fordyrende forhold gælder for både klimatilpasningsprojekt og den sædvanlige afhjælpningsløsning, kan niveauet for de samlede omkostninger til klimatilpasningsprojektet forøges med de omkostninger, som det fordyrende forhold ville have medført for den sædvanlige afhjælpningsløsning. Hvis I eksempelvis konstaterer, at jorden er forurenede, og derfor skal afholde ekstra omkostninger til deponering, og dette også ville have fordyret den sædvanlige afhjælpningsløsning, vil I kunne få et større tillæg.

I skal sende os oplysninger om de fordyrende forhold senest i forbindelse med indberetningen den 15. april. Der er ingen frist, hvis I vil have en fordyrelse forhåndsgodkendt.

3.2 Udvidelser

Hvis I vil udvide klimatilpasningsprojektet ved eksempelvis at gå fra en til ti klimaveje, kan I kun betale for de omkostninger, der er nødvendige for projektets håndtering af tag- og overfladevand og maksimalt op til de samlede omkostninger til den sædvanlige afhjælpningsløsning.

En undtagelse til denne regel er, hvis udvidelsen gælder for både klimatilpasningsprojektet og den sædvanlige afhjælpningsløsning. I så fald kan niveauet for de samlede omkostninger til klimatilpasningsprojektet forøges med de omkostninger, som det fordyrende forhold ville have medført for den sædvanlige afhjælpningsløsning.

Når I indsender en ansøgning om projektudvidelse, skal denne bestå af et underskrevet tillæg til den oprindelige aftale. Tillægget skal indeholde følgende oplysninger:

- Kort beskrivelse af projektudvidelsen og det nye serviceniveau
- Budget for de øgede investerings- og driftsomkostninger ved udvidelsen
- Kort beskrivelse af den reviderede sædvanlige afhjælpningsløsning og omkostningerne hertil

I skal sende os oplysninger om udvidelsen senest i forbindelse med indberetningen den 15. april. Der er ingen frist, hvis I vil have en fordyrelse forhåndsgodkendt.

3.3 Ændringer

Hvis I vil ændre projektet, kræver det en ny godkendelse, hvis projektet helt ændrer karakter. I skal også have en ny godkendelse af projektet, selvom udgifterne ikke overstiger "loftet" for den sædvanlige afhjælpningsløsning.

Har I inden 31. december 2015 indgået en aftale med kommunen eller en privat part om et klimatilpasningsprojekt, kan I ikke nødvendigvis medfinansiere 100 pct., hvis I efterfølgende ændrer klimaprojektet i et sådant omfang, at det må anses for at være et helt nyt projekt (altså andre tiltag end det der fremgik af den oprindelige aftale). Ændrer projektet helt karakter, skal der indgås en ny aftale med projektejer, og medfinansieringsmulighederne vil derfor følge reglerne i den nye bekendtgørelse.

I skal sende os oplysninger om ændringerne senest i forbindelse med indberetningen den 15. april. Der er ingen frist, hvis I vil have en fordyrelse forhåndsgodkendt.

3.4 Nedlæggelse af projekt

Det er som udgangspunkt op til jer og projektejer, at aftale, hvad der skal ske ved ophør af et projekt.

Såfremt et allerede godkendt projekt bliver nedlagt, skal I give os meddelelse herom. Herefter vil tillægget blive stoppet. Det er ikke muligt at få tillæg til omkostninger forbundet med et nedlagt projekt.

Hvis I har fået forhåndsgodkendt et projekt, som bliver nedlagt inden I får godkendt tillægget i jeres økonomiske ramme, kan I ikke få tillæg til omkostninger forbundet med det nedlagte projekt.

I skal sende os oplysninger om nedlæggelse af et projekt senest i forbindelse med indberetningen den 15. april.

Kapitel 4

Det skal man være opmærksom på

4.1 Opsummering af klimatilpasningsprojekter

Hvis I vil lave et klimatilpasningsprojekt, skal I være opmærksomme på følgende:

- I kan ikke selv eje projektet, og I skal derfor indgå en aftale om klimatilpasningsprojektet med kommunen eller en privat part
- Klimatilpasningsprojekter er frivillige, og I kan afvise at deltage i medfinansieringen af projektet
- I kan få tillæg til de drift- og anlægsudgifter, der vedrører håndtering af tag-og overfladevand (den hydrauliske funktion)
- Står I for driften af projektet, vil udgifterne hertil være underlagt effektiviseringskrav på samme måde som jeres øvrige driftsomkostninger
- I kan ikke få tillæg til LAR i fællesarealer ejet af boligforeninger
- Tillæg til klimatilpasningsprojektet gives for afholdte udgifter, og I kan derfor først få tillæg, når I har afholdt udgifter til projektet
- I har mulighed for at få jeres klimatilpasningsprojekt forhåndsgodkendt
- Projektet kan blive dyrere, men må ikke overstige udgifter til den sædvanlige afhjælpningsløsning
- Projektet kan udvides, men må ikke overstige udgifter til den sædvanlige afhjælpningsløsning
- Projektet kræver ny godkendelse af os, hvis det helt ændrer karakter.

Forsyningssekretariatets eksempel på den gode klimaansøgning

En god og gennemarbejdet klimaansøgning vil gøre processen bedre og kortere for både spildevands-selskabet og Forsyningssekretariatet. I det følgende gives et eksempel på, hvordan en god og struktureret ansøgning kan se ud. Eksemplet er dog kun vejledende, idet der for konkrete og mere komplicerede projekter kan være behov for mere uddybning.

I Forsyningssekretariatets vejledning fremgår det, at selskaberne for hvert projekt skal indsende følgende materiale, for at projektet kan blive vurderet:

1. Projektbeskrivelse for det alternative projekt
  - a. Beskrivelse af formål, tiltag, placering, levetid og serviceniveau
  - b. Evt. dokumentation for planzone
  - c. Dokumentation for opfyldelsen af § 9
2. Budget for det alternative projekt
  - a. Detaljeret budget på funktionsniveau
  - b. Opdeling i anlægs- og driftsomkostninger
  - c. Begrundelse for fordelingen af omkostningerne
3. Projektbeskrivelse og økonomisk overslag for den billigste sædvanlige afhjælpningsløsning til samme serviceniveau
4. Oplysninger til brug for beregning af omkostningseffektivitet
  - a. Den forventede effektive lånerente
  - b. Udfyldt indberetningsskema
5. Kommunal beslutning
6. Aftale mellem selskab og projektejer
7. Evt. andet af relevans for vurderingen

Selskabets ansøgning skal derfor gennemgå samtlige ovenstående punkter. Et eksempel på, hvordan det kan gøres fremgår i det følgende.

1. Projektbeskrivelse for det alternative klimatilpasningsprojekt

Andeby Spildevand har i samarbejde med Andeby Kommune udarbejdet et risikokort, som viser, at fremtidige store regnskyl vil medføre oversvømmelser i Paradiskvarteret. Området er i dag fælleskloakeret, og i perioder med ekstrem regn forekommer problemer med opstuvning af spildevand til terræn.

Andeby Spildevand og Andeby Kommune planlægger i samarbejde at gennemføre et klimatilpasningsprojekt langs den kommunale vej Paradisæblevej, der skal renoveres i 2015. Skitseprojektet og projektets placering er vedlagt som bilag.

Klimaprojektet har til formål både at klimasikre og skybrudssikre Paradisæblevej.

Projektet indebærer, at tag- og overfladevandet på vejen skal håndteres på overfladen, for at aflaste kloaksystemet. Dette skal ske ved at etablere grønne regnbede i den ene side af vejen, som opsamler og opmagasinerer tag- og overfladevandet, hvorefter det renses og nedsiver gennem et lag af filtermuld. Samtidig omprofileres vejen, således at den vil have et ensidigt fald mod regnbedene, sådan at vandet på vejen ledes til regnbedene.

Tag- og overfladevandet håndteres på denne måde ved en grøn løsning, som bidrager til et æstetisk løft i området til fordel for byens borgere. I forbindelse med etableringen af regnbedene vil der blive opstillet picnicborde, og der vil blive beplantet med blomster i området.

Projektets serviceniveau svarer til opstuvning til terræn en gang hvert 5. år, og projektet vurderes at have en levetid på 25 år. Levetiden er vurderet ud fra lignende projekter i området.

Vedhæftet er dokumentation for projektets opfyldelse af § 9.

2. Budget for det alternative klimatilpasningsprojekt

De samlede anlægsomkostninger til det alternative projekt er opgjort på funktionsniveau på følgende vis:

Anlægsomkostninger (total)	Beløb i kr.
Projektering	500.000
Renovering af vej	1.500.000
Omprofilering af vej	300.000
Vejchikaner/p-pladser på vejstrækning	200.000
Etablering af grønne regnbede	1.500.000
Picnicbænke	15.000
Beplantning	25.000
Andet	110.000
Uforudsete udgifter	415.000
Total	4.565.000

Posten "etablering af grønne regnbede" omfatter omkostninger til etablering af LAR-anlægget med kombineret nedsivning, forsinkelse, afledning, faskine/dræn og filtermuld.

Posten "andet" omfatter omkostninger til etablering af arbejdsplads, herunder kvalitets- og miljøarbejde, samt færdselsregulerende foranstaltninger.

De årlige omkostninger til drift og vedligeholdelse udgør 15.000 kr. Omkostningerne omfatter deponering og udskiftning af filtermuld, drift af dræn, græsslåning og vedligeholdelse af vej.

Omkostningsfordeling

Idet der er tale om et projekt i vej skal omkostningsfordelingen foretages efter § 4 i medfinansieringsbekendtgørelsen.

Anlægsomkostningerne fordeles mellem kommunen og selskabet på følgende vis:

Anlægsomkostninger (afholdes af selskabet)	Beløb i kr.
Projektering (halvdelen til hver)	250.000
Omprofilering af vej	300.000
Etablering af grønne regnbede	1.500.000
Andet (halvdelen til hver)	55.000
Uforudsete udgifter (halvdelen til hver)	207.500
Total	2.312.500

Anlægsomkostninger (afholdes af kommunen)	Beløb i kr.
Projektering (halvdelen til hver)	250.000
Renovering af vej	1.500.000
Vejchikaner/p-pladser på vejstrækning	200.000
Picnicbænke	15.000
Beplantning	25.000
Andet (halvdelen til hver)	55.000
Uforudsete udgifter (halvdelen til hver)	207.500
Total	2.252.500

Begrundelse for fordelingen af omkostningerne

Alle omkostninger, som relateres til den alternative klimafunktion i projektet - dvs. de grønne regnbede - skal afholdes af selskabet. Dette medfører, at selskabet skal afholde omkostningerne til selve etableringen af de grønne regnbede.

For at regnbedene har den optimale effekt, er det nødvendigt at omprofilere vejprofilet til at have ensidet fald mod bedene. Selskabet afholder efter det oplyste kun den meromkostning, der er direkte tilknyttet til at ændre vejprofilets hældning.

Posterne "projektering", "andet" og "uforudsete udgifter" er forholdsmæssigt fordelt mellem selskabet og kommunen.

Kommunen afholder selv alle omkostningerne forbundet med renovering af vejen, beplantning og picnicbænke, idet disse ikke er nødvendige for projektets håndtering af tag- og overfladevand.

Omkostninger til drift og vedligeholdelse udgør som tidligere nævnt 15.000 kr. årligt. Disse omkostninger omfatter deponering og udskiftning af fillmuld, drift af dræn, græsslåning og vedligeholdelse af vej.

For så vidt angår driftsomkostningerne kan det oplyses, at selskabet afholder omkostningerne til den drift og vedligeholdelse, som sikrer den hydrauliske funktion i klimaprojektet. Selskabet afholder endvidere alle drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, der kan henledes til driften "under overfladen", eksempelvis drift af dræn. Omkostningerne hertil forventes at udgøre 8.000 kr. fra 2015 og frem i resten af projektets levetid.

Omkostningerne til drift og vedligeholdelse på overfladen varetages af kommunen. Herunder omkostningerne til græsslåning, beplantning og vedligeholdelse af vej mv. Omkostningerne hertil forventes at udgøre 7.000 kr.

3. Projektbeskrivelse og økonomisk overslag for den billigste sædvanlige afhjælpningsløsning

For at kunne opnå klima- og skybrudssikring af Paradisæblevej til samme serviceniveau som det alternative projekt, ville den billigste sædvanlige afhjælpningsløsning, som kan udføres inden for rammerne af selskabets primære aktiviteter, være at etablere et underjordisk Ø 1400 mm rørbassin. Bassinet skal dimensioneres til at håndtere en T-5 hændelse og have en kapacitet på ca. 700 m³. Projektet ville have en levetid på 75 år.

Projektet er overslagsmæssigt vurderet til at koste ca. 12.500.000 kr., idet der er taget udgangspunkt i en pris på 25.000 kr./meter rørbassin.

De årlige driftsomkostninger er opgjort til 5.000 kr. og omfatter rensning af bassinet fire gange om året.

Til sandsynliggørelse af den forventede effektive lånerente for de omhandlede anlægsomkostninger, er der vedlagt tidligere indhentet lånetilbud fra KommuneKredit fra lån optaget primo 2014.

4. Oplysninger til brug for beregning af omkostningseffektivitet

Selskabet har udfyldt indberetningsskemaet på Forsyningssekretariatets hjemmeside, således at tallene i budgettet for hhv. det alternative projekt og den sædvanlige afhjælpningsløsning fremgår her. Det udfyldte skema er vedhæftet.

Kommunen vil kontantfinansiere anlægsomkostningerne til projektet. Det er aftalt, at selskabets betalinger til medfinansiering af anlægsomkostningerne afdrages over en periode på 15 år, idet denne periode er i overensstemmelse med medfinansieringsbekendtgørelsens § 14, stk. 2. På baggrund heraf er selskabets betalinger til projektejer beregnet i indberetningsskemaet.

Alternativt

Kommunen vil lånefinansiere anlægsomkostningerne til projektet. Det er aftalt, at selskabets betalinger til medfinansiering af anlægsomkostningerne afdrages over en periode på 15 år, hvilket svarer til lånets afdragsperiode, jf. medfinansieringsbekendtgørelsens § 14, stk. 2. Projektejer betaler en lånerente på 2 %. På baggrund heraf er selskabets betalinger til projektejer beregnet i indberetningsskemaet.

5. Kommunal beslutning

Vedlagt er beslutning fra Teknik- og miljøforvaltningen i Andeby Kommune, hvoraf det fremgår, at det omhandlede alternative projekt findes hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt.

6. Aftale

Vedlagt er underskrevet aftale af 10. marts 2014, som er indgået mellem selskabet og Andeby Kommune.

7. Andet

Projektet igangsættes i efteråret 2015 og forventes færdigt i foråret 2016, hvorfor der først vil være driftsomkostninger til projektet fra 2016 og frem.

Tilknyttet aktivitet

Bekendtgørelse 2016-10-03 nr. 1227

Bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (udmøntning af vandsektorforliget)

I medfør af § 18, stk. 3, og § 30, stk. 2 og 3, i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved lov nr. 132 af 16. februar 2016, fastsættes:

Kapitel 1. Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Vandselskaber omfattet af lovens § 2, stk. 1, kan deltage i tilknyttet virksomhed. Denne bekendtgørelse fastsætter regler om vandselskabers deltagelse i virksomhed, som har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden (hovedvirksomheden), jf. § 18 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, men ikke er en del af denne. Bekendtgørelsen fastsætter en positivliste over tilknyttet virksomhed, som vandselskaberne må deltage i, vilkårene for deltagelse i disse aktiviteter, undtagelse fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i vandsektorlovens § 18, stk. 1, 3. pkt., grænser for omsætningen med tilknyttet virksomhed samt regler om regnskab, revision og straf.

Stk. 2. Bekendtgørelsen regulerer ikke aktiviteter, som et vandselskab skal eller kan udøve som et led i vandselskabets hovedvirksomhed, herunder:

1. Salg af vandselskabets rest-, overskuds- eller biprodukter.
2. Udnyttelse af vandselskabets nødvendige anlægsmæssige kapacitet (bygninger, lokaler, ledninger eller fast ejendom i øvrigt) ved udleje eller bortforpagtning, eksempelvis til antennemaster, elektronisk infrastruktur, parkering eller lager.
3. Udnyttelse eller salg af energi, der hidrører fra vandselskabets hovedvirksomhed.
4. Vandselskabets driftsopgaver, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand i forbindelse med medfinansieringsprojekter, jf. § 1, stk. 5, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v.
5. Vandselskabets varetagelse af fælles obligatoriske tømningssordninger for humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra samletanke og bundfældningstanke, jf. § 1, stk. 7, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v.
6. Vandselskabets varetagelse af opgaver omfattet af §§ 4 og 4 c i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. vedrørende påbud om kloakering m.v. af ejendomme i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, og § 30, stk. 1, og afdragsordninger i den forbindelse.

Kapitel 2. Aktiviteter, omsætningsgrænser og vilkår

§ 2. Et vandselskab kan, uanset om den tilknyttede virksomhed udøves i vandselskabet eller i selskaber, som er helt eller delvis ejet af vandselskabet, alene deltage i tilknyttet virksomhed, når følgende to betingelser er opfyldt:

1. Der skal bestå en naturlig og snæver sammenhæng mellem vandselskabets hovedvirksomhed og den tilknyttede virksomhed.
2. Vandselskabets samlede tilknyttede virksomhed skal arbejdsmæssigt og økonomisk have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden.

Stk. 2. Vandselskaber kan under iagttagelse af betingelserne i stk. 1, alene deltage i følgende former for tilknyttet virksomhed:

1. Udnyttelse af uundgåelig fysisk, driftsmæssig og administrativ overkapacitet, der er nødvendig af hensyn til vandselskabets sikring af forsynings sikkerheden og af hensyn til øvrige lovkrav.
2. Udnyttelse af vandselskabets særlige viden fra vandselskabets hovedvirksomhed til eksempelvis kursusvirksomhed, deltagelse i samarbejder med private aktører, herunder vedrørende private aktørers teknologiudvikling og eksportvirksomhed.
3. Salg af rettigheder til resultaterne af udvikling, der hidrører fra udviklings- og demonstrationsvirksomhed vedrørende vandselskabets hovedvirksomhed.
4. Drift af vejafvandsingsanlæg i vandselskabets eget forsyningsområde.
5. Rottebekæmpelse i vandselskabets eget forsyningsområde.
6. Drift af forrensingsanlæg for offentlige og private institutioner og virksomheder.
7. Teknisk bistand til kommunens udarbejdelse af kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner.
8. Vandforsyningers afregning og indberetning for spildevandsforsyninger, når dette foretages i forbindelse med vandforsyningers måler aflæsning i vandforsyningsens eget forsyningsområde.

§ 3. Ved beregningen af den samlede årlige omsætning fra tilknyttet virksomhed, jf. § 2, stk. 2, i relation til undtagelse fra kravet om selskabsudskillelse efter lovens § 18, stk. 1, 3. pkt., medregnes salgsværdien af produkter, tjenesteydelser m.v. med fradrag af prisnedslag, merværdiafgift og anden skat, der direkte er forbundet med salget, jf. bilag 1 til årsregnskabsloven. Den maksimale samlede årlige omsætning udgør i 2010 2 mio. kr., som pristalsreguleres, jf. lovens § 18, stk. 2.

Stk. 2. I den samlede omsætning, jf. stk. 1, medregnes ikke omsætning fra § 2, stk. 2, nr. 7 og 8.

§ 4. For vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed gælder følgende vilkår, med mindre andet følger af anden lovgivning:

1. Virksomheden skal udøves på kommercielle vilkår.
2. Ved deltagelse i tilknyttet virksomhed skal vandselskabet have en begrundet forventning om at opnå et afkast, der er normalt for den pågældende type virksomhed.
3. Vandselskabet må ikke ved fakturering af ydelser mellem hovedvirksomheden og den tilknyttede virksomhed eller ved fakturering til tredjemand påføre andre virksomheder urimelig konkurrence eller påføre vandselskabets hovedvirksomhed en urimelig risiko.
4. Fordelingen af fællesomkostninger mellem vandselskabets hovedvirksomhed og den tilknyttede virksomhed skal ske efter anerkendte teoretiske principper og metoder for omkostningsfordeling.
5. Et vandselskab må ikke påtage sig at hæfte for forpligtelser for selvstændige selskaber, som udøver tilknyttet virksomhed.

§ 5. Et vandselskab kan kun deltage som ejer eller medejer af selskaber, der udøver tilknyttet virksomhed, jf. § 2, når omsætningen i de pågældende selskaber tilsammen udgør højst 3 procent af vandselskabets årlige omsætning. Omsætningen må dog uanset vandselskabets omsætning udgøre op til 2,5 mio. kr. årligt. Vandselskabets omsætning beregnes som et løbende gennemsnit af omsætningen de seneste tre år på grundlag af selskabernes årsregnskaber.

Stk. 2. Et vandselskabs deltagelse som medejer i selskaber, der udøver tilknyttet virksomhed, er ikke omfattet af omsætningsbegrænsningen i stk. 1, hvis mere end 60 procent af ejerandelene i disse selskaber er ejet af ejere, der

1. ikke direkte eller indirekte besidder ejerandele i et vandselskab, og
2. ikke helt eller delvis er ejet af en ejer, som direkte eller indirekte besidder ejerandele i et vandselskab.

Stk. 3. Ved anvendelsen af omsætningsgrænsen i stk. 1 sammenlægges for samtlige selskaber med tilknyttede aktiviteter, som vandselskabet eller vandselskaberne har direkte eller indirekte ejerandele i, den forholdsmæssige andel af omsætningen, som modsvarer vandselskabets eller de enkelte vandselskabers direkte eller indirekte ejerandele i selskabet.

Kapitel 3. Regnskab og revision m.v.

§ 6. Vandselskaber skal i deres interne regnskabsføring føre et separat regnskab for tilknyttet virksomhed, som ikke er udskilt i et selvstændigt selskab, med henblik på at undgå krydssubsidiering og konkurrenceforvriddning.

§ 7. Vandselskaber indsender hvert år til Forsyningssekretariatet erklæringer indhentet hos vandselskabets revisor om følgende forhold:

1. Vandselskabets overholdelse af kravet i vandsektorlovens § 18, stk. 1, og denne bekendtgørelses § 3, om udskillelse af tilknyttet virksomhed i et selvstændigt selskab.
2. Vandselskabets overholdelse af § 2, stk. 1 og 2, om hvilken tilknyttet virksomhed, vandselskabet må deltage i.
3. Vandselskabets overholdelse af § 4, om vilkår for vandselskabets deltagelse i tilknyttet virksomhed.
4. Vandselskabets overholdelse af § 5, stk. 1, om omsætningsgrænser.
5. Vandselskabets overholdelse af § 6, om separat regnskab med tilknyttet virksomhed.

Stk. 2. Erklæringerne efter stk. 1 skal være afgivet efter gennemførelse af en revision, der er udført i overensstemmelse med den revisionsinstruks for tilknyttet virksomhed, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet.

Stk. 3. Erklæringerne efter stk. 1 skal hvert år senest 1. maj indsendes til Forsyningssekretariatet. Forsyningssekretariatet videresender erklæringer, hvor revisoren har påført en anmærkning, til Energistyrelsen.

Kapitel 4. Straf

§ 8. Med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1. deltager i tilknyttet virksomhed i strid med § 2, stk. 1,
2. deltager i tilknyttet virksomhed, der ikke er omfattet af § 2, stk. 2,
3. deltager i tilknyttet virksomhed i strid med vilkårene i § 4,
4. deltager som ejer eller medejer af selskaber i strid med § 5,
5. undlader at føre separat regnskab for tilknyttet virksomhed efter § 6, eller
6. undlader at indsende erklæringer efter § 7.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 5. Ikrafttræden

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 5. oktober 2016.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 145 af 26. februar 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (Udmøntning af vandsektorforliget) ophæves.

Stk. 3. Et vandselskab, der på tidspunktet for bekendtgørelsens ikrafttræden udøver hidtil lovlig tilknyttet virksomhed, som fra 1. januar 2017 skal udøves som led i vandselskabets hovedvirksomhed, jf. § 1, stk. 2, skal senest den 15. maj 2016 give Forsyningssekretariatet meddelelse herom med henblik på, at Forsyningssekretariatet kan foretage korrekt justering af vandselskabets økonomiske ramme.

Stk. 4. Et vandselskab kan uanset stk. 1 og 2 fortsat udøve igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed, jf. § 2, stk. 1, og § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1195 af 14. oktober 2010 om vandselskabers deltagelse i anden virksomhed. Et vandselskab, der ønsker at fortsætte med at udøve igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed efter 1. januar 2017, som samtidig er omfattet af § 1, stk. 2, skal give Forsyningssekretariatet meddelelse herom med henblik på, at Forsyningssekretariatet kan foretage korrekt justering af vandselskabets økonomiske ramme.

Stk. 5. Hvis et vandselskab omfattet af stk. 4, 1. pkt., på et senere tidspunkt ønsker at udøve den tilknyttede virksomhed som led i vandselskabets hovedvirksomhed, skal vandselskabet snarest muligt give Forsyningssekretariatet meddelelse herom.

Stk. 6. I den samlede omsætning, jf. § 3, stk. 1, medregnes ikke omsætning fra igangværende og hidtil lovlig salg af energi, der hidrører fra vandselskabets behandling af spildevandsslam, jf. stk. 4.

Vejledning 2017-01-26 nr. 9038

Vejledning om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

Denne vejledning har til formål at uddybe vandsektorlovens rammer for vandselskabers deltagelse i anden virksomhed end hovedvirksomheden.

Vejledningen kan anvendes af vandselskaber og virksomheder, der ønsker at indgå i et samarbejde med vandselskaber om tilknyttet virksomhed. Den kan endvidere anvendes af kommunale ejere af vandselskaber.

Vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed er reguleret af vandsektorloven og bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Investering i og anvendelse af overskud fra tilknyttet virksomhed er endvidere reguleret af bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber. Hertil kommer, at forholdet mellem et vandselskab og dets tilknyttede virksomhed, der er udskilt til et selvstændigt selskab, er reguleret af selskabslovens generelle regler.

Vejledningen indeholder en nærmere beskrivelse af de betingelser og vilkår, der gælder for vandselskabers udøvelse af tilknyttet virksomhed, hvilke typer tilknyttet virksomhed, et vandselskab må deltage i, samt de økonomiske rammer for deltagelsen. Det er bl.a. et vilkår for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed, at det sker på kommercielle vilkår. Vandselskaber må kun deltage i de typer tilknyttet virksomhed og inden for de økonomiske rammer, der er nævnt i bekendtgørelsen.

Afgrænsningen mellem hovedvirksomhed og tilknyttet virksomhed er ændret i 2016 ved ændringen af vandsektorloven. Derfor indgår der en kort beskrivelse af aktiviteter, som tidligere har været reguleret som tilknyttet virksomhed, men som nu er en del af hovedvirksomheden.

I vejledningen indgår endvidere en kort omtale af serviceselskaber, herunder hvilke opgaver vandselskabet kan lade et serviceselskab udføre for sig og afgrænsningen til tilknyttet virksomhed.

Vejledningen indeholder henvisninger til anden lovgivning, der har berøringsflader med vandsektorloven. Men selv om reglerne om tilknyttet virksomhed efter vandsektorloven kan minde om reglerne på elforsynings-, varmforsynings- og naturgasforsyningsområdet, er reglernes forudsætninger meget forskellige. Denne vejledning kan derfor ikke anvendes til fortolkning af tilknyttet virksomhed på disse områder.

Ud over reguleringen efter vandsektorloven kan vandselskabernes tilknyttede virksomhed m.v. være omfattet af krav efter anden lovgivning, f.eks. beskatning samt EU-regler om statsstøtte og udbud, som ikke vil blive behandlet i denne vejledning.

Vejledningen bør læses i sammenhæng.

Denne vejledning afløser Naturstyrelsens vejledning af 29. juni 2011 om tilknyttede aktiviteter.

1. Tilknyttet virksomhed

Et vandselskabs tilknyttede virksomhed er aktiviteter, der ligger ud over hovedvirksomheden. Læs kapitel 8 om afgrænsningen mellem hovedvirksomheden og tilknyttet virksomhed og kapitel 10 om overgangsbestemmelser.

Vandselskabers adgang til at deltage i tilknyttet virksomhed er reguleret af vandsektorloven og bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed. De enkelte aktiviteter kan desuden være omfattet af anden lovgivning, som regulerer de enkelte aktiviteter, f.eks. vejloven og miljøbeskyttelsesloven.

Vandsektorlovens § 18 har bl.a. afløst kommunalfuldmagten, som før vandsektorloven gav kommunalt ejede vandselskaber og kommunale forsyninger mulighed for at deltage i tilknyttet virksomhed. Kommunalt ejede vandselskaber kan derfor ikke længere udøve tilknyttet virksomhed på grundlag af kommunalfuldmagten. Vandselskaber må udøve tilknyttet virksomhed i begrænset økonomisk og arbejds-mæssigt omfang. Det gælder uanset ejerskab og organisation af vandselskabet.

Der tillades kun de bestemte typer tilknyttet virksomhed, der er nævnt i bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed. Der gælder endvidere en række betingelser og vilkår for deltagelse i tilknyttet virksomhed. Endelig er der krav om, at vandselskabers tilknyttede virksomhed skal revideres.

1.1. Tilladt tilknyttet virksomhed (positivlisten)

Vandselskaber må deltage i de typer tilknyttet virksomhed, der er nævnt på positivlisten i bekendtgørelsens § 2, stk. 2. Listen er udtømmende og gælder, uanset om vandselskabet udøver aktiviteterne indenfor eller udenfor vandselskabet eller alene eller sammen med en privat investor. Listen indebærer ikke et krav om, at vandselskaber skal deltage i de nævnte former for tilknyttet virksomhed.

I det følgende er de enkelte punkter i positivlisten uddybet.

1.1.1. Udnyttelse af uundgåelig fysisk, driftsmæssig og administrativ overkapacitet, der er nødvendig af hensyn til vandselskabets sikring af forsynings sikkerheden og af hensyn til øvrige lovkrav

Dette punkt giver vandselskaberne mulighed for at udnytte en eventuel overskydende del af den kapacitet, der er nødvendig for, at vandselskabet kan opfylde sine forsyningsopgaver. Forsynings sikkerhed og lovkrav er nævnt for at tydeliggøre, at et vandselskab ikke må opbygge unødvendig kapacitet for at kunne udnytte denne som tilknyttet virksomhed. Der kan være tale om fysisk, driftsmæssig eller administrativ overskudskapacitet.

Udnyttelse af bygnings- eller anlægsmæssig overkapacitet er en del af hovedvirksomheden, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 2. Ved fysisk overkapacitet forstås derfor kun anden fysisk overkapacitet som f.eks. den overskydende tid på en for vandselskabet nødvendig maskine, når vandselska-

bet ikke selv anvender den i hovedvirksomheden. Ved driftsmæssig eller administrativ overkapacitet forstås den eventuelle arbejdstid, der ikke anvendes til hovedvirksomheden af det ansatte personale. Det er således muligt for vandselskabet at udnytte overskydende personalekapacitet og undgå værdispild.

Når vandselskabet tilpasser kapaciteten til behovet i hovedvirksomheden betyder det, at den eventuelle uundgåelige overkapacitet kun vil kunne udnyttes lejlighedsvis. Der kan derfor kun være tale om mindre end halvdelen af arbejdstiden for én ansat inden for hver type opgave, f.eks. administrative opgaver eller drift af anlæg, der naturligt varetages af forskellige faggrupper.

Bestemmelsen giver ikke vandselskaberne hjemmel til at ansætte mere personale end nødvendigt af hensyn til vandselskabets drift eller at anskaffe ekstra maskiner med henblik på at udøve tilknyttede aktiviteter, f.eks. til drift af anlæg for andre forsyninger.

1.1.2. Udnyttelse af vandselskabets særlige viden fra vandselskabets hovedvirksomhed til eksempelvis kursusvirksomhed, deltagelse i samarbejder med private aktører, herunder vedrørende private aktørers teknologiudvikling og eksportvirksomhed

Dette punkt giver vandselskaberne mulighed for at udnytte deres særlige viden fra vandselskabets udøvelse af hovedvirksomheden. Den særlige viden kan udnyttes til kursusvirksomhed og undervisning af myndigheder, andre vandselskaber eller private aktører. Den særlige viden kan desuden udnyttes i samarbejder med private aktører til bl.a. deres teknologiudvikling og eventuelle eksportvirksomhed. Den særlige viden kan f.eks. stamme fra den daglige drift af hovedvirksomheden, optimering af systemer og processer, optimering af miljøbesparende foranstaltninger, udnyttelse af ressourcer, målinger, beregning og analyse vedrørende hovedaktiviteten.

Bestemmelsen giver ikke adgang til, at vandselskaber kan være teknologiproducenter eller -eksportører, da det er en opgave, der ikke er i tilstrækkelig nær tilknytning til hovedvirksomheden.

1.1.3. Salg af rettigheder til resultaterne af udvikling, der hidrører fra udviklings- og demonstrationsvirksomhed vedrørende vandselskabets hovedvirksomhed

Dette punkt giver vandselskaberne mulighed for at sælge rettighederne til resultaterne af deres udviklings- eller demonstrationsvirksomhed.

Egentlig forskningsvirksomhed falder uden for vandselskabernes formål, men vandselskaber kan dog inden for hovedvirksomheden deltage i udviklings- og demonstrationsprojekter, f.eks. ved at være forsøgsvært og stille anlæg til rådighed.

Bestemmelsen giver ikke adgang til, at vandselskaber kan være teknologiproducenter eller -eksportører. Disse aktiviteter har ikke tilstrækkelig nær tilknytning til hovedvirksomheden.

1.1.4. Drift af vejafvandingsanlæg i vandselskabets eget forsyningsområde

Dette punkt giver vandselskaberne mulighed for at varetage driften af vejafvandingsanlæg inden for det forsyningsområde, som vandselskabet er tillagt i spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, nr. 8.

Vejafvandingsanlægget, som går fra vejristen til kloaknettet, er en del af vejens udstyr. Drift af selve kloaknettet er en del af spildevandsforsyningsselskabets hovedvirksomhed, mens drift af vejafvandingsanlægget påhviler vejens ejer.

Det fremgår af vejlovens § 8, at vejbestyrelsen afholder de udgifter, der er forbundet med arbejder vedrørende de offentlige veje, medmindre andet fremgår af andre bestemmelser. Denne bestemmelse omfatter alt vejudstyr, herunder vejafvandingsanlægget. Tekniske anlæg (installationer og rør i vejen), hvis formål udelukkende eller overvejende er at bortlede vejvand, må betragtes som vejudstyr og dermed som en del af vejafvandingsanlægget. Det ligger uden for vandselskabers hovedvirksomhed at være vejbestyrelse, og reglerne om tilknyttet virksomhed giver ikke hjemmel til, at vandselskaber kan eje vejafvandingsanlæg eller afholde de udgifter, der er forbundet med arbejder vedrørende de offentlige veje.

Et spildevandsforsyningsselskab må som en tilknyttet aktivitet varetage driften af vejafvandingsanlæg i veje, der ligger inden for vandselskabets forsyningsområde, hvorved forstås det område, som i den kommunale spildevandsplan er udpeget som det pågældende spildevandsforsyningsselskabets forsyningsområde. Det gælder, uanset om der er tale om private, kommunale eller statslige veje.

1.1.5. Rottebekæmpelse i vandselskabets eget forsyningsområde

Dette punkt giver vandselskaber mulighed for at varetage rottebekæmpelse i kloaknettet inden for det forsyningsområde, som vandselskabet er tillagt i spildevandsplanen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, nr. 8. Et privatkloakeret område regnes i denne forbindelse til forsyningsområdet, hvis det afleder spildevandet til forsynings spildevandsanlæg.

Rottebekæmpelse er en kommunal skatte- eller gebyrfinansieret opgave. Sikring af ejendomme inkl. installationer mod rotter påhviler derimod ejeren af den enkelte ejendom.

Når kommunen udbyder rottebekæmpelse, kan det vandselskab, som er tillagt håndteringen af spildevandet inden for spildevandsplanen, byde på opgaven på linje med private rottebekæmpelsesvirksomheder. Men kommunen kan ikke pålægge vandselskabet at varetage opgaven. Spildevandsforsyningsselskabet må som tilknyttet virksomhed kun udøve rottebekæmpelse i kloaknettet, hvis det sker på vegne af kommunen som led i den almindelige kommunale rottebekæmpelse og under overholdelse af de gældende regler om rottebekæmpelse. Kommunens betaling for vandselskabets rottebekæmpelse skal ske på markedsvilkår på linje med private rottebekæmpelsesvirksomheder.

Vandselskaber, der udøver rottebekæmpelse på vegne af kommunen, kan gøre dette i forsyningsnet og i det private ledningsnet, dvs. private stikledninger og skelbrønde inden for vandselskabets forsyningsområde.

Sikring af vandselskabets ejendom mod rotter er ikke tilknyttet virksomhed. Det er et led i vandselskabets vedligeholdelse af eget anlæg, f.eks. for at forhindre rotter i at ødelægge spildevandsforsyningens ledningsnet. Det er en driftsmæssig beslutning, som træffes af vandselskabets ansvarlige ledelse, og finansieres af brugerne af spildevandsforsyningen via spildevandsbidragene. Denne rottesikring foregår i spildevandsforsyningens ledningsnet, og i visse tilfælde i det private ledningsnet f.eks. i private skelbrønde eller i private detailkloaknet, hvis rottebekæmpelsen sker af hensyn til forsyningsnet anlæg.

Bekæmpelse af rotter over jorden er en kommunal opgave. Der er dog mulighed for, at vandselskaber på linje med andre ejendomsjere kan indgå aftale med kommunen om en sikringsordning vedrørende egen ejendom.

Hvis vandselskabet både foretager foranstaltninger til sikring af spildevandsanlægget mod rotter som led i forsyningens hovedaktivitet og som tilknyttet virksomhed som led i den almindelige rottebekæmpelse i ledningsnettet, skal der foretages en forholdsmæssig fordeling af omkostningerne mellem vandselskabet og kommunen.

Bekendtgørelsen om tilknyttede aktiviteter ændrer hverken på gældende forpligtelser til at foretage rottebekæmpelse, eller på myndighedernes kompetence efter miljøbeskyttelseslovens § 17, stk. 2, og rottebekendtgørelsens § 1, stk. 5. Reglerne om autorisation gælder uanset hvem, der foretager rottebekæmpelsen.

Der henvises endvidere til Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 913 af 27. juni 2016 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter og til Vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, Naturstyrelsen februar 2015.

1.1.6. Drift af forrensningsanlæg for offentlige og private institutioner og virksomheder

Dette punkt giver spildevandsforsyningselskaber mulighed for at varetage driften af forrensningsanlæg for offentlige og private institutioner og virksomheder, dvs. forrensningsanlæg, som ikke ejes af vandselskabet.

Et forrensningsanlæg er i denne sammenhæng et renseanlæg, der behandler spildevandet fra en ejendom, så det bliver mindre forurenet, men hvor der skal ske yderligere rensning af spildevandet på et spildevandsforsyningselskabs anlæg, før det udledes til recipient.

Et forrensningsanlæg er ikke det samme som et decentralt renseanlæg, der renser spildevandet fuldstændigt op, således at det kan udledes til recipienten uden om det centrale spildevandsforsyningselskabs anlæg.

Dette punkt giver ikke vandselskaberne mulighed for at eje, etablere eller finansiere forrensningsanlæg. Ansvar for et forrensningsanlæg, herunder overholdelse af udlederkrav, ligger hos anlæggets ejer.

Ejerens motiv til at etablere et forrensningsanlæg kan f.eks. være at sikre overholdelse af udlederkrav ved at reducere indholdet af regulerede forureningsstoffer, at reducere omkostningerne i forbindelse med betaling af særbidrag eller nyttiggørelse af ressourcer i spildevandet, før det eventuelt sammenblandes med andre spildevandsstrømme.

1.1.7. Teknisk bistand til kommunens udarbejdelse af kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner

Dette punkt giver vandselskaber mulighed for at yde teknisk bistand til kommunens udarbejdelse af de kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner. Vandselskaberne må ikke udøve myn-

dighedsopgaver, men må bistå kommunerne mod betaling. Vandselskabets tekniske bistand som tilknyttet virksomhed kan ydes til den eller de kommuner, hvori vandselskabets forsyningsområde er beliggende. Vandselskabet kan kun yde rådgivning på områder, hvor vandselskabet besidder en unik viden, f.eks. om den eksisterende infrastruktur og anlægsspecifikke oplysninger, der rækker ud over, hvad vandselskabet normalt skal oplyse kommunen om uden vederlag, jf. vandforsyningslovens § 67 eller miljøbeskyttelseslovens § 32 a, stk. 1 (se nedenfor).

Kommunalbestyrelsens udarbejdelse af vandforsyningsplaner efter vandforsyningslovens § 14 og spildevandsplaner efter miljøbeskyttelseslovens § 32 er skattefinansierede myndighedsopgaver. Efter almindelige forvaltningsretlige betragtninger er der endvidere tale om myndighedsudøvelse, som vandselskabet ikke må deltage i. Vandselskabet må heller ikke udøve andre planlægnings- og projekteringsopgaver for kommunen eller for andre end vandselskabet.

Den tidligere § 13 a i vandforsyningsloven, der gav vandselskaber mulighed for selv at udarbejde indsatsplaner, er ophævet.

Kommunalbestyrelsen kan efter vandforsyningslovens § 67 påbyde vandselskabet (vand) at give alle oplysninger, som har betydning for kommunalbestyrelsens udarbejdelse af en vandforsyningsplan. Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter miljøbeskyttelseslovens § 32 a, stk. 1, anmode et vandselskab (spildevand) om at give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kommunalbestyrelsens planlægning efter § 32, stk. 1. Der er i så fald ikke tale om tilknyttede aktiviteter.

Et vandselskabs planlægning og projektering af egne anlæg betragtes som en del af vandselskabets hovedvirksomhed.

Udgifter til udarbejdelse af kommunale vandforsyningsplaner eller spildevandsplaner må kun dækkes af vandpriserne, i det omfang udgifterne kan henføres til etablering, drift og vedligeholdelse af vandselskabets egne vandforsyningsanlæg eller spildevandsanlæg samt anlæg, der er etableret efter § 7 a i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Omsætning fra vandselskabets tekniske bistand til kommunen skal ikke medregnes i omsætningsloftet, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Der henvises til Miljø- og Fødevareministeriet for yderligere oplysninger om vandforsyningsplaner og spildevandsplaner.

1.1.8. Vandforsyningers afregning og indberetning for spildevandsforsyninger, når dette foretages i forbindelse med vandforsyningers måler aflæsning i vandforsyningsens eget forsyningsområde.

Dette punkt giver vandselskaber (vandforsyninger) mulighed for at foretage afregning og indberetning for spildevandsforsyningsselskaber, når det sker i forbindelse med den almene vandforsynings levering af målerdata.

Det er en hovedaktivitet for en almen vandforsyning at levere målerdata til spildevandsforsyningsselskabet mod betaling. Det er derfor ikke tilknyttet virksomhed, hvis vandforsyningen kun leverer målerdata til spildevandsforsyningsselskabet.

Måler aflæsning, afregning og indberetning varetages i praksis ofte i et fælles serviceselskab, der både betjener vandforsynings selskabet og spildevandsforsynings selskabet. Disse aktiviteter i det fælles serviceselskab betragtes ikke som tilknyttet aktivitet, men der skal ske en forholdsmæssig fordeling af omkostningerne, der svarer til vandselskabernes træk på serviceydelse.

Vandselskabers afregning og indberetning for selskaber uden for vandforsynings eget forsyningsområde er ikke en tilladt tilknyttet virksomhed, da der ikke er nær tilknytning til vandforsynings målerdata i eget forsyningsområde.

Omsætning fra vandforsynings afregning og indberetning for spildevandsforsyninger, når dette foretages i forbindelse med vandforsynings levering af målerdata i vandforsynings eget forsyningsområde, skal ikke medregnes i omsætningsloftet, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2. Det betyder i praksis, at der ikke opstår krav om selskabsmæssig adskillelse af denne administrative opgave. Der skal dog altid være regnskabsmæssig adskillelse.

1.1.9. Hidtil lovlig tilknyttet virksomhed

Vandselskaber må fortsætte igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed. Se afsnit 10 om overgangsregler.

2. Betingelser for deltagelse i tilknyttet virksomhed

Der er to grundlæggende betingelser for, at et vandselskab må deltage i tilknyttet virksomhed, som begge skal være opfyldt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

1. Der skal bestå en naturlig og snæver sammenhæng mellem vandselskabets hovedvirksomhed og den tilknyttede virksomhed, og
2. vandselskabets samlede tilknyttede virksomhed skal arbejdsmæssigt og økonomisk have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden.

For det første er vandselskabets hovedvirksomhed afgørende for, om det må deltage i en konkret tilknyttet virksomhed. F.eks. har rottebekæmpelse eller drift af forrensningsanlæg sammenhæng med spildevandsforsynings selskabers hovedvirksomhed, men ikke med almene vandforsynings hovedvirksomhed.

Den anden betingelse, der skal opfyldes, er, at vandselskabets samlede tilknyttede virksomhed både arbejdsmæssigt og økonomisk skal have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden. Denne betingelse vil normalt være opfyldt, hvis vandselskabet holder sig under omsætningsbegrænsningen på 3 procent. Omsætningsbegrænsningen på 3 procent gælder ikke for tilknyttet virksomhed i et selvstændigt selskab, hvor en privat investor ejer mere end 60 procent. Men for vandselskabets deltagelse i denne virksomhed er det fortsat en betingelse, at vandselskabets samlede tilknyttede virksomhed skal have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden.

3. Vilkår for deltagelse i tilknyttet virksomhed

Vandselskaber, der ønsker at udøve tilknyttet virksomhed, skal overholde en række grundvilkår, der er fastsat i bekendtgørelsens § 4. Vilkårene skal sikre, at vandselskabers udøvelse af tilknyttet virksomhed ikke medfører højere vandpriser eller unødigt risiko for forbrugerne, og at vandselskaber ikke konkurrerer med private aktører på urimelige vilkår.

3.1. Kommercielle vilkår og begrænset risiko

Følgende vilkår skal opfyldes ved udøvelse af tilknyttet virksomhed:

1. Virksomheden (den tilknyttede virksomhed) skal udøves på kommercielle vilkår.
2. Ved deltagelse i tilknyttet virksomhed skal vandselskabet have en begrundet forventning om at opnå et afkast, der er normalt for den pågældende type virksomhed.
3. Vandselskaber må ikke ved fakturering af ydelser mellem hovedvirksomheden og den tilknyttede virksomhed eller ved fakturering til tredjemand påføre andre virksomheder urimelig konkurrence eller påføre vandselskabets hovedvirksomhed en urimelig risiko.
4. Fordelingen af fællesomkostninger mellem vandselskabets hovedvirksomhed og den tilknyttede virksomhed skal ske efter anerkendte teoretiske principper og metoder for omkostningsfordeling.
5. Et vandselskab må ikke påtage sig at hæfte for forpligtelser for selvstændige selskaber, som udøver tilknyttet virksomhed.

Vilkåret om, at tilknyttet virksomhed skal udøves på kommercielle vilkår, gælder, uanset om den tilknyttede virksomhed er selskabsudskilt eller udøves inden for vandselskabet med selvstændigt regnskab. Det betyder bl.a., at vandselskabers tilknyttede virksomhed ikke må udføres til kostprisen alene.

Kommercielle vilkår betyder endvidere, at vandselskaberne skal have en begrundet forventning om at kunne opnå et afkast på investeringen, der er normalt for den pågældende type virksomhed. Vandselskaberne må ikke yde tilskud med takstmidlerne til den tilknyttede virksomhed. Tilskud vil være i strid med vandsektorlovgivningen, der ikke giver vandselskaber lov til at yde tilskud til tilknyttet virksomhed.

Kommercielle vilkår indebærer også, at vandselskaber ikke må påføre andre virksomheder urimelig konkurrence ved fakturering mellem hovedvirksomhed og tilknyttet virksomhed eller tredjemand. Det gælder bl.a. ved salg af varer eller tjenesteydelser til den kommunale ejer af vandselskabet, der ejer den tilknyttede virksomhed. Kommunen sikrer dette ved at overholde udbuds- og tilbudsreglerne.

Af hensyn til vandselskabets forbrugere, må det heller ikke påføre vandselskabet (hovedvirksomheden) en urimelig risiko. Vandselskaber må derfor ikke hæfte for forpligtelser, der vedrører den tilknyttede virksomhed. Eksempelvis må et vandselskab ikke stille underskudsgaranti eller påtage sig forpligtelser, som vedrører det selvstændige selskab, der udøver tilknyttet virksomhed.

For at overholde kravet om kommercielle vilkår og hensynet til vandselskabets forbrugere, skal vandselskaber, der udøver tilknyttet virksomhed, fordele eventuelle fællesomkostninger efter anerkendte teoretiske principper og metoder for omkostningsfordeling. Vandselskabet må f.eks. ikke stille kapacitet gratis eller for billigt til rådighed for den tilknyttede virksomhed, og der skal altid foretages en forholdsmeæssig fordeling af anlægsaktiverne mellem hovedvirksomheden og de tilknyttede aktiviteter.

Der skal derfor føres separat regnskab til sikring af, at de kommercielle vilkår og øvrige krav bliver overholdt. Se også afsnit 7 om revision.

4. Overskud fra tilknyttet virksomhed

Da tilknyttet virksomhed skal foregå på kommercielle vilkår, skal der være en begrundet forventning om at opnå et normalt afkast, dvs. i samme størrelsesorden som en privat investor ville forvente. Det gælder, uanset om den tilknyttede virksomhed udøves inden for vandselskabet eller i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar. Det er vandselskabets ansvar at foretage tilstrækkelige undersøgelser af grundlaget for deltagelse i tilknyttet virksomhed, herunder muligheden for at opnå et normalt afkast og risikoen forbundet med deltagelsen. Vandselskabet må om nødvendigt inddrage professionel rådgivning.

Selskabsloven, der også gælder for vandselskabers selskaber med tilknyttet virksomhed, regulerer bl.a. uddeling af midler til vandselskabet i form af udbytte eller udlodning.

Det forudsættes efter selskabsloven, at der oparbejdes et passende kapitalberedskab i den tilknyttede virksomhed, før der kan udbetales udbytte til vandselskabet.

For vandselskaber, som udøver tilknyttet aktivitet uden selskabsmæssig adskillelse af aktiviteterne, gælder efter vandsektorloven, at der skal være regnskabsmæssig adskillelse. I den forbindelse kan ligeledes opbygges et passende kapitalberedskab inden for det selvstændige regnskab.

Når der kan udbetales udbytte fra den tilknyttede virksomhed til vandselskabet, indregnes dette som indtægt i vandselskabets hovedvirksomhed, jf. § 23, stk. 1, nr. 4, i bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber.

For selskaber, som udøver tilknyttede aktiviteter i et selvstændigt selskab (datterselskab), træffes beslutning om udbetaling af udbytte til vandselskabet (modervirksomheden) efter selskabslovens udbytteregler. Det betyder bl.a. at vandselskabets ledelse skal vurdere, om det er økonomisk forsvarligt.

Ved opløsning af den tilknyttede virksomhed eller nedsættelse af selskabskapitalen udloddes kapitalen til vandselskabet, der har investeret i den tilknyttede virksomhed.

Selskabslovens § 179 fastsætter nærmere regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt for uddeling af midler i form af udbytte eller udlodning fra selskabet. Der henvises til Erhvervsstyrelsen for yderligere vejledning om selskabsloven.

5. Omsætningsloftet inden for vandselskabet

Vandselskabets tilknyttede virksomhed skal som hovedregel foregå i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar.

Et vandselskab må dog uanset dette udøve tilknyttet virksomhed med en årlig omsætning på op til 2 mio. kr. uden at udskille aktiviteterne til et selvstændigt selskab. Enkelte typer tilknyttet virksomhed skal ikke regnes med ved beregningen af omsætningen med de tilknyttede aktiviteter inden for vandselskabet, jf. § 3, stk. 2. Disse nærmere bestemte aktiviteter, som er undtaget fra beregningen, fremgår af listen i § 2, stk. 2, nr. 7 og 8 samt overgangsbestemmelserne. Omsætningsgrænsen beregnes som et løbende gennemsnit over 3 år, jf. § 5, stk. 1.

Hvis vandselskabets omsætning med tilknyttet virksomhed overskrider omsætningsloftet på 2 mio. kr., skal vandselskabet udskille den tilknyttede virksomhed til et selvstændigt selskab, så omsætningen med tilknyttet virksomhed til stadighed holder sig under 2 mio. kr. inden for vandselskabet.

Der skal altid føres særskilt regnskab med den tilknyttede virksomhed, jf. bekendtgørelsens § 6.

Beregningen af omsætningen skal ske i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 3, stk. 1. Efter denne bestemmelse medregnes salgsværdien af produkter, tjenesteydelser m.v. med fradrag af prisnedslag, merværdiafgift og anden skat, der direkte er forbundet med salget, jf. bilag 1 til årsregnskabsloven. Den maksimale samlede omsætning på 2 mio. kr. pristalsreguleres, jf. lovens § 18, stk. 2.

6. Omsætningsgrænser i et selvstændigt selskab

Omsætningsgrænsen for tilknyttet virksomhed afhænger af, hvor stor en omsætning vandselskabet har med hovedvirksomheden.

Omsætningen i et vandselskabs selskabsudskilte tilknyttede virksomhed må årligt højst udgøre 3 procent af den årlige omsætning i vandselskabet. Vandselskabets selskabsudskilte tilknyttede virksomhed må dog altid udgøre op til 2,5 mio. kr. årligt uanset omsætningen i vandselskabet.

6.1. Omsætning i "40/60" selskaber

Omsætningsgrænsen på 3 procent gælder ikke for et selskab, hvor mere end 60 procent af ejerandelen er ejet af ejere, der

1. ikke direkte eller indirekte besidder ejerandele i et vandselskab, og
2. ikke helt eller delvist er ejet af en ejer, som direkte eller indirekte besidder ejerandele i et vandselskab.

Vandselskabets deltagelse i et selskab med over 60 procent andre ejere er dog stadig omfattet af betingelsen om, at deltagelse i tilknyttet virksomhed skal have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at bekendtgørelsen naturligvis ikke finder anvendelse for aktiviteter, der udøves i et selskab, som er 100 procent ejet af andre end vandselskabet. Endvidere kan et vandselskab sælge sin særlige viden som tilknyttet virksomhed til en virksomhed, der er 100 procent ejet af andre end vandselskabet, uden at dette har betydning for, hvilke aktiviteter dette selskab må udøve.

7. Revision

Vandselskabets tilknyttede virksomhed skal revideres, jf. bekendtgørelsens § 7. Vandselskabet skal kun indsende revisorerklæring, hvis det har udøvet tilknyttet virksomhed. Revisionsinstruksen og paradigmet til revisorerklæring findes på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside.

Revisorerklæringerne indsendes til Forsyningssekretariatet, som videresender revisorerklæring, hvor revisoren har påført en anmærkning, til Energistyrelsen. Ministeren træffer afgørelse om, at vandselskabet skal afstå eller afvikle deres deltagelse i tilknyttet virksomhed, der ikke har nær tilknytning til vandselskabet.

Se også kapitel 11 om modregning og kapitel 12 om straf.

8. Afgrænsning til vandselskabets hovedvirksomhed

Afgrænsningen mellem vandselskabers tilknyttede virksomhed og hovedvirksomheden er pr. 1. marts 2016 ændret med hensyn til konkrete typer af aktiviteter. En række af de konkrete aktiviteter, der efter den hidtil gældende regulering kun måtte udøves som tilknyttet virksomhed, skal fremover udøves som vandselskabets hovedvirksomhed. Omkostninger og overskud skal fra 1. januar 2017 indregnes i vandselskabets økonomiske ramme.

Den nye afgrænsning gælder for virksomhed, der påbegyndes fra og med 1. marts 2016. Igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed kan fortsætte som tilknyttet virksomhed.

Hovedvirksomheden er levering af drikkevand eller rensning af spildevand, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, på grundlag af gældende ret og de særlige sektorlove for vand og spildevand.

Vandforsyningsloven regulerer bl.a. almene vandforsyninger. Et vandselskab, der er en almen vandforsyning, kan ifølge vandforsyningsloven indregne udgifter til indvinding og distribution af vand, herunder lønninger og andre driftsomkostninger, rådgivning af kunder om vandbesparelser samt deltagelse i vandværksamarbejder i vandprisen. Vandselskabets aflæsning af målere til brug for afregning og videregivelse af disse oplysninger til et spildevandsforsyningsselskab betragtes som led i udøvelsen af hovedvirksomheden og ikke som tilknyttet virksomhed. Vandforsyninger kan endvidere som en del af hovedvirksomheden etablere samarbejder mellem almene vandforsyningsanlæg. Salg af vand mellem almene vandforsyningsanlæg anses også som hovedvirksomhed.

Ifølge vandforsyningsloven fastlægges forsyningsområdet for en almen vandforsyning i den kommunale vandforsyningsplan. En almen vandforsyning kan desuden få påbud om midlertidigt at overtage driften af en anden vandforsyning. Kommunalbestyrelsen kan endvidere give påbud om, at en almen vandforsyning skal levere vand til område, der ligger uden for vandforsyningsplanen. Forsyning inden for vandforsyningsplanen og drift eller levering efter kommunalbestyrelsens påbud efter vandforsyningsloven er en del af vandselskabets hovedvirksomhed.

Herudover er drift af vandselskaber uden for vandselskabets vandforsyningsområde ikke en del af vandselskabets hovedvirksomhed.

Miljøbeskyttelsesloven og betalingsloven regulerer spildevandsforsyningsselskaber. Et spildevandsforsyningsselskab kan ifølge betalingsloven indregne de nødvendige omkostninger til at transportere, behandle eller aflede spildevand. Hovedvirksomheden omfatter al behandling af spildevand, der modtages på spildevandsanlægget, herunder også forbrænding af spildevandslam. Spildevandsforsyningsselskabets behandling af spildevand samt forbrænding af slam for andre spildevandsforsyningsselskaber anses dermed også som en del af hovedvirksomheden.

Hovedvirksomheden omfatter ifølge spildevandsbekendtgørelsen endvidere transport af spildevand mod betaling i spildevandsanlæggets ledningsnet, dvs. i spildevandsforsyningsselskabets forsyningsområde. Ved et spildevandsanlæg forstås både åbne og lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning eller behandling af spildevand m.v. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse.

Spildevandsforsyningsselskabets forsyningsområde er udpeget i den kommunale spildevandsplan. Drift af spildevandsanlæg eller spildevandsledninger uden for spildevandsforsyningsselskabets forsyningsområde er ikke en del af vandselskabets hovedvirksomhed. Hvis et vandselskab får myndighedsplåæg om at varetage driften, er det dog en del af hovedvirksomheden.

Vandselskaberne skal være opmærksomme på, at anden lovgivning end vandsektorloven kan fastsætte begrænsninger for vandselskabers aktiviteter, som skal overholdes.

Herunder gennemgås konkrete aktiviteter, som fremover vil være en del af hovedvirksomheden, med mindre vandselskabet vælger at fortsætte igangværende og hidtil lovligt aktiviteter som tilknyttet virksomhed efter overgangsreglerne i bekendtgørelsen.

8. 1. Aktiviteter inden for hovedvirksomheden

Det er fastsat i bekendtgørelsens § 1, stk. 2, at aktiviteter, som et vandselskab skal eller kan udøve som et led i vandselskabets hovedvirksomhed, ikke er tilknyttet virksomhed.

Konkret nævnes følgende aktiviteter, som ifølge bekendtgørelsen kan være en del af hovedvirksomheden:

8.1.1. Salg af vandselskabets rest-, overskuds- eller biprodukter

Vandselskabets bortskaffelse af affald samt produktion og salg af rest-, overskuds- eller biprodukter er en del af hovedvirksomheden, f.eks. biogas, brugt filtersand, gødningsstoffer fra slam og lignende.

Det er en forudsætning, at overskuds- eller biproduktet opstår som led i udøvelse af hovedaktiviteten. Vandselskabet må foretage en vis bearbejdning af rest-, overskuds- eller biproduktet, hvis det er hensigtsmæssigt for vandselskabet for bedre at kunne komme af med produkterne. Det er på den anden side begrænset, hvor stor en bearbejdning der må ske af restprodukterne, uden at det mister sin karakter af hovedvirksomhed. Eksempelvis anses produktion af flaskevand og sodavand ikke som et nødvendigt led i hovedvirksomheden, og det har endvidere karakter af fødevarerproduktion.

Anvendelse af spildevandsslam, aske fra forgasning og forbrænding af biomasse og biomasseaffald er omfattet af slambekendtgørelsen og bioaskebekendtgørelsen. Der henvises til Miljøstyrelsen angående fortolkning af slambekendtgørelsen og bioaskebekendtgørelsen. Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledninger om anvendelse af affald til jordbrugsformål og om anvendelse af bioaske.

8.1.2. Udnyttelse af vandselskabets nødvendige anlægsmæssige kapacitet (bygninger, lokaler, ledninger eller fast ejendom i øvrigt) ved udleje eller bortforpagtning, eksempelvis til antennemaster, elektronisk infrastruktur, parkering eller lager

De bygninger, lokaler, faste ejendomme, behandlingsanlæg og ledningsnet, der er nødvendige for vandselskabet, inklusive de dertil hørende nødvendige arealer, hører til hovedvirksomheden. Indtægter fra udlejning eller forpagtning el. lign. af overkapaciteten på eller i de nødvendige anlæg indgår i hovedvirksomheden. Vandselskabet må ikke opbygge ekstra kapacitet med henblik på udleje m.v., men må gerne indrette den nødvendige anlægsmæssige kapacitet hensigtsmæssigt ud fra de hensyn, som vandselskabet særligt skal varetage.

Indtægter fra udleje af plads til elektronisk infrastruktur, f.eks. antennemaster eller kapacitet i kloakrør, indgår i hovedvirksomheden. Efter lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v. kan ejere af bygninger m.v. på mere end 2 etager, herunder vandselskaber, blive påbudt at placere antennesystemer på f.eks. vandtårne eller andre høje bygninger. Efter graveloven kan vandselskaber endvidere forpligtes til at give bredbåndsudbydere adgang til spildevandsforsyningsnets forsyningsnet, herunder kloakrør, spildevandsledninger og eventuelle trækrør, som vandselskabet har etableret i nettet. Vederlag eller lejeindtægter fra disse aktiviteter indregnes som indtægt i hovedvirksomheden.

Vandselskabet kan som led i hovedvirksomheden sælge, udleje eller bortforpagte eventuel overkapacitet af bygninger, lokaler eller fast ejendom. Vandsektorloven forpligter ikke vandselskaber til at afskaffe en eksisterende overkapacitet.

Vandselskabet må foretage nødvendig udbygning eller ombygning af hensyn til vandselskabets mulighed for at udøve hovedvirksomheden. Selv om indtægter fra udlejning af m.v. skal indgå i hovedvirksomheden, kan udlejningsvirksomhed i større omfang af f.eks. lejligheder og kontorfaciliteter ikke anses som vandselskabets hovedvirksomhed. Eksempelvis falder det ikke ind under et vandselskabs virksomhed at anskaffe eller ombygge tidligere driftsbygninger med henblik på udlejning eller salg. Det ville gå ud over rammerne for, hvad der må betegnes som en naturlig og snæver sammenhæng med vandforsynings- eller spildevandsforsyningsaktiviteten, og der er dermed ikke hjemmel i sektorlovene til at opkræve midler til at anskaffe unødvendig kapacitet.

8.1.3. Udnyttelse eller salg af energi, der hidrører fra vandselskabets hovedvirksomhed

Vandselskabers udnyttelse eller salg af energi fra f.eks. spildevandsslam eller restvarme indgår som en del af hovedvirksomheden.

Vandselskabers el- og varmeproduktion på grundlag af egne energiresourcer skal fra den 1. januar 2017 foregå inden for hovedvirksomheden. Dog har vandselskaber mulighed for at fortsætte igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed som tilknyttet virksomhed. Derved undgås tvangsmæssige omstruktureringer af eksisterende selskabsstrukturer.

Muligheden for at fortsætte igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed omfatter salg af el og varme fra behandling af spildevandsslam. Disse aktiviteter har vandselskaberne hidtil måttet udføre uden økonomisk begrænsning for at sikre, at der kunne ske fuld udnyttelse af ressourcerne. Det er teknisk sket ved, at vandselskaberne var fritaget fra at regne omsætningen fra salg af el og varme med i det loft over omsætningen med tilknyttet virksomhed, der ellers er fastsat for vandselskaber.

Vandselskabernes energiproduktion kan være omfattet af enten elforsynings-, varmforsynings- eller naturgasforsyningslovene. Der er efter vandsektorlovens § 19, stk. 1, krav om, at vandselskaberne skal holde aktiviteter forbundet med vandforsyning og spildevandsforsyning regnskabsmæssigt adskilt fra aktiviteter omfattet af lov om elforsyning, lov om varmforsyning og lov om naturgasforsyning, men ministeren kan fastsætte regler om, i hvilke tilfælde der ikke skal være regnskabsmæssig adskillelse.

Vandsektorloven stiller ikke krav om, at der skal være selskabsmæssig adskillelse mellem på den ene side de aktiviteter, der er forbundet med vandforsyning eller spildevandshåndtering, og på den anden side de aktiviteter, der er forbundet med elforsyning, varmforsyning eller naturgasforsyning.

Der er krav om selskabsmæssig adskillelse i elforsyningsloven og naturgasforsyningsloven.

Et vandselskab er ofte ikke et kollektivt varmforsyningsanlæg, da det ikke har til formål at drive anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Varmeforsyningsloven forhindrer ikke, at vandselskaber selv producerer varme og sælger den overskydende varme til markedet, og der er ikke krav om selskabsmæssig adskillelse, når vandselskabet producerer procesvarme og sælger overskuddet til markedet. Der er ikke fastsat krav i vandsektor- eller varmforsyningsloven om, hvor stor en andel af varmen vandselskabet selv skal anvende.

Kommuner må deltage i produktion af biogas til naturgasnettet gennem et fælleskommunalt naturgasselskab, som eksisterede den 2. maj 2012. Herudover må kommuners vandselskaber anvende biogassen til produktion af el eller varme til anvendelse i vandselskabet og sælge overskuddet til markedet.

Reglerne gennemgås oversigtligt herunder. For nærmere oplysninger henvises til de øvrige relevante love, bekendtgørelser og vejledninger, herunder Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk.

Elforsyningsloven

Når et vandselskab producerer elektricitet, bliver det omfattet af elforsyningsloven. Det gælder enhver form for elproduktion, som et vandselskab foretager.

Det kan derfor være nødvendigt for vandselskabet at søge om dispensation efter elforsyningsloven. Der er efter elforsyningsloven f.eks. krav om, at elforsyningsaktiviteter skal være selskabsmæssigt adskilt fra vand- eller spildevandsforsyningsaktiviteter.

Vandselskaber, som efter de hidtil gældende regler har kunnet producere elektricitet som tilknyttet virksomhed uden krav om selskabsmæssig adskillelse efter vandsektorloven, må forventes at have opnået en dispensation efter elforsyningsloven. Disse vandselskaber kan fortsætte elproduktionen som hovedvirksomhed eller eventuelt som tilknyttet virksomhed efter overgangsreglerne.

Vandselskaber, der fortsætter elproduktionen som tilknyttet virksomhed, skal holde elproduktionen regnskabsmæssigt adskilt fra vandselskabets aktiviteter, og skal bl.a. foretage en forholdsmæssig fordeling af fællesomkostningerne mellem elproduktionen og vandselskabets hovedvirksomhed.

Der er efter elforsyningslovens § 11 krav om tilladelse fra Energistyrelsen, før nye elproduktionsanlæg kan etableres eller ændres. Ansøgning om tilladelse sendes til Energistyrelsen. Hvis vandselskabets anlæg til elproduktion har en kapacitet på over 25 MW, kræves endvidere bevilling efter elforsyningslovens § 10. Ansøgning om bevilling sendes til Energistyrelsen.

Reglerne om bevillingspligtige anlæg vil ikke blive gennemgået i denne vejledning, men Energistyrelsen kan vejlede i konkrete tilfælde.

Varmeforsyningsloven

Der er normalt ikke krav om selskabsmæssig adskillelse mellem varmeproduktion og anden produktion efter varmforsyningsloven. Der er ikke tale om et kollektivt varmforsyningsanlæg, hvis anlægget har en varmekapacitet på under 0,25 MW.

Vandselskaber kan derfor normalt anvende varme fra f.eks. spildevand til procesformål eller sælge overskudsvarmen, når vandselskabet ikke har til formål at levere varme til at opvarme bygninger (kollektivt varmforsyningsanlæg).

Hvis anlægget, som producerer varme, er et kollektivt varmforsyningsanlæg gælder der særlige regler om godkendelse af anlægget samt særlige regler om prisfastsættelse af varmen. Omkostningerne til varmeproduktionsanlægget skal i sådanne tilfælde afholdes inden for det selvstændige regnskab, og der skal ske en forholdsmæssig fordeling af fællesomkostningerne mellem varmeproduktionen og andre omkostninger. Reglerne for kollektive varmforsyningsanlæg vil ikke blive gennemgået i denne vejledning, men Energistyrelsen kan vejlede i konkrete tilfælde.

Biogas

Vandselskaber kan anvende biogas fra spildevandsslam i hovedvirksomheden uden at blive omfattet af naturgasforsyningsloven, f.eks. til produktion af varme og el. Hvis biogassen derimod opgraderes og sælges til naturgas- eller bygasnettet, bliver vandselskabet omfattet af naturgasforsyningsloven, der gælder for produktion af biogas, gas fra biomasse og andre typer gas, hvis gassen teknisk og sikkert kan og bliver injiceret og transporteret gennem naturgassystemet.

Kommuner må deltage i produktion af biogas gennem et fælleskommunalt naturgasselskab, som eksisterede den 2. maj 2012. Kommuners vandselskaber må herudover anvende biogassen til produktion af el eller varme til anvendelse i vandselskabet og sælge overskuddet til markedet. Hvis vandselskabet efter naturgasforsyningslovens § 5, stk. 3, må opgradere og sælge gas, skal vandselskabet holde aktiviteter forbundet med vandselskabets aktiviteter regnskabsmæssigt adskilt fra aktiviteter forbundet med naturgasforsyningsloven. Der skal ske en forholdsmæssig fordeling af fællesomkostningerne mellem vandselskabet og naturgasproduktionen. Et eventuelt overskud fra salg af biogas til naturgas- eller bygasnettet kan anvendes til vandselskabets aktiviteter.

Reglerne om salg og evt. opgradering af biogas vil ikke blive gennemgået i denne vejledning, men Energistyrelsen kan vejlede i konkrete tilfælde.

Bekendtgørelse om vandselskabers udnyttelse af egne energiresourcer

Pr. 1. januar 2017 gælder bekendtgørelse nr. 1592 af 15. december 2016 om vandselskabers udnyttelse af egne energiresourcer (energiressourcebekendtgørelsen).

Vandselskaber må ifølge vandsektorloven som en del af hovedvirksomheden producere el og varme på basis af deres egne ressourcer, f.eks. spildevandsslam. Der kan f.eks. også være tale om udnyttelse af højde- og temperaturforskelle i drikkevand.

Med energiressourcebekendtgørelsen er der ikke længere krav om selskabsmæssig og regnskabsmæssig adskillelse mellem vandselskaber og vandselskabers el- og varmeproduktion, når produktionen alene er baseret på vandselskabets egne energiresourcer.

Ved egne energiresourcer forstås ifølge bekendtgørelsens § 1, nr. 2, de ressourcer, der indgår i vandselskabers drikkevands- og spildevandsaktiviteter, herunder hjælpestoffer, der anvendes i begrænset omfang med henblik på at optimere behandlingen af egne energiresourcer.

Bekendtgørelsen åbner ikke mulighed for, at vandselskabet varetager konventionel affaldsforbrænding. Tilsætning af små mængder organisk affald med henblik på at optimere behandlingen af spildevandsslam som led i vandselskabets udnyttelse af egne energiresourcer sidestilles dog ikke med konventionel affaldsforbrænding eller -behandling. Der skal på baggrund af lovbemærkningerne være tale om energimæssigt ubetydelige mængder organisk affald, og de skal tilsættes for at optimere behandlingen af spildevandsslam. Hvis det organiske affald således kan erstatte andre hjælpestoffer med henblik på at optimere behandlingen af spildevandsslammet, og mængden er energimæssigt ubetydelig, vil det kunne betragtes som "egne ressourcer". Tilsætningen af organisk affald må ikke have til formål at bortskaffe affald eller at omgå reglerne.

8.1.4. Vandselskabets driftsopgaver, der vedrører håndtering af tag- og overfladevand i forbindelse med medfinansieringsprojekter, jf. § 1, stk. 5, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Et vandselskab, der har indgået aftale om et medfinansieringsprojekt, kan varetage driftsopgaver i projektet som en del af hovedvirksomheden. Det er dog ikke et krav efter vandsektorloven, at vandselskabet skal varetage driftsopgaver for projektejer. Det er fortsat muligt, at projektejer står for driftsopgaverne eller køber eventuel overskydende kapacitet som tilknyttet virksomhed fra vandselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 1.

Vandselskabet og projektejer kan ændre en indgået medfinansieringsaftale, når dette er i overensstemmelse med reglerne om medfinansieringsprojekter, og parterne har fundet ændringen hensigtsmæssig. Ændringen, herunder vandselskabets overtagelse af dele af driften, vil indgå som en del af vandselskabets hovedvirksomhed. Dette omfatter også vandselskabets overtagelse af driftsopgaver, som ikke tidligere indgik i den oprindelige aftale. Ændring af en medfinansieringsaftale medfører en justeret betaling til projektejer.

Vandselskabet kan ikke varetage typer af driftsopgaver, der ligger ud over de opgaver, vandselskabet normalt varetager som en del af hovedvirksomheden.

8.1.5. Vandselskabets varetagelse af fælles obligatoriske tømningsskemaer for humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra samletanke og bundfældningstanke, jf. § 1, stk. 7, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Reglerne om tømningsskemaer fremgår af spildevandsbekendtgørelsens kapitel 18, herunder især § 60, stk. 3, hvoraf det fremgår, at tømningsskemaerne administreres af kommunalbestyrelsen eller det kommunalbestyrelsens udpegede selskab. De indsamlede produkter fra tømningsskemaen afleveres på spildevandsanlægget, hvor det behandles mod betaling. Et spildevandsforsyningsselskab må endvidere varetage indsamling og kørsel forbundet med tømningsskemaen, hvis kommunalbestyrelsen har besluttet det.

Selv om vandselskabets varetagelse af fælles obligatoriske tømningsskemaer er en del af vandselskabets hovedvirksomhed, skal omsætningen holdes regnskabsmæssigt adskilt fra vandselskabets øvrige hovedvirksomhed, da ordningen skal dækkes af bidrag fra de berørte ejere. Det fremgår af § 3, stk. 3, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

8.1.6. Vandselskabets varetagelse af opgaver omfattet af §§ 4 og 4 c i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. vedrørende påbud om kloakering m.v. af ejendomme i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, og § 30, stk. 1, og afdragsordninger i den forbindelse

Afdragsordninger efter betalingslovens § 4 er en del af vandselskabets hovedvirksomhed. Da afdragsordningen som udgangspunkt økonomisk skal hvile i sig, skal der føres separat regnskab med ordningen. Et eventuelt samlet tab på ordningen finansieres over de almindelige spildevandstakster.

De nærmere regler om afdragsordningen er fastsat i bekendtgørelse nr. 108 af 29. januar 2015 om afdragsordninger, fristfastsættelse for spildevandshåndtering og tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt.

Spildevandsforsyningsselskaber kan efter betalingslovens § 4 c endvidere tilbyde ejere af ejendomme, som er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets anlæg, at administrere driften og vedligeholdelsen af ejendoms ejerens spildevandsanlæg (ledninger) mod betaling. Ejendomsretten overgår dog ikke til spildevandsforsyningsselskabet.

Spildevandsforsyningsselskabets driftsopgaver vedrørende en ordning etableret i henhold til betalingslovens § 4 c er ligeledes en del af vandselskabets hovedvirksomhed.

8.2. Indtægter fra aktiviteter i hovedvirksomheden

Vandselskaber skal økonomisk hvile i sig selv. Det indebærer, at vandselskabets indtægter og omkostninger skal balancere. Der er fastsat nærmere regler om reguleringsperiodernes længde i bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber.

Vandselskabernes salg af overskuds-, rest- og biprodukter samt udnyttelse af overkapacitet skal ske på kommercielle vilkår, dvs. til markedspris, med mindre der ved lov eller i medfør af lov er fastsat særlige regler om betaling, der fraviger dette. Derfor må der forventes indtægter fra de aktiviteter, der skal foregå på markedsvilkår.

Indtægterne fra salg af overskuds-, rest- og biprodukter samt udnyttelse af overkapacitet indgår i vandselskabets økonomi. For at vandselskabets økonomi kan balancere inden for reguleringsperioden, skal vandselskabet nedregulere indtægterne fra taksterne og derved tage højde for indtægter fra disse aktiviteter.

9. Serviceselskaber

Vandselskaber kan lade deres servicefunktioner varetage i et serviceselskab med hjemmel i vandsektorlovens § 19, stk. 2. Et serviceselskab betragtes ikke som et vandselskab eller en del af et vandselskab, og vandsektorlovens § 18 samt bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed giver derfor ikke hjemmel til, at serviceselskaber kan varetage tilknyttet virksomhed.

Serviceselskabet vil kunne betjene andre forsyningsvirksomheder i koncernen, f.eks. inden for el-, gas- og varmforsyning samt fjernkøling, uden at det betragtes som tilknyttet virksomhed. Servicefunktionerne for de enkelte vand- og spildevandsforsyninger skal holdes regnskabsmæssigt adskilt, således at de enkelte forsyninger betaler for deres ressourcebræk i serviceselskabet.

Ved servicefunktioner i et serviceselskab, jf. lovens § 19, stk. 2, forstås alene de opgaver og støttefunktioner, der er nødvendige for, at vandselskabet kan levere de ydelser, som er vandselskabets hovedydelse. Det kan være anvendelse af fælles tegnestue, projekteringsafdeling, maskinpark, it-systemer, driftspersonale, biler, opkrævningsfunktioner og andre administrative funktioner og lignende, herunder de administrationsbygninger, som er nødvendige for at udøve servicefunktioner.

Vandselskaber kan endvidere lade deres servicefunktioner varetage af et kommercielt selskab, der ikke er i selskabs- eller anden ejermæssig forbindelse med vandselskabet. Vandsektorloven regulerer ikke denne type selskaber, som derfor heller ikke er bundet af reglerne om tilknyttet virksomhed.

10. Overgangsbestemmelser

Efter den 1. marts 2016 må vandselskaber påbegynde de typer tilknyttet virksomhed, som er nævnt i bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Hvis et vandselskab op til den 1. marts 2016 har udøvet tilknyttet virksomhed, som fra 1. marts 2016 anses som en del af hovedvirksomheden, kan vandselskabet flytte denne virksomhed ind under hovedvirksomheden med virkning fra 1. januar 2017, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3. For at det kunne ske, skulle vandselskabet senest den 15. maj 2016 give Forsyningssekretariatet meddelelse herom, så vandselskabets omkostninger og indtægter med den tilknyttede virksomhed kunne indregnes i vandselskabets økonomiske ramme for hovedvirksomheden.

Hvis et vandselskab før den 1. marts 2016 har udøvet tilknyttet virksomhed, som var tilladt efter de hidtil gældende regler, er det tilladt for vandselskabet at fortsætte med denne tilknyttede virksomhed, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4. Vandselskabet skal dog give meddelelse herom til Forsyningssekretariatet med henblik på en korrekt fastsættelse af den økonomiske ramme. Betingelser, vilkår

og omsætningsgrænser for denne udøvelse følger af den til enhver tid gældende bekendtgørelse om tilknyttet virksomhed.

Vandselskabet kan ifølge bekendtgørelsens § 9, stk. 5, også på et senere tidspunkt beslutte at flytte tilknyttet virksomhed fra før 1. marts 2016 ind i hovedvirksomheden. Vandselskabet skal i så fald give Forsyningssekretariatet besked om det med henblik på indregning i hovedvirksomheden. Vandselskabet har ikke krav på, at indregningen sker straks, men Forsyningssekretariatet meddeler vandselskabet, fra hvilket år det vil blive indregnet i den økonomiske ramme. Vandselskabet skal give Forsyningssekretariatet de oplysninger, som er nødvendige for at indregne den tilknyttede virksomhed i hovedvirksomheden.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 9, stk. 6, at omsætning fra igangværende og hidtil lovlig salg af varme og el, der hidrører fra vandselskabets behandling af spildevandsslam, jf. stk. 4, ikke medregnes i den samlede omsætning efter § 3, stk. 1.

10.1. Tidligere overgangsbestemmelser

Fra den 1. januar 2010, hvor den første vandsektorlov trådte i kraft, måtte vandselskaber alene deltage i anden virksomhed, når denne havde nær tilknytning til forsyningsvirksomheden og blev udøvet på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar. Den første bekendtgørelse om tilknyttede aktiviteter trådte i kraft 22. oktober 2010. Fra det tidspunkt måtte vandselskaber alene påbegynde nye tilknyttede aktiviteter, hvis disse var opført på positivlisten i § 2, stk. 1, eller § 3, stk. 2. Vandselskaberne måtte dog fortsætte med at udøve igangværende og hidtil lovlige aktiviteter, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 9. Dermed menes, at aktiviteterne på det tidspunkt, hvor bekendtgørelsen trådte i kraft, skal have været udført på et lovligt grundlag.

11. Modregning

Bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed har en udtømmende liste over de aktiviteter, som et vandselskab lovligt må engagere sig i.

I det omfang, hvor et kommunalt ejet vandselskab understøtter eller foretager aktiviteter i strid med reglerne om tilknyttet virksomhed, vil det have den konsekvens, at vandselskabets ejer vil blive modregnet i bloktilskuddet. Dette følger af blandt andet lov om kommuners afståelse af vandselskaber (stoploven).

Stoploven gælder for de kommuner, der ejer vandselskaber.

Efter stoploven må vandselskaber kun deltage i anden virksomhed, når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, jf. stoplovens § 7, og når den udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar, jf. § 18 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Hvis der herudover anvendes midler, betragtes det som uddelinger efter stoplovens § 2, stk. 3. En uddeling omfattet af stoploven medfører, at den kommunale ejer bliver modregnet i bloktilskuddet. Kommunalt ejede vandselskaber må f.eks. ikke deltage i tilknyttet virksomhed ud over de aktiviteter

og omsætningsgrænser, som er fastsat i vandsektorloven og bekendtgørelsen om tilknyttet virksomhed.

Endvidere er det ikke tilladt for kommunalt ejede vandselskaber at understøtte tilknyttet virksomhed med økonomisk tilskud eller ved at stille kapacitet eller kapital gratis til rådighed, da dette er i strid med vilkårene om kommercielle vilkår. Investering i tilknyttet virksomhed, der giver et normalt afkast, betragtes derimod ikke som ydelse af tilskud.

Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer i tilfælde af overtrædelse af reglerne afgørelse om, at det kommunalt ejede vandselskab skal afstå eller afvikle deltagelsen i anden virksomhed.

Elforsynings-, varmforsynings- og naturgasforsyningsloven indeholder lignende regler om modregning i det kommunale bloktilskud, som kan være relevante for aktiviteter i kommunalt ejede vandselskaber, der har aktiviteter inden for el, varme eller biogas.

12. Straf

Bekendtgørelsen indeholder straffebestemmelser i § 8.

Det fremgår bl.a., at der er bødestraf for deltagelse i tilknyttet virksomhed i strid med bekendtgørelsens bestemmelser, og for undladelse af at overholde bekendtgørelsens kapitel 3 om regnskab og revision m.v.

Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. § 8, stk. 2.

Revisorinstruks om erklæring for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

Revisorinstruks om erklæring for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed

Center for forsyning

Dato
8. maj 2017

J nr. 2017-1455

ACJ/MMA

Indhold

Kapitel 1. Formål med instruksen	1
Kapitel 2. Udførelse af revisionen	2
Kapitel 3. Tjekliste ved revision.....	3
4.1. Indhente beskrivelse mv. fra selskabet	3
4.2. Gennemgang og kontrol af indhentet materiale	4
Kapitel 4. Frist for indsendelse af erklæringen	5
BILAG 1. Erklæring	6

Kapitel 1. Formål med instruksen

Denne revisorinstruks er udstedt i medfør af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets [bekendtgørelse nr. 1227 af 3. oktober 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed](#) (herefter bekendtgørelsen).

Formålet med revisors undersøgelser er at påse, om vandselskabet (herefter selskabet) overholder reglerne i bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed. Revisor skal afgive erklæringen til selskabet om de forhold, der fremgår af bekendtgørelsens § 7, stk. 1.

Bekendtgørelsen indeholder regler om:

- En positivliste over tilknyttet virksomhed, som vandselskaber må deltage i.
- Villkårene for deltagelse i disse aktiviteter.
- Undtagelsen fra kravet om selskabsmæssig udskillelse i vandsektorlovens § 18, stk. 1, 3. pkt.
- Grænser for omsætningen med tilknyttet virksomhed.
- Regnskab og revision.

Bekendtgørelsen henviser til vandsektorlovens § 18, som gengives nedenfor.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Side 1/7

Boks. Vandsektorlovens § 18

§ 18. Vandselskaber kan kun deltage i anden virksomhed, når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar. Den tilknyttede virksomhed kan have andre ejerskabsforhold end vandselskabet. Kravet om udskillelse i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar gælder dog ikke for tilknyttet virksomhed, hvis samlede omsætning udgør mindre end 2 mio. kr. årligt. Den tilknyttede virksomhed, der ikke er udskilt i et selvstændigt selskab, skal regnskabsmæssigt holdes adskilt fra aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning.

Stk. 2. Beløbsgrænsen i stk. 1, 3. pkt., reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt den af finansministeren bekendtgjorte tilpasningsprocent for det pågældende finansår efter lov om satsreguleringsprocent. De således regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Reguleringen efter 1. pkt. foretages første gang med virkning for 2011.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om den i stk. 1 nævnte virksomhed, herunder om, hvilke typer virksomhed der kan udøves efter stk. 1, og om, at omsætningen vedrørende visse typer af tilknyttet virksomhed ikke skal indgå i beregningen af vandselskabets samlede omsætning fra tilknyttet virksomhed i relation til kravet om udskillelse, jf. stk. 1. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om omsætningen vedrørende den tilknyttede virksomhed, herunder om omsætningen i tilknyttet virksomhed, hvor en fastsat andel af selskabet ejes af erhvervsdrivende, fonde, foreninger m.v., der ikke samtidig ejer vandselskaber, samt om anvendelse af overskud fra tilknyttet virksomhed. Desuden kan ministeren fastsætte regler om regnskabs- og forretningsmæssige forhold og om, at der skal indhentes erklæringer fra vandselskabets revisor eller en statsautoriseret revisor.

For vejledning om reglerne henvises også til Energistyrelsens [vejledning om vandselskabers deltaelse i tilknyttet virksomhed \(nr. 9038 af 26/01/2017\)](#).

Kapitel 2. Udførelse af revisionen

Erklæringen skal afgives af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Revisionen udføres i overensstemmelse med internationale standarder ved erklæringer og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt denne instruks.

Af erklæringen skal fremgå, at revisors undersøgelser er udført i overensstemmelse med denne instruks. Eventuelle forbehold eller fremhævelse af forhold skal fremgå af erklæringen i overensstemmelse med den gældende bekendtgørelse om godkendte revisors erklæringer.

På baggrund af de af revisor udførte undersøgelser afgiver revisor en erklæring med høj grad af sikkerhed med udgangspunkt i erklæringen i bilag 1.

Revisors undersøgelser planlægges under hensyntagen til, hvorledes selskabet har tilrettelagt forretningsgange og eventuelle interne kontroller med henblik på at overholde bekendtgørelsens regler for tilknyttet virksomhed.

Revisor kan som led i sit arbejde anmode selskabets ledelse om at afgive en erklæring om overholdelsen af reglerne, herunder hvorvidt ledelsen har fundet det nødvendigt at indhente juridisk bistand til afklaring af deltagelsen i tilknyttet virksomhed.

Selskabet skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af, at selskabet opfylder reglerne for deltagelse i tilknyttet

virksomhed. Selskabet skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Kapitel 3. Tjekliste ved revision

Ved gennemgangen af, om selskabet overholder bekendtgørelsens regler og alene deltager i tilladte former for tilknyttet virksomhed ifølge § 2, udføres nedenstående handlinger.

4.1. Indhente beskrivelse mv. fra selskabet

Revisor indhenter en af selskabets ledelse udarbejdet beskrivelse, der på en korrekt og fyldestgørende måde redegør for årets aktiviteter i selskabets hovedvirksomhed.

Hvis det er aktuelt, skal beskrivelsen desuden indeholde en redegørelse for årets tilknyttet virksomhed og med henvisning til det relevante nr. i positiv listen, jf. § 2, stk. 2.

Redegørelsen skal indeholde oplysning om den årlige omsætning for hver tilknyttet virksomhed, samt om den tilknyttede virksomhed udføres i vandselskabet eller i selskaber, som er helt eller delvis ejet af vandselskabet.

Desuden redegøres der for, om vandselskabet har fortsat igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed, som var tilladt efter de tidligere regler, jf. § 9, stk. 4, 1. pkt.

Det oplyses i redegørelsen, om vandselskabet har givet meddelelse til Forsyningssekretariatet om fortsættelse af igangværende og hidtil lovlig tilknyttet virksomhed, som samtidig er omfattet af § 1, stk. 2 i bekendtgørelsen.

Når de tilladte former for tilknyttet virksomhed efter § 2 udføres gennem selskaber helt eller delvis ejet af selskabet, skal redegørelsen tillige indeholde de relevante oplysninger i § 5 om omsætningsgrænser, ejere og ejerandele. Selskabet kan om fornødent indhente en redegørelse herom fra det pågældende selskab, og efter omstændighederne anmode om en revisorerklæring på redegørelsen.

Redegørelsen skal også indeholde den konkrete beregning af årsomsætningen i relation til undtagelsen fra kravet om selskabsudskillelse (§ 3).

Beskrivelsen skal endvidere, for hver tilknyttet virksomhed, redegøre for opfyldelsen af følgende to betingelser (§ 2, stk. 1):

- Der skal bestå en naturlig og snæver sammenhæng mellem vandselskabets hovedvirksomhed og den tilknyttede virksomhed, og
- Vandselskabets samlede tilknyttede virksomhed skal arbejdsmæssigt og økonomisk have et væsentligt mindre omfang end hovedvirksomheden.

4.2. Gennemgang og kontrol af indhentet materiale

Revisors kontrol vedrørende § 7, stk. 1, nr. 1, 2 og 4

Revisor gennemgår det indhentede materiale og kontrollerer, at ledelsens oplysninger er korrekte og dækkende til opfyldelse af §§ 2, 3 og 5.

Ved kontrollen påses særligt, at:

- Omsætningen for selskabets hovedvirksomhed ikke indeholder omsætning fra tilknyttet virksomhed.
- Omsætningen fra tilknyttet virksomhed, ikke indeholder omsætning fra tilknyttet virksomhed beskrevet i § 2, nr. 7 og 8 i bekendtgørelsen, jf. § 3, stk. 2.

Revisors kontrol vedrørende § 7, stk. 1, nr. 3

Ved gennemgangen af, om selskabet opfylder vilkårene for deltagelse i tilknyttet virksomhed (§ 4), udføres følgende handlinger:

Revisor indhenter og kontrollerer den af selskabet tilvejebragte dokumentation for, at selskabet har udøvet den tilknyttede virksomhed på kommercielle vilkår, og at selskabet har haft en begrundet forventning om at opnå et afkast, der er normalt for den pågældende type virksomhed (§ 4, stk. 1, nr. 1 og 2).

Selskabets dokumentation kan være budgetter, investeringskalkuler eller lignende.

Revisor indhenter og kontrollerer den af selskabet tilvejebragte dokumentation for, at selskabet ikke ved fakturering af ydelser mellem hovedvirksomheden og den tilknyttede virksomhed påfører andre virksomheder urimelig konkurrence eller påfører hovedvirksomheden en urimelig økonomisk risiko. Fordelingen af fællesomkostninger mellem hovedvirksomheden og de tilknyttede virksomheder skal ske efter rimelige, driftsøkonomiske principper. Selskabet må ikke påtage sig at hæfte for forpligtelser for selvstændige selskaber, som udøver tilknyttet virksomhed (§ 4, stk. 1, nr. 3-5).

Eksempler på krydssubsidiering kan være udveksling af personel, finansiel eller teknisk bistand mellem de involverede virksomheder samt ved køb og salg af ydelser eller aktiver på gunstige vilkår.

Revisors kontrol vedrørende § 7, stk. 1, nr. 5

Det kontrolleres, at selskabet – med henblik på at undgå krydssubsidiering og konkurrenceforvridning (§ 4) - løbende fører et separat regnskab for tilknyttet virksomhed, som ikke er udskilt i et selvstændigt selskab (§ 6). Ved kontrollen påses, at regnskabet i al væsentlighed giver et korrekt og fyldestgørende billede af aktiviteterens økonomiske resultat og finansielle stilling.

Kapitel 4. Frist for indsendelse af erklæringen

Selskabet indsender senest 1. maj hvert år erklæringen til Forsyningssekretariatet, jf. § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

BILAG 1. Erklæring

Den uafhængige revisors erklæring om [indsæt selskabsnavn(e)] deltagelse i tilknyttet virksomhed

Til Forsyningssekretariatet

Vi har fået som opgave at afgive erklæring i henhold til § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1227 af 3. oktober 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed om, hvorvidt [indsæt selskabsnavn(e)] har overholdt reglerne i bekendtgørelse nr. 1227 af 3. oktober 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed i perioden 1. januar – 31. december [indsæt år].

Vores konklusion udtrykkes med høj grad af sikkerhed.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for [indtast selskabsnavn] og Forsyningssekretariatets og Energistyrelsens kontrol med vandselskabernes overholdelse af bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed og bør ikke udleveres til eller anvendes af andre.

Ledelsens ansvar

Ledelsen har ansvaret for at overholde reglerne i den gældende bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at sikre overholdelsen af den relevante lovgivning og for at der ikke sker væsentlige overtrædelser, uanset om disse skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er på grundlag af vores arbejde at udtrykke en konklusion om, hvorvidt selskabet overholder reglerne i bekendtgørelsen for perioden 1. januar – 31. december [indsæt år]. Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000 Andre erklæringer med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt Energistyrelsens revisionsinstruks af 8. maj 2017 om erklæring for vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for vores konklusion.

[Indtast revisionsfirmaets navn] er underlagt international standard om kvalitetsstyring ISQC 1 og anvender således et omfattende kvalitetsstyringssystem,

herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i FSR – danske revisorers retningslinjer for revisors etiske adfærd (etiske regler for revisorer), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, faglig kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd.

Vi har som led i vores arbejde stikprøvet foretaget undersøgelse af information, der understøtter følgende forhold:

1. Vandselskabets overholdelse af kravet i vandsektorlovens § 18, stk. 1 og ovennævnte bekendtgørelses § 3 om udskillelse af tilknyttet virksomhed i et selvstændigt selskab.
2. Vandselskabets overholdelse af § 2, stk. 1 og 2, om hvilken tilknyttet virksomhed, vandselskabet må deltage i.
3. Vandselskabets overholdelse af § 4, om vilkår for vandselskabets deltagelse i tilknyttet virksomhed.
4. Vandselskabets overholdelse af § 5, stk. 1 om omsætningsgrænser.
5. Vandselskabets overholdelse af § 6 om separat regnskab med tilknyttet virksomhed.

Det er vores opfattelse, at det udførte arbejde giver et tilstrækkeligt grundlag for vores konklusion.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at [indsæt selskabsnavn (ø)] i perioden 1. januar – 31. december [indsæt år], i alle væsentlige henseender, har overholdt reglerne i bekendtgørelse nr. 1227 af 3. oktober 2016 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

By, den ##. ##### 201#

Revisorfirma
CVR-nr. ##

NN
statsautoriseret eller registreret revisor

Med venlig hilsen

Side 7/7

Bekendtgørelse 2016-12-15 nr. 1592

Bekendtgørelse om vandselskabers udnyttelse af egne energiresourcer

I medfør af § 2, stk. 4, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 418 af 25. april 2016, og § 19, stk. 6, i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, som ændret ved lov nr. 132 af 16. februar 2016, fastsættes:

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende:

1. *Vandselskaber*: vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.
2. *Egne energiresourcer*: ressourcer, der indgår i vandselskabers drikkevands- og spildevandsaktiviteter, herunder hjælpestoffer, der anvendes i begrænset omfang med henblik på at optimere behandlingen af egne energiresourcer.

§ 2. Anlæg til produktion af el, der ejes og anvendes af vandselskaber, og som alene anvender vandselskabets egne energiresourcer fra hovedvirksomheden, anses som mindre anlæg eller mindre omfattende aktiviteter, jf. § 2, stk. 4, i lov om elforsyning.

§ 3. Kravet i § 37 a, stk. 4, i lov om elforsyning om selskabsmæssig adskillelse mellem aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold og aktiviteter omfattet af lov om elforsyning, lov om varmforsyning eller lov om naturgasforsyning, gælder ikke, såfremt aktiviteterne alene vedrører vandselskabets udnyttelse af egne energiresourcer, jf. § 2.

§ 4. Vandselskabers anvendelse af midler, som hidrører fra anlæg omfattet af § 2, udgør ikke en uddeeling, som er omfattet af § 37 i lov om elforsyning.

§ 5. Forbuddet i elforsyningslovens § 37 a, stk. 3, mod at vandselskaber må anvende midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af lov om elforsyning eller lov om varmforsyning, til aktiviteter omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, gælder ikke for anlæg omfattet af § 2.

§ 6. Kravet i vandsektorlovens § 19, stk. 1, om, at vand- og spildevandsforsyningsaktiviteter skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra aktiviteter omfattet af lov om elforsyning, lov om varmforsyning og lov om naturgasforsyning, finder ikke anvendelse for:

1. vandselskabers elproduktion på anlæg omfattet af § 2,
2. vandselskabers varmeproduktion, som ikke sker på et kollektivt varmforsyningsanlæg, og
3. vandselskabers produktion af biogas, der anvendes til vandselskabets produktion af el eller varme.

Stk. 2. Kravet i § 85, stk. 2, i lov om elforsyning om, at virksomhederne skal føre konsoliderede regnskaber for ikkeelektricitetsrelaterede aktiviteter, som de ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber, finder ikke anvendelse ved vandselskabers elproduktion på anlæg omfattet af § 2.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og stk. 2 skal vandselskabers produktion af el, varme eller biogas, der sker som tilknyttet virksomhed i overensstemmelse med vandsektorlovens § 18 og bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed, være regnskabsmæssigt adskilt fra hovedvirksomheden.

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2017.

Forbrugerindflydelse

Bekendtgørelse 2012-06-16 nr. 772

Bekendtgørelse om forbrugerindflydelse i vandselskaber

som ændret ved bkg 2012-07-18 nr. 812

I medfør af § 12 i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold fastsættes:

Kapitel 1. Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse gælder for vandselskaber, som er omfattet af lovens § 2, stk. 1.

Stk. 2. Ved vandselskabets forbrugere forstås i denne bekendtgørelse fysiske eller juridiske personer, som aftager vand- eller spildevandsforsyningsydelser til eget forbrug i det pågældende vandselskabs forsyningsområde.

Kapitel 2. Forbrugerrepræsentanter

§ 2. I vandselskaber skal forbrugerindflydelsen sikres ved, at mindst to medlemmer af bestyrelsen (forbrugerrepræsentanter) vælges af vandselskabets forbrugere. I vandselskaber, hvori medarbejderne vælger medlemmer til bestyrelsen efter reglerne i selskabslovens § 140, kan antallet af forbrugerrepræsentanter begrænses til ét medlem.

Stk. 2. Valg af forbrugerrepræsentanter efter stk. 1 kan ske direkte eller indirekte via et repræsentantskab valgt af vandselskabets forbrugere, som vælger forbrugerrepræsentanterne til vandselskabets bestyrelse.

Stk. 3. Kravet om valg af forbrugerrepræsentanter efter stk. 1 gælder ikke i vandselskaber,

1. hvor vandselskabets forbrugere direkte eller indirekte via et repræsentantskab vælger flertallet af vandselskabets bestyrelse ved udøvelse af deres beføjelser som ejere, medlemmer eller på lignende måde,
2. som er ejet af en juridisk person, hvor flertallet af bestyrelsen for den juridiske person er valgt eller udpeget på den i nr. 1, nævnte måde, og denne bestyrelse vælger vandselskabets bestyrelse, eller
3. som er organiseret som kommunale fællesskaber efter § 60 i den kommunale styrelseslov.

§ 3. Valgbar til bestyrelse og forbrugerrepræsentantskab efter § 2, stk. 1 og 2, er enhver fysisk person, der er myndig, uanset om vedkommende er forbruger i vandselskabet.

Stk. 2. Forbrugerrepræsentanter i bestyrelsen skal have samme rettigheder og pligter som de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

§ 4. Vandselskabet skal drage omsorg for, at forbrugerrepræsentanterne indtræder i bestyrelsen snarest muligt efter valget, og senest ved den førstkommande ordinære generalforsamling efter valget.

Stk. 2. Vandselskabet skal endvidere drage omsorg for, at der vælges forbrugerrepræsentanter til vandselskabets bestyrelse, senest 6 måneder efter at vandselskabet ikke længere opfylder indflydelseskravene efter denne bekendtgørelse.

Stk. 3. Valg af forbrugerrepræsentanter efter § 2, stk. 1, skal ske på en måde, der giver enhver forbruger i vandselskabet lige indflydelse, jf. dog stk. 6.

Stk. 4. Et vandselskab, der er koncernforbundet med et eller flere vandselskaber, kan i stedet opfylde kravet til forbrugerindflydelse ved at foretage valg af fælles forbrugerrepræsentanter i forening med forbrugerne i koncernens øvrige vandselskaber.

Stk. 5. Et vandselskab, der er koncernforbundet med en varmfremføringsvirksomhed efter § 23 h i lov om varmforsyning og en elnetvirksomhed efter § 19 i lov om elforsyning kan i stedet opfylde kravet til forbrugerindflydelse efter denne bekendtgørelse ved, at forbrugere i koncernens vandselskaber i forening med forbrugerne i varmfremføringsvirksomheden og elnetvirksomheden foretager fælles valg af forbrugerrepræsentanter.

Stk. 6. Et vandselskab, der opfylder kravet til forbrugerindflydelse ved at foretage fælles valg af forbrugerrepræsentanter efter stk. 5, kan i stedet for den i stk. 3 nævnte valgregel vedtage, at forbrugerindflydelsen i rimeligt omfang afspejler antallet af forbrugere og det faktiske forbrug af de forsyningsarter (vand, spildevand, el, varme), som forbrugerne aftager.

Stk. 8. Vandselskabet kan endvidere nedsætte et råd af forbrugere, som skal have til opgave at drøfte spørgsmål af interesse for forbrugerne. Rådet kan forlange at vandselskabets bestyrelse tager emner af interesse for forbrugerne op til drøftelse.

§ 5. Et vandselskabs vedtægter skal indeholde bestemmelser om, hvordan valg af forbrugerrepræsentanter skal gennemføres, herunder om valget foregår direkte til bestyrelsen eller til et repræsentantskab, der vælger eller udpeger bestyrelsen. Vedtægterne skal endvidere indeholde bestemmelser om, hvorvidt valg af forbrugerrepræsentanter gennemføres efter § 2, stk. 1 og 2 eller § 4, stk. 4 eller stk. 5. De nærmere bestemmelser kan fastsættes i et valgregulativ, som vedtægterne henviser til.

Stk. 2. I vedtægterne eller valgregulativet, jf. stk. 1, fastsættes som minimum:

1. kredsen af stemmeberettigede forbrugere (fx alle myndige forbrugere eller hver boligenhed eller husstand)
2. antal forbrugerrepræsentanter og eventuelle suppleanter for forbrugerrepræsentanterne,
3. valgbarhed
4. procedure for opstilling af kandidater og gennemførelse af valg
5. valgdato og valgperiode
6. tidspunkt for indtræden i bestyrelsen, og
7. forbrugerrepræsentanternes rettigheder og pligter

Stk. 3. Information om valg kan ske digitalt eller på tryk, ved annoncering, ved brev, ved en kombination heraf eller på anden måde, der sikrer, at vandselskabets forbrugere får information om valget.

Stk. 4. Vandselskabets vedtægter samt information om valg af forbrugerrepræsentanter skal være offentligt tilgængelige på vandselskabets hjemmeside.

Kapitel 3. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 6. Bekendtgørelsen træder i kraft den 10. juli 2012.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1194 af 14. oktober 2010 om forbrugerindflydelse i vandselskaber.

Stk. 3. Valg af forbrugerrepræsentanter skal første gang være gennemført senest 31. december 2013, og de valgte forbrugerrepræsentanter skal senest indtræde i bestyrelsen 31. december 2014, jf. dog § 4, stk. 1.

Stk. 4. Valg, som er gennemført i henhold til bekendtgørelse nr. 1194 af 14. oktober 2010 om forbrugerindflydelse i vandselskaber, bevarer gyldigheden, indtil der er gennemført valg efter denne bekendtgørelse.

Kapitel 2

Stoploven

Lov 2010-06-07 nr. 634

Lov om kommuners afståelse af vandselskaber

som ændret ved L 2016-02-16 nr. 132

Fremtidige lovændringer: L 2016-02-16 nr. 132

§ 1. Loven finder anvendelse på kommunalt ejede vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 2. Ved virksomheder og forsyningsvirksomheder forstås i denne lov vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

§ 2. Kommuner registrerer modtagne uddelinger fra og vederlag ved afståelse af ejerandele i forsyningsvirksomheder, der er eller i perioden efter den 1. februar 2007 har været omfattet af § 1, medmindre uddelingen eller vederlaget er registreret eller samtidig registreres i medfør af § 37, stk. 1, eller § 37 a, stk. 1 eller 6, i lov om elforsyning eller § 23 l, stk. 1, eller § 23 m, stk. 1 eller 6, i lov om varmeforsyning.

Stk. 2. Kommuner registrerer modtagne uddelinger fra og vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder, der direkte eller indirekte ejer eller i perioden efter den 1. februar 2007 har ejet ejerandele i forsyningsvirksomheder, der er eller i perioden efter den 1. februar 2007 har været omfattet af § 1, medmindre uddelingen eller vederlaget er registreret eller samtidig registreres i medfør af § 37, stk. 1, eller § 37 a, stk. 1 eller 6, i lov om elforsyning eller § 23 l, stk. 1, eller § 23 m, stk. 1 eller 6, i lov om varmeforsyning.

Stk. 3. Kommuner registrerer andre uddelinger fra og vederlag ved afståelse af ejerandele eller aktiviteter i forsyningsvirksomheder, der er eller i perioden efter den 1. februar 2007 har været omfattet af § 1, når modtageren af uddelingen eller vederlaget er en af kommunen direkte eller indirekte ejet virksomhed. Er den modtagende virksomhed kun delvis direkte eller indirekte ejet af kommunen, registrerer kommunen alene en forholdsmæssig andel af uddelingen eller vederlaget.

Stk. 4. Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1-3, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1-3.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om registreringsfri selskabsmæssige omstruktureringer efter stk. 4.

§ 3. Registreringen efter § 2 skal omfatte den dato, hvor uddelingen eller vederlaget er til rådighed for kommunen eller virksomheden (rådighedsdatoen), og beløbets størrelse.

Stk. 2. Ved afståelser omfattet af § 2, stk. 1-3, til en fond eller anden selvejende institution anses afståelsestidspunktet for rådighedsdato, og der skal efter § 2 registreres et vederlag, som mindst svarer til markedsværdien af de pågældende ejerandele.

§ 4. Kommuner indberetter senest den 1. februar hvert år de registreringer, som kommunen i det foregående kalenderår har foretaget efter §§ 2 og 3. Er der ikke foretaget uddelinger, afståelser eller omstruktureringer, afgiver kommunen erklæring herom. Miljøministeren udpeger den myndighed, der skal modtage og behandle indberetningerne (indberetningsmyndigheden).

Stk. 2. Indberetningen skal angive det samlede beløb, der er blevet til rådighed i det foregående kalenderår (rådighedsbeløbet), og skal ledsages af dokumentation for størrelsen af de registrerede uddelinger og vederlag og for de registrerede rådighedsdatoer. Endvidere skal indberetningen angive en beregnet forrentning af rådighedsbeløbet fra de enkelte rådighedsdatoer og frem til den 1. november i indberetningsåret. Rentesatsen fastsættes til Nationalbankens diskonto den 1. januar i indberetningsåret. Indberetningsmyndigheden kan forlange yderligere dokumentation, hvis de indberettede oplysninger er utilstrækkelige.

Stk. 3. Ved indberetningen efter stk. 1 af vederlag ved afståelser omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan kommuner fratække beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til § 6. Ved indberetningen efter stk. 1 af uddelinger omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, kan en kommune fratække beløb, som i medfør af § 2, stk. 3, har ført eller samtidig fører til reduktion i kommunens statstilskud i henhold til § 6, medmindre beløbet er registreret i medfør af § 7, 2. pkt. En kommune kan endvidere ved indberetningen efter stk. 1 fratække et nettoprovenu og en indskudskapital, som Energitilsynet har godkendt eller fastsat i medfør af § 35, stk. 5, i lov om naturgasforsyning, og som for nettoprovenuet vedkommende har ført eller samtidig fører til reduktion af kommunens statstilskud i henhold til § 35, stk. 6-8, i lov om naturgasforsyning.

§ 5. Indberetningsmyndigheden træffer afgørelse om, hvorvidt de indberettede rådighedsbeløb, rådighedsdatoer, den beregnede forrentning og eventuelle fradrag efter § 4, stk. 3, kan godkendes. Kan indberetningsmyndigheden ikke godkende disse, fastsætter myndigheden rådighedsbeløb, rådighedsdatoer, beregnet forrentning og størrelsen af eventuelle fradrag.

§ 6. Indberetningsmyndigheden giver senest den 1. maj hvert år Indenrigs- og Sundhedsministeriet meddelelse om de godkendte rådighedsbeløb inklusive beregnet forrentning og med eventuelle fradrag efter § 4, stk. 3. Indenrigs- og Sundhedsministeriet reducerer herefter kommunens statstilskud efter bestemmelsen i § 15 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. Hvis det godkendte rådighedsbeløb overstiger kommunens bloktilskud i det første modregningsår, beregner Indenrigs- og Sundhedsministeriet en forrentning af restbeløbet fra den 1. november i indberetningsåret til den 1. juli i året efter indberetningsåret. Rentesatsen fastsættes til Nationalbankens diskonto den 1. januar i indberetningsåret.

§ 7. Forsyningsvirksomheder må kun deltage i tilknyttet virksomhed, når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves på kommercielle vilkår i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar, jf. § 18 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Midler anvendt i strid hermed betragtes som uddelinger efter § 2, stk. 3. Miljøministeren træffer afgørelse om, at forsyningsvirksomheden skal afstå eller afvikle deltagelsen i tilknyttet virksomhed, der ikke har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og meddeler en frist herfor.

§ 8. (Ophævet).

§ 9. Miljøministeren fastsætter regler om indberetning efter § 4 og om dokumentation og regnskabsføring for forhold omfattet af § 4 herunder om, at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.

§ 10. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

1. undlader at registrere efter § 2,
2. undlader at indberette efter § 4,
3. anvender midler i strid med § 7 eller
4. undlader at efterkomme miljøministerens afgørelse om afståelse eller afvikling af deltagelse inden for den fastsatte frist herfor, jf. § 7.

Stk. 2. I regler, der udstedes i medfør af § 9, kan der fastsættes straf af bøde.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttræden m.v.

§ 11. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Loven gælder for afståelser og uddelinger, der finder sted den 1. februar 2007 eller senere.

Stk. 3. Lovens § 12 har virkning for udbetaling af statstilskud i henhold til § 14 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner fra og med tilskudsåret 2008.

§ 12. I lov nr. 499 af 7. juni 2006 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner foretages følgende ændring:

1. § 15, stk. 1, affattes således:

»De efter § 14 opgjorte tilskud for den enkelte kommune reduceres med et beløb svarende til 40 pct. af det af Energitilsynet meddelte rådighedsbeløb inklusive beregnet forrentning, jf. § 37, stk. 10, i lov om elforsyning og § 23 l, stk. 10, i lov om varmforsyning, hvis kommunen deponerer et beløb svarende til rådighedsbeløbet inklusive beregnet forrentning fratrukket tilskudsreduktionen. Deponeringen sker ved anbringelse af beløbet i overensstemmelse med reglerne i § 44 i lov om kommunernes styrelse. Frigivelse af depotet sker efter stk. 3. Denne bestemmelse gælder tilsvarende for rådighedsbeløbet inklusive beregnet forrentning, jf. § 6 i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.«

§ 13. (Ophævet).

§ 14. (Ophævet).

§ 15. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stoploven

Bekendtgørelse 2010-10-14 nr. 1212

Bekendtgørelse om kommuners indberetninger og erklæringer efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger

I medfør af § 4, stk. 1, § 9 og § 10, stk. 2 og 3, i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 634 af 7. juni 2010, fastsættes:

Kommunens registrering og bogføring

§ 1. Kommunen skal tilrettelægge sit bogholderi således, at registreringen i medfør af lovens § 2 af modtagne uddelinger og vederlag ved afståelser opføres på særskilte konti og sker i overensstemmelse med den regnskabsinstruks, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet.

Stk. 2. Registreringspligtige uddelinger fra eller vederlag ved afståelse af ejerandele i virksomheder omfatter enhver form for økonomisk værdi, der tilflyder kommunen, herunder kontante beløb, udbytte, udlodning ved kapitalnedsættelse, kapitalandele, aktier, fysiske aktiver, andre økonomiske fordele, fordringer, konvertible obligationer mv., serviceydelser, garantiprovisioner og støtte til kommunale aktiviteter eller til anden kommunal interessevaretagelse, f. eks. bistand til udarbejdelse af vandplaner.

Stk. 3. I det omfang uddelinger og vederlag ikke består af kontante beløb, skal der som grundlag for registreringen foreligge dokumentation for værdiansættelsen. Værdien af et vederlag eller en uddeling ansættes til markedsværdien.

Indberetning og erklæring til Forsyningssekretariatet

§ 2. Indberetning og erklæring efter lovens § 4, stk. 1, sendes til Forsyningssekretariatet på et skema, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet. Der sendes ét skema pr. kommune.

Stk. 2. Indberetningen eller erklæringen efter stk. 1 skal være bilagt et organisationsdiagram, der omfatter alle virksomheder omfattet af lovens § 1, med angivelse af ejerandele pr. 31. december i det kalenderår, indberetningen eller erklæringen vedrører. Hvis der er sket selskabsmæssige omstruktureringer, som har ført til ændringer i kommunens ejerskab af de omfattede virksomheder, skal der tilføje foreligge en kort redegørelse for omstruktureringerne.

Revision

§ 3. Kommunen sender sammen med indberetning eller erklæring efter § 2 en erklæring fra kommunens revisor om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning eller erklæring og om, hvorvidt kommunen har indrettet sit bogholderi i overensstemmelse med regnskabsinstruksen, jf. § 1. Revisorerklæringen sendes til Forsyningssekretariatet på en standarderklæring, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet.

Stk. 2. Revisorerklæring efter stk. 1 skal være afgivet efter gennemførelse af en revision, der er udført i overensstemmelse med den revisionsinstruks, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet.

Stk. 3. Hvis forsyningsvirksomheder omfattet af lovens § 2, stk. 3, revideres af en anden end kommunens revisor, skal kommunen for hver af de pågældende virksomheder indhente en erklæring fra virksomhedens revisor. Erklæringen skal sendes til Forsyningssekretariatet samtidig med indberetningen.

§ 4. Hvis revisor ikke uden forbehold kan afgive den erklæring, der er nævnt i § 3, sørger kommunen for at indhente revisors redegørelse om baggrunden herfor. Kommunen beder samtidig revisor redegøre for, om der ud fra de foreliggende oplysninger skønnes at være tilført kommunen midler, der er indberetningspligtige, jf. § 1, stk. 2.

Stk. 2. Kommunen sender revisors redegørelse efter stk. 1 samtidig med indberetningen og erklæringen efter §§ 2 og 3 til Forsyningssekretariatet. Beregning for ejendomme, der er tilsluttet et spildevandsrenseforsyningselskab (justeret betalingsprincip)

§ 5. Kommunen og de virksomheder, som kommunen helt eller delvist ejer direkte eller indirekte, skal medvirke til, at revisor får de oplysninger, som må anses af betydning for revisors arbejde. Kommunen sørger for, at revisor i øvrigt får de oplysninger, som revisor finder nødvendige.

Stk. 2. Kommunen og de virksomheder, som kommunen helt eller delvist ejer direkte eller indirekte, giver revisor adgang til at foretage de nødvendige undersøgelser, stikprøver m.v. Kommunen sørger for, at revisor i øvrigt får den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 6. Dokumentation for forhold omfattet af bekendtgørelsen skal opbevares i 5 år, med mindre længere opbevaring er påkrævet efter anden lovgivning.

Straf og ikrafttræden m.v.

§ 7. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning straffes med bøde den, der

1. undlader at indsende revisorerklæringer som foreskrevet i § 3 eller redegørelse fra revisor efter § 4, eller
2. undlader at give revisor oplysninger eller yde revisor bistand efter § 5.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. november 2010.

Stk. 2. Udestående indberetning eller erklæring for kalenderårene 2007-2009 sendes til Forsyningssekretariatet efter proceduren i § 2 sammen med indberetning eller erklæring for kalenderåret 2010, dvs. senest den 1. februar 2011. Der medsendes en revisorerklæring fra kommunens revisor om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning eller erklæring. Erklæringen afgives på en standarderklæring, der offentliggøres af Forsyningssekretariatet. Til beregning af forrentningen af rådighedsbeløbet anvendes Nationalbankens diskonto den 1. januar 2011.

Vejledning om kommunale indberetninger efter stoploven

Januar 2018

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Vejledning om kommunale indberetninger efter stoploven

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Forsyningssekretariatet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Vejledningen er udarbejdet af Forsyningssekretariatet

Januar 2018

Indhold

Kapitel 1	
Generelt om stoploven2	4
1.1 Indledning	4
1.2 Stoplovens formål	4
1.3 Forsyningssekretariatet	4
1.4 Indberetningen foregår gennem VandData	4
1.5 Vejledningens indhold	4
Kapitel 2	
Indberetning og registreringspligt	5
2.1 Hvem skal indberette?	5
2.2 Hvad skal indberettes?	5
2.3 Hvornår skal der indberettes?	5
2.4 Registreringspligtens omfang	5
Kapitel 3	
Vederlag og uddelinger	7
3.1 Indledning	7
3.2 Vederlag og uddelinger	7
3.3 Undtagelser til registreringspligten	8
Kapitel 4	
Indberetning af registreringer i VandData	10
4.1 Generelt om indberetning i VandData	10
4.2 A: Indberetning af registreringer	10
4.3 B: Oplysninger om garantiprovision	11
4.4 C: Oplysninger om omstrukturering	12
4.5 D: Vejbidrag	12
4.6 E: Revisorerklæring	12
4.7 F: Organisationsdiagram	13
4.8 G: Yderligere bemærkninger og dokumentation	13
4.9 H: Indsend	13

Kapitel 1

Generelt om stoploven

1.1 Indledning

Denne vejledning skal ses som en guide til de registreringer, I som kommuner skal indberette efter lov om kommuners afståelse af vandselskaber, populært kaldet "stoploven" (LBK nr. 634 af 07/06/2010).

Stoplovens bestemmelser pålægger kommunerne en *registreringspligt*. Denne pligt medfører, at I hvert år skal registrere vederlag eller uddelinger, der modtages fra kommunens vandselskaber. Årets registreringer skal hvert år indberettes til Forsyningssekretariatet. Alternativt skal der afgives en erklæring om, at ingen midler er modtaget. Kommunerne har således en *registrerings-/erklæringspligt*, som opfyldes ved indberetning til Forsyningssekretariatet.

1.2 Stoplovens formål

Stoplovens formål er ved hjælp af modregningsregler at sikre, at de forbrugerfinansierede værdier, der skabes i vandsektoren, forbliver i sektoren. På denne måde opretholdes hvile-i-sig-selv princippet og det sikres, at værdierne ikke anvendes til andre formål end vand- eller spildevandsforsyning.

1.3 Forsyningssekretariatet

Forsyningssekretariatet er indberetningsmyndighed og træffer afgørelse om, hvorvidt det indberettede kan godkendes. Sekretariatet kan i den forbindelse forlange yderligere dokumentation, hvis de indberettede oplysninger er utilstrækkelige. Hvis Forsyningssekretariatet ikke kan godkende oplysningerne, kan sekretariatet fastsætte rådighedsbeløb, rådighedsdatoer, den beregnede forrentning og eventuelle fradrag.

Forsyningssekretariatets afgørelser sendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet senest den 1. maj hvert år. Økonomi- og Indenrigsministeriet reducerer herefter kommunens statsliskud med henholdsvis 40 eller 60 % af det meddelte beløb, afhængig af om beløbet deponeres.

1.4 Indberetningen foregår gennem VandData

I skal indberette jeres stoplovsindberetning ved hjælp af indberetningssystemet VandData.

VandData kan tilgås via Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside under Vandtilsyn eller her: <http://vanddata.kfst.dk/>

1.5 Vejledningens indhold

Vejledningen er bygget op således, at kapitel 2 fortæller nærmere om indberetningen og klarlægger hvilke selskaber, der er omfattet af kommunernes registreringspligt. Kapitel 3 redegør for, hvad der forstås ved begreberne vederlag og uddelinger, hvorved det afklares, hvad der udgør en registreringspligtig overførsel, som I skal indberette. Kapitel 4 beskriver selve indberetningen i VandData, og hvad I skal være særligt opmærksomme på.

Kapitel 2

Indberetning og registreringspligt

2.1 Hvem skal indberette?

Det er kommunerne og ikke selskaberne, der skal indberette. Indberetningspligten gælder samtlige kommuner i Danmark.

2.2 Hvad skal indberettes?

Stoplovens §§ 2-3 pålægger kommunerne at registrere modtagne uddelinger og vederlag, som de måtte have modtaget fra de selskaber, der er omfattet af registreringspligten (se afsnit 2.4). Det er disse registreringer, der skal indberettes.

Hvis der ikke er foretaget registreringer, skal der i stedet afgives en erklæring herom, se afsnit 4.9.

2.3 Hvornår skal der indberettes?

Registreringer, som kommunen i det foregående kalenderår har foretaget, skal senest 1. februar indberettes til Forsyningssekretariatet.

2.4 Registreringspligtens omfang

I skal registrere og indberette modtagne uddelinger og vederlag fra de selskaber, der omfattes af stoplovens registreringspligt i § 2, stk. 1-3.

Herunder følger en gennemgang af de selskaber, hvor der skal foretages registrering:

2.4.1 Kommunale vandselskaber (§ 2, stk. 1)

Først og fremmest skal I registrere og indberette uddelinger og vederlag fra de *kommunalt ejede vandselskaber*. Det vil sige selskaber, som direkte eller indirekte ejes af kommunen, og som:

- » udøver egentlig forsyningsvirksomhed (indvinding, behandling, transport af vand eller spildevand)
- » udelukkende eller fortrinsvis stiller de nødvendige aktiver (bygninger, maskiner, rør) til rådighed for forsyningsmæssige formål forsyningsvirksomhed (indvinding, behandling, transport af vand eller spildevand)

Der er dermed ikke registreringspligt for en kommunal virksomhed, der ikke i øvrigt er en forsyningsvirksomhed, hvis den i enkelte tilfælde udlejer en maskine til en af kommunens forsyninger.

Der kan være tale om selskaber ejet og drevet af en enkelt kommune, kommunale selskaber ejet af flere kommuner i fællesskab, aktie- eller anpartsselskaber, andelselskaber m.m.

2.4.2 Holdingselskaber og øvrige selskaber i koncerner med vandselskaber (§ 2, stk. 2)

I skal ligeledes foretage registreringer og indberette modtagne uddelinger og vederlag fra selskaber, som helt eller delvist ejes af kommunen, og som direkte eller indirekte har ejerandele i de overnævnte vandselskaber.

Dette medfører, at hvis den kommunale forsyningskoncern har en ejerstruktur, hvor kommunens vandselskaber indgår som datterselskaber ejet af et holdingselskab, er holdingselskabets overførsler til kommunen omfattet af stoplovens registreringspligt.

Holdingselskabet kan være ejet af en enkelt kommune eller ejet af flere kommuner i fællesskab.

I bemærkningerne til stoplovens § 2, stk. 2 er det præciseret, at registreringspligten omfatter alle de virksomheder, kommunen direkte eller indirekte har ejerandele i, og som indgår i en ejerstruktur, der omfatter vandselskaber. Registreringspligten kan dermed også omfatte virksomheder, der ikke udøver vand- og spildevandsaktiviteter, som f.eks. el- og varmforsyning.

Ovenstående bevirker, at en kommune, der har organiseret sine forsyningsaktiviteter i datterselskaber under et moderselskab, har registreringspligt for alle virksomheder, der indgår i ejerstrukturen, hvis kommunen modtager uddelinger eller vederlag fra disse.

2.4.3 Kommunalt ejede selskaber, der modtager uddelinger eller vederlag (§ 2, stk. 3)

Kommunalt ejede selskaber, der modtager uddelinger eller vederlag fra kommunens vandselskaber, er ligeledes omfattet af registreringspligten.

Hvis der overføres værdier fra et vandselskab til en virksomhed, som direkte eller indirekte ejes af kommunen, vil det modtagende selskab derfor være et selskab, der er omfattet.

I skal dermed også indberette om overførsler nede i ejerstrukturen, hvor kommunen ikke får rådighed over midlerne. På dette punkt går stoploven dermed videre end de lignende regler i el- og varmforsyningslovene.

Dette indebærer også, at værdier fra vandsektoren ("vandpenge") ikke kan overføres til et eksisterende serviceselskab uden modregning. Endvidere vil etableringen af nye serviceselskaber ikke kunne ske for "vandpenge" uden modregning.

Hvis den modtagende virksomhed kun delvist direkte eller indirekte ejes af kommunen, skal I beregne kommunens forholdsmæssige ejerandel af den modtagende virksomhed og alene registrere den hertil svarende del af uddelingen eller vederlaget.

Kapitel 3

Vederlag og uddelinger

3.1 Indledning

Jeres registreringspligt omfatter modtagne *uddelinger* fra de af kapitel 2 omfattede virksomheder og *vederlag* ved afståelse af ejerandele i sådanne virksomheder.

I dette kapitel gennemgås, hvad der forstås ved begreberne vederlag og uddelinger. Herved klarlægges det, hvilke overførsler der udgør en registreringspligtig overførsel, som I skal indberette.

Hvis der ikke er foretaget registreringer af vederlag eller uddelinger, skal I afgive erklæring herom, se afsnit 4.9. nedenfor.

3.2 Vederlag og uddelinger

Uddelinger og vederlag ved afståelse omfatter enhver form for økonomisk værdi, der overføres fra et vandselskab til kommunen eller et kommunalt ejet selskab. Ved afståelse forstås enhver form for afhændelse, ombytning eller opgivelse af kommunens ejerandele, herunder likvidation af den pågældende virksomhed.

Uddelinger og vederlag kan derfor omfatte (ikke udtømmende):

- » Kontante beløb
- » Kapitalandele
- » Udbytte
- » Udloining ved kapitalnedsættelse
- » Fysiske aktiver
- » Fordringer
- » Konvertible obligationer
- » Serviceydelse
- » Støtte til kommunale aktiviteter og interessevaretagelse (fx bistand til udarbejdelse af vandplaner)
- » Andre økonomiske fordele

I skal derfor registrere og indberette enhver uddeling og ethvert vederlag ved afståelse, der overføres fra et vandselskab til kommunen eller et kommunalt ejet selskab.

3.2.1 Værdiansættelse

Hvis uddelinger og vederlag ikke består af kontante beløb, skal der foretages en værdiansættelse af de pågældende uddelinger eller vederlag. Værdien af et vederlag eller en uddeling ansættes til markedsværdien pr. rådighedsdatoen.

Til brug for Forsyningssekretariatets godkendelse af værdiansættelserne kan Forsyningssekretariatet indhente oplysninger hos den virksomhed, som har foretaget uddelingen eller hos erhververen.

3.2.2 Almindelig samhandel

Hvis værdien af en uddeling ansættes til markedsværdien, er der ikke tale om en registreringspligtig overførsel. Dette skyldes, at modydelse og betaling har samme værdi, hvorfor der blot er tale om almindelig samhandel mellem kommunen og vandselskabet.

I situationer hvor fx aktiver eller ydelser sælges fra en kommune til et vandselskab til en pris over markedsprisen, kan dispositionen således efter omstændighederne være en registreringspligtig uddeling. Hvorimod salg med en værdiansættelse til markedsværdien blot er udtryk for almindelig samhandel.

Kommunen skal derfor sikre, at alle aftaler mellem kommunen og virksomhederne i koncernstrukturen indgås på markedsbestemte vilkår, så der ikke sker en udlodning til kommunen uden registrering. Det samme gælder for aftaler mellem virksomhederne i koncernstrukturen og andre helt eller delvist kommunalt ejede virksomheder, se dog undtagelsen hertil straks nedenfor i afsnit 3.2.3.

3.2.3 Særligt om serviceselskaber

Et serviceselskab i en kommunal koncernstruktur kan alene kræve kostprisen for de serviceydelser, der leveres til vandselskaber i koncernen, da det ikke er en kommunal opgave at drive virksomhed med fortjeneste for øje. Et serviceselskab kan derfor ikke kræve markedsprisen.

Hvis et serviceselskab indregner en avance i prissætningen af sine serviceydelser til vandselskaberne, vil dette betragtes som en uddeling efter stoploven.

3.2.4 Særligt vedrørende deltagelse i tilknyttet virksomhed

Forsyningsvirksomhedens deltagelse i tilknyttet virksomhed er betinget af, at denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og at den udøves på kommercielle vilkår i et selskab med begrænset ansvar, se mere herom i vandsektorlovens § 18. Midler, der anvendes i strid med dette, kan efter omstændighederne betragtes som uddelinger, der skal registreres efter stoplovens § 2, stk. 3

3.2.5 Særligt vedrørende overdragelse til fond eller anden selvejende institution

Uanset om kommunen modtager betaling for afståelse til en fond eller anden selvejende institution, skal kommunen registrere et vederlag, som mindst svarer til markedsværdien af de ejerandele, som kommunen har afstået.

I denne situation gælder der særlige regler for rådighedsdatoen, se afsnit 4.2.1. nedenfor.

3.3 Undtagelser til registreringspligten

3.3.1 Selskabsmæssig omstrukturering (§ 2, stk. 4)

Den omstændighed, at der gennemføres en selskabsmæssig omstrukturering, vil ikke udløse registreringspligt, når hverken kommunen eller det modtagende selskab oppebærer nogen værdi som følge af omstruktureringen, men blot helt eller delvist udskifter sine ejerandele med ejerandele i andre selskaber omfattet af registreringspligten.

Registreringspligten undgås derfor, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- » Kommunen eller selskabet ikke opnår andet vederlag end direkte og indirekte ejerandele i de selskaber, der består efter omstruktureringen
- » Det indbyrdes ejerforhold i de berørte selskaber skal være det samme, som inden omstruktureringen
- » De selskaber, som kommunen eller ejervirksomheden opnår ejerandele i, er omfattet af registreringspligten i § 2, stk. 1-3 (se kapitel 2)
- » Ingen udenforstående parter modtager ejerandele eller andre former for vederlag som følge af den selskabsmæssige omstrukturering

I forbindelse med fusioner og omstruktureringer med deltagelse af forskellige ejerkommuner, vil ejerfordelingen og værdiansættelsen af forsyningselskaberne ofte være afgørende for, om betingelserne er opfyldt.

Hverken vandsektorloven eller stoploven beskriver, hvordan vandselskaber skal værdiansættes. Samtidigt umuliggør hvile-sig-selv princippet anvendelsen af metoder, der normalt anvendes til værdiansættelse af selskaber.

Det er Forsyningssekretariatets vurdering, at parterne i stedet kan anvende forskellige komponenter til at beregne ejerfordelingen. Forsyningssekretariatet har tidligere godkendt komponenter såsom debiteret vandmængde, værdierne af de reguleringsmæssige anlægsaktiver, indbyggertal og egenkapital. Ved Forsyningssekretariatets vurdering af ejerfordelingen vil der blive lagt vægt på, om ejerandelene er opnået gennem forhandling mellem uafhængige parter med modstridende økonomiske interesser.

3.3.2 Beløb registreret efter el- og varmforsyningslovgivningen

Stoplovens regler om modregning i bloktilskuddet bygger på el- og varmforsyningslovgivningens tilsvarende krav om registrering af uddelinger og vederlag fra energiforsyningsvirksomheder. Disse virksomheder kan have ejerstrukturer, hvori vandselskaber kan indgå. Hvis et beløb kan registreres samtidigt efter disse love og stoploven, skal der alene ske registrering efter el- eller varmforsyningsloven.

Stoplovens registreringsregler er derfor subsidiære i forhold til de tilsvarende regler i el- og varmforsyningslovgivningen.

3.3.3 Vederlagsfri overdragelse til forbrugerne

Vederlagsfri overdragelse af en forsyning til forbrugerne udløser som udgangspunkt ikke registreringspligt. En sådan overdragelse uden modregning forudsætter, at forbrugerne faktisk bliver ejere – typisk gennem et forbrugerejet andelsselskab (a.m.b.a.).

Hvis en fond eller en anden selvejende institution etableres af forbrugerne og dernæst erhverver forsyningen, skal de afståede ejerandele værdiansættes til mindst deres markedsværdi og registreres som vederlag. Dette skyldes at forbrugerne reelt ikke er ejere, hvorfor overdragelsen vil medføre modregning efter reglerne gennemgået ovenfor, se afsnit 3.2.3.

3.3.4 Nedbringelse af gæld til kommunen

En nedbringelse af vandselskabernes gæld til kommunen medfører som udgangspunkt ikke registreringspligt.

3.3.5 Visse lønninger og pensionsforpligtelser

Overførsler af beløb til dækning af lønninger og pensionsforpligtelser m.v., i henhold til vandsektorlovens § 34, stk. 5 er ikke registreringspligtige.

3.3.6 Nettoindtægter fra forrentning af likviditetsforskydninger på mellemregningskonti

Nettoindtægter fra forrentning af likviditetsforskydninger på mellemregningskonti er ikke registreringspligtige, forudsat at midlerne på mellemregningskonti ikke anvendes til langfristet finansiering.

Kapitel 4

Indberetning af registreringer i VandData

4.1 Generelt om indberetning i VandData

I dette kapitel kan I finde vejledning til jeres stoplovsindberetning i indberetningssystemet VandData. Brugerfladen i VandData er inddelt i faner. Nedenfor gennemgås fanerne A-H, og hvad I skal være særligt opmærksomme på.

4.2 A: Indberetning af registreringer

I *fane A* skal I først og fremmest tilføje de kommunalt ejede virksomheder, der er omfattet af registreringspligten, se afsnit 2.4. ovenfor. Overordnet skal I således tilføje:

- » Vandselskaber, der direkte eller indirekte ejes af kommunen
- » Holdingselskaber, der direkte eller indirekte ejer vandselskaber
- » Kommunale virksomheder, som har modtaget uddelinger eller vederlag
- » Øvrige selskaber, der indgår i en ejerstruktur, der omfatter vandselskaber

Der næst skal I angive, hvorvidt der er registreret uddelinger eller vederlag i hvert enkelt af disse selskaber.

Hvis I har modtaget flere uddelinger eller vederlag fra samme selskab, skal I tilføje virksomheden det relevante antal gange ved at trykke på "tilføj virksomhed".

Hvis der er modtaget uddelinger eller vederlag, skal I angive en række yderligere oplysninger:

4.2.1 Rådighedsdato

I dette felt skal I angive rådighedsdatoen. Rådighedsdatoen er den dato, hvor det udelte beløb eller vederlag er til rådighed for kommunen (eller den af kommunen ejede modtagende virksomhed), og fra hvilken dato kommunen derfor har mulighed for at disponere over beløbet.

Hvis en kommune eksempelvis afstår et vandselskab på vilkår, der tilsiger, at en del af vederlaget først kommer til udbetaling på et senere tidspunkt, vil dette udbetalingstidspunkt derfor være den relevante rådighedsdato.

Hvis en kommune afstår ejerandele til en fond eller anden selvejende institution, som gennemgås i afsnit 3.2.3., fremrykkes den dato, I skal angive. Her anses selve afståelsesdatoen som den registreringspligtige rådighedsdato.

4.2.2 Uddelingens eller vederlagets størrelse og værdiansættelse heraf

I skal angive uddelingens eller vederlagets størrelse. Hvis der er tale om et kontant beløb, skal I blot angive dette, mens størrelsen på uddelinger eller vederlag, som ikke består af kontante beløb, skal fastsættes ved værdiansættelse.

Værdien af et vederlag eller en uddeling skal værdiansættes til markedsværdien pr. rådighedsdatoen, se afsnit 3.2.1. ovenfor. Hvis der er foretaget en sådan værdiansættelse, skal I vedhæfte dokumentation for grundlaget af værdiansættelsen.

Det er det beløb, som kommunen faktisk oppebærer, der skal registreres. Hvis vederlaget ikke ligger endelig fast, men afhænger af senere omstændigheder, vil det faktisk modtagne vederlag inkl. beregnet forrentning således skulle registreres, når rådighedsdatoen indtræder.

4.2.3 Fradrag i uddelingen eller vederlaget

Formuleringerne i stoplovens bestemmelser og stoplovens samspil med energiforsyningslovene kan i visse situationer medføre, at samme beløb skal registreres flere gange. For at undgå dobbelt modregning på grund af dette, skal I fratække de beløb, som fører til modregning efter flere lovbestemmelser.

Dobbelt modregning opstår konkret i følgende situationer:

- » Når vederlag ved afståelse skal registreres efter stoplovens § 2, stk. 3, fordi vederlaget tilfalder en kommunalt ejet virksomhed og ikke kommunen selv, og derefter registreres efter § 2, stk. 1 eller 2, kan det registrerede beløb i medfør af § 2, stk. 3, fratækkes.
- » Når uddelinger omfattet af § 2, stk. 1 eller 2, også er omfattet af § 2, stk. 3, kan det registrerede beløb i medfør af § 2, stk. 3, fratækkes, medmindre uddelingen er registreret i medfør af § 7, 2. pkt. (tilknyttet virksomhed)
- » I kan endvidere ved indberetningen efter stoploven fratække beløb som er registreringspligtig efter såvel stoplovens § 2, stk. 3, som naturgasforsyningslovens § 35.

I disse tilfælde skal I derfor angive størrelsen på fradraget og kort redegøre herfor.

4.2.4 Forrentning

I skal endvidere beregne og indberette en forrentning af det registrerede beløb i perioden fra rådighedsdatoen og frem til 1. november i indberetningsåret. Beregningen skal baseres på det faktiske antal rentedage og tager udgangspunkt i 360 rentedage på et år. Den beregnede forrentning fører herefter til reduktion af tilskuddet med samme procentsats som rådighedsbeløbet.

Der skal kun ske en forrentning fra rådighedsdatoen og indtil 1. november i indberetningsåret, hvor der første gang sker reduktion af tilskuddet, uanset om det beløb, der skal modregnes, overstiger statstilskuddet i et år, og modregningen derfor skydes til efterfølgende år.

Ved indberetningsåret forstås det år, hvor kommunen har indberettet det pågældende beløb. Rentesatsen fastsættes til Nationalbankens diskonto den 1. januar i indberetningsåret.

4.3 B: Oplysninger om garantiprovision

Hvis kommunen i perioden har opkrævet garantiprovisioner for en lånegaranti, der er stillet for et vandselskab, skal I oplyse om dette i *fane B*. Alternativt skal I angive, at kommunen ikke har stillet lånegaranti i perioden.

Kommunen skal opkræve en garantiprovision, som svarer til markedsprisen. I skal derfor angive garantiprovisionen i procent og beregningsgrundlaget.

Betingelsen om opkrævning af garantiprovision på markedsvilkår medfører, at en opkrævet garantiprovision, der er højere end markedspriserne, efter omstændighederne kan anses for en udlodning, der udløser registreringspligt og modregning.

Det er derfor vigtigt, at kommunen foretager en konkret vurdering og fastsætter en garantiprovision på markedsvilkår.

4.4 C: Oplysninger om omstrukturering

Hvis der har været omstruktureringer i kommunens forsyningskoncern, skal I oplyse om dette i *fane C*.

I skal være opmærksomme på, at selv om en omstrukturering ikke udløser registreringspligt efter stoploven, skal den alligevel indberettes.

Hvis der har været en omstrukturering, skal I vedhæfte en kort redegørelse for omstruktureringen. Hvis I mener, at omstruktureringen er omfattet af stoplovens § 2, stk. 4, skal redegørelsen gøre det muligt for Forsyningssekretariatet at vurdere dette, herom afsnit 3.1.1.

4.5 D: Vejbidrag

I *fane D* skal I angive det kommunale vejbidrag i procent for indberetningsåret.

Hvis der i indberetningsåret er tilbagebetalt vejbidrag til kommunen, skal I ligeledes angive det tilbagebetalende selskab, beløbets størrelse og dokumentere, at selskabet har været retligt forpligtet til at foretage tilbagebetalingen.

Ved vurderingen af, om selskabet har været retligt forpligtet, vil vi blandt andet lægge vægt på, om det er sandsynliggjort, at vejbidragssatsen på baggrund af vores tidligere afgørelser er fastsat højere, end den ellers ville være blevet sat.

Selskabet er endvidere alene retligt forpligtet til at foretage en tilbagebetaling til kommunen, hvis kommunens krav ikke er forældet. Den almindelige forældelsesfrist er tre år og løber fra da den faktiske betaling af vejbidrag forelå.

Forældelsen kan imidlertid afbrydes, hvis selskabet og kommunen har indgået en aftale herom – en såkaldt suspensionsaftale. Det kan også være selskabets erkendelse af at være forpligtet til at foretage tilbagebetalingen. Både suspensionsaftalen og selskabets erkendelse skal ligge inden for tre år efter kommunens faktiske betaling.

4.6 E: Revisorerklæring

I *fane E* skal I vedhæfte revisorerklæring(er).

I skal vedhæfte en erklæring fra kommunens revisor om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning. Hvis kommunen og vandselskaberne revideres af forskellige revisorer, skal der ligeledes indsendes en revisorerklæring fra selskabernes revisor. Hvis kommunen og selskaberne revideres af samme revisionshus, skal I derfor alene vedhæfte kommunens erklæring.

Revisors gennemgang skal foretages og rapporteres i overensstemmelse med den til brug herfor udarbejdede revisionsinstruks. Instruksen kan findes på Forsyningssekretariatets [hjemmeside](#).

I det tilfælde, at en kommunes revisor ikke kan afgive standardrevisorerklæringen uden forbehold, skal der indhentes en redegørelse fra revisoren om baggrunden for forbeholdet samt om, hvorvidt revisor ud fra de foreliggende oplysninger skønner, at kommunen har fået tilført registreringspligtige midler.

4.7 F: Organisationsdiagram

I *fane F*, skal I vedhæfte et organisationsdiagram, der omfatter alle de virksomheder kommunen har registreringspligt for, se afsnit 2.4. ovenfor. Organisationsdiagrammet skal angive kommunens ejerandele pr. 31. december i det kalenderår indberetningen vedrører.

4.8 G: Yderligere bemærkninger og dokumentation

Hvis I har yderligere dokumentation eller bemærkninger til jeres stoplovsindberetning, er det her, I skal vedhæfte dette.

4.9 H: Indsend

Sidste led i jeres indberetning efter stoploven er selve indsendelsen i *fane H*.

Ved indsendelse erklærer kommunen, at alle indtastede oplysninger er korrekte og fuldstændige, og at kommunen har overholdt de øvrige krav i henhold til regelsættet om kommuners registrering, indberetning/erklæring, herunder retningslinjer for regnskabsføring og revision.

Mellemværender med kommunen

Bekendtgørelse 2010-03-25 nr. 319

Bekendtgørelse om afvikling af mellemværender mellem kommuner og vandselskaber

I medfør af § 15, stk. 4, og § 30, stk. 2 og 3, i lov nr. 469 af 12. juni 2009 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold og § 9 og § 10, stk. 2, i lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 931 af 24. september 2009, fastsættes:

Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen gælder for afvikling af mellemværender mellem kommuner og vandselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Som et mellemværende forstås i denne bekendtgørelse alle tilgodehavender, som en kommune har på et vandselskab, eller som et vandselskab har på en kommune, og som ikke skyldes forsyningsleverancer.

Stk. 2. Bekendtgørelsen gælder ikke for tilgodehavender, der opstår som følge af en garanti, der er stillet af en kommune for et vandselskabs lån efter § 16 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 3. Bekendtgørelsen gælder ikke for vandselskaber, som er omfattet af § 32 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 4. Bekendtgørelsen gælder ikke forhold vedrørende kommunale tjenestemænd, som er omfattet af § 34 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Straksafvikling

§ 2. Mellemværender, der beløbsmæssigt udgør mindre end 10 pct. af et vandselskabs samlede omsætning i kalenderåret 2009, skal indfries af skyldneren senest den 1. december 2010, medmindre fordringen på anden måde bringes til ophør inden denne dato.

Stk. 2. Ved opgørelsen af vandselskabets samlede omsætning efter stk. 1 medregnes omsætningen i en vandforsyningsvirksomhed eller spildevandsforsyningsvirksomhed, der enten er indskudt i eller overdraget til selskabet i 2009.

Stiftertilgodehavender

§ 3. Den kommune, der ejer et vandselskab, som er stiftet før 1. juli 2009, sørger for, at stiftertilgodehavender konverteres til aktie- eller anpartskapital senest den 1. december 2010.

Stk. 2. Som stiftertilgodehavender forstås i denne bekendtgørelse alle kommunens tilgodehavender hos vandselskabet, der er opstået som led i overdragelsen af en vandforsyningsvirksomhed eller spildevandsforsyningsvirksomhed fra kommunen til selskabet.

Afvikling af øvrige mellemværender

§ 4. Mellemværender, der ikke er omfattet af enten § 2 eller § 3 skal, uanset hvad der er aftalt i det indbyrdes forhold, afvikles og være bragt til ophør senest den 1. januar 2020. Mellemværendet skal afvikles som et lån, der tilbagebetales med lige store ydelser i hele lånets løbetid (annuitetslån). Mellemværendet forrentes med markedsrenten.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan skyldneren til enhver tid inden 1. januar 2020 vælge at bringe hele lånet til ophør.

Stk. 3. Afvikling af mellemværender efter stk. 1 og 2 påvirker ikke låneforholdets øvrige betingelser.

Uafviklede mellemværende

§ 5. Mellemværender, der ikke er afviklet senest den 1. januar 2020, bortfalder. Mellemværendet kan herefter ikke kræves betalt og kan ikke være genstand for modregning eller lignende. Afdrag og andre ydelser i anledning af mellemværendet, herunder renter, gebyrer m.v., kan ikke kræves betalt.

Stk. 2. Hvis et vandselskabs tilgodehavende hos en kommune bortfalder efter stk. 1, eller en kommunes tilgodehavende hos et vandselskab indfries efter, at fordringen er bortfaldet efter stk. 1, skal beløbet betragtes som en uddeling til kommunen efter lov om kommunernes afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.

Indberetning

§ 6. Vandselskaber indberetter hvert år en status over selskabets udestående mellemværender med kommuner samt en oversigt over de mellemværender, der er afviklet helt eller delvist på tidspunktet for offentliggørelse af årsberetning, jf. bekendtgørelse om program for vandselskabers interne overvågning.

Straf og ikrafttræden

§ 7. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der undlader at medvirke til, at et stiftertilgodehavende konverteres efter reglerne i § 3.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. april 2010.

Kapitel 3

Betalingsloven (spildevandsselskaber)

Lovbekendtgørelse 2010-06-07 nr. 633

Lovbekendtgørelse om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber
m.v.¹

som ændret ved L 2010-06-25 nr. 718, L 2012-12-11 nr. 1149, L 2013-01-29 nr. 61, L 2013-07-04 nr. 902, L 2014-12-27 nr. 1520, L 2015-01-27 nr. 56 og L 2016-02-16 nr. 132

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Loven har til formål at sikre hensynet til princippet om omkostningsdækning, herunder dækning af miljømæssige og ressourcerelaterede omkostninger, og prissætning med tilskyndelsesvirkning samt gennemsigtighed for ejere af de tilsluttede ejendomme. Derudover skal der tages hensyn til, at de forskellige vandanvendelsessektorer yder et passende bidrag, og til princippet om, at forurenere betaler.

Stk. 2. I denne lov forstås ved spildevandsforsyningsselskaber, medmindre andet er angivet, sådanne spildevandsforsyningsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 3. Loven fastsætter regler om betaling for afledning til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg. Loven finder endvidere anvendelse på betaling for afledning til spildevandsanlæg etableret efter § 7 a og for betaling til fælles, obligatoriske ordninger for tømning og bortskaffelse af humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra samletanke og bundfældningstanke samt for betaling for udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg, som er ejet af andre end spildevandsforsyningsselskabet.

Stk. 4. Udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg og anlæg, der er etableret efter § 7 a, herunder udgifter til opfyldelse af anmodninger efter miljøbeskyttelseslovens § 32 a og regler fastsat i medfør heraf dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom (herunder umatrikulerede arealer), der tilleder til spildevandsforsyningsselskabers spildevandsanlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet spildevandsforsyningsselskabet, jf. § 7 a. I bidraget efter 1. pkt. kan indregnes spildevandsforsyningsselskabets indbetaling til dækning af udgifter til oprettelse og drift af et godkendt privat tvistløsningsorgan efter § 6 i lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager og efter § 12 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold samt regler udstedt i medfør af de nævnte love. Herudover kan i bidraget efter 1. pkt. indregnes udgifter til opgaver, der falder ind under Vandsektorens Teknologiu udviklingsfond, jf. kapitel 7 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, og udgifter til opgaver, der falder ind under en fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger samt regler udstedt i medfør heraf, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres.

Stk. 5. I bidraget efter stk. 4, 1. pkt., kan endvidere indregnes spildevandsforsyningsselskabets udgifter, som er nødvendige af hensyn til håndtering af tag- og overfladevand, i forbindelse med medfinansiering af kommunale og private projekter. Spildevandsforsyningsselskabets udgifter må ikke overstige udgifterne til sædvanlig afhjælpning af kapacitetsproblemer i spildevandsanlægget.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om indregning efter stk. 5, herunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningsselskabet, om betingelser for indregning, om dokumentation for fastsatte krav vedrørende spildevandsforsyningsselskabets udgifter, om afgrænsning af projekter, om, hvordan betalingen til projektejer skal foregå, og om spildevandsforsyningsselskabets samarbejde med projektejer i forbindelse med gennemførelse af kommunale eller private projekter.

Stk. 7. Udgifter til tømning af humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra samletanke og bundfældningstanke som led i fælles, obligatoriske tømningsordninger dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom, jf. dog § 7 a, stk. 5.

Stk. 8. Udgifter til etablering af spildevandsanlæg og til afdragsordning efter § 4, stk. 2, og udgifter til drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg, jf. § 4 c, dækkes af bidrag fra de berørte ejere af fast ejendom. I udgifter efter 1. pkt. indregnes bl.a. administrationsomkostninger, risikotillæg og påløbende renter. Et eventuelt samlet tab som følge af afdragsordninger i medfør af § 4, stk. 2, indregnes i bidraget efter stk. 4, 1. pkt.

Stk. 9. Hel eller delvis overdragelse af spildevandsaktivitet omfattet af § 2, stk. 1 eller 3, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold må hverken direkte eller indirekte føre til højere priser for ydelser fra den pågældende aktivitet, herunder som følge af indregning af forøgede udgifter til finansiering ved fremmed kapital, driftsmæssige afskrivninger eller forrentning af indskudskapital.

Bidrag

§ 2. Ved tilslutning af ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, pålignes et standardtilslutningsbidrag. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et spildevandsforsyningsselskab, jf. dog stk. 4, 5 og 7. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der før den 1. januar 2010 var tilsluttet eller var pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg i henhold til tidligere regler.

Stk. 2. Standardtilslutningsbidraget udgør 30.000 kr. eksklusive moms for en boligenhed.

Stk. 3. For erhvervsejendomme fastsættes standardtilslutningsbidraget til 30.000 kr. eksklusive moms pr. påbegyndt 800 m² grundareal. For erhvervsejendomme i landzone beregnes et tillagt grundareal ud fra det bebyggede areal og en skønnet bebyggelsesprocent. For ubebyggede erhvervsejendomme i landzone skønnes et bebygget areal.

Stk. 4. Ved udstykning fra en boligejendom opkræves der efter stk. 2 tilslutningsbidrag for den eller de frastykkede parceller, hvis parcellen eller parcellerne efter frastykningen ikke er tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab og der føres stik frem til den eller de nye parcellers grundgrænse.

Stk. 5. Ved ændring i beregningsgrundlaget for tilslutningsbidraget for en erhvervsejendom herunder udstykning af en ejendom, opkræves et supplerende tilslutningsbidrag. Det supplerende tilslutningsbidrag beregnes som forskellen på det bidrag, der efter stk. 3 kan beregnes for den nye ejendom eller de samlede nye ejendomme, og det bidrag, der efter stk. 3 kunne være opkrævet for ejendommen eller de samlede ejendomme før ændringen. Hvis en ejendom, der udstykkes, før udstykningen er blevet pålignet tilslutningsbidrag efter en betalingsvedtægt udarbejdet efter 1. juli 1997, og der ved påligning af bidraget er gjort brug af lovens mulighed for at dispensere fra standardtilslutningsbidraget, jf. stk. 8, beregnes det supplerende tilslutningsbidrag på baggrund af dette lavere bidrag. Ved udstykninger kan det supplerende tilslutningsbidrag for en frastykket ejendom dog ikke overstige det standardtilslutningsbidrag, der for den frastykkede ejendom kan beregnes efter stk. 3.

Stk. 6. For boligejendomme og erhvervsejendomme, der ikke er tilsluttet for tag- og overfladevand, skal tilslutningsbidraget fastsættes til 60 pct. af de i stk. 2-5 nævnte bidrag.

Stk. 7. Hvis en ejendom, der ikke tidligere har været tilsluttet for tag- og overfladevand, tilsluttes for denne del af spildevandet, opkræves et supplerende tilslutningsbidrag svarende til 40 pct. af det tilslutningsbidrag efter stk. 2 og 3, der kan opkræves på påligningstidspunktet. Det supplerende tilslutningsbidrag kan kun opkræves fra ejendomme, der er blevet pålignet tilslutningsbidrag efter en betalingsvedtægt udarbejdet efter 1. juli 1992.

Stk. 8. Spildevandsforsyningssselskabet kan i særlige tilfælde fastsætte tilslutningsbidraget lavere end de i stk. 2-7 nævnte bidrag, dog aldrig lavere end de faktisk afholdte udgifter til detailleringsanlægget.

Stk. 9. Tilslutningsbidraget, jf. stk. 2 og 3, reguleres årligt efter et af Danmarks Statistik udarbejdet reguleringsstal baseret på bygge og anlægsomkostninger.

Stk. 10. Tilslutningsbidraget forfalder, når en ejendom tilsluttes eller kan tilsluttes et spildevandsforsyningssselskab, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af stk. 11.

Stk. 11. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt i forbindelse med afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., og § 30, stk. 1.

§ 2 a. For afledning til et spildevandsforsyningssselskab af spildevand, herunder filterskyllevand, kølevand og genanvendt tagvand, betales et årligt vandafledningsbidrag, jf. dog stk. 2 og § 2 b. Der betales endvidere vandafledningsbidrag for afledning af vand, der kan sidestilles med spildevand, herunder afværgevand, jf. dog § 2 b.

Stk. 2. For afledning af tag- og overfladevand, der ikke genanvendes, og vand fra omfangsdræn betales ikke vandafledningsbidrag.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan give tilladelse til, at en ejendom alene betaler for brugen af et spildevandsrensningsselskabs spildevandsrensningeanlæg. Tilladelsen kan alene gives under forudsætning af, at ejendommen for egen regning finansierer og vedligeholder en transportledning til spildevandsrensningeanlægget.

Stk. 4. Vandafledningsbidraget fastsættes med udgangspunkt i vandforbruget og i overensstemmelse med § 3, stk. 1. Hvor vandmåler kræves, beregnes bidraget ud fra det målte vandforbrug. Spildevandsforsyningssselskabet kan give adgang til, at bidrag fastsættes ud fra det målte forbrug, selv om vandmåleren er opsat uden krav herom. I andre tilfælde fastsættes bidraget efter et skønnet vandforbrug. Det skønnede forbrug kan for boligenheder ikke overstige 170 m³ pr. år, jf. dog § 7 b, stk. 1.

Stk. 5. For erhvervsjendomme fastsættes vandafledningsbidraget efter vandforbruget fratrukket den vandmængde, der medgår til produktionen eller af anden grund ikke tilledes et spildevandsforsyningssselskab, jf. dog § 7 b, stk. 1.

Stk. 6. I tilfælde, hvor der afledes vand, uden at der har været et vandforbrug, beregnes vandafledningsbidraget ud fra den afledte vandmængde.

Stk. 7. Spildevandsforsyningssselskabet kan vælge at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del. Den faste del af vandafledningsbidraget må ikke overstige 500 kr. inklusive moms pr. år. Den faste del af bidraget opkræves pr. stikledning frem til en ejendoms grundgrænse. Den faste del af bidraget skal dog ikke opkræves for stikledninger, hvortil der alene er tilsluttet tag- og overfladevand. Det variable vandafledningsbidrag beregnes som vandforbruget multipliceret med de af spildevandsforsyningssselskabet fastsatte og af kommunalbestyrelsen godkendte kubikmeter takster, jf. § 3, stk. 1. Vandforbruget, der anvendes ved beregningen, fastsættes som beskrevet i stk. 4. I tilfælde, hvor der afledes vand uden et vandforbrug, beregnes den variable del af bidraget på baggrund af den afledte vandmængde, jf. stk. 6.

Stk. 8. Den maksimale grænse på 500 kr. inklusive moms pr. år for den faste del af vandafledningsbidraget, jf. stk. 7, reguleres årligt efter et af Danmarks Statistik udarbejdet reguleringsstal baseret på bygge- og anlægsomkostninger.

Stk. 9. Ejendomme, der afleder særlig forurenede spildevand, pålignes særbidrag, såfremt tillædningen giver anledning til særlige foranstaltninger i forbindelse med etablering og drift af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg.

Stk. 10. For statsveje fastsættes med udgangspunkt i kubikmetertaksten, jf. stk. 4, et årligt vejbidrag beregnet ud fra en vandmængde på 0,12 m³ vand pr. m² areal, hvorfra spildevandet tillædes til et spildevandsforsyningsselskab. Hvis vandafledningsbidraget er opdelt i en fast og en variabel del, jf. stk. 7, betaler statsveje alene den variable del af bidraget beregnet ud fra den i stk. 7 nævnte variable kubikmetertakst.

Stk. 11. For kommunale veje og private fællesveje skal kommunen betale et årligt vejbidrag til spildevandsforsyningsselskabet på højst 8 pct. af udgifterne til kloakledningsanlæggene.

Stk. 12. Vandafledningsbidrag og vejbidrag betales fra det tidspunkt, hvor ejendommen tilsluttes spildevandsforsyningsselskabets anlæg. Hvis der ikke er tale om en permanent fysisk tilslutning til et spildevandsforsyningsselskabs anlæg, betales vandafledningsbidraget fra det tidspunkt, hvor afledningen til spildevandsforsyningsselskabets anlæg begyndes.

Stk. 13. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om opgørelse af særbidrag, jf. stk. 9, om krav til dokumentation for beregning af særbidragets størrelse og om udlevering af denne dokumentation. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om en bagatelgrænse for opkrævning af særbidrag.

§ 2 b. Efter en konkret vurdering kan spildevandsforsyningsselskabet nedsætte eller fritage for betaling af vandafledningsbidrag for tillædning af vand fra afværgepumpninger til et spildevandsforsyningsselskab, såfremt tillædningen af afværgevandet giver anledning til færre omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet end tillædning af almindeligt spildevand, og når samfundsmæssige og miljømæssige hensyn taler herfor.

Stk. 2. Efter en konkret vurdering kan spildevandsforsyningsselskabet nedsætte betalingen af vandafledningsbidrag for tillædning af filterskyllevand og kølevand til spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, såfremt tillædningen af filterskyllevandet eller kølevandet giver anledning til færre omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet end tillædning af almindeligt spildevand, og når miljømæssige hensyn taler herfor.

Stk. 3. Efter en konkret vurdering kan spildevandsforsyningsselskabet nedsætte eller fritage for betaling af vandafledningsbidrag for regnvand opsamlet i VA-godkendte anlæg, hvis det opsamles og anvendes i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af lov om vandforsyning. Reduktion og fritagelse for vandafledningsbidrag i denne situation kan ske, når miljømæssige hensyn taler herfor.

§ 3. Spildevandsforsyningsselskabet fastsætter en gang årligt differentierede degressive kubikmetertakster, der varierer afhængigt af vandforbruget, idet fastsættelsen sker i overensstemmelse med regler fastsat i medfør af stk. 4-8. Vælger spildevandsforsyningsselskabet at indføre et fast bidrag efter § 2 a, stk. 7, fastsætter spildevandsforsyningsselskabet en gang årligt størrelsen af bidraget. Spildevandsforsyningsselskabet kan i særlige tilfælde fastsætte kubikmetertakster og faste bidrag forskelligt for geografiske områder. De fastsatte kubikmetertakster og bidrag skal overholde den indtægtsramme eller den regnskabsmæssige kontrolramme, der er fastsat for spildevandsforsyningsselskabet i medfør af §§ 6 eller 6 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvorfra spildevandsforsyningsselskabet modtager spildevand, skal en gang årligt godkende de af spildevandsforsyningsselskabet fastsatte kubikmetertakster og faste bidrag. For spildevandsforsyningsselskaber, som modtager spildevand i flere kommuner, kan kommunalbestyrelserne aftale, at den ene kommunalbestyrelse godkender bidragene for de øvrige kommuner. De godkendte kubikmetertakster og faste bidrag skal være tilgængelige på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Stk. 2. De nærmere regler om betalingsordningen fastsættes i en vedtægt, der udarbejdes af spildevandsforsyningsselskabet og godkendes af kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvorfra spildevandsforsyningsselskabet modtager spildevand. For spildevandsforsyningsselskaber, som modtager spildevand i flere kommuner, kan kommunalbestyrelserne aftale, at den ene kommunalbestyrelse godkender vedtægten for de øvrige kommuner. Betalingsvedtægten skal være tilgængelig på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Stk. 3. De nærmere regler for betaling til fælles, obligatoriske tømningsordninger for bortskaffelse af humane affaldsprodukter, slam og spildevand fra tanke for spildevand m.v. fastsættes i betalingsvedtægten efter stk. 2 eller i et særskilt regulativ for den eller de fælles, obligatoriske tømningsordninger. Spildevandsforsyningsselskabet udformer et særskilt regnskab for hver enkelt fælles, obligatorisk tømningsordning.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om spildevandsforsyningsselskabets fastsættelse af differentierede degressive kubikmetertakster, der varierer afhængigt af vandforbrugets størrelse, jf. stk. 1. Ministeren fastsætter endvidere, hvilken takst der skal anvendes i medfør af § 2 a, stk. 10. Ministeren fastsætter desuden øvrige regler, der er nødvendige, for at spildevandsforsyningsselskaberne kan beregne vandafledningsbidrag på baggrund af de fastsatte differentierede degressive kubikmetertakster.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabets beregning af vandafledningsbidrag på baggrund af en kubikmetertakst, der anvendes uanset vandforbrugets størrelse, for ejendomme, der har en tilladelse i medfør af § 2 a, stk. 3, for ejendomme, der har fået nedsat eller er fritaget for betaling i medfør af § 2 b, for ejendomme, hvorfra der ikke drives erhverv på markedsmæssige vilkår, herunder ejendomme med både bolig og erhverv, og for ejendomme, hvor ejeren ikke rettidigt har afgivet oplysninger, der er påkrævet i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 4 og 6. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte, at de differentierede kubikmetertakster, jf. stk. 1 og 4, ikke skal gælde for de i 1. pkt. nævnte ejendomme, eller at vandafledningsbidrag for en eller flere af de nævnte typer af ejendomme skal beregnes efter de differentierede kubikmetertakster, jf. stk. 1 og 4, for en del af ejendommens vandforbrug, mens der for resten af ejendommens vandforbrug beregnes vandafledningsbidrag efter den i 1. pkt. nævnte kubikmetertakst.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte krav om, at ejeren af en ejendom afgiver nødvendige oplysninger til brug for spildevandsforsyningsselskabets fastsættelse af kubikmetertakster og beregning af vandafledningsbidrag, herunder krav om afgivelse af oplysning om, hvorvidt en ejendom anvendes til erhverv på markedsmæssige vilkår, krav vedrørende digital afgivelse af oplysninger i bestemte it-systemer og krav om hyppighed for afgivelse af oplysninger, om frist for afgivelse af oplysninger og om procedure for afgivelse af disse oplysninger.

Stk. 7. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabets pligt til at orientere konkrete brugergrupper om pligt til at afgive oplysning om, hvorvidt en ejendom anvendes til erhverv på markedsmæssige vilkår. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabets udarbejdelse af vedtægt og fastsættelse af takster og om kommunalbestyrelsens godkendelse heraf, jf. stk. 1 og 2, inden for en fastsat frist.

Stk. 8. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om fastsættelse af forskellige kubikmetertakster og faste bidrag for geografiske områder, herunder om, hvad der anses for at være særlige tilfælde efter stk. 1.

§ 4. Spildevandsforsyningsselskabet kan yde henstand med betalingen af tilslutningsbidrag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ejendomsejerens ret til at modtage og spildevandsforsyningsselskabets pligt til at fremsætte tilbud om udførelse af nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af afgørelser truffet i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, og § 30, stk. 1, mod ejendomsejerens betaling herfor og for eventuelt tilslutningsbidrag ved en afdragsordning. Dette

gælder dog ikke i sager om påbud om separatkloakering truffet i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter nærmere regler om aftaler om afdragsordning i henhold til stk. 2, herunder om aftalens vilkår, for så vidt angår afdragsperiode, risikotillæg og renter, samt om spildevandsforsyningsselskabets oplysningspligt over for ejendomssejeren i forbindelse med aftalens indgåelse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om spildevandsforsyningsselskabets pligt til at sikre spildevandsforsyningsselskabets fordring som følge af afdragsordningen.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler om behandlingen af sager efter stk. 2 og om socioøkonomiske kriterier og dokumentationskrav, der skal være opfyldt for at kunne modtage tilbud.

§ 4 a. Spildevandsforsyningsselskabet kan i særlige tilfælde foretage en hel eller delvis tilbagebetaling eller kræve en økonomisk kompensation ved ophævelse af en ejendoms tilslutningsret og -pligt til et spildevandsforsyningsselskab. Tilbagebetalingsbeløbet kan højst fastsættes til det standardtilslutningsbidrag, som ejendommen ville kunne opkræves på tilbagebetalingstidspunktet, såfremt den skulle tilsluttes.

Stk. 2. Ejendomme, der alene udtræder for tag- og overfladevand, kan maksimalt få 40 pct. af det i stk. 1 nævnte maksimumsbeløb tilbagebetalt. Tilbagebetalingen skal gøres betinget af etablering af alternativ bortskaffelse.

Stk. 3. En ejendom, som har fået ophævet tilslutningsretten og -pligten helt eller delvist, kan ved hel eller delvis generhvervelse af retten og pligten til at aflede spildevand pålignes et tilslutningsbidrag. Tilslutningsbidraget kan ikke overstige de af spildevandsforsyningsselskabet afholdte udgifter i forbindelse med generhvervelsen af retten og pligten til at aflede og kan maksimalt udgøre det i § 2, stk. 2 og 3, nævnte beløb. Såfremt ejendommen ved ophævelse af tilslutningsretten og -pligten har fået tilbagebetalt et beløb efter stk. 1 og 2, skal tilslutningsbidraget dog som minimum udgøre dette beløb.

§ 4 b. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan pålægge et spildevandsforsyningsselskab, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, midlertidigt at overtage driften af et andet spildevandsforsyningsselskab omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, såfremt sidstnævnte selskab tages under rekonstruktionsbehandling eller konkursbehandling.

Stk. 2. Ved et pålæg til et spildevandsforsyningsselskab om midlertidig overtagelse af driften af et andet spildevandsforsyningsselskab skal den overtagende forsyning i økonomisk henseende holdes skadesløs i alle forhold vedrørende overtagelsespligten, herunder for alle udgifter i øvrigt ved håndteringen, transporten og behandlingen af spildevandet.

§ 4 c. Spildevandsforsyningsselskaber kan tilbyde at administrere drift og vedligeholdelse af ejendommens spildevandsanlæg, som er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, mod at ejeren løbende betaler for udgifterne forbundet hermed.

Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskaberne skal konkurrenceudsætte udførelsen af driften og vedligeholdelsen efter stk. 1 i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler om udbud af offentlige kontrakter.

Andre spildevandsanlæg

§ 5. Ved andre spildevandsanlæg påhviler udgifterne til udførelse, drift og vedligeholdelse de ejendomme, der er tilsluttet det pågældende anlæg.

Stk. 2. I tilfælde af uenighed om fordeling af de udgifter, der er nævnt i stk. 1, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom.

Stk. 3. Såfremt et spildevandsanlæg, der er omfattet af stk. 1, ønskes helt eller delvis tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, fastsætter spildevandsforsyningsselskabet i overensstemmelse med § 2 bidrag for tilslutning, der fordeles på de berørte ejendomme, jf. stk. 2.

Stk. 4. Når et spildevandsanlæg omfattet af stk. 1 er tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, betales vandafledningsbidrag efter reglerne i § 2 a.

§ 6. Hvis et spildevandsanlæg omfattet af § 5, stk. 1, overtages af et spildevandsforsyningsselskab omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, opkræves tilslutningsbidrag, jf. § 2, og der ydes ejerne godtgørelse for anlæggets værdi.

Stk. 2. I mangel af enighed afgøres spørgsmålet om godtgørelse efter stk. 1 af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne og om godtgørelsens udbetaling finder bestemmelserne i §§ 103, 104 og 107-122 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Efter overtagelsen af et spildevandsanlæg omfattet af § 5, stk. 1, har spildevandsforsyningsselskabet ansvaret for spildevandsanlæggets drift og vedligeholdelse, mod at de tilsluttede brugere betaler vandafledningsbidrag efter § 2 a.

§ 7. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, hvorledes udgifterne til undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af, om nedsivningsanlæg kan etableres, skal fordeles på de pågældende ejendomme.

Kontraktligt medlemskab

§ 7 a. I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen giver ejere af helårsboliger påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1, om forbedret spildevandsrensning for en eksisterende udledning, skal påbudet følges af et tilbud om et kontraktligt medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet.

Stk. 2. Medlemskab af spildevandsforsyningsselskabet efter stk. 1 indebærer, at spildevandsforsyningsselskabet skal forestå udførelse, drift og vedligeholdelse på ejerens vegne af en spildevandsløsning, der resemæssigt opfylder påbudet, mod at ejeren af ejendommen betaler standardtilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag svarende til en ejendom, der er tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, jf. §§ 2-4.

Stk. 3. Spildevandsforsyningsselskabets tilbud omfatter alene udførelse, drift og vedligeholdelse af et anlæg, der økonomisk svarer til det af kommunalbestyrelsen påbudte. Ønsker ejeren et mere omkostningskrævende anlæg, må ejeren selv bære differencen, hvilken ikke kan inddrages i afdragsordning efter § 4, stk. 2.

Stk. 4. Ejeren af ejendommen afholder udgifter til ledninger på egen grund frem til den valgte spildevandsløsning. Ejeren af ejendommen afholder endvidere udgifter til elektricitet og vandforsyningsvand til den valgte spildevandsløsning samt udgifter til etablering og drift af bundfældningstank, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Spildevandsforsyningselskabet er ansvarlig for tømning af bundfældningstanke i forbindelse med etablering af anlæg efter stk. 1-4.

Stk. 6. Tilslutningsbidrag efter stk. 2 forfalder ved kontraktens indgåelse, og vandafledningsbidrag kan opkræves fra spildevandsløsningsens ibrugtagning.

Målerdata

§ 7 b. Ejere af ejendomme, der er tilsluttet eller kontraktligt tilknyttet et spildevandsforsyningselskabs spildevandsanlæg, og som betaler vandafledningsbidrag efter målt forbrug, jf. § 2 a, stk. 4, skal medvirke til aflæsning af vandmålere ved afgivelse af oplysninger til spildevandsforsyningselskabet. Hvis ikke ejeren ønsker at medvirke, kan spildevandsforsyningselskabet fastsætte et skønnet forbrug. Det skønnede forbrug må dog ikke for en boligenhed overstige 600 m³ pr. år.

Stk. 2. Almene og ikke almene vandforsyninger, herunder grundejere med egen vandindvinding, skal én gang årligt udlevere oplysninger til det spildevandsforsyningselskab, som leverer spildevandsforsyningsydelser til den pågældende ejendom, om eventuelt skift og justering af vandmålere mv. (stamoplysninger) inden for det seneste kalenderår.

Stk. 3. De almene og ikke almene vandforsyninger kan for udlevering af oplysninger efter stk. 2 opkræve et administrationsbidrag.

Fælles bestemmelser

§ 8. Kommunalbestyrelsens afgørelser og vedtagelser efter loven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 9. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer afgørelse om fordeling af udgifter til fælleskommunale spildevandsanlæg i tilfælde af uenighed mellem de pågældende kommunalbestyrelser.

Stk. 2. Energi-, forsynings- og klimaministeren træffer afgørelse om fordelingen af udgifter til fælles spildevandsanlæg i tilfælde af uenighed mellem de pågældende spildevandsforsyningselskaber.

§ 9 a. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

§ 10. (Ophævet).

Ikkrafttræden mv.

§ 11. Loven træder i kraft den 1. januar 1988 og finder anvendelse på betalingsvedtægter, der udarbejdes efter lovens ikkrafttræden.

Stk. 2. Der skal senest den 1. januar 1993 være udarbejdet en fælles betalingsvedtægt for kommunen i overensstemmelse med loven.

Stk. 3. Når en betalingsvedtægt er udarbejdet i overensstemmelse med denne lov, bortfalder alle tidligere truffne afgørelser eller vedtægter om betaling, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. De afgørelser og vedtægter, der er nævnt i stk. 3, bevarer dog deres gyldighed med hensyn til afviklingen af pålignede, men ikke betalte tilslutningsbidrag. Der kan i særlige tilfælde i betalingsvedtægten fastsættes andre regler om afviklingen af pålignede bidrag.

Stk. 5. Uanset bestemmelser i gældende vedtægter ophæves kommunalbestyrelsens forpligtelse til at yde tilskud til offentlige spildevandsanlæg den 1. januar 1988. For kommuner, der allerede har budgetteret med at yde tilskud i 1988, ophæves forpligtelsen til at yde tilskud til offentlige spildevandsanlæg fra den 1. januar 1989.

§ 12. Med virkning fra kommunalbestyrelsens vedtagelse af betalingsvedtægter efter loven ophæves § 11, stk. 6, § 26, § 27, stk. 1-3 og stk. 5-8, § 28, stk. 1, og § 33 i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 85 af 8. marts 1985. I § 70 udgår med virkning fra samme tidspunkt », og 27, stk. 8«, og i § 83, stk. 3, ændres »§ 28« til: »§ 28, stk. 2«. § 27, stk. 4, ophæves den 1. januar 1988.

§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Officielle noter

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, s. 1).

Trappemodel

Bekendtgørelse 2014-12-10 nr. 1327

Bekendtgørelse om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget m.v.

som ændret ved bkg 2015-11-30 nr. 1367

I medfør af § 3, stk. 4-7, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010, som ændret ved lov nr. 902 af 4. juli 2013, fastsættes:

Definitioner

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved:

1. *Trin 1:* vandforbrug til og med 500 m³ årligt pr. ejendom.
2. *Trin 2:* vandforbrug over 500 m³ og op til og med 20.000 m³ årligt pr. ejendom.
3. *Trin 3:* vandforbrug over 20.000 m³ årligt pr. ejendom.
4. *Ejendom:* en ejendom, der vurderes som en enhed i medfør af lov om vurdering af landets faste ejendomme.
5. *Erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår:* en virksomhed, der udbyder varer eller tjene-
steydelser mod vederlag. Det er tilstrækkeligt, at vederlaget alene dækker varernes eller ydelser-
nes omkostninger.

Fastsættelse af kubikmetertakster

§ 2. Et spildevandsforsyningsselskab fastsætter en kubikmetertakst for hvert af de i § 1, nr. 1-3 nævnte trin, hvorefter den variable del af vandafledningsbidraget skal beregnes fra den efterfølgende 1. januar. Spildevandsforsyningsselskabet fastsætter kubikmetertaksterne for trin 2 og trin 3 således:

1. For trin 2 fastsættes kubikmetertaksten 20 % lavere end taksten for trin 1, jf. dog § 15.
2. For trin 3 fastsættes kubikmetertaksten 60 % lavere end taksten for trin 1, jf. dog § 15.

Stk. 2. Såfremt et spildevandsrensningsselskab udelukkende opkræver den variable del af vandafledningsbidraget overfor ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3, fastsæt-
ter spildevandsrensningsselskabet dog kun én kubikmetertakst, jf. dog § 14, stk. 1.

Beregning for ejendomme, hvorfra der udelukkende drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår

§ 3. For ejendomme, for hvilke det er oplyst, at der udelukkende drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, og for hvilke, der er afgivet øvrige oplysninger som angivet i tilmeldeskemaet, jf. §§ 10 og 11, beregner spildevandsforsyningsgesellschaften den variable del af vandafledningsbidraget som vandforbruget på de enkelte trin multipliceret med den i medfør af § 2, stk. 1, for trinnet fastsatte kubikmetertakst, jf. dog §§ 5 og 6.

Beregning for ejendomme, hvorfra der delvist drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår

§ 4. For ejendomme, for hvilke det er oplyst, at der delvist drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, og for hvilke der er afgivet øvrige oplysninger som angivet i tilmeldeskemaet, jf. §§ 10 og 11, herunder om den forventede forholdsmæssige fordeling af vandforbruget mellem den markedsmæssige og ikke-markedsmæssige aktivitet, beregner spildevandsforsyningsgesellschaften den variable del af vandafledningsbidraget således, jf. dog §§ 5 og 6:

1. For vandforbruget, for den del af ejendommen, hvorfra der drives erhverv på markedsmæssige vilkår, multipliceres vandforbruget, således som oplyst forventet forholdsmæssigt fordelt, jf. §§ 10 og 11, på de enkelte trin med den i medfør af § 2, stk. 1, for trinnet fastsatte kubikmetertakst.
2. For det øvrige vandforbrug multipliceres vandforbruget med den i medfør af § 2, stk. 1, fastsatte kubikmetertakst for trin 1.

Beregning for ejendomme, der er tilsluttet et spildevandsrensningsselskab (justeret betalingsprincip)

§ 5. Såfremt et spildevandsrensningsselskab opkræver den variable del af vandafledningsbidraget overfor både ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3, og overfor andre ejendomme, skal selskabet for ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3, beregne den variable del af vandafledningsbidraget således, jf. dog § 14, stk. 1 og stk. 2:

1. For ejendomme, for hvilke det er oplyst, at der udelukkende drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, og for hvilke, der er afgivet øvrige oplysninger som angivet i tilmeldeskemaet, jf. §§ 10 og 11, multipliceres vandforbruget med den kubikmetertakst, der er fastsat i medfør af § 2, stk. 1, for trin 2.
2. For ejendomme, for hvilke det er oplyst, at der delvist drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, og for hvilke der er afgivet øvrige oplysninger som angivet i tilmeldeskemaet, jf. §§ 10 og 11, herunder om den forventede forholdsmæssige fordeling af vandforbruget mellem den markedsmæssige og ikke-markedsmæssige aktivitet, multipliceres vandforbruget for den del af ejendommen, hvorfra der drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, således som oplyst forholdsmæssigt fordelt, med den kubikmetertakst, der er fastsat i medfør af § 2, stk. 1, for trin 2. For det øvrige vandforbrug multipliceres vandforbruget med den i medfør af § 2, stk. 1, fastsatte kubikmetertakst for trin 1.

Stk. 2. Såfremt et spildevandsrensningsselskab udelukkende opkræver den variable del af vandafledningsbidraget overfor ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3, skal selskabet for disse ejendomme beregne vandafledningsbidraget ud fra den i medfør af § 2, stk. 2, fastsatte kubikmetertakst, jf. dog § 14, stk. 1 og stk. 2.

Beregning for ejendomme, for hvilke der er foretaget nedsættelse eller fritagelse for betaling af vandforbrug

§ 6. Ejendomme, for hvilke der i medfør af lovens § 2 b helt eller delvist er foretaget nedsættelse eller fritagelse for betaling af vandforbrug, er for den del af vandforbruget ikke omfattet af §§ 3, 4, 5 eller 7. For den del af vandforbruget, hvor der ikke er foretaget nedsættelse eller fritagelse, beregner spildevandsforsyningsselskabet den variable del af vandafledningsbidraget efter §§ 3, 4, 5 eller 7.

Beregning for øvrige ejendomme

§ 7. For ejendomme, der ikke er omfattet af §§ 3-6, beregner spildevandsforsyningsselskabet den variable del af vandafledningsbidraget som vandforbruget multipliceret med den i medfør af § 2, stk. 1, for trin 1 fastsatte kubikmetertakst.

Ejendomme med mere end et kundenummer

§ 8. Såfremt der for en ejendom er afgivet oplysninger i medfør af §§ 10 og 11 relateret til mere end et kundenummer, skal spildevandsforsyningsselskabet opgøre vandforbruget for ejendommen for de oplyste kundenumre samlet, når den variable del af vandafledningsbidraget for ejendommen beregnes i medfør af §§ 3-7.

Vejbidrag for statsveje

§ 9. Ved fastsættelse af vejbidrag for statsveje i henhold til lovens § 2 a, stk. 10, benyttes den i medfør af § 2, stk. 1, fastsatte kubikmetertakst for trin 1.

Afgivelse af oplysninger til brug for beregning efter trin 2 og trin 3

§ 10. Ejere af ejendomme, der ønsker at få beregnet den variable del af vandafledningsbidraget efter trin 2 eller trin 2 og trin 3, jf. §§ 3-6, skal angive dette ved brug af et elektronisk tilmeldeskema, som Energistyrelsen offentliggør på sin hjemmeside.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal afgives senest den 15. september i forhold til beregning i henhold til §§ 3-6 med virkning fra den derefter først kommende 1. januar.

Stk. 3. Energistyrelsen skal sikre, at de i medfør af stk. 1 modtagne oplysninger i tilmeldeskemaer, der er afsendt rettidigt, er tilgængelige for de relevante spildevandsforsyningsselskaber umiddelbart efter udløbet af fristen, jf. stk. 2.

Stk. 4. Spildevandsforsyningsselskabet skal anvende de rettidigt fremsendte oplysninger, jf. stk. 1-3, ved beregning i henhold til §§ 3-6 med virkning fra den førstkomende 1. januar efter den i stk. 2 nævnte frist. Spildevandsforsyningsselskabet kan anvende oplysningerne tidligere.

Stk. 5. De i medfør af stk. 1 og § 11 fremsendte oplysninger skal gøres tilgængelige for spildevandsforsyningsselskaberne såvel akkumuleret år for år, som oplysninger indmeldt siden sidste tilmeldingsfrist.

§ 11. Ejeren af en ejendom, der har afgivet de i § 10 nævnte oplysninger eller har modtaget underretning i henhold til § 13, skal, hvis forholdene om ejendommens fulde eller delvise anvendelse til erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, eller forholdene om den forventede forholds-mæssige fordeling af vandforbruget mellem erhverv, der opererer på markedsmæssige og ikke-markeds-mæssige vilkår, ændrer sig, snarest give meddelelse herom ved brug af et elektronisk skema, som Energistyrelsen offentliggør på sin hjemmeside.

Stk. 2. Energistyrelsen skal sikre, at de i medfør af stk. 1 modtagne oplysninger, er tilgængelige for de relevante spildevandsforsyningsselskaber umiddelbart efter modtagelsen.

Stk. 3. Spildevandsforsyningsselskabet skal anvende oplysninger, der er fremsendt i medfør af stk. 1 og stk. 2, ved beregning i medfør af §§ 3-6 med virkning senest den 1. januar, der i øvrigt gælder for anvendelse af oplysninger, der afsendes efter den i medfør af § 10, stk. 2, sidst gældende frist. Spildevandsforsyningsselskabet kan anvende oplysningerne tidligere.

§ 12. Spildevandsforsyningsselskabet kan i forhold til de i § 10, stk. 1, og § 11, stk. 1 nævnte oplysninger på skemaet, anmode ejeren af en ejendom om indenfor en angivet rimelig frist at afgive oplysninger, der godtgør ejendommens anvendelse til aktiviteter, der helt eller delvist udøves på markedsmæssige vilkår.

§ 13. Såfremt et spildevandsforsyningsselskab er bekendt med, at en ejendom, der afregnes efter trin 2 eller 3, har skiftet ejer siden seneste afgivelse af oplysninger i henhold til § 10, stk. 1 og § 11, stk. 1 skal spildevandsforsyningsselskabet inden førstkommande 1. juli underrette ejendomssejer om tidligere ejers senest afgivne oplysninger i henhold til § 10, stk. 1, og § 11, stk. 1.

Ikrafttrædelses- og overgangbestemmelser

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. december 2014. § 2, stk. 2 og § 5 har virkning for takstfastsættelse og beregning af den variable del af vandafledningsbidrag med virkning for 2016 og senere.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1070 af 2. september 2013 om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget m.v. ophæves, dog finder § 5 fortsat anvendelse for takstfastsættelse og beregning af den variable del af vandafledningsbidraget for 2014 og 2015.

§ 15. Spildevandsforsyningsselskabet fastsætter for årene 2014-2017 kubikmetertakster for trin 2 og for trin 3, jf. § 2, stk. 1, således, jf. dog stk. 2:

1. For 2014 fastsættes kubikmetertaksten for trin 2 4 % lavere end for trin 1 og for trin 3 12 % lavere end for trin 1.
2. For 2015 fastsættes kubikmetertaksten for trin 2 8 % lavere end for trin 1 og for trin 3 24 % lavere end for trin 1.
3. For 2016 fastsættes kubikmetertaksten for trin 2 12 % lavere end for trin 1 og for trin 3 36 % lavere end for trin 1.
4. For 2017 fastsættes kubikmetertaksten for trin 2 16 % lavere end for trin 1 og for trin 3 48 % lavere end for trin 1.

Stk. 2. Spildevandsforsyningselskabet kan for årene 2015-2017 fastsætte kubikmetertakster for trin 2 og trin 3, der er lavere i forhold til kubikmetertaksten for trin 1, end fastlagt i stk. 1, nr. 2 - 4, såfremt følgende er opfyldt:

1. Stigningen i kubikmetertaksten for trin 1 er højst 3 % årligt i forhold til det foregående år.
2. Det i stk. 1, nr. 2 - 4, fastlagte forhold mellem kubikmetertaksterne for trin 2 og trin 3 bevares.
3. Kubikmetertaksterne for trin 2 og trin 3 fastsættes ikke lavere end henholdsvis 20 % og 60 % lavere end taksten for trin 1.

Vejledende notat om reglerne for trappemodell for beregning af vandafledningsbidrag

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Klimatilpasning, vandsektor
og grundvand
J.nr. NST-4400-00021
Ref. bojen, todue, malas
Den 1. juni 2015

Vejledende notat om reglerne for trappemodell for beregning af vandafledningsbidrag

Spildevandsforsyningselskaber har siden 1. januar 2014 skullet opkræve den variable del af vandafledningsbidraget på baggrund af en trappemodell for ejendomme, hvorfra der drives erhverv på markedsmæssige vilkår.

Den første bekendtgørelse om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget (trappemodellen) trådte i kraft den 6. september 2013. Denne bekendtgørelse er afløst af den nugældende bekendtgørelse nr. 1327 af 10. december 2014 om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget.

Bekendtgørelserne er en opfølgning på lov nr. 902 af 4. juli 2013 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. Ved lovændringen blev der indført en trappebetalingsmodell for den variable del af vandafledningsbidraget for ejendomme hvorfra der drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår.

Trappemodellen indebærer, at kubikmetertaksten falder med stigende vandforbrug. Bekendtgørelsen fastsætter, at den variable del af vandafledningsbidraget skal opkræves efter differentierede takster, der gælder for vandforbrug til og med 500 m³/år (takst 1), vandforbrug på over 500 og til og med 20.000 m³/år (takst 2) samt vandforbrug på over 20.000 m³/år (takst 3). Den variable del af vandafledningsbidraget skal herefter af spildevandsforsyningselskabet beregnes som vandforbruget på de enkelte trin multipliceret med den kubikmetertakst, der er fastsat for det pågældende trin.

Det er alene ejendomme, hvor der findes erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, der vil være berettiget til at blive afregnet efter trappemodellen. Ejendomsjere skal derfor tilmelde relevante ejendomme på <https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Trappetilmelding> til beregning efter trappemodellen af den variable del af vandafledningsbidraget. På Naturstyrelsens hjemmeside findes der et link til tilmeldeskemaet.

De ejendomme, der er tilmeldt, skal ikke meldes til igen senere. De skal alene meddele ændringer.

Naturstyrelsen • Haraldsgade 53 • 2100 København Ø
Tlf. 72 54 30 00 • Fax 39 27 98 99 • CVR 33157274 • EAN 5798000873100 •
nst@nst.dk • www.nst.dk

Der kan løbende ske tilmelding af nye ejendomme på <https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Trappetilmelding>. Fristen for tilmelding med hensyn til beregning af vandafledningsbidrag for ejendomme, der ikke tidligere er tilmeldt, er fra 2015 og fremover hvert år den 15. september (med udgangen af dagen) i forhold til beregning af vandafledningsbidraget med virkning fra den efterfølgende 1. januar og fremefter.

Ejendomme, hvorfra der ikke drives erhverv på markedsmæssige vilkår, skal betale den højeste takst, det vil sige takst 1.

Herudover gælder særlige regler for ejendomme, der afregnes efter det såkaldte justerede betalingsprincip, og ejendomme, der har nedsættelse eller fritagelse for betaling efter lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. § 2 b.

I dette notat (minivejledning) informeres om følgende emner:

1. Indfasning af trappemodellen
  - a. Mulighed for hurtigere indfasning
2. Beregning af taksterne på de tre trin
  - a. Sammenhængen med prisloftet
3. Definition af ”erhverv, som opererer på markedsmæssige vilkår”
4. Tilmelding til trappemodellen
<https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Trappetilmelding>
5. Vandforbruget
6. Definition på ejendom (ejendomsbegrebet)
7. Ejendomme med blandet anvendelse
8. Ejendomme med ændret anvendelse og ejerskifte
9. A conto/efterregulering
10. Varianter af beregning af vandafledningsbidrag
  - a. Justeret betalingsprincip
  - b. Nedslag eller fritagelse
  - c. Anden afledning til kloak end fra vandforbruget
  - d. Ejendomme med flere kundeforhold hos spildevandsforsyningsselskabet
11. Godkendelse af vedtægten
12. Formatet på oplysninger fra Trappetilmeldingen til spildevandsforsyningsselskabet
13. Spildevandsforsyningsselskabets adgang til Trappetilmeldingen
14. Spildevandsselskabets håndtering af tilmeldinger i Trappetilmeldingen

Dette Notat med vejledning om bekendtgørelse nr. 1327 af 10. december 2014 erstatter dele af og supplerer Vejledning nr. 3 fra 2001 om Betalingsregler for spildevandsanlæg.

Ad 1. Indfasning af trappemodellen

Taksterne skal fastsættes således, at takst 2 i 2018 er 20 % lavere end takst 1, og takst 3 er 60 % lavere end takst 1. Trappemodellen indfases gradvist i perioden 2014-2017, hvorfor procentsatserne for de enkelte år vil være:

	Takst 2 Procentreduktion i forhold til	Takst 3 Procentreduktion i forhold til
--	---	---

	takst 1	takst 1
2014	4	12
2015	8	24
2016	12	36
2017	16	48
2018	20	60

Det enkelte spildevandsforsyningssselskab skal således med udgangspunkt i disse procentsatser beregne, hvad taksterne skal være for at opnå det ønskede samlede provenu med henblik på at sikre, at spildevandsforsyningssselskabet hviler i sig selv.

a. Mulighed for hurtigere indfasning

Et spildevandsforsyningssselskab kan for årene 2015 – 2017 fastsætte kubikmetertakster for trin 2 og trin 3, der er lavere i forhold til kubikmetertaksten for trin 1, end ovenfor beskrevet. Dette fremgår af § 15, stk. 2.

Dette forudsætter, at følgende er opfyldt:

1. Stigningen i kubikmetertaksten for trin 1 er højst 3 % årligt i forhold til det foregående år.
2. Det i § 15, stk. 1, nr. 2 – 4, fastlagte forhold mellem kubikmetertaksterne for trin 2 og trin 3 bevares.
3. Kubikmetertaksterne for trin 2 og trin 3 fastsættes ikke lavere end henholdsvis 20 % og 60 % lavere end taksten for trin 1.

Stigningen i kubikmetertaksten for trin 1 samlet set er højst 3 % årligt i forhold til det foregående år (uanset om der eventuelt måtte være øvrige årsager til en stigning i taksten).

Såfremt et spildevandsforsyningssselskab ønsker at benytte muligheden for hurtigere indfasning skal det vurderes om betalingsvedtægten skal ændres.

Såfremt der i den gældende betalingsvedtægt er anført indfasningsprocenter fra den hidtil gældende bekendtgørelse og såfremt disse ændres som følge af den hurtigere indfasning, skal betalingsvedtægten ændres.

Endvidere henvises der til, at følgende fremgår af betalingslovens § 3, stk.1: ”De af spildevandsforsyningssselskabet fastsatte kubikmetertakster og faste bidrag skal godkendes af kommunalbestyrelsen en gang årligt i den kommune, hvor spildevandsforsyningssselskabet er beliggende.”

Ad 2. Beregning af taksterne på de tre trin

Alle, der afregnes efter trappemodellen, skal betale den samme takst for de første 500 m³ henholdsvis for forbruget over 500 m³ og til og med 20.000 m³.

Det indebærer for eksempel, at en ejendom med et årligt vandforbrug på 30.000 m³ for de første 500 m³ betaler efter den højeste takst (takst 1), for de næste 19.500 m³ betaler efter den mellemste takst (takst 2) og for de resterende 10.000 m³ betaler efter den laveste takst (takst 3).

Det er alene den variable del af vandafledningsbidraget, der skal beregnes efter trin 1-3. Hvis der er i spildevandsforsyningsselskabet er fastsat et fast bidrag, skal det opkræves ved siden af den variable del af bidraget. Der beregnes herefter trin 1-3 af den variable del af vandafledningsbidraget.

Beregning efter trin 2 og 3 kræver dog, dels at der fra ejendommen drives erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår, dels at ejendommejer har oplyst dette overfor Naturstyrelsen, jf. §§ 10-12. Naturstyrelsen offentliggør et link til tilmeldingsskemaet på Naturstyrelsens hjemmeside (se afsnit 4). Hvis spildevandsforsyningsselskabet finder, at der i en ejendommejers indmeldte oplysninger er fejl, således at selskabet ikke uden reel tvivl kan henføre tilmeldingen til en bestemt ejendom, som angivet ved ejendomsnummer, beregnes vandafledningsbidraget efter trin 1, jf. nærmere under afsnit 14 vedrørende spildevandsselskabets orientering af ejendommejeren herom.

Oplysninger vedrørende markedsmæssig anvendelse af ejendomme, der er fremsendt senest den 15. september, skal anvendes af spildevandsforsyningsselskaberne ved beregning af vandafledningsbidrag fra den efterfølgende 1. januar og fremover. Kravet om rettidig tilmelding fremgår af § 10 i bekendtgørelsen. Det fremgår af § 10, stk. 4, i den gældende bekendtgørelse fra december 2014, at spildevandsforsyningsselskaberne fra 15. december 2014 og fremefter har mulighed for at anvende oplysningerne tidligere, dvs. afregne efter de afgivne oplysninger tidligere end den efterfølgende 1.

Ejendomme, hvor der indmeldes ændringer vedrørende allerede afgivne oplysninger om den markedsmæssige anvendelse, er omtalt under afsnit 8.

2. a Sammenhængen med prisloftet

Forsyningssekretariatet udmelder hvert år senest den 15. oktober spildevandsselskabernes prislofter for det kommende prisloftsår. I prislofts-bekendtgørelsen står der, at et vandselskabs prisloft forstås som en ramme for de maksimale indtægter (indtægtsrammen), som vandselskabet må opkræve i prisloftåret. Indtægtsrammen består af indtægter fra bl.a. variable vandafledningsbidrag, evt. fast bidrag, tilslutningsbidrag m.v. Prisloftet udgør med andre ord selskabernes samlede indtægtsramme.

For overskuelighedens skyld og behovet for at øge gennemsigtigheden i priserne på tværs af landets vandselskaber, udmeldes det årlige prisloft ikke som den samlede indtægtsramme pr. selskab, men i stedet som en samlet kubikmeterpris for en etårig periode.

Når spildevandsselskaberne pr. 1. januar skal fastsætte tre nye kubikmetertakster, sker fastsættelsen med udgangspunkt i, at den nuværende indtægtsramme fastholdes, og at selskaberne er underlagt hvile i sig selv-princippet. Den eneste forskel er nu, at der i stedet for én variabel kubikmetertakst fremadrettet skal gøres brug af tre variable kubikmetertakster.

Taksten på eksempelvis trin 1 kan derfor godt overstige det udmeldte prisloft udmeldt som kr./m³ så længe indtægterne fra de variable vandafledningsbidrag (indtægterne fra trin 1, 2 og 3), evt. fast bidrag og tilslutningsbidrag m.v. samlet ikke overstiger spildevandsselskabets tilladte indtægtsramme i det givne prisloftår.

Ad 3. Definition af ”erhverv, som opererer på markedsmæssige vilkår”

Bekendtgørelsens definition § 1, stk.1, nr. 5, af begrebet ”erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår” omfatter virksomhed, der udbyder varer eller tjenesteydelser mod vederlag. Det er tilstrækkeligt, at vederlaget alene dækker varernes eller ydelsernes omkostninger. Virksomhed og ydelser, der betales med gebyr, kan også være omfattet.

Det er uden betydning, om aktiviteten udøves af en non-profit virksomhed, såfremt den udøves i konkurrence med andre virksomheder på et marked, og at ydelsen leveres mod et vederlag.

I langt de fleste situationer vil der ikke være tvivl om, hvorvidt en aktivitet, der udøves på en ejendom, omfatter erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår. For eksempel vil alle almindelige virksomheder, der opererer i konkurrence med andre virksomheder, være omfattet. Offentligt ejede virksomheder kan også være omfattet. For eksempel vil DSB og DONG være omfattet. Derimod er offentligt ejede hospitaler, plejehjem, skoler, børnehaver m.v. ikke omfattet.

En ejendom, der alene anvendes til beboelse, er ikke omfattet af § 1, stk.1, nr. 5. Dette gælder også udlejningsejendomme og almene boligselskaber.

Såfremt der måtte opstå tvivl om rækkevidden af begrebet markedsmæssige vilkår, kan det sammenfattende siges, at følgende taler for, at en virksomhed *ikke* er omfattet af § 1, stk.1, nr. 5:

- Aktiviteter, omfattet af statens, forstået i bred forstand, eksklusive kompetence og forpligtelser samt ydelser, der har karakter af myndighedsudøvelse (f.eks. udstedelse af pas, forsvar, politi og retsvæsen mv.).
- Aktiviteter, der udelukkende udbydes på baggrund af et solidaritetsprincip eller omfordelingspolitik, det vil sige er offentligt finansieret uden brugerbetaling (f.eks. visse undervisnings-, sundhedsmæssige, sociale og kulturelle ydelser).

Følgende taler for, at en virksomhed er omfattet af § 1, stk. 1, nr. 5:

- Aktiviteter, der består i, at en markedsdeltager udbyder varer eller tjenesteydelser mod vederlag (markedsvilkår). Vederlag udgør den modydelse, der normalt aftales mellem parterne, og hvor betingelserne for vederlaget genererer profit eller udbytte, eller som i det mindste dækker ydelsernes omkostninger. Er der tale om et marked, hvor udbyderen har et incitament til at udbyde ydelsen, er der formodning om økonomisk aktivitet.
- Offentlige public service opgaver, betroede private virksomheder (tjenesteydelser af almen økonomisk interesse).

I praksis kan ejeren af en ejendom hente vejledning i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR-registeret).

Formålet med sondringen mellem ”erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår”, og andre aktiviteter er at sikre overholdelsen af de statsstøtteretlige regler i EU-retlige regler. Forståelsen af begrebet skal således i tvivlstilfælde fastlægges i lyset af de statsstøtteretlige regler.

Naturstyrelsen har i vedlagte Bilag 1 udarbejdet en uddybende beskrivelse af hvornår økonomiske aktiviteter udøves på markedsmessige vilkår.

Ad 4. Tilmelding til trappemodellen

Trappemodellen for beregning af den variable del af vandafledningsbidraget er målrettet ejendomme, hvorfra der drives erhverv, som opererer på markedsmessige vilkår. Det er derfor nødvendigt, at ejendomssejer aktivt tilmelder sin ejendom til beregning af vandafledningsbidraget efter trappemodellen. Se dog under afsnit 10 a om procedurereglerne vedrørende ejendomme, som har en tilladelse efter lovens § 2 a, stk. 3, - det vil sige efter det justerede betalingsprincip. Bekendtgørelsen fastsætter således i § 10, at ejendomssejere skal tilmelde sig ved brug af et elektronisk tilmeldingsskema, som Naturstyrelsen vil offentliggøre på Naturstyrelsens hjemmeside. Fristen for tilmelding offentliggøres samme sted.

Som det fremgår af Naturstyrelsens hjemmeside, skal ejendomssejere tilmelde relevante ejendomme på <https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Trappetilmelding>

Der kan løbende ske tilmelding af ejendomme, der ikke tidligere er tilmeldt, på <https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Trappetilmelding>. Fristen for tilmelding er med udgangen af den 15. september i forhold til beregning af vandafledningsbidraget på trin 2 og trin 3 med virkning fra den efterfølgende 1. januar og fremefter. Dette fremgår af bekendtgørelsens § 10.

Tilmelding gælder fremadrettet, således at ejendomssejer alene skal lave en ny tilmelding, hvis der sker ændringer. Det er altså ikke en årlig tilmelding.

På <https://indberet.virk.dk/myndigheder/stat/NST/Trappetilmelding> skal man angive forskellige oplysninger, herunder ejendomsnummer, kundenummer og om vandforbruget fra det nævnte kundenummer benyttes udelukkende eller delvist, herunder den forventede procentdel, fra den del af ejendommen, som opererer på markedsmessige vilkår.

Ejendomssejer skal være opmærksom på, at oplysningerne i tilmeldingen, især ejendomsnummer og kundenummer, er korrekte, idet spildevandsforsynings-selskabet ellers kan være nødt til at beregne hele ejendommens vandforbrug efter trin 1.

Der skal ved tilmeldingen også noteres CVR-nummeret på den virksomhed i ejendommen, der opererer på markedsmessige vilkår. I tilfælde hvor ejendommen eller dele heraf er udlejet, skal noteres CVR-nummer på den virksomhed, der har det største vandforbrug og ikke CVR-nummeret på ejeren af udlejningsejendommen.

Hvis et spildevandsforsynings-selskab har indført direkte afregning med lejere er det lejers CVR-nummer, der skal noteres ved tilmeldingen.

I forhold til ejerskifte bemærkes, at ejerskifte i sig selv ikke udløser pligt til en ny fremsendelse af erklæring om markedsmessige forhold. Den ny ejer overtager således den tidligere ejers tilmelding og har således alene pligt til at afgive meddelelse såfremt, der er ændringer som beskrevet i § 11. Hvis den nye ejer ikke

kan få viden om den tidligere ejers tilmelding fra sælger, har den nye ejer mulighed for at tilmelde ejendommen egenhændigt.

Desuden skal spildevandsforsyningsselskaber, der er bekendt med, at en ejendom der afregnes efter trin 2 eller 3, har skiftet ejer siden afgivelse af tilmelding til trappemodellen, løbende inden førstkommande 1. juli underrette den nye ejendomsejer om tidligere ejers senest afgivne oplysninger i henhold til § 10, stk. 1, og § 11, stk. 1. Dette fremgår af § 13 i bekendtgørelsen fra december 2014.

Ad 5. Vandforbruget

Det kubikmeterforbrug, der skal beregnes vandafledningsbidrag af, er som udgangspunkt vandforbruget. For erhvervsjendomme kan der tillægges eller fratrækkes kubikmeter, hvis virksomhedens produktion giver anledning til, at der skabes eller forbruges vand, jf. de gældende regler herfor. Der er således ikke ændret i det vandforbrug, som ligger til grund for beregningen af vandafledningsbidrag.

Det er årsforbruget, der er bestemmende for, om der kan betales efter trappemodellen, uanset om der betales over flere rater. I tilfælde, hvor der ikke betales for et helt år, vurderes vandforbrugets størrelse forholdsmæssigt. Det indebærer f.eks., at hvis en ejendom nedlægges pr. 1. juli, kan den betale efter trappemodellen, hvis forbruget for det halve år er større end 250 m³.

Ad 6. Definitionen på en ejendom (ejendomsbegrebet)

Bekendtgørelsen fastsætter et lidt andet ejendomsbegreb end spildevandsforsyningsselskaberne har været vant til at benytte, f.eks. ved beregning af tilslutningsbidrag.

Ved fastsættelsen af den variable del af vandafledningsbidraget vil ejendomsbegrebet fastsat i bekendtgørelsen skulle bruges. § 1, stk. 1, nr. 4, fastsætter, at i bekendtgørelsen skal ejendom forstås som *en ejendom, der vurderes som en enhed i medfør af lov om vurdering af landets faste ejendomme*¹.

Dette betyder i praksis, at der i denne bekendtgørelse med en ejendom menes den enhed, der har ét ejendomsnummer i medfør af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

§ 8 i ejendomsvurderingsloven fastslår, at arealer, der i forening udgør en samlet fast ejendom, jf. § 2 i udstykningsloven, skal vurderes af den kommunale skattemyndighed sammen. Desuden skal arealer, der tilhører samme ejer og udgør en driftsenhed, af myndighederne vurderes som én ejendom, hvorimod landbrugsjendomme, der drives sammen, jf. § 26 i lov om landbrugsejendomme, skal vurderes hver for sig.

I praksis vil kommunerne have tildelt et ejendomsnummer til hver enkelt fast ejendom som forstået i ejendomsvurderingsloven. Spildevandsforsyningsselskaber skal derfor i praksis alene undersøge, om en bygning/areal har ét eller flere ejendomsnumre – eller om to bygninger/arealer har fælles ejendomsnummer.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1067 af 30. august 2013. Vær opmærksom på eventuelle lovændringer til lovbekendtgørelsen.

Omfattet af et ejendomsnummer er f.eks. følgende:

1. Ét matrikelnummer, der udgør én samlet fast ejendom.
2. Flere matrikelnumre, der ifølge noteringen i matriklen *skal holdes forenet*.
3. Flere samlede faste ejendomme, såfremt SKAT har vurderet (ofte efter henvendelse fra ejer) at de udgør en driftsenhed og ejes af samme ejer.”

Ad 7. Ejendomme med blandet anvendelse

For ejendomme, hvorfra der delvist drives erhverv, der opererer på markedsvilkår, beregnes den variable del af vandafledningsbidraget kun efter trappemodellen for en del af vandforbruget, som stammer fra den markedsmæssige del af ejendommen.

Den variable del af vandafledningsbidraget beregnes således efter trappemodellen, det vil sige efter de ovenfor nævnte takst 1-3, for den del af ejendommens vandforbrug, som ejendommens ejer har opgivet som forventet anvendt til erhverv på markedsmæssige vilkår ved tilmelding til trappemodellen. Den resterende del af ejendommens vandforbrug beregnes efter takst 1.

Eksempel:

Det sidst kendte årsforbrug for en ejendom er 10.000 m³. Ejendommens ejer har ved trappetilmeldingen opgivet, at 40 % af ejendommens vandforbrug anvendes af erhverv, der opererer på markedsvilkår. Ejendommen opkræves a conto således:

- 4.000 m³ afregnes efter trappemodellen, det vil sige 500 m³ afregnes efter takst 1, og 3.500 m³ afregnes efter takst 2.
- 6.000 m³ afregnes efter takst 1.

Samlet set skal ejendommen afregnes således: 6.500 m³ afregnes efter takst 1, og 3.500 m³ afregnes efter takst 2.

Efter endelig aflæsning af vandmåler opgøres vandforbruget for det pågældende år til 9.000 m³, hvorefter spildevandsforsyningsselskabet foretager en endelig afregning.

Ejendommens endelige afregning bliver således:

- 3.600 m³ afregnes efter trappemodellen, det vil sige 500 m³ afregnes efter takst 1, og 3.100 m³ afregnes efter takst 2.
- 5.400 m³ afregnes efter takst 1.

Samlet set skal ejendommen afregnes således: 5.900 m³ afregnes efter takst 1, og 3.100 m³ afregnes efter takst 2.

Man skal være opmærksom på, at den procentandel, som ejeren i trappetilmeldingen har opgivet som den forventede andel af det samlede vandforbrug, som stammende fra erhverv på markedsmæssige vilkår, således også anvendes ved den endelige afregning.

Med ovennævnte beregningsprincip er det sikret, at ejendommen samlet set afregnes i overensstemmelse med lovens og øvrige reglers grundlæggende principper. Fordelingen af den samlede spildevandsregning på de enkelte lejere er udlejers ansvar og således spildevandsforsyningsselskabet uvedkommende.

Ad 8. Ejendomme med ændret anvendelse og ejerskifte

Hvis en ejendom ændrer anvendelse, så den forventede andel af erhverv på markedsmæssige vilkår ændres, er ejendommejereren forpligtet til at ændre den opgivne forventede procentfordeling i trappetilmeldingsordningen. Dette fremgår af § 11.

Spildevandsforsyningsselskabet kan, jf. § 11, stk. 3, justere i trappeberegningen i indeværende år eller afvente til den næstfølgende 1. januar.

Hvis et spildevandsforsyningsselskab er bekendt med, at en ejendom, der afregnes efter trin 2 eller 3, har skiftet ejer siden seneste afgivelse af oplysninger om markedsmæssige aktiviteter på ejendommen, så skal spildevandsforsyningsselskabet inden 1. juli underrette den ny ejendommejer om tidligere ejers senest afgivne oplysninger. Dette fremgår af § 13.

Ad 9. A conto/efterregulering

Der er ikke i loven fastsat nærmere regler for, hvordan opkrævningen skal foregå. Det er således det enkelte spildevandsforsyningsselskab, der beslutter, hvordan opkrævningen skal foregå, herunder hvornår opkrævningen sker, antallet af rater m.v.

Ifølge loven skal den variable del af vandafledningsbidraget beregnes på baggrund af det målte vandforbrug, hvor der er krævet vandmåler. Der er altovervejende krav om vandmåler inden for spildevandsforsyningsselskabernes forsyningsområder.

Det er almindelig praksis, at opkrævning sker a conto på baggrund af det sidst kendte forbrug, og at endelig afregning foretages, når det målte forbrug foreligger – typisk i forbindelse med opkrævning for et efterfølgende år.

Det er Naturstyrelsens opfattelse, at en a conto-opkrævning bør være så tæt på den forventede endelige opkrævning som muligt. Ved overgang til afregning efter den nye betalingsstruktur bør a conto-opkrævningerne således fastsættes med udgangspunkt i den enkelte ejendoms forventede betaling efter den nye struktur.

Hvis der opkræves på baggrund af en a conto-model, der ikke baserer sig på de faktiske tilmeldinger, er spildevandselskaberne selv ansvarlige for at informere selskabets forbrugere herom.

Takstberegningen efter trappemodellen skal gælde for afledning af spildevand efter 1. januar 2014 og fremefter. Regulering som følge af evt. over/underbudgettering sker efter de gældende regler, herunder hvile i sig selv-princippet og prisloftsbekendtgørelsen.

Ad 10. Varianter af beregning af vandafledningsbidrag

10. a Justeret betalingsprincip

Takstfastsættelse og beregning af den variable del af vandafledningsbidrag frem til 1. januar 2016

Ejendomme, som har en tilladelse efter lovens § 2 a, stk. 3, - det vil sige efter det justerede betalingsprincip – og derfor alene er tilsluttet et spildevandsrensningsselskab, skal ikke betale vandafledningsbidrag efter trappemodellen som beskrevet i afsnit 2 og 5. Bekendtgørelsen af 6. september 2013, der på dette punkt gælder frem til 1. januar 2015, jf. den nye bekendtgørelses § 14, stk. 2, fastsætter i § 5, at vandafledningsbidraget for disse ejendomme skal beregnes som vandforbruget (se afsnit 5) multipliceret med den kubikmetertakst, som er fastsat for trin 2.

Dette vil sige, at hele vandforbruget fra ejendomme, som har tilladelse til det justerede betalingsprincip, skal multipliceres med kubikmetertaksten for trin 2, herunder også de første 500 m³. Dette gælder alene for ejendomme, som kun er tilsluttet spildevandsrensningsselskabet, og som er omfattet af det justerede betalingsprincip. Alle andre ejendomme i samme forsyningsområde, som er tilsluttet såvel spildevandsrensningsselskabet som spildevandstransportforsyningssselskabet, skal afregnes som beskrevet i afsnit 2 og 7, det vil sige efter §§ 3-4 og 7. Se dog afsnit 10 b om ejendomme, som har nedslag eller fritagelse efter § 2 b.

I denne forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at såvel spildevandstransportforsyningssselskabet som spildevandsrensningsselskabet er et selvstændige spildevandsforsyningssselskaber og derfor skal fastsætte takster for hver sin trappe, jf. bekendtgørelsens § 2.

Ejendomme, som har en tilladelse efter lovens § 2 a, stk. 3, - det vil sige efter det justerede betalingsprincip – skulle ikke tilmelde sig trappemodellen for årene 2014 og 2015. Baggrunden herfor var, at det ved første bekendtgørelse blev lagt til grund, at alle ejendomme, der har en tilladelse efter lovens § 2 a, stk. 3, anvendes til erhverv, der opererer på markedsmæssige vilkår. Spildevandsselskabet skal af egen drift beregne vandafledningsbidraget efter trin 2 for disse ejendomme. Dette er ændret fra 1. januar 2016, jf. nedenfor.

Såfremt et spildevandstransportforsyningssselskab køber en rensydelse i spildevandsrensningsselskabet er der tale om et køb og dermed ikke betaling i form af et vandafledningsbidrag omfattet af bekendtgørelsen om den variable del af vandafledningsbidraget.

Takstfastsættelse og beregning af den variable del af vandafledningsbidrag med virkning for 1. januar 2016 og senere

Med bekendtgørelse nr. 1327 af 10. december 2014 er der gennemført en ændring af § 5 vedrørende ejendomme med justeret betalingsprincip.

Det fremgår af § 14, 2. pkt., at ændringerne i § 2, stk. 2 og § 5 først har virkning for takstfastsættelse og beregning af den variable del af vandafledningsbidrag med virkning for 2016 og senere.

Det vil sige, at takstfastsættelse og beregning af den variable del af vandafledningsbidrag for 2014 og 2015 for disse ejendomme sker efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1070 af 2. september 2013 om fastsættelse af den variable del af vandafledningsbidraget m.v. Dette fremgår af § 14, stk. 2, i bekendtgørelsen fra december 2014.

Forskellen på stk. 1 og stk. 2 i § 5 – der gælder fra 1. januar 2016

Ejendomme, der har en tilladelse til justeret betalingsprincip, betaler udelukkende for rensning af spildevandet. Derfor er disse ejendomme alene tilknyttet et spildevandsrensningsselskab.

Når der til en forsyning er tilsluttede ejendomme med justeret betalingsprincip skal forsyningen opdeles i et spildevandstransport-forsyningsselskab og et spildevandsrensningsselskab. I praksis gennemføres denne opdeling efter to forskellige selskabsretlige modeller.

Bekendtgørelsen fastsætter i § 5, at vandafledningsbidraget for ejendomme med tilladelse til justeret betalingsprincip skal beregnes efter to forskellige regler, da forskellene i den selskabsretlige konstruktion indebærer, at den samme regel ikke kan anvendes på begge konstruktioner.

§ 5, stk. 1 omfatter de tilfælde, hvor et spildevandsrensningsselskab opkræver den variable del af vandafledningsbidraget overfor både ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3, og overfor andre ejendomme.

§ 5, stk. 2 omfatter de tilfælde, hvor et spildevandsrensningsselskab udelukkende opkræver den variable del af vandafledningsbidraget overfor ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3.

Beregningen af vandafledningsbidraget i § 5, stk. 1

For ejendomme med justeret betalingsprincip, der er omfattet af stk. 1, skal spildevandsrensningsselskab beregne vandafledningsbidraget efter taksten for trin 2 for det fulde vandforbrug, der ifølge en erklæring fra ejendoms ejer medgår til drift af markedsmæssige aktiviteter. Det vil sige også for vandforbrug under 500 kubikmeter og over 20.000 kubikmeter årligt, forudsat at der foreligger den omtalte erklæring.

For det vandforbrug, der ikke medgår til drift af markedsmæssige aktiviteter ifølge den afgivne erklæring, skal spildevandsrensningsselskab beregne vandafledningsbidraget efter taksten for trin 1. Det samme gælder, hvis der ikke er fremlagt en erklæring om markedsmæssige aktiviteter.

Beregningen af vandafledningsbidraget i § 5, stk. 2

Såfremt et spildevandsrensningsselskab udelukkende opkræver den variable del af vandafledningsbidraget overfor ejendomme med en tilladelse i medfør af lovens § 2 a, stk. 3, skal spildevandsrensningsselskabet kun fastsætte én kubikmetertakst. I disse tilfælde skal selskabet ikke fastsætte tre takster. Dette fremgår af § 2, stk. 2.

For ejendomme med justeret betalingsprincip, der er omfattet af § 5, stk. 2, skal spildevandsrensningsselskab beregne vandafledningsbidraget ud fra den ene kubikmetertakst, som der i henhold til § 2, stk. 2, er fastsat.

Såfremt spildevandsrensningsselskabet udover opkrævning af vandafledningsbidrag overfor ejendomme med justeret betalingsprincip tillige levere en rensydelse til fx et spildevandstransportforsyningselskab, så betragtes dette forhold ikke som omfattet af bekendtgørelsen om opgørelse af den variable del af vandafledningsbidraget. Begrundelsen er, at det ikke er et vandafledningsbidrag, der opkræves overfor transportselskabet, men en opkrævning baseret på en aftale.

Den ene kubikmeterakst, som spildevandsrensningsselskabet skal anvende overfor ejendomme med justeret betalingsprincip, skal beregnes i overensstemmelse med lovens i øvrigt gældende regler for beregning af vandafledningsbidrag. Det må som udgangspunkt formodes, at den kubikmeterpris, der ud fra en aftale afregnes efter overfor et transportselskab, vil svare til den kubikmeterpris, der beregnes efter ved opkrævningen af vandafledningsbidraget overfor de tilsluttede ejendomme med justeret betalingsprincip.

I tilfælde omfattet af stk. 2 er der ikke krav om afgivelse af en erklæring om markedsmæssige aktiviteter. Dette skyldes, at betalingsstrukturen er udifferentieret og derfor er en erklæring uden betydning.

10. b Nedslag eller fritagelse efter § 2 b

Der er for ejendomme, for hvilke der i medfør af lovens § 2 b helt eller delvist er foretaget nedsættelse eller fritagelse for betaling af vandforbrug, fastsat en særrregel i bekendtgørelsens § 6. Således skal den variable del af vandafledningsbidraget beregnes således, at der ikke skal betales vandafledningsbidrag efter trappemodellen for den del, der er foretaget nedsættelse eller fritagelse for. For resten af vandforbruget skal trappemodellen benyttes, såfremt der i ejendommen er erhverv, som opererer på markedsmæssige vilkår.

Det vil sige, at spildevandsforsyningselskabet i første omgang fra vandforbruget skal fratække den del af forbruget, som der er givet nedsættelse eller fritagelse for. Herefter beregnes vandafledningsbidraget som for alle andre for den resterende del af vandforbruget, hvilket vil sige enten efter § 3 for ejendomme, hvorfra der udelukkende drives erhverv på markedsmæssige vilkår, efter § 4 for ejendomme, hvorfra er delvist drives erhverv på markedsmæssige vilkår, efter § 5 for ejendomme, som har tilladelse til det justerede betalingsprincip, eller efter § 7 for øvrige ejendomme, herunder boligejendomme.

Eksempel:

En ejendom, hvorfra der delvist (70 %) drives erhverv på markedsmæssige vilkår, afleder 25.000 m³. Der er givet nedsættelse for 3.000 m³ efter § 2 b, stk. 2, for vand, som hidrører fra den erhvervs-mæssige del.

Ejendommens vandafledningsbidrag beregnes således:

- 7.500 m³ (30 %) + 500 m³ i alt 8.000 m³ afregnes efter trin 1.
- 25.000 m³ – 8.000 m³ – 3.000 m³ i alt 14.000 m³ afregnes efter trin 2.

10. c Anden afledning til kloak end fra vandforbruget

Der kan afledes vand til kloak fra en ejendom fra andet sted end fra vandforbruget f.eks. afværgvand, vand opstået i produktionen m.m. Hvis den ekstra afledte vandmængde kommer fra den markedsmessige virksomhed på ejendommen, indgår den afledte vandmængde i trappeberegningen. Hvis der derimod er tale om afledning af vand fra en ikke markedsmessig virksomhed, f.eks. afværgeforanstaltning, skal den variable del af vandafledningsbidraget beregnes efter trin 1. Se endvidere afsnit 10.b. om nedslag eller fritagelse.

Eksempel:

En ejendom afleder 10.000 m³ om året fra en virksomhed, der opererer på markedsmessige vilkår. På samme ejendom er der en frivillig afværgeforanstaltning, hvorfra der afledes 15.000 m³ om året, som der i dag betales spildevandsforsyningssselskabets variable vandafledningsbidrag for. Ejendommens samlede afledning er 25.000 m³, der afregnes således:

- 500 m³ afregnes efter trin 1.
- 19.500 m³ afregnes efter trin 2.
- 5.000 m³ afregnes efter trin 3.

10. d. Ejendomme med flere kundeforhold.

I tilfælde hvor en ejendomssejer har flere kundeforhold for samme ejendomsnummer til spildevandsforsyningssselskabet, skal ejendomssejeren oprette en tilmelding for hvert kundeforhold. Spildevandsforsyningssselskabet skal sikre, at det er ejendommens samlede vandforbrug, der lægges til grund ved indplacering på trappen – for ejendommen svarende til “summen” af alle kundeforhold for ejendommen, forstæet som beskrevet i afsnit 6 om ejendomsbegrebet.

Eksempel 1:

En ejendomssejer har 2 kundeforhold (2 kundenumre) for samme ejendom i forhold til spildevandsforsyningssselskabet. Al ejendommens vandafledning (100 %) anvendes af erhverv, der opererer på markedsvilkår. De sidst kendte årsforbrug for ejendommen er:

- 6.250 m³ for kundeforhold 1 (25 % af det samlede forbrug på ejendommen)
- 18.750 m³ for kundeforhold 2 (75 % af det samlede forbrug på ejendommen)

Samlet set afledes 25.000 m³ af erhverv, der opererer på markedsvilkår.

Ejendommen opkræves a conto således:

- 500 m³ opkræves efter trin 1
- 19.500 m³ opkræves efter trin 2
- 5.000 m³ opkræves efter trin 3

Fordelingen af opkrævningen på de to kundeforhold kan (men skal ikke) ved individuel afregning fordeles efter deres forventede forbrug (25 % til kunde 1 og 75 % til kunde 2, f.eks. hvis der er to forskellige lejere i ejendommen).

I de tilfælde hvor kun en del af spildevandet afledes af erhverv, der opererer på markedsvilkår, reduceres forbruget for hvert kundeforhold i forhold til denne værdi

Eksempel 2:

- 10.000 m³ for kundeforhold 1 (Kun 50 % af vandafledningsbidraget er fra erhverv)
- 15.000 m³ for kundeforhold 2 (100 % af vandafledningsbidraget er fra erhverv)

Samlet set afledes 20.000 m³ af erhverv, der opererer på markedsvilkår.

Ejendommens erhvervsdel opkræves a conto således:

- 500 m³ opkræves efter trin 1
- 19.500 m³ opkræves efter trin 2

Fordelingen af opkrævningen på de to kundeforhold kan (men skal ikke) fordeles efter deres forventede forbrug. Derudover opkræves kunde 1 yderligere for 5.000 m³ efter takst 1 (svarende til det forbrug, der ikke afledes af erhverv, der opererer på markedsvilkår).

Samlet set opkræves ejendommen således:

- 5.500 m³ efter takst 1
- 19.500 m³ efter takst 2.

Med ovennævnte beregningsprincip er det sikret, at ejendommen samlet set afregnes i overensstemmelse med lovens og øvrige reglers grundlæggende principper, men fordelingen af den samlede spildevandsregning på de enkelte kundeforhold er ejendomsejers ansvar og således spildevandsforsyningselskabet uvedkommende.

Ad 11. Godkendelse af vedtægten

Beregning af vandafledningsbidrag i overensstemmelse med trappemodellen skulle gennemføres med virkning pr. 1. januar 2014. Kommunerne skulle i henhold til betalingslovens § 3 godkende betalingsvedtægten for spildevandsforsyningselskabet, hvilket som hidtil anses som en legalitetsgodkendelse, det vil sige at den kommune, hvor spildevandsforsyningselskabet har hjemsted, skal godkende, at vedtægten er fastsat i overensstemmelse med reglerne. Kommunen bør have sørget for at godkende betalingsvedtægten i passende tid, således at spildevandsforsyningselskabet kan fastsætte takster og opkræve bidrag i overensstemmelse med reglerne i loven og bekendtgørelsen med virkning fra 1. januar 2014.

Ad 12. Formatet på oplysninger fra Trappetilmeldingen til spildevandsforsyningselskabet

Oplysninger om tilmeldte ejendomme vil løbende være tilgængelige til download for spildevandsforsyningselskaberne. Udtrækket hentes ved, at spildevandsforsyningselskaberne logger ind på <https://www.trappetilmelding.dk/> og anvender funktionen til at downloade filen. Det sker ved at trykke på "Download tilmeldinger". En grå boks vises på skærmen - tryk "Download". Nederst i trappevinduet kommer tre grå bokse - tryk på den midterste "Gem/Gem som" og gem fx på skrivebordet. Herefter åbnes Excel og den gemte fil åbnes herfra og vælg "Åbn som XML-tabel".

Ad 13. Spildevandsforsyningsselskabet adgang til Trappetilmeldingen

Spildevandsforsyningsselskabernes adgang til Trappetilmeldingen sker ved hjælp af brugernavn, som er Spildevandsforsyningsselskabets CVR-nummer og et tilhørende password. Passwordet fremsendes separat til spildevandsforsyningsselskaberne. Adgang sker fra siden <https://www.trappetilmelding.dk/> gennem et særligt link nederst på forsiden.

Ad 14. Spildevandsselskabets håndtering af tilmeldinger til trappemodellen

De ejendomme, der er rettidigt og entydigt tilmeldte, skal spildevandsforsyningsselskabet afregne efter de differentierede takster, såfremt betingelserne om fx mængder i øvrigt er opfyldt. Dette fremgår af bekendtgørelsen navnlig §§ 3, 4 og 10, stk. 4.

Hvis spildevandsforsyningsselskabet finder, at der i en ejendomsejers indmeldte oplysninger er fejl på en sådan måde, at selskabet ikke uden reel tvivl kan henføre tilmeldingen til en bestemt ejendom, som angivet ved ejendomsnummer, f.eks. at der ikke er sammenhæng mellem kundenummer og den opgivne adresse, vil vandforbruget på den pågældende ejendom blive afregnet efter trin 1. Spildevandsforsyningsselskabet bør dog efterfølgende informere den pågældende ejendomsejer om, at afregningen af spildevand, på grund af fejl i de indmeldte oplysninger, sker til trin 1.

Hvis et spildevandsforsyningsselskab er bekendt med, at den oplyste hele eller delvise markedsmæssige anvendelse af ejendommen faktisk set ikke er korrekt eller må formodes ikke at være korrekt set i forhold til den definition af "markedsmæssige vilkår", der gælder på dette område, jf. Bilag 1, kan spildevandsforsyningsselskabet anmode ejeren af en ejendom om indenfor en angivet rimelig frist at afgive oplysninger, der godtgør ejendommens anvendelse til aktiviteter, der helt eller delvist udøves på markedsmæssige vilkår.

Bilag 1

Uddybning af afsnit 3 i Det vejledende notat om:

Hvornår er aktiviteter markedsmessige, dvs. hvornår udøves der økonomisk aktivitet?

En enhed, uanset dens retlige status og finansieringsmåde, er omfattet af bekendtgørelsens krav om, at der på ejendommen helt eller delvist drives erhverv, der opererer på markedsmessige vilkår, såfremt denne enhed udøver *økonomisk aktivitet*.

Markedsdeltagelse er det bærende parameter for, om der er tale om erhverv, der opererer på markedsmessige vilkår (=økonomisk aktivitet).

Definitionen af, hvad der udgør markedsmessige vilkår (økonomisk aktivitet) er bred. Sociale virksomheder og velgørende organisationers handelsaktiviteter er således også omfattet. Det er således irrelevant om aktiviteten er non-profit. Det er således uden betydning, hvad virksomhed anvender sit overskud til, dvs. distribuerer dem til aktionærerne, bruger dem til sociale formål, eller fører midlerne tilbage i virksomheden.

Taler for ikke-økonomisk aktivitet:

- Aktiviteter, omfattet af statens eksklusive kompetence og forpligtelser samt ydelser, der har karakter af myndighedsudøvelse (fx udstedelse af pas, forsvar, politi og retsvæsen mv.).
- Aktiviteter, der udelukkende udbydes på baggrund af et solidaritetsprincip eller omfordelingspolitik dvs. er offentligt finansieret uden brugerbetaling (fx visse undervisnings-, sundhedsmæssige, sociale og kulturelle ydelser).
- Alle lovpligtige ydelser, herunder national uddannelse, national sikkerhed og social sikring er defineret som ikke-økonomiske aktiviteter.

Taler for økonomisk aktivitet:

- Aktiviteter, der består i, at en markedsdeltager udbyder varer eller tjenesteydelser mod vederlag (markedsvilkår). Vederlag udgør den modydelse, der normalt aftales mellem parterne, og hvor betingelserne for vederlaget genererer profit eller udbytte, eller som i det mindste dækker ydelsernes omkostninger. Er der tale om et marked, hvor udbyderen har et incitament til
- at udbyde ydelsen, er der formodning om økonomisk aktivitet.
- Offentlige public service opgaver, betroet private virksomheder (tjenesteydelser af almen økonomisk interesse).
- Aktiviteten har ikke altid været og udøves ikke nødvendigvis kun af offentlige enheder, men kan potentielt udøves i konkurrence med andre.
- Det er uden betydning, om aktiviteten udøves af en nonprofit virksomhed, såfremt den udøves i konkurrence med andre virksomheder/markedsdeltagere.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at hvor en virksomhed har såvel markedsmessige som ikke-markedsmessige aktiviteter, skal regnskabet være gennemsigtigt, således at der sikres gennemsigtighed i, at der ikke sker overførsel af midler mellem de forskellige aktiviteter.

Ejendomme, der anvendes til beboelse

Ejendomme, der alene anvendes til beboelse, anvendes ikke på markedsmæssige vilkår. Dette gælder al anvendelse til beboelse.

Det vil sige, at ejendomme, der alene anvendes, herunder udlejes, til beboelse, som fx almene boligselskaber og andre boligejendomme, ikke anvendes på markedsmæssige vilkår i denne sammenhæng.

Sådanne ejendomme kan således ikke tilmeldes betaling efter de differentierede takster.

Hvis der i fx en udlejningsejendom, der anvendes til beboelse, også findes et enkelt eller flere lejemål, hvor der er erhverv, der drives på markedsmæssige vilkår, (fx et vaskeri), vil denne erhvervsmæssige andel være en aktivitet der kan anses som markedsmæssig.

Sociale sikringsordninger og sundhedsydelse

Aktiviteter vedrørende sociale sikringsordninger og sundhedsydelse anses ikke for at udøve økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand, såfremt - der ydes garanti for brugernes universelle adgang til forskellige tjenester. - der ikke er sammenhæng mellem omkostningerne ved ydelsen og brugerens bidrag til f.eks. en lovfastsat obligatorisk pensionsfond eller social sikringsordning. - sundhøjstjenesteydelse kun kan leveres af statskontrollerede enheder med pligt til gratis at pleje alle de patienter, de får, bygger aktiviteten alene på solidaritetsprincippet.

Undervisning, forskning og kultur

Det grundlæggende uddannelsesvæsen betragtes som værende af ikke-økonomisk art (ikke på markedsmæssige vilkår), eftersom der ikke finder sædvanlig betaling sted for de tjenesteydelse, der leveres.

- *Folkeskoler*
- *Gymnasium*
- *Tekniske skoler*
- *Universiteter*

Universiteter, forskningsinstitutioner eller andre innovationsformidlere kan dog udover deres undervisningsaktivitet udbyde tjenesteydelse, for hvilke, der ydes vederlag. Disse aktiviteter anses for økonomiske. Eksempel på økonomiske aktiviteter:

- *udlån af infrastrukturer, fx udlejning af lokaler/testcenter mod vederlag*
- *udbud af tjenesteydelse til erhvervsvirksomheder eller*
- *kontraktforskning for private virksomheder på markedsvilkår*
- *aftenskolevirksomhed mod vederlag*

Offentlig undervisnings ikke-økonomiske karakter påvirkes i princippet ikke af det forhold, at eleverne eller de studerende undertiden skal betale undervisnings- eller indskrivnings-gebyrer, som bidrag til systemets driftsudgifter. Sådanne finansielle bidrag dækker ofte kun en del af tjenesteydelsens egentlige omkostninger, og de kan således ikke betragtes som betaling for den leverede tjenesteydelse. De ændrer derfor ikke ved den ikke-økonomiske karakter af et generelt uddannelsessystem, der primært finansieres via det offentlige budget.

Undervisningstjenester kan således alene anses for markedsfølsig aktivitet, såfremt ydelsen primært finansieres af elever, studerende eller af kommercielle indtægter.

Et universitet kan sideløbende med undervisnings- og forskningsaktiviteter *udbyde fx konsulenttjenester eller oprette og sælge spin-off virksomheder*, der således er markedsfølsige. Hvis der søges om offentlig støtte til sådanne aktiviteter, vil der være tale om ikke-markedsfølsige vilkår, idet forskningsinstitutionen i disse tilfælde agerer på et konkurrenceudsat marked.

Efterskoler, højskoler og lignende, som udbyder skolegang mod betaling, vil være aktivitet på markedsfølsige vilkår i det omfang, der ikke er en offentlig myndighed, som sikrer institutionen mod f.eks. konkurs, og skolerne frit kan sætte prisen for skolegang.

Private folkeskoler anses for at være en aktivitet på ikke markedsfølsige vilkår, medmindre undervisningsydelsen primært finansieres af private eller kommercielle indtægter.

Masteruddannelser, som udbydes mod betaling, er et eksempel på økonomisk aktivitet, selvom uddannelsen udbydes af en uddannelsesinstitution, som sædvanligvis kan henføres til det almindelige uddannelsesvæsen.

Almennyttig forskning, der udføres af offentlige forskningsinstitutioner, udgør ikke en økonomisk aktivitet. Det samme gælder andre almenyttige forskningsaktiviteter, der fx udføres i regi af de danske GTS-institutter. Det er et krav, at resultaterne af den forskning, der finder sted, publiceres eller på anden måde gøres offentligt tilgængelig for alle på lige vilkår.

Idræt og sport

Disse aktiviteter anses ikke for at udøve økonomisk aktivitet på markedsfølsige vilkår i bekendtgørelsens forstand.

- *Idrætshaller – kommunale eller selvejende -*
- *Svømmehaller – enten kommunale eller som selvejende Institution*
- *kommunalt ejet badeland*

Hvis offentlige svømmehaller som tilknyttet aktivitet f.eks. udlejer selskabslokaler mod betaling eller har en cafe, hvor folk kan købe is og kaffe vil disse dele være økonomisk aktivitet – forudsat at der ydes vederlag for brug heraf.

Hvis der ikke ydes nogen betaling for brug af de tilknyttede aktiviteter som fx brug af et selskabslokale vil også den tilknyttede aktivitet være ikke-økonomisk aktivitet.

Ved kommunalt ejede idrætshaller, der har faciliteter, hvorfor der modtages vederlag er der ikke tale om økonomisk aktivitet, hvis det er drevet af almenyttige idrætsforeninger selv.

Følgende tilknyttede aktiviteter anses for at udøve økonomisk aktivitet på markedsfølsige vilkår i bekendtgørelsens forstand:

- *Faciliteter, som også stilles til rådighed for professionelle sportsklubber mod vederlag*
- *Motionscentre mod vederlag*

- *Restaurant mod vederlag*
- *Overnatningsmuligheder mod vederlag*

Kommunalt ejede forsynings- eller affaldsselskaber

- *Kommunalt ejet affaldsselskab*
- *Vandværker*
- *Kommunalt ejede varme og vandforsyninger*
- *Kommunal renovation*

Kommunalt ejede el-selskaber udøver økonomisk aktivitet i statsstøtteretlig forstand.

Infrastrukturen, hvorpå el transmitteres er stadig et naturligt monopol, underlagt prisregulering og hvile-i-sig selv princippet. Denne betragtes derfor ikke som værende udøvelse af økonomisk aktivitet. Set i lyset af Leipzig Halle dommen kan der på sigt ske en udvikling af disse selskabers retsstilling således at infrastruktur m.v. bliver omfattet af definitionen på økonomisk aktivitet.

Ved **infrastrukturen på vand- og spildevandsområdet** og ved levering og bortsættelse af vand, er der tale om såkaldte naturlige monopoler. Der findes derfor ikke konkurrerende infrastrukturer eller leverandører af ydelsen (modsat leverance af el) og der leveres således ikke ydelser mod betaling på et *marked*. Sammenholdes dette med, at priserne er regulerede og at der på dette område opereres med det såkaldte hvile-i-sig-princip, taler meget for at der på dette område ikke er tale om udøvelse af økonomisk aktivitet i statsstøtteretlig forstand. I forhold til accessorisk aktivitet fx salg af rådgivning eller administration og ledelse, vil dette være tilknyttede aktiviteter og således ikke vedrøre vandafledningsbidraget.

For så vidt angår **varmemarkedet** vil det tale for ”økonomisk aktivitet”, såfremt forbrugerne har en valgmulighed, hvilket man fx kan have i forhold til valg af energikilde.

En eventuel tilslutningspligt indebærer ikke en pligt til aftage naturgas eller varme fra en bestemt leverandør. Der kan derfor være tale om ”økonomisk aktivitet” i forhold til de områder, hvor forbrugerne er underlagt tilslutningspligt, og hvor tilslutningspligten ikke har frataget forbrugerne muligheden for at vælge en anden energikilde. Omvendt er der formodentlig ikke tale om ”økonomisk aktivitet” i forhold til de områder, hvor forbrugerne er underlagt en såkaldt tilslutningspligt, og der ikke er konkurrence på markedet, herunder i forhold til valg af energikilde.

Udførelse af **renovationsopgaver** kan håndteres af både kommuner og private virksomheder. I nogle kommuner varetages renovation af kommunen selv og i andre kommuner er renovationen udskilt i særligt selskab. Det forhold, at også private virksomheder agerer på markedet taler for, at også kommunale renovationselskaber må anses for at udøve økonomisk aktivitet i statsstøtteretlig forstand, i det der leveres ydelser mod betaling på et marked, hvor der i princippet er konkurrence om ydelserne.

Lukkede affaldsdeponier ejet af kommunale affaldsselskaber, der har modtaget affald som en del af et kommunalt enerettsselskab, der ikke udbyder tjenesteydelsen affaldsdeponi på et marked, men som tilbyder (tilbød) deponering som en generel kommunal

forsyningstjeneste for borgere og virksomheder inden for et afgrænset kommunalt territorie, udgør som udgangspunkt ikke økonomisk aktivitet.

Offentlige såkaldte § 60 forsyningsselskaber som kommunale affaldsselskaber er som altovervejende hovedregel ikke økonomisk aktivitet. I det omfang selskabet varetager opgaver, hvor der er udbydes ydelser på et frit konkurrencemarked, vil disse aktiviteter blive udøvet på markedsmæssige vilkår.

Andre spørgsmål

For så vidt angår **drift af havne** er der tale om økonomisk aktivitet i det omfang, der er tale om udbud af havneydelser (bestående i bl.a. lastning, losning, omladning, oplagring og håndtering af varer og materiel i nationale havne) på markedet mod betaling for disse, dvs. havnedrift på kommercielle vilkår i konkurrence på markedet for havneydelser med andre havne. Omvendt vil den del af havneaktiviteten, der vedrører administration og ledelse af havnen, som fx koordinering og kontrol af operatører i havnen samt havne politi og toldfaciliteter være af ikke-økonomisk karakter.

For så vidt angår **drift af lufthavne** er der tale om en økonomisk aktivitet i det omfang lufthavnen tilbyder en række tjenester ("lufthavnsservice ") til flyselskaberne mod betaling ("lufthavnsafgifter") og andre kommercielle ydelser til luftfartsselskaberne eller andre brugere af lufthavnen, såsom tilknyttede tjenester til passagerer, speditører eller andre udbydere (for eksempel gennem udlejning af lokaler til butik og restaurant, parkeringspladser operatører osv.). Der vil være en stærk indikation for, at den pågældende virksomhed udfører økonomiske aktiviteter ved drift af lufthavnen, såfremt den er betydelig involveret i lufthavnens kommercielle strategi og f.eks. indgår direkte aftaler med flyselskaber eller fastsættelse af lufthavnsafgifter. De investeringer i infrastruktur og det nødvendige udstyr til at udføre disse aktiviteter anses generelt for at være af ikke-økonomisk karakter.

Omvendt vil der i forhold til lufthavne være tale om ikke-økonomisk aktivitet i forhold til aktiviteter, der normalt henhører under statens ansvar såsom flyvekontrol, politi, toldvæsen, brandslukning, der er nødvendige for at beskytte civil luftfart mod ulovlige handlinger.

Følgende offentlige aktiviteter anses generelt for ikke at være udøvelse af økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand, se dog nedenfor

- ***Museer og lignende***
- ***Musikfestivaler***
- ***Teatre***

Hvis offentlige museer som tilknyttet aktivitet f.eks. driver en restaurant vil denne del være økonomisk aktivitet – forudsat at der ydes vederlag for brug heraf.

Hvis der ikke ydes nogen betaling for brug af de tilknyttede aktiviteter vil også den tilknyttede aktivitet være ikke-økonomisk aktivitet.

For eksempel nedenfor nævnte aktiviteter i forbindelse med aktiviteter, som ikke er på markedsmæssige vilkår, anses dog for at udøve økonomisk aktivitet på markedsmæssige vilkår i bekendtgørelsens forstand:

- restaurering og konservering mod vederlag
- museumsbutik
- restaurant/kantinevirksomhed
- overnatningslokaler
- udlejning af herregård og teatersal til konferencer og andre arrangementer til private
- rådgivning og undersøgelser, der foretages mod vederlag
- parkeringsarealer
- betalingskurser for erhverv

Betalingsregler

Bekendtgørelse 2015-01-29 nr. 108

Bekendtgørelse om afdragsordninger, fristfastsættelse for spildevandshåndtering og tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt

I medfør af § 2, stk. 11, og § 4, stk. 3 og 4, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010, som ændret ved lov nr. 56 af 27. januar 2015, og § 29, stk. 1, 2. pkt., og § 79 b, stk. 1, nr. 5, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010, som ændret ved lov nr. 446 af 23. maj 2012 og lov nr. 56 af 27. januar 2015, fastsættes:

Bekendtgørelsens anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for kommunalbestyrelsens afgørelser efter betalingslovens § 4, stk. 2, miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., og miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1. Bekendtgørelsen finder dog ikke anvendelse ved sager vedrørende ejendomme, der udelukkende benyttes erhvervs-mæssigt samt i sager om påbud om separatkloakering efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 1. Bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler for afdragsordninger, jf. betalingslovens § 4, stk. 3, og tilslutningsbidragets forfaldstidspunkt.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved spildevandsforsyningsselskaber, selskaber som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Ansøgning om minimumsfrist, etablering af spildevandsanlæg og afdragsordning

§ 3. Ansøgning om at få meddelt en minimumsfrist, jf. § 5, stk. 1, ved afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., og § 30, stk. 1, og ret til at modtage et tilbud om en afdragsordning efter betalingslovens § 4, stk. 2, kan indgives af ejendomsejere, som er adressat for afgørelser i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse i henhold til § 28, stk. 4, 2. pkt. og § 30, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Forud for afgørelse efter § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, underretter kommunalbestyrelsen skriftligt ejendomsejer om en frist for senest at indgive ansøgning.

Stk. 3. Ansøgning indgives elektronisk og vedlægges dokumentation i form af seneste endelige årsopgørelse fra SKAT for alle beboere i ejendomsejers husstand. Kommunalbestyrelsen tilgængelig-gør et elektronisk ansøgnings-skema på sin hjemmeside.

§ 4. Afgørelser efter betalingslovens § 4, stk. 2, skal træffes på grundlag af den indsendte ansøgning og dokumentation, jf. § 3.

Stk. 2. Ansøgningen imødekommes, hvis dokumentationen viser, at den samlede husstandsindkomst er under 300.000 kr. For hvert hjemmeboende barn under 18 år til og med fire børn på ansøgningstidspunktet forhøjes beløbet med 39.300 kr. Husstandsindkomst opgøres efter reglerne i §§ 8-8 a i lov om individuel boligstøtte.

Stk. 3. Beløbene i stk. 2 reguleres årligt med den i de successivt offentliggjorte forslag til finanslov fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med niveauekorrektion.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter betalingslovens § 4, stk. 2, meddeles samtidig med kommunens meddelelse af afgørelser efter § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse, jf. dog § 9, stk. 2.

§ 5. Fristen for at efterkomme en afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, kan ikke fastsættes til under 3 år, hvis ejendommejereren i overensstemmelse med § 3 dokumenterer opfyldelse af den i § 4, stk. 2, nævnte betingelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse ved meddelelse af påbud om forbedring af uhygiejniske forhold affødt af udledningen.

Stk. 3. Har kommunalbestyrelsen i medfør af stk. 1 fastsat fristen i en afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., forfalder tilslutningsbidrag, jf. betalingslovens § 2, stk. 2, når den fysiske tilslutning sker.

§ 6. Imødekommer kommunalbestyrelsen efter betalingslovens § 4, stk. 2, en ansøgning, jf. § 3, stk. 1, fremsender spildevandsforsyningsselskabet på ejendommejerers anmodning tilbud om etablering af det nødvendige spildevandsanlæg på ejendommejerers ejendom til opfyldelse af afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, samt tilbud om en afdragsordning for betaling af udgifterne forbundet hermed og for tilslutningsbidrag på vilkår fastsat i §§ 7-8. Tilbud skal sendes til ejendommejerer senest 4 måneder efter ejendommejerers anmodning.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ligeledes i tilfælde af kontraktligt medlemskab, jf. betalingslovens § 7 a.

Stk. 3. Hvis fristen for opfyldelse af afgørelsen efter § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, er kortere end 1 år og 6 måneder, skal ejendommejereren senest 1 måned efter modtagelse af afgørelse efter betalingslovens § 4, stk. 2, anmode spildevandsforsyningsselskabet om at fremsende tilbud efter stk. 1.

Stk. 4. Afgørelse efter betalingslovens § 4, stk. 2, om ret til at modtage tilbud og spildevandsforsyningsselskabets fremsatte tilbud bortfalder, hvis ikke ejendommejereren senest 1 år og 6 måneder inden udløbet af fristen i afgørelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., eller § 30, stk. 1, har anmodet spildevandsforsyningsselskabet om at fremsende tilbud og senest 1 år inden udløbet af denne frist har accepteret tilbuddet om udførelse og afdragsordning.

Krav til afdragsordning efter betalingslovens § 4, stk. 2

§ 7. Til sikkerhed for betaling af beløb, jf. § 8, stk. 4, med påløbne renter samt administrations- og risikotillæg tinglyser spildevandsforsyningsselskabet skadesløsbrev med pant i ejendommen. Skadesløsbrevet skal være med oprykkende prioritet.

Stk. 2. Restgælden forfalder på tidspunktet for ejendommens overdragelse.

§ 8. Afdragsordninger løber over 20 år.

Stk. 2. Ejendommejereren har til enhver tid ret til helt eller delvis at indfri sine forpligtelser i henhold til en afdragsordning. Ejendommejereren har herefter ret til en reduktion af de samlede kreditomkostninger, der består af renter og omkostninger i den resterende del af afdragsordningens løbetid. Spildevandsforsyningsselskabet er ikke forpligtet til at acceptere ekstraordinære afdrag på under 1.000 kr.

Stk. 3. I tilfælde af førtidig tilbagebetaling af en afdragsordning har spildevandsforsyningsselskabet ret til kompensation for eventuelle omkostninger, der er direkte forbundet med den førtidige tilbagebetaling af afdragsordningen. Kompensationen skal være rimelig og fastsættes ud fra objektive kriterier.

Stk. 4. Kompensationen efter stk. 3 kan ikke overstige 1 pct. af det kreditbeløb, der tilbagebetales før tiden, hvis der er mere end 1 år mellem den førtidige betaling og afdragsordningens aftalte ophørstidspunkt. Hvis perioden ikke overstiger 1 år, kan kompensationen ikke overstige 0,5 pct. af det kreditbeløb, der tilbagebetales før tid.

Stk. 5. Hvis spildevandsforsyningsselskabet kan dokumentere, at de tab, som spildevandsforsyningsselskabet har lidt som følge af den førtidige tilbagebetaling, overstiger de grænser, der er fastsat i stk. 4, kan kreditgiveren undtagelsesvis kræve en højere kompensation. Hvis den kompensation, som spildevandsforsyningsselskabet kræver, overstiger kreditgiverens faktiske tab, kan ejendommejereren kræve en tilsvarende nedsættelse.

Stk. 6. Ingen kompensation for førtidig tilbagebetaling kan overstige det rentebeløb, som ejendommejereren skulle have betalt i perioden mellem den førtidige betaling og afdragsordningens aftalte ophørstidspunkt.

Stk. 7. Spildevandsforsyningsselskabet skal forud for indgåelse af aftalen om en afdragsordning oplyse ejendommejereren om det samlede beløb, der skal betales, herunder renter, tillæg og årlige omkostninger, størrelse, antal og hyppighed af betalinger, de årlige omkostninger i procent samt vilkår for aftalen, herunder konsekvenser ved misligholdelse og mulighed for hel eller delvis indfrielse. Efter aftalens indgåelse skal spildevandsforsyningsselskabet årligt opgøre restgælden og oplyse ejendommejereren herom.

Stk. 8. Omkostninger forbundet med etablering af det nødvendige spildevandsanlæg og tilslutningsbidraget ved tilslutning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, tillægges et beløb til dækning af risiko, administrationsomkostninger, herunder tinglysningsafgift, og renter. Beløbet fastsættes som den effektive rente på en 10-årig dansk statsobligation opgjort på tidspunktet for indgåelse af aftalen om en afdragsordning tillagt 5,0 procentpoint. Beløbet beregnes fra den sidste rettidige indbetalingsdag for det første afdrag, indtil det sidste afdrag inklusive renter er betalt. Renten tilskrives lånebeløbet ved årets udgang.

Stk. 9. Til spildevandsforsyningsselskabets omkostninger henregnes de udgifter, som spildevandsforsyningsselskabet har til lån til finansiering af etablering af spildevandsanlæg på ejendommejerens ejendom. Endvidere henregnes omkostninger til at oprette, drive og administrere indbetalinger til afdragsordningen, herunder oprettelse af registre m.v., tinglysning af fordringer på ejendomme og udgifter til almindelig rykkerprocedure.

Ikrafttræden og overgang

§ 9. Bekendtgørelsen træder i kraft den 5. februar 2015.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder anvendelse for afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, 2. pkt., og § 30, stk. 1, truffet før bekendtgørelsens ikrafttræden, som endnu ikke er opfyldt. Ejendommejerere, som har modtaget afgørelse omfattet af 1. pkt., skal senest den 31. december 2015 have indgivet ansøgning om afdragsordning efter reglerne i § 3. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ejendommejerens ret til afdragsordning, hvorefter §§ 6-8 finder anvendelse.

Vejledning om betalingsregler for spildevandsanlæg

Forord

Med lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 716 af 23. juni 2001, er der fastsat regler for, hvordan kommunalbestyrelserne skal udforme betalingsregler for opkrævning af bidrag til etablering, drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg.

Området var indtil 1974 reguleret af regler i vandløbsloven og efter 1. oktober 1974 – indtil ikrafttrædelse af lov nr. 863 af 23. december 1987 om betalingsregler for spildevandsanlæg – af § 27 i miljøbeskyttelsesloven.

Et af de vigtigste formål med indførelsen af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. har været at gennemføre en forenkling af retstilstanden på området. Der har tidligere været anvendt mange forskellige kriterier for udgiftsfordelingen med det formål at opnå størst mulig retfærdighed i fordelingen af udgifterne, således at den enkelte bruger kom til at betale for det, han belastede den samlede ordning med. Dette førte imidlertid til meget detaljerede og vanskeligt administrerbare regler og en uoverskuelig og uensartet retstilstand.

Loven, der senest er ændret ved lov nr. 342 af 17. maj 2000, tilsigter således at danne rammerne for udarbejdelse af ensartede og enkle regler i kommunerne og dermed mere forståelige og administrerbare regler for afholdelse og fordeling af udgifter til de offentlige spildevandsanlæg.

Denne vejledning erstatter vejledning nr. 12 1998 om betalingsregler for spildevandsanlæg og kan anvendes fuldt ud, når kommunen har udarbejdet en ny betalingsvedtægt i overensstemmelse med de seneste ændringer af loven (lov nr. 342 af 17. maj 2000 og lov nr. 466 af 7. juni 2001).

Kommunerne skal efter lov nr. 342 af 17. maj 2000, der trådte i kraft den 1. juni 2000, have udarbejdet en ny betalingsvedtægt inden den 1. januar 2002. Endvidere er der med lov nr. 466 af 7. juni 2001 sket en ændring af spørgsmålet om erstatning for kloakforsynings overtagelse af private spildevandsanlæg.

Det bemærkes, at lovens § 7 b om kommunernes adgang til at skønne vandforbruget, hvis en tilsluttet eller tilknyttet bruger ikke ønsker at medvirke ved aflæsning af vandmåleren, finder anvendelse fra 1. juni 2000, uanset om kommunen har udarbejdet en ny betalingsvedtægt (der henvises til vejledningens kapitel 4).

Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. danner sammen med miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 og bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen) den overordnede ramme for regulering af spildevand i Danmark.

1. Spildevandsregulering af betydning for administrationen af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v.

Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. fastlægger de overordnede rammer for finansieringen af de offentlige spildevandsanlæg.

For at kunne administrere loven korrekt kræves det, at kommunerne har en korrekt administration af den øvrige lovgivning på spildevandsområdet. Her tænkes bl.a. på reglerne om spildevandsplanlægning og tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg.

I dette kapitel gennemgås den del af spildevandsreguleringen, der har størst betydning for en korrekt administration af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. For yderligere vejledning om reguleringen af spildevand henvises til vejledning nr. 5 1999 til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

1.1. Spildevand

Spildevand defineres i § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (herefter spildevandsbekendtgørelsen). Spildevand er i princippet alt vand, der afledes fra beboelse, erhvervsvirksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer.

Definitionen af spildevand omfatter således husspildevand, processpildevand, kølevand, filterskyllevand, regnvand fra tagarealer og befæstede arealer og perkolat fra lossepladser.

Vand fra omfangsdræn fra kloakerede bygninger og drænvand fra kirkegårde betragtes almindeligvis også som spildevand, hvorimod andre former for drænvand ikke er omfattet af definitionen. Da drænvand således ikke er omfattet af definitionen af spildevand, bør drænvand ikke tilsluttes det offentlige spildevandsanlæg. Vandet skal i stedet afledes og reguleres ved hjælp af vandløbslovens regler (se mere herom i denne vejlednings afsnit 1.3).

Kommunalbestyrelsen, der efter miljøbeskyttelseslovens § 28 er kompetent til at give en tilslutningstilladelse, kan endvidere give tilladelse til afledning af vand, der ikke direkte er omfattet af definitionen, men hvor det vand, der ønskes tilledt det offentlige spildevandsanlæg, kan sidestilles med spildevand. Dette kan ske, hvis sammensætningen af det vand, der ønskes tilledt til det offentlige spildevandsanlæg, ikke afviger væsentligt fra sammensætningen af spildevandet omfattet af definitionen. Eksempelvis kan vand fra afværgepumpninger i nogle tilfælde sidestilles med spildevand.

1.2. Spildevandsanlæg

Efter spildevandsbekendtgørelsen defineres et spildevandsanlæg som åbne såvel som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning og/eller behandling af spildevand i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet eller til afledning til jorden.

Det kræves således ikke, at et spildevandsanlæg både er afledende og behandlende – en kloakledning, der alene afleder spildevandet, er med definitionen også et spildevandsanlæg.

Alle spildevandsanlæg skal fremgå af kommunens spildevandsplan, jf. afsnit 1.5. Hvis der opstår tvivl om, hvorvidt en ledning eller et anlæg, hvortil der typisk i mange år er ledt spildevand, er et spildevandsanlæg, og anlægget ikke fremgår af spildevandsplanen, kan man efter omstændighederne søge efter sognerådsafgørelser, landvæsenskommissionskendelser, øvrige retskendelser og tinglyste dokumenter for ledningen/anlægget for at afklare anlæggets status. Alternativt kan man se i tingbogen, om der skulle være tinglyste dokumenter for de ejendomme, der fysisk er beliggende ved anlægget, eller der tilleder til anlægget, for at afklare hvad anlægget i sin tid er etableret som.

1.3. Afgrænsning af spildevandsanlæg i forhold til vandløb og drænledninger

For at kunne administrere lov om betalingsregler for spildevandsanlæg korrekt er det påkrævet, at kommunen i spildevandsplanen har afgrænset vandløbene i kommunen i forhold til spildevandsanlæggene.

Vandløbsloven regulerer vandløb, kanaler, grøfter, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande.

Et spildevandsanlæg skal fremgå af kommunens spildevandsplan, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 og spildevandsbekendtgørelsens § 5.

Afgrænsningen mellem vandløb og spildevandsanlæg afhænger af spildevandsanlæggets udledningspunkt, som bør fremgå af spildevandsanlæggets tilladelse til udledning.

Det kan således ikke udelukkes, at en mindre sidevandløbsstrækning kan karakteriseres som et spildevandsanlæg. Kommunalbestyrelsen kan ændre denne del af vandløbets status og optage denne del af vandløbet som et spildevandsanlæg i spildevandsplanen. Amdsrådet skal efter vandløbsloven høres over en påtænkt statusændring, såfremt vandløbsstrækningen er målsat i regionplanen. Det skal ligeledes sikres, at lodsejere, der udleder drænvand til vandløbet, ikke ved statusændringen fratages deres ret til at aflede drænvandet til vandløbet.

Et vandløb, der ændrer status til et spildevandsanlæg, er ikke længere omfattet af vandløbsloven, men derimod af miljøbeskyttelseslovens regler om spildevandsanlæg.

1.3.1. Drænledninger

Efter vandløbsloven er drænledninger også at betragte som vandløb, og drænledninger skal derfor som udgangspunkt reguleres i overensstemmelse med vandløbslovens regler.

En drænledning kan imidlertid specifikt været optaget i spildevandsplanen som en del af et spildevandsanlæg, og i denne situation reguleres drænledningen i stedet efter miljøbeskyttelseslovens regulering af spildevandsanlæg.

1.3.2. Drænvand

Drænvand er som nævnt i afsnit 1.1 ikke omfattet af definitionen på spildevand, og bør derfor ikke tillædes et spildevandsanlæg.

Det er dog et erkendt problem, at drænledninger ofte tidligere og mere sjældent i dag, er blevet tilsluttet et spildevandsanlæg. Dette kan være sket i forbindelse med kloakeringsprojekter, hvor drænled-

ningen i forbindelse med kloakeringen er blevet afskåret/inddraget som en del af spildevandsanlægget og tilsluttet det nye offentlige spildevandsanlæg for fortsat at kunne tilgodese den ret lodsejerne, der afleder drænvand til drænledningen, har til fortsat at kunne bortskaffe drænvandet. Tilslutningen kan også være sket ud fra en økonomisk betragtning om rentabilitet.

Endelig kan det ikke udelukkes, at enkelte borgere egenmægtigt har tilsluttet en drænledning til det offentlige spildevandsanlæg.

1.3.3. Spildevand til drænledning

Tilledning af spildevand til drænledninger betragtes som en udledning til vandløb, og der skal således meddeles tilladelse til udledning til drænet.

1.4. Offentlige og private spildevandsanlæg

1.4.1. Definitionen på offentlige og private spildevandsanlæg

Efter lov om miljøbeskyttelse § 30, stk. 7, og § 4, stk. 9, i spildevandsbekendtgørelsen er et offentligt spildevandsanlæg et spildevandsanlæg, hvor en eller flere kommunalbestyrelser har ansvaret for anlæggets drift og/eller vedligeholdelse.

I overensstemmelse med spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk. 10, forstås ved private spildevandsanlæg alle spildevandsanlæg, der ikke er drevet og/eller vedligeholdt af en eller flere kommunalbestyrelser, men hvor drift og vedligeholdelse direkte påhviler de interessenter, der er tilsluttet det pågældende anlæg, jf. dog afsnit 1.4.2.

Hvorvidt et spildevandsanlæg er offentligt eller privat, skal fremgå af kommunens spildevandsplan, jf. miljøbeskyttelsesloven § 32, stk. 1, nr. 6 og spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 2.

1.4.2. Ejerforhold for spildevandsanlæg etableret som led i indsatsen for en forbedret rensning i det åbne land

Spildevandsanlæg i det åbne land, der etableres som følge af påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 og tilbud om kontraktligt medlemskab efter § 7 a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., er private spildevandsanlæg, selvom anlægget drives og vedligeholdes af kommunalbestyrelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 7.

Hvis en kommune, som led i indsatsen for en forbedret spildevandsrensning i det åbne land, beslutter at lave små spildevandsanlæg for to eller flere ejendomme – herunder helårsboliger i det åbne land – er der tale om "almindelig" kloakering efter miljøbeskyttelseslovens § 28 (se også afsnit 1.6). § 7 a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. finder således ikke anvendelse, men derimod de almindelige regler om betaling for tilslutning til offentlige spildevandsanlæg i lovens §§ 2-4.

For en detaljeret gennemgang af reglerne om kontraktligt medlemskab henvises til kapitel 9.

1.4.3. Grænsen mellem offentlige og private stikledninger

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, at grundejere har pligt til at tilslutte sig det offentlige spildevandsanlæg, når kommunen har ført stikledning frem til grundgrænsen.

Af spildevandsbekendtgørelsens § 9 fremgår, at grundejeren i denne situation skal tilslutte sig det offentlige spildevandsanlæg for egen regning, og at ledningsnettet på den private ejendom således skal etableres, finansieres og vedligeholdes af grundejeren selv.

Inden for et offentligt kloakeret opland er det den matrikulære grundgrænse til en ejendom, der er snitflade mellem den offentlige stikledning og det private spildevandsanlæg, jf. dog afsnit 1.4.4. Kloakforsyningen skal således føre stik frem til skellet for den matrikulære grundgrænse for at opfylde sin forsyningspligt, og grundejeren skal herefter udføre et privat anlæg på egen grund, således at ejendommen kan tilsluttes.

1.4.4. Offentlige anlæg på privat grund

Som udgangspunkt kan kloakforsyningen ikke finansiere anlæg på privat grund, idet grundejeren normalt selv skal forestå anlæg af ledningsanlæg m.v. på ejendommen.

I nogle tilfælde kan det i overensstemmelse med plangrundlaget i kommunens spildevandsplan blive nødvendigt for kloakforsyningen at etablere et offentligt anlæg på privat grund – eksempelvis ved etablering af en hovedledning, der skal ligge på et privat ejet areal.

For dette tilfælde må kloakforsyningen indgå en aftale med den eller de berørte grundejere om anlæg af hovedledningen. Hvis ikke en aftale kan opnås med de berørte grundejere, må kloakforsyningen benytte sig af muligheden for at ekspropriere til fordel for det offentlige anlæg efter miljøbeskyttelseslovens §§ 58-61. Kloakforsyningen tinglyser efterfølgende aftalen eller alternativt ekspropriationsbeslutningen på de berørte ejendomme for at få gyldighed mod fremtidige kreditorer og erhververe.

Et andet eksempel på etablering af offentlige anlæg på privat grund forekommer, når spildevandet fra en ejendom ikke kan graviteres, men må tilledes det offentlige spildevandsanlæg ved tryksætning eller brug af pumpe. Der henvises til afsnit 1.6.

1.5. Spildevandsplanlægning

Spildevandsplaner fastlægger rammerne for kommunernes håndtering af spildevandet i kommunen, og kommunalbestyrelsen er efter spildevandsbekendtgørelsen forpligtet til at udføre eller foretage ændringer af de kommunale anlæg, der er optaget i planen, i overensstemmelse med den tidsplan, der er fastsat i spildevandsplanen.

Spildevandsplanen skal efter miljøbeskyttelseslovens § 32 og spildevandsbekendtgørelsens § 5 bl.a. indeholde følgende oplysninger:

- ▶ Eksisterende og planlagte kloakeringsområder;
  - ▶ det skal herunder angives, om området er kloakeret eller skal kloakeres for alt spildevand, eller om tag- og overfladevand bortskaffes ved ejerens egen foranstaltning. Hvis der ikke er særskilte angivelser for området, vil kommunen som udgangspunkt både skulle bortskaffe spildevand og tag- og overfladevand.
  - ▶ Det skal på kortbilag tydeligt angives, hvilke ejendomme, der er beliggende inden for oplandsgrænsen for kloakoplandet. Ejendommene beliggende inden for oplandsgrænsen har pligt såvel som ret til at tilslutte spildevand til det offentlige anlæg.
- ▶ Områder, hvor pligten til tilslutning til offentlig kloak kan ophæves (udtræden af kloakforsyningen);

- kommunen skal i spildevandsplanen udpege de kloakoplande, hvor kommunen er indstillet på helt eller delvist at ophæve tilslutningspligten for de fuldt kloakerede ejendomme i området. Af spildevandsbekendtgørelsens kapitel 4 fremgår de nærmere regler, der skal være opfyldt, for at der kan ske udtræden af kloakforsyningen.
- Offentlige og private spildevandsanlæg;
  - det skal i spildevandsplanen angives hvilke anlæg, der etableres på kommunal foranstaltning og hvilke, der etableres på privat foranstaltning
  - eventuelt som et fælles privat spildevandsanlæg, der etableres, drives og vedligeholdes af et privat spildevandslaug. Det bemærkes, at der ved etablering af et fælles privat spildevandsanlæg skal være udarbejdet udkast til vedtægter for spildevandslauget før spildevandsanlægget etableres og indføres i spildevandsplanen, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 3.

Kommunalbestyrelsen skal efter spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 4, ajourføre spildevandsplanen. Ajourføring skal eksempelvis ske, når der sker ændringer med hensyn til ejendommenes grad af tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, oplandsgrænser, eller tidsplaner m.v., således at planen til enhver tid giver et korrekt billede af spildevandshåndteringen i kommunen.

Kommunalbestyrelsen skal således også ændre spildevandsplanen, hvis en ejendom, der ligger uden for kloakopland, ønskes inddraget i kloakoplandet og tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Ajourføring af spildevandsplanen skal ligeledes ske, hvis kommunalbestyrelsen, efter der er indgået en aftale med grundejerne i et opland, tillader, at ejendommene træder ud af kloakoplandet for eksempelvis tag- og overfladevand. I tilfælde, hvor der alene udtrædes for tag- og overfladevand, vil en ajourføring af spildevandsplanen ikke indebære et krav om revision af spildevandsplanen, men alene en korrektion af oplandsopgørelserne. De ændrede oplandsopgørelser skal dog indarbejdes ved næste ordinære revision af spildevandsplanen. I øvrig tilfælde af udtræden – f.eks. for processpildevand – skal der ske en revision af spildevandsplanen.

1.6. Tilslutning til et offentligt spildevandsanlæg

Efter miljøbeskyttelseslovens § 32 fastlægger kommunalbestyrelsen i kommunens spildevandsplan, om en ejendom skal kloakeres ved tilslutning til et offentligt spildevandsanlæg.

Når kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har truffet beslutning om kloakering af et opland, er der tilslutningspligt, når kommunen har ført stik frem til grundgrænsen af en ejendom, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4. Kommunalbestyrelsen afgør, hvornår den fysiske tilslutning skal være gennemført.

Inden for et i kommunens spildevandsplan fastlagt kloakopland er det således den kommunale kloakforsyning, der står for etablering, drift og vedligeholdelse af ledninger m.v. frem til grundgrænsen, mens grundejeren inden for oplandet er forpligtet til for egen regning at bekoste udførelse og vedligeholdelse af ledninger m.v. på egen grund, da kloakforsyningens midler ikke må anvendes til private anlæg, medmindre der er tale om anlæg etableret efter lovens § 7 a (se herom i kapitel 9).

I den administrative praksis er det fastslået, at en grundejer skal kunne aflede sit spildevand fra stueplan ved gravitation, og at det som et led i kloakforsyningens forsyningspligt er kloakforsyningen, der

skal bekoste de foranstaltninger, der er nødvendige for, at grundejeren kan aflede sit spildevand fra stueplan ved gravitation.

1.6.1. Tilslutning til offentligt spildevandsanlæg ved hjælp af pumper eller tryksatte systemer

Hvis afledning af spildevandet ikke kan ske ved gravitation, skal kloakforsyningen for stadig at kunne opfylde sin forsyningspligt, i stedet bekoste de foranstaltninger, der er nødvendige for, at der kan afledes spildevand ved tryksætning eller ved brug af pumper.

Tryksætning eller brug af pumper er således betragtet som en traditionel kloakering og skal således følge de almindelige regler for tilslutning til offentlige spildevandsanlæg i miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3.

Ledningsnet på den private grund skal ligesom i tilfælde, hvor spildevandet kan afledes ved gravitation, etableres og finansieres af grundejeren i overensstemmelse med § 9 i spildevandsbekendtgørelsen.

Som følge af at kloakforsyningens midler ikke som hovedregel kan anvendes til private spildevandsanlæg, jf. dog kapitel 9, kræver det forhold, at en kommune ønsker at aflede spildevandet ved tryksætninger eller ved brug af pumpe på privat grund, at pumpen etableres som et offentligt anlæg.

I de tilfælde, hvor der etableres afledning af spildevandet ved tryksætninger eller ved brug af pumpe, skal grundejeren således bekoste etablering af selve ledningsanlægget, dvs. ledninger, brønde m.v. på den private side af grundgrænsen, mens kloakforsyningen skal bekoste pumpe/trykanordning, elinstallationer m.v.

Kommunalbestyrelsen skal herefter indgå en frivillig aftale med ejeren om etablering af pumpen m.v. som et offentligt anlæg med efterfølgende tinglysning af rådighedsindskrænkningen m.v.

Hvis det ikke er muligt at indgå en frivillig aftale med grundejeren, må kommunalbestyrelsen i stedet foretage ekspropriation til pumpen m.v. med efterfølgende tinglysning af en deklaration på ejendommen.

1.6.2. El til pumpen

Med hensyn til finansieringen af udgifter til el i forbindelse med pumpeløsninger påhviler finansiering af udgiften af el til pumper tilsvarende kloakforsyningen.

Hvis en pumpeløsning endvidere kræver ombygning af ejendommens elforsyning, herunder lægning af kabler og ændring i ejendommens eltavle, skal kommunen tillige finansiere disse installationer.

2. Lovens grundlæggende principper

2.1. Administration af lov om betalingsregler m.v.

2.1.1. Betalingsvedtægter

Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. danner den overordnede ramme for de enkelte kommunalbestyrelses udformning af betalingsregler for såvel offentlige som private spildevandsanlæg, der afleder til det offentlige spildevandsanlæg.

Kommunalbestyrelsen skal ud fra denne lovmæssige ramme udarbejde en kloakbetalingsvedtægt, hvori de mere detaljerede regler for betaling for afledning af spildevand til det offentlige spildevandsanlæg i kommunen vedtages.

Grundlaget for opkrævning af bidrag til den kommunale kloakforsyning er således en kommunal betalingsvedtægt, der er fastsat af kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med lovens regler.

Kommunalbestyrelsen skal i betalingsvedtægten bl.a. tage stilling til, på hvilket tidspunkt tilslutningsbidraget skal opkræves, om vandafledningsbidraget skal opdeles i en fast og en variabel del, hvordan særbidrag for særligt forurenede spildevand skal opkræves, og om der skal ske tilbagebetaling ved udtræden af kloakforsyningen. I Bilag 1 til denne vejledning findes et paradigme for udarbejdelse af en sådan betalingsvedtægt.

Når kommunalbestyrelsen har vedtaget betalingsvedtægten, offentliggøres den efter de regler, der gælder for kommunale vedtægter, f.eks. ved offentliggørelse i den lokale eller landsdækkende presse eller ved rundsendelse til de omfattede husstande.

2.1.2. Fuld brugerbetaling

Loven bygger på et princip om, at kloakforsyningen er en forsyningsvirksomhed, der fuldt ud finansieres af brugerne og dermed også "forurenerne" efter ensartede retningslinier. Forureneren-betalerprincippet er således gennemført ved en 100 pct. brugerfinansiering.

2.1.3. Hvile-i-sig-selv-princippet

Økonomien i den kommunale kloakforsyning skal hvile i sig selv. Det betyder, at der ikke må opkræves større samlede bidrag, end hvad der svarer til omkostningerne ved anlæg og drift af kloakforsyningen.

Princippet indebærer endvidere, at der skal være balance mellem kloakforsyningens samlede bidrag og omkostninger ved anlæg og drift – og altså ikke nødvendigvis balance i det enkelte anlægs indtægter og udgifter. Balancen skal ikke nødvendigvis være til stede i de enkelte regnskabsår, men blot over en vis periode.

2.1.4. Ensartede bidrag for ensartede grupper (Solidaritet)

Loven bygger på en forsyningssekselskabsmodel, hvor spildevandsbidrag for ensartede grupper af tilsluttede eller tilknyttede brugere er de samme uanset geografisk beliggenhed inden for kommunen og uanset hvilke omkostninger, der er forbundet med den pågældende ejendoms tilslutning til den offentlige kloakforsyning.

2.1.5. Bidragstyper

Kloakforsyningsens udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af offentlige spildevandsanlæg og anlæg etableret efter § 7 a, dækkes af bidrag fra de tilsluttede eller tilknyttede brugere i form af standardtilslutningsbidrag, vandafledningsbidrag, særbidrag og vejbidrag. Tilslutningsbidragene og de årlige bidrag skal tilsammen dække kloakforsyningsens udgifter til anlæg og drift.

Standardtilslutningsbidrag betales for tilslutningsmuligheden (når kommunen har ført stik frem til grundgrænsen) eller ved den faktiske tilslutning (når grundejeren har etableret ledninger på grunden og har tilsluttet sig den offentlige stikledning).

Der er som udgangspunkt ikke mulighed for at opkræve supplerende tilslutningsbidrag, når der én gang er betalt tilslutningsbidrag jf. lovens § 2, stk. 1. Ved matrikulær sammenlægning af arealer, arealoverførelse eller udstykning er der dog efter lovens § 2, stk. 4-5 i nogle situationer mulighed for at opkræve et supplerende tilslutningsbidrag, selvom der tidligere er betalt tilslutningsbidrag (se herom i kapitel 3). Der er endvidere mulighed for at opkræve et supplerende tilslutningsbidrag ved efterfølgende tilslutning af tag- og overfladevand, jf. lovens § 2, stk. 7.

Vandafledningsbidraget er et årligt bidrag, der opkræves løbende. Vandafledningsbidraget kan efter lovens § 2 a opdeles i en fast og en variabel del (se herom i kapitel 4).

Herudover skal der for særligt forurenede spildevand opkræves særbidrag, jf. lovens § 2 a, stk. 8, hvis afledning af det forurenede spildevand giver anledning til særlige foranstaltninger for at behandle vandet (se herom i kapitel 5).

For statslige, amtskommunale, kommunale og private fælles veje opkræves ikke vandafledningsbidrag men derimod vejbidrag (se herom i kapitel 6).

Størrelsen af den kubikmetertakst, der lægges til grund for beregning af vandafledningsbidraget eller alternativt den faste og variable del af vandafledningsbidraget fastsættes af kommunalbestyrelsen for det kommende år, jf. lovens § 3, stk. 1. Dette sker normalt i forbindelse med den årlige budgetlægning. Det kan dog også forekomme, at kommunalbestyrelsen ændrer størrelse af takst og et eventuelt fast bidrag i løbet af året.

2.1.6. Hvilke udgifter dækkes gennem bidrag

De udgifter, der kan dækkes af bidrag fra de tilknyttede brugere af kloakforsyningen, er foruden de direkte udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg, også udgifter til ejendomservhvervelse og rådighedsindskrænkninger i forbindelse med etablering af spildevandsanlæg samt udgifter til driftsmæssige afskrivninger og henlæggelser til udbygning og modernisering af de kommunale spildevandsanlæg.

Herudover skal kloakforsyningsens udgifter til de statslige afgifter, såsom spildevandsafgiften, afgift af ledningsført vand og andre statslige afgifter, kloakforsyningen måtte være pålagt, dækkes af bidrag fra de tilknyttede brugere.

Endvidere skal udgifter til uddannelse af personale, der betjener renseanlæg, dækkes af bidrag, ligesom øvrige udgifter herunder udgifter til administration og tilvejebringelse af spildevandsplaner, i det omfang udgifterne kan henføres til aktiviteter, som omfatter spildevandsanlæggenes etablering og drift.

Der tænkes bl.a. her på undersøgelser af kloaknettets tilstand i forbindelse med vurdering af behovet for kloakrenovering og udarbejdelse af tids- og økonomiplan herfor i forbindelse med spildevandsplanlægningen. Endvidere skal udgifter til ændring af spildevandsplanerne som følge af udstykninger eller ændringer i afledningsforholdene (f.eks. ved udtræden af kloakopland i øvrigt) afholdes af kloakforsyningen.

Ligeledes vil en del af udgifterne til spildevandsplanlægning i forbindelse med indsatsen for en forbedret spildevandsrensning i det åbne land kunne finansieres af kloakforsyningen. I det omfang inddelingen af områder, hvor der stilles krav til forbedret rensning, munder ud i en beslutning om kloakering, vil udgifterne til indføring af oplysninger i spildevandsplanen således skulle finansieres af kloakforsyningens midler.

Det forhold, at nogle brugere vil tage imod et tilbud om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen, vil også medføre, at en del af udgifterne til indføring af oplysninger omkring den spredte bebyggelse skal finansieres over kloakforsyningen.

Derudover skal de udgifter, der afholdes af kloakforsyningen, til udførelse, drift og vedligeholdelse af privatejede spildevandsanlæg efter lovens § 7 a (kontraktligt medlemskab), ligeledes dækkes gennem bidrag.

Derimod kan udgifter, der ikke kan henføres til kloakforsyningens udførelse, drift eller vedligeholdelse af spildevandsanlæg – såsom varetagelse af recipientvedligeholdelse eller restaurering – som udgangspunkt ikke dækkes af bidrag fra brugerne af kloakforsyningen, medmindre der for kloakforsyningen er tale om et ansvarspådragende forhold, hvor kloakforsyningen er erstatningspligtig for forurening af en recipient.

Et ansvarspådragende forhold for kloakforsyningen kan eksempelvis være, at kloakforsyningen anses som erstatningspligtig i forhold til oprensning af en forurennet sø som følge af en mangeårig ulovlig kommunal udledning. Der er ikke tale om et ansvarspådragende forhold for kloakforsyningen, hvis der er tale om en lovlig kommunal udledning.

Udgifter til tilsyn med private spildevandsanlæg er en generel miljøopgave for kommunen og kan således ikke dækkes af kloakforsyningens midler, men skal finansieres via kommunekassen.

2.1.6.1. Fordeling af udgifter til undersøgelser af nedsivningsmuligheder

Som led i kommunernes spildevandsplanlægning kan det være påkrævet at foretage undersøgelse af nedsivningsmulighederne i et givent område.

I den forbindelse kan kommunalbestyrelsen efter lovens § 7 bestemme, hvorledes udgifterne til undersøgelser, der er nødvendige for en vurdering af, om nedsivningsanlæg kan etableres, skal fordeles på de pågældende ejendomme.

Hvis sådanne undersøgelser fører til, at området skal kloakeres, skal de tilslutningsbidrag, der opkræves hertil, reduceres med det beløb, der er betalt af de berørte grundejere for undersøgelser.

2.1.6.2. Anvendelse af kloakforsynings midler til oprensning og restaurering af vandløb efter vandløbslovens § 68

Efter vandløbslovens § 68 kan kloakforsyningen i nogle nærmere definerede tilfælde pålægges bidrag til vedligeholdelse og regulering af et vandløb. Det bemærkes, at vedligeholdelse efter vandløbslovens § 27 forstås som grødeskæring, oprensning af fyld og vedligeholdelse af bygværker.

Efter vandløbslovens § 68, stk. 1, kan kloakforsyningen pålægges bidrag, når der ved ny bebyggelse eller ved anlæggelse af nye veje/asfaltering af veje og en deraf følgende offentlig kloakering, sker forøgelse af den vandmængde, der tilføres et vandløb.

Det bidrag, der kan pålægges kloakforsyningen i denne forbindelse, skal fastsættes ud fra en bedømmelse af, i hvilket omfang den forøgede afledning medvirker til at gøre vedligeholdelsen eller reguleringen mere omkostningsfyldt. En forudsætning for, at vandløbsmyndigheden kan anvende bestemmelsen, er, at der foretages en aktiv handling i form af bebyggelse, vejanlæg m.v., som medfører en forøget afløbsmængde og hermed en hydraulisk belastning af vandløbet. § 68, stk. 1, kan således ikke umiddelbart anvendes på eksisterende forhold.

Efter vandløbslovens § 68, stk. 2, kan en kloakforsyning pålægges bidrag, hvis det spildevand, der tilføres et vandløb, indeholder næringsstoffer i et omfang, der medfører, at arbejdet med oprensning af vandløbet i nævneværdig grad forøges.

2.1.7. Hvem skal betale bidrag

Bidrag til spildevandsanlæg omfattet af loven påhviler som udgangspunkt den til enhver tid værende ejer af en fast ejendom, der tilleder til det offentlige spildevandsanlæg, eller som er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen, jf. lovens § 1, stk. 2, og § 10.

Det er således som udgangspunkt alene ejeren af den faste ejendom, der hæfter for gæld til kloakforsyningen, også selvom ejeren af den faste ejendom har udlejet sin ubebyggede grund eller grund med tilhørende bygninger.

Der er én undtagelse fra denne hovedregel. I de tilfælde, hvor ejeren af den faste ejendom og ejeren af en bygning på grunden ikke er den samme, betragtes bygningen som en selvstændig fast ejendom efter tinglysningslovens § 19. I dette tilfælde vil tilslutningsbidraget for tilslutningen af den faste ejendom til den offentlige kloak påhvile ejeren af grunden, hvorimod vandafledningsbidrag m.v., der hidrører fra afledning af spildevand fra bygningen på ejendommen, vil påhvile ejeren af bygningen.

2.1.7.1. Opkrævning af bidrag hos lejere påhviler udlejeren

Forholdet mellem en ejer og en lejer af en bygning eller en lejlighed er ikke reguleret i loven. Kloakforsyningen skal således for at sikre, at bidragene tillægges pante- og fortrinsret efter lovens § 10, opkræve bidragene hos ejeren af den faste ejendom.

Det er således kloakforsyningen uvedkommende, hvorvidt en udlejer kan overføre sine udgifter til kloakforsyningen til lejeren. Dette afhænger af lejelovgivningen og lejekontrakten, der indgås mellem lejer og udlejer.

2.1.7.2. Kommunalt tilhørsforhold

En forbruger, der er tilsluttet eller kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen, skal betale tilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag m.v. i den kommune, hvor ejendommen er beliggende.

Dette gælder også i tilfælde, hvor ejendommens spildevand afledes til et offentligt spildevandsanlæg i en anden kommune. I dette tilfælde vil der være tale om en privatretlig aftale mellem to kommunalbestyrelser om håndtering af spildevandet fra den pågældende ejendom. I den privatretlige aftale skal indgå en fastsættelse af, hvor meget kommunen, hvor ejendommen er beliggende, skal betale for håndteringen af spildevandet til den kommune, der modtager spildevandet.

Princippet om, at en forbruger skal betale til kloakforsyningen i den kommune, hvor forbrugerens ejendom er beliggende, gælder også i tilfælde af, at to eller flere kommuner går sammen om at drive anlæg etableret efter lovens § 7 a. Her vil der stadig skulle udformes en privatretlig aftale mellem kommunalbestyrelserne om samdriften af de lokale anlæg m.v., men forbrugerens betaling af vandafledningsbidrag m.v. til beliggenhedskommunen berøres ikke heraf.

2.1.8. Hvem opkræver bidrag

Det er kommunalbestyrelsen, der foretager opkrævningen af bidrag til dækning af kloakforsyningens udgifter på kloakforsyningens vegne.

Den kommunale økonomi fungerer imidlertid ikke som en helhed. Populært kan man sige, at kommunekassen og kloakforsyningens kasse er to adskilte kasser, og at der ikke kan overføres midler fra kloakforsyningens kasse til andre kommunale aktiviteter.

Kloakforsyningen er således skilt ud fra kommunens skattefinansierede aktiviteter og skal, som nævnt i afsnit 2.1.3, hvile i sig selv og finansieres via bidrag fra brugerne af kloakforsyningen. For at sikre en regnskabsmæssig adskillelse mellem kloakforsyningen og kommunens skattefinansierede aktiviteter posteres kloakforsyningens udgifter og indtægter på særskilte konti, ligesom kommunens mellemværende med kloakforsyningen registreres på en særskilt konto.

I Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 12. november 1998 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder er der fastsat nærmere regler om kommunernes mellemværender med kloakforsyningerne – herunder om forrentning af kommunernes eventuelle gæld til eller tilgodehavender hos kloakforsyningerne.

Hensynet til kloakforsyningens finansieringsbehov må varetages gennem fastsættelse af størrelsen af det årlige vandafledningsbidrag, der opkræves fra de tilsluttede og tilknyttede ejendomme.

Kommunerne har automatisk låneadgang til spildevandsanlæg. Selvom lånet går til kloakforsyningen, er det kommunen, der optager lånet, og dermed kloakforsyningen, der låner midlerne af kommunen.

I Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 om kommunal låntagning og meddelelse af garantier m.v. (lånebekendtgørelsen) med senere ændringer er der i § 2, stk. 1, nr. 4, skabt hjemmel for kommunerne til at optage lån til investeringsudgiften ved kloakering og renseanlæg.

I lånebekendtgørelsen er der endvidere skabt hjemmel i § 2, stk. 1, nr. 18, jf. §1, stk.1, nr. 2 i lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven til, at kommunen – under en række nærmere fastsatte betingelser – kan optage lån til ydelse af lån til grundejere, der har tilslutningspligt til kollektive anlæg.

2.2. Øvrige definitioner

2.2.1. Definition på boligenheder og erhvervsvirksomheder

En boligenhed defineres som en énfamiliesbolig med selvstændigt køkken, og definitionen en boligenhed vil således bl.a. omfatte et parcelhus, et rækkehus, et stuehus til en landbrugsejendom, en bolig i etageejendom, en andelslejlighed, en ejerlejlighed, et sommerhus eller lignende.

Definitionen af erhvervsejendomme omfatter alle ejendomme, der ikke kan henregnes til beboelse alene – dvs. industri- og håndværksvirksomheder, skoler, hoteller, kirker, sportsanlæg, kontorer og ejendomme med blandet bolig og erhverv, herunder også landbrugsejendomme, der er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg med andet end husspildevand fra boligen.

3. Tilslutningsbidrag

I lovens § 2 findes betalingsregler for tilslutningsbidrag, mens der i lovens § 4 a findes betalingsregler for tilslutningsbidrag, der gælder ved udtræden af og genindtræden i kloakforsyningen.

3.1. Hvem kan der opkræves tilslutningsbidrag fra?

For tilslutning til det offentlige kloaksystem af såvel boliger som erhvervsejendomme i by- og landzone opkræves et standardtilslutningsbidrag, jf. lovens § 2, stk. 1.

Formålet med standardtilslutningsbidraget er at sikre enkle, let administrerbare og ensartede regler i hele landet.

Standardtilslutningsbidraget skal opfattes som en slags indmeldelsesgebyr for at deltage i kloakfællesskabet. Bidraget er uafhængigt af de faktiske omkostninger ved tilslutningen. Bidraget skal primært dække kloakforsyningens kloakeringsomkostninger, men i det omfang de indkomne tilslutningsbidrag overstiger kloakeringsomkostningerne, skal de gå til dækning af kloakforsyningens øvrige omkostninger, ligesom en del af vandafledningsbidraget kan bruges til at dække kloakeringsomkostninger.

Standardtilslutningsbidraget efter lovens § 2, stk. 1, skal opkræves fra ejendomme, der ligger inden for et kloakopland i kommunens spildevandsplan, og som ikke tidligere har været tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg.

Der kan således ikke opkræves yderligere tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg. Der kan således heller ikke opkræves yderligere tilslutningsbidrag fra ejendomme, der tidligere har betalt, da der altid sker en påligning forud for betaling. Det fremgår af afsnit 10.5, hvornår et tilslutningsbidrag kan anses for at være pålignet.

At der ikke kan opkræves yderligere tilslutningsbidrag i disse situationer gælder uanset størrelsen af det tidligere betalte tilslutningsbidrag, ligesom det gælder for tilsluttede ejendomme, selvom der ikke er opkrævet tilslutningsbidrag i forbindelse med tilslutningen.

En ændret anvendelse af en ejendom, f.eks. opførelse af flere boligenheder eller en forøgelse af afledningen, udløser ikke et nyt tilslutningsbidrag.

I visse situationer kan der dog ved matrikulære ændringer m.v. opkræves supplerende tilslutningsbidrag fra ejendomme, der tidligere har betalt. Se herom i afsnit 3.4.

En forøgelse af afledningen fra en ejendom kræver ansøgning om ny tilslutningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens regler. Kommunalbestyrelsen kan i tilladelsen stille vilkår for tilslutningen, f.eks. forrensning, tilladelige vandmængder m.v. Sådanne vilkår skal være i overensstemmelse med kommunens spildevandsplan.

3.1.1. Tilslutningsbidrag fra afværgepumpninger m.v.

Der skal efter lovens § 2 a, stk. 1, opkræves vandafledningsbidrag for tilledning af vand fra afværgepumpninger. Se herom i afsnit 4.1. Hvis afværgevand afledes fra en ejendom, der i forvejen er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg, kan der ikke opkræves yderligere tilslutningsbidrag.

Hvis afledningen sker fra en ejendom inden for offentligt kloakopland, og der ikke tidligere er betalt tilslutningsbidrag, enten fordi der ikke er ført stik frem til grundgrænsen, eller fordi ejendommen ikke er tilsluttet fysisk, skal der opkræves tilslutningsbidrag, når kommunen har ført stik frem til grundgrænsen, alternativt når ejendommen tilsluttes fysisk.

Hvis ejendommen, hvorfra der afledes afværgevand, inddrages under offentligt kloakopland i kommunens spildevandsplan, skal kommunalbestyrelsen føre stik frem til grundgrænsen, og der skal betales tilslutningsbidrag efter de almindelige regler for opkrævning af tilslutningsbidrag.

Hvis afledningen sker fra en ejendom uden for offentligt kloakopland, kan det være den for afværgepumpningen ansvarlige, der etablerer ledning frem til det offentlige spildevandsanlæg. Ledningen etableres i denne situation som et privat spildevandsanlæg, der tilsluttes det offentlige spildevandsanlæg, og det er dermed kommunalbestyrelsen, der fastsætter bidraget for tilslutningen efter lovens § 5, stk. 3. Se herom i afsnit 7.2.

Bidragets størrelse bør afpasses størrelsen af de udgifter, som påføres ejeren af det private spildevandsanlæg, jf. afsnit 7.2.1.

Kommunalbestyrelsen bør derfor ved fastsættelse af bidraget for tilledning af afværgevand tage hensyn til, at der ofte er tale om en midlertidig afledning. Endvidere bør kommunalbestyrelsen ved fastsættelsen af bidraget tage hensyn til, i hvilket omfang den efter lovens § 2 b, stk. 1, har besluttet at give nedsættelse eller fritagelse for betaling af vandafledningsbidrag.

Ved afledning af spildevand, hvor der ikke er tale om en fysisk tilslutning, f.eks. fra mobilt udstyr, føres der ikke stik frem, hvorfor der ikke skal opkræves tilslutningsbidrag.

3.2. Tilslutningsbidragets størrelse

Bidraget udgør 30.000 kr. eksklusive moms pr. boligenhed, jf. lovens § 2, stk. 2, og 30.000 kr. eksklusive moms pr. påbegyndt 800 m² grundareal for en erhvervs ejendom, jf. lovens § 2, stk. 3. De nævnte beløb skal pristalsreguleres. Se herom i afsnit 3.9.

Ved beregning af tilslutningsbidraget for umatrikulerede erhvervsarealer afgrænses arealet, der anvendes ved beregning af tilslutningsbidraget, af de tilstødende matrikulære arealer, sognegrænser eller lignende.

For umatrikulerede erhvervsarealer, såsom havne- og togdriftarealer, der gennemløber flere kommuner, anses kommunegrænserne mod det tilstødende umatrikulerede areal i nabokommunen for skel.

3.3. Tilslutningsbidrag for erhvervsejendomme i landzone

For at tage højde for de ofte store erhvervsarealer i landzone skal der for erhvervsejendomme i landzone ikke regnes med det faktiske grundareal, men et skønnet grundareal, der fastsættes ud fra det faktisk bebyggede areal og en skønnet bebyggelsesprocent, jf. lovens § 2, stk. 3. Formålet er så vidt muligt at sidestille erhvervsejendomme i landzone med erhvervsejendomme i byzone.

Det faktisk bebyggede areal udgøres af arealet på alle bygninger, hvorfra der skal tilledes spildevand til det offentlige kloaksystem.

Den skønnede bebyggelsesprocent skal fastsættes ud fra en vurdering af den formodede gennemsnitlige bebyggelsesprocent for en tilsvarende erhvervsejendom i byzone.

Det fastsatte grundareal udgør grundlaget for betaling af standardtilslutningsbidraget på 30.000 kr. eksklusiv moms pr. 800 m² påbegyndt grundareal.

Et eksempel på fastsættelse af grundareal for erhvervsejendomme i landzone kunne være følgende: En landbrugsejendom har et stuehus på 200 m², et mælkerum på 50 m² og en lade med afløb på 100 m². Det bebyggede areal, hvorfra der tilledes spildevand til det offentlige kloaksystem udgør således 350 m². Hvis en tilsvarende erhvervsejendom i byzonen skønnes at have en bebyggelsesprocent på 25 pct., fastsættes bebyggelsesprocenten for erhvervsejendommen i landzonen herudfra. Den pågældende erhvervsejendom får således skønsmæssigt fastsat et areal på 1.400 m² og skal således betale 60.000 kr. eksklusiv moms i tilslutningsbidrag svarende til 2 gange 30.000 kr., da grundarealet svarer til 2 gange påbegyndt 800 m².

Ved ubebyggede erhvervsejendomme i landzone, hvor der ikke er et bebygget areal, der kan indgå i beregningen af det fastsatte grundareal, må kommunalbestyrelsen skønne et bebygget areal. Et sådant skøn må baseres på, hvad der normalt bygges på en ejendom af den pågældende størrelse, og hvad der i givet fald kan opnås byggetilladelse til.

3.4. Hvornår kan der opkræves supplerende tilslutningsbidrag?

Hovedreglen er, at en ejendom, der er tilsluttet eller er pålignet (herunder har betalt) tilslutningsbidrag, ikke kan opkræves yderligere tilslutningsbidrag.

I lovens § 2, stk. 4, er der dog fastsat regler for opkrævning af tilslutningsbidrag ved udstykning af en boligejendom, og i lovens § 2, stk. 5, er der fastsat regler for opkrævning af supplerende tilslutningsbidrag for erhvervsejendomme i visse situationer. Endvidere er der i lovens § 2, stk. 7, fastsat regler

for opkrævning af supplerende tilslutningsbidrag ved senere tilslutning af tag- og overfladevand. Se herom i afsnit 3.6.

3.4.1. Matrikulær ændring af boliger

3.4.1.1. Tilslutningsbidrag ved udstykning af boligejendomme

Hvis en boligejendom udstykkes, skal der efter lovens § 2, stk. 4, opkræves tilslutningsbidrag for den eller de frastykkede parceller. En forudsætning for, at der kan opkræves tilslutningsbidrag for de frastykkede parceller, er, at disse ikke efter frastykningen er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg, og at der er ført stik frem til de frastykkede parcellers grundgrænse.

Normalt er stamparcellen tilsluttet, mens de frastykkede parceller er ubebyggede og dermed ikke tilsluttede. Der skal derfor ikke opkræves tilslutningsbidrag for stamparcellen, men derimod, som oven for nævnt, for de frastykkede parceller. Hvis imidlertid en ejendom med flere tilsluttede bygninger udstykkes, således at én eller flere af de frastykkede parceller allerede er tilsluttet ved udstykningen, kan der ikke opkræves tilslutningsbidrag for de frastykkede parceller, der allerede er tilsluttet.

Hvis stamparcellen ikke er tilsluttet ved udstykningen, kan der ikke opkræves tilslutningsbidrag for denne, hvis den tidligere har betalt, da der efter lovens § 2, stk. 1, hverken kan opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der har betalt (er pålignet) eller er tilsluttet.

Overgang fra umatrikuleret til matrikuleret ejendom udløser ikke i sig selv, at der skal betales tilslutningsbidrag, heller ikke hvis det umatrikulerede areal matrikuleres under flere matrikler. Umatrikulerede ejendomme vil ofte være tilsluttet det offentlige spildevandssystem med flere stik. Kun hvis der i forbindelse med matrikuleringen sker en egentlig frastykning, og der dermed opstår en ny tilslutningspligtig og bidragspligtig boligejendom, er kloakforsyningen forpligtet til at føre stik frem til grundgrænsen, og der skal således opkræves tilslutningsbidrag for den frastykkede parcel.

3.4.1.2. Matrikulær udvidelse af boligejendomme

Bestemmelsen i lovens § 2, stk. 4, gælder alene ved udstykninger. Der kan således ikke opkræves supplerende tilslutningsbidrag ved matrikulær udvidelse af en boligejendom, heller ikke selvom ejendommen, hvorfra arealet overføres ikke tidligere har betalt.

Hvis et tidligere erhvervsareal ændrer status til en boligejendom, f.eks. hvis der i overensstemmelse med en lokalplan skal opføres boliger på ejendommen, og der, efter at ejendommen har ændret status til en boligejendom, overføres et areal til ejendommen, kan der således heller ikke opkræves supplerende tilslutningsbidrag, selvom ejendommen tidligere har været en erhvervsvejendom og har betalt som sådan.

Det bemærkes, at kommunen ikke er forpligtet til at føre stik frem ved matrikulær udvidelse af en ejendom, der allerede er forsynet med stik.

3.4.2. Tilslutningsbidrag ved matrikulær ændring af et erhvervsareal i byzone

Tilslutningsbidraget for erhvervsvejendomme i byzone beregnes ud fra ejendommens matrikulære areal. Beregningsgrundlaget for en erhvervsvejendom i byzone er således ejendommens matrikulære areal. Et areal, der ved kloakeringen er udstykket i flere mindre ejendomme, der hver forsynes med stik frem til grundgrænsen, betaler således det samme som et tilsvarende areal, der ved kloakeringen henligger som én ejendom, der forsynes med ét stik frem til grundgrænsen.

Ud fra et ønske om at bevare en bidragsberegning, der også efter en matrikulær ændring er hæftet op på ejendommens eller ejendommenes samlede areal, kan der efter lovens § 2, stk. 5, opkræves supplerende tilslutningsbidrag ved ændringer i beregningsgrundlaget, dvs. ved ændringer i det matrikulære areal, og i visse situationer også ved udstykning af en ejendom. Det supplerende bidrag beregnes som forskellen på det, der efter lovens § 2, stk. 3, kan beregnes for ejendommen eller de samlede ejendomme, og det bidrag, der efter lovens § 2, stk. 3, kunne være opkrævet for ejendommen eller de samlede ejendomme før den matrikulære ændring.

Dette indebærer, at der ved udstykning af en erhvervs ejendom normalt ikke vil kunne opkræves tilslutningsbidrag, fordi størrelsen af det samlede areal ikke ændres, mens der ved arealudvidelse vil kunne opkræves supplerende tilslutningsbidrag. Ved at beregne det supplerende tilslutningsbidrag som forskellen på det bidrag, der svarer til det nye areal, og det bidrag, der svarer til det gamle areal, undgås skævheder som følge af, at der opkræves tilslutningsbidrag pr. påbegyndt 800 m² grundareal.

3.4.2.1. Udstykning

Der skal efter lovens § 2, stk. 5, opkræves supplerende tilslutningsbidrag ved ændring af beregningsgrundlaget for tilslutningsbidraget, dvs. ved ændring af det matrikulære grundareals størrelse. Da der ved udstykning ikke sker en ændring i det samlede areal for de berørte ejendomme, kan der, bortset fra nedennævnte tilfælde, ikke opkræves tilslutningsbidrag ved udstykning. Der opnås herved en ligestilling mellem et areal, der oprindeligt er blevet udstykket i flere selvstændige ejendomme, der hver er blevet forsynet med stik frem til grundgrænsen, og et areal, der senere bliver udstykket.

Hvis der oprindeligt er gjort brug af adgangen til at dispensere fra standardtilslutningsbidraget, jf. lovens § 2, stk. 8, kan der ved opkrævning af supplerende tilslutningsbidrag for de frastykkede ejendomme "fyldes op", således at det samlede tilslutningsbidrag, der herefter er betalt for hele arealet, svarer til lovens standardtilslutningsbidrag, dvs. 30.000 kr. ekskl. moms pr. påbegyndt 800 m² grundareal. Bidraget for en frastykket ejendom kan dog ikke overstige det standardtilslutningsbidrag, der kan beregnes alene for den frastykkede ejendom efter lovens § 2, stk. 3.

En forudsætning for, at der kan opkræves tilslutningsbidrag, er, at der er ført stik frem til grundgrænsen af den frastykkede ejendom eller ejendomme.

Eksempel:

En erhvervs ejendom har ved kloakering af et erhvervsområde et matrikulært areal på 15.000 m².

Standardtilslutningsbidraget, der kan opkræves efter lovens § 2, stk. 3, er 30.000 kr. pr. påbegyndt 800 m² grundareal, dvs.:

$$19 \times 30.000 = 570.000 \text{ kr.}$$

Senere frastykkes et areal på 5.000 m², og kloakforsyningen fører særskilt stik frem til grundgrænsen af den frastykkede ejendom. Hele ejendommen har tidligere betalt et tilslutningsbidrag – enten efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg, miljøbeskyttelsesloven eller efter en landvæsenkommissionskendelse. Der kan derfor ikke opkræves supplerende tilslutningsbidrag i forbindelse med udstykningen. Det er uden betydning efter hvilket princip og hvilket beløb, der tidligere er betalt.

Hvis der imidlertid ved kloakeringen er gjort brug af lovens mulighed for at dispensere fra standardtilslutningsbidraget (lovens § 2, stk. 8, eller 1997-lovens § 3, stk. 5, jf. lovbekendtgørelse nr. 923

af 5. december 1997), og tilslutningsbidraget ved kloakeringen er fastsat til 400.000 kr., kan der i forbindelse med udstykningen opkræves et supplerende tilslutningsbidrag på:

$$570.000 - 400.000 = 170.000 \text{ kr.}$$

Hvis der derimod ved kloakeringen kun er opkrævet 200.000 kr., er forskellen på dette bidrag og standardtilslutningsbidraget beregnet for hele arealet $570.000 - 200.000 = 370.000$ kr.

Standardtilslutningsbidraget, der efter lovens § 2, stk. 3, kan beregnes for den frastykkede ejendom på 5.000 m^2 , er:

$$30.000 \text{ kr. pr. } 800 \text{ m}^2 \text{ påbegyndt grundareal, dvs. } 7 \times 30.000 = 210.000 \text{ kr.}$$

Da der for den frastykkede ejendom kun kan opkræves et tilslutningsbidrag svarende til standardtilslutningsbidraget for den frastykkede ejendom, kan der således kun opkræves de 210.000 kr., og altså ikke de 370.000 kr.

Ved beregning af tilslutningsbidrag for den frastykkede ejendom skal kommunen iagttage, at der som minimum skal opkræves et supplerende tilslutningsbidrag, således at der for den samlede ejendom er betalt et samlet tilslutningsbidrag svarende til de faktiske udgifter til detailkloakeringen. Hvis tilslutningsbidraget for den oprindelige ejendom er fastsat svarende til de faktiske omkostninger ved detailkloakeringen på tidspunktet for kloakeringen, skal der således for den frastykkede ejendom mindst opkræves et supplerende tilslutningsbidrag, der svarer til udgifterne til fremføring af stik til den frastykkede ejendom.

3.4.2.2. Matrikulær udvidelse

Ved ændring af beregningsgrundlaget for tilslutningsbidraget for erhvervsjendomme i byzone, dvs. ved ændring af det matrikulære grundareals størrelse skal der efter lovens § 2, stk. 5, opkræves supplerende tilslutningsbidrag. Der kan derfor normalt opkræves tilslutningsbidrag i forbindelse med arealudvidelse (arealoverførsel eller matrikulær sammenlægning), hvis der ikke tidligere er betalt tilslutningsbidrag for den ejendom, hvorfra arealet overføres, og hvis denne ejendom ikke i forvejen er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Det supplerende bidrag beregnes som forskellen på det, der efter lovens § 2, stk. 3, kan beregnes for ejendommen eller de samlede ejendomme, og det bidrag, der efter lovens § 2, stk. 3, kunne være opkrævet for ejendommen eller de samlede ejendomme før den matrikulære ændring. Hvis der tillægges areal til en ejendom, beregnes tilslutningsbidraget således som forskellen på det bidrag, der efter lovens § 2, stk. 3, kan beregnes for ejendommen efter at arealet er tillagt, og det bidrag, der efter lovens § 2, stk. 3, kan beregnes for ejendommen uden det tillagte areal.

Det er uden betydning efter hvilket princip og hvilket beløb, der oprindeligt er betalt for ejendommen.

Eksempel:

En erhvervsjendom har ved kloakering af et erhvervsområde et matrikulært areal på 15.000 m^2 .

Senere overføres et areal på 8.000 m^2 til ejendommen fra en ejendom, der endnu ikke er kloakeret og dermed ikke har betalt, men ligger i et område, der er planlagt kloakeret i henhold til kommunens spildevandsplan.

Det samlede areal for ejendommen bliver herefter 23.000 m².

Standardtilslutningsbidraget, der kan opkræves efter lovens § 2, stk. 3, for ejendommen, før der overføres areal hertil, er 30.000 kr. pr. påbegyndt 800 m² grundareal, dvs.:

$$19 \times 30.000 = 570.000 \text{ kr.}$$

For det samlede areal kan der efter lovens § 2, stk. 3, beregnes et standardtilslutningsbidrag på 30.000 kr. pr. påbegyndt 800 m² grundareal, dvs.:

$$29 \times 30.000 = 870.000 \text{ kr.}$$

Ved arealoverførslen kan der således opkræves et supplerende tilslutningsbidrag på:

$$870.000 - 570.000 = 300.000 \text{ kr.}$$

Hvis et tidligere boligareal ændrer status til en erhvervsejendom, og der, efter at ejendommen har ændret status til en erhvervsejendom, overføres et areal til ejendommen fra en ejendom, der ikke tidligere har betalt og ikke i forvejen er tilsluttet, kan der opkræves supplerende tilslutningsbidrag i overensstemmelse med ovennævnte principper.

3.4.3. Ændringer af bebygget af areal hos erhvervsejendomme i landzone

Ved beregning af tilslutningsbidraget for erhvervsejendomme i landzone fastsættes arealet, hvorefter der beregnes tilslutningsbidrag (beregningsgrundlaget), ud fra det bebyggede areal. En udvidelse i det bebyggede areal svarer således i princippet til en arealudvidelse af grunden. For erhvervsejendomme i landzone betyder lovens § 2, stk. 5, således, at der skal opkræves supplerende tilslutningsbidrag ved forøgelse af det bebyggede areal.

Det er uden betydning efter hvilket princip og hvilket beløb, der oprindeligt er betalt for ejendommen.

Eksempel:

En landbrugsejendom har et stuehus på 200 m², et mælkerum på 50 m² og en lade med afløb på 100 m². Det bebyggede areal, hvorfra der tilledes spildevand til det offentlige kloaksystem, udgør således 350 m².

Hvis en tilsvarende erhvervsejendom i byzonen skønnes at have en bebyggelsesprocent på 25 pct., fastsættes bebyggelsesprocenten for erhvervsejendommen i landzonen herudfra. Den pågældende erhvervsejendom får således skønsmæssigt fastsat et areal på 1.400 m². Standardtilslutningsbidraget, der kan opkræves efter lovens § 2, stk. 3, er 30.000 kr. pr. påbegyndt 800 m², dvs :

$$2 \times 30.000 = 60.000 \text{ kr.}$$

Hvis der senere opføres yderligere 700 m² bebyggelse på ejendommen med spildevandsafledning til det offentlige kloaksystem, bliver der et samlet bebygget areal på 1.050 m², hvorfra der afledes spildevand til det offentlige kloaksystem.

Med en uændret skønnet bebyggelsesprocent på 25 pct. fås et skønsmæssigt fastsat areal på 4.200 m², og der kan efter lovens § 2, stk. 3, beregnes et tilslutningsbidrag svarende til 30.000 kr. pr. påbegyndt 800 m² på:

$$6 \times 30.000 = 180.000 \text{ kr.}$$

Ved opførelse af det supplerende byggeri kan der således opkræves et supplerende tilslutningsbidrag på:

$$180.000 - 60.000 = 120.000 \text{ kr.}$$

3.5. Reduceret tilslutningsbidrag ved delvis tilslutning

I områder, hvor der i henhold til kommunens spildevandsplan ikke er ret til at aflede tag- og overfladevand, tilsluttes dette ikke det offentlige spildevandsanlæg. Det samme gælder for nyetablerede ejendomme, der ønsker alternativ afledning af tag- og overfladevand, hvis disse ligger i eksisterende oplande, der i kommunens spildevandsplan er udpeget til, at der kan ske udtræden for tag- og overfladevand.

Når en ejendom ikke tilsluttes for tag- og overfladevand, kan der ikke opkræves fuldt tilslutningsbidrag, jf. lovens § 2, stk. 6. Reglen gælder for både bolig- og erhvervsejendomme.

Tilslutningsbidraget for ejendomme, der ikke er tilsluttet for tag- og overfladevand, fastsættes til 60 pct. af standardtilslutningsbidrag på 30.000 kr. eksklusive moms, som er nævnt i lovens § 2, stk. 2-3. For ejendomme, hvor tag- og overfladevand ikke tilsluttes til kloak, udgør tilslutningsbidraget således 18.000 kr. eksklusive moms pr. boligenhed eller pr. 800 m² påbegyndt grundareal for erhvervsejendomme.

Det forhold, at der kan være tilsluttet vejvand til det offentlige spildevandsanlæg, har ikke betydning for fastsættelsen af tilslutningsbidraget for ejendommene i området. Disse kan under alle omstændigheder kun opkræves 60 pct. af standardtilslutningsbidraget.

Hvis der alene tilsluttes tag- og overfladevand, fastsættes tilslutningsbidraget til 40 pct. af standardtilslutningsbidraget, jf. modsætningsvis lovens § 2, stk. 6, dvs. 12.000 kr. eksklusive moms pr. boligenhed eller pr. 800 m² påbegyndt grundareal for erhvervsejendomme.

3.6. Supplerende tilslutningsbidrag ved senere tilslutning af dele af spildevandet

Hvis et opland i kommunens spildevandsplan hidtil kun har været kloakeret for almindeligt spildevand og senere kloakeres for tag- og overfladevand, kan der efter lovens § 2, stk. 7, opkræves et supplerende tilslutningsbidrag. Reglen gælder for både bolig- og erhvervsejendomme.

Det supplerende tilslutningsbidrag fastsættes til 40 pct. af standardtilslutningsbidraget på 30.000 kr. eksklusive moms, som er nævnt i lovens § 2, stk. 2-3, dvs. 12.000 kr. eksklusive moms.

Bidraget for tag- og overfladevand kan kun opkræves fra ejendomme, der er blevet pålignet tilslutningsbidrag efter en betalingsvedtægt udarbejdet efter 1. juli 1992. Dette skyldes, at der først efter ændringen af loven i 1992 er sondret klart mellem fuld tilslutning og tilslutning uden tag- og overfladevand. Bidraget kan således heller ikke opkræves, selvom der i en betalingsvedtægt udarbejdet efter miljøbeskyttelsesloven eller i en landvæsenskommissionskendelse har været særlige betalingsbestemmelser om bidrag, hvis der ikke blev tilsluttet tag- og overfladevand.

Der foretages normalt ikke kloakering alene for tag- og overfladevand i et opland, men det forekommer, at enkelte ejendomme alene er blevet tilsluttet for tag- overfladevand – f.eks. i oplande, hvor der efter kommunens spildevandsplan er mulighed for udtræden af kloakforsyningen og dermed også mulighed for delvis tilslutning. Hvis dette er tilfældet, og det øvrige spildevand senere tilsluttes, fastsættes tilslutningsbidraget ved en modsætningslutning fra lovens § 2, stk. 7, til 60 pct. af standardtilslutningsbidraget, dvs. 18.000 kr. eksklusiv moms. Det er også her en betingelse for at kunne opkræve tilslutningsbidrag, at der er tale om en ejendom, der ved tilslutning af tag- og overfladevandet er blevet pålignet tilslutningsbidrag efter en betalingsvedtægt udarbejdet efter 1. juli 1992. Det er endvidere en betingelse, at dette bidrag ikke har oversteget 40 pct. af det normale tilslutningsbidrag på påligningstidspunktet.

3.7. Dispensationsadgang til fastsættelse af lavere tilslutningsbidrag

I visse situationer kan det forekomme urimeligt at pålægge et fuldt standardtilslutningsbidrag, hvorfor der i lovens § 2, stk. 8 er indsat en dispensationsadgang, der dog kun er tænkt anvendt rent undtagelsesvis. Herefter kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde fastsætte tilslutningsbidraget lavere end standardtilslutningsbidraget, dog aldrig lavere end de faktisk afholdte udgifter til detailledningsanlægget.

Dispensationsbestemmelsen kan i princippet anvendes i alle de situationer, hvor der opkræves tilslutningsbidrag, jf. afsnittene 3.1-3.6.

Hvis der ikke føres stik frem i forbindelse med en matrikulær udvidelse, hvilket kommunen ikke er forpligtet til, hvis ejendommen allerede er forsynet med stik, behøver kommunen i princippet ikke at opkræve et supplerende bidrag efter lovens § 2, stk. 5. Dette skyldes, at der ikke vil være nogen faktiske udgifter til detailkloakering, hvorfor dispensationsbestemmelsen i lovens § 2, stk. 8, giver mulighed for at undlade at opkræve bidrag. Før kommunalbestyrelsen anvender dispensationsbestemmelsen, skal den dog altid vurdere, om betingelserne for anvendelse af bestemmelsen er til stede, jf. afsnit 3.7.1, og skal i den forbindelse være opmærksom på, at udvidelse af et areal må forventes at medføre en udvidelse af spildevandsproduktionen på ejendommen. Kommunalbestyrelsen må således ikke tage et for kloakforsyningen uvedkommende hensyn, f.eks. til en virksomheds økonomi.

Det er en ufravigelig betingelse for anvendelse af dispensationsbestemmelsen, at forudsætningerne nævnt i afsnit 3.7.1 er opfyldt.

3.7.1. Forudsætninger for at anvende dispensationsbestemmelsen

Kravet om opkrævning af standardtilslutningsbidraget kan fraviges i de situationer, hvor anvendelsen af reglerne om standardtilslutningsbidrag vil føre til tilslutningsbidrag, der er helt ude af proportioner med de faktiske omkostninger ved kloakeringen og den faktiske afledning.

Anvendelsen af dispensationsadgangen forudsætter, at kommunalbestyrelsen foretager en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Som eksempler på situationer, hvor dispensationsadgangen kan anvendes, kan nævnes ejendomme med mange boligenheder, f.eks. store etageejendomme, og erhvervsjendomme i byzone med et stort grundareal i forhold til den afledte spildevandsmængde. I disse tilfælde kan det i det konkrete tilfælde være rimeligt, at kommunalbestyrelsen fraviger reglerne om standardtilslutningsbidrag, fordi disse ville føre til urimeligt store bidrag set i forhold til den faktiske afledning og de faktiske omkostninger ved en detailkloakering.

Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse tage i betragtning, at en ejendom, der er tilsluttet eller har betalt (eller er pålignet) tilslutningsbidrag, ikke kan opkræves yderligere tilslutningsbidrag, jf. lovens § 2, stk. 1, og at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at aftage alt det spildevand, ejendommen er tilsluttet for, uanset om størrelsen af spildevandsmængden ændres. En erhvervsjendom, der har et stort grundareal, men en lille afledning, kan overgå til en anden produktion, der medfører større spildevandsmængder, hvilket må tages i betragtning, når rimeligheden i tilslutningsbidragets størrelse vurderes.

Da kommunalbestyrelsen i det enkelte tilfælde skal vurdere rimeligheden i bidragets størrelse, kan der ikke fastsættes generelle administrative regler for anvendelsen af dispensationsbestemmelsen. Der kan således ikke i kommunens betalingsvedtægt fastsættes en bestemmelse om, at der f.eks. betales en fast procentdel af standardtilslutningsbidraget for hver boligenhed ud over den første, hvis der opføres flere boligenheder på en ejendom.

Kommunalbestyrelsen skal dog – selvom der skal foretages en konkret vurdering i det enkelte tilfælde – sikre en ensartet anvendelse af den undtagelsesvise dispensationsmulighed i overensstemmelse med den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning. Dette skal forstås således, at sammenlignelige tilfælde, dvs. ejendomme hvor henholdsvis kloakeringsomkostninger og spildevandsafledning er sammenlignelige, skal behandles ens.

3.8. Forfaldstidspunkt

Tilslutningsbidraget forfalder enten, når ejendommen tilsluttes, eller når ejendommen kan tilsluttes det offentlige spildevandsanlæg, jf. lovens § 2, stk. 10.

Tilslutningsbidraget kan altså tidligst opkræves fra det tidspunkt, hvor der foreligger mulighed for fysisk tilslutning af den pågældende ejendom, det vil sige, når kommunen har ført stik frem til grundgrænsen, og der dermed kan føres stik fra ejendommen (herunder ubebyggede grunde) til kloaknettet. Alternativt kan bidraget opkræves, når der foreligger fysisk tilslutning, dvs. når der er mulighed for afledning.

Det skal fremgå af kommunens betalingsvedtægt, hvilket af ovennævnte forfaldstidspunkter, der lægges til grund for opkrævningen af tilslutningsbidraget i hele kommunen.

Opkrævningen skal ske umiddelbart inden eller umiddelbart efter det fastsatte tidspunkt for påligningen, for at der ikke indtræder passivitet med deraf følgende udelukkelse af muligheden for at opkræve tilslutningsbidrag efter lovens § 2, stk. 1.

Det er påligningstidspunktet, der er afgørende for bidragsstørrelsen. Dette spørgsmål kan f.eks. være aktuelt i forbindelse med pristalsregulering af tilslutningsbidraget eller ved ikrafttrædelse af en ny betalingsvedtægt.

3.9. Pristalsregulering

Standardtilslutningsbidrag for boligenheder efter lovens § 2, stk. 2, og for erhvervsjendomme i by- og landzone efter lovens § 2, stk. 3, reguleres årligt efter et af Danmarks Statistik udarbejdet reguleringsstal baseret på bygge- og anlægsomkostninger, jf. lovens § 2, stk. 9.

Under denne kategori udarbejder Danmarks Statistik flere forskellige entreprisereguleringsindeks. Disse indeks beregnes fire gange årligt og offentliggøres blandt andet via Statistiske Efterretninger – Bygge- og anlægsvirksomhed.

Den enkelte kommunalbestyrelse kan blandt disse indeks frit vælge et reguleringsstal, som er i overensstemmelse med lovens § 2, stk. 9. Kommunalbestyrelsens valg af indeks bør fremgå af kommunens betalingsvedtægt.

Standardtilslutningsbidraget blev indført ved lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af miljøbeskyttelsesloven og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., der trådte i kraft den 1. juli 1997. Pristalsreguleringen foretages derfor med udgangspunkt i denne dato.

Når der ikke tilsluttes tag- og overfladevand, fastsættes der efter lovens § 2, stk. 6, et reduceret tilslutningsbidrag, der beregnes som 60 pct. af standardtilslutningsbidraget. Det reducerede bidrag bliver dermed reguleret tilsvarende.

Tilsvarende gælder for det supplerende bidrag på 40 pct. af standardtilslutningsbidraget efter lovens § 2, stk. 7, der opkræves, hvis tag- og overfladevand tilsluttes.

3.10. Henstand og låneadgang for grundejeren

Der kan forekomme situationer, hvor det – uanset at tilslutningsmulighed foreligger – vil være rimeligt, at kommunalbestyrelsen yder henstand med betalingen af tilslutningsbidrag. Kommunalbestyrelsen har derfor efter lovens § 4 mulighed for at yde henstand med betalingen af bidraget.

Kommunalbestyrelserne kan selv definere vilkårene for afviklingsordningen, men den valgte afviklingsordning bør beskrives i betalingsvedtægten. Vilkårene, herunder betalingstidspunktet eller tidspunkterne, skal være nærmere defineret i den konkrete aftale om henstand. En henstandsordning skal kunne benyttes af alle ejendomme, der ønsker at gøre brug af ordningen.

Endvidere er der mulighed for indefrysning af tilslutningsbidraget. Se herom i kapitel 10.

3.11. Betalingsregler ved ændring af tilslutningsret og -pligt

I lovens § 4 a, stk. 3, er der fastsat regler for, hvordan ejendomme, der er eller har været tilsluttet offentlige spildevandsanlæg, og som ønsker enten at ophæve eller generhverve tilslutningsretten og -pligten helt eller delvist, er stillet betalingsmæssigt.

3.11.1. Betingelser for udtræden

Efter spildevandsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, skal følgende forudsætninger være opfyldt, for at der kan gives tilladelse til hel eller delvis udtræden af kloakfællesskabet:

- ▶ Der er overensstemmelse med kommunens spildevandsplan
- ▶ Der er enighed mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen om, at ejendommen udtræder
- ▶ Kloakforsyningens samlede økonomi forringes ikke væsentligt
- ▶ Kloakforsyningen kan fortsat fungere teknisk forsvarligt.

Hel eller delvis udtræden af det offentlige kloakfællesskab forudsætter efter spildevandsbekendtgørelsens § 12, stk. 2, at tilladelse til alternativ bortskaffelse eller afledning er meddelt. Tilladelse til alternativ bortskaffelse kan meddeles, hvis følgende forudsætninger er opfyldt:

- ▶ Regionplanens målsætninger for kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande samt målsætninger for anvendelsen og beskyttelsen af grundvandet tilsidesættes ikke.
- ▶ Kravene i spildevandsbekendtgørelsens kapitel 8 fastholdes, uanset at der sker en reduktion i den godkendte kapacitet for renselanlægget.
- ▶ En ændret afledning resulterer ikke i, at den samlede spildevandsmængde fra de udtrædende virksomheder og renselanlægget renses dårligere end hidtil.

3.11.2. Tilbagebetaling ved ophævelse af tilslutningsret og -pligt

Udgangspunktet ved udtræden af kloakopland er, at der ikke skal ske nogen tilbagebetaling, da kloakforsyningen allerede har afholdt de anlægsudgifter, som tilslutningsbidraget skal dække. Der kan dog i visse situationer blive tale om, at kloakforsyningen foretager en tilbagebetaling ved udtræden eller kræver økonomisk kompensation for at acceptere en udtræden.

Kommunalbestyrelsen må i sin skønsmæssige vurdering af, om der skal ske en økonomisk opgørelse i forbindelse med en konkret udtræden, lade dette ske i overensstemmelse med kloakforsyningens interesser og ikke tage for kloakforsyningen uvedkommende hensyn f.eks. til en virksomheds økonomi.

Problemstillingen om tilbagebetaling eller krav om økonomisk kompensation ved udtræden er først og fremmest aktuelt i følgende 2 situationer:

- ▶ En ejendom/virksomhed, der er tilsluttet det offentlige kloakanlæg, ønsker at udtræde af kloakopland.
- ▶ En ejendom/virksomhed, der er tilsluttet for tag- og overfladevand, ønsker at bortskaffe dette vand eksempelvis via lokal nedsivning eller anden alternativ afledning.

3.11.2.1. Tilbagebetaling

Tilbagebetaling vil særligt kunne komme på tale i følgende tilfælde:

- ▶ Kommunen har valgt mellem at tillade en virksomhed at udtræde eller foretage en udgiftskrævende udbygning af et renselanlæg. Kommunen skal kunne sandsynliggøre, at den ved at tillade en udtræden undgår at skulle foretage en større udbygning af renselanlægget. Kommunen skal desuden kunne sandsynliggøre, at den efter virksomhedens udtræden ikke vil stå tilbage med en

udnyttet ekstracapacitet, der vil være til større økonomisk skade for de øvrige tilsluttede end udbygningen af rensesanlægget.

- ▶ Kommunen kan ved at tillade udtræden for så vidt angår tag- og overfladevand undgå at skulle foretage investeringer i bassinudbygning, større ledningsdimensioner og lignende.

3.11.2.2. Maksimering af tilbagebetalingsbeløbet

Tilbagebetalingsbeløbet må efter lovens § 4 a, stk. 1, 2. pkt. maksimalt andrage det tilslutningsbidrag, ejendommen efter loven kan opkræves på tilbagebetalingstidspunktet, selvom der kan være forskel på det tilslutningsbidrag, som grundejeren i sin tid har betalt ved tilslutningen, og det tilslutningsbidrag, der kan opkræves på tilbagebetalingstidspunktet.

At tilbagebetalingsbeløbets maksimum alene må andrage maksimum for det pristalsregulerede standardtilslutningsbidrag på det tidspunkt, hvor udtræden skal finde sted, begrundes i, at det ofte kan være svært at finde frem til, hvad der oprindeligt er betalt, ligesom der er nogle ejendomme, der aldrig har betalt tilslutningsbidrag. Et maksimum løft skal desuden varetage hensynet til ensartethed.

En ejendom, der alene udtræder for tag- og overfladevand, kan maksimalt få tilbagebetalt 40 % af det standardtilslutningsbidrag, der kan opkræves på tilbagebetalingstidspunktet, jf. lovens § 4 a, stk. 2, 1. pkt. Hvis standardtilslutningsbidraget på tilbagebetalingstidspunktet udgør 30.000 kr. eksklusive moms, vil det for en boligenhed beløbe sig til 12.000 kr. eksklusive moms og for en erhvervsjendom til 12.000 kr. eksklusive moms pr. 800 m² påbegyndt grundareal.

For ejendomme, der alene udtræder for en del af husspildevandet og/eller en del af tag- og overfladevandet, fastsættes maksimum for tilbagebetalingsbeløbet ud fra en forholdsmæssig beregning af, hvor stor en del, der udtrædes for.

3.11.2.3. Alternativ bortskaffelse

Tilbagebetaling i forbindelse med hel eller delvis ophævelse af tilslutningsretten og -pligten skal gøres betinget af etablering af alternativ bortskaffelse, jf. lovens § 4 a, stk. 2, 2. pkt., og kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse gøre tilbagebetalingen betinget af forevisning af dokumentation for, at den alternative bortskaffelse er etableret, eller at tilladelse hertil er opnået.

3.11.2.4. Økonomisk kompensation til kloakforsyningen

Krav på økonomisk kompensation til kloakforsyningen for udtræden kan særligt komme på tale i tilfælde, hvor kommunen kan sandsynliggøre, at den har etableret et særligt anlæg til behandling af en bestemt virksomheds spildevand, og at dette anlæg endnu ikke er afskrevet. Det forudsættes endvidere, at anlægget ikke kan udnyttes på anden vis.

Den økonomiske kompensation, som kloakforsyningen kan kræve, kan ikke overstige de anslåede omkostninger ved at tillade udtræden.

3.11.2.5. Tidsbegrænsning af tilbud om tilbagebetaling

Som beskrevet i afsnit 3.11.1, skal der foreligge enighed om udtræden mellem grundejeren og kommunen.

Af hensyn til kommunens spildevandsplanlægning generelt, herunder udformning af spildevandsplaner og dimensionering af spildevandsanlæg – herunder ledningsnet m.v., kan det være nødvendigt at gøre kommunens tilbud om tilbagebetaling af tilslutningsbidrag tidsbegrænset. Der skabes herved

et økonomisk incitament for grundejeren til at tage stilling til spørgsmålet om udtræden inden for en nærmere fastsat tidshorisont.

3.11.3. Opkrævning ved generhvervelse af tilslutningsret og -pligt

Udgangspunktet i lovens § 2, stk. 1, er, at der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der én gang har været tilsluttet eller har betalt (eller er pålignet) tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg.

Ifølge § 4 a, stk. 3, kan ejendomme, som helt eller delvist har fået ophævet tilslutningsretten og -pligten, dog ved generhvervelse af retten og pligten til at aflede spildevand, pålignes tilslutningsbidrag. Tilslutningsbidraget kan dog ikke overstige de af kloakforsyningen faktisk afholdte udgifter i forbindelse med generhvervelsen af retten og pligten til at aflede og kan maksimalt udgøre det i § 2, stk. 2-3, angivne standardtilslutningsbidrag.

Begrundelsen herfor er, at udgifterne til ledningssystemet for en tidligere tilsluttet ejendom typisk er afholdt. Ved en gentilslutning vil kloakforsyningen således som udgangspunkt kunne bruge de tidligere lagte ledninger til at opfylde forsyningspligten.

I det omfang kloakforsyningen imidlertid har udgifter i forbindelse med gentilslutningen, f.eks. til lægning af en ny ledning eller ekstraordinær reovering/vedligeholdelse af den eksisterende ledning, kan kloakforsyningen opkræve disse udgifter, idet bidraget dog maksimalt kan andrage standardtilslutningsbidraget for en nyttilslutning.

En ejendom skal ved gentilslutning som minimum betale det beløb, som ejendommen eventuelt har fået tilbagebetalt efter lovens § 4 a, stk. 1-2, ved ophævelse af tilslutningsretten og -pligten.

4. Vandafledningsbidrag

4.1. Lovens princip for opkrævning af vandafledningsbidrag

Efter lovens § 2 a, stk. 1, skal der betales vandafledningsbidrag for alt spildevand og vand, der kan sidestilles med spildevand, når vandet tilledes det offentlige spildevandsanlæg.

Af tekniske og økonomiske årsager er det imidlertid ikke muligt at måle på afledningen fra samtlige ejendomme. Det er derfor bestemt, at vandafledningsbidraget skal afregnes efter de tilsluttede ejendomes vandforbrug og mulige forbrug af genanvendt regnvand. (Se dog afsnit 4.4.3.)

Vandforbruget er valgt som hovedfordelingskriterium ud fra hensynet om at sikre enkle regler og ud fra en betragtning om, at den mængde vand, der ledes ind i en ejendom nogenlunde svarer til den vandmængde, der efterfølgende afledes som spildevand.

I det omfang, der afledes spildevand eller vand, der kan sidestilles med spildevand, til det offentlige kloaksystem, uden at der har været et vandforbrug, skal der som udgangspunkt også betales vandafledningsbidrag for afledningen af dette vand, jf. lovens § 2 a, stk. 5.

Dette gælder f.eks. spildevand, der fremkommer i forbindelse med en virksomheds fabrikationsprocesser, vand fra afværgepumpninger og perkolat fra lossepladser, der særskilt tillades tilledt den offentlige kloak.

Tag- og overfladevand og vand fra omfangsdræn indgår ikke i beregningsgrundlaget for vandafledningsbidraget, hvis det tillædes på traditionel vis til det offentlige spildevandsanlæg. Hvis tag- og overfladevandet derimod opsamles og erstatter en del af det normale vandforbrug i en ejendom, skal der som udgangspunkt betales vandafledningsbidrag for tilledningen af vandet til det offentlige kloaksystem.

For vand fra afværgepumpninger og genanvendt regnvand er der efter lovens § 2 b en mulighed for at fritage eller nedsætte vandafledningsbidraget i visse situationer. Ved afledning af køle- og filter-skyllvand gives kommunerne efter samme bestemmelse en mulighed for at reducere betalingen af vandafledningsbidrag (se senere afsnit 4.4.1-4.4.3).

Vand fra grundvandssænkninger i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder kan som udgangspunkt ikke sidestilles med spildevand, men bortskaffes efter vandforsyningslovens bestemmelser.

Der skal endvidere betales vandafledningsbidrag i situationer, hvor der ikke er tale om en permanent tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, men hvor der sker tilledning lejlighedsvis eller i tidsmæssigt afgrænsede perioder. Der kan f.eks. være tale om tilledning fra mobile slagtebusser eller fiskebiler eller ikke permanent tilsluttede afværgepumpninger.

Vandafledningsbidraget betales i ovennævnte situationer, uanset om der er tale om tilledning til ledning i fællessystem eller til regnvandsledning i separatsystem, da begge ledningssystemer er dele af det offentlige spildevandsanlæg.

Selvom en ejendom alene er kloakeret for spildevand fra toilet (det såkaldte sorte spildevand), skal ejendommens totale vandforbrug alligevel lægges til grund ved beregning af vandafledningsbidrag.

4.2. Bidraget

Med lov nr. 342 af 17. maj 2000 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. er der nu skabt mulighed for at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del.

4.2.1. Bidragets fastsættelse

Kommunalbestyrelsen skal én gang årligt i forbindelse med udarbejdelsen af budgettet for det efterfølgende år fastsætte den variable kubikmetertakst, der anvendes ved beregning af vandafledningsbidrag og vejbidrag for stats- og amtsveje, jf. lovens § 3, stk. 1.

Der skal for hele kloakforsyningsens område fastsættes samme takst pr. m³ spildevand uanset den enkelte ejendoms geografiske beliggenhed og uanset omkostningerne ved at transportere og behandle spildevandet. Der kan således ikke ydes mængderabat.

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del, skal kommunalbestyrelsen efter lovens § 3, stk. 1, 2. punktum, fastsætte størrelsen af det faste bidrag og den variable kubikmetertakst.

4.2.2. Det variable vandafledningsbidrag

4.2.2.1. Det variable vandafledningsbidrag for boligenheder fastsat efter målt forbrug

Den variable del af vandafledningsbidraget for boliger skal efter lovens § 2 a, stk. 3, som udgangspunkt beregnes efter målt vandforbrug.

Efter bekendtgørelse nr. 525 af 14. juni 1996 om betaling for vand efter målt forbrug m.v. på ejendomsniveau er der indført krav om, at ejendomme tilsluttet almen vandforsyning skal have installeret vandmåler på ejendomsniveau inden den 1. januar 1999.

Da stort set alle ejendomme, der er tilsluttet offentlig kloak, også er tilsluttet almen vandforsyning, vil det efter den 1. januar 1999 være undtagelsen, at vandafledningsbidraget ikke kan opgøres via forbruget af vandforsyningsvand.

Kommunalbestyrelsen har endvidere efter § 20, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 515 af 29. august 1988 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg mulighed for at kræve vandmålere for ejendomme, der ikke er tilsluttet almen vandforsyning.

I tilfælde, hvor vandmåler ikke er krævet i overensstemmelse med ovennævnte regler i vandforsyningslovgivningen, kan der som udgangspunkt ikke afregnes efter målt forbrug, uanset om der er ejendomme, der er forsynet med måler.

Kommunalbestyrelsen kan imidlertid beslutte, at ejendomme, der har eller forsynes med vandmålere, skal betale vandafledningsbidrag efter målt forbrug, uanset at der ikke er stillet krav om vandmålere i et regulativ for det pågældende vandforsyningsanlæg. Forudsætningen herfor er, at en bestemmelse herom optages i betalingsvedtægten og herefter er gældende for alle ejendomme med vandmålere.

Samlet set vil det derfor fremtidigt dreje sig om meget få ejendomme, hvor der ikke afregnes på grundlag vandmålere. Anvendelse af det skønnede forbrug kan dog blive aktuelt for boliger, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen efter lovens § 7 a, da disse oftere end ejendomme inden for kloakopland er beliggende uden for almen vandforsyning.

Det forhold, at der er enkelte ejendomme, der ikke har opfyldt kravet om opsætning af vandmålere, fritager ikke kommunen for at afregne efter målt forbrug for de ejendomme, der har efterkommet kravet og sat vandmålere op til rette tid. Kravet på afregning efter målt forbrug må regnes fra det tidspunkt, hvor vandmåler senest skal være opsat.

4.2.2.2. Det variable vandafledningsbidrag for boligenheder fastsat efter skøn

Hvis vandafledningsbidraget ikke kan beregnes på baggrund af det målte vandforbrug af vandforsyningsvand, fastsættes bidraget efter et skønnet vandforbrug, jf. lovens § 2 a, stk. 3.

For boligenheder kan det skønnede vandforbrug ikke fastsættes højere end 170 m³ pr. år, jf. lovens § 2 a, stk. 3.

Der skal ikke foretages et individuelt skøn over de enkelte boligernes vandforbrug. Det skønnede bidrag skal som udgangspunkt være ens for alle boligenheder. Der kan således anvendes et fælles beregningsgrundlag for helårsboliger og sommerhuse.

For visse boligtyper vil vandforbruget dog kunne fastsættes til en brøkdel af en boligenhed, når boligtypens størrelse eller anvendelse i øvrigt giver grundlag herfor. Det vil f.eks. kunne være aktuelt for lejligheder med et lille etageareal eller sommerhuse, kolonihavehuse eller lignende, der kun benyttes i mindre omfang end almindelige boligenheder. Der er i denne situation ikke tale om en adgang for kommunen til at foretage et individuelt skøn i konkrete tilfælde, men alene tale om en adgang til at fastsætte, at eksempelvis alle kolonihavehuse i kommunen skal betale vandafledningsbidrag ud fra et mindre vandforbrug end øvrige boligenhedstyper.

Hvis der fra en ejendom sker afledning af eksempelvis vand fra en afværgepumpning, indgår denne vandmængde ikke i det skønnede forbrug for boligenheden, men skal beregnes selvstændigt og lægges til ved opkrævningen af vandafledningsbidraget.

For sådanne andre tilledninger af eksempelvis vand fra afværgepumpninger er der ikke fastsat et loft for et skøn, hvis vandet, der tilledes via disse aktiviteter, ikke måles, men skønnes.

4.2.2.3. Det variable vandafledningsbidrag for erhvervsjendomme

Efter lovens § 2 a, stk. 4, beregnes vandafledningsbidraget for erhvervsjendomme efter erhvervsjendommens vandforbrug, fratrukket den vandmængde, der medgår til produktion eller som af anden grund ikke afledes til det offentlige spildevandsanlæg.

Som erhvervsjendomme regnes alle ejendomme, der ikke kan henføres til beboelse alene, det vil sige industri- og håndværksvirksomheder, skoler, hoteller, kirker, sportsanlæg, kontorer og ejendomme med blandet bolig og erhverv, herunder også landbrugsejendomme, der er tilsluttet spildevandsanlægget med andet end spildevand fra boligen.

For at få fradrag skal det vandforbrug, der ønskes fradrag for, kunne henregnes til erhvervsdelen, det vil sige den primære produktion. Et eksempel på primær produktion kunne være et bryggeri, hvis primære produktion er at producere øl og sodavand. I dette tilfælde kunne der ske fradrag for det vand, der medgår direkte til produktionen af disse produkter, hvorimod der ikke kan ske fradrag for vand, der medgår til eksempelvis vanding af bryggeriets græsplæne.

En forudsætning for fradraget er, at erhvervsvirksomheden kan godtgøre størrelsen af den vandmængde, der ønskes fritaget, på en måde som kommunalbestyrelsen kan acceptere. Kommunens godkendelse af fradrag kan for eksempel gøres afhængig af opsættelse af en bimåler eller af nærmere dokumenterede skønsmæssige beregninger.

Der er ikke hjemmel for kommunalbestyrelsen til at fastsætte en bagatelgrænse for at opnå fradrag. En erhvervsvirksomhed, der kan opfylde kommunens dokumentationskrav, har således krav på at få fradrag.

4.2.3. Det faste vandafledningsbidrag

Med lov nr. 342 af 17. maj 2000 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. er loven ændret således, at der gives den enkelte kommune mulighed for, men ikke pligt til at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del.

Ændringen er foretaget som opfølgning på Vandafledningsbidragsudvalgets betænkning nr. 1 1999 om "Principper for beregning af vandafledningsbidrag".

Vandafledningsbidragsudvalget lagde vægt på, at der ved indførelse af en mulighed for opdeling af vandafledningsbidraget skabes et bedre grundlag for, at bidraget i højere grad afspejler kloakforsyningens faste og variable omkostninger, og at vandafledningsbidraget for de enkelte brugergrupper dermed gøres mere kostægte. Vandafledningsbidragsudvalget lagde endvidere vægt på, at en indførelse af et fast bidrag ikke hindrer ønskede vandbesparelser i den pågældende kommune.

Med lovændringen kan kommunerne herefter vælge at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del. Hvis en kommune vælger at indføre et fast bidrag, vil den variable del af bidraget på tilsvarende vis som ved anvendelse af et 100 pct. variabelt bidrag skulle fastsættes på baggrund af en kubikmeter takst pr. kubikmeter forbrugt vand. I tilfælde, hvor der afledes vand, uden at der har været et vandforbrug, fastsættes den variable del af bidraget på baggrund af den afledte vandmængde.

Den faste del af vandafledningsbidraget vil med lovens § 2 a, stk. 6, kunne fastsættes til 30 gange den variable kubikmeter takst (herefter 30-kubikmeter-loftet). Det faste bidrag er endvidere maksimeret og kan aldrig overstige 500 kr. pr. år inklusive moms (herefter 500-kroners-loftet). Det faste bidrag pålignes pr. stikledning frem til en ejendoms grundgrænse uanset ejerforholdet til den pågældende stikledning. Der skal dog ikke opkræves et fast bidrag for stikledninger, hvortil der alene er tilsluttet tag- og overfladevand. Ved påligning af det faste bidrag differentieres ikke mellem bolig og erhverv. Bidraget er således ens for alle ejendomstyper.

Ved indførelse af et fast bidrag, kan der ske opkrævning af det faste bidrag for en del af året. I denne situation skal der ske en forholdsmæssig beregning af det faste bidrag i forhold til det antal måneder, der opkræves bidrag for. Hvis en kommune vælger at indføre et fast bidrag den 1. juli, kan der således opkræves et fast bidrag svarende til 6/12 af det faste bidrag for et helt år.

Ligeledes vil der kunne opkræves et forholdsmæssigt fast bidrag for ejendomme, der tilsluttes den offentlige kloakforsyning tidsmæssigt forskudt – eksempelvis 7 måneder inde i den pågældende takstperiode.

Om det er 30-kubikmeter-loftet eller 500-kronersloftet, der bliver det maksimale faste bidrag i den enkelte kommune, afhænger af, hvor stor en kubikmeter takst kommunen opkræver.

For lave kubikmeter takster vil det være 30-kubikmeter-loftet, der bliver det maksimale faste bidrag, mens det for høje kubikmeter takster vil være 500-kronersloftet.

Hvis det faste bidrag beregnes ud fra 30-kubikmeter-loftet, kan den variable kubikmeter takst, betegnet T, beregnes som:

$$T = \frac{VAB\text{-tot}}{30 \times S + VF\text{-tot}}, \text{ hvor}$$

VAB-tot er kommunens samlede indtægt fra vandafledningsbidrag.

S er antallet af stik.

VF-tot er det samlede vandforbrug, hvorefter der opkræves vandafledningsbidrag.

Det faste bidrag pr. spildevandsstik, betegnet F, beregnet som 30-kubikmeter-loftet bliver:

$$F = 30 \times T.$$

Hvis dette tal er mindre end 500 kr., vil det svare til det maksimale faste bidrag, som kommunen må opkræve. Hvis tallet er større end 500 kr., bliver det maksimale faste bidrag, som kommunen må opkræve, 500 kr. T skal da korrigeres og beregnes da som:

$$T = \frac{\text{VAB-tot}-500}{\frac{x S}{\text{VF-tot}}}$$

Eksempel:

En kommune budgetterer med en samlet indtægt fra vandafledningsbidrag (VAB-tot) på 15 mio. kr.

Kommunen budgetterer med at opkræve vandafledningsbidrag for et samlet vandforbrug (VF-tot) på 1 mio. m³.

Antallet af kloakerede ejendomme i kommunen er 5.000, der hver har ét spildevandsstik, dvs. antallet af stik (S) er 5.000.

Hvis vandafledningsbidraget skulle opkræves efter den hidtil gældende beregningsmetode, dvs. udelukkende som et variabelt bidrag, ville kubikmeter-taksten blive 15 kr.

Kommunen vælger at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del og ønsker at gøre brug af det lovbestemte loft for det faste bidrag på 30 gange den variable kubikmeter-takst.

Den variable m³ takst bliver:

$$T = \frac{15.000.000}{30 \times 5.000 + 1.000.000} = 13,04$$

Det faste bidrag pr. stik bliver:

$$F = 30 \times 13,04 = 391 \text{ kr.}$$

Hvis der i stedet budgetteres med en samlet indtægt fra vandafledningsbidrag (VAB-tot) på 30 mio. kr., vil det – hvis hele vandafledningsbidraget opkræves som et variabelt bidrag – give en kubikmeter-takst på 30 kr.

Ved en opdeling af vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del ville det faste bidrag beregnet ud fra 30-kubikmeter-loftet blive:

$$F = 30 \times T = 30 \times \frac{30.000.000}{30 \times 5.000 + 1.000.000} = 783 \text{ kr.}$$

Dette tal er imidlertid større end 500 kr., hvorfor det faste bidrag, der kan opkræves pr. stik, bliver 500 kr.

Den variable m³ takst, T, bliver da

$$T = \frac{15.000.000 - 5.000 \times 500}{1.000.000} = 12,50$$

Da der er tale om maksimale grænser, kan en kommune godt vælge at fastsætte et fast bidrag, der er mindre end 30 gange den variable kubikmetertakst og mindre end 500 kr.

4.2.3.1. Opkrævning af det faste bidrag for ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen efter lovens § 7 a

Det faste bidrag opkræves efter lovens § 2 a, stk. 6, pr. stikledning frem til en ejendoms grundgrænse.

En ejendom, der tilknyttes kloakforsyningen via et kontraktligt medlemskab efter lovens § 7 a, er i sagens natur ikke fysisk tilsluttet kloakforsyningen via en stikledning.

Det er imidlertid lovens intention at grundejere, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen via lovens § 7 a skal ligestilles økonomisk med grundejere, der er direkte tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg. Grundejere, der kontraktligt tilknyttes kloakforsyningen skal således betale tilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag på samme måde som grundejere, der er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg via traditionel kloakering.

På denne baggrund skal der, hvis kommunen vælger at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del, også opkræves fast bidrag for de ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen. Det faste bidrag skal opkræves med ét fast bidrag for ejendommen, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen.

4.2.3.2. Indeksering af den faste del af vandafledningsbidraget

Efter lovens § 2 a, stk. 7, skal den øverste grænse på 500 kr. inklusive moms for det faste bidrag indeksreguleres én gang årligt fra lovens ikrafttræden den 1. juni 2000 efter et af Danmarks Statistik udarbejdet reguleringstal baseret på bygge- og anlægsomkostninger.

4.3. Hvornår kan der opkræves vandafledningsbidrag?

For ejendomme, der forudsættes permanent tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg, opkræves vandafledningsbidraget efter lovens § 2 a, stk. 11, først, når der foreligger en fysisk tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg.

Såfremt en kommune har ført stikledning frem til grundgrænsen for en ejendom og påbudt ejendommen at tilslutte sig, og dette ikke sker inden for den fastsatte frist, kan der ikke i denne situation opkræves vandafledningsbidrag i et forsøg på at få ejendommen til at efterkomme påbudet.

Kommunen må i stedet håndhæve påbudet om tilslutning efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen. Der henvises endvidere til Miljøstyrelsens vejledning nr. 12 af 1992 "Håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven".

For tilledninger af spildevand m.v., såsom afværgepumpninger m.v., hvor der ikke forudsættes en permanent tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, kan vandafledningsbidraget efter lovens § 2 a, stk. 11, opkræves fra det tidspunkt, hvor afledningen af spildevandet påbegyndes.

Hvis kommunen har valgt at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del, opkræves den faste del af vandafledningsbidraget fra det tidspunkt, hvor der foreligger en fysisk tilslutning af ejendommen til det offentlige spildevandsanlæg, selvom der ikke har været en faktisk afledning af spildevand fra ejendommen.

Hvis det 100 % variable vandafledningsbidrag eller alternativt den variable del af vandafledningsbidraget beregnes på baggrund af et skøn, jf. afsnit 4.2.2.2 opkræves det variable bidrag også fra det tidspunkt, hvor der foreligger fysisk tilslutning. Hvis det 100 % variable vandafledningsbidrag eller alternativt den variable del af vandafledningsbidraget beregnes på baggrund af et målt forbrug, opkræves bidraget fra den fysiske tilslutning, og når der kan konstateres et vandforbrug på ejendommen.

4.4. Fritagelse for eller nedsættelse af vandafledningsbidraget ved afledning af visse typer vand til det offentlige spildevandsanlæg

Med lov nr. 342 af 17. maj 2000 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. er lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. ændret således, at der gives den enkelte kommune mulighed for konkret at fritage for eller nedsætte vandafledningsbidraget ved tilledning af visse typer vand til det offentlige spildevandsanlæg.

Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om fritagelse eller nedsættelse træffe en konkret afgørelse, hvor kommunalbestyrelsen blandt andet skal vurdere, om tilledningen af vandet er miljømæssigt optimal. Det er således ikke tilstrækkeligt, at det af kommunens betalingsvedtægt fremgår, at der gives fritagelse/reduktion ved tilledning af de nedenfor nævnte typer vand.

4.4.1. Fritagelse for eller nedsættelse af vandafledningsbidraget ved tilledning af vand fra afværgepumpninger til det offentlige spildevandsanlæg

Efter lovens § 2 b, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen i konkrete tilfælde træffe afgørelse om fritagelse eller nedsættelse af vandafledningsbidraget ved tilledning af vand fra afværgepumpninger til det offentlige spildevandsanlæg.

Ved afgørelse om fritagelse eller nedsættelse af vandafledningsbidraget skal kommunalbestyrelsen påse følgende forhold. Det bemærkes, at der ikke er tale om en prioriteret rækkefølge:

- ▶ Tilledning af afværgevandet skal være forbundet med færre omkostninger end tilledning af almindeligt spildevand
- ▶ Fritagelsen/nedsættelsen er i overensstemmelse med samfundsmæssige og miljømæssige hensyn
- ▶ Der må ikke være konstateret et direkte forurenersansvar efter miljøbeskyttelsesloven eller lov om forurenede jord
- ▶ Der må ikke være andre alternative vandbehandlingsmetoder, der er billigere og miljømæssigt mere optimale
- ▶ "Forurenere betaler-princippet" finder anvendelse

4.4.1.1. Færre omkostninger ved tilladning af afværgemandet ?

Efter lovens § 2 b, stk. 1, kan fritagelse eller nedsættelse kun ske, når afledning og/eller behandling af vandet fra den konkrete afværgemandning medfører færre omkostninger for kloakforsyningen end afledning og/eller behandling af almindeligt spildevand.

Kommunalbestyrelsen skal således foretage en vurdering af de omkostninger, afledningen af vandet fra afværgemandningen vil give anledning til, og sammenligne disse med et overslag over omkostningerne ved afledning af en tilsvarende mængde "almindeligt" spildevand.

Hvis kommunalbestyrelsen herefter kommer frem til, at det vil være billigere at aflede afværgemandet end det almindelige spildevand, er den første betingelse for fritagelse eller reduktion tilstede.

4.4.1.2. Samfundsmæssige og miljømæssige hensyn generelt

Kommunalbestyrelsen skal ved den konkrete afgørelse også lægge vægt på, om afværgemandninger foretages af samfundsmæssige og miljømæssige hensyn – herunder for at beskytte grundvandsressourcer og overfladerecipenter.

Hermed menes, at fritagelse eller reduktion kan gives, hvis afværgemandningen overordnet har et bredt samfundsmæssigt og miljømæssigt gavnligt sigte. Et eksempel kunne være en amtslig eller kommunal oprydning af en forurenede grund efter jordforureningsloven, hvor forureningen truer grundvandet.

Private bygherrers økonomiske interesser i forbindelse med byggemodning på forurenede grunde bør således ikke tilgodeses via en fritagelse eller en reduktion af vandafledningsbidraget.

4.4.1.3. Forureneransvar efter miljøbeskyttelsesloven og lov om forurenede jord m.v.

Hvis der efter regler i miljøbeskyttelsesloven eller lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord med senere ændringer er pålagt eller kan pålægges en grundejer et direkte forureneransvar, bør der i overensstemmelse med "forureneren betaler-princippet" ikke ske fritagelse for eller nedsættelse af vandafledningsbidraget, for afværgemandet, der foretages ved den efterfølgende oprensning.

4.4.1.4. Andre alternative vandbehandlings- eller afledningsmetoder?

Kommunalbestyrelsen skal endvidere forud for en afgørelse om fritagelse for eller reduktion af vandafledningsbidraget vurdere, om der er andre vandbehandlings- og/eller afledningsmetoder, der er miljømæssigt mere optimale til at få afledt afværgemandet.

Hvis vandet eksempelvis er stort set uforurenede, og virksomheden kan opnå tilladelse til at udlede afværgemandet til et nærliggende vandløb, der vil få en bedre vandføring af at få tilført afværgemandet, kan denne løsning være både mere miljømæssigt og økonomisk optimal end at tilføre vandet til det offentlige renseanlæg.

Hvis afværgemandet er forurenede og dermed skal gennemgå en rensning forud for tilførsel til vandmiljøet, skal kommunalbestyrelsen vurdere omkostningerne ved etablering af et vandbehandlingsanlæg i forbindelse med afværgemandningen i forhold til omkostningerne ved at tillede vandet til renseanlægget. Hvis det ved vurderingen kan konstateres, at det vil være langt dyrere at etablere et selvstændigt vandbehandlingsanlæg i forbindelse med afværgemandningen end at tillede vandet til renseanlægget, vil tilladning til renseanlægget være mere økonomisk og i udgangspunktet også mere miljømæssigt optimal.

4.4.1.5. Forureneren betaler-princippet

Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om fritagelse eller nedsættelse for vandafledningsbidraget endvidere påse, at forureneren betaler-princippet finder anvendelse.

Ved afværgepumpninger oppumpes normalt store vandmængder, der medfører en hydraulisk merbelastning på ledninger og renseanlæg.

Hvis vandet tilledes renseanlæg, vil den hydrauliske merbelastning endvidere alt andet lige medføre en større udledning af stoffer til vandmiljøet. Den øgede udledning af stoffer til vandmiljøet medfører, at kloakforsyningen får øgede udgifter til den statslige spildevandsafgift.

For at håndhæve forureneren betaler-princippet skal kommunalbestyrelsen i denne situation som minimum opkræve et vandafledningsbidrag, der svarer til kloakforsyningens øgede udgifter til spildevandsafgift.

Der vil typisk også være generelt forøgede omkostninger ved at behandle afværge vandet på renseanlægget, og kommunalbestyrelsen skal således foretage et skøn over yderligere omkostninger ved tilledningen af afværge vandet til renseanlægget – eksempelvis udgifter til drift af pumpestationer og renseanlæg – og opkræve et vandafledningsbidrag, der svarer til de omkostninger, tilledningen må antages at give anledning til.

En fuldstændig fritagelse for vandafledningsbidrag vil kun kunne komme på tale, når afledningen af afværge vandet sker uden om renseanlægget via en separat regnvandsledning, idet omkostningerne, der er forbundet med en sådan afledning vil være meget begrænsede.

4.4.2. Nedsættelse af vandafledningsbidraget ved tilledning af filterskyllevand eller kølevand til det offentlige spildevandsanlæg

Efter lovens § 2 b, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen i konkrete tilfælde træffe afgørelse om nedsættelse af vandafledningsbidraget ved tilledning af køle- og filterskyllevand til det offentlige spildevandsanlæg.

Ved afgørelse om nedsættelse af vandafledningsbidraget skal kommunalbestyrelsen påse følgende:

- ▶ Tilledning af filterskyllevandet eller kølevandet skal være forbundet med færre omkostninger end tilledning af almindeligt spildevand
- ▶ Der må ikke være andre alternative vandbehandlingsmetoder, der er billigere og miljømæssigt mere optimale
- ▶ "Forureneren betaler-princippet" finder anvendelse
- ▶ Nedsættelsen er i overensstemmelse med miljømæssige hensyn

4.4.2.1. Færre omkostninger ved tilledning af filterskyllevandet eller kølevandet?

Efter lovens § 2 b, stk. 2, kan nedsættelse kun ske, når afledning og/eller behandling af filterskyllevandet eller kølevandet medfører færre omkostninger for kloakforsyningen end afledning og/eller behandling af almindeligt spildevand.

Kommunalbestyrelsen skal således foretage en vurdering af de omkostninger, afledningen af filterskyllevandet eller kølevandet vil give anledning til, og sammenligne disse med et overslag over omkostningerne ved afledning af en tilsvarende mængde "almindeligt" spildevand. Hvis kommunal-

bestyrelsen herefter kommer frem til, at det vil være billigere at aflede dette vand end det almindelige spildevand, er den første betingelse for reduktion tilstede.

4.4.2.2. Andre alternative vandbehandlingsmetoder?

Kommunalbestyrelsen skal endvidere forud for en afgørelse om reduktion af vandafledningsbidraget vurdere, om der er andre vandbehandlings- og/eller afledningmetoder, der er miljømæssigt mere optimale til at få afledt filterskyllevandet eller kølevandet.

For køle- og filterskyllevand vil det i mange tilfælde – hvis vandet er tilstrækkeligt rent – være mere miljømæssigt optimalt at udlede vandet direkte til vandmiljøet i stedet for at tillede vandet til renseanlægget. Hvis et kloakopland er separatkloakeret, kan udledningen ske via den offentlige regnvandsledning.

Hvis vandværket eller virksomheden i dag er tilsluttet et offentligt fællessystem for filterskyllevandet/kølevandet, kan der ske udtræden af kloakforsyningen efter reglerne i spildevandsbekendtgørelsens kapitel 6 (se hertil afsnit 1.5).

Endvidere vil etablering af renere teknik til genanvendelse af kølevand også ved større anlæg kunne være rentabelt og mere miljømæssigt optimalt i forhold til tilledning til det offentlige kloaksystem.

4.4.2.3. Forureneren betaler-princippet

Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om nedsættelse for vandafledningsbidraget endvidere påse, at forureneren betaler-princippet finder anvendelse.

Ved afledning af køle- og filterskyllevand afledes normalt store vandmængder, der medfører en hydraulisk merbelastning på ledninger og renseanlæg.

Hvis vandet tilledes renseanlæg, vil den hydrauliske merbelastning endvidere alt andet lige medføre en større udledning af stoffer til vandmiljøet. Den øgede udledning af stoffer til vandmiljøet medfører, at kloakforsyningen får øgede udgifter til den statslige spildevandsafgift.

For at håndhæve forureneren betaler-princippet skal kommunalbestyrelsen i denne situation som minimum opkræve et vandafledningsbidrag, der svarer til kloakforsyningens øgede udgifter til spildevandsafgift.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere foretage et skøn over yderligere omkostninger ved tilledningen af vandet til renseanlægget – eksempelvis udgifter til drift af pumpestationer og renseanlæg – og opkræve et vandafledningsbidrag, der svarer til de omkostninger, tilledningen må antages at give anledning til.

4.4.2.4. Miljømæssige hensyn generelt

Ved vurdering af, om der skal ske nedsættelse af vandafledningsbidraget, skal der endvidere lægges vægt på, om der er miljømæssige hensyn, der taler for en nedsættelse af bidraget. Det kunne eksempelvis være, at det stort set uforurenede køle- eller filterskyllevand kan ledes via en separat regnvandsledning til et vandløb, der vil have gavn af at få tilført køle- eller filterskyllevandet.

4.4.3. Fritagelse for eller nedsættelse af vandafledningsbidraget ved tilladning af genanvendt regnvand til det offentlige spildevandsanlæg

Efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. § 2 b, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen efter en konkret vurdering træffe afgørelse om fritagelse for eller nedsættelse af vandafledningsbidraget ved tilladning af genanvendt regnvand til det offentlige spildevandsanlæg.

Dette kan ske, hvis regnvandet opsamles i særlige VA-godkendte anlæg og genanvendes til toiletskyl og tøjvask i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 515 af 29. august 1988 om vandkvalitet og tilsyn med vandindvindingsanlæg, som ændret ved bekendtgørelse nr. 694 af 7. juli 2000.

Fritagelse for eller nedsættelse af vandafledningsbidraget kan særligt komme på tale, når miljømæssige hensyn taler herfor, herunder hvis genanvendelsen af regnvand kan reducere den hydrauliske belastning på kloaksystemet og renseanlægget, eller hvis der i kommunen er et særligt behov for beskyttelse af grundvandsressourcerne.

4.5. Ledningsbrud

Der er ikke fastsat regler om fradrag i vandafledningsbidraget i tilfælde af brud på en ejendoms vandforsyningsledning.

Udgangspunktet i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. er, at der skal betales for vandforbruget.

Der er med lov nr. 338 af 16. maj 2001 om ændring af lov om afgift af ledningsført vand givet mulighed for at eftergive den del af afgiften, der er forårsaget af brud på vandforsyningsledninger i ejendomme til boligformål. Der er dog fastsat et mindsteforbrug, hvorefter der skal betales afgift. Det er en forudsætning, at ledningsbruddet ikke skyldes, at forbrugeren har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, og at der er udøvet rimelige foranstaltninger for at stoppe ledningsbruddet. Det er endvidere en forudsætning for eftergivelsen, at vandværket afstår fra at opkræve vandprisen til vandværket. Da der således som følge af ændringen i lov om afgift af ledningsført vand kan ske en korrektion af det vandforbrug, som anvendes til beregning af vandprisen til vandværket og vandafgiften, er det Miljøstyrelsens holdning, at vandforbruget, der ligger til grund for beregning af vandafledningsbidraget, skal korrigeres tilsvarende. Det er en forudsætning, at vandet ikke er tilledt kloakken.

Da man som det altovervejende udgangspunkt skal betale for det vand, der tilledes kloakken, er det endvidere Miljøstyrelsens holdning, at kommunerne efter en konkret vurdering har mulighed for at reducere vandafledningsbidraget i andre tilfælde og udover hvad der svarer til den vandmængde, der kan gives fritagelse for efter lov om afgift af ledningsført vand. Det er en forudsætning, at der er dokumentation for ledningsbrud samt dokumentation for, at vandet ikke er tilledt kloakken.

Kommunens vedtagelser omkring reduktion i vandafledningsbidraget i forbindelse med ledningsbrud bør indsættes i kommunens betalingsvedtægt.

4.6. Målerdata

4.6.1. Opkrævning

Der er ikke i loven fastsat nærmere regler om den praktiske opkrævning af bidrag – herunder hvordan bidragene skal opkræves og hvem der forestår opkrævningen. Det er således overladt til den enkelte kommunalbestyrelse at fastsætte nærmere regler herfor i betalingsvedtægten.

4.6.2. Takstperiode

For at sikre at der bliver afregnet efter målt forbrug til den korrekte pris, anbefales det, at kommunalbestyrelsen fastsætter en takstperiode, der er sammenfaldende med aflæsningsperioden for vandmåleren. Taksten pr. kubikmeter for én takstperiode skal fortsat fastlægges i forbindelse med den årlige budgetlægning.

Vandafledningsbidraget er som udgangspunkt et årligt bidrag, fordi det i modsætning til tilslutningsbidraget er løbende og normalt opkræves på årlig basis. Dette hindrer imidlertid ikke, at kommunen i en overgangsperiode vælger at opkræve vandafledningsbidraget for en kortere eller længere periode end et år. Kommunen kan, når en ejendom kloakeres og ibrugtages, eksempelvis i midten af året, opkræve både den faste og den variable del af vandafledningsbidraget for en kortere periode.

Selvom en opkrævningsperiode vedrører (er udstrakt over) flere takstperioder, skal der ved opkrævningen anvendes de for de enkelte takstår gældende takster. Dette betyder, at der ikke kan afregnes på baggrund af gennemsnitspriser, der fremkommer som et gennemsnit af flere takstperioders fastsatte takster. Den afledte vandmængde skal således afregnes på baggrund af den fastsatte m³-takst i henhold til takstbladet for det pågældende år og det målte vandforbrug inden for perioden. Hvis der ikke foreligger en aflæsning på skæringsdatoen mellem to takstperioder, fastsættes vandforbruget for hver takstperiode forholdsmæssigt, uanset at der på ejendommen er et svingende vandforbrug.

4.6.3. Indhentning af målerdata

Efter lovens § 7 b er alle tilsluttede og tilknyttede brugere af den offentlige kloakforsyning, som betaler efter målt forbrug, forpligtet til at medvirke til aflæsning af vandmålere og til at videregive oplysningerne om vandforbruget (herefter målerdata) til kloakforsyningen.

Hvis ikke ejeren ønsker at medvirke til aflæsning af vandmåleren, kan kloakforsyningen efter lovens § 7 b, stk. 1, fastsætte et skønnet realistisk forbrug for ejendommen. Det skønnede forbrug må dog ikke for en boligenhed overstige 600 m³ pr. år.

4.6.4. Stamdata

Almene og ikke almene vandforsyninger samt grundejere med egen vandindvinding skal efter lovens § 7 b, stk. 2, én gang årligt udlevere oplysninger til kommunalbestyrelsen om eventuelt skift og justering af vandmålere (stamoplysninger) inden for det sidste kalenderår.

De almene og ikke almene vandforsyninger kan efter lovens § 7 b, stk. 3, opkræve et administrationsbidrag for udlevering af oplysningerne. Det forventes, at Vandforsyningsorganisationerne og Kommunernes Landsforening udarbejder en vejledning til kommunerne og vandforsyningsorganisationerne om, hvilke udgifter der kan medtages ved beregning af dette administrationsbidrag.

Indtil denne vejledning er udarbejdet, skal administrationsbidraget i forbindelse med udlevering af målerdata i tilfælde af manglende enighed omkring bidragsberegningen, beregnes efter den metode, der er fastlagt i bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 som ændret ved bekendtgørelse nr. 836 af 12. november 1999 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.

I de tilfælde, hvor en kloakforsyning og en vandforsyning har indgået en aftale om bidrag for udlevering af stamdata, vil denne fortsat finde anvendelse.

5. Særbidrag

5.1. Adfærdsregulering

Det primære redskab til at regulere tilledning af stoffer, herunder tungmetaller og miljøfremmede stoffer, til det offentlige spildevandsanlæg er miljøbeskyttelseslovens og spildevandsbekendtgørelsens regler om tilslutningstilladelser og de tilslutningsvilkår, der kan meddeles i disse tilladelser. Herudover skal det kommunale miljøtilsyn medvirke til en regulering af sådanne tilledninger. Udgangspunktet for en virksomheds tilledning af spildevand er altid princippet om anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik og renere teknologi i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens regler.

Spørgsmålet om betaling af særbidrag er derfor særligt aktuelt i de situationer, hvor en virksomhed på trods af anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik eller renere teknologi alligevel tilleder stoffer, der kan medføre ekstra omkostninger i forbindelse med spildevandshåndteringen.

5.2. Påligning af særbidrag

Ejendomme, der tilleder særligt forurenede spildevand til det offentlige spildevandsanlæg, skal efter lovens § 2 a, stk. 8, pålignes særbidrag, såfremt tilledningen giver anledning til særlige foranstaltninger i forbindelse med anlæggets etablering og drift.

Lovens § 2 a, stk. 8, fastsætter ikke efter hvilke kriterier, der skal opkræves særbidrag, men kommunalbestyrelsen skal dog påse forureneren betaler-princippet. Lovens grundlæggende betingelser for at opkræve særbidrag er, at der skal være tale om særligt forurenede spildevand, og at behandlingen af det særligt forurenede spildevand giver anledning til særlige foranstaltninger i forbindelse med det offentlige spildevandsanlæggets etablering og drift. Her tænkes særligt på øgede omkostninger for de kommunale renseanlæg.

Ved særligt forurenede spildevand forstås spildevand med et højere forureningsindhold end i husspildevand.

At det særligt forurenede spildevand skal være årsag til særlige foranstaltninger i forbindelse med spildevandsanlæggets etablering og drift betyder, at et særbidrag skal fastsættes ud fra de ekstra omkostninger, behandlingen af det pågældende spildevand medfører i spildevandsanlægget.

I visse situationer vil det være nødvendigt at basere særbidraget på et vist skøn over meromkostningerne ved behandling af det særligt forurenede spildevand. Det er således ikke meningen, at særbidraget skal være baseret på en fuldstændig præcis opgørelse over omkostningerne, men bidraget skal dog skønsmæssigt svare til kloakforsyningens meromkostninger ved behandling af det særligt forurenede spildevand.

Ved fastsættelse af særbidrag bør det endvidere medinddrages, at det forhold, der er mellem de forskellige stoffer i spildevand, er af afgørende betydning for et renseanlægs drift. Der vil ofte være en driftsmæssig fordel i, at spildevand med et højt organisk indhold tilledes renseanlægget i forbindelse med kvælstoffjernelse. Det vil i disse tilfælde ikke være rimeligt at søge en sådan tilledning reduceret via anvendelse af det økonomiske instrument, særbidraget udgør, hvis det fører til et indkøb af andre organiske stoffer for at fjerne kvælstof. I disse tilfælde skal kommunalbestyrelsen således ikke opkræve særbidrag.

Der skal inden for den enkelte kommune anvendes samme princip for beregning af særbidrag, uanset hvilket af kommunens renseanlæg spildevandet tilledes, og uanset eventuelle forskelle i omkostningerne fra anlæg til anlæg ved behandling af det særligt forurenede spildevand.

Lovens § 2 a, stk. 8, giver også mulighed for opkrævning af særbidrag for tilledning af tungmetaller og miljøfremmede stoffer.

I det omfang, der kan sandsynliggøres ekstra omkostninger forbundet med håndteringen af spildevand, der indeholder tungmetaller og miljøfremmede stoffer, har kommunerne således mulighed for opkrævning af særbidrag.

Der bør ved beregningen af særbidrag ikke alene medtages direkte dokumenterede ekstraomkostninger til spildevandsrensningen, men også de nødvendige udgifter, som det kan være svært at dokumentere konkret, som f.eks. øgede omkostninger ved håndtering og bortskaffelse af slam, reduceret kapacitet og renseeffekt på renseanlægget, ekstra prøveudtagning og analyser.

Da der gennem særbidragsordningen alene kan opkræves bidrag for afledning af særligt forurenede spildevand, kan der ikke opkræves særbidrag til at dække omkostninger til f.eks. den fornødne hydrauliske kapacitet. Kommunen skal således have en hydraulisk kapacitet svarende til den kapacitet, der ville være nødvendig for at behandle den pågældende spildevandsmængde, hvis spildevandet ikke var mere forurenede end almindeligt husspildevand. Kommunen er dog kun forpligtet til at modtage de spildevands- og stofmængder, der er fastsat i spildevandsplanen og/eller er angivet i virksomhedens tilslutningstilladelse.

Kommunen kan i virksomhedens tilslutningstilladelse kræve udligning af både vandmængde og stofmængde over døgnet, således at tilledningen sker jævnt over døgnet. Der kan derimod ikke stilles krav om, at hele tilledningen sker f.eks. om natten, ligesom der ikke kan stilles krav om udligning over ugen.

Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at der tilledes særligt forurenede spildevand, der medfører ekstraomkostninger for kloakforsyningen, således at der skal opkræves særbidrag, skal kriterierne for opkrævningen af bidraget fastlægges i kommunens betalingsvedtægt. Dette kan ske ved angivelse af en formel, der indeholder de parametre, der giver anledning til udgifter i forbindelse med spildevands-

rensningen. Omkostningerne kan også opgøres uden anvendelse af en egentlig formel, men ved en skønsmæssig opgørelse over omkostningerne.

De elementer, der indgår ved opgørelsen skal fremgå af vedtægten, idet der ikke er tale om et frit skøn.

6. Vejbidrag

For at sikre at veje, pladser og lignende bidrager til de offentlige spildevandsanlæg i lighed med de øvrige tilsluttede brugere, er der i lovens § 2 a, stk. 9-10, indført bestemmelser om betaling af vejbidrag.

Der betales ikke tilslutningsbidrag for vejarealer men alene årlige vejbidrag. Der betales ikke vandafledningsbidrag ved siden af vejbidraget.

Vejene er opdelt efter ejerforhold for at skabe grundlag for en enkel administration.

6.1. Statsveje og amtskommunale veje

Oprævning af vejbidrag er aktuelt i de tilfælde, hvor afstrømningen fra vejarealet er tilsluttet offentligt spildevandsanlæg og dermed er medtaget i spildevandsplanen.

For stats- og amtskommunale veje beregnes der efter lovens § 2 a, stk. 9, et årligt vejbidrag efter en vandmængde på 0,12 m³ vand pr. m² matrikulært areal, hvorfra spildevandet tilledes det offentlige spildevandsanlæg. Bestemmelsen skal forstås således, at det er det matrikulære areal for den vejstrækning, der er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg, der indgår i beregningen. Der vil derfor i beregningen indgå arealer, som ikke eller kun delvist afvander til det offentlige spildevandsanlæg.

Bidraget beregnes ud fra den samme kubikmetertakst, som gælder for vandafledningsbidraget. Hvis kommunalbestyrelsen har valgt at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del, betales alene den variable del af vandafledningsbidraget. Stats- og amtsveje betaler således ikke den faste del af vandafledningsbidraget.

6.2. Kommunale og private fællesveje

For kommunale veje og private fællesveje skal kommunen efter lovens § 2 a, stk. 10, betale et årligt bidrag til kloakforsyningen på højst 8 pct. af udgifterne til kloakledningsanlæggene. Ud over almindelige kloakledninger, pumpestationer m.v. medregnes til sådanne anlæg også forsinkelsesbassiner, overløbsbygværker og anlæg til rensning af regnvand.

Det antages normalt, at tilledningen af vejvand til kloakkerne indebærer en forøgelse af anlægsudgifterne til kloakledningerne på op til 8 pct. Det er således alene anlægsudgifterne til kloakledningsanlæggene, der indgår i beregningen af vejbidraget. Det er imidlertid forskelligt fra kommune til kommune, om udgifter til reovering af kloakker opføres på anlægs- eller driftsregnskabet. Hvis kom-

munen vurderer, at der på driftsregnskabet er medregnet renoveringsudgifter, der har mere karakter af anlægsudgifter, har kommunen mulighed for at omkontere disse til anlægsregnskabet, således at de indgår i beregningen af vejbidraget.

Den enkelte kommunalbestyrelse må fastsætte procentsatsen på baggrund af et skøn over andelen af vejarealer, der tilsluttes kloakforsyningen. For en typisk bykommune, hvor afvanding af veje i overvejende grad sker til det offentlige spildevandsanlæg, vil procentsatsen således være større end for en typisk landkommune, hvor afvanding i højere grad sker til f.eks. vejgrøfter.

Procentsatsen skal fremgå af kommunens betalingsvedtægt.

Det årlige bidrag skal hvert år beregnes på baggrund af de faktiske anlægsudgifter til kloakledningsanlæg det pågældende år.

7. Private spildevandsanlæg

Lovens § 5 indeholder betalingsregler for private spildevandsanlæg, der tilsluttes eller er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, mens lovens § 6 indeholder betalingsregler for private spildevandsanlæg, der overtages som offentlige anlæg.

Bestemmelsen i lovens § 5 om tilslutning af private spildevandsanlæg til offentligt spildevandsanlæg regulerer ikke den almindelige situation inden for offentligt kloakopland, hvor grundejeren tilslutter sig den offentlige kloak, når kommunen har ført stik frem til grundgrænsen. I disse tilfælde gælder de almindelige regler for offentlig kloakering, jf. afsnit 1.6, og bidragsbetaling, jf. kapitlerne 4 og 5. Lovens § 5 regulerer således alene den situation, hvor der etableres private spildevandsanlæg uden for grundgrænsen (eller evt. på fremmed grund).

7.1. Hvem påhviler udgifterne til drift og vedligeholdelse af private spildevandsanlæg?

Udgifterne til udførelse, drift og vedligeholdelse af private spildevandsanlæg påhviler den eller de ejendomme, der er tilsluttet det pågældende anlæg.

Et privat spildevandsanlæg kan være et anlæg, hvor kun én ejer er ansvarlig for anlægget, og det kan være fælles privat, dvs. at flere ejere er ansvarlige.

Når flere ejendomme skal tilsluttes et fælles privat spildevandsanlæg, skal der efter spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 3, oprettes et spildevandslaug, der varetager etablering, drift og vedligeholdelse af anlægget. Spildevandslauget skal endvidere udarbejde vedtægter for spildevandsanlægget, der bl.a. skal indeholde en udgiftsfordeling på de berørte ejendomme. De endelige vedtægter tinglyses på de tilsluttede ejendomme.

Hvis der opstår uenighed mellem interessenterne om fordelingen af udgifterne, er det kommunalbestyrelsen, der afgør udgiftsfordelingen jf. lovens § 5, stk. 2. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der skal foretages en renovering af et privat spildevandsanlæg, og spildevandslaugets vedtægter ikke indeholder bestemmelser om fordeling af udgifter hertil. I disse tilfælde vil det være naturligt, at

kommunalbestyrelsen lægger principperne i kommunens betalingsvedtægt til grund for udgiftsfordelingen.

7.2. Tilslutning til offentligt spildevandsanlæg

Et privat eller fælles privat spildevandsanlæg kan efter aftale mellem grundejeren eller spildevandslauget og kommunalbestyrelsen tilsluttes et offentligt spildevandsanlæg uden en offentlig overtagelse af det fælles private anlæg, f.eks. således, at det private detailkloakanlæg tilsluttes kommunens hovedledning og renseanlæg.

Kommunalbestyrelsen kan ikke alene beslutte, at et privat spildevandsanlæg skal tilsluttes et offentligt spildevandsanlæg. Dette kan således kun ske, hvis der er enighed mellem kommunalbestyrelsen og ejerne af det private spildevandsanlæg.

Som det fremgår af lovens § 5, stk. 3, fastsætter kommunalbestyrelsen i forbindelse med aftalen om tilslutning et bidrag for tilslutningen, som fordeles på de berørte ejendomme.

7.2.1. Hvordan fastsættes bidraget for tilslutningen?

Bidraget for tilslutningen fastsættes i overensstemmelse med lovens § 2. Hermed menes, at bidragets størrelse ikke nødvendigvis skal svare til standardtilslutningsbidraget, men bidragets størrelse bør fastsættes således, at ejerne af det private spildevandsanlæg ikke stilles økonomisk anderledes end kloakforsyningsens øvrige brugere.

Bidragets størrelse bør således afpasses størrelsen af de udgifter, som påføres ejerne af det private spildevandsanlæg, dvs. både etableringsudgifter samt fremtidige drifts- og vedligeholdelsesudgifter. Der bør således også tages hensyn til, at tilsluttede ejendomme efter tilslutningen betaler vandafledningsbidrag på lige fod med ejendomme, der direkte er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, jf. afsnit 7.2.2.

Bidraget for tilslutningen bør ikke overstige standardtilslutningsbidraget, da ejerne af det private spildevandsanlæg derved stilles ringere end øvrige ejendomme, der er tilsluttet kloakforsyningen.

Når kommunalbestyrelsen fastsætter bidraget for tilslutningen, bør der tages hensyn til, om det er aftalt, at anlægget senere skal overtages som offentligt anlæg, og i givet fald hvor længe efter tilslutningen, det skal overtages. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, at der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag i forbindelse med overtagelsen, når det private spildevandsanlæg i forvejen er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg. Se nærmere herom i afsnit 7.3.

Hvis et privat udført spildevandsanlæg skal overtages som offentligt umiddelbart efter etableringen, betragtes tilslutning og overtagelse som ét hele. Se nærmere herom i afsnit 7.3.1.

Da kommunens spildevandsplanlægning bør være langsigtet, bør der ikke opstå den situation, at kommunen efter en kortere årrække overtager et privat spildevandsanlæg, uden at overtagelsen var planlagt, da anlægget blev etableret.

7.2.2. Vandafledningsbidrag

Fra den eller de ejendomme, der omfattes af tilslutningsaftalen mellem det private spildevandsanlæg og kommunalbestyrelsen, opkræves der, jf. lovens § 5, stk. 4, vandafledningsbidrag efter reglerne i lovens § 2 a, dvs. at der efter tilslutningen betales det samme vandafledningsbidrag, som ejendomme, der er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg direkte. Hvis kommunalbestyrelsen har valgt at opdele vandafledningsbidraget i en fast og en variabel del, betales der, jf. afsnit 4.3.6, et fast bidrag pr. stik frem til den enkelte ejendoms grundgrænse, selvom stikledningerne er private.

7.3. Offentlig overtagelse af private spildevandsanlæg

Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om den ønsker at overtage et privat spildevandsanlæg.

Offentlig overtagelse af et privat spildevandsanlæg betyder, at ansvaret for driften og vedligeholdelsen af anlægget og udgifterne herved fremover påhviler den offentlige kloakforsyning.

Offentlig overtagelse af et privat spildevandsanlæg betragtes ikke som en ekspropriation, men skal ske ved, at anlægget inddrages under offentligt kloakopland i kommunens spildevandsplan. Anlægget betragtes som offentligt, når der er sket en formel overtagelse, dvs. når anlægget er inddraget under offentligt kloakopland i spildevandsplanen, og når der foreligger en aftale eller en forvaltningsretlig afgørelse, der indeholder en økonomisk afregning.

Når et privat spildevandsanlæg er overtaget som offentligt, skal spildevands-lauget og dets vedtægter ophæves.

For regnvandsledninger i stats- og amtsveje, som alene tjener vejens afvandringsforhold, er det praksis, at der ikke uden forudgående forhandling med vejmyndigheden træffes afgørelse om offentlig overtagelse af ledningen.

Betalingsforholdene vil være forskellige, alt efter om der overtages et gammelt, eventuelt afskrevet anlæg, eller et helt nyt anlæg udført i forbindelse med en byggemodning. Tilsvarende vil betalingsforholdene i forbindelse med offentlig overtagelse af et eksisterende privat spildevandsanlæg være forskellige afhængigt af om anlægget, der overtages, i forvejen er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg. Se afsnittene 7.3.1 og 7.3.2.

Af lovens § 6 fremgår, at der i forbindelse med overtagelse af anlægget skal betales tilslutningsbidrag efter reglerne om standardtilslutningsbidrag i lovens § 2, og at der ydes ejerne godtgørelse for anlæggets værdi.

Det fremgår imidlertid af lovens § 2, stk. 1, at der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg. Ved offentlig overtagelse af et privat spildevandsanlæg kan der således opkræves tilslutningsbidrag, hvis det private spildevandsanlæg ikke i forvejen er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, dvs. hvis spildevandsanlægget har egen udledning, nedsivning eller anden afledning, mens der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag for et anlæg, der i forvejen er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, f.eks. hvis et privat detailledningsanlæg er tilsluttet kommunens hovedledning og renseanlæg. Hvis et privat udført spildevandsanlæg skal overtages som offentligt umiddelbart efter etableringen, betragtes tilslutning og overtagelse som ét hele. Se herom i afsnit 7.3.1.

7.3.1. Nye private spildevandsanlæg

Udførelse af private byggemodninger, herunder etablering af private spildevandsanlæg, kræver kommunalbestyrelsens tilladelse.

Hvis det ved tilladelsen til etableringen af det private spildevandsanlæg er meningen, at et sådant privat udført kloakanlæg efter udførelsen skal overtages af kommunen, betragtes tilslutning og overtagelse som ét hele. Forinden anlægget udføres, skal der være truffet aftale mellem kommunalbestyrelsen og den, der lader anlægget udføre, om den økonomiske afregning, der skal finde sted ved kommunens overtagelse af anlægget – herunder aftale om tilslutningsbidrag og eventuel godtgørelse for anlæggets værdi.

7.3.2. Eksisterende private spildevandsanlæg

Såfremt et område med gamle private spildevandsanlæg inddrages i den offentlige kloakforsyning, skal kommunalbestyrelsen sikre sig, at spildevandsplanen opfyldes, og at der sker den nødvendige modernisering af spildevandsanlægget og en i øvrigt miljømæssig forsvarlig spildevandsafledning. Ved offentlig overtagelse af private spildevandsanlæg, der ikke i forvejen er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg, opkræves efter lovens § 6, stk. 1, et tilslutningsbidrag, jf. lovens § 2, dvs. det sædvanlige standardtilslutningsbidrag. Der kan dog blive tale om en kompensation for anlæggets værdi, hvis anlæggets stand tilskrives det.

I praksis er overtagelsen ofte blevet ordnet således, at godtgørelse for anlæggets værdi er blevet ydet i form af en reduktion i det tilslutningsbidrag, der efter lovens § 6, stk. 1, skal opkræves som led i den pågældende ejendoms inddragelse under den offentlige kloakforsyning.

For anlæg, der i forvejen er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, kan der som beskrevet oven for ikke opkræves tilslutningsbidrag, men der kan uafhængigt heraf blive tale om godtgørelse for anlæggets værdi, hvis anlæggets stand tilskrives det.

Fastsættelse af anlæggets værdi er i almindelighed blevet beregnet efter en procentvis afskrivning. Afskrivningsperioden er sædvanligvis blevet fastsat til 20 år, således at der ikke er ydet godtgørelse, hvis anlægget var mere end 20 år gammelt. Hvis det private spildevandsanlæg er blevet renoveret, således at anlægget reelt repræsenterer en højere værdi, bør der dog tages højde herfor ved fastsættelse af godtgørelsen.

I mangel af enighed afgøres spørgsmål om godtgørelse af taksationsmyndigheden, jf. lovens § 6, stk. 2.

Efter overtagelsen er ejendommene ligestillede med øvrige tilsluttede ejendomme, og de skal derfor betale det årlige vandafledningsbidrag på lige fod med disse. jf. lovens § 6, stk. 3.

8. Tømningsordninger

Kommunalbestyrelsen kan indføre én eller flere tømningsordninger for hele eller dele af kommunen i overensstemmelse med reglerne i spildevandsbekendtgørelsens kapitel 15.

Der kan indføres tømningssordninger for såvel slam fra bundfældningstanke som spildevand eller humane affaldsprodukter fra samletanke. Endvidere kan der indføres tømningssordning for andre typer afløbsinstallationer, herunder særligt fedtudskillere og sandfang.

Når kommunalbestyrelsen har indført en tømningssordning, er den obligatorisk for alle ejendomme inden for området. For humane affaldsprodukter og visse typer spildevand, der er opsamlet i samle-tank efter reglerne i spildevandsbekendtgørelsens kapitel 14, er tømningssordningen dog ikke obligatorisk, når der er opnået tilladelse til alternativ slutdisponering og genanvendelse.

Hvis kommunalbestyrelsen har indført en tømningssordning, kan den efter lovens § 1, stk. 3 opkræve bidrag til dækning af udgifterne forbundet hermed.

8.1. Bidrag til obligatoriske tømningssordninger

En obligatorisk tømningssordning skal økonomisk hvile i sig selv. Det vil sige, at de bidrag, der opkræves hos brugerne af ordningen, skal svare til de omkostninger, der er forbundet med etablering og drift af den pågældende ordning. En tømningssordning for bundfældningstanke og en tømningssordning for samletanke skal således hver for sig hvile i sig selv.

Der kan opkræves såvel anlægs- som driftsbidrag til en tømningssordning. Anlægsbidrag finansierer de anlægsudgifter, der er forbundet med den pågældende tømningssordning, ligesom driftsbidrag finansierer de driftsudgifter, der er forbundet med ordningen.

Anlægsbidrag kan kun opkræves, hvis kommunen kan dokumentere, at der til brug for tømningssordningen er foretaget anlægsinvesteringer. Der kan således kun opkræves anlægsbidrag til finansiering af investeringer i renseanlæg i det omfang, der etableres særlige modtageanlæg, eller hvis et renseanlæg udbygges med ekstra kapacitet til behandling af produktet fra den pågældende tømningssordning, alternativt at der ved nyopførelse af et renseanlæg afsættes kapacitet til behandling af produktet fra tømningssordningen. Anlægsbidrag kan endvidere opkræves til finansiering af køb af slamsuger.

Det anbefales at opkræve bidrag til dækning af en tømningssordnings anlægsinvesteringer som årlige bidrag over en årrække, men anlægsbidraget kan også opkræves som et engangsbidrag. Det vil dog være mest hensigtsmæssigt at opkræve bidragene som årlige bidrag, således at kommunen ikke kommer i den situation, at der til tømningssordningen er opkrævet anlægsbidrag svarende til mere end der er afskrevet, i tilfælde af at de berørte ejendomme senere kloakeres.

Driftsbidraget opkræves som et årligt bidrag og dækker udgifter til afhentning og behandling, herunder de udgifter til drift af renseanlæg, der kan henføres til den pågældende tømningssordning. Endvidere kan der i driftsbidraget indregnes udgifter til tømningssordningens administration.

Fastsættelse af bidrag til en tømningssordning skal – for at leve op til hvile i sig selv princippet – ske ud fra en konkret vurdering af hvilke udgifter, der er forbundet med den pågældende tømningssordning, og der kan således ikke blot opkræves et bidrag svarende til kloakforsynings vandafledningsbidrag. Opgørelsen af den del af et renseanlægs anlægs- og driftsudgifter, der kan henføres til en tømningssordning vil dog normalt være baseret på et skøn, men der skal være tale om et realistisk skøn over tømningssordningens andel af udgifterne.

Såfremt det til tømningensordningen indkøbte materiel, f.eks. en slamsuger, eventuelt anvendes til formål, der er tømningensordningen uvedkommende, skal der ved fastsættelse af tømningensordningens bidrag ske en fordeling af udgifterne til det indkøbte, ud fra et skøn over, hvor meget det indkøbte materiel anvendes i forbindelse med tømningensordningen.

8.2. Tilbagebetaling af bidrag til en tømningensordning ved kloakering af ejendomme omfattet af en tømningensordning

Hvis der er opkrævet anlægsbidrag til dækning af anlægsinvesteringer, der er forbundet med en tømningensordning, må det normalt antages, at disse anlægsinvesteringer er afskrevet på tidspunktet for kloakering af ejendommene, da kommunens planlægning bør være langsigtet. Der bør derfor som udgangspunkt ikke ske tilbagebetaling af en del af et eventuelt opkrævet anlægsbidrag, hvis dette er opkrævet som et engangsbidrag.

Der kan dog opstå den situation, at anlæg, som en tømningensordning har finansieret, anvendes til andre formål, efter at de pågældende ejendomme er kloakeret, og at tømningensordningen derfor økonomisk kan godskrives restværdien af anlæggene. F.eks. kan der i forbindelse med en tømningensordning indførelse være afsat kapacitet på renseanlægget til behandling af slam fra bundfældningstanke henholdsvis spildevand fra samletanke, og tømningensordningen kan i den anledning have opkrævet et engangsbidrag hos de berørte ejendomme til finansiering af den anlægskapacitet, der er reserveret til tømningensordningen.

Hvis kloakforsyningen i forbindelse med kloakering gør brug af den kapacitet, der bliver tilovers, må kloakforsyningen således "købe" denne kapacitet af tømningensordningen. I så tilfælde skal beløbet fordeles og tilbagebetales til de berørte ejendomme.

Beløbet, der tilbagebetales, vil således svare til den endnu ikke afskrevne anlægsinvestering. Dette begrundes med, at tømningensordningen ellers ikke kan hvile i sig selv. Derimod vil der ikke være grundlag for at tilbagebetale et beløb svarende til restværdien af anlæg, der i tilfælde af kloakering ikke kan anvendes til andre formål, f.eks. et modtageanlæg.

8.2.1. Tilbagebetaling af bidrag til en tømningensordning ved indgåelse af kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen

Hvis en ejendom med bundfældningstank indgår kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen efter lovens § 7 a og dermed i betalingsmæssig henseende inddrages under kloakforsyningen, kan der gøres de samme betragtninger, som hvis en ejendom kloakeres. I disse tilfælde vil det være kloakforsyningen, der er ansvarlig for tømning af bundfældningstanken, jf. lovens § 7 a, stk. 5. Forpligtelsen til at være med i en eventuel tømningensordning ophører dermed for ejendommens ejer. I forholdet mellem ejendommens ejer og tømningensordningen gælder der således de samme tilbagebetalingsprincipper, som hvis en ejendom kloakeres. Der må herefter foretages økonomisk afregning mellem tømningensordningen og kloakforsyningen, da kloakforsyningen varetager tømningen.

En ejendom, hvor alt spildevandet opsamles i samletank, har ingen udledning af spildevand og kan dermed ikke meddeles påbud om forbedret rensning efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4. En sådan ejendom kan derfor ikke indgå kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen efter lovens § 7 a.

Derimod er der mulighed for, at en ejendom, hvor kun en del af spildevandet udledes, og hvor det øvrige spildevand eller en del af dette opsamles i samletank, kan få meddelt påbud om forbedret rensning efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4. Ejendommen har dermed mulighed for at indgå kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen efter lovens § 7 a. For sådanne ejendomme er kloakforsyningen ved indgåelse af kontraktligt medlemskab forpligtet til at påtage sig den fremtidige drift og vedligeholdelse af samletanken, hvis kloakforsyningen vælger at bevare denne som en del af den samlede løsning. Se afsnit 9.3. Der vil i sådanne tilfælde ligeledes gælde de samme tilbagebetalingsprincipper, som hvis en ejendom kloakeres.

8.3. Regnskab

Det fremgår af lovens § 3, stk. 3, at der skal foreligge et særskilt regnskab for hver tømningsordning. Regnskabet skal dokumentere, at ordningen lever op til hvile-i-sig-selv princippet. Hvis der er opkrævet anlægsbidrag til dækning af en tømningsordnings investering i et renseanlæg, skal der således foreligge dokumentation herfor. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for, hvilken andel af et renseanlægs driftsudgifter, der dækkes af den pågældende tømningsordning.

8.4. Vedtægter

Reglerne for betaling til tømningsordninger, herunder bidragenes størrelse, fastsættes efter lovens § 3, stk. 3, i kommunens betalingsvedtægt eller i et særskilt regulativ for den pågældende tømningsordning.

8.5. Direkte modtagelse på renseanlægget uden kommunal tømningsordning

Det følger af spildevandsbekendtgørelsens § 37, stk. 8, at ejendomme, der får tilladelse til etablering af samletank for husspildevand, men ikke er omfattet af en kommunal tømningsordning, skal lade tanken tømme af en slamsuger på forsvarlig måde. Endvidere skal der foreligge en kontrakt med en kommunalbestyrelse om, at spildevandet føres til et renseanlæg. Det er ikke en betingelse, at det skal være til et renseanlæg i beliggenhedskommunen. Der kan f.eks. indgås aftale om aflevering af spildevand til en nabokommune.

For ejendomme med bundfældningstank er der ikke i spildevandsbekendtgørelsen fastsat tilsvarende krav om dokumentation for bortskaffelse af tankens indhold, men der kan i den konkrete tilladelse, meddelt efter spildevandsbekendtgørelsens regler, være fastsat vilkår om tømning af tanken. Under alle omstændigheder påhviler det ejeren som driftsansvarlig at sikre den nødvendige tømning af tanken.

I områder, hvor der ikke er etableret en obligatorisk kommunal tømningsordning, men hvor ejendommene selv har lavet aftale med et slamsugerfirma om aflevering af slam eller spildevand direkte på renseanlægget, kan den modtagende kommunalbestyrelse opkræve et bidrag herfor til dækning af de faktisk afholdte udgifter i forbindelse med modtagelsen og behandlingen.

Betalingen er ikke reguleret af loven, men der er tale om et privatretligt aftaleforhold mellem kloakforsyningen og grundejeren eller slamsugerfirmaet.

9. Kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen

Med lovens § 7 a er der skabt en mulighed for økonomisk at opnå en bedre ligestilling mellem enkeltudledere i det åbne land og grundejere i kloakerede oplande via et kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen.

Med lovens § 7 a pålægges kommunalbestyrelsen således at afholde udgifter til udførelse, drift og vedligeholdelse af privatejede spildevandsanlæg til enkeltejendomme, mod at grundejeren bliver kontraktligt medlem af kloakforsyningen og på lige fod med grundejere i kloakerede oplande betaler tilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag.

Spørgsmålet om kontraktligt medlemskab kommer på tale, når kommunalbestyrelsen giver ejere af helårsboliger et påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, om forbedret spildevandsrensning. I dette tilfælde skal kommunalbestyrelsen i medfør af lovens § 7 a lade påbuddet følge af et tilbud om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen.

9.1. Kontraktligt medlemskab

Kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen indebærer, at kloakforsyningen på ejerens vegne skal forestå udførelse, drift og vedligeholdelse af en spildevandsløsning, der rensemæssigt opfylder påbuddet.

Det etablerede anlæg er privatejet, og de nærmere bestemmelser om forholdet mellem kloakforsyningen og ejeren af ejendommen skal fremgå af en kontrakt.

Det bemærkes, at Miljøstyrelsen har udarbejdet en standardkontrakt (se bilag 2), som kommunerne kan anvende ved indgåelse af aftale om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen.

9.1.1. Betaling

Kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen indebærer, at en ejer af en helårsbolig i det åbne land, der accepterer tilbuddet om medlemskab, ligestilles økonomisk med ejere af ejendomme, der er tilsluttet kloakforsyningen.

Ejeren af en ejendom i det åbne land, der accepterer tilbuddet, skal således betale standardtilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag svarende til en ejendom, der er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, jf. lovens §§ 2 – 2 b.

Standardtilslutningsbidraget vil typisk udgøre 18.000 kr. eksklusive moms pr. boligenhed, jf. lovens § 2, stk. 6, da de spildevandsløsninger, der skal etableres, som udgangspunkt alene vil vedrøre en ejendoms husspildevand. Hvis spildevandsløsningen imidlertid også omfatter tag- og overfladevand, udgør standardtilslutningsbidraget 30.000 kr. eksklusive moms.

9.2. Øvrige udgifter ved etablering, drift og vedligeholdelse af den lokale renseløsning

I lovens § 7 a, stk. 4, er der foretaget en opregning af en række udgifter, der påhviler grundejeren i forbindelse etablering af en lokal renseløsning.

Efter lovens § 7 a, stk. 4, skal grundejeren således afholde udgifter til ledninger på egen grund frem til den valgte spildevandsløsning. Grundejeren skal desuden afholde udgifter til etablering og drift af bundfældningstank samt udgifter til elektricitet og vandforsyningsvand til den valgte renseløsning.

Da det er kloakforsyningen, der er ansvarlig for tømning af bundfældningstanken i forbindelse med kontraktligt medlemskab, jf. lovens § 7 a, stk. 5, påhviler udgifter til tømningen dog kloakforsyningen.

Lovens § 7 a, stk. 4, fastsætter ikke en udgiftsfordeling for øvrige udgifter til renseløsningen, men denne præciseres i de følgende afsnit.

9.2.1. Spildevandsledninger

Det er ikke i loven præciseret, hvor snittet mellem grundejerens spildevandsledninger og den valgte spildevandsløsning skal lægges.

For at lave et administrativt enkelt snit bør dette snit lægges umiddelbart efter bundfældningstanken. Det er således kloakforsyningen, der skal afholde udgifter til etablering, drift og vedligeholdelse af eventuelle ledninger efter bundfældningstanken, uanset hvor langt fra tanken anlægget placeres, og uanset om anlægget placeres på fremmed ejendom. Grundejeren skal således alene afholde udgifter til kloakledninger frem til bundfældningstanken.

Hvis bundfældningstank ikke er nødvendig for ejendommens tilkobling til anlægget, afholder grundejeren udgifter til etablering, drift og vedligeholdelse af ledningen frem til renseløsningen.

9.2.2. Pumper

Hvis pumpen er placeret før bundfældningstanken og dermed anvendes til at transportere spildevandet frem til bundfældningstanken, vil udgifterne til etablering, drift og vedligeholdelse af pumpen påhvile grundejeren.

Hvis pumpen derimod placeres i forbindelse med bundfældningstanken eller efter tanken, må pumpen anses som en integreret del af den lokale renseløsning, og udgifterne til etablering, drift og vedligeholdelse af pumpen vil derfor påhvile kloakforsyningen.

9.2.3. Elforsyning

Udgifter til elektricitet til den valgte renseløsning påhviler efter lovens § 7 a, stk. 4, grundejeren.

Dette gælder også eventuelle udgifter til ændring af ejendommens elforsyning, herunder ændring af eltavle.

Lægning af elkabler til en pumpeløsning bør derimod antages at være en del af den kommunale tilbudsforpligtelse, da elkabler må anses som en integreret del af renseløsningen.

9.3. *Hvornår er kommunen forpligtet til at give tilbud?*

Når det af kommunens spildevandsplan fremgår, at der skal ske forbedret rensning af spildevandet fra ejendomme med direkte udledning, skal kommunalbestyrelsen, når den finder, at der konkret er grundlag herfor, give disse grundejere et påbud om forbedret spildevandsrensning efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4.

Når kommunalbestyrelsen giver et sådant påbud til ejere af helårsboliger, skal kommunalbestyrelsen lade påbuddet følge af et tilbud om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen. Det er frivilligt for grundejeren, om han vil tage imod tilbuddet.

Forpligtelsen til at give tilbud gælder kun i forbindelse med påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, om forbedret spildevandsrensning til helårsboliger for eksisterende udledninger. Forpligtelsen gælder således ikke ved meddelelse af påbud over for andre eksisterende afledningsformer end udledning, dvs. hverken ved nedsivning eller opsamling, og den gælder således ikke i forhold til ejere af sommerhuse eller erhvervsjendomme.

En landbrugsejendom, hvor der er særskilt spildevandsudledning fra boligen, og hvor kommunalbestyrelsens påbud om forbedret rensning alene retter sig mod boligens udledning, er også omfattet af tilbudsforpligtelsen.

Forpligtelsen til at give tilbud i forbindelse med meddelelse af påbud gælder endvidere kun enkeltejendomsanlæg og vil således ikke kunne anvendes over for en fælles udledning fra to eller flere ejendomme. Tilbudsforpligtelsen kan ikke anvendes ved etablering af fælles private spildevandsanlæg. Se herom i afsnit 9.3.1.

Selvom tilbudsforpligtelsen primært er indført af hensyn til at opnå en forbedret rensning i de områder, som i amtets regionplan og dermed kommunens spildevandsplan er udpeget til forbedret rensning, er tilbudsforpligtelsen i lovens § 7 a dog ikke begrænset til kun at gælde for ejendomme i disse områder. Kommunens tilbudsforpligtelse gælder således i alle tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen meddeler påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, til helårsboliger med direkte udledning.

Et påbud efter miljøbeskyttelsesloven § 30, stk. 4, der alene har til formål at bringe selve bundfældningstanken i overensstemmelse med gældende standarder m.v., er ikke omfattet af kommunens tilbudsforpligtelse efter lovens § 7 a. I en sådan situation vil det være grundejeren, der selv må forestå udførelsen af de påbudte ændringer. Som eksempler herpå kan nævnes påbud om T-rør, 2 kamre eller påbud om andre funktionsbetingede forbedringer. Det skal præciseres, at hvis der i disse situationer er tale om påbud om forbedret rensning ud over, hvad der svarer til gældende standarder m.v., er kommunen forpligtet til at give tilbud om kontraktligt medlemskab.

9.3.1. **Etablering af fælles anlæg**

Hvis kommunen eller de private grundejere finder, at det vil være mere hensigtsmæssigt at etablere et ledningssystem med fælles rensning for flere ejendomme, skal man benytte de almindelige regler

om etablering af fælles private eller offentlige spildevandsanlæg. Hvis fælles rensning for flere ejendomme etableres som et offentligt anlæg, gælder de almindelige regler for kloakering, jf. afsnit 1.6.

9.3.2. Tilbudspflicht ved delvis udledning

Hvis kommunalbestyrelsen meddeler påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, til en helårsbolig, hvor kun en del af ejendommens spildevand udledes, er kommunalbestyrelsen ligeledes forpligtet til at lade påbuddet følge af et tilbud om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen. Grundejeren skal således også i et sådant tilfælde betale det sædvanlige standardtilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag.

Til gengæld er kloakforsyningen forpligtet til at sikre en forsvarlig spildevandsløsning for ejendommens samlede spildevandsmængde. Hvis der f.eks. meddeles påbud til en ejendom, hvor det sorte spildevand opsamles i samletank eller nedsives, og det grå udledes, vil kloakforsyningen være forpligtet til at tilbyde en samlet løsning, der således også omfatter det sorte spildevand.

Hvis kloakforsyningen vælger at bevare det eksisterende anlæg for det sorte spildevand, vil kloakforsyningen således også være forpligtet til at påtage sig den fremtidige drift og vedligeholdelse for dette anlæg, da spildevandsafledningen for ejendommen må betragtes som ét hele.

9.3.3. Frist for accept af tilbud

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en rimelig frist for accept af tilbuddet, hvorefter dette bortfalder. Ejeren accepterer tilbuddet ved at underskrive en kontrakt med kommunen.

9.3.4. Tilbudsforpligtelse ved påbud om nedsivning

Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, skal opfyldes ved etablering af nedsivning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 5. I disse tilfælde skal kommunalbestyrelsen også lade påbuddet følge af et tilbud om kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen.

9.4. Valg af alternativ spildevandsløsning

Ejeren af en helårsbolig, der har fået et påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, med tilhørende tilbud, kan vælge en anden spildevandsløsning end den, kommunalbestyrelsen har tilbudt grundejeren. Det er imidlertid en forudsætning, at denne løsning lever op til den påbudte forbedrede rensning.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at finansiere den lokale renseløsning bortfalder ikke herved, men forpligtelsen gælder dog alene for en spildevandsløsning, der økonomisk svarer til den løsning, som kommunalbestyrelsen har tilbudt.

Hvis grundejeren ønsker et anlæg, der rensningsmæssigt tilfredsstillende følger påbuddet, men som etablerings-, drifts- eller vedligeholdelsesmæssigt er mere omkostningskrævende end det anlæg, kommunalbestyrelsen har tilbudt, skal grundejeren, jf. § 7 a, stk. 3, selv betale forskellen mellem omkostningerne ved det anlæg, grundejeren ønsker at etablere, og omkostningerne ved det anlæg, som kommunalbestyrelsen har tilbudt.

Kommunalbestyrelsen må i den forbindelse lave en skønnet opgørelse over meromkostningerne ved en alternativ løsning over en 20-årig periode, hvilket svarer til den sædvanlige afskrivningsperiode for et spildevandsanlæg, og anmode grundejeren om at betale denne forskel sammen med tilslutningsbidraget.

9.5. Forfaldstidspunkt

Da der ved spildevandsløsninger omfattet af lovens § 7 a ikke sker nogen tilslutning til et spildevandsanlæg, er der i § 7 a, stk. 5, fastsat særskilte regler for forfalds- og opkrævningstidspunktet for tilslutningsbidrag og vandafledningsbidrag.

Tilslutningsbidraget forfalder herefter, når kontrakten om medlemskab indgås, jf. § 7 a, stk. 5.

Når den valgte spildevandsløsning tages i brug, kan kommunalbestyrelsen begynde at opkræve vandafledningsbidrag.

9.6. Tilbuddet

Når kommunalbestyrelsen meddeler påbud om forbedret rensning og samtidigt giver et tilbud om kontraktligt medlemskab til ejeren af en helårsbolig, skal tilbuddet udformes således, at grundejeren har en mulighed for at danne sig et overblik over konsekvenserne ved at acceptere et kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen.

Tilbuddet skal således først og fremmest indeholde en beskrivelse af den renseløsning, kloakforsyningen foreslår, herunder kloakforsyningens ønsker til placering af anlægget.

Af tilbuddet skal imidlertid også fremgå, at grundejeren kan vælge en alternativ renseløsning, der opfylder kommunens krav til rensning, og at grundejeren selv, hvis den ønskede løsning er dyrere end den, som kloakforsyningen har foreslået, skal betale de forøgede omkostninger ved den alternative løsning.

Endvidere skal tilbuddet indeholde en beskrivelse af de generelle økonomiske konsekvenser for grundejeren ved et kontraktligt medlemskab. Det vil sige, at grundejeren skal betale tilslutningsbidrag og fremtidigt også det årlige vandafledningsbidrag. Endvidere skal grundejeren betale udgifter til drift og vedligeholdelse af en eventuel bundfældningstank, dog bortset fra tømning af tanken, ledninger frem til bundfældningstanken samt udgifter til elektricitet og vandforsyningsvand til den valgte renseløsning.

9.7. Øvrige bestemmelser om kontraktligt medlemskab

9.7.1. Henstand

I lovens § 7 a, stk. 2, henvises til henstandsbestemmelsen i lovens § 4. Det er herved præciseret, at denne bestemmelse også gælder for ejendomme, der er tilknyttet kloakforsyningen via en kontrakt, idet hensigten med bestemmelsen har været økonomisk at sidestille ejendomme, der er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, og ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet.

9.7.2. Udtræden

Reglen i lovens § 4 a om tilbagebetaling ved udtræden af kloakopland finder ikke anvendelse over for ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen.

9.7.3. Opsigelse

Spørgsmålet om, hvorvidt kontrakten kan opsiges og på hvilke vilkår, skal reguleres i kontrakten.

Udgangspunktet er her, at kontrakten ikke kan opsiges fra kloakforsyningens side bortset fra i tilfælde, hvor den pågældende ejendom kloakeres.

Ved en opsigelse af kontrakten fra kommunens side som følge af at ejendommen skal kloakeres, vil der ikke skulle ske en økonomisk afregning. Hvis det kontraktlige medlemskab alene har omfattet husspildevand, men ejendommen ved kloakeringen også tilsluttes for tag- og overfladevand, skal der dog opkræves et supplerende tilslutningsbidrag på 12.000 kr. eksklusive moms pristalsreguleret i overensstemmelse med lovens § 2, stk. 9.

Fra grundejerens side er udgangspunktet, at kontrakten kan opsiges med 1 års varsel.

Hvis kontrakten opsiges og dermed ophører, må grundejeren sidestilles med grundejere, der har sagt nej til kloakforsyningens tilbud, og der er herefter intet forhold til kloakforsyningen.

Ved en opsigelse fra grundejerens side skal ejeren tilbagebetale den del af anlægsudgifterne til det etablerede renseanlæg, der ligger udover tilslutningsbidraget, og som på kontraktens ophørs tidspunkt (1 år efter kommunen har modtaget grundejerens opsigelse) ikke er afskrevet.

Anlægsudgifterne afskrives lineært over 20 år fra anlægget er taget i brug.

9.7.4. Kontraktens ophør som følge af kloakering

Hvis en ejendom, der har indgået kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen, senere kloakeres, og anlægget efter kloakforsyningens skøn kan anvendes i forbindelse med det offentlige kloaksystem, fjernes anlægget ikke, men indgår som led i kloakeringen af ejendommen. Pumper og bundfældningstanke, der tidligere har været drevet og vedligeholdt af ejeren, men som ved kloakering forbliver i funktion, drives og vedligeholdes efter tilslutningen til det offentlige spildevandssystem af kloakforsyningen efter de almindelige regler for kloakering. Baggrunden herfor er, at kloakforsyningen har forpligtelsen til at sørge for den nødvendige spildevandsrensning for kloakerede ejendomme, og for at ejendommene kan aflede spildevandet fra stueplan ved gravitation. Kloakforsyningen må derfor overtage eventuelle bundfældningstanke og pumper som offentlige anlæg.

Hvis en bundfældningstank derimod er overflødig for kloakforsyningen og f.eks. ændres til en gennemløbsbrønd, hvilket f.eks. vil være tilfældet, hvis der foretages en traditionel kloakering, forbliver tanken privat.

9.7.5. Tinglysning

Anlægget vil være omfattet af tinglysningslovens § 38, da anlægget vil blive indlagt på ejendommen med fast tilknytning hertil, og da det endvidere er et anlæg, der er generelt anvendeligt for ejendommen, samtidig med at ejendomsretten til anlægget tilfalder ejeren af ejendommen. Der skal således ikke ske tinglysning af en deklaration for anlægget.

Derimod skal kontrakten mellem grundejeren og kloakforsyningen tinglyses på ejendommen for at have gyldighed mod senere erhververe af ejendommen.

9.7.6. Forsikringer

Anlægget skal være forsikret mod brand og bør også være forsikret mod hærværk. Anlægget skal endvidere omfattes af øvrige forsikringer, der er tegnet for ejendommen.

10. Fælles bestemmelser

10.1. Klageadgang og vejledning

Der er ingen klageadgang til andre administrative myndigheder over afgørelser og vedtagelser truffet af kommunalbestyrelsen efter loven.

Domstolene kan tage stilling til kommunalbestyrelsens afgørelser eller vedtagelser efter loven, herunder tvister vedrørende den af kommunalbestyrelsen udformede kontrakt til brug for indgåelse af kontraktligt medlemskab efter § 7 a.

Endvidere kan tilsynsrådene i et vist omfang tage stilling til kommunalbestyrelsernes afgørelser eller vedtagelser efter loven. Tilsynsrådene er ikke en almindelig klageinstans i forhold til kommunerne. Tilsynsrådene har alene pligt til at reagere på henvendelser om kommunernes forvaltning af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., der skaber grundlag for at antage, at der foreligger en ulovlighed. Tilsynsrådene kan ikke tage stilling til rimelighed eller hensigtsmæssighed af kommunernes skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Da kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven ikke kan påklages, er kommunalbestyrelsen ikke forpligtet til at give klagevejledning, jf. forvaltningslovens § 25. Kommunalbestyrelsen bør dog i overensstemmelse med forvaltningslovens § 7 om vejledningspligt yde borgerne fornøden vejledning om lovens regler og sagsområdet generelt, herunder også om muligheden for at rette henvendelse til tilsynsrådene eller domstolene, jf. herom pkt. 142-143 i Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven.

10.2. Bemyndigelsesbestemmelse

Bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 9, stk. 1, hvorefter der gives miljø- og energiministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om udførelse, drift og vedligeholdelse af spildevandsanlæg og bidrag hertil, er ikke udnyttet.

Tilsvarende er bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 9, stk. 2, ikke udnyttet. Denne bestemmelse giver miljø- og energiministeren adgang til at bestemme, at amtsrådet i tilfælde af uenighed mellem de pågældende kommunalbestyrelser træffer afgørelse om udførelse af og fordeling af udgifter til fælleskommunale anlæg.

10.3. Låneadgang for grundejeren

I medfør af Indenrigsministeriets lovbekendtgørelse nr. 575 af 24. juni 1994 som ændret ved § 2 i lov nr. 1100 af 29. december 1999 om lån til betaling af ejendomsskatter kan ejerne opnå lån hos kommunen i tilfælde, hvor der er tilslutningspligt til kollektive anlæg.

Denne låneordning benævnes i daglig tale indefrysning. Lån kan som udgangspunkt kun ydes, hvis man opfylder de almindelige betingelser for at få indefrosset ejendomsskatter. Efter lov nr. 575 af 24. juni 1994 kræves således som udgangspunkt bl.a., at man skal have fast bopæl i landet, at man skal være fyldt 65 år eller modtage social pension, delpension eller efterløn. Herudover kræves, at ejendommen som udgangspunkt indeholder en beboelsejendom, og at der stilles sikkerhed for lånet i form af et tinglyst pantebrev i ejendommen, der skal være placeret inden for ejendomsværdien.

Ifølge § 1, stk. 1, nr. 2, i lov om lån til betaling af ejendomsskatter, har kommunen pligt til at yde lån til udgifter til tilslutning af ejendomme til offentlige kloak, når ovenstående betingelser er opfyldt, og ejendommen er blevet pålagt tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere efter lov om lån til betaling af ejendomsskatter beslutte, at lovens låneordning også skal omfatte lån til betaling af vandafledningsbidrag og lån til betaling af tilslutningsbidrag for ejendomme, der ikke er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg, men som bliver kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen efter lovens § 7 a.

Det beror efter lov om lån til betaling af ejendomsskatter § 1, stk. 2, på den enkelte kommunalbestyrelses beslutning, i hvilket omfang der kan ydes lån til vandafledningsbidrag eller tilslutningsbidrag for ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen.

10.4. Pante- og fortrinsret

Bidrag som efter loven påhviler en fast ejendom har efter lovens § 10 samme pante- og fortrinsret som de kommunale skatter, der påhviler faste ejendomme. Bidragene skal efter tinglysningslovens § 4, stk. 2 og 4, ikke tinglyses på ejendomme for at have denne pante- og fortrinsret.

Justitsministeriet har på baggrund af bemærkningerne til lovens § 10 tilkendegivet, at § 10 må fortolkes således, at kommunens fortrins- og panteret for et bidrag består, indtil den pågældende ejer af ejendommen er endeligt frigjort herfor over for kommunen.

10.5. Afvikling af pålignede bidrag

Når en betalingsvedtægt er udarbejdet i overensstemmelse med loven, bortfalder alle tidligere truffne afgørelser og vedtægter om betaling.

Disse bevarer dog deres gyldighed med hensyn til afviklingen af pålignede, men ikke betalte tilslutningsbidrag. Dette indebærer, at bidrag, der er lovligt pålignet efter tidligere gældende regler som f.eks. tidligere afsagte landvæsensretskendelser vedrørende betalingsspørgsmål, tidligere udarbejdede betalingsvedtægter efter miljøbeskyttelseslovens § 27 eller efter lov nr. 863 af 23. december

1987 med senere ændringer, men som ikke er fuldt betalte, skal afvikles efter de på påligningstidspunktet gældende regler og takster.

Hovedreglen med hensyn til betaling af tidligere lovligt pålignede tilslutningsbidrag er derfor, at sådanne bidrag skal betales efter de på påligningstidspunktet gældende regler, indtil endelig betaling har fundet sted.

Et bidrag kan kun anses for pålignet, hvis der er tale om en påligning af et konkret "krone-beløb", der ikke er afhængigt af udnyttelsesgrader eller senere bebyggelse m.v. Grundejeren skal således være bekendt med bidragets eksakte størrelse på påligningstidspunktet, for at et bidrag kan anses som pålignet.

Det er f.eks. ikke tilstrækkeligt, at en kommune, der efter en tidligere betalingsvedtægt har haft den praksis at påligne et bidrag pr. m² bebygget areal, blot har oplyst, at der skal betales et beløb pr. m² bebygget areal ved senere bebyggelse. I denne situation har bidraget ikke kunnet pålignes, før det bebyggede areals størrelse var kendt, og det fulde beløb kunne pålignes og opkræves.

Hvis der i denne situation ikke tidligere er opkrævet et tilslutningsbidrag eksempelvis i form af et delvist bidrag eller et såkaldt anlægsbidrag, skal kommunen på tidspunktet for tilslutning, dvs. ved tilslutningsmulighed eller tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, anvende de på tilslutnings- og dermed påligningsstidspunktet gældende regler om tilslutningsbidrag.

Hvis der derimod tidligere er opkrævet et tilslutningsbidrag eksempelvis i form af et delvist tilslutningsbidrag eller et såkaldt anlægsbidrag, kan kommunen ikke opkræve yderligere bidrag, jf. lovens § 2, stk. 1.

Hvis en kommune har foretaget en ikke konkretiseret påligning af bidrag efter tidligere betalingsvedtægter, i den forventning at det ville blive betalt ved bebyggelse, finder lovens § 10 om pante- og fortrinsret heller ikke anvendelse, idet det forudsættes, at gæld, der påhviler fast ejendom, er konkretiseret og dermed kan gøres til genstand for udlæg m.v.

10.6. Ikrafttræden og overgangsregler

10.6.1. Den første lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v.

Lov nr. 863 af 23. december 1987 trådte i kraft den 1. januar 1988 og fandt anvendelse på alle betalingsvedtægter, der blev udarbejdet efter lovens ikrafttræden, idet der dog senest den 1. januar 1993 skulle være udarbejdet en ny betalingsvedtægt i overensstemmelse med loven.

10.6.2. Lovændringen i 1992

Lov nr. 388 af 20. maj 1992 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. trådte i kraft den 1. juli 1992 og finder anvendelse på alle betalingsvedtægter udarbejdet efter den 1. januar 1993.

10.6.3. Lovændringen i 1997

Lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. trådte i kraft den 1. juli 1997 og finder anvendelse på alle betalingsvedtægter,

der udarbejdes efter lovens ikrafttræden, idet der senest den 1. januar 1999 skulle være udarbejdet en ny betalingsvedtægt i overensstemmelse med loven.

Bestemmelsen i § 7 a finder anvendelse fra lovens ikrafttræden.

10.6.4. Lovændringen i 2000

Lov nr. 342 af 17. maj 2000 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. trådte i kraft den 1. juni 2000 og finder anvendelse på alle betalingsvedtægter, der udarbejdes efter lovens ikrafttræden.

Lovens § 7 b om udlevering af målerdata finder dog anvendelse fra lovens ikrafttræden, uanset om kommunen har fået udarbejdet en ny betalingsvedtægt.

Kommunerne skal senest den 1. januar 2002 have udarbejdet en betalingsvedtægt i overensstemmelse med loven.

10.6.5. Lov nr. 466 af 7. juni 2001

Lov nr. 466 af 7. juni 2001 trådte i kraft den 1. juli og finder anvendelse fra lovens ikrafttræden.

Med lovændringen ændres lovens § 6, stk. 2, således at spørgsmål om godtgørelse for kloakforsynings overtagelse af private anlæg skal forelægges taksationsmyndighederne efter lov om offentlige veje i mangel af enighed.

Bilag 1

Miljøstyrelsens standardvedtægt for kommunale betalingsordninger

I medfør af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 716 af 23. juni 2001 har kommunalbestyrelsen vedtaget en betalingsvedtægt gældende for ejendomme, der er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg eller på anden måde tilknyttet kommunens kloakforsyning. [* hvis betalingsbestemmelser for de kommunale tømningsordninger medtages i denne kontrakt skal følgende endvidere tilføjes] Betalingsvedtægten omfatter endvidere de betalingsmæssige forhold for den/de obligatoriske tømningsordning/tømningsordninger.

Kapitel 1. Vedtægtens område

Vedtægten gælder for eksisterende og kommende spildevandsanlæg under [*indsæt kommunens navn] Kommunes kloakforsyning.

Under kloakforsyningen hører offentlige spildevandsanlæg. Kloakforsyningen har endvidere ansvar for at etablere, drive og vedligeholde private spildevandsanlæg, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen, jf. lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. § 7 a.

I offentligt kloakerede områder er kommunen forpligtet til at føre stikledning frem til grundgrænsen for en ejendom eller til områdefrænsningen for et privat spildevandsanlæg. Det er kommunen, der afgør, hvornår den fysiske tilslutning skal være gennemført.

Alle ejere af fast ejendom inden for kloakopland er i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, forpligtet til at tilslutte sig det offentlige spildevandsanlæg, når tilslutningsmulighed foreligger, samt at deltage i betalingen i henhold til denne vedtægts bestemmelser.

Kapitel 2. Kloakforsyningens budget og regnskab

Kommunalbestyrelsen vedtager hvert år budgettet og godkender regnskabet for kloakforsyningens udgifter og indtægter. Budgettet udarbejdes på grundlag af foreliggende oplysninger om kloakforsyningens forventede udgifter og indtægter. Regnskabet følger det kommunale regnskabsår.

Kloakforsyningens regnskab fremstår på selvstændige konti i kommunernes regnskab og revideres sammen med dette.

Kloakforsyningens regnskab omfatter udgifter til anlæg, drift, vedligeholdelse og administration af kommunens spildevandsanlæg, fælles kommunale spildevandsanlæg og privatejede spildevandsanlæg, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen efter lovens § 7 a, samt indtægter fra afledere af spildevand i kommunen, der er tilsluttet eller kontraktligt tilknyttet det offentlige spildevandsanlæg. [hvis der er indført kommunale tømningsordninger skal følgende tilføjes] For den kommunale obligatoriske tømningsordning for [*indsæt hvilken tømningsordning, der er tale om] udformes et selvstændigt regnskab, der omfatter udgifter til etablering, drift og administration af den kommunale tømningsordning samt indtægter fra de ejendomme, der er omfattet af ordningen.

Under driftsudgifterne hører udgifter til drift af anlæg, vedligeholdelse og administration samt til forrentning af optagne lån. Lån, der ydes over kommunens mellemregningskonto for kloakforsyningen, forrentes med markedsrenten. På samme måde forrentes de midler på kloakforsyningens mellemregningskonto, der henligger i kommunens kasse.

Der kan over kloakforsyningens regnskab opsamles midler i kommunens kasse til fremtidige anlægsudgifter vedrørende kloakanlæggenes udbygning i overensstemmelse med den til enhver tid af kommunalbestyrelsen vedtagne investeringsplan.

Kapitel 3. Kloakforsyningens indtægter

Kloakforsyningens udgifter dækkes af tilslutningsbidrag, vandafledningsbidrag, særbidrag samt vejbidrag.

A. Tilslutningsbidrag

Tilslutningsbidrag betales som udgangspunkt af ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet eller har betalt tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg.

Der opkræves endvidere tilslutningsbidrag i følgende tilfælde:

Supplerende tilslutningsbidrag ved matrikulære ændringer m.v.

Der opkræves ved udstykning fra en boligejendom supplerende tilslutningsbidrag for den eller de frastykkede parceller, der ikke ved udstykningen er forsynet med stik, når kloakforsyningen fører stik frem til de frastykkede parcellers grundgrænse.

Ved forøgelse af grundarealet (arealoverførsel, matrikulær sammenlægning) for en erhvervsejendom i byzone opkræves et supplerende tilslutningsbidrag, der beregnes som:

Det bidrag, der efter denne vedtægt kan beregnes for ejendommen efter arealudvidelsen, minus det bidrag, der efter denne vedtægt kan beregnes for ejendommen før arealforøgelsen.

Det supplerende tilslutningsbidrag kan dog kun opkræves, hvis den ejendom, hvorfra arealet overføres, ikke tidligere har betalt tilslutningsbidrag, og hvis denne ejendom ikke i forvejen er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Ved udstykning af en erhvervsejendom i byzone opkræves et supplerende tilslutningsbidrag for de(n) frastykkede ejendom(me), hvis ejendommen, der udstykkes, før udstykningen er blevet pålignet tilslutningsbidrag efter en betalingsvedtægt udarbejdet efter 1. juli 1997, og der ved påligningen af bidrag er gjort brug af dispensationsadgangen, der nu fremgår af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. § 2, stk. 8.

Det supplerende tilslutningsbidrag for de(n) frastykkede ejendom(me) beregnes som:

Det bidrag, der før udstykningen kan beregnes efter denne vedtægt for den ejendom, der udstykkes, minus det bidrag, der ved anvendelse af dispensationsadgangen oprindeligt blev opkrævet for ejendommen, der udstykkes. Det supplerende bidrag for en frastykket erhvervsejendom kan dog aldrig overstige det standardtilslutningsbidrag, der efter denne vedtægt kan opkræves selvstændigt for den frastykkede ejendom.

Bidraget opkræves [*Vælg mellem alternativ 1 eller 2 svarende til valg under nedenstående forfaldstidspunkt]

- 1) når der foreligger mulighed for fysisk tilslutning af den frastykkede ejendom.
- 2) når den frastykkede ejendom tilsluttes.

Der opkræves ikke supplerende tilslutningsbidrag i øvrige tilfælde, hvor en erhvervsejendom i byzone udstykkes.

Ved forøgelse af det bebyggede areal for erhvervsejendomme i landzone opkræves et supplerende tilslutningsbidrag, der beregnes som:

Det bidrag, der efter denne vedtægt kan beregnes for ejendommen efter udvidelsen af det bebyggede areal, minus det bidrag, der efter denne vedtægt kan beregnes for ejendommen før forøgelsen af det bebyggede areal.

Bidragets størrelse

Tilslutningsbidraget opkræves som et standardbidrag, der udgør 30.000 kr. eksklusive moms for en boligenhed og 30.000 kr. eksklusive moms pr. påbegyndt 800 m² grundareal for erhvervsjendomme.

For erhvervsjendomme i landzone fastsættes et skønnet grundareal ud fra bebygget areal og en skønnet bebyggelsesprocent. For ubebyggede erhvervsjendomme i landzone skønnes et bebygget areal.

Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fastsætte tilslutningsbidraget lavere end standardtilslutningsbidraget, dog aldrig lavere end de faktisk afholdte udgifter.

For ejendomme, der ikke er tilsluttet for tag- og overfladevand, skal tilslutningsbidraget fastsættes til 60 pct. af standardtilslutningsbidraget.

Hvis en ejendom, der ikke tidligere har været tilsluttet for tag- og overfladevand, tilsluttes for denne del af spildevandet, opkræves et supplerende tilslutningsbidrag svarende til 40 pct. af det tilslutningsbidrag, der kan opkræves på tilslutningstidspunktet.

Forfaldstidspunkt

Tilslutningsbidraget forfalder til betaling [*Vælg mellem alternativ 1 eller 2]

- 1) når der foreligger mulighed for fysisk tilslutning af ejendommen.
- 2) når ejendommen tilsluttes.

Henstand

Kommunalbestyrelsen yder henstand med betaling af tilslutningsbidrag i følgende tilfælde: [*kan udelades, hvis der ikke ydes henstand]

Pristalsregulering

Tilslutningsbidraget reguleres årligt efter det af Danmarks Statistik udarbejdede indeks [*angivelse af indeks]. Det regulerede tilslutningsbidrag fremgår endvidere af kommunens takstblad.

B. Vandafledningsbidrag

Alle ejendomme, der er fysisk tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg eller kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen, betaler vandafledningsbidrag.

I det omfang, der afledes spildevand eller vand, der kan sidestilles med spildevand, til det offentlige kloaksystem, uden at der har været et vandforbrug, skal der som udgangspunkt også betales vandafledningsbidrag for afledningen af dette vand. Dette gælder f.eks. spildevand, der fremkommer i forbindelse med en virksomheds fabrikationsprocesser, vand fra afværgepumpninger og perkolat fra lossepladser, der særskilt tillades tilledt den offentlige kloak.

Der betales endvidere vandafledningsbidrag i situationer, hvor der ikke er tale om en permanent tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, men hvor der sker tilledning lejlighedsvis eller over kortere perioder – de såkaldte ”gæstetilledninger”. Der kan f.eks. være tale om tilledning fra mobile slagtebusser eller fiskebiler.

Vandafledningsbidragets beregning [*Vælg mellem model A eller B]

Model A

Vandafledningsbidraget beregnes som et bidrag pr. m³ målt eller skønnet vandforbrug.

Bidraget pr. m³ fastsættes af kommunalbestyrelsen én gang årligt ved budgetvedtagelsen for det kommende regnskabsår på grundlag af kloakforsyningsens budget. Kubikmetertakstens størrelse fremgår af kommunens takstblad for det enkelte budgetår.

Vandafledningsbidraget opkræves fra det tidspunkt, hvor ejendommen tilsluttes det offentlige spildevandsanlæg. Hvis der ikke er tale om en permanent fysisk tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, betales vandafledningsbidraget fra det tidspunkt, hvor afledningen påbegyndes.

Ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg § 7 a, betaler vandafledningsbidrag fra det tidspunkt, hvor den decentrale renseløsning tages i brug.

Model B

Vandafledningsbidraget udgøres af to elementer:

- 1) et fast bidrag [*må hverken være større end 30 gange den variable kubikmetertakst eller 500 kr.]
- 2) et variabelt bidrag pr. m³ målt eller skønnet vandforbrug.

Det faste bidrag opkræves pr. spildevandsstikledning frem til grundgrænsen.

Bidraget pr. m³ og det faste bidrag fastsættes af kommunalbestyrelsen én gang årligt ved budgetvedtagelsen for det kommende regnskabsår på grundlag af kloakforsyningsens budget. Bidraget pr. m³ og det faste bidrags størrelse fremgår af kommunens takstblad for det enkelte budgetår.

Vandafledningsbidraget opkræves fra det tidspunkt, hvor ejendommen tilsluttes det offentlige spildevandsanlæg. Hvis der ikke er tale om en permanent fysisk tilslutning til det offentlige spildevandsanlæg, betales vandafledningsbidraget fra det tidspunkt, hvor afledningen påbegyndes.

Ejendomme, der er kontraktligt tilknyttet kloakforsyningen efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg § 7 a, betaler vandafledningsbidrag fra det tidspunkt, hvor den decentrale renseløsning tages i brug.

1. Boligenheder

For boligenheder, hvor der er krævet installeret vandmåler, beregnes vandafledningsbidraget efter målt vandforbrug.

For ejendomme, hvor der efter lov om vandforsyning eller regler fastsat i medfør heraf, er krav om opsætning af måler, afregnes efter det målte vandforbrug.

[*Denne mulighed er valgfri og kan udelades, hvis kommunalbestyrelsen ikke ønsker at give adgang til at afregne efter målt forbrug, når der ikke efter vandforsyningslovgivningen stilles krav herom] Bidrag kan endvidere afregnes efter målere opsat uden krav herom. I så tilfælde betales vandafledningsbidrag efter målt forbrug fra den førstkommende 1. januar efter, at kloakforsyningen har modtaget skriftlig underretning om, at vandforsyningsselskabet har godkendt den installerede måler.

For boligenheder, hvor der ikke kan afregnes efter vandmåler, fastsættes normalvandforbruget til [*indsæt antal kubikmeter] m³ pr. år. [* antallet af kubikmeter kan ikke fastsættes højere end til 170 m³ pr. år. Der kan eventuelt ske en differentiering for forskellige boligtyper]

2. Erhvervsjendomme

For erhvervsjendomme beregnes vandafledningsbidraget efter målt eller skønnet vandforbrug.

Erhvervsjendomme kan opnå fradrag for vand, der medgår i produktionen eller af anden grund ikke tilledes kloaksystemet. For at få fradrag skal det vandforbrug, der ønskes fradrag for, kunne henregnes til erhvervsdelen, det vil sige den primære produktion. Fradrag kræver endvidere, at den vandmængde, der ønskes fradrag for, ledes gennem en bimåler [*følgende kan udelades] eller at den, der ønsker fradraget, i øvrigt er i stand til at godtgøre størrelsen af den vandmængde, der ønskes fritaget efter følgende retningslinier: [* beskriv en metode]

C. Særbidrag

Der betales særbidrag, når der tilledes spildevand med et højere forureningsindhold end almindeligt husspildevand, og når tilledningen giver anledning til særlige foranstaltninger i forbindelse med det offentlige spildevandsanlægs etablering og drift.

Særbidraget beregnes [* Her indsættes en beskrivelse af metoden til beregning af særbidrag. Det kan eksempelvis være en formel, hvorefter forureningstillægget beregnes ved at multiplicere vandforbruget med forureningsfaktoren F eller en beskrivelse af de parametre, der skal indgå i beregningen af særbidrag. Kommunen skal ved fastsættelse af særbidrag iagttage den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning]

D. Vejbidrag

1. Statsveje og amtskommunale veje.

For stats- og amtskommunale veje beregnes et årligt vejbidrag efter en vandmængde på 0,12 m³ vand pr. m² matrikulært areal, hvorfra spildevandet tilledes det offentlige spildevandsanlæg. Bidraget beregnes på baggrund af det matrikulære areal for den vejstrækning, der er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

2. Kommunale veje og private fællesveje

For afledning af vejvand fra kommunale veje og private fællesveje betaler kommunen et årligt bidrag til kloakforsyningen på [*indsæt pct.-sats – dog maksimalt 8 pct.] pct. af anlægsudgifterne til kloakledningsanlæggene, herunder udgifter, til etablering af forsinkelsesbassiner, overløbsbygværker og anlæg til rensning af regnvand.

E. Private spildevandsanlæg

1. Kloakforsyningens overtagelse af eksisterende private spildevandsanlæg, der ikke er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Kommunalbestyrelsen kan gennem kommunens spildevandsplan træffe beslutning om at overtage private spildevandsanlæg.

Ved overtagelsen omfattes de berørte ejendomme i området af betalingsvedtægten.

Kloakforsyningen yder godtgørelse for det overtagne spildevandsanlægs værdi, og der opkræves standardtilslutningsbidrag. Efter overtagelsen af anlægget opkræves endvidere vandafledningsbidrag efter vedtægtens regler.

I mangel af enighed afgøres spørgsmål om godtgørelsens størrelse af taksationsmyndigheden.

2. Kloakforsyningens overtagelse af eksisterende private spildevandsanlæg, der på overtagelsestidspunktet er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Kommunalbestyrelsen kan gennem kommunens spildevandsplan træffe beslutning om at overtage private spildevandsanlæg, der på overtagelsestidspunktet er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg.

Ved overtagelsen omfattes de berørte ejendomme i området af betalingsvedtægten.

Kloakforsyningen yder godtgørelse for det overtagne spildevandsanlægs værdi, og der opkræves efter overtagelsen af anlægget vandafledningsbidrag efter vedtægtens regler.

I mangel af enighed afgøres spørgsmål om godtgørelsens størrelse af taksationsmyndigheden.

3. Kloakforsyningens overtagelse af spildevandsanlæg udført som privat byggemodning

Udførelse af privat byggemodning kræver kommunalbestyrelsens tilladelse.

Hvis anlægget forudsættes overtaget af den offentlige kloakforsyning, træffes der, forinden anlægget udføres, aftale om den økonomiske afregning, der skal finde sted ved kommunens overtagelse af anlægget. Der skal herunder træffes aftale om betaling af tilslutningsbidrag og evt. økonomisk godtgørelse for anlæggets værdi.

Efter kommunens overtagelse af spildevandsanlægget betaler de berørte ejendomme vandafledningsbidrag efter vedtægtens almindelige bestemmelser herom.

4. Private spildevandsanlæg, som tilsluttes offentligt spildevandsanlæg

For private spildevandsanlæg, som tilsluttes offentlige spildevandsanlæg, fastsætter kommunalbestyrelsen et tilslutningsbidrag. Bidraget for tilslutning fordeles på de berørte ejendomme.

De af tilslutningen berørte ejendomme betaler efter tilslutning vandafledningsbidrag efter vedtægtens almindelige bestemmelser herom.

F. Udtræden af kloakforsyningen (ophævelse af tilslutningspligten til det offentlige spildevandsanlæg)

1. Tilbagebetaling af et beløb til grundejeren

Hvis kommunalbestyrelsen i kommunens spildevandsplan har udpeget et eller flere oplande, hvor kommunalbestyrelsen er indstillet på at lade ejendommene udtræde af det offentligt kloakerede opland for hele eller dele af det tilledte spildevand, og der er eller kan indgås en aftale om udtræden af kloakforsyningen med grundejere inden for de pågældende oplande, kan kommunalbestyrelsen foretage tilbagebetaling af et beløb ved hel eller delvis udtræden af kloakforsyningen.

Beløbet, der tilbagebetales, kan maksimalt fastsættes til det standardtilslutningsbidrag, der kan opkræves på det tidspunkt, hvor aftalen om udtræden indgås.

- ▶ Hvis en boligejendom/erhvervsjendom alene udtræder for tag – og overfladevand, udgør tilbagebetalingsbeløbet pr. boligenhed/pr. påbegyndt 800 m² [*vælg pct. sats – dog maksimalt 40 pct. – eller et fast kr.-beløb] af det tilslutningsbidrag, der kunne være opkrævet på det tidspunkt, hvor aftalen om ejendommens udtræden indgås.

Hvis en bolig/erhvervsvirksomhed udtræder for alt spildevand, kan kommunalbestyrelsen efter et konkret skøn foretage tilbagebetaling af et beløb maksimalt svarende til det standardtilslutningsbidrag, der kunne være opkrævet på det tidspunkt, hvor aftalen om ejendommens udtræden indgås.

2. Økonomisk kompensation til kloakforsyningen

Hvis kloakforsyningen kan sandsynliggøre, at den har etableret særlige foranstaltninger eller anlæg til behandling af en boligs/erhvervsjendoms spildevand, og at disse foranstaltninger eller anlæg endnu ikke er afskrevet, kan kommunalbestyrelsen, når en ejendom udtræder af den offentlige kloakforsyning, kræve økonomisk kompensation. Den kompensation kommunalbestyrelsen kan kræve, fastsættes efter en konkret vurdering af de endnu ikke afskrevne udgifter til de særlige anlæg eller foranstaltninger.

3. Tidsmæssige begrænsning af tilbud om tilbagebetaling

Når kommunalbestyrelsen i kommunens spildevandsplan har udpeget områder, hvor den er indstillet på at tillade udtræden af kloakforsyningen, kan kommunalbestyrelsen fastsætte en frist for accept af tilbuddet om tilbagebetaling.

G. Genindtræden i kloakforsyningen

En ejendom, der tidligere er udtrådt af offentligt kloakeret opland helt eller delvis, kan ved hel eller delvis genindtræden (generhvervelse af retten til at aflede spildevand til det offentlige spildevandsanlæg) pålignes et tilslutningsbidrag.

Tilslutningsbidraget kan ikke overstige de faktiske udgifter, kloakforsyningen har afholdt i forbindelse med gentilslutningen, og kan maksimalt udgøre det tilslutningsbidrag, der kunne opkræves på gentilslutningstidspunktet. Såfremt ejendommen/virksomheden har fået tilbagebetalt et beløb ved ophævelse af tilslutningspligten, skal det beløb, der opkræves ved gentilslutningen dog som minimum udgøre det tidligere tilbagebetalte beløb.

H. Ledningsbrud

I det omfang vandforsyningsvirksomhederne i tilfælde af brud på ledningen, der tilfører en ejendom vand, træffer afgørelse om at reducere vandforbruget, skal det reducerede bidrag lægges til grund ved beregning af vandafledningsbidraget.

[* Vælg: Selvom en vandforsyningsvirksomhed ikke træffer afgørelse om reduktion af vandforbruget i forbindelse med et ledningsbrud, kan der ske reduktion i vandafledningsbidraget, når der er dokumentation for ledningsbrud samt dokumentation for, at vandet ikke er tilledt kloakken.]

Kapitel 4.

Bidrag til den obligatoriske tømningssordning for bundfældningstanke

[* Der kan eventuelt udformes særskilt betalingsvedtægt for bundfældningstanke, samletanke eller humane affaldsprodukter i forbindelse med regulativerne for de respektive obligatoriske tømningssordninger. Hvis den økonomiske regulering af tømningssordninger medtages i denne betalingsvedtægt, skal kommunen, hvis kommunen har indført én eller flere obligatoriske tømningssordninger, udforme bestemmelser for de enkelte ordninger som anført nedenfor i kapitel 4-6]

For deltagelse i den obligatoriske tømningssordning for bundfældningstanke opkræves følgende bidrag [*vælg f.eks. følgende bidragstyper]:

- ▶ Tømningssbidrag
- ▶ Behandlingsbidrag
- ▶ Administrationsbidrag

Bidrag til tømningssordningen for bundfældningstanke fastsættes på grundlag af budgettet for tømningssordningen for bundfældningstanke det pågældende år. Bidrag til tømningssordningen fremgår af kommunens takstbladet for budgetåret.

Kapitel 5.

Bidrag til den obligatoriske tømningssordning for samletanke

For deltagelse i den obligatoriske tømningssordning for samletanke opkræves følgende bidrag [*vælg f.eks. følgende bidragstyper]:

- ▶ Tømningssbidrag
- ▶ Behandlingsbidrag
- ▶ Administrationsbidrag

Bidrag til tømningssordningen for samletanke fastsættes på grundlag af budgettet for tømningssordningen for samletanke det pågældende år. Bidrag til tømningssordningen fremgår af kommunens takstbladet for budgetåret.

Kapitel 6.

Bidrag til den obligatoriske tømningsordning for humane affaldsprodukter

For deltagelse i den obligatoriske tømningsordning for humane affaldsprodukter opkræves følgende bidrag [*vælg f.eks. følgende bidragstyper]:

- Tømningsbidrag
- Behandlingsbidrag
- Administrationsbidrag

Bidrag til tømningsordningen for humane affaldsprodukter fastsættes på grundlag af budgettet for tømningsordningen for humane affaldsprodukter det pågældende år. Bidrag til tømningsordningen fremgår af kommunens takstblad for budgetåret.

Kapitel 7.

Fælles bestemmelser

Bidrag efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. har, jf. lovens § 10, samme fortrinsret som de på faste ejendomme hvilende kommunale skatter og kan i mangel af rettidig betaling inddrives ved udpanning i den bidragspligtiges ejendom, uden hensyn til, om ejendommen senere måtte have skiftet ejer.

Bidrag, som ikke betales til forfaldstid, tillægges renter efter gældende regler herom.

Kommunalbestyrelsen kan foretage ændringer i bestemmelserne i denne vedtægt i henhold til de i lovgivningen fastsatte regler.

Kapitel 8.

Målerdata

Tilsluttede og tilknyttede brugere af kloakforsyningen har pligt til at medvirke ved aflæsning af vandmålere og til at videregive oplysningerne om vandforbruget (målerdata) til kloakforsyningen.

Hvis en tilsluttet eller tilknyttet bruger ikke ønsker at medvirke ved aflæsning af vandmåleren, kan kloakforsyningen fastsætte et skønnet realistisk forbrug for ejendommen. Det skønnede forbrug må dog ikke for en boligenhed overstige 600 m³ pr. år.

Kapitel 9.

Vedtægtens ikrafttræden

Vedtægten træder i kraft den dd. mm. 200X

Bilag 2

Miljøstyrelsens standardkontrakt ved medlemskab af kloakforsyningen

Kontrakt

I henhold til § 7 a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v.

mellem

kloakforsyningen i XXXX kommune

(herefter: "Kloakforsyningen")

og

ejeren/ejerne, (navn(e))

(herefter: "Ejeren")

af

ejendommen (adresse og matrikel nr.)

(herefter: "ejendommen")

om

Ejerens medlemskab af Kloakforsyningen, der skal forestå udførelse, drift og vedligeholdelse af en spildevandsløsning på ejendommen (herefter "anlægget"), der opfylder kommunens påbud af (dato) om forbedret rensning af spildevandet.

Anlæggets udførelse, drift og vedligeholdelse

§ 1. Kloakforsyningen er forpligtet til at forestå udførelse, drift og vedligeholdelse af anlægget, således at det opfylder kravene til rensning i det af kommunalbestyrelsen i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 4, udstedte påbud.

Udførelse

§ 2. Kloakforsyningen forestår såvel udførelsen af selve anlægget som af eventuelle nødvendige forundersøgelser på ejendommen.

§ 3. Ejeren udfører og vedligeholder for egen regning ledninger frem til renseløsningen, hvis bundfældningstank ikke er nødvendig for ejendommens tilkobling til anlægget. Hvis bundfældningstank er nødvendig for ejendommens tilkobling til anlægget, udfører og vedligeholder Ejeren for egen regning ledninger frem til bundfældningstank/tanke. For egen regning udfører og vedligeholder ejeren endvidere bundfældningstanken/tankene, hvis bundfældning kræves. Hvis anvendelse af pumpe må anses for at være en integreret del af den lokale renseløsning forestår kloakforsyningen etableringen af pumpen, i andre tilfælde forestår Ejeren etableringen af pumpen. Kloakforsyningen udfører selve tilkoblingen til anlægget, såfremt de fornødne ledninger m.v. efter Kloakforsyningens instrukser er lagt senest [* indsæt antal dage] dage efter, at Kloakforsyningen har anmodet Ejeren herom.

Drift

§ 4. Kloakforsyningen forestår anlæggets drift, herunder eftersyn af anlægget og tømning af slam fra anlægget samt fra eventuelle tilhørende bundfældningstank/tanke.

§ 5. Ejeren er forpligtet til at tilse anlægget efter Kloakforsyningens instrukser samt til omgående at anmelde eventuelle driftsforstyrrelser eller skader på anlægget til Kloakforsyningen.

§ 6. Ejeren er endvidere forpligtet til at følge Kloakforsyningens instrukser om anlæggets anvendelse – herunder om tilledning af spildevand m.v. – samt til uden vederlag at levere elektricitet og vand til anlæggets drift.

Vedligeholdelse

§ 7. Kloakforsyningen forestår den almindelige vedligeholdelse af anlægget samt tillige af koblingen mellem anlægget og de af Ejeren lagte ledninger, såfremt denne kobling er udført af Kloakforsyningen efter § 3.

§ 8. Kloakforsyningen er forpligtet til at holde anlægget i lovlig stand i enhver henseende, herunder til at forestå ombygninger m.v., der måtte være nødvendige til opfyldelse af senere påbud vedrørende anlæggets evne til at rense spildevandet.

Ansvarsforhold

§ 9. Kloakforsyningen kan kræve, at ejeren dækker omkostninger til udbedring af skader på anlægget, der er forårsaget ved uagtsomhed eller forsæt fra Ejeren, dennes hustrands eller dennes ansattes side. Herunder skal udgifterne ved driftssvigt forårsaget af Ejeren, dennes hustrands eller dennes ansattes uagtsomme eller forsætlige adfærd afholdes af Ejeren.

§ 10. Spørgsmål om erstatningsansvar i forbindelse med et eventuelt udslip eller anden forurening, der hidrører fra anlægget, afgøres efter dansk rets almindelige regler.

Forsikring

§ 11. Anlægget skal være forsikret mod brand [* valg, jf. bemærkningerne herom i kapitel 10 og hærværk]. Anlægget skal endvidere omfattes af øvrige forsikringer, der er tegnet for ejendommen. Ejeren holder til enhver tid Kloakforsyningen orienteret om, hvilke forsikringer, der er tegnet for ejendommen. Ejeren accepterer, at Kloakforsyningen hos de pågældende forsikringsselskaber får noteret en deklaration om, at anlægget er udført på ejendommen, at forsikringen ikke kan opsiges uden, at Kloakforsyningen får meddelelse herom, at Kloakforsyningen er berettiget til at anmelde skader på anlægget over for selskabet samt at forsikringsbeløb vedrørende skader på anlægget alene kan udbetales til Kloakforsyningen, idet Kloakforsyningen udbedrer skaden i henhold til denne kontrakts bestemmelser. Eventuelle præmieforhøjelser i denne forbindelse er Kloakforsyningen uvedkommende.

Adgangsforhold

§ 12. Ejeren er forpligtet til at lade Kloakforsyningen forestå udførelse, drift og vedligeholdelse i henhold til denne kontrakts bestemmelser, herunder til at give Kloakforsyningen – eller den som Kloakforsyningen måtte antage hertil – adgang til ejendommen i fornødent omfang.

Betaling

§ 13. Ejeren betaler standardtilslutningsbidrag ved denne kontrakts underskrivelse samt vandafledningsbidrag fra anlæggets ibrugtagning svarende til ejendomme, der er tilsluttet til offentligt spildevandsanlæg, jf. de herom til enhver tid gældende regler, p.t. i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. §§ 2-4.

Ejerforhold

§ 14. Anlægget er, så længe det er tilsluttet ejendommens spildevandssystem, en del af ejendommen, jf. tinglysningslovens § 38, og tilhører som sådan den til enhver tid værende ejer af ejendommen. Ejeren kan ikke ved pantsætning, salg eller lignende disponere særskilt over anlægget.

Kontraktens ophør

§ 15. Hvis ejendommen senere kloakeres, således at anlægget mister sin værdi for ejendommen, fjerner Kloakforsyningen vederlagsfrit anlægget fra ejendommen, idet ejendomsretten til anlægget ligeledes vederlagsfrit overgår til Kloakforsyningen. I givet fald ophører denne kontrakt.

Ved fjernelse af anlægget kan Kloakforsyningen dog efterlade nedsvivningsrør og lignende nedgravede dele af anlægget, der kun vanskeligt lader sig fjerne fra ejendommen.

Såfremt anlægget efter Kloakforsyningens skøn kan anvendes i forbindelse med det offentlige kloaksystem, fjernes anlægget ikke, men indgår som led i kloakeringen af ejendommen. Pumper og bundfældningstanke, der tidligere har været drevet og vedligeholdt af Ejeren, men som ved kloakeringen forbliver i funktion, drives og vedligeholdes efter tilslutningen til det offentlige spildevandsanlæg af kloakforsyningen efter lovens almindelige regler herom. Ved overtagelse af pumper m.v. finder lovgivningens almindelige regler om overtagelse af private anlæg anvendelse.

§ 16. Denne kontrakt er, bortset fra den i § 15 beskrevne situation, uopsigelig fra Kloakforsyningens side.

Såfremt hjemmelsgrundlaget for kontraktens indgåelse i § 7 a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. bliver ophævet uden at blive erstattet af tilsvarende bestemmelser andetsteds i lovgivningen, ophører kontrakten ved ophævelseslovens ikrafttrædelse.

Fra Ejeren side kan kontrakten opsiges med 1 års varsel. Ved en sådan opsigelse skal Ejeren til Kloakforsyningen tilbagebetale den del af anlægsudgifterne, der ligger ud over tilslutningsbidraget, og som

på tidspunktet for opsigelsens virkning ikke er afskrevet. Anlægsudgifterne afskrives lineært over 20 år fra anlæggets ibrugtagning.

Tinglysning

§ 17. Denne kontrakt tinglyses af Kloakforsyningen på ejendommen, således at kontrakten får virkning for den til enhver tid værende ejer af ejendommen.

§ 18. Såfremt kontrakten ophører, foranlediger Kloakforsyningen kontrakten aflyst.

den (dato)

den (dato)

Kloakforsyningen

Ejeren

den (dato)

Medejer

Redaktionel note

Vejledningen er offentliggjort af Miljøstyrelsen som Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 3/2001.

Særbidrag

Bekendtgørelse 2015-11-30 nr. 1375

Bekendtgørelse om særbidrag for særligt forurenede spildevand

I medfør af § 2 a, stk. 13, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 633 af 7. juni 2010, som ændret ved lov nr. 902 af 4. juli 2013, fastsættes:

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse fastsætter regler for opgørelse af forureningsindholdet i særligt forure-
net spildevand, for udgifter til særligt forurenede spildevand og for opgørelse, opkrævning og dokumen-
tation af særbidrag samt for spildevandsselskabers administration heraf.

§ 2. Ved særbidrag forstås i denne bekendtgørelse bidrag, der er en ejendomsejers betaling for afled-
ning af særligt forurenede spildevand, som giver anledning til særlige foranstaltninger på et spildevands-
anlæg.

Stk. 2. Ved særlige foranstaltninger forstås i denne bekendtgørelse foranstaltninger i forbindelse
med etablering og drift af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg med henblik på håndte-
ring af særligt forurenede spildevand.

Stk. 3. Ved særligt forurenede spildevand forstås i denne bekendtgørelse for organisk stof, der er
opgjort som COD, total-kvælstof og total fosfor spildevand, der indeholder

- a. mere end 1.600 mg/l organisk stof, der er opgjort som COD,
- b. mere end 100 mg/l total-kvælstof eller
- c. mere end 15 mg/l total-fosfor.

Stk. 4. Ved særligt forurenede spildevand forstås i denne bekendtgørelse for øvrige parametre, som
ikke er nævnt i stk. 3, spildevand, der overskrider forureningsindholdet i forhold til de grænseværdier
eller tilsvarende, der er fastsat af spildevandsforsyningsselskabet.

Opgørelse af forureningsindhold i særligt forurenede spildevand

§ 3. Et spildevandsforsyningsselskab skal fastsætte grænseværdier eller tilsvarende for særligt for-
urenede spildevand for alle parametre, der medfører udgifter til særlige foranstaltninger, dog ikke for
organisk stof, der er opgjort som COD, total-kvælstof og total-fosfor.

§ 4. Et spildevandsforsyningsselskab skal, jf. dog § 5, stk. 2, udarbejde en opgørelse af forureningsindholdet i særligt forurenede spildevand for hver enkelt af de ejendomme, der afleder til spildevandsforsyningsselskabets anlæg, for alle parametre, der medfører udgifter til særlige foranstaltninger. Opgørelsen skal udarbejdes ud fra følgende i den nævnte rækkefølge:

1. Resultater af målinger, der er udført efter afgørelser i henhold til lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af lov om miljøbeskyttelse, og som er til rådighed for spildevandsforsyningsselskabet.
2. Resultater af målinger, der er udført i henhold til aftale med ejendomsejer, forudsat at der ikke er tilstrækkelige resultater i medfør af nr. 1 til rådighed for spildevandsforsyningsselskabet.
3. Resultater af op til seks målinger pr. år, jf. stk. 2, som spildevandsforsyningsselskabet lader et laboratorium udtage i en skelbrønd, som selskabet har adgang til, forudsat at der ikke er tilstrækkelige resultater i medfør af nr. 1 eller 2 til rådighed for spildevandsforsyningsselskabet.
4. Spildevandsforsyningsselskabets tekniske skøn over arten og mængden af afledt særligt forurenede spildevand, herunder på grundlag af en tilladelse meddelt ejendomsejer i henhold til lov om miljøbeskyttelse § 28, stk. 3, eller andre relevante oplysninger, forudsat at der ikke er tilstrækkelige resultater i medfør af nr. 1 - 3 til rådighed for spildevandsforsyningsselskabet.

Stk. 2. Spildevandsforsyningsselskabet skal afpasse antallet af målinger, jf. stk. 1, nr. 3, i forhold til den forventede afledning, herunder i forhold til forventet type og størrelse af forureningsindhold og variation.

Opkrævning af særbidrag

§ 5. Hvis en ejendom afleder særligt forurenede spildevand, som opgjort i henhold til § 4, og dette giver anledning til særlige foranstaltninger i forbindelse med etablering og drift af spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg, skal spildevandsforsyningsselskabet opgøre og opkræve særbidrag, jf. lovens § 2 a, stk. 9, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Et spildevandsforsyningsselskab skal unklade at opgøre forureningsindholdet i det særligt forurenede spildevand, opgøre udgifter og opkræve særbidrag i forhold til en konkret ejendom, såfremt spildevandsforsyningsselskabet i forhold til det konkrete særbidrag har grund til at antage, at udgifterne nævnt i § 6, stk. 1, nr. 4, jf. § 6, stk. 2, og i § 6, stk. 3, vil overstige udgifterne nævnt i § 6, stk. 1, nr. 1 - 3, jf. § 6, stk. 2.

Opgørelse af udgifter til særlige foranstaltninger

§ 6. Et spildevandsforsyningsselskab skal, jf. dog § 5, stk. 2, opgøre de udgifter, som selskabet har afholdt til særlige foranstaltninger, og som kan henføres til håndtering af det forureningsindhold, der er opgjort i henhold til § 4 i forhold til afledning fra den enkelte ejendom. Spildevandsforsyningsselskabet skal opgøre følgende udgifter i overensstemmelse med stk. 2 og eventuelle udgifter omfattet af stk. 3:

1. Driftsudgifter, herunder udgifter til el til returslumpumpning, el til biologisk behandling og el til slambehandling samt udgifter til slanhåndtering og til fældningskemikalier.
2. Regnskabsmæssige afskrivninger på investeringer, herunder afskrivninger vedrørende procestanke, rådnetanke og slamafvanding.
3. Indtægter samt sparede udgifter.
4. Administrationsudgifter, herunder til udgiftsopgørelse og dokumentation.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 1 - 4, nævnte udgifter, indtægter og sparede udgifter skal opgøres samlet for alle anlæg, der modtager særligt forurenede spildevand, og som ejes af spildevandsforsyningsselskabet. Udgifter, indtægter og sparede udgifter, jf. stk. 1, nr. 1 - 4, til særlige anlæg skal dog opgøres separat for hvert enkelt af sådanne anlæg.

Stk. 3. Et spildevandsforsyningsselskab skal opgøre udgifter vedrørende gennemførelse af prøver afholdt i medfør af § 4, stk. 1, nr. 3.

Stk. 4. Et spildevandsforsyningsselskab skal på baggrund af en opgørelse af selskabets samlede udgifter vedrørende det særligt forurenede spildevand i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 1, nr. 1 - 4, og i overensstemmelse med stk. 2 opgøre priser for organisk stof, der er opgjort som enten COD eller BI5, for total-kvælstof og for total-fosfor.

Dokumentation

§ 7. Samtidigt med endelig opkrævning af særbidrag, jf. § 5, til ejeren af en ejendom skal et spildevandsforsyningsselskab i relation til den konkrete afregningsperiode fremsende oplysning om

1. spildevandsforsyningsselskabets fastsatte grænseværdier eller tilsvarende, jf. § 3, for det opgjorte forureningsindhold i det særligt forurenede spildevand,
2. spildevandsforsyningsselskabets opgørelse af forureningsindholdet i det særligt forurenede spildevand der er afledt, jf. § 4, herunder oplysning om på hvilken måde spildevandsforsyningsselskabet har foretaget opgørelsen,
3. spildevandsforsyningsselskabets opgørelse af udgifter, indtægter og sparede udgifter, jf. § 6, stk. 1, og § 6, stk. 3,
4. enhedspriser for salg af for eksempel el og varme samt for sparede udgifter til for eksempel køb af kulstof, jf. § 6, stk. 1, nr. 3, og
5. priser for organisk stof, total-kvælstof og total-fosfor, jf. § 6, stk. 4.

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1120 af 15. oktober 2014 om særbidrag for særligt forurenede spildevand ophæves, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Beregning af særbidrag m.v. for 2015 foretages efter de hidtil gældende regler.

Kapitel 4

Vandforsyningsloven (drikkevandsselskaber)

Lov 2018-02-22 nr. 118

Lov om vandforsyning m.v.¹

Kapitel 1. Lovens formål m.v.

§ 1. Loven har til formål at sikre

1. at udnyttelsen og den dertil knyttede beskyttelse af vandforekomster sker efter en samlet planlægning og efter en samlet vurdering af de hensyn, der er nævnt i § 2,
2. en samordning af den eksisterende vandforsyning med henblik på en hensigtsmæssig anvendelse af vandforekomsterne,
3. en planmæssig udbygning og drift af en tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning, og
4. kvalitetskrav til drikkevand til beskyttelse af menneskers sundhed.

§ 1 a. Loven har til formål at sikre hensynet til princippet om omkostningsdækning, herunder miljømæssige og ressourcerelaterede omkostninger, og prissætning med tilskyndelsesvirkning samt genomsigtighed for vandforbrugerne. Derudover tages der hensyn til, at de forskellige vandanvendelsessektorer yder et passende bidrag, og til princippet om, at forurener betaler.

§ 2. Ved administrationen af loven skal der lægges vægt på vandforekomsternes omfang, på befolkningens og erhvervslivets behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning, på miljøbeskyttelse og naturbeskyttelse, herunder bevarelse af omgivelsernes kvalitet, og på anvendelse af råstofforekomster.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter med henblik på opfyldelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger på naturbeskyttelsesområdet regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår

1. tilladelser eller dispensationer kan meddeles efter §§ 18, 20, 21, 25-27 og 69, stk. 2,
2. påbud kan meddeles efter § 36,
3. indsatsplaner administreres efter § 13 og
4. regler om indretningen, placeringen og vedligeholdelsen af vandindvindingsanlæg, om forsyningsanlæg og om vandindlæg udarbejdes efter § 56.

§ 3. Ved grundvand forstås i denne lov vand, som gennem brønde, boreriger eller kildevæld indvindes eller kan indvindes fra undergrunden.

Stk. 2. Ved overfladevand forstås vand i vandløb, herunder søer, damme, kanaler, rørlagte vandløb og drænledninger.

Stk. 3. Ved almene vandforsyninger forstås den person eller juridiske enhed, der ejer et eller flere vandforsyningsanlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme hver.

Kapitel 2. Almindelige bestemmelser

§ 4. Såfremt en sag, der efter loven henhører under en kommunalbestyrelse, berører vandforsyningsforholdene i en anden kommune, skal der forhandles mellem kommunalbestyrelserne. Opnås der her efter ikke enighed mellem de to kommunalbestyrelser, afgøres sagen af miljø- og fødevareministeren eller energi, forsynings- og klimaministeren.

§ 5. Miljø- og fødevareministeren eller energi-, forsynings- og klimaministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelser ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

§ 6. Miljø- og fødevareministeren kan efter forhandling med KL (Kommunernes Landsforening) fastsætte regler om, i hvilket omfang de beføjelser, der efter kapitel 6 og 8 er henlagt til ministeren, kan udøves af kommunalbestyrelsen, når der foreligger vandforsyningsplaner vedtaget efter § 14.

§ 7. Miljø- og fødevareministeren eller energi-, forsynings- og klimaministeren kan i konkrete sager af vidtrækkende betydning bestemme, at en afgørelse skal træffes af ministeren i stedet for af kommunalbestyrelsen.

§ 8. Miljø- og fødevareministeren eller energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsernes behandling af sager efter loven, herunder om de oplysninger, som ansøgninger skal indeholde, og om de vilkår, som tilladelser skal indeholde. Miljø- og fødevareministeren eller energi-, forsynings- og klimaministeren kan endvidere fastsætte regler om, at myndigheder, grundejere og brugere skal inddrages i sagernes behandling, herunder fastsætte regler om, at offentliggørelse eller offentlig annoncering kan ske udelukkende digitalt.

§ 8 a. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om myndigheders pligt til digital registrering af oplysninger af betydning for ejendomshandler og om videregivelse og offentliggørelse af sådanne oplysninger.

§ 9. Erstatningssager, som efter loven henhører under taksationsmyndighederne, behandles af de taksationskommissioner og overtaksationskommissioner, der er nedsat i henhold til §§ 105 og 106 i lov om offentlige veje.

Stk. 2. Sagen indbringes for taksationskommissionen af den erstatningssøgende. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne gælder § 123 i lov om offentlige veje.

Stk. 3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på sager om fastsættelse af ekspropriationserstatning efter § 40 eller af erstatning efter § 32 eller § 39.

Kapitel 3. Planlægning

§ 10. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler, hvorved der udpeges drikkevandsforekomster for hvert vandområdedistrikt.

Stk. 2. Som drikkevandsforekomster skal udpeges

1. forekomster af vand, der anvendes til indvinding af drikkevand, og som gennemsnitligt frembringer mere end 10 m³ om dagen eller leverer vand til mere end 50 personer, og
2. de forekomster af vand, som det er hensigten at anvende hertil.

§ 11. Miljø- og fødevareministeren kortlægger

1. områder med særlige drikkevandsinteresser og
2. indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områderne nævnt i nr. 1.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåde i forbindelse med kortlægningen, jf. stk. 1, herunder om inddragelse af andre myndigheder og almene vandforsyningsanlæg.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelser og almene vandforsyningsanlæg skal bidrage med oplysninger til brug for kortlægning efter stk. 1.

§ 11 a. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler, hvorved der udpeges

1. områder med drikkevandsinteresser,
2. områder med særlige drikkevandsinteresser,
3. indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områderne nævnt i nr. 2,
4. delområder inden for de områder, der er nævnt i nr. 2 og 3, og som er særlig følsomme over for en eller flere typer af forurening (følsomme indvindingsområder), med angivelse af, hvilken eller hvilke typer af forurening de anses for følsomme over for,
5. delområder inden for de følsomme indvindingsområder, jf. nr. 4, på baggrund af en vurdering af arealanvendelsen, forureningstrusler og den naturlige beskyttelse af vandressourcerne, hvor en særlig indsats til beskyttelse af vandressourcerne er nødvendig til sikring af drikkevandsinteresserne (indsatsområder), og
6. boringsnære beskyttelsesområder til boringer, der indvinder grundvand til almene vandforsyninger.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler for myndigheders administration i de udpegede områder.

§ 11 b. Til dækning af Miljø- og Fødevareministeriets udgifter forbundet med den kortlægning og udpegning, der er nævnt i § 11 og § 11 a, stk. 1, nr. 1-5, og kommunernes udgifter til et koordinationsforum, jf. § 12, og udarbejdelse af indsatsplaner, jf. § 13, samt udarbejdelse af indsatsplaner for andre områder end udpegede indsatsområder, jf. § 13 a, inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser opkræves et bidrag pr. m³ afgiftspligtigt vand efter § 3, stk. 2, i lov om afgift af ledningsført vand.

§ 11 c. Miljø- og fødevareministeren foretager offentlig annoncering af udkast til regler, hvorved der sker udpegninger, jf. § 10 og § 11 a. Offentlig annoncering kan ske udelukkende digitalt. Ministeren fastsætter en frist på mindst 8 uger for fremsættelse af indsigelser.

Stk. 2. Udkast til regler fastsat med hjemmel i § 10 og § 11 a, stk. 1, skal endvidere ledsages af eventuelle miljørapporter udarbejdet efter reglerne i lov om miljøvurdering af planer og programmer.

§ 12. Til at bistå sig ved udarbejdelsen af indsatsplaner, jf. § 13, opretter kommunalbestyrelsen et koordinationsforum bestående af repræsentanter for vandforsyningerne i kommunen, andre berørte myndigheder, jordbruget, industrien og eventuelle andre relevante parter i kommunen.

Stk. 2. Såfremt en indsatsplan udarbejdes i samarbejde med andre kommunalbestyrelser, skal koordinationsforumet omfatte de involverede kommunalbestyrelser.

§ 13. For hvert af de udpegede indsatsområder, jf. § 11 a, stk. 1, nr. 5, skal kommunalbestyrelsen vedtage en indsatsplan.

Stk. 2. Indsatsplanen skal udarbejdes på baggrund af en nærmere kortlægning af arealanvendelse, forureningstrusler og naturlig beskyttelse af de pågældende vandressourcer.

Stk. 3. Indsatsplanen skal indeholde en detaljeret opgørelse over behovet for beskyttelse samt retningslinjer og tidsplan for myndighedernes indsats til opnåelse af denne beskyttelse.

§ 13 a. En kommunalbestyrelse kan vedtage en indsatsplan for et område, hvis udpegningen efter § 11 a, stk. 1, nr. 5, er utilstrækkelig til at sikre kommunens vandforsyningsinteresser, jf. dog § 13 b, stk. 2. Bestemmelserne i § 13, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. En indsatsplan efter stk. 1 må ikke stride mod regler fastsat i medfør af lov om vandplanlægning, vandforsyningsplanen eller indsatsplaner vedtaget efter § 13.

§ 13 b. Kommunalbestyrelsen skal inddrage alle berørte parter i forbindelse med udarbejdelsen af en indsatsplan efter §§ 13 eller 13 a.

Stk. 2. En indsatsplan udarbejdet af en kommunalbestyrelse efter § 13 eller § 13 a kan ikke vedtages endeligt, hvis berørte kommunalbestyrelser har modsat sig dette skriftligt over for kommunalbestyrelsen inden 12 uger efter, at de berørte kommunalbestyrelser har modtaget det færdige udkast til planen. Forslaget kan herefter først vedtages, når der er opnået enighed mellem parterne om de nødvendige ændringer.

Stk. 3. En indsigelse efter stk. 2 skal være begrundet.

Stk. 4. Såfremt der ikke kan opnås enighed blandt de berørte kommunalbestyrelser om den nærmere udformning af indsatsplanen for kommunen, skal regionsrådet efter anmodning indkalde til mægling.

Stk. 5. Såfremt der ikke kan opnås enighed, skal regionsrådet forelægge sagen for miljø- og fødevareministeren, som herefter træffer afgørelse.

Stk. 6. Når en indsatsplan efter § 13 eller § 13 a er vedtaget, skal de berørte grundejere og andre berørte parter have skriftlig, individuel underretning herom og om indholdet af planen.

§ 13 c. Kommunalbestyrelsen lægger ved afgørelse af sager de retningslinjer til grund, der er givet i en indsatsplan vedtaget efter § 13.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen gennemfører indsatsplaner, som den har vedtaget efter § 13 og § 13 a.

§ 13 d. En kommunalbestyrelse eller en almen vandforsyning kan for at gennemføre en indsatsplan vedtaget efter § 13 eller § 13 a indgå aftale med ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over en ejendom om dyrkningspraksis eller andre restriktioner i arealanvendelsen eller indgå aftale om salg af hele eller dele af ejendommen til kommunen eller den almene vandforsyning. Efter høring af den almene vandforsyning kan det i en aftale indgået af kommunalbestyrelsen bestemmes, at den almene vandforsyning helt eller delvis skal betale det beløb, der ifølge aftalen tilkommer ejeren af eller indehaveren af andre rettigheder over ejendommen under forudsætning af, at den almene vandforsyning har fordel af aftalen.

Stk. 2. En almen vandforsyning skal, inden der indgås aftale efter stk. 1, meddele indholdet af den påtænkte aftale til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen påser, at aftalen ikke strider mod regler fastsat i medfør af lov om vandplanlægning eller indsatsplaner vedtaget efter § 13 eller vil vanskeliggøre gennemførelsen af disse planer. Fremsætter kommunalbestyrelsen inden en frist af 2 uger indsigelse mod aftalen, kan denne ikke indgås.

Stk. 3. Aftaler efter stk. 1 kan tinglyses med prioritet forud for alle rettigheder i ejendommen. § 119 i lov om offentlige veje finder anvendelse med hensyn til udbetalingen af det aftalte beløb.

§ 14. Kommunalbestyrelsen udarbejder planer for, hvorledes vandforsyningen skal tilrettelægges, herunder hvilke almene vandforsyninger forsyningen skal bygge på og hvilke forsyningsområder de enkelte almene vandforsyninger skal have. En vandforsyningsplan kan helt eller delvis udarbejdes i samarbejde med andre kommuner.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan udarbejde delplaner samt ændringer og tillæg til planerne.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde delplaner samt ændringer og tillæg til planer.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte en frist for kommunalbestyrelsens udarbejdelse af planer efter stk. 1 samt for kommunalbestyrelsens udarbejdelse af delplaner og ændringer og tillæg til planer efter stk. 3.

§ 14 a. En vandforsyningsplan må ikke stride mod regler udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, kommuneplanlægning, forudsætninger fastsat efter § 16, stk. 2, eller en indsatsplan efter § 13.

Stk. 2. Almene vandforsyninger må ikke anlægge vandledninger i strid med vandforsyningsplaner.

§ 14 b. Kommunalbestyrelsen drøfter årligt forsyningsforholdene med alle almene vandforsyninger i kommunen.

§ 15. Miljø- og fødevareministeren kan udarbejde landsplaner for vandforsyning, som skal lægges til grund ved behandling af sager efter denne lov.

Stk. 2. Ministeren kan bestemme, at kortlægning og planlægning skal foretages af flere kommunalbestyrelser i fællesskab.

§ 16. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af planlægningen efter § 14 samt om grundlaget for og indholdet af indsatsplaner efter §§ 13 og 13 a.

Stk. 2. Ministeren kan bestemme og fastsætte regler om, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægning efter § 14. Sådanne forudsætninger skal lægges til grund ved administrationen af denne lov.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om tidsfrister og procedure i forbindelse med tilvejebringelse af planlægning efter § 14 samt om revision af planlægningen. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om tidsfrister og procedure i forbindelse med tilvejebringelse og iværksættelse af indsatsplaner efter §§ 13 og 13 a, herunder om inddragelse af det i § 12 nævnte koordinationsforum. Miljø- og fødevareministeren kan herunder fastsætte regler om, at offentliggørelse af forslag til indsatsplaner efter §§ 13 og 13 a og offentlig annoncering af planlægning efter § 14 samt revision af planlægningen kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 4. Opstår der uenighed om fordelingen af udgifter ved kommunalbestyrelsens planlægningsvirksomhed, afgøres spørgsmålet af ministeren.

§ 17. (Ophævet).

Kapitel 4. Vandindvinding og vandindvindingsanlæg

§ 18. Grundvand og overfladevand må ikke indvindes uden tilladelse.

Stk. 2. Enhver grundejer, hvis ejendom er beliggende uden for en almen vandforsynings naturlige forsyningsområde, er, medmindre der må antages at være nærliggende fare for, at vandet ikke vil opfylde de fastsatte krav til kvaliteten af drikkevand eller i øvrigt vil blive sundhedsfarligt, berettiget til at indvinde grundvand på egen grund til brug i husholdning, jf. dog § 29.

Stk. 3. Endvidere kan bredejere uden tilladelse indvinde overfladevand til kreaturvanding.

§ 19. (Ophævet).

§ 20. Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til vandindvinding, herunder:

1. Anlæg med en årlig indvinding af grundvand på højst 3.000 m³, der ikke anvendes til vanding af landbrugsafgrøder.
2. Vandforsyningsanlæg for mindre bebyggelser på landet, for så vidt anlægget kan forsyne hele bebyggelsen og indvindingen af grundvand højst udgør 6.000 m³ årligt.

Stk. 2. Tilladelse til anlæg omfattet af stk. 1, nr. 1, og som højst forsyner 4 husstande med vand til brug i husholdning og almindeligt landbrug, kan kun nægtes, hvis det er praktisk muligt at skaffe ejendommen eller ejendommene en anden hensigtsmæssig vandforsyning på økonomisk rimelige vilkår, eller hvis der må antages at være nærliggende fare for, at kvaliteten af vandet i den ønskede vandforsyning ikke vil opfylde de fastsatte krav til kvaliteten af drikkevand eller i øvrigt vil blive sundhedsfarlig.

§ 21. Vandindvindingsanlæg må ikke etableres eller på væsentlig måde udbedres eller ændres, før kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse hertil.

Stk. 2. En brønd eller boring kan dog uden tilladelse etableres inden for en afstand af 5 m fra det hidtidige indvindingssted samt udbedres eller ændres, når dette er nødvendigt for at opretholde en eksisterende vandforsyning. Anmeldelse herom skal indgives til kommunalbestyrelsen inden arbejdet påbegyndes.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 kan kommunalbestyrelsen bestemme, at etablering, udbedring eller ændring af en brønd eller boring kun må ske, når der er meddelt tilladelse hertil efter stk. 1.

§ 22. Tilladelser til vandindvinding meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 30 år, jf. dog 2. og 3. pkt. Tilladelser til indvinding af vand til vanding af landbrugsafgrøder kan med hensyn til grundvand gives for et tidsrum af højst 15 år og med hensyn til overfladevand for et tidsrum af højst 10 år. Tilladelser til indvinding af vand til dambrug kan gives for et tidsrum af højst 10 år.

Stk. 2. Når en vandindvindingsstilladelse bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, skal en ny tilladelse meddeles i det omfang, der fortsat er behov for vandindvinding, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. §§ 1 og 2, er til hinder herfor.

Stk. 3. En tilladelse skal angive indvindingens mængde og formål og fastlægge omfanget af de undersøgelser og målinger, anlæggets ejer skal foretage for at skaffe grundlag for bedømmelsen af eventuelle skader på omgivelserne som følge af ændringer af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

Stk. 4. En tilladelse efter § 20 til indvinding af grundvand skal angive en tilladelig vandspejlssænkning eller eventuelt en tilladelig vandmængde pr. time. For indvinding af overfladevand fastsættes en tilladelig vandmængde pr. time, og tilladelsen kan indeholde oplysning om den minimumsvandføring eller minimumsvandstand, som kommunalbestyrelsen kan kræve opretholdt. Ved tilladelser til indvinding af overfladevand til dambrug skal der altid opretholdes en vandføring på mindst halvdelen af medianminimumsvandføringen i vandløbet.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse for anlæg omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1.

Stk. 6. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om frister for indgivelse af ansøgning om fornyelse af en tilladelse til vandindvinding.

§ 23. Ejeren af et vandindvindingsanlæg er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden under prøveboringer og prøvepumpninger og under anlæggets udførelse og drift, jf. dog stk. 3. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for.

Stk. 2. Ejeren af et vandindvindingsanlæg er endvidere erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets udførelse og drift, medmindre andet følger af andre retsregler, jf. dog stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse for vandindvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne. Taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer betales forlods af kommunalbestyrelsen.

Kapitel 4 a.

Kommunernes indberetning af oplysninger til Jupiterdatabasen

§ 24. (Ophævet).

§ 24 a. (Ophævet).

§ 24 b. (Ophævet).

§ 24 c. (Ophævet).

§ 24 d. Kommunalbestyrelsen indberetter hvert år til databasen for grundvands-, drikkevands-, råstof-, miljø- og geotekniske data, Jupiterdatabasen, oplysninger om

1. vandindvindingsanlæg, hvortil der senest den 1. januar det pågældende år er meddelt tilladelse efter § 20, og den årlige tilladte indvindingsmængde,
2. vandindvindingsanlæg omfattet af § 20, som efter § 86 ikke kræver tilladelse, og den gennemsnitlige indvindingsmængde for årene 2004-2008,
3. vandindvindingsformålet med anlægget (virksomhedstype),
4. ejerens CVR- eller CPR-nummer og navn og adresse og
5. øvrige oplysninger fastsat efter stk. 3.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen indberetter senest den 15. januar de i stk. 1 nævnte oplysninger.

Stk. 3. Miljø- og fødevarerministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte regler om indberetningens nærmere indhold, herunder hvilke oplysninger der skal indberettes. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at indberetning skal ske i et særligt format, herunder at indberetning skal ske elektronisk, og om andre tekniske krav og dispensation fra disse.

§ 24 e. (Ophævet).

§ 24 f. (Ophævet).

§ 24 g. (Ophævet).

§ 24 h. (Ophævet).

§ 24 i. (Ophævet).

§ 24 j. (Ophævet).

Kapitel 5.

Anden indvinding og bortledning af vand

§ 25. Indvinding af vand til drikkevandsforsyning gennem afsaltning af havvand og levering af drikkevand fra udlandet må ikke ske uden tilladelse fra miljø- og fødevarerministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om indvinding af havvand til andre formål.

Stk. 3. Levering af grundvand og overfladevand til udlandet må ikke ske uden tilladelse fra ministeren.

§ 26. Ved bygge- og anlægsarbejder, gravning af ler, grus, brunkul, kridt m.v. må bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden ikke ske uden tilladelse. Tilladelsen meddeles af kommunalbestyrelsen, jf. dog § 27.

Stk. 2. Tilladelse til bortledning er dog ikke nødvendig, når bortledningen må antages at blive af højst 2 års varighed, når bortledningen hvert af disse år må antages højst at omfatte 100.000 m³ grundvand, og når der endvidere ikke inden for 300 m fra bortledningsanlægget findes anlæg til indvinding af grundvand, der efter deres art er omfattet af § 20, bortset fra indvindinger omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2. Bortledning kan endvidere foretages uden tilladelse, når der opstår mulighed for skade på bestående vej- og jernbaneanlæg.

Stk. 3. En tilladelse kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

Stk. 4. Sænkning af grundvandsstanden, der foretages i dyrkningsøjemed efter vandløbslovens regler, omfattes ikke af stk. 1-3.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1-3 medfører ingen ændringer i de beføjelser, der i byggelovgivningen er tillagt bygningsmyndighederne.

§ 27. Bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden, der foretages i forbindelse med statslige bygge- og anlægsarbejder, må kun ske efter forudgående forhandling med kommunalbestyrelsen, jf. dog § 26, stk. 2. Opstår der mellem den statslige anlægsmyndighed og kommunalbestyrelsen uenighed om, hvilke foranstaltninger der skal foretages af hensyn til vandforsyningsforholdene, afgøres spørgsmålet af miljø- og fødevarerministeren.

§ 28. Den, for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, er erstatningspligtig for skade, som voldes i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt skaden kan tilregnes den skadelidte selv eller er en følge af særlige forhold på skadelidtes ejendom, som skadelidte findes at burde bære risikoen for.

Stk. 2. I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndighederne. Taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer betales forlods af tilladelsesmyndigheden efter §§ 25-27.

Stk. 3. For anlæg, der omfattes af § 26, stk. 4, afgøres erstatningsspørgsmålet efter vandløbslovens regler.

Kapitel 6. Ændring i og bortfald af retten til vandindvinding

§ 29. Kommunalbestyrelsen kan for områder, hvor vandforsyningen ud fra en samlet vurdering ikke findes tilfredsstillende, udarbejde planer for og overslag over udgifterne ved oprettelse af en almen vandforsyning og etablering af de enkelte vandforsyningsanlæg.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren afgør herefter, om den almene vandforsyning skal gennemføres, i hvilket omfang bestående og fremtidig vandforsyning inden for området skal ske fra den almene vandforsyning, på hvilke vilkår tilslutning til den almene vandforsyning skal ske, og om den almene vandforsyning skal gennemføres som kommunalt ejet almen vandforsyning eller som andelselskab eller interessentskab.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at en eller flere ejendomme skal tilsluttes en bestående almen vandforsyning, hvis tilslutningen findes ønskelig ud fra en samlet vurdering af forholdene i et område eller ud fra den enkelte ejendoms forhold. Er taksterne for bidrag til vandforsyningen fastsat eller godkendt af kommunalbestyrelsen i medfør af § 53, stk. 1, skal betaling til vandforsyningen ske på grundlag af disse takster, medmindre kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger særlige forhold, som gør, at taksterne ikke med rimelighed kan anvendes.

Stk. 4. Miljø- og fødevarerministeren kan på eget initiativ rejse spørgsmål om gennemførelsen af fælles vandforsyning som nævnt i stk. 2 og kan i den forbindelse pålægge kommunalbestyrelsen af udarbejde planer og overslag.

§ 30. Grundejere, der efter § 29 må ophøre med benyttelsen af egen vandforsyningsboring, har krav på erstatning for udgifterne ved tilslutningen til den almene vandforsyning. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde under hensyn til anlæggets alder, eller hvis ejendommens hidtidige vandforsynings- og spildevandsforhold ikke var lovlige eller kvalitetsmæssigt tilfredsstillende. Erstatningen kan afkortes med den forøgelse i værdi, som tilslutningen til den almene vandforsyning måtte tilføre ejendommen.

Stk. 2. I mangel af enighed afgør taksationsmyndighederne, i hvilket omfang der skal betales erstatning, og i hvilket omfang erstatningen skal betales henholdsvis af kommunen og af de interesserede grundejere. Taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer betales forlods af kommunalbestyrelsen.

§ 31. Såfremt en almen vandforsyning som nævnt i § 29 gennemføres, fordi det må forventes, at driften af et vandindvindingsanlæg eller en virksomhed helt eller delvis vil gribe ind i grundvandsforholdene for en bebyggelse, skal ejeren af vandindvindingsanlægget og virksomheden betale erstatning i form af tilskud til oprettelsen af den almene vandforsyning.

Stk. 2. I mangel af enighed afgør taksationsmyndighederne, i hvilket omfang der skal betales tilskud. Taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer betales forlods af kommunalbestyrelsen.

§ 32. Miljø- og fødevareministeren kan helt eller delvis tilbagekalde indvindingstilladelsen til en almen vandforsyningsanlæg, når det er nødvendigt, at forsyningen helt eller delvis overtages af en anden almen vandforsyning for at sikre en tilstrækkelig forsyning til forbrugerne. Ministeren træffer bestemmelse om den fremtidige vandforsyning af de pågældende forbrugere, herunder om vilkårene for forsyningen. Bestemmelsen i § 29, stk. 3, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse. Den almene vandforsyning, hvis indvindingstilladelse tilbagekaldes, kan forlange, at det gøres til et vilkår for tilbagekaldelsen, at den overtagende almene vandforsyning også overtager vandforsyningsanlægget med grund og ledningsnet efter § 37 i det omfang, den almene vandforsyning, der ejer dette anlæg, ikke fremtidigt kan udnytte de pågældende værdier på hensigtsmæssig måde.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan helt eller delvis tilbagekalde indvindingstilladelsen til et vandforsyningsanlæg, når tilbagekaldelsen skønnes nødvendig for at imødekomme en ny ansøgning om indvindingstilladelse fra en almen vandforsyning, der skønnes at have væsentlig større betydning for en hensigtsmæssig vandforsyning end det anlæg, hvis tilladelse der gøres indgreb i. Tilbagekaldelsen kan betinges af, at der skaffes vandforsyningen tilladelse til vandindvinding andetsteds, eller at en almen vandforsyning leverer vand. Vedrører den nye ansøgning indvinding af overfladevand, kan miljø- og fødevareministeren på samme måde gøre indgreb i andre rettigheder til benyttelse af overfladevand, for så vidt rettighederne ikke hviler på særlig adkomst.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan helt eller delvis tilbagekalde indvindingstilladelser, når væsentlige samfundsmæssige hensyn, jf. § 2, gør det nødvendigt, at indvindingstilladelser i et område ikke udnyttes eller kun udnyttes i begrænset omfang.

Stk. 4. Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal betales erstatning i anledning af ændringen eller tilbagekaldelsen, afgøres af taksationsmyndighederne.

§ 33. Sker der væsentlig ændring i formålet med en vandindvinding, skal indehaveren af tilladelsen indbringe spørgsmålet om fortsat vandindvinding for kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. En tilladelse til vandindvinding kan også udnyttes af fremtidige ejere af vedkommende ejendom, når formålet med vandindvindingen ikke ændres væsentligt. Overdragelse af en vandindvindingstilladelse, der tjener til almen vandforsyning, kræver dog ny tilladelse, medmindre overdragelse sker til en anden almen vandforsyning.

§ 34. En tilladelse til vandindvinding kan ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, eller hvis vilkårene for tilladelsen tilsidesættes.

§ 35. En tilladelse til vandindvinding kan tilbagekaldes uden erstatning, når indvinding ikke er sket inden for et sammenhængende tidsrum af 5 år.

§ 36. Medfører bortfaldet af en tilladelse til indvinding, at en vandforsyningsbrønd eller -boring bliver overflødig, eller har ejendommen samtidig en anden vandforsyning, som i det væsentlige kan erstatte forsyningen fra brønden eller boringen, kan kommunalbestyrelsen påbyde, at brønden tilkastes eller boringen lukkes. Miljø- og fødevareministeren kan give regler om fremgangsmåden ved tilkastning og lukning.

Kapitel 7. Ekspropriation og aftaler om fast ejendom

§ 37. Til fordel for en almen vandforsyning kan der, når almenvellet kræver det, og når der er givet tilladelse til anlægget, ved ekspropriation

1. erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til arealer eller bygninger, samt tilhører hertil,
2. endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejernes rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over faste ejendomme, herunder til at udføre prøveboringer og prøvepumpninger,
3. endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over faste ejendomme,
4. endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i eller foretages ophævelse af rettigheder til benyttelse af overfladevand, når benyttelsen hviler på særlig adkomst.

Stk. 2. Ved ekspropriation efter stk. 1, nr. 1, bortfalder alle rettigheder over det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde. Ved ekspropriation efter stk. 1, nr. 2, skal rettigheder over fast ejendom, der stiftes ved ekspropriationen, respekteres af indehaveren af alle rettigheder over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

§ 38. Til fordel for en ikkealmen vandforsyning kan der, når almenvellet kræver det, og der er givet tilladelse til anlægget, ved ekspropriation pålægges faste ejendomme rådighedsindskrænkninger med henblik på ledningsføring. Bestemmelsen i § 37, stk. 2, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 39. Staten og kommunerne kan på fremmed grund lade foretage alle opmålinger, nivellementer, pejlinger og andre tekniske forarbejder og undersøgelser, som er nødvendige for udarbejdelsen af planer for vandforsyningsanlæg eller for beskyttelsen af vandet mod forurening. Bestemmelsen omfatter dog ikke boring efter vand.

Stk. 2. Samme ret tilkommer efter fornøden sikkerhedsstillelse og efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen almene vandforsyninger.

Stk. 3. Mindst to uger forud skal der gives skriftlig meddelelse til ejere og brugere af vedkommende ejendom eller, hvis dette ikke er muligt, ske offentliggørelse i et eller flere af de lokale blade.

Stk. 4. De skader og ulemper, der forvoldes ved foranstaltningerne, skal erstattes, eventuelt i forbindelse med en efterfølgende ekspropriation. I mangel af enighed fastsættes erstatningen af taksationsmyndighederne.

§ 40. Beslutningen om ekspropriation træffes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at beslutning om ekspropriation træffes af miljø- og fødevareministeren efter forhandling med de berørte kommunalbestyrelser.

Stk. 3. Lov om offentlige veje §§ 100-102 finder tilsvarende anvendelse.

§ 41. Skal der til fordel for samme vandforsyning samtidig ske ekspropriation i flere kommuner, kan miljø- og fødevareministeren bestemme, at ekspropriationen skal ske efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

§ 42. Taksationsmyndighederne efter §§ 105 og 106 i lov om offentlige veje fastsætter erstatning for ekspropriation efter § 40 samt erstatning efter §§ 32 og 39.

Stk. 2. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne og om erstatningens fastsættelse og udbetaling finder bestemmelserne i §§ 103, 104 og 107-122 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

§ 43. Træffes der i stedet for ekspropriation en aftale om erhvervelse af ret over fast ejendom, kan aftalen tinglyses på vedkommende ejendom med prioritet forud for alle rettigheder i ejendommen.

Stk. 2. Med hensyn til udbetalingen af det aftalte beløb finder § 119 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

§ 44. Miljø- og fødevareministeren, henholdsvis justitsministeren, kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved matrikulære, henholdsvis tinglysningsmæssige, berigtigelser, der foranlediges af ekspropriationer, der er omfattet af denne lov eller af aftaler efter § 43.

Kapitel 8. Forsyningspligt m.v.

§ 45. Almene vandforsyninger er forpligtet til på rimelige vilkår at overtage forsyningen af samtlige ejendomme inden for anlæggenes naturlige forsyningsområde. Miljø- og fødevareministeren kan pålægge ikkealmene vandforsyninger, der allerede forsyner flere ejendomme, at forsyne yderligere ejendomme inden for samme bebyggelse.

Stk. 2. Uoverensstemmelser om omfanget af og vilkårene for forsyningspligten, jf. stk. 1, afgøres af miljø- og fødevareministeren. Bestemmelsen i § 29, stk. 3, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til den planmæssige udbygning af vandforsyningen og en hensigtsmæssig anvendelse af de eksisterende vandforekomster, kan miljø- og fødevareministeren foretage ændringer i eller sammenlægning af forsyningsområder for almene vandforsyninger.

Stk. 4. Med henblik på at sikre en tilstrækkelig forsyning i kommunen kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde pålægge en almen vandforsyning at forsyne et område, der ligger uden for det naturlige forsyningsområde. Bestemmelsen i § 29, stk. 3, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 46. Miljø- og fødevareministeren kan, hvis det skønnes nødvendigt, pålægge en almen vandforsyning, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, leveringspligt til bestemte områder.

Stk. 2. Ved et pålæg til en almen vandforsyning om levering til områder uden for det forsyningsområde, som den almene vandforsyning er tillagt i vandforsyningsplanen, skal den leverende almene vandforsyning i økonomisk henseende holdes skadesløs i alle forhold vedrørende leveringspligten, herunder for alle udgifter ved anskaffelse af de anlæg m.v., der er nødvendige for leveringen, og udgifterne i øvrigt ved fremskaffelse og leveringen af vandet, jf. § 52 a.

Stk. 3. Opstår der uenighed om leveringsprisen i forbindelse med levering af vand fra en almen vandforsyning til en anden almen vandforsyning, som begge er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, afgøres spørgsmålet af miljø- og fødevareministeren.

§ 46 a. Miljø- og fødevareministeren kan pålægge en almen vandforsyning, der er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, midlertidigt at overtage driften af en anden almen vandforsyning omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomi-

ske forhold, såfremt sidstnævnte almene vandforsyning tages under rekonstruktionsbehandling eller konkursbehandling.

Stk. 2. Ved et pålæg til en almen vandforsyning om midlertidig overtagelse af driften af en anden almen vandforsyning skal den overtagende forsyning i økonomisk henseende holdes skadesløs i alle forhold vedrørende overtagelsespligten, herunder for alle udgifter i øvrigt ved fremskaffelse og levering af vandet, jf. § 52 a.

§ 47. Hvis det skønnes nødvendigt for at sikre en rimelig vandforsyning, kan miljø- og fødevareministeren pålægge udbygning af allerede eksisterende almene vandforsyninger og fastsætte vilkårene i denne forbindelse.

Stk. 2. Hvis en almen vandforsyning, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, ikke mener at kunne opfylde et pålæg om udbygning, kan det kræve sig overtaget af en lokal almen vandforsyning omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Vilklårene for overtagelsen fastsættes i mangel af enighed af miljø- og fødevareministeren.

§ 48. Hvis det skønnes nødvendigt for at sikre en planmæssig udbygning af vandforsyningen og sikre en hensigtsmæssig anvendelse, kortlægning, overvågning og beskyttelse af de eksisterende vandforekomster til drikkevandsforsyning, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte almene vandforsyninger påbyde samarbejde mellem almene vandforsyninger i kommunen.

Stk. 2. Vilklårene i forbindelse med samarbejdet fastsættes i mangel af enighed mellem parterne af kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte parter.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan påbyde almene vandforsyninger i forskellige kommuner at indgå i et samarbejde, jf. stk. 1. Vilklårene i forbindelse med samarbejdet fastsættes i mangel af enighed mellem parterne af ministeren efter forhandling med de berørte parter.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om vandsamarbejder, herunder om kommunalbestyrelsens påbud efter stk. 1 og frister herfor samt om proceduren for og indholdet af vandsamarbejdet.

Kapitel 9.

Forholdet mellem en almen vandforsyning og forbrugerne

§ 49. Kan en ejendom forsynes med vand fra en forsyningsledning, som en almen vandforsyning har ført forbi ejendommen, har ejendommens ejer ret til at få vand til almindelig brug indlagt i ejendommen.

§ 50. Vandindlæg i de enkelte ejendomme skal udføres og benyttes på en sådan måde at der ikke opstår fare for forurening af vandet eller på anden måde voldes ulemper. Ejendommens ejer skal lade foretage de foranstaltninger, som den almene vandforsyning i den anledning pålægger ham.

Stk. 2. Ejendommens ejer skal sørge for, at vandindlægget holdes forsvarligt vedlige, og at enhver mangel snarest bliver afhjulpet.

§ 51. Vand fra en almen vandforsyning må, bortset fra brand eller andre nødstilfælde, ikke benyttes til andet formål eller i større mængder end tilladt af den almene vandforsyning. Spild af vand ved mangelfuld lukning af vandhaner eller ved anden uforsvarlig adfærd skal undgås. Vand, der er forbrugt eller gået til spilde som nævnt ovenfor, kan forlanges betalt af ejendommens ejer, således at vandmængden om nødvendigt fastsættes efter vandforsyningens skøn.

Stk. 2. Den, der modtager vand fra en almen vandforsyning, kan ikke forlange erstatning for svigtende levering som følge af utilfredsstillende trykforhold i forsyningsledninger, mangler ved anlægget og disses afhjælpning eller vedligeholdelsesarbejder vedrørende anlægget.

§ 52. Almene vandforsyninger kan, når anlæggets drift eller hensynet til vandforekomsterne skønnes at gøre det nødvendigt, træffe bestemmelse om indskrænkning af vandforbruget, herunder med hensyn til vanding af haver i tørkeperioder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan pålægge almene vandforsyninger at træffe sådan bestemmelse.

§ 52 a. Ved levering af vand fra en almen vandforsyning kan der under overholdelse af den indtægtsramme eller den regnskabsmæssige kontrolramme, som måtte være fastsat for forsyningen i medfør af § 6 eller § 6 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, i prisen indregnes de i denne bestemmelse anførte udgifter, jf. dog stk. 3 og 4. Udgifterne omfatter

1. nødvendige omkostninger til indvinding og distribution af vand,
2. lønninger og andre driftsomkostninger,
3. administration,
4. bidrag til dækning af udgifter til Forsyningssekretariatet, jf. kapitel 4 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold,
5. driftsmæssige afskrivninger,
6. forrentning af fremmedkapital,
7. underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne,
8. henlæggelser til nyinvesteringer,
9. udgifter til rådgivning af vandforsyningens kunder om vandbesparelser, finansiering af vandbesparende foranstaltninger og deltagelse i vandværkssamarbejder og lign.,
10. udgifter til kortlægning, overvågning og beskyttelse af de vandressourcer, som anlægget indvinde fra eller i fremtiden kan forventes at indvinde fra, i det omfang en sådan supplerende overvågning og beskyttelse ud over den offentlige kortlægning, overvågning og beskyttelse er nødvendig eller hensigtsmæssig for vandforsyningsanlægget,
11. udgifter til dækning af en fastsat økonomisk godtgørelse, jf. § 64 c i lov om miljøbeskyttelse,
12. udgifter til dækning af en økonomisk godtgørelse efter § 64 d, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse,
13. udgifter til dækning af afgifter, jf. § 3, stk. 2, i lov om afgift af ledningsført vand og § 11 b,
14. bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond, jf. kapitel 7 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, og udgifter til opgaver, der falder ind under en fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger samt regler udstedt i medfør heraf, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres, og
15. bidrag til dækning af udgifter til oprettelse og drift af et godkendt privat tvistløsningsorgan efter § 6 i lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager og efter § 12 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold samt regler udstedt i medfør af de nævnte love.

Stk. 2. Hel eller delvis overdragelse af en almen vandforsyning må hverken direkte eller indirekte føre til højere priser for ydelser fra den pågældende almene vandforsyning, herunder som følge af indregning af forøgede udgifter til finansiering med fremmed kapital, driftsmæssige afskrivninger eller forrentning af indskudskapital.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 omfatter også prisfastsættelse for salg af vand mellem almene vandforsyninger.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om prisfastsættelsen efter stk. 1, herunder regler om forrentning af indskudskapital.

§ 52 b. Almene vandforsyninger kan etablere et samarbejde med henblik på samlet varetagelse af og fordeling af udgifterne til kortlægning, overvågning og beskyttelse af vandressourcerne som nævnt i § 52 a og andre aktiviteter, der har til formål at forebygge eller afhjælpe forsyningsproblemer forårsaget af kvaliteten af disse vandressourcer.

Stk. 2. Vilkårene for et samarbejde efter stk. 1 aftales af de deltagende parter, jf. dog stk. 3, § 48, stk. 2, og § 53. Det kan herunder aftales, at samarbejdet skal overtage alle eller visse af de beføjelser, som hver enkelt almen vandforsyning har efter denne lov med undtagelse af opkrævning af bidrag som nævnt i § 53.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler for samarbejder efter stk. 1, herunder om samarbejdernes form og vilkår.

§ 52 c. (Ophævet).

§ 53. En almen vandforsyning fastsætter anlægs- og driftsbidrag en gang årligt. Fastsættelsen skal ske under overholdelse af den indtægtsramme eller den regnskabsmæssige kontrolramme, som er fastsat for forsyningen i medfør af §§ 6 eller 6 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Anlægs- og driftsbidrag kan i særlige tilfælde fastsættes forskelligt for geografiske områder. De årligt fastsatte anlægs- og driftsbidrag skal godkendes af kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvor vandet forbruges. For almene vandforsyninger, som forsyner med vand i flere kommuner, kan kommunalbestyrelserne aftale, at kun den ene kommunalbestyrelse godkender bidragene for de øvrige kommuner. De godkendte anlægs- og driftsbidrag skal være tilgængelige på den almene vandforsynings hjemmeside.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan for almene vandforsyninger, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, træffe bestemmelse om forhøjelse af visse former for bidrag, hvis forhøjelsen er en nødvendig følge af, at kommunalbestyrelsen har nægтет at godkende forhøjelsen af andre former for bidrag.

Stk. 3. Såfremt et samarbejde etableret efter § 48 eller § 52 b omfatter almene vandforsyninger i flere kommuner, godkendes anlægs- og driftsbidrag af kommunalbestyrelserne i forening.

Stk. 4. Ved etablering af en forsyningsledning til en almen vandforsyning kan kommunalbestyrelsen pålægge grundejere at betale bidrag til ledningsanlægget og til eventuel stikledning og stophane, hvis der kan leveres vand til grundejerens ejendom til almindelig brug fra forsyningsledningen.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter nærmere regler om adgangen til at pålægge bidrag efter stk. 3, herunder om at grundejerne under nærmere betingelser kan opnå midlertidig fritagelse for betaling af bidrag.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan endvidere fastsætte regler om indberetning vedrørende vandpriser.

Stk. 7. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om almene vandforsyningers fastsættelse af bidrag, herunder om form og indhold af almene vandforsyningers takstblade, og om fastsættelse af forskellige bidrag for geografiske områder, jf. stk. 1, herunder om, hvad der anses for at være særlige tilfælde.

§ 53 a. Kommunalbestyrelsen kan til fremme af en hensigtsmæssig vandforsyningsstruktur yde støtte til etablering, udbygning, hoveddistandsættelse og sammenlægning af almene vandforsyninger, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan, når særlige forhold taler for det, yde støtte til driften af almene vandforsyninger, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

Stk. 3. Støtte efter stk. 1 og 2 kan ydes på betingelser, herunder at den almene vandforsynings takstsystem og regnskab tilrettelægges på en nærmere angivet måde.

§ 54. (Ophævet).

§ 55. Almene vandforsyninger skal udarbejde et regulativ, som skal indeholde nærmere regler om retten til forsyning fra forsyningsledningerne, herunder om forbruget skal måles ved vandmålere, og om grundejernes forpligtigelser med hensyn til vandindlæg. Regulativet kan endvidere indeholde andre bestemmelser af almindelig betydning for vandforsyningen.

Stk. 2. Regulativet for almene vandforsyninger udarbejdes af den almene vandforsyning og godkendes af kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvor vandet forbruges. Regulativet for anlæg, der ejes af et andelsselskab eller interessentskab, kan indeholde bestemmelser om forbrugernes medlemskab. For almene vandforsyninger, som forsyner med vand i flere kommuner, kan kommunalbestyrelserne aftale, at kun den ene kommunalbestyrelse godkender regulativet for de øvrige kommuner. Det godkendte regulativ skal være tilgængeligt på den almene vandforsynings hjemmeside.

Stk. 3. For almene vandforsyninger, der forestås af staten, udfærdiges regulativet af vedkommende minister.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan udarbejde normalregulativer.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter nærmere regler om indførelse af vandmålere og betaling efter faktisk vandforbrug.

Stk. 6. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at betaling for vand efter målt forbrug skal ske direkte mellem forbruger og vandforsyning, uanset om forbrugeren er lejer, andelshaver eller ejer, hvor det er teknisk gennemførligt. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om depositum og om virkningerne af manglende betaling samt om hæftelse for bidrag, jf. § 53, stk. 1.

Stk. 7. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter regler om, at en almen vandforsyning skal offentliggøre information om det leverede vands kvalitet. Ministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger der som minimum skal offentliggøres samt formen og hyppigheden herfor.

Kapitel 10. Tilsyn m.v.

§ 56. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om indretningen, placeringen og vedligeholdelsen af vandindvindingsanlæg, om forsyningsledninger og om vandindlæg.

§ 56 a. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om driften af vandforsyningsanlæg.

§ 57. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med indretningen og driften af vandforsyningsanlæg.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om tilsynet, herunder om regelmæssigt tilsyn med visse grupper af vandforsyningsanlæg. Miljø- og fødevarerministeren kan endvidere fastsætte regler om, at forbrugere af vand fra visse grupper af vandforsyningsanlæg kan informeres udelukkende digitalt om tilsynets indhold og resultater.

§ 58. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med indvundne vandmængder.

Stk. 2. Et vandindvindingsanlæg skal være forsynet med en anordning til måling af det indvundne vand. Kommunalbestyrelsen kan til enhver tid bestemme måleanordningens art.

Stk. 3. Ejeren af et vandindvindingsanlæg skal regelmæssigt kontrollere indvindingen, og skal hvert år indberette årsindvindingen til kommunalbestyrelsen. Miljø- og fødevareministeren kan give regler om registrering af de indvundne vandmængder, herunder om gebyr til dækning af udgifterne ved registreringen.

Stk. 4. Ministeren kan bestemme, at visse anlæg skal være undtaget fra bestemmelserne i stk. 2 og 3.

§ 59. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om kvaliteten af grundvand og overfladevand, som anvendes eller skal anvendes til vandindvindingsformål.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke stoffer der må tilsættes vand, der anvendes til drikkevand, eller som kan komme i berøring med levnedsmidler.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om kvaliteten af drikkevand eller vand, som kan komme i berøring med levnedsmidler.

§ 59 a. En almen vandforsyning kan for at overvåge kvaliteten af de vandressourcer, der indvindes fra, etablere overvågningsboringer i indvindingsoplandet. Kommunalbestyrelsen kan som et vilkår i indvindingstilladelsen fastlægge antallet og placeringen af overvågningsboringerne. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler herom. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om etablering af overvågningsboringer for almene vandforsyninger med eksisterende indvindingstilladelser.

§ 60. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med kvaliteten af vandet i vandforsyningssystemer, herunder de i § 59 a nævnte overvågningsboringer.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om tilsynet, herunder om regelmæssige laboratorieundersøgelser. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at der skal ske indberetning af nærmere fastsatte oplysninger. Ministeren kan fastsætte regler om, hvem der skal indberette, herunder form og frister for indberetningen.

Stk. 3. Udgifterne ved den regelmæssige kontrol af vandet i et vandforsyningssystem afholdes af vandforsyningen. I tilfælde, hvor det må antages, at en virksomhed, der ligger inden for vandforsyningsanlæggets opland, medfører en særlig fare for forurening af vandet, kan kommunalbestyrelsen dog pålægge virksomheden at afholde udgifterne ved et udvidet tilsyn.

§ 61. (Ophævet).

§ 62. Opfylder vandet i et vandforsyningssystem ikke de kvalitetskrav, der er fastsat i loven eller regler udstedt i medfør af loven, kan kommunalbestyrelsen give påbud om, at anlægget skal ophøre midlertidigt eller for bestandigt, eller om andre foranstaltninger, herunder at forbrugerne skal træffe sikkerhedsforanstaltninger. Tilsvarende gælder, hvis vandet bedømmes at være sundhedsfarligt, eller hvis der efter kommunalbestyrelsens skøn er nærliggende fare for, at vandet i et vandforsyningssystem kan blive sundhedsfarligt. Endvidere kan kommunalbestyrelsen påbyde, at der skal gives information eller underretning til forbrugerne, jf. stk. 6 og 7, herunder om måden herfor.

Stk. 2. Opfylder vandet fra en almen vandforsyning ikke de kvalitetskrav, der er fastsat i loven eller regler udstedt i medfør af loven, drager kommunalbestyrelsen omsorg for, at årsagen hertil påvises, og sørger for, at der hurtigst muligt træffes udbedrende foranstaltninger til genoprettelse af drikkevandets kvalitet, herunder ved at give påbud efter stk. 1. Det samme gælder ikkealmene vandforsyninger, som leverer mere end 3.000 m³ vand årligt, samt vandforsyningssystemer, hvor vandet leveres som led i en offentlig eller kommerciel aktivitet.

Stk. 3. Bedømmes vandet i et vandforsyningsanlæg eller vandforsyningssystem, som er omfattet af stk. 2, at være sundhedsfarligt, eller er der efter kommunalbestyrelsens skøn nærliggende fare for, at vandet kan blive sundhedsfarligt, skal kommunalbestyrelsen uden unødigt ophold give påbud om, hvilke foranstaltninger efter stk. 1 der skal træffes til imødegåelse heraf.

Stk. 4. Bedømmes vandet i et vandforsyningsanlæg eller vandforsyningssystem, som ikke er omfattet af stk. 2, at være sundhedsfarligt, skal kommunalbestyrelsen beslutte, om der bør træffes foranstaltninger efter stk. 1.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelse af, om vandet er sundhedsfarligt, skal ske efter drøftelse med Sundhedsstyrelsen.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen sikrer, at vandforsyningssystemets forbrugere informeres om forhold omfattet af stk. 2, herunder oplyses om eventuelle foranstaltninger, den enkelte forbruger bør træffe, medmindre kommunalbestyrelsen finder, at overskridelsen af kvalitetskravene er ubetydelig.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen sikrer, at vandforsyningssystemets forbrugere straks underrettes om forhold omfattet af stk. 3 eller 4, herunder oplyses om foranstaltninger, den enkelte forbruger bør træffe.

Stk. 8. Hvis vandet i et vandforsyningssystem, der forsyner fødevareromsomheder og de primærproducenter, med hvilke der føres tilsyn efter loven, ikke opfylder de fastsatte kvalitetskrav, skal kommunalbestyrelsen underrette den pågældende statslige fødevareregion om de foranstaltninger, der er iværksat i medfør af denne paragraf.

§ 62 a. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om offentlige myndigheders pligt til at underrette ejere af vandforsyningsanlæg og forbrugere af vand om forhold vedrørende vandet. Ministeren kan fastsætte, at underretningen kan ske udelukkende digitalt.

§ 63. Kommunalbestyrelsen underretter miljø- og fødevarerministeren om resultaterne af tilsynet og om de foranstaltninger, tilsynet har givet anledning til, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan pålægge kommunalbestyrelserne at tage spørgsmål vedrørende tilsyn med vandforsyning op til behandling og beslutning.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger der skal indsendes efter stk. 1, og i hvilken form dette skal ske.

§ 64. Kommunalbestyrelsen, miljø- og fødevarerministeren eller personer, der af disse myndigheder er bemyndiget til at foretage undersøgelser, samt Sundhedsstyrelsen har uden retskendelse mod forevisning af legitimation adgang til offentlige og private ejendomme for at tilvejebringe oplysninger til brug for beslutninger i henhold til loven eller regler udfærdiget med hjemmel i loven. Tilsynsmyndigheden har herunder adgang til at foretage undersøgelser, fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande uden vederlag. Kvittering for medtagne genstande skal udleveres.

Stk. 2. Politiet yder bistand hertil efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem miljø- og fødevarerministeren og justitsministeren.

Kapitel 11. Tilsyn

§ 65. Kommunalbestyrelsen påser, at loven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen påser, at påbud og forbud efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser overholdes.

Stk. 3. Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på et ulovligt forhold, skal den foranledige det ulovlige forhold bragt til ophør, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning.

Stk. 4. Er et påbud eller forbud ikke efterkommet inden den fastsatte frist, kan kommunalbestyrelsen lade foranstaltningen udføre for den ansvarliges regning.

Stk. 5. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, eller hvor det i øvrigt af håndhævelsmæssige eller miljø- eller sundhedsmæssige årsager skønnes nødvendigt, kan tilsynsmyndigheden for en afgrænset periode træffe beslutning om at udføre den kontrol, som vandforsyninger eller indehaveren af en tilladelse efter loven ellers skulle udføre som egenkontrol, for vandforsyningens eller tilladelsesindehaverens regning. I afgørelsen om at overtage egenkontrollen kan myndigheden fastsætte de krav, der er nødvendige for myndighedens gennemførelse af kontrollen.

§ 66. Det påhviler den til enhver tid værende almene vandforsyning at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.

Stk. 2. Efterkommer den almene vandforsyning ikke et af kommunalbestyrelsen meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold, kan det ved dom pålægges den almene vandforsyning inden en fastsat tidsfrist under tvang af fortløbende bøder at berigtige forholdet.

§ 67. Kommunalbestyrelsen og miljø- og fødevareministeren kan påbyde den ansvarlige for driften som nævnt i § 68 a, stk. 2 eller 3, at give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vandforsyningen, for kommunalbestyrelsens udarbejdelse af en vandforsyningsplan eller for vurderingen af, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften kan herunder påbydes for egen regning at foretage undersøgelser, analyser, måling af stoffer og lign. med henblik på at klarlægge årsagen til og virkningen af en stedfunden påvirkning af vandmiljøet eller naturen.

Stk. 2. Hvis påbud efter stk. 1 alene vedrører oplysninger, som har betydning for vandforsyningen, eller den ansvarlige for driften ikke kan identificeres, kan påbuddet rettes til ejeren af et vandforsyningsanlæg.

Stk. 3. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, kan tilsynsmyndigheden udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarliges regning til belysning af forhold, som denne ellers er eller kunne være pålagt at afgive oplysninger om.

Kapitel 11 a. Miljøskade

§ 68. En miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forstås i overensstemmelse med §§ 7-11 i miljøskadeloven.

§ 68 a. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervmæssige aktivitet.

Stk. 2. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade som følge af en vandindvinding, bortledning af grundvand eller anden sænkning af grundvandsstanden som led i en erhvervmæssig aktivitet forstås den ansvarlige for driften, uanset hvordan skaden eller den overhængende fare for en skade er sket.

Stk. 3. Ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder som fastlagt i §§ 7, 10 og 11 i miljøskadeloven, som ikke er omfattet af stk. 2, forstås den ansvarlige for driften, hvis skaden eller den overhængende fare for en skade skyldes uforsvarlig adfærd udvist af den pågældende.

§ 68 b. Den ansvarlige for driften skal i tilfælde af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade straks underrette kommunalbestyrelsen om alle relevante aspekter ved situationen.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal straks iværksætte de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der kan afværge en overhængende fare for en miljøskade. Den ansvarlige for driften skal, hvis en miljøskade er indtrådt, straks iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag, der kan begrænse skadens omfang og forhindre yderligere skade.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen påser, at pligterne efter stk. 1 og 2 opfyldes, selv om der endnu ikke er truffet afgørelse efter § 68 e.

§ 68 c. Hvis det skal undersøges, om der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, kan påbud efter § 67 meddeles, uanset om den ansvarlige for driften har rådighed over ejendommen, hvor der er påvist en påvirkning af vandmiljøet eller naturen. I påbuddet skal der fastsættes en pligt til reetablering af ejendommen.

Stk. 2. Hvis den ansvarlige for driften ikke har rådighed over ejendommen, kan kommunalbestyrelsen meddele den, der har rådighed over ejendommen, påbud om at tåle, at undersøgelser gennemføres ved den ansvarlige for driften. Påbuddet er bindende over for den, der til enhver tid har rådighed over ejendommen.

§ 68 d. Pligten til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan godtgøre, at miljøskaden

1. er forvoldt af tredjemand og er indtrådt, til trods for at passende sikkerhedsforanstaltninger var truffet,
2. skyldes overholdelse af ufravigelige forskrifter, der er fastsat af en offentlig myndighed, medmindre forskrifterne følger af påbud eller instrukser, som skyldes den ansvarlige for driftens egne aktiviteter, eller
3. er forvoldt ved en begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan side-stilles med en udtrykkelig tilladelse, og som ikke skyldes egen uforsvarlig adfærd.

Stk. 2. Pligten til at afværge en overhængende fare for en miljøskade gælder ikke, hvis den ansvarlige for driften som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan godtgøre, at faren skyldes forhold som nævnt i stk. 1, nr. 1 eller 2.

§ 68 e. Hvis der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 68 a, stk. 2 eller 3, som skal behandles efter miljøskadeloven, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom.

Stk. 2. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 68 d, stk. 1, nr. 1-3.

Stk. 3. Afgørelse efter stk. 1 om, at der foreligger en overhængende fare for en miljøskade forårsaget af en aktivitet som nævnt i § 68 a, stk. 2, kan ikke træffes, hvis den ansvarlige for driften kan godtgøre, at der foreligger forhold som nævnt i § 68 d, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 4. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal forelægge et udkast til afgørelse efter stk. 1 med henblik på at indhente en bindende udtalelse fra miljø-

og fødevareministeren om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Miljø- og fødevareministeren kan desuden fastsætte regler om, at den bindende udtalelse først kan påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3.

§ 68 f. Hvis der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse herom, uanset at der ikke efter § 68 e kan træffes afgørelse om, hvem der er ansvarlig for miljøskaden.

§ 68 g. Kommunalbestyrelsen sender afgørelsen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og det materiale, der er indgået i vurderingen af sagen, til miljø- og fødevareministeren. Fremsendelse skal ske samtidig med underretning af den ansvarlige herfor.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen offentliggør afgørelsen. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om offentliggørelsen.

Stk. 4. Afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, kan først påklages som led i en klage over en afgørelse efter miljøskadelovens kapitel 2 eller 3. Klagefristen løber i samme tidsrum som klagefristen for afgørelsen efter miljøskadeloven, og klagen skal indgives i overensstemmelse med miljøskadelovens § 52.

§ 68 h. På anmodning fra en klageberettiget efter § 80 skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse efter § 68 e eller § 68 f.

Stk. 2. Anmodningen skal være ledsaget af relevante oplysninger om den formodede miljøskade eller den overhængende fare for en miljøskade.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan afvise at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis anmodningen ikke er ledsaget af oplysninger som nævnt i stk. 2.

Kapitel 11 b.

Meddelelse om boringers beliggenhed m.v.

§ 69. Den, der forestår udførelsen af en boring efter vand, skal inden 3 måneder efter udførelsen af boringen til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland indsende meddelelse om boringens beliggenhed og dens indretning i hovedtræk, de forefundne jordlag, vandstanden, kopi af fysisk/kemiske og mikrobiologiske undersøgelsesresultater og resultatet af afholdte prøvepumpninger samt prøver af de gennemborede jordlag.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan give regler for udførelse af boringer, herunder hvorledes undersøgelser og prøveudtagning efter stk. 1 skal foretages. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at oplysninger som nævnt i stk. 1 skal indberettes i en nærmere bestemt form.

Stk. 3. Den, der erhvervsmæssigt udfører en grundvandsundersøgelse og udarbejder en redegørelse om undersøgelsen, skal inden 3 måneder efter afgivelsen af redegørelsen indsende et eksemplar med tilhørende bilag til den pågældende kommunalbestyrelse og De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland.

Stk. 4. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at der skal ske indberetning af data, som ved grundvandsundersøgelser, jf. stk. 3, er opsamlet på elektronisk form, herunder regler om form og frister for indberetningen.

§ 69 a. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at vandforsyningerne skal give meddelelse, hvis en indvindingsboring tages ud af drift, herunder hvis boringen lukkes, samt om årsagen her til.

§ 70. Miljø- og fødevarerministeren kan bestemme, at kommunalbestyrelsen skal føre register over de indvindingsstilladelser, som er meddelt inden for kommunen af en landvæsensret, et amtsråd eller kommunalbestyrelsen.

§ 71. Enhver, der har retlig interesse heri, har adgang til at gøre sig bekendt med de undersøgelser og målinger, som er udført af vandforsyninger til bedømmelse af anlæggets indvirkning på grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

§ 71 a. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at nærmere angivne internationale vedtagelser og tekniske specifikationer vedrørende krav til virksomheder, anlæg, indretninger, produkter, vand m.v., som der henvises til i regler udstedt i medfør af denne lov, ikke indføres i Lovtidende.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, hvorledes oplysning om de internationale vedtagelser og tekniske specifikationer, der ikke indføres i Lovtidende, jf. stk. 1, kan fås.

§ 71 b. (Ophævet).

Kapitel 12. Afgørelser i vandforsyningssager

§ 72. Kommunalbestyrelsens og miljø- og fødevarerministerens og energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelser meddeles skriftligt til den pågældende. Når særlige grunde foreligger, kan påbud og forbud foreløbigt meddeles mundtligt.

Stk. 2. Underretning om afgørelsen meddeles samtidig skriftligt til de berørte myndigheder. Endvidere underrettes skriftligt privatpersoner, som må antages at have en individuel, væsentlig interesse i at få kundskab om beslutningen, samt organisationer, som må antages at være klageberettigede efter § 80, stk. 2. Underretning til de nævnte privatpersoner og organisationer kan eventuelt finde sted ved offentlig annoncering. I tilfælde af offentlig annoncering kan det ske udelukkende digitalt.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2, 3. pkt., skal organisationer, som må antages at være klageberettiget efter § 80, stk. 2, have skriftlig underretning om kommunalbestyrelsens, miljø- og fødevarerministerens og energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelser.

§ 73. Kommunalbestyrelsens, miljø- og fødevarerministerens og energi-, forsynings- og klimaministerens afgørelser skal indeholde oplysning om klagemyndighed og klagefrist.

Stk. 2. Omfatter afgørelsen et påbud eller forbud, skal der være fastsat en frist for afgørelsens efterkommelse. I de tilfælde, hvor øjeblikkelig indgriben er nødvendig, kan det dog bestemmes, at afgørelsen skal efterkommes straks.

§ 74. Inden der træffes afgørelse om påbud eller forbud, skal adressaten for disse beslutninger skriftligt underrettes om sagen og gøres bekendt med sin adgang til aktindsigt og til at udtale sig efter forvaltningsloven. Adressaten bør i denne forbindelse opfordres til at bidrage med oplysninger, der kan belyse omkostninger, fordele og ulemper ved beslutningen.

Stk. 2. Underretning som nævnt i stk. 1 kan undlades, hvis øjeblikkelig afgørelse er påkrævet, eller hvis underretning må anses for åbenbart unødvendig.

§ 74 a. Bestemmelserne i § 73, stk. 2, og § 74, stk. 1, finder ikke anvendelse på meddelelse om standsning af virksomhed, som er påbegyndt uden fornøden tilladelse, eller meddelelse om at efterkomme en tidligere truffet afgørelse.

§ 74 b. Miljø- og fødevareministeren eller energi-, forsynings- og klimaministeren kan på eget initiativ tage en afgørelse, der er truffet af kommunalbestyrelsen, op til nærmere undersøgelse og afgørelse.

§ 74 c. Miljø- og fødevareministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at bestemte typer af sager skal behandles og afgøres samtidig med afgørelser efter anden relevant lovgivning. Miljø- og fødevareministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren kan herunder fastsætte regler om genoptagelse af sager, hvor tilladelse er meddelt.

Kapitel 13. Klage

§ 75. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven, jf. dog stk. 2, og miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 29, stk. 2 og 4, § 32, § 37 og § 38, jf. § 40, stk. 2, og i konkrete sager efter kapitel 8 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i en af nævnets afdelinger, jf. § 3, stk. 1, nr. 1-6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Stk. 3. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 4. Når myndigheden videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 5. Myndigheden skal straks underrette Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 6. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Miljø- og Fødevareklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 7. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 3, 4. og 5. pkt., og stk. 4 ikke anvendelse.

§ 76. Følgende afgørelser kan dog ikke indbringes for højere administrativ myndighed:

1. Kommunalbestyrelsernes afgørelser efter kapitel 3.
2. Fastsættelse af leveringsvilkår efter § 29 og § 45, stk. 2.
3. Afgørelser om sløjfning af vandforsyningsanlæg efter § 36.
4. Kommunalbestyrelsernes afgørelser efter kapitel 9, bortset fra kommunalbestyrelsernes afgørelser efter § 55, stk. 2.

§ 77. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. I tilfælde, hvor offentlig annoncering har fundet sted, regnes klagefristen fra offentliggørelsen, uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning, jf. § 72.

§ 78. En klage har opsættende virkning for et påbud eller forbud, indtil Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger eller Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 2. Den myndighed, der træffer afgørelse om påbud eller forbud, kan dog, når særlige grunde taler herfor, samtidig med påbuddet eller forbuddet bestemme, at dette skal efterkommes uanset klage. Uanset om denne beslutning påklages, skal påbuddet eller forbuddet efterkommes, indtil Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Stk. 3. Såfremt udnyttelsen af en tilladelse forudsætter udførelse af bygge- og anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb. Hvis tilladelsen er påklaget før klagefristens udløb, må bygge- og anlægsarbejder ikke påbegyndes, før Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger, jf. dog stk. 4 og 5. Den myndighed, som har truffet afgørelsen, skal straks give den, der har fået tilladelsen, underretning om, at afgørelsen er påklaget.

Stk. 4. Uanset bestemmelsen i stk. 3 kan Miljø- og Fødevareklagenævnet under behandlingen af en klagesag, når særlige omstændigheder taler herfor, og såfremt det i øvrigt skønnes ubetænkeligt, på begæring meddele tilladelse til påbegyndelse af bygge- og anlægsarbejder. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Stk. 5. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at stk. 3 og 4 ikke finder anvendelse på visse arter af bygge- og anlægsarbejder.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 4 og 5 indebærer ingen begrænsning i Miljø- og Fødevareklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse.

Stk. 7. Klage over afgørelser efter § 65, stk. 5, og § 67, stk. 3, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

§ 79. (Ophævet).

§ 80. Kommunalbestyrelsens og miljø- og fødevareministerens afgørelser kan påklages af

1. afgørelsens adressat og
2. enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Stk. 2. Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet kan påklage afgørelser efter § 20 om tilladelse til vandindvinding, afgørelser efter § 21 om tilladelse til vandindvindingsanlæg og afgørelser efter § 32 om tilbagekaldelse af vandindvindingsstilladelser, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Vandindvindingsstilladelser omfattet af § 20, stk. 1, nr. 1 og 2, er undtaget fra klageadgangen i stk. 2. Det samme gælder tilladelser efter § 21, der vedrører vandindvindingsstilladelser efter § 20, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 4. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som deres hovedformål, kan påklage afgørelser efter § 67, hvis påbuddet er meddelt

med henblik på kommunalbestyrelsens afgørelse af, om der er tale om en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, samt afgørelser efter § 68 e og § 68 h.

Stk. 5. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen, jf. stk. 4, fremsender vedtægterne.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan påklage miljø- og fødevareministerens afgørelser.

§ 81. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf skal være anlagt, inden 6 måneder efter at afgørelsen eller beslutningen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog fra bekendtgørelsesdatoen.

Stk. 2. Spørgsmål, der kan prøves af taksationsmyndighederne, kan ikke indbringes for domstolene, før overtaksationskommissionens afgørelse foreligger.

§ 82. (Ophævet).

§ 83. (Ophævet).

Kapitel 14. Straffebestemmelser og ikrafttræden

§ 84. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

1. overtræder § 14 a, stk. 2, § 18, stk. 1, § 26, stk. 1, § 33, stk. 1, § 50, § 51, stk. 1, eller § 78, stk. 3, 1. og 2. pkt.,
2. undlader at indhente tilladelse efter § 21 eller § 25, stk. 1 og 3,
3. tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven,
4. undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold, eller påbud eller forbud, som omfattes af § 87,
5. undlader at meddele oplysninger efter § 58, stk. 3, § 67 eller § 69, stk. 1 og 3, eller at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 68 b,
6. modvirker adgang til en ejendom i strid med § 39 eller § 64,
7. forsætligt borttager, forvansker eller beskadiger afmærkninger, som foretages i forbindelse med arbejder og undersøgelser efter § 39 eller
8. undlader at efterkomme krav i en afgørelse efter § 65, stk. 5, eller fjerner eller ændrer udstyr, som tilsynsmyndigheden har anbragt i medfør af en afgørelse efter § 65, stk. 5, eller § 67, stk. 3.

Stk. 2. I regler, der udfærdiges af miljø- og fødevareministeren eller energi-, forsynings- og klimaministeren i henhold til loven kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 85. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af Miljø- og fødevareministeren.

Stk. 2. Fra lovens ikrafttræden ophæves lov om vandforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 524 af 26. september 1973 som ændret ved lov nr. 288 af 26. juni 1975 og lov nr. 545 af 17. november 1976.

§ 86. Vandindvindingsrettigheder, der er givet eller fastsat i medfør af lov nr. 54 af 31. marts 1926 om vandforsyningsanlæg eller lov nr. 169 af 18. april 1969 om vandforsyning, jf. lov nr. 373 af 13. juni 1973, er fortsat gyldige. Det samme gælder vandindvindingsrettigheder, der er givet i medfør af vandløbslovgivningen.

Stk. 2. Vandindvinding, der foregår ved lovens ikrafttræden, og hvortil der efter den hidtidige lovgivning ikke har været krævet tilladelse, er fortsat lovlig. For anlæg, som efter deres art omfattes af § 20, er det dog en forudsætning, at grænserne i § 20 på 3000 eller 6000 m³ vand årligt ikke overskrides. For andre anlæg er det en forudsætning, at indvindingens omfang ikke forøges væsentligt.

Stk. 3. Bortledning m.v. af grundvand, der ville kræve tilladelse efter loven, er lovlig uden sådan tilladelse, hvis det pågældende anlæg er påbegyndt inden lovens ikrafttræden. Såfremt der ved sådanne anlæg fremkommer eller er udsigt til skader som følge af en ændring af grundvandsstanden, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om afhjælpende foranstaltninger.

Stk. 4. Rettigheder efter stk. 1-3 gælder, for så vidt de ikke i forvejen er yderligere begrænset, kun for et tidsrum af 30 år fra lovens ikrafttræden. For rettigheder til indvinding af vand til vanding af landbrugsafgrøder og til dambrug er gyldighedsperioden dog med hensyn til grundvand højst 15 år og med hensyn til overfladevand højst 10 år efter lovens ikrafttræden. For dambrug, der er oprettet før 1. oktober 1974, er gyldighedsperioden med hensyn til overfladevand dog 25 år.

Stk. 5. Bestemmelserne i lovens § 26, stk. 3, og §§ 29-36 og 46-68 finder tilsvarende anvendelse på rettigheder efter stk. 1-3.

§ 87. Påbud, forbud, forlig og andre overenskomster, der er lovligt givet eller indgået efter den tidligere lovgivning, bevarer deres gyldighed.

Stk. 2. Aftaler truffet i henhold til lov af 30. november 1857 angående staden Københavns og dens grunds forsyning med vand fra de nye vandværker, jf. lov nr. 14 af 28. januar 1876, bevarer deres gyldighed, medmindre andet følger af den almene vandforsynings regulativ.

§ 88. (Ophævet).

§ 89. (Ophævet).

§ 89 a. (Ophævet).

§ 90. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Officielle noter

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368, Rådets direktiv 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevand, EF-Tidende 1998, nr. L 330, side 32, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, EU-Tidende 2004, nr. L 143, side 56, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2009, nr. L 20, side 7.

Takstfastsættelse

Vejledning 2017-03-07 nr. 9214

Energistyrelsens vejledning om fastsættelse af takster for vandforsyning

Indledning

Alle almene vandforsyninger skal hvert år fastsætte takster, som skal godkendes af kommunen. Taksterne er vandforsyningens grundlag for at kunne opkræve betaling fra de tilsluttede ejendomme.

Denne vejledning kan anvendes ved vandforsyningernes fastsættelse af takster og kommunalbestyrelsens godkendelse heraf. Vejledningen behandler forhold omkring fastsættelse af anlægsbidrag, driftsbidrag og gebyrer og regulativets betydning for takstfastsættelsen. Endelig indeholder vejledningen en beskrivelse af kommunalbestyrelsens rolle ved godkendelse af regulativet og taksterne.

Vandforsyninger, som forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme, er almene vandforsyninger. De almene vandforsyninger har pligt til at forsyne samtlige ejendomme inden for anlæggets naturlige forsyningsområde med vand på de vilkår, der er fastsat i vandforsyningens godkendte regulativ¹ og mod betaling efter godkendte takster.

Taksterne skal fastsættes i overensstemmelse med vandforsyningslovens »hvile-i-sig-selv princip«, således at vandforsyningens indtægter over en årrække ikke overstiger dets omkostninger. Nogle vandforsyninger skal desuden overholde de økonomiske rammer, der fastsættes efter vandsektorloven.

De gældende regler om gebyrer og renter er omtalt ganske kort i vejledningen, da det i en række tilfælde er en betingelse for opkrævningen, at forbrugerne på forhånd er oplyst om dem. Gebyr og renter skal dog ikke godkendes af kommunalbestyrelsen.

Vejledningen afløser vejledning om "Fastsættelse af takster for vand", Naturstyrelsen, 2014².

1. Indhold

Indledning

1. Indhold
2. Vandforsynings anlæg
3. Betaling ifølge vandforsynings regulativ
4. Vandforsynings indtægter
  - 4.1. Vandforsynings udgifter
5. Betaling for tilslutning og løbende forbrug
  - 5.1. Anlægsbidrag
    - 5.1.1. Supplerende anlægsbidrag ved nye investeringer
    - 5.1.2. Supplerende anlægsbidrag ved ændret anvendelse m.v.
    - 5.1.3. Stikledningsbidrag
  - 5.2. Passagebidrag
  - 5.3. Driftsbidrag
  - 5.4. Differentiering af anlægsbidrag og driftsbidrag
6. Takstbladets indhold
  - 6.1. Gebyrer og morarenter
  - 6.2. Afgifter og moms
7. Godkendelse af takstbladet
  - 7.1. Hvile-i-sig-selv efter vandforsyningsloven
  - 7.2. Økonomiske rammer efter vandsektorloven
  - 7.3. Årsregnskabet
8. Klage, straf, m.v.
9. Ikrafttrædelse og offentliggørelse
10. Eksempel på takstblad
Eksempel

2. Vandforsynings anlæg

I det følgende defineres en del af de begreber, der anvendes i vejledningen.

En del af definitionerne svarer til vandforsyningsloven, bekendtgørelser og regulativer samt dem, som fremgår af Norm for almene vandforsyninger DS 442.

Almen vandforsyning: Ved en almen vandforsyning forstås den person eller juridiske enhed, der ejer et eller flere vandforsyningsanlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme hver, jf. vandforsyningslovens § 3, stk. 3. Det er den person eller juridiske enhed, som vandforbruget afregnes med. Vandforsyningen anvendes synonymt med almen vandforsyning.

Distributionsnet: Vandforsynings ledningsnet fra udpumpningen fra vandforsyningsanlægget frem til skel. Distributionsnettet kan bestå af hovedledninger, forsyningsledninger og stikledninger.

Forsyningsledning: Den del af distributionsnettet, som transporterer vand fra hovedledningen til de enkelte ejendommers stikledninger.

Forsyningsområde: Det forsyningsområde, som er fastlagt af kommunalbestyrelsen i vandforsyningsplanen. Det naturlige forsyningsområde er det område, som vandforsyningsanlægget naturligt kan forsyne, herunder områder, som først i fremtiden kan forsynes fra vandforsyningsanlægget.

Hovedanlæg: Vandforsynings vandværksanlæg til indvinding og behandling af drikkevand, vandforsynings råvandsledninger, vandbehandlingsanlæg, pumpeanlæg, herunder trykforøgeranlæg til særlige trykzoner i ledningsnettet, beholderanlæg samt hovedledninger til transport af færdigbehandlet vand til forsyningsnettet.

Hovedledning: Den del af distributionsnettet, som transporterer færdigbehandlet vand fra vandbehandlingsanlæg, eventuelt via trykforøgeranlæg og beholderanlæg m.v., til forsyningsledningerne.

Jordledning: Den ledning, der forbinder stikledningen med installationerne i ejendommens bygninger. Jordledningen ligger i jorden på ejendommens grundstykke fra skel eller fra stophanen, hvis denne er placeret inden for skel i målerbrønden. Jordledningen er en del af ejendommens vandinstallationer.

Råvand: Ubehandlet vand, dvs. grundvand eller overfladevand.

Stikledning: Stikledningen inkl. en eventuel stophane transporterer vand fra forsyningsledningen til ejendommens skel eller målerbrønd.

Vand til husholdningsbrug: Vand til husholdningsbrug (drikkevand) omfatter alt vand i almindelig brug i husholdningen, dvs. til konsum og madlavning, personlig hygiejne, toiletskyl, tøjvask m.m.

Vandbehandlingsanlæg: Anlæg, hvori råvandet underkastes behandling med henblik på dets anvendelse til drikkevand.

Vandforsyningsanlæg: Dette består af vandindvindingsanlægget samt hoved-, forsynings- og stikledninger og eventuelle pumper på ledningerne (distributionsnettet). Et vandforsyningsanlæg kan bestå af flere vandindvindingsanlæg, der leverer vand til samme distributionsnet.

Vandindvindingsanlæg: Omfatter borer, brønde og andre anlæg til indtagning af vandet og endvidere vandbehandlingsanlæg og anlæg til udpumpning fra behandlingsanlæg, herunder eventuelle rentvandsbeholdere.

Vandinstallation: Omfatter installationer i bygninger og jord inden for grundgrænsen, som ikke tilhører den almene vandforsyning. Ledningsinstallationer i jord fra stikledningens forlængelse benævnes jordledninger, og er en del af vandinstallationen. Hertil hører også en eventuel afspærringsventil/stophane placeret på jordledningen. Vandinstallation er betegnet som vandindlæg i vandforsyningslovens § 50.

3. Betaling ifølge vandforsyningsregulativ

Vandforsynings godkendte regulativ indeholder de regler, rettigheder og pligter, der gælder for forholdet mellem vandforsyningen og de tilsluttede ejendomme. Det gælder også vandforsynings ret til at opkræve betaling og ejendommejernes (forbrugernes) pligt til at betale drifts- og anlægsbidrag efter de godkendte takster, samt betaling i en række særlige tilfælde.

Efter vandforsyningsloven er der krav om, at regulativet skal være tilgængeligt på vandforsyningens hjemmeside.

Ifølge bekendtgørelse om betaling for vand³ skal der på alle ejendomme være installeret vandmålere på ejendomsniveau. Pligten og retten til at iværksætte installation af vandmålere påhviler vandforsyningen. Afregningsmåleren stilles til rådighed af vandforsyningen og forbliver vandforsyningens ejendom, men anbringes på ejerens bekostning.

Bekendtgørelse om individuel afregning efter målt vandforbrug⁴ giver den almene vandforsyning pligt til at afregne driftsbidraget direkte med den enkelte bruger af en udlejnings- eller andelsenhed, hvis en række forudsætninger er til stede.

Ejeren af en ejendom betaler selv for vandinstallationer og jordledninger på egen grund.

Hvis der sker vandspild på en ejendom før afregningsmåleren, kan vandspildet ifølge regulativet forlanges betalt af ejendommens ejer, selv om det ikke er målt. Vandspildet kan f.eks. ske fra brud på en jordledning.

Der kan udarbejdes et fælles regulativ for flere vandforsyninger, hvis forsyningerne kan blive enige om det. Det skal være tydeligt, hvilke forsyninger regulativet gælder for.

For at vandforsyningen kan være sikker på, at der er grundlag for at opkræve betaling, bør vandforsyningen udforme takstbladet i overensstemmelse med regulativet. Det kan gøres ved at bruge samme ord i takstbladet og regulativet. Så kan ejendommens ejer i tvivlstilfælde se i regulativet, hvad der menes med fast eller variabelt driftsbidrag, og hvad der menes med anlægsbidrag. Det kan forhindre uenighed mellem vandforsyning og forbruger, og i sidste ende klagesager.

Det anbefales derfor også, at vandforsyningerne jævnligt gennemgår deres regulativ, og opdaterer det, hvis det ikke er tidssvarende. Hvis vandforsyningens opdaterede regulativ er i overensstemmelse med det gældende normalregulativ, kan godkendelsen være en formsag. Det samme gælder, hvis vandforsyningen viderefører tidligere godkendte afvigelser fra normalregulativet, som ikke er i strid med gældende ret.

Normalregulativet indeholder en liste over definitioner på almindeligt anvendte begreber i vandforsyningsloven samt relevante bekendtgørelser og vejledninger. For at sikre sammenhæng med disse, kan det ikke anbefales, at forsyningerne ændrer definitionerne i deres egne regulativer.

Normalregulativet indeholder endvidere en liste over gældende love og bekendtgørelser, der er relevante i forhold til regulativet. Det gælder både inden for vandforsyningsloven og andre love, der regulerer forhold inden for vandforsyning. Der sker jævnligt ændringer af love og bekendtgørelser, og der henvises derfor til www.retsinformation.dk, hvor de nyeste udgaver kan findes.

4. Vandforsynings indtægter

Forsyningen med vand sker på betingelse af betaling efter godkendte takster.

Vandforsyningslovens⁵ økonomiske regulering af almene vandforsyninger er baseret på, at omkostningerne til vandindvinding, distribution, administration, m.v., dækkes af betaling fra forbrugerne, og at indtægter og udgifter til vandforsyningen skal balancere over en årrække. Det kaldes også hvile-i-sig-selv princippet.

Vandforsyningsloven fastsætter, hvilke omkostninger der må indregnes i prisen for vand. Vandforsyninger må ikke anvende midler til aktiviteter, der ligger uden for vandforsyningsens ansvarsområde. Midlerne kan f.eks. ikke anvendes til aktiviteter, der normalt er skattefinansierede. Der må heller ikke anvendes midler fra vandforsyningen til aktiviteter forbundet med spildevandsforsyningen og omvendt. Dette gælder, selv om vand- og spildevandsforsyningen organisatorisk er samlet i ét selskab.

Vandforsyninger må gerne have andre indtægter end fra taksterne. Disse indtægter kan medvirke til at nedsætte taksterne. Det kan dog have skattemæssige konsekvenser for vandforsyninger, der årligt leverer under 200.000 m³ vand, og ikke er omfattet af vandsektorloven. Disse vandforsyninger, der som udgangspunkt ikke er skattepligtige, kan blive skattepligtige⁶ af samtlige indtægter, hvis de har andre indtægter end fra taksterne. Fra og med indkomståret 2017 er dette ikke længere tilfældet for vandforsyningers aktiviteter i form af produktion af elektricitet eller produktion af varme. Der skal dog betales skat af el- eller varmeproduktionen, men ikke af den øvrige del af vandforsynings aktiviteter. Der henvises til selskabsskatteloven samt SKAT, hvis der er behov for en nærmere afklaring.

Vandforsyninger, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, skal være opmærksomme på reglerne om tilknyttet virksomhed, jf. bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

4.1. Vandforsynings udgifter

Vandforsyningslovens § 52 a angiver de udgifter, som en almen vandforsyning er berettiget til at indregne i taksterne for vandet.

Udgifterne omfatter

1. nødvendige omkostninger til indvinding og distribution af vand,
2. lønninger og andre driftsomkostninger,
3. administration,
4. bidrag til dækning af udgifter til Forsyningssekretariatet, jf. kapitel 4 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold,
5. driftsmæssige afskrivninger,
6. forrentning af fremmedkapital,
7. underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningsystemerne,
8. henlæggelser til nyinvesteringer,

9. udgifter til rådgivning af vandforsyningens kunder om vandbesparelser, finansiering af vandbesparende foranstaltninger og deltagelse i vandværkssamarbejder og lign.,
10. udgifter til kortlægning, overvågning og beskyttelse af de vandressourcer, som anlægget indvinde fra eller i fremtiden kan forventes at indvinde fra, i det omfang en sådan supplerende overvågning og beskyttelse ud over den offentlige kortlægning, overvågning og beskyttelse er nødvendig eller hensigtsmæssig for vandforsyningsanlægget,
11. udgifter til dækning af en fastsat økonomisk godtgørelse, jf. § 64 c i lov om miljøbeskyttelse,
12. udgifter til dækning af afgifter, jf. § 3, stk. 2, i lov om afgift af ledningsført vand og § 11 b,
13. bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond, jf. kapitel 7 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, og udgifter til opgaver, der falder ind under en fond omfattet af lov om fonde og visse foreninger samt regler udstedt i medfør heraf, som har til formål, at vandteknologi fremmes, udvikles og demonstreres, og
14. bidrag til dækning af udgifter til oprettelse og drift af et godkendt privat tvistløsningsorgan efter § 6 i lov om alternativ tvistløsning i forbindelse med forbrugerklager og efter § 12 a i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold samt regler udstedt i medfør af de nævnte love.

5. Betaling for tilslutning og løbende forbrug

Vandforsyningen fastsætter hvert år størrelsen af anlægsbidrag og driftsbidrag i et takstblad, der gælder for levering af vand i vandforsyningens forsyningsområde. Der kan i takstbladet differentieres ud fra saglige og objektive kriterier.

Anlægsbidraget er et engangsbeløb, der betales i forbindelse med, at en ejendom tilsluttes den almene vandforsyning.

Driftsbidraget er den løbende betaling for levering af vand. Der betales driftsbidrag for alt leveret vand, dog kan vand til brandslukningsformål under indsats og de lovpligtige afprøvninger af brandhaner være undtaget.

Driftsbidraget omfatter et bidrag pr. m³ vand og ofte tillige et fast årligt bidrag. Driftsbidrag kan forlanges betalt fra den dag, hvor vandforsyningen har påbegyndt leveringen af vand til ejendommen. Bidragenes størrelse fremgår af vandforsyningens takstblad.

Vandforsyningsloven skal blandt andet sikre tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende vandforsyning, og at der sker en planmæssig udbygning og drift af vandforsyningen. Disse forhold har også betydning for, hvordan der skal betales for vandet, idet betalingsstrukturen så vidt muligt skal tilskynde forbrugerne til at spare på vandet af hensyn til vandressourcerne.

5.1. Anlægsbidrag

Det fremgår af normalregulativets punkt 12.1, at anlægsbidraget omfatter et bidrag til vandforsyningens hovedanlæg, et bidrag til forsyningsledningsnettet og et bidrag til stikledning⁷. Anlægsbidraget fastsættes af vandforsyningen og godkendes af kommunalbestyrelsen. Bidragenes størrelse fremgår af vandforsyningens gældende takstblad.

Af hensyn til gennemsigtighed i priserne bør betegnelsen for anlægsbidrag i vandforsyningens takstblad svare til betegnelsen i vandforsyningens regulativ. Eventuelt kan der i takstbladet indsættes et

andet ord i en parentes, hvis vandforsyningen er vant til at bruge det ord i takstbladet. Formålet er, at der ikke skal være tvivl om, hvad der skal betales.

Selv om det kan virke rimeligt, at nyttilsluttede ejendomme betaler en del af det eksisterende anlæg, bør anlægsbidragene ikke fastsættes så højt, at det bliver vanskeligt at få nye grundejere i forsyningsområdet (med egen boring) til at tilslutte sig. Det vil kunne forhindre en planmæssig udbygning af forsyningen. Anlægsbidraget behøver ikke at dække en bestemt del af det eksisterende anlæg, men det er en mulighed.

Størrelsen af anlægsbidraget kan fastsættes som en del af den anslåede værdi af vandforsyningsanlægget. Vandforsyninger, der aflægger regnskaber i regnskabsklasse A, kan vælge mellem at værdiansætte anlægget til den oprindelige kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger, eller der kan værdiansættes til dagsværdi. For vandforsyninger, der aflægger regnskaber i regnskabsklasserne B-D, er der et ubetinget krav om afskrivninger på anlægsaktiver med begrænset brugstid.⁸

Afgrænsningen mellem hovedanlæg og forsyningsledninger er ikke altid skarp, idet det navnlig i mindre forsyningsområder kan være svært at afgøre, hvor vandforsyningens hovedledninger hører op, og forsyningsledningerne ud til ejendommene begynder. I større forsyningsområder vil det overordnede net af hovedforsyningsledninger klart høre til hovedanlægget. Vandforsyningen kan samle forsyningsledningsbidrag og bidrag til hovedanlæg til ét anlægsbidrag, hvis det er hensigtsmæssigt.

Hvis vandforsyningen forsyner eller skal forsyne et område, der endnu ikke er fuldt udbygget, kan det være hensigtsmæssigt at opdele anlægsbidraget på bidrag til hovedanlæg og bidrag til forsyningsledninger. Derved kan der tages højde for, at der skal udlægges forsyningsledninger til nye områder med ejendomme i det åbne land, der endnu ikke er tilsluttet til vandforsyningsanlægget. Bemærk, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om passagebidrag, jf. § 53, så de ejendomme, der vil kunne forsynes fra ledningerne, bidrager til udgifterne. Se afsnit 5.2 om passagebidrag.

Anlægsbidrag for ejendoms kategorierne i forsyningsområdet skal fremgå af takstbladet. Anlægsbidrag, som undtagelsesvis ikke fremgår af takstbladet, skal fastsættes individuelt og godkendes af kommunalbestyrelsen i hvert enkelt tilfælde.

Det kan f.eks. være anlægsbidrag fra ejendomme, der ikke har været forudset og derfor ikke har været relevante at fastsætte anlægsbidrag for i takstbladet. Det er med andre ord ikke nok at skrive i takstbladet, at anlægsbidraget fastsættes efter regning.

Der kan endvidere være kategorier af ejendomme med et forbrug, der ikke har været forudset i vandforsyningsområdet, og som det derfor ikke tidligere har været relevant at fastsætte anlægsbidrag for i takstbladet.

Generel forhøjelse af vandforsyningens anlægsbidrag for tilslutning af nye ejendomme kan ikke begrunde, at der opkræves supplerende anlægsbidrag fra ejendomme, der tidligere har betalt anlægsbidrag.

5.1.1. Supplerende anlægsbidrag ved nye investeringer

Vandforsyningen kan forlange supplerende anlægsbidrag i forbindelse med væsentlig nyinvestering i vandforsyningsanlægget. Det fremgår også af normalregulativet punkt 12.9. Det supplerende anlægsbidrag betales af alle de tilsluttede ejendomme. Det gælder både for arbejder, der har betydning for alle ejendomme, og arbejder med henblik på at forsyne yderligere ejendomme ved f.eks. udvidelse af forsyningsområdet eller kapaciteten. Det supplerende anlægsbidrag skal fremgå af det godkendte takstblad. Formålet med at opkræve et supplerende anlægsbidrag til hovedanlægget er, at vandforsyningen derved kan betale anlægsudgifter, der væsentligt overstiger den løbende vedligeholdelse af anlægget.

Der er også mulighed for, at vandforsyningen kan henlægge midler til nyinvesteringer eller låne til investeringen. Det er i overensstemmelse med vandforsyningslovens § 52 a (hvile-i-sig-selv princippet) forudsat, at henlæggelserne er til planlagte investeringer, se afsnit 7. Derved behøver vandforsyningen ikke at opkræve et supplerende anlægsbidrag.

5.1.2. Supplerende anlægsbidrag ved ændret anvendelse m.v.

Det fremgår af normalregulativets punkt 12.8, at hvis forudsætningerne for et fastsat og betalt anlægsbidrag ændres som følge af en senere om- eller tilbygning eller en ændret anvendelse af ejendommen, kan vandforsyningen forlange, at ejeren betaler den forøgelse af anlægsbidraget, der svarer til ændringen.

Vandforsyningen kan f.eks. sædvanligvis opkræve supplerende tilslutningsbidrag ved oprettelsen af flere boligenheder på en ejendom, ved ændring af en ejendoms anvendelse, herunder omdannelse fra erhverv til bolig, samt udvidelse/ændring af bolig- eller erhvervsenheder, navnlig ved etablering af flere vandforbrugende installationer.

I tilfælde hvor ejendommen ombygges, tilbygges eller ændrer anvendelse, påhviler det ejeren at sandsynliggøre, at forudsætningerne for det hidtidigt fastsatte anlægsbidrag ikke ændres. På anfordring skal ejeren meddele vandforsyningen, hvorvidt der etableres nye/flere installationer, herunder håndvaske, badeinstallationer eller lignende.

Der er normalt ikke grundlag for ændring i tidligere betalte anlægsbidrag, når f.eks. lejlighederne i en ejendom ændres til andels- eller ejerlejligheder eller værelser på plejehjem ombygges til plejlejligheder, da dette ikke medfører en væsentlig ændring af vandforbruget.

Anlægsbidrag tilbagebetales ikke i forbindelse med, at forudsætningerne for et fastsat og betalt anlægsbidrag ændres, f.eks. hvis antallet af boligenheder i en ejendom reduceres, eller ejendommen nedlægges.

Hvis det supplerende anlægsbidrag ikke er fastsat i takstbladet, skal det godkendes særskilt i kommunen.

5.1.3. Stikledningsbidrag

Stikledningen går fra forsyningsledningen til skellet til den ejendom, der skal forsynes. Stikledningen inkl. eventuel stophane anlægges af og tilhører vandforsyningen.

Stikledningsbidraget betales af ejendomsejer ved tilslutning i henhold til takstbladet. Bidraget afspejler de gennemsnitlige omkostninger til at fremføre stikledninger for ejendomme i forsyningsområdet eller evt. i et afgrænset delområde. Differentiering af stikledningsbidrag skal være baseret på objektive og saglige hensyn.

Ledningen fra stikledningen frem til bebyggelsen på ejendommen, dvs. jordledningen, tilhører ejendommens ejer og betales af denne.

5.2. Passagebidrag

Der er i visse tilfælde mulighed for at opkræve bidrag fra ejendomme, der ikke ønsker at tilslutte sig en vandforsyningsledning, der føres forbi ejendommen (passagebidrag).

Ved anlæg af en forsyningsledning til en ejendom uden for vandforsyningens naturlige forsyningsområde sker der samtidig en udvidelse af det naturlige forsyningsområde. Det kan derfor virke urimeligt, hvis den enkelte ejendom kommer til at betale hele den nye forsyningsledning, som de øvrige ejendomme i det nu udvidede naturlige forsyningsområde senere kan tilslutte sig mod betaling af et væsentligt lavere anlægsbidrag. Muligheden for at opkræve passagebidrag kan medvirke til en mere rimelig omkostningsfordeling. Pålægget om at betale passagebidrag skal godkendes af kommunalbestyrelsen. De nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse om passagebidrag efter vandforsyningslovens § 53, stk. 4.

Passagebidrag omfatter bidrag til etablering af forsyningsledningen, og kan også omfatte stikledning og eventuel stophane frem til ejendommens skel. Passagebidraget kan ikke omfatte bidrag til vandforsyningens hovedanlæg.

Passagebidrag er ikke et fuldt anlægsbidrag, da ejendommen netop ikke bliver tilsluttet. Når der er betalt passagebidrag for en ejendom, og denne senere tilsluttes til det almene vandforsyningsanlæg, skal der dog ikke igen betales anlægsbidrag til de dele af vandforsyningsanlægget, der allerede er betalt for med passagebidraget, dvs. bidrag til forsyningsledning og eventuelt også til stikledning og stophane.

Passagebidrag skal ikke fremgå af takstbladet, men fastsættes individuelt for ejendommene i det pågældende område, når kommunalbestyrelsen har godkendt pålægget.

5.3. Driftsbidrag

Driftsbidraget omfatter et bidrag pr. kubikmeter leveret vand og kan tillige omfatte et fast årligt bidrag. Det faste driftsbidrag må ikke erstatte afregning efter forbrug. Hvis vandforsyningen vil opkræve et driftsbidrag pr. afregningsmåler (målerbidrag/målerleje) ud over et fast driftsbidrag, skal det derfor fremgå entydigt af vandforsyningens regulativ.

Driftsbidrag skal fremgå af takstbladet. Det faste bidrag kan eventuelt bestå af flere delelementer/ faste driftsbidrag, der tilsammen udgør det driftsbidrag, som skal betales for den enkelte ejendom. Driftsbidraget kan f.eks. bestå af et driftsbidrag for at være tilsluttet forsyningen, et driftsbidrag der afhænger af forbruget eller belastningen af vandforsyningsanlægget og et driftsbidrag for målere opsat af vandforsyningen.

Det faste driftsbidrag kan dække en del af de faste udgifter til administration, drift, vedligeholdelse m.v., der ikke varierer ret meget efter det faktiske forbrug.

Ifølge normalregulativets punkt 14.2.2. skal driftsbidrag på opkrævningen opføres med særlige poster for hver art af bidrag.

Som minimum skal der afregnes efter målt forbrug på ejendomsniveau. Der kan endvidere afregnes efter målt forbrug i boligenheder i en ejendom, hvis der er truffet beslutning om det efter de regler, der gælder for den pågældende ejendom. Hvis der er truffet beslutning om at overgå til individuel afregning, og betingelserne i øvrigt er opfyldt, har vandforsyningen pligt til at foretage individuel afregning. Vandforsyningen kan ikke gennemtvinge direkte afregning med andre end ejendommens ejer.

Der skal være installeret en afregningsmåler til afregning efter forbrug. Ejendommens egne bimålere er til brug for den interne afregning med lejere i en ejendom, og kan ikke bruges som grundlag for vandforsyningens direkte afregning med boligenhederne.

De nærmere regler om afregning efter forbrug findes i bekendtgørelsen om betaling for vand efter målt forbrug m.v. på ejendomsniveau og i bekendtgørelsen om individuel afregning efter målt vandforbrug.

Det er muligt at forlange a conto betaling for driftsbidrag, forudsat at der sker en efterregulering. Hvis vandforsyningen fastsætter et skønsmæssigt forbrug fx ved manglende aflæsning til brug for afregning med ejendomme eller boligenheder, hvor der skal afregnes efter målt forbrug, skal der ligeledes ske en efterregulering.

Driftsbidraget kan forlanges betalt fra den dag, hvor vandforsyningen har påbegyndt leveringen af vand til ejendommen. Det faste driftsbidrag kan forlanges betalt fra den dag, hvor vandforsyningen har etableret stikledningen, så levering af vand er mulig til ejendommen.

Driftsbidrag skal dække alle vandforsyningens nødvendige udgifter, som ikke dækkes af anlægsbidrag, forsyningsledningsbidrag, stikledningsbidrag eller andre særlige bidrag eller betalinger for vandforsyningens ydelser.

5.4. Differentiering af anlægsbidrag og driftsbidrag

Udgangspunktet for fastsættelse af takster er primært et solidaritetsprincip, hvor alle betaler den samme kubikmeter takst og samme anlægsbidrag for tilslutning af sammenlignelige ejendomme til anlægget.

Det er i overensstemmelse med vandforsyningslovens formål at varetage følgende hensyn i takstfastsættelsen: Omkostningsdækning, prissætning med tilskyndelsesvirkning (f.eks. tilskyndelse til tilslutning frem for egen forsyning samt tilskyndelse til vandbesparelse), at de forskellige sektorer yder et passende bidrag (en rimelig byrdefordeling), sikring af tilstrækkelig og kvalitetsmæssig tilfredsstillende forsyning samt sikring af god økonomi og forsyningsikkerhed for vandforsyningsforbrugere.

I særlige tilfælde kan vandforsyningen differentiere taksterne inden for forsyningsområdet, når det kan begrundes sagligt og objektivt. Ved fastsættelse af differentierede takster skal vandforsyningen sikre sig, at der hverken ydes indirekte støtte til formål uden for vandforsyningsloven eller opkræves for høje takster fra enkelte ejendomme, som ikke er i overensstemmelse med vandforsyningslovens formål. Differentierede takster kan ikke begrundes i hensyn til bestemte forbrugerkategorier, f.eks. af sociale hensyn eller som indirekte støtte til erhverv.

Differentiering af takster kan f.eks. være begrundet i historiske eller fremtidige faktiske forhold vedrørende forsyningsmuligheder eller forsyningsydelser. Der vil f.eks. kunne differentieres på grundlag af, at omkostninger til at forsyne ejendomme varierer efter områdets karakter, herunder om området er tæt eller mindre tæt bebygget. Et særligt tilfælde kan også være, at en stor vandforbrugende virksomhed får nedsat (differentieret) det faste kubikmeterbidrag, hvis det konkret kan begrundes i, at omkostningerne forbundet med forsyningen af denne virksomhed er væsentligt mindre pr. kubikmeter end forsyningen af ejendomme med mindre forbrug.

Særlige tilfælde kan også omfatte tilfælde, hvor fusionerede almene vandforsyninger differentierer taksterne inden for de tidligere forskellige forsyningsområder, da de tidligere forsyningsområder med overvejende sandsynlighed har haft forskellige takster. Hensigten er, at vandforsyninger skal kunne lægge sig sammen, selv om der hidtil har været store forskelle på investering og vedligeholdelse i de forskellige vandforsyninger. Ved differentieringen kan det sikres, at forbrugere, som inden sammenlægningen løbende har betalt for en forsvarlig og langsigtet investering i velfungerende anlæg, ikke kommer til at betale for manglende investering i forældede anlæg i forsyningsområder, hvor forbrugere tidligere har betalt lavere takster.

Bestemmelsen vil også kunne anvendes, hvis en almen vandforsyning dækker flere kommuner (f.eks. efter en fusion), men hvor de enkelte kommunalbestyrelser stiller forskellige krav til den almene vandforsynings opnåelse af krav til miljø og service inden for den enkelte kommunes geografiske område. Den almene vandforsyning kan som en følge heraf differentiere taksterne, så forbrugere i den kommune, som ønsker et højt miljø- og serviceniveau, eller hvor nye tiltag er miljømæssigt eller forsyningsmæssigt nødvendige, betaler mere end forbrugere i en kommune, som f.eks. ønsker et lavere miljø- eller serviceniveau eller, hvor tilsvarende tiltag ikke er miljømæssigt eller forsyningsmæssigt nødvendige.

Differentierede takster kan fastsættes i en overgangsperiode, f.eks. efter en fusion, eller som en blivende forskel i taksten. Dette vil også gælde, hvis almene vandforsyninger fusionerer på tværs af kommunegrænser, men dog kun så længe differentieringens formål kan begrundes sagligt.

6. Takstbladets indhold

Ejere af ejendomme i vandforsyningens naturlige forsyningsområde har ret til indlæg af vand og forsyning med vand på de vilkår, der er fastsat i regulativet, og mod betaling efter godkendte takster, jf. normalregulativets afsnit 3.

En klar udformning af takstbladet, som er i overensstemmelse med regulativet, forhindrer, at der opstår tvivl om, hvorvidt vandforsyningen er berettiget til at opkræve betaling. Det anbefales derfor, at takstbladet henviser til regulativet, og at der i takstbladet anvendes de samme betegnelser for anlægsbidrag, faste og variable driftsbidrag, målerbidrag m.v., som fremgår af det godkendte regulativ. Betegnelsen "målerbidrag" bør f.eks. kun anvendes for det bidrag, der betales til vandforsyningens afregningsmåler, og ikke som betegnelse for den faste del af driftsbidraget, da det kan give anledning til misforståelser.

Takstbladet opdeles tydeligt i anlægsbidrag og driftsbidrag, samt evt. delelementer inden for disse bidragstyper, jf. afsnit 5, samt de gebyrer, renter m.v., som vandforsyningen ifølge regulativet eller lovgivningen kan opkræve, jf. afsnit 6.1.

Ord som "gebyr" og "afgift" bør aldrig anvendes, hvis der reelt er tale om anlægs- og driftsbidrag. Se afsnit 6.1. om gebyrer.

Skatter og afgifter bør opføres særskilt i takstbladet, så forbrugere og andre interessenter kan orientere sig om de faktiske udgifter hertil.

Takstbladet bør så vidt muligt omfatte alle kategorier af ejendomme inden for forsyningsområdet. Eventuel differentiering af anlægs- og driftsbidrag skal fremgå af takstbladet. Eventuelle fordelingsnøgler og situationer, hvor anlægsbidragene, stikledningsbidrag m.v. skal forhandles (og efterfølgende godkendes af kommunalbestyrelsen), skal fremgå af takstbladet.

6.1. Gebyrer og morarenter

I vandforsyningens regulativ fastsættes, hvornår vandforsyningen er berettiget til at opkræve rykkergebyr, inkassogebyr, morarenter m.v., mens størrelsen af gebyrerne anføres i takstbladet.

Driftsbidrag omfatter betaling for ydelser, som er nødvendige for at få leveret vand fra forsyningen. Det gælder f.eks. omkostninger til administration og måleradministration, som derfor ikke bør kaldes "gebyr". Gebyrer, som ligger ud over driftsbidraget, omfatter betaling for ydelser, som ikke er nødvendige for at få leveret vand, men som f.eks. skyldes, at der ikke betales rettidigt, f.eks. rykkergebyr, åbne- og lukkegebyr eller gebyr for manglende aflæsning af måler.

Det frarådes, at vandforsyninger bruger betegnelsen "gebyr" for betalinger, der udgør en del af driftsbidraget. Efter vandforsyningsloven skal kommunalbestyrelsen kun godkende anlægs- og driftsbidrag. Hvis der er tvivl om, hvorvidt et "gebyr" er et driftsbidrag, må vandforsyningen redegøre for, hvad gebyret dækker.

Vandforsyninger skal have et lovligt grundlag for at kunne opkræves et gebyr hos en forbruger. Det kan enten fremgå af lovgivningen (renteloven) eller af leveringsbetingelserne (vandforsyningens

regulativ). Nogle gebyrer er bestemt i loven, som eksempelvis rykkergebyrer, der ifølge renteloven maksimalt må være 100 kr. og sendes tre gange.

Herudover må et gebyr ifølge Forbrugerombudsmanden ikke være urimeligt højt i forhold til den ydelse, som gebyret dækker over. Som eksempel nævner Forbrugerombudsmanden, at størrelsen på et betalingsgebyr skal svare til de rimelige omkostninger, der er forbundet med at modtage betalingen. Det skal være beskrevet i aftalevilkårene, i hvilke situationer og efter hvilke kriterier virksomheden kan ændre eller indføre gebyrer.

Renteloven giver ret til at opkræve renter ved forsinket betaling (morarente). Den gældende rentesats for morarenter kan findes på Nationalbankens hjemmeside, hvortil der kan henvises fra takstbladet. Morarenten er den rente en fordringshaver (vandforsyningen) må opkræve fra en skyldner ved forsinket betaling. Morarenten beregnes som Nationalbankens officielle udlånsrente med et tillæg på 8 pct. Den gældende morarente kan desuden findes på en række hjemmesider, f.eks. www.danskeinkasso.dk.

6.2. Afgifter og moms

Den statslige afgift er fastsat efter lov om afgift af ledningsført vand⁹ og skal derfor ikke godkendes af kommunalbestyrelsen. Det anbefales af hensyn til gennemsigtigheden af priserne, at den statslige afgift på vand, der er kendt på godkendelsestidspunktet, oplyses i takstbladet.

Bidrag til drikkevandsbeskyttelse, som ved ændring af lov om afgift af ledningsført vand er indført i lovens § 3, stk. 2¹⁰, har til formål at finansiere Miljø- og Fødevarerministeriets og kommunernes opgaver i forbindelse med beskyttelse af grundvandet, herunder kortlægning og udpegning af områder med drikkevandsinteresser, indvindingsoplande og områder, som er særligt følsomme over for forurening, samt indsatsplanlægning. Efter den gældende lov betales der ikke længere bidrag til drikkevandsbeskyttelse efter 2020. Det er dog forudsat, at der i 2020 skal tages politisk stilling til, hvorvidt opgaven med grundvandskortlægning og indsatsplanlægning skal videreføres.

Spørgsmål om statslige afgifter på vand henvises til SKAT, som har udgivet en juridisk vejledning på deres hjemmeside: E. A. 7.5. Ledningsført vand.

Afgiftssatser	2017	2018-20
Vandafgift (ledningsført vand)	5,86 kr./m ³	6,18 kr./m ³
Bidrag til drikkevandsbeskyttelse	5,86 kr./m ³	0,19 kr./m ³

Moms

Efter momsloven opkræves moms af ydelser og varer. Det gælder også vandforsynings anlægsbidrag og driftsbidrag.

Nogle gebyrer er momspligtige, mens andre ikke er det, jf. momsloven. Skatteministeriet har udtalt sig om 6 forskellige gebyrer i udtalelse nr. 9353 af 2. juli 2004 (Retsinformation.dk):

1. Rykkerskrivelser (momsfri)
2. Inkassomeddelelser (momsfri)
3. Personligt fremmøde hos debitor ved forsyningsvirksomhedens egen opkræver (inkassobesøg) (momsfri)
4. Lukkebesøg, hvor forsyningsvirksomheden igen søger beløbet inddrevet (momsfri)
5. Åbnebesøg, hvor forsyningsvirksomheden igen åbner (momspligt)
6. Indgåelse af betalingsaftaler i forlængelse af den misligholdte fordring (momsfri)

Det fremgår af udtalelsen, at punkt 1-4 falder uden for momslovens anvendelsesområde, at punkt 5 er momspligtigt, mens punkt 6 er omfattet af momsloven som momsfrit efter lovens § 13, stk. 1, nr. 11. Spørgsmål om moms henvises til SKAT.

7. Godkendelse af taksterne

Vandforsyningen har ansvar for at fastsætte anlægs- og driftsbidrag i overensstemmelse med vandforsyningsloven og at indsende taksterne til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Kommunalbestyrelsen i den eller de kommuner, hvor vandet forbruges, godkender én gang årligt anlægs- og driftsbidrag for de almene vandforsyningsanlæg, jf. vandforsyningslovens § 53, stk. 1. Hvis vandforsyningsanlægget forsyner flere kommuner, kan kommunalbestyrelserne aftale, at kun den ene kommunalbestyrelse godkender bidragene på vegne af de øvrige kommuner.

For at kommunalbestyrelsen kan vurdere, om taksterne er fastsat inden for vandforsyningslovens rammer og bl.a. overholder hvile-i-sig-selv princippet, skal vandforsyningen indsende årsregnskab og budget. Desuden en flerårig investeringsplan, hvis vandforsyningen ønsker at spare op over flere år til planlagte investeringer, eller en plan for afvikling af opsparede midler. De almene vandforsyninger skal aflægge regnskab efter årsregnskabsloven. Der henvises til Erhvervsstyrelsens Vejledning om årsregnskaber for mindre vandværker, der aflægges årsregnskab efter årsregnskabsloven, se afsnit 7.3.

Kommunalbestyrelsen sammenholder taksterne med vandforsyningsens regulativ, idet betegnelserne for de forskellige anlægs- og driftsbidrag bør svare til regulativet for at undgå tvivl om, hvad forbrugerne betaler for og i hvilke situationer, vandforsyningen er berettiget til at opkræve bidragene.

Hvis vandforsyningen er omfattet af vandsektorloven, vurderer kommunalbestyrelsen endvidere, om vandforsyningsens budgetterede indtægter må forventes at kunne overholde den fastsatte økonomiske flerårige ramme (tidligere prisloftet). Det er vandforsyningsens opgave at redegøre for overholdelse af den økonomiske ramme.

Hvis der ikke er ændringer i forhold til de senest godkendte takster, herunder at taksterne alene er blevet indeksreguleret, og den eventuelle økonomiske ramme kan overholdes, er godkendelsesprocessen enkel. Det forudsætter dog, at de tidligere godkendte takster er i overensstemmelse med lovgivningen. Vandforsyningen skal dog være opmærksom på, at underlæggende forhold for den oprindelige fastsættelse af takster kan være ændret i mellemtiden. Hvis f.eks. anlægsbidraget er fastsat som en del af den anslåede værdi af vandforsyningsanlægget, vil anlægget være afskrevet yderligere siden sidst godkendte takster, og beløbet for anlægsbidraget vil således være et andet.

Vandforsyningen fastsætter taksterne og indsender en indstilling om godkendelse af anlægs- og driftsbidrag til kommunalbestyrelsen. Indstillingen skal ledsages af de nødvendige oplysninger til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af, om taksterne er fastsat i overensstemmelse med vandforsyningsloven.

Eksempler på nødvendige oplysninger er følgende:

1. beregningsgrundlag for taksterne, jf. vandforsyningslovens § 52 a, herunder afskrivninger
2. regnskab i overensstemmelse med årsregnskabsloven, dvs. opdelt i særskilte drifts- og anlægsregnskaber samt aktiver og passiver
3. budget for det eller de kommende år med særskilte drifts- og anlægsbudgetter
4. en flerårig investeringsplan, der angiver eventuelle udvidelser af vandforsyningens anlæg eller andre større anlægsarbejder, der er planlagt gennemført i den kommende årrække, og hvornår de forventes gennemført
5. en redegørelse for eventuelle opsparede midlers anvendelse over en kortere årrække til f.eks. nedsættelse af takster, som egenkapital, til drift eller anlæg, herunder til teknologiudvikling i vandselskabet
6. begrundelse for uændret eller ændret takst
7. den udmeldte økonomiske ramme, hvis vandforsyningen er omfattet af vandsektorloven.

Disse oplysninger er i vidt omfang de samme, som vandforsyningen selv skal bruge ved udarbejdelse af takstbladet og årsregnskabet.

Ved godkendelsen foretager kommunalbestyrelsen en legalitetskontrol, dvs. en kontrol af, at anlægsbidrag og driftsbidrag er fastsat i overensstemmelse med vandforsyningsloven. Kommunalbestyrelsen kan i afgørelsen lægge vægt på, om taksterne er fastsat på lovligt og sagligt grundlag, og at enkelte forbrugere eller forbrugergrupper ikke belastes eller begunstiges i strid med vandforsyningsloven, herunder lovens formål.

Kommunalbestyrelsen påser, at vandforsyningen kun indregner lovlige udgifter, jf. vandforsyningslovens § 52 a i vandprisen. Vandforsyningens samlede indkomster fra anlægs- og driftsbidrag og evt. andre kilder (gebyrer, renteindtægter, lejeindtægter, forpagtningsafgifter, erstatninger, salg af aktiver, m.v.) skal svare til vandforsyningens lovlige udgifter. Perioden for hvilken, indtægter og omkostninger skal balancere, strækker sig efter almindelig regnskabspraksis over cirka 3-5 år, men den kan være af længere varighed, hvis der foreligger konkrete planer for investeringer, som ikke kan eller ønskes lånefinansieret.

Kommunalbestyrelsen påser også, at eventuelle forskelle i vandforsyningens anlægs- og driftsbidrag for forskellige kategorier af ejendomme er objektivt og sagligt begrundet i forsyningsmæssige hensyn, at der ikke sker ubegrundet forskelsbehandling mellem f.eks. nye og gamle tilslutninger, kategorier af ejendomme samt mellem private og erhvervsmæssige tilslutninger. Endelig påser kommunalbestyrelsen, at anlægs- og driftsbidrag er fastsat i overensstemmelse med det godkendte regulativ.

I forbindelse med godkendelsesarbejdet kan kommunalbestyrelsen bl.a. vurdere, om der ved fastsættelse af taksterne er taget højde for nye områder eller ejendomme, som man har viden om skal forsynes i den kommende takstperiode, og som derfor skal have ført forsyningsledninger og stik frem til ejendommene.

Hvis en vandforsyning har fastsat så høje anlægsbidrag for tilslutning til anlægget, at det efter kommunalbestyrelsens vurdering kan forhindre en planmæssig udbygning af vandforsyningen ved tilslutning af ejendomme i forsyningsområdet, kan kommunalbestyrelsen undlade at godkende taksterne.

Kommunalbestyrelsen kan for almene vandforsyninger, der ikke er omfattet af vandsektorloven, træffe afgørelse om forhøjelse af visse former for bidrag, hvis det er nødvendigt som følge af, at kommunalbestyrelsen har nægtet at godkende forhøjelsen af andre former for bidrag. Hvis kommunalbestyrelsen har ydet støtte til en vandforsyning eller til sammenlægning af vandforsyninger kan kommunalbestyrelsen endvidere forlange, at takstsystemet og regnskabet tilrettelægges på en nærmere angivet måde. Det følger af vandforsyningslovens § 53, stk. 1, og § 53 a.

Anlægs- og driftsbidrag for kategorier af ejendomme, for hvilke der undtagelsesvis ikke er fastsat takster i takstbladet, skal aftales skriftligt mellem vandforsyningen og den pågældende ejer af ejendommen. Aftalen skal godkendes af kommunalbestyrelsen i hvert enkelt tilfælde. Bidragene for nye ejendoms-kategorier skal offentliggøres i det først kommende takstblad. Kommunalbestyrelsen kan ikke som led i godkendelsen af regulativet eller taksterne delegerer denne afgørelse til vandforsyningen, da det er en myndighedsafgørelse. Der kan derfor ikke godkendes ubestemte anlægsbidrag (efter regning). Det ville også fratage kommunalbestyrelsen muligheden for at vurdere, om anlægsbidraget er ensartet fastsat for sammenlignelige ejendomme, eller om det i konkrete tilfælde forhindrer nye tilslutninger.

Kommunalbestyrelsen har herudover ikke hjemmel til at ændre eller fastsætte de takster, der er fastsat af vandforsyningen, men kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ikke at godkende takstbladet. Det er en forvaltningsafgørelse, som skal træffes i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om partshøring og begrundelse m.v. og forvaltningsretlige principper, herunder om proportionalitet. Hvis kommunalbestyrelsen afviser at godkende taksterne, må vandforsyningen fremsende et nyt takstblad til godkendelse.

Taksternes gyldighed er betinget af kommunalbestyrelsens godkendelse. I situationer, hvor det ikke har været muligt at få godkendt taksterne i tide, kan der ikke opkræves godkendte "endelige" takster. I den situation har vandforsyningen mulighed for enten at udskyde opkrævningen eller opkræve et aconto beløb med udgangspunkt i de tidligere godkendte takster, og efterfølgende foretage efterregulering. Det skal fremgå af opkrævningen, at der er tale om et aconto beløb, der efterreguleres senest samme år. Vandforsyningen må ikke vedvarende opkræve takster, der ikke er godkendte af kommunalbestyrelsen. Aconto beløbet kan ikke fastsætte højere end de forventede takster.

For at gøre det tydeligt for forbrugerne, at opkrævning sker på grundlag af godkendte takster, bør det fremgå af takstbladet, hvornår taksterne er godkendt af kommunalbestyrelsen. Takstbladet skal være tilgængeligt på vandforsyningsens hjemmeside.

Afgørelser om at godkende eller ikke at godkende taksterne kan ikke påklages administrativt. Kommunalbestyrelsen skal i klagevejledningen oplyse, at sagen kan indbringes for domstolene. Efter vandforsyningsloven er søgsmålsfristen 6 måneder.

For vandforsyninger, der deltager i et samarbejde efter § 52 b eller § 48, skal kommunalbestyrelserne godkende taksterne i forening. Kommunerne skal lægge de enkelte vandforsynings bidrag til et lovligt etableret samarbejde til grund, men skal vurdere om udgifterne er lovlige og af en rimelig størrelse. Det følger af vandforsyningslovens § 53, stk.3.

7.1. Hvile-i-sig-selv efter vandforsyningsloven

Alle almene vandforsyninger skal overholde hvile-i-sig-selv-princippet efter vandforsyningslovens § 52 a. Det kontrollerer kommunalbestyrelsen ved godkendelse af taksterne.

Til brug for kontrollen skal vandforsyningen vedlægge et budget for det år, taksterne vedrører. Vandforsyningen skal endvidere vedlægge det seneste årsregnskab.

Hvile-i-sig-selv forhindrer ikke, at vandforsyningen må holde taksterne på et stabilt niveau fra år til år, selv om omkostningerne til forsyningen kan variere lidt fra år til år. Vandforsyningen må endvidere opretholde en rimelig driftskapital, som også kan dække uforudsete omkostninger.

Hertil kommer, at vandforsyninger må henlægge midler til nye investeringer, hvis der er konkrete planer om dette. Det kan f.eks. være planer om, at vandværket skal udskiftes om 10 år. Derimod må vandforsyningen ikke vedvarende opkræve mere over taksterne, end der er behov for til drift og planlagte investeringer, som nævnt ovenfor. Kommunalbestyrelsen kan derfor afvise at godkende taksterne, hvis vandforsyningen over taksterne opkræver mere end nødvendigt eller har oparbejdet en større formue uden konkrete planer for anvendelsen eller afviklingen. Vandforsyningen kan afvikle formuen ved at nedsætte taksterne eller ved at igangsætte nødvendige arbejder, f.eks. renovering af anlægget.

7.2. Økonomiske rammer efter vandsektorloven

Vandsektorloven og bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber supplerer vandforsyningslovens hvile-i-sig-selv-princip. Vandforsyninger, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, skal overholde deres økonomiske ramme, som fastsættes af Forsyningssekretariatet.

Forsyningssekretariatet fastsætter de økonomiske rammer individuelt for hver enkelt vandforsyning. Forsyningssekretariatet sender udkast til fastsættelse af indtægtsrammen i høring hvert år senest den 15. september, og fastsætter rammen hvert år senest den 15. oktober. Reglerne er fastsat i vandsektorloven og bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber.

Det er vandforsyningens ansvar at beregne taksterne således, at deres samlede indtægter fra takster m.v. kan overholde deres økonomiske rammer. Kommunalbestyrelsen kan ikke efter vandforsyningslovens § 53, stk. 1, ændre bidrag for vandforsyninger, der er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen skal derfor kun kontrollere, at vandforsyningen budgetterer med indtægter, som samlet holder sig inden for den udmeldte økonomiske flerårige ramme.

Vandsektorloven giver forsyningerne en vis økonomisk fleksibilitet. Hvis vandforsyningen overskrider den økonomiske ramme et år eller opkræver mindre end tilladt, kan den regulere det i efterfølgende år ved at sænke taksterne eller at gemme lidt af rammen til at hæve taksterne i et senere år. Vandforsyningen skal blot overholde deres økonomiske rammer inden for en nærmere fastsat periode på 1-4 år, der fastsættes efter bekendtgørelsen. Hvis vandforsyningen samlet set ender med at overskride rammerne, vil det medføre en efterregulering, som indregnes i de efterfølgende økonomiske rammer af Forsyningssekretariatet.

Vandforsyningerne har mulighed for at henlægge forskellen mellem indtægter og faktiske omkostninger i et kalenderår. Henlæggelser kan anvendes inden for vandselskabet, bl.a. til nedsættelse af takster, som egenkapital, til drift eller anlæg, herunder til teknologiudvikling i vandselskabet og i overensstemmelse med vandsektorlovens § 18 og bekendtgørelsen om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed.

For vandforsyninger med en debiteret årlig vandmængde på højst 800.000 kubikmeter fastsættes de økonomiske rammer for fire år, dvs. første gang for 2017-2020.

For vandforsyninger med en debiteret årlig vandmængde over 800.000 kubikmeter fastsættes de økonomiske rammer i første omgang for to år ad gangen, dvs. 2017-2018 og 2019-2020. Herefter fastsættes rammerne for fire år ad gangen.

Vandforsyningen kan få tillæg til den økonomiske ramme, hvis betingelserne er opfyldt. Tillæg, som vandforsyningen får ret til inden for et kalenderår, vil først blive tillagt de økonomiske rammer i det følgende år. Det vil derfor normalt ikke give problemer i forhold til takstgodkendelsen. Det er Forsyningssekretariatet, der træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne er opfyldt.

Kommunalbestyrelsen godkender taksterne, medmindre vandforsyningen ikke kan sandsynliggøre, at den økonomiske flerårige ramme vil blive overholdt. Herudover er det Forsyningssekretariatets opgave at kontrollere, om vandforsyningen har overholdt den udmeldte økonomiske ramme, og foretage eventuel efterregulering. Det betyder, at vandforsyningen skal kunne sandsynliggøre, at den økonomiske ramme vil blive overholdt i den periode, rammerne gælder for - kaldet reguleringsperioden. Dette kan ske ved, at vandforsyningen udarbejder budgetoverslag for de eventuelt resterende år i reguleringsperioden.

Vandforsyningen kan ikke angive vandmængder og antallet af nye tilslutninger præcist på forhånd, og kommunalbestyrelsen må derfor foretage vurderingen på grundlag af de forudsætninger, der foreligger på godkendelsestidspunktet, herunder de budgetter og investeringsplaner samt årsregnskaber for tidligere år, som vandforsyningen har fremlagt.

7.3. Årsregnskabet

Årsregnskabsloven gælder for vandforsyninger, der er organiseret som f.eks. aktieselskab, anpartselskab eller andelsselskab med begrænset ansvar, og for vandforsyninger, der skal have godkendt deres takstblad af kommunen. Dette følger af årsregnskabslovens § 3, stk. 2. Erhvervsstyrelsen er myndighed for årsregnskabsloven.

Årsregnskabet med tilhørende noter udgør vandforsyningens årsrapport, som indeholder vigtig information om forsyningens økonomi. Årsrapporten har til formål at give et retvisende billede af vandforsyningens aktiver og passiver, årets resultat og den økonomiske stilling i øvrigt.

Ved at aflægge regnskab efter årsregnskabsloven opnår vandforsyningen et gennemskueligt og retvisende regnskab, som den kommunale myndighed kan anvende ved godkendelse af taksterne. Selv om kommunerne ikke er ressortmyndighed for overholdelse af årsregnskabsloven, kan en kommune forlange, at vandforsyningen aflægger et retvisende og gennemskueligt regnskab, som kan danne grundlag for godkendelse af taksterne.

Erhvervsstyrelsen har udarbejdet en vejledning om årsregnskaber for mindre vandværker, der aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven "Sådan laver du et gennemskueligt regnskab for dit vandværk"¹¹, som vandforsyningerne med fordel kan anvende. Vejledningen er udarbejdet i samarbejde med brancheorganisationen Danske Vandværker, Energistyrelsen, FSR - danske revisorer og Kommunernes Landsforening. Vejledningen kan hentes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Vejledningen indeholder et modelregnskab, som vandforsyningerne kan anvende. Der henvises til Erhvervsstyrelsens vejledning for nærmere oplysninger.

8. Klage, straf, m.v.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse eller forkastelse af taksterne kan ikke påklages administrativt, jf. vandforsyningslovens § 76, stk. 1, nr. 4.

Det kommunale tilsyn fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens¹² § 48, stk. 1. Det kommunale tilsyn kan bl.a. afgive vejledende udtalelser om kommunalbestyrelsens overholdelse af tilsynsforpligtelser og forvaltningsretlige regler. Tilsynet har f.eks. behandlet en række sager om kommunalbestyrelsens godkendelse af vandforsyningers takster, herunder sager om, hvorvidt kommunalbestyrelsen havde påset, at anlægs- og driftsbidrag var fastsat på baggrund af saglige kriterier.

Forbrugerklagenævnet kan behandle klager fra vandforsyningens private forbrugere. Det kan f.eks. være klage over et vandværks prisberegning m.v. i forhold til forbrugeren, forældelse af fordringer, konsekvensen af fejl på en vandmåler, fortolkning af takstblad og krav på efterregulering af betaling.

Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med, at erhvervsdrivende overholder reglerne for markedsføring og anden forbrugerbeskyttende lovgivning. Tilsynet omfatter bl.a. urimelige betingelser i aftalen, for høje renter og gebyrer og diskrimination.

Vandforsyninger kan ifølge vandforsyningslovens § 84, stk. 3, pålægges strafansvar efter straffelovens kapitel 5. Der er fastsat en søgsmålsfrist på 6 måneder efter vandforsyningslovens § 81.

9. Ikrafttrædelse og offentliggørelse

Det skal fremgå af takstbladet, at taksterne er godkendt af kommunalbestyrelsen, og hvilken periode det gælder for. Takstbladet skal være tilgængeligt for forbrugerne på vandforsyningens hjemmeside.

10. Eksempel på takstblad

I dette kapitel vises et eksempel på, hvordan et forholdsvist enkelt takstblad kan opbygges. Der er kun tale om et eksempel, idet der kan være behov for en mere differentieret opbygning. Uanset hvordan takstbladet udformes, er det vigtigt, at det er i overensstemmelse med vandforsyningens gældende regulativ.

VANDBY VANDVÆRK

Vandforsyningens kontaktoplysninger .....

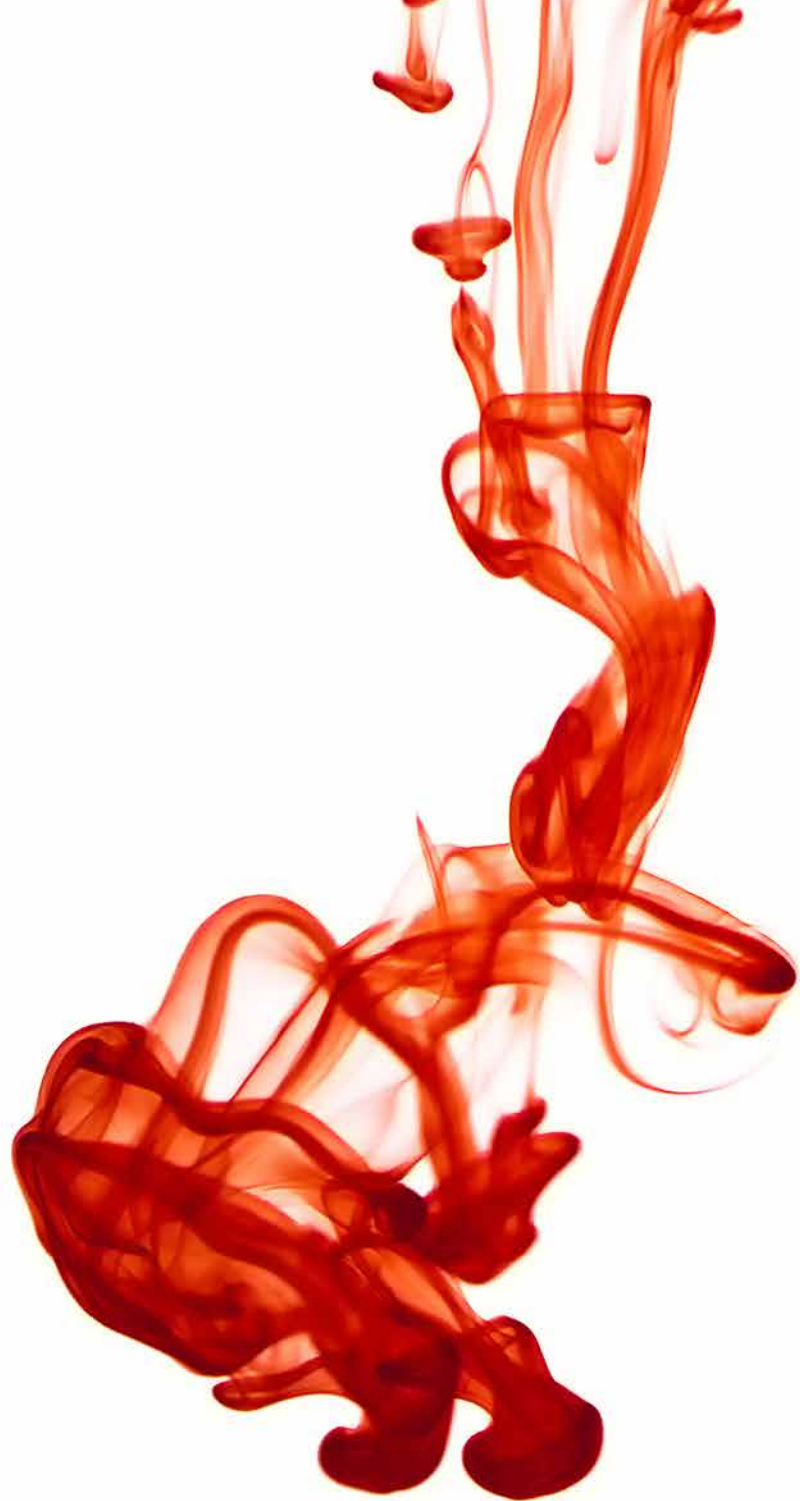
Takstblad for 20##

Anlægsbidrag	Ekskl. moms	Inkl. moms
Bidrag hovedanlæg	kr.	kr.
Bidrag forsyningsledning		
Bidrag stikledning		
Driftsbidrag		
Fast pr. ejendom/boligenhed	kr.	kr.
Fast pr. afregningsmåler	kr.	kr.
Driftsbidrag, variabelt	kr./m ³	kr./m ³
Statslige afgifter		
Ledningsført vand	kr./m ³	kr./m ³
Bidrag drikkevandsbeskyttelse	kr./m ³	kr./m ³
Driftsbidrag inkl. statslige afgifter	kr./m ³	kr./m ³
Administrationsbidrag	kr.	kr.
Flyttebidrag	kr.	kr.
Gebyrer		
Åbne- og lukkebesøg	kr.	
Rykkerskrivelse	kr.	

Morarenter i henhold til renteloven.

Noter

1. Normalregulativ for almene vandforsyninger, Naturstyrelsen, 2014, ISBN nr. 978-87-7091-563-2.
2. ISBN nr. 978-87-7091-551-9.
3. Bekendtgørelse nr. 525 af 14. juni 1996 om betaling for vand efter målt forbrug m.v. på ejendomsniveau.
4. Bekendtgørelse nr. 837 af 27. november 1998 om individuel afregning efter målt vandforbrug.
5. Lovbekendtgørelse nr. 125 af 26. januar 2017 af lov om vandforsyning m.v.
6. Disse vandforsyninger er som udgangspunkt undtaget fra skattepligten efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a.
7. En mulig metode til at fastsætte anlægsbidrag er omtalt i DVF vejledning nr. 12/FVD standard nr. 170 "Fastsættelse af vandværkstakster".
8. Se Erhvervsstyrelsens vejledning om årsregnskaber og Erhvervsstyrelsens notat af 18. oktober 2016 om regnskabskrav til klasse A-virksomheder.
9. Lovbekendtgørelse nr. 962 af 27. juni 2013 om afgift af ledningsført vand med senere ændringer.
10. Lov nr. 1384 af 28. december 2011.
11. Sådan laver du et gennemskueligt regnskab for dit vandværk, Erhvervsstyrelsen, januar 2016.
12. Lovbekendtgørelse nr. 769 af 09. juni 2015 om kommunernes styrelse.

Kapitel 5

Andre relevante forskrifter

Lånebekendtgørelsen

Bekendtgørelse 2013-12-17 nr. 1580

Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

I medfør af §§ 41, 58 og 59 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 971 af 25. juli 2013, fastsættes:

Kapitel 1. Adgang til låntagelse m.v.

§ 1. En kommunes samlede låntagning må i det enkelte regnskabsår ikke overstige kommunens adgang til at optage lån i henhold til § 2 og §§ 16-17.

§ 2. En kommunes adgang til i det enkelte regnskabsår at optage lån, jf. § 3, svarer til summen af følgende kommunale nettoudgifter:

1. Investeringsudgiften ved netvirksomhed og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.
2. Udgiften til overførelse af aktiver til forsyningspligtige virksomheder, jf. § 102, stk. 2, i lov om elforsyning.
3. Investeringsudgiften ved produktion og distribution af gas (dog ikke naturgas) og varme, herunder udgiften ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse.
4. Investeringsudgiften til renovation m.v. Ved investering i affaldsforbrænding i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse gælder nr. 3.
5. Udgiften til opførelse og vedligeholdelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg (dog ikke elektricitet) med tilbehør, herunder ledningsnet. Til energiforsyningsanlæg kan der uanset bestemmelsen i § 10, stk. 1, optages nominelle lån med op til fem års afdragsfrihed.
6. Udgiften ved energibesparende foranstaltninger i bygninger eller anlæg, der tilhører kommunen eller en institution, hvis låntagning henføres til kommunen, jf. § 3, stk. 1, nr. 3 og 4. Ved energibesparende foranstaltninger forstås:
  - a. sådanne foranstaltninger, vedrørende energiforbrug, som følger af en energimærkning udarbejdet i henhold til bekendtgørelse om energimærkning m.v. i bygninger,
  - b. udskiftning af lyskilder og armaturer til mere økonomiske typer, anskaffelse af automatik til regulering eller styring af elforbruget samt udskiftning af elanlæg og elapparater i øvrigt til økonomiske typer og
  - c. foranstaltninger, som følger af bygningsreglementets energikrav til det eksisterende byggeri i henhold til bekendtgørelse om offentliggørelse af bygningsreglementet.

7. Udgiften til installation af elektricitets- eller varmeproducerende anlæg baseret på indenlandske, herunder vedvarende energikilder i eksisterende ejendomme til kommunale formål.
8. Udgiften, herunder indfrieede garantier, til foranstaltninger omfattet af en saneringsplan i henhold til lov om sanering, en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring, en beslutning i medfør af lov om byfornyelse eller en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og udvikling af byer, dog kun 95 pct. af udgifter, herunder indfrieede garantier, til beslutninger efter den 31. december 2000.
9. Udgiften ved gennemførelse af forbedringer i kommunale beboelsesejendomme efter forslag fra beboerrepræsentanterne eller efter krav fra beboerrepræsentanterne eller et flertal af lejerne.
10. Udgiften ved kommunens andelsindskud i henhold til § 2, stk. 7, i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber.
11. Udgiften til indfrieede garantier ved opførelse af støttede private andelsboliger i henhold til lov om boligbyggeri og lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. eller opførelse af ustøttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. og lov om almene boliger m.v.
12. Udgiften, ekskl. grundkapitalen, ved opførelse eller erhvervelse af kommunale almene ældreboliger i medfør af lov om almene boliger m.v., udgiften til udbedringsarbejder m.v. i kommunale almene ældreboliger efter samme lovs § 91, stk. 8 og § 92, stk. 3, jf. § 96, udgiften til ekstraordinære renoveringsarbejder i kommunale ældreboliger efter samme lovs § 98, stk. 2, udgiften ved opførelse, erhvervelse eller ombygning af skæve boliger efter samme lovs § 149 a og udgiften til udbedring af byggeskader i kommunale ældreboliger efter samme lovs § 157, stk. 1 og 2. Til ældreboligformål og skæve boliger kan der uanset bestemmelsen i § 10, stk. 1, optages lån i kreditinstitutter og i KommuneKredit efter reglerne i lov om almene boliger m.v.
13. Udgiften til erhvervelse og indretning af ejendomme til udlejning til beboelse i henhold til integrationsloven.
14. 85 pct. af udgiften til erhvervelse af arealer og ejendomme til kommunal jordforsyning med benyttelseskode 05: Landbrug bebygget, 07: Frugtplantage, gartneri og planteskoler eller 17: Ubebygget landbrugslod m.v. ved den senest foretagne offentlige ejendomsvurdering.
15. Udgiften ved erhvervelse af ejendomme i medfør af § 47 A i lov om planlægning. Optages lån efter denne bestemmelse, skal lånet indfries, når ejendommen overgår til kommunalt formål, eller der skal ske deponering efter reglerne i § 6.
16. Udgiften til lån efter § 1, stk. 1, i lov om lån til betaling af ejendomsskatter, fratrukket de i regnskabsåret indfrieede lån.
17. Udgiften til eller lovlig støtte til udskiftning, nybygning og renovering af færger samt færgefaciliteter ved de i bilaget anførte færgeoverfarter.
18. Udgiften til anlægsarbejder i kommunale havne og kommunale selvstyrehavne.
19. Udgiften til håndtering af tag- og overfladevand, som et vandselskab, jf. § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, yder bidrag til i forbindelse med medfinansiering af kommunale anlæg efter regler fastsat i medfør af § 1, stk. 5, i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.

Stk. 2. En kommunes adgang til at optage lån omfatter herudover følgende lån:

1. Lån, der efter § 3, stk. 1, nr. 3, henregnes til en kommunes låntagning, og som optages med henblik på at varetage netvirksomhed og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.
2. Lån, der svarer til det beløb, som samtidig bliver anvendt til indfrielse af ældre byggelån eller -kreditter, inkl. påløbne renter, der tidligere er optaget i overensstemmelse med denne bekendtgørelse eller tilsvarende tidligere bestemmelser fastsat af økonomi- og indenrigsministeren.

3. Lån, hvis provenu fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån. Ved omlægning til et serie- eller annuitetslån er det en betingelse, at den totale finansiering herved til stadighed opfylder kravene i § 10, stk. 1. Hvis omlægningen sker fra et stående lån eller et lån med en afdragsfri periode, er det derudover en betingelse, at den gennemsnitlige løbetid af den totale finansiering ikke herved overstiger 10 år. Ved omlægning til et stående lån eller lån med en afdragsfri periode er det en betingelse, at den totale finansiering herved til stadighed opfylder kravene i § 10, stk. 2. Hvis flere lån omlægges samtidig til et nyt lån, beregnes restløbetiden som en vægtet sum af de enkelte låns restløbetid.
4. Lån og aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, der overtages fra en anden kommune eller en institution, hvis låntagning henføres til kommunen, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, 4, 6 og 7, når lånet eller aftalen tidligere er optaget eller indgået i overensstemmelse med denne bekendtgørelse eller tilsvarende tidligere bestemmelser fastsat af økonomi- og indenrigsministeren.
5. Indestående prioriteter, der overtages i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom, såfremt ejendommen erhverves af kommunen som ufyldestgjort panthaver på en tvangsauktion. Overtages prioriteter efter denne bestemmelse, skal prioriteterne indfries, hvis ejendommen overgår til kommunalt formål, eller der skal ske deponering efter reglerne i § 6.

Stk. 3. Ved opgørelse af låneadgangen efter stk. 1 i et regnskabsår medregnes alene de udgifter, som afholdes i det pågældende regnskabsår. Beslutning om optagelse af lån skal være truffet af kommunalbestyrelsen i et møde senest den 31. marts året efter regnskabsåret. Lån skal være optaget senest den 30. april året efter regnskabsåret.

Stk. 4. Ved opgørelsen af kommunernes adgang til at optage lån efter stk. 1 og 2 kan ikke medregnes værdien af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg m.v., som før aftalens indgåelse har været i kommunens eje, jf. § 11.

Stk. 5. En kommunes låneadgang efter stk. 1, nr. 3 og 4, er i hvert regnskabsår begrænset til investeringsudgiften med fradrag af opkrævede drifts- og anlægsindtægter, for hvilke der ikke er afholdt udgifter, dog maksimalt kommunernes udlæg på det enkelte forsyningsområde ultimo det pågældende regnskabsår.

§ 3. Til en kommunes låntagning henregnes:

1. Lån, der alene optages af kommunen.
2. Den del af lån optaget af flere kommuner i forening, som ifølge den indgåede aftale påhviler kommunen.
3. Den del af lån optaget af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, som kan henføres til kommunen.
4. Lån optaget af andre institutioner end de, der hører under stk. 1, nr. 1, 2 og 3, og som efter aftale med kommunen stiller pladser til rådighed med henblik på at løse opgaver efter lov om social service, lov om dag-, fritids-, og klubtilbud m.v. til børn og unge eller lov om aktiv socialpolitik. Lånet medregnes forholdsmæssigt i forhold til de pladser, der er til rådighed for kommunen.
5. Indestående prioriteter, der overtages, og pantebreve, der udstedes til sælger i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom.
6. Indgåelse af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., eller aftale om drift af institutioner, hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.
7. Den del af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, indgået af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.

8. Lån eller aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, der ikke er omfattet af nr. 1-7, i det omfang kommunen meddeler garanti eller anden sikkerhed for lånet eller aftalen, og lånet anvendes til finansiering af anlægsprojekter eller udgifter, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.

Stk. 2. De dispositioner, der er nævnt i stk. 1, nr. 8, henregnes dog ikke til kommunens låntagning, hvis der meddeles garanti for lån til følgende formål:

1. Almene familieboliger, almene ungdomsboliger, almene ældreboliger, skæve boliger og støttede private andelsboliger eller u støttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger m.v.
2. Grundejerbidrag og private fællesveje i henhold til lov om grundejerbidrag til offentlige veje og lov om private fællesveje.
3. Kystbeskyttelsesforanstaltninger udført af bidragspligtige digelag, kystsikringslag eller kystbeskyttelseslag i henhold til lov om kystbeskyttelse.

Stk. 3. Den del af lån optaget af vandselskaber i henhold til lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold til investeringsudgiften ved indvinding og distribution af brugsvand og investeringsudgiften ved kloakering og rensningsanlæg, samt garanti herfor, henregnes ikke til kommunens låntagning.

Stk. 4. De aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, der er omfattet af stk. 1, nr. 6, 7 og 8, henregnes dog ikke til kommunens låntagning, såfremt revisionen har påset, at aftalen maksimalt løber i tre år og ikke giver mulighed for forlængelse.

§ 4. Lån opgøres med fradrag af eventuelt kurstab. Obligationslån opgøres til kursværdien af obligationerne ved hjemtagelsen af disse, selv om salg af obligationer endnu ikke har fundet sted.

Stk. 2. Indestående prioriteter og sælgerpantebreve opgøres til kurs 80. Lån med en restløbetid på 3 år eller derunder opgøres dog til restgældens nominelle beløb.

Stk. 3. Ved opgørelsen af byggelån og, for fælleskommunale selskaber, kassekreditter medregnes alene lån, som ikke omfattes af bestemmelserne i § 9. Sådanne lån medregnes med det beløb, der ved årets udgang er trukket på lånet ud over det ved årets begyndelse trukne beløb.

§ 5. Indgåelse af de i § 3, stk. 1, nr. 6, 7 og 8, nævnte aftaler opgøres som den højeste af følgende værdier:

1. Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v. inklusive moms.
2. Værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Stk. 2. Når en kommune betaler en løbende ydelse for benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., inklusive moms, der kan refunderes i medfør af bekendtgørelsen om momsrefusionsordning for kommuner og regioner, opgøres beløbet efter stk. 1, nr. 1, dog eksklusiv moms.

Stk. 3. Ombygningsudgifter, som er aftalt i kontrakt med udlejer, skal medregnes i opgørelsen.

Stk. 4. Ved efterfølgende forbedring i form af udvidelse, renovering eller anden genopretning, der ikke har karakter af almindelig vedligeholdelse af det lejede, medregnes ligeledes et beløb i låntagningen svarende til omkostningerne hertil.

Stk. 5. Når en kommune opsigter en lejeaftale og indgår en ny lejeaftale inden for det samme regnskabsår eller senest den 31. marts i det efterfølgende regnskabsår, reduceres beløbet opgjort efter stk. 1 med værdien af det opsagte lejemål ligeledes opgjort efter stk. 1.

Stk. 6. Hvor en kommune indgår en aftale, som nævnt i § 3, stk. 1, nr. 6, 7 eller 8, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., der på tidspunktet for indgåelse af aftalen ikke er opført, henregnes aftalen til kommunens låntagning med et beløb, der i året for aftaleindgåelsen og hvert af de efterfølgende år svarer til opførelsesomkostningerne, der afholdes i det pågældende år.

§ 6. De i § 3, stk. 1, nr. 2-8, nævnte lån og aftaler henregnes ikke til kommunens låntagning, hvis kommunen samtidig deponerer et beløb på en særskilt konto i et pengeinstitut eller deponerer obligationer med en tilsvarende kursværdi i et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller i KommuneKredit.

Stk. 2. Deponering opgøres på grundlag af værdiansættelsen af lån efter § 4 eller leje- og leasingaftaler m.v. efter § 5.

Stk. 3. I låneperioden eller aftaleperioden kan der af det deponerede beløb eller de deponerede obligationer efter 1 år årligt hæves eller frigives en femogtyvendedel (1/25) i 25 år. Endvidere kan der hvert år i låneperioden eller aftaleperioden hæves eller frigives de til de deponerede beløb tilskrevne renter. Hvis kommunen i årene, efter at deponeringen er foretaget, har ledig låneramme, kan kommunen nedbringe det deponerede beløb med et beløb svarende til den ledige låneramme.

Stk. 4. Ved aftalens ophør henholdsvis lånets indfrielse kan kommunen hæve den eventuelt resterende del af det deponerede beløb eller de deponerede obligationer.

§ 7. Ved et salg af en af kommunens faste ejendomme, herunder anlæg, for hvilken kommunen har optaget lån, skal kommunen indfri det pågældende lån, medmindre kommunen efter reglerne i § 6 samtidig med salget deponerer et beløb svarende til det beløb, hvormed det pågældende lån kan indfries, jf. dog § 8.

§ 8. Ved en overdragelse af en af kommunens faste ejendomme, herunder anlæg, for hvilken kommunen har optaget lån, til et selskab med begrænset hæftelse, som kommunen helt eller delvist ejer, skal kommunen nedbringe det pågældende lån med et beløb, der svarer til overdragelsessummen fratrukket den del heraf, der betales med aktier eller lignende i selskabet (apportindskud). Ved et senere salg af sådanne aktier eller lignende skal kommunen nedbringe det pågældende lån med et beløb, der svarer til salgssummen ved salget af aktierne eller lignende.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 gælder dog ikke, hvis kommunen efter reglerne i § 6 samtidig med overdragelsen deponerer et beløb, der svarer til det beløb, hvormed det pågældende lån skulle have været nedbragt efter stk. 1.

Kapitel 2. Kassekredit og vilkår for låntagning m.v.

§ 9. I kommuner må gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi på funktion 9.50.50, kassekreditter og byggelån, excl. byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån, ikke overstige gennemsnittet i samme periode af de daglige saldi på likvide aktiver, jf. funktionerne 9.22.01-9.22.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner«.

Stk. 2. Kassekreditten for kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber og lignende med bestemmende kommunal indflydelse må maksimalt andrage 125 kr. pr. indbygger. Ved anlægsarbejder, der efter afslutningen kan finansieres ved optagelse af lån, kan der dog foretages yderligere træk på kassekreditten inden for et beløb, der svarer til det samlede provenu af de forventede endelige lån, under forudsætning af, at konverteringen gennemføres snarest muligt efter arbejdets afslutning.

§ 10. Lån kan optages som annuitetslån, serielån eller indeksslån. Løbetiden må ikke overstige 25 år, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den

grænse, der er fastsat i lov om almene boliger m.v. Lån til formål efter § 2, stk. 1, nr. 5, kan dog optages med løbetid op til 30 år.

Stk. 2. Lån kan endvidere optages som stående lån eller lån med en afdragsfri periode. Løbetiden for sådanne lån må højst være på 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år.

Stk. 3. En kommune kan indgå terminsforretninger med henblik på kurs- og rentesikring i forbindelse med lånoptagelse og betaling af renter og afdrag, såfremt der foreligger en konkret forpligtelse til at betale renter og afdrag henholdsvis at modtage eller betale et beløb i udenlandsk valuta. En kommune må ikke være sluteksponeret i anden valuta end danske kroner eller euro.

Stk. 4. En kommune kan omlægge lån, der er optaget, ved hjælp af simple rente- og/eller valuta-swap-aftaler. Med henblik på kurs og rentesikring kan der i denne forbindelse anvendes terminsforretninger, men ikke optioner.

Stk. 5. En kommune kan indgå salgs- og tilbagekøbsaftaler vedrørende obligationer (REPO-forretninger). En kommune kan endvidere udstede certifikater med løbetid på mindre end 1 år. Provenuet af de indgåede aftaler og udstedte certifikater indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til § 9.

§ 11. En kommunalbestyrelse kan ikke uden økonomi- og indenrigsministerens godkendelse indgå en aftale, herunder leje- og leasingaftale, om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg m.v., inventar, driftsmidler eller apparatur, der før aftalens indgåelse har været i kommunens eje. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter betingelser for godkendelsen, herunder de nærmere vilkår for deponering.

§ 12. Garanti for lån kan kun meddeles, hvis lånet opfylder de for kommunal låntagning gældende vilkår, jf. § 10, stk. 1-4 samt § 2, stk. 2, nr. 3.

Stk. 2. Garantier for lån til ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål følger uanset stk. 1 løbetidsreglerne i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.

Stk. 3. Garantier for lån til formål omfattet af lov om almene boliger m.v. følger uanset stk. 1 løbetidsreglerne i lov om almene boliger m.v.

Stk. 4. Garantier for lån optaget af et vandselskab til formål omfattet af § 16 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold kan uanset stk. 1 meddeles for lån med løbetid op til 40 år for investeringsudgifter fra og med regnskabsåret 2013.

§ 13. En kommunalbestyrelse kan ikke uden statsforvaltningens samtykke afgive tilsagn om regelmæssige ydelser og lignende, som kommunen ikke efter lovgivningen er forpligtet til at præstere.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte begrænsning i adgangen til at afgive tilsagn om regelmæssige ydelser og lignende gælder ikke tilsagn om grundtilskud til daghøjskoler og produktionskoler.

§ 14. En kommunalbestyrelse kan ikke uden statsforvaltningens samtykke pådrage kommunen solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende. Samtykke er dog ikke fornødent, hvis kommunen alene hæfter med sit indskud, og der ikke pådrages kommunen forpligtelser med hensyn til eventuelle yderligere indskud.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan dog uden samtykke efter stk. 1 optage lån i realkreditinstitutter og i KommuneKredit, uanset om kommunen ved lånoptagelsen indtræder som medlem af den långivende forening, samt hæfte for lån til finansiering af leasingkontrakter, som optages i KommuneKredit.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan endvidere uden samtykke efter stk. 1 pådrage kommunen solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, institution, et selskab eller lignende efter sundhedslovens § 78, stk. 7, som er godkendt af ministeren for sundhed og forebyggelse.

§ 15. Beslutning om påtagelse af garantiforpligtelser, herunder beslutning om pådragelse af solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende, træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.

Stk. 2. Økonomiudvalget eller et stående udvalg kan dog bemyndiges til at træffe de beslutninger, som er nævnt i stk. 1, inden for den beløbsramme og øvrige vilkår, som kommunalbestyrelsen fastsætter. I kommuner med magistratsstyre kan kommunalbestyrelsen give bemyndigelse til det magistratsmedlem, under hvis forvaltningsområde sagen om påtagelse af garantiforpligtelsen hører.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte begrænsninger i adgangen til at træffe beslutning om påtagelse af garantiforpligtelser gælder ikke for beboerindskudslån og lån til vej- og kloakformål.

Stk. 4. Beslutning om indgåelse af leje- og leasingaftaler, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.

Kapitel 3. Dispensation

§ 16. Økonomi- og indenrigsministeren kan for det enkelte regnskabsår inden for en ramme til hvert af de formål, der fastlægges af økonomi- og indenrigsministeren, meddele dispensation til optagelse af lån ud over, hvad der følger af bestemmelserne i § 2. Økonomi- og indenrigsministeren kan endvidere som led i aftaleforhandlinger meddele generelle dispensationer.

Stk. 2. Økonomi- og indenrigsministeren kan i særlige tilfælde meddele dispensation til optagelse af kortvarige lån.

Stk. 3. Lån i henhold til stk. 1 skal være optaget inden den i § 2, stk. 3, anførte frist. Hvis de anlægsaktiviteter, som dispensationen efter stk. 1 er meddelt til, er helt eller delvist igangsat ved bindende anlægskontrakt inden udgangen af det regnskabsår, hvortil dispensationen er meddelt, skal lån dog senest være optaget ét år efter den i § 2, stk. 3, anførte frist.

Stk. 4. En dispensation i henhold til stk. 1 kan i det regnskabsår, hvortil dispensationen oprindelig er meddelt, anvendes til finansiering af andre anlægsprojekter inden for samme formål, som dispensationen er meddelt til.

§ 17. Økonomi- og indenrigsministeren kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra bestemmelserne i § 2, stk. 3, § 2, stk. 4, § 5, § 9, § 10 og § 12.

Kapitel 4. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 18. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 14, stk. 3, træder i kraft den 1. juli 2014. § 16, stk. 3 og 4, har virkning fra og med regnskabsåret 2013.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 68 af 25. januar 2013 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. ophæves.

Stk. 4. Lån optaget før den 1. januar 2012 i anden valuta end danske kroner og euro kan fortsat omlægges i anden valuta end danske kroner og euro, jf. § 2, stk. 2, nr. 3.

Bilag 1

Overfart	Rederi
Stignæs-Agersø	Færgeselskabet Vestsjælland, 4230 Skælskør
Anholt-Grenaa	Grenå-Anholt Færgeselskab, 8500 Grenå
Askø-Bandholm	Lolland Kommune, 4930 Maribo
Assens-Baagø	Assens-Bågø Færgen A/S, 5610 Assens
Barsø Landing-Barsø	Aabenraa Kommune, 6200 Aabenraa
Birkholm-Marstal	Ærø Kommune, Rådhuset, 5970 Ærøskøbing
Fejø-Kragenæs	Lolland Kommune, 4930 Maribo
Gudhjem-Christiansø	Christiansøfarten ApS, 3760 Gudhjem
Kulhuse-Sølager	Kulhusfærgen A/S, 3390 Hundested
Hals-Egense	Aalborg Kommune, Teknisk Forvaltning, 9400 Nørresundby
Aalborg-Egholm	Aalborg Kommune, Teknisk Forvaltning, 9400 Nørresundby
Endelave-Snaptun	Endelave Færgeselskab, Horsens Kommune, 8700 Horsens
Femø-Kragenæs	Lolland Kommune, 4930 Maribo
Fur-Branden	Fursund Færgeri, Skive Kommune, 7800 Roslev
Faaborg-Lyø-Avernakø	Ø-Færgen A/S, Færgevej 23, 5600 Fåborg
Feggesund-Arup Holme	I/S Thy-Mors Færgeselskab, 7900 Nykøbing Mors
Hjarnø-Snaptun	Hjarnø Færgeselskab, Hedensted Kommune, 8722 Hedensted
Hjørtø-Svendborg	Hjørtøbåden, Svendborg Kommune, 5700 Svendborg
Sundsøre-Hvalpsund	Hvalpsund-Sundsøre Færgeselskab I/S, 9600 Aars
Bogø-Stubbekøbing	Bogø-Stubbekøbing Overfarten, 4760 Vordingborg
Frederikshavn-Hirsholmene	Frederikshavn – Freddy Jacobsen, Holmbovej 37, 9900 Frederikshavn
Nakskov-/Slotø/Vejlø/Enehøje	Torben Rasmussen, Stormarks Alle 45, 2. sal, 4900 Nakskov
Ballebro-Hardeshøj	Hardeshøj-Ballebro Færgeselskab, Sønderborg Kommune, 6400 Sønderborg
Thyborøn-Agger	Thyborøn-Agger Færgeselskab A.m.b.a., 7680 Thyborøn
Orø-Hammer Bakker	Østre Færge A/S, 4300 Holbæk
Rørvig-Hundested	Hundested-Rørvig Færgeselskab A/S, 4581 Rørvig
Bjørnø-Faaborg	Andelsselskabet Bjørnø Færgen Amba, Bjørnø, 5600 Fåborg
Vesterø Havn-Frederikshavn	Færgeselskabet Læsø, Vesterø Havn, 9940 Læsø
Marstal-Rudkøbing	Ærøfærgerne A/S, 5970 Ærøskøbing
Nekselø-Havnsø	Færgeselskabet Vestsjælland, 4592 Sejerø
Næssund Mors-Næssund Thy	I/S Thy-Mors Færgeselskab, 7900 Nykøbing Mors
Omø-Stignæs	Færgeselskabet Vestsjælland, 4230 Skælskør
Orø-Holbæk	Færgeselskabet Orø-Holbæk, Holbæk Kommune, 4300 Holbæk
Svaneke-Christiansø	Niels Peter Sonne, Fiskergade 8, 3740 Svaneke
Sejerø-Havnsø	Færgeselskabet Vestsjælland, 4592 Sejerø
Samsø-Hov	Rederiet Færgen, 3700 Rønne ved afdeling Samsø Færgen
Rudkøbing-Strynø	Strynø-Rudkøbing Færgeselskab ApS, 5900 Rudkøbing
Rønbjerg-Livø	I/S Rederiet Miniline, 9681 Ranum
Søby-Fåborg	Ærøfærgerne A/S, 5970 Ærøskøbing

Overfart	Rederi
Hov-Tunø	Odder Kommune, 8300 Odder
Mellerup-Voer	Randers Fjords Færgeselskab I/S, v/Randers og Norddjurs Kommuner, 8961 Allingåbro
Udbyhøj S-Udbyhøj N	Randers Fjords Færgeselskab I/S, v/Randers og Norddjurs Kommuner, 8961 Allingåbro
Venø-Kleppen	Struer Kommune, 7600 Struer
Skarø/Drejø-Svendborg	Svendborg Kommune, Rådhuset, 5700 Svendborg
Ærøskøbing-Svendborg	Ærøfærgerne A/S, 5970 Ærøskøbing
Søby-Fynshav	Ærøfærgerne A/S, 5970 Ærøskøbing
Årø-Årøsund	Haderslev Kommune, Gåskærgade 28, 6100 Haderslev
Nordby-Esbjerg	Scandlines, Fanø-overfarten, Dokvej 5, 6720 Esbjerg

Erhvervsstyrelsen

Vejledning om årsregnskaber for mindre vandværker
der aflægger regnskab efter årsregnskabsloven

**Sådan laver du et gennemskueligt regnskab for
dit vandværk**

ERHVERVSSTYRELSEN, JANUAR 2016

INDLEDNING

I mange mindre vandværker er det en udfordring at udarbejde et regnskab, som er overskueligt og informativt for brugerne, eksempelvis forbrugere, bestyrelsesmedlemmer og kommunalbestyrelser.

Derfor har Erhvervsstyrelsen på opfordring udarbejdet denne vejledning om regnskaber for mindre vandværker, der er omfattet af årsregnskabsloven¹. Den vigtigste del af vejledningen er et såkaldt 'modelregnskab', som det anbefales at bruge, da det både sikrer høj gennemsigtighed og overholdelse af lovens krav.

Vejledningen er blevet til i et tæt samarbejde med Danske Vandværker, Energistyrelsen, FSR – danske revisorer og Kommunernes Landsforening.

INDEN DU LÆSER VIDERE

Afgrænsning

Denne vejledning er skrevet til mindre vandselskaber, der har til formål at forsyne mindst ti ejendomme og som ikke i væsentligt omfang har andre aktiviteter end vandforsyning. Det er vandværker, som ikke er kommunalt ejede og som leverer mindre end 200.000 m³ årligt. Det vil sige vandværker, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomi².

Vand- og spildevandsselskaber, der er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1 og 2, i lov om vandsektorens organisering og økonomi og således leverer mere end 200.000 m³ årligt, er ikke omfattet af vejledningen. De vil dog på et række områder kunne hente inspiration i denne vejledning.

Nye ord og udtryk

På enkelte områder er der i denne vejledning valgt et mere almindeligt sprogbrug end det, der er gældende i årsregnskabsloven. For eksempel bruges begrebet "værdiansættelse", mens den tilsvarende betegnelse i årsregnskabsloven er "måling". Meningen er den samme.

I vejledningen bruges både udtrykket "årsregnskabet" og udtrykket "årsrapporten". Selve årsregnskabet skal bestå af balance, resultatopgørelse og noter, herunder redegørelse for anvendt regnskabspraksis. Årsrapporten består udover årsregnskabet også af en ledelsespåtegning, en ledelsesberetning og en eventuel revisionspåtegning.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1580 af 10. december 2015.

² Lov nr. 469 af 12. juni 2009 med senere ændringer.

LOVENS KRAV

Det er som udgangspunkt ikke et krav i årsregnskabsloven, at mindre vandværker, omfattet af denne vejledning, skal aflægge årsrapport. Vandværkets årsregnskab sendes imidlertid typisk til kommunalbestyrelsen i forbindelse med den årlige godkendelse af takstbladet, jf. vandforsyningslovens § 53, ligesom årsregnskabet bruges af såvel nuværende som kommende medlemmer. Årsregnskabet bruges således ikke alene til internt brug i vandværket, og det følger dermed af årsregnskabslovens § 3, stk. 2, at årsregnskabet i det mindste skal følge reglerne for regnskabsklasse A, jf. § 7, stk. 1, nr. 1³.

Det betyder, at vandværkerne skal følge en række grundlæggende krav i årsregnskabsloven. Det er for eksempel efter årsregnskabsloven et grundlæggende krav, at årsregnskabet skal give et retvisende billede af vandværkets økonomiske forhold. En forudsætning for, at årsregnskabet kan give et retvisende billede af vandværkets økonomiske forhold er, at det indeholder oplysninger om forhold, der er relevante for dem, der skal læse regnskabet, og at oplysningerne er pålidelige og overskuelige.

Årsregnskabsloven kræver ikke, at vandværker, der skal følge kravene til regnskabsklasse A, skal have årsregnskabet revideret. Det kan dog fremgå af vandværkets vedtægter, at årsregnskabet skal revideres af en godkendt revisor⁴.

Det skal bemærkes, at årsregnskabslovens krav til årsregnskabet på en række områder stiller andre krav til regnskabsaflæggelsen end vandsektorlovgivningens krav til den regnskabsrapportering, der bruges til prisloftsfastsættelse m.v.

Et vandværksregnskab skal som minimum opfylde de grundlæggende krav i den regnskabsklasse i årsregnskabsloven, som kaldes regnskabsklasse A⁵. Vandværket kan dog vælge at følge yderligere krav fra regnskabsklasse B⁶.

Det overordnede krav om et retvisende billede suppleres af en række grundlæggende forudsætninger:

---

³ Det forudsættes således her og i det følgende, at årsregnskabet ikke udelukkende anvendes til internt brug.

⁴ Betegnelsen omfatter statsautoriserede revisorer og registrerede revisorer.

⁵ Denne vejledning retter sig mod vandforsyninger, der ikke er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke er bestemmelser i lov om vandforsyning m.v. eller anden lovgivning, der forhindrer vandforsyningerne i at have indtægter, der stammer fra andet end vandforsyningsaktiviteten. Et eksempel på sådanne andre indtægter kan være indtægter fra udleje af antenneplads på bygninger. Vandforsyningerne skal dog være opmærksomme på, at de dermed risikerer at blive skattepligtige af samtlige indtægter. De kan således risikere, at den undtagelse fra skattepligt, der gælder for vandforsyningsselskaber, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 a, ophører. De pågældende vandforsyninger skal efterleve kravene i årsregnskabslovens regnskabsklasse A.

Vandværker med anden, egentlig erhvervsdrift og som er virksomheder med begrænset ansvar, jf. §§ 3 og 4 i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, skal efterleve kravene i regnskabsklasse B.

⁶ Regnskabsklasse B er den regnskabsklasse, der omfatter de mindste aktie- og anpartsselskaber m.v.

Klarhed

Vandværket skal aflægge årsrapporten på en klar og overskuelig måde. Der må ikke være tve-tydige eller vildledende udsagn eller oplysninger. Uvæsentlige oplysninger må ikke fylde så meget, at de overskygger eller slører det væsentlige i årsrapporten. Derfor skal de enkelte regnskabsposter være et sammendrag af elementer af samme art eller funktion.

Substans

Der skal tages hensyn til de reelle forhold frem for formaliteter uden reelt indhold.

Væsentlighed

Alle relevante forhold skal indgå i årsrapporten, medmindre de er ubetydelige for regnskabsbrugerne. Anses flere ubetydelige forhold tilsammen for at være betydelige, skal de dog indgå.

Going concern

Driften formodes at fortsætte, medmindre den ikke skal eller ikke antages at kunne fortsætte.

Neutralitet

Neutralitet betyder, at praksis og skøn ikke må tilpasses særlige ønsker til eksempelvis resultat eller egenkapital. For eksempel må man ikke udskyde en afskrivning til et andet år for at kunne vise et bedre resultat.

Periodisering

Vandværket skal henføre indtægter og omkostninger til det regnskabsår, hvor de finder sted, uanset betalingstidspunktet. En indbetaling vedrørende det nye regnskabsår, der indgår den 30. december, skal henføres til det nye regnskabsår og indregnes i balancen som en periodeafgrænsningspost under aktiverne. Tilsvarende skal en håndværkerregning fra eksempelvis den 28. december henføres til det gamle regnskabsår, selvom den først betales i januar og indregnes som en kortfristet gældsforpligtelse til leverandører af varer og tjenesteydelser m.v. under passiverne.

Konsistens

Samme kategori af forhold skal behandles på samme måde regnskabsmæssigt.

Bruttoværdier

Vandværket må ikke modregne aktiver og passiver samt indtægter og omkostninger, med mindre lovgivningen specifikt kræver det.

Formel kontinuitet

Primobalancen for regnskabsåret skal svare til ultimobalancen for det foregående år.

Reel kontinuitet

Præsentation, indregningsmetoder, målegrundlag (grundlag for værdiansættelse) og klassifikation af regnskabsposter skal være ens fra regnskabsår til regnskabsår. Vandværkets bestyrelse kan dog undtagelsesvis ændre en præsentation eller klassifikation og kun, hvis det vil give

et mere retvisende billede. I så fald skal ændringen begrundes og den beløbsmæssige virkning heraf vises.

VEJLEDNING TIL ÅRSREGSKABETS ENKELTE POSTER OG ELEMENTER

Det vigtigste element i denne vejledning er det modelregnskab med tilhørende noter m.v., der er indarbejdet som en del af vejledningen. Følger vandværket denne model, vil det som udgangspunkt kunne aflægge en årsrapport, der er informativ og overskuelig og som efterlever lovens krav.

Gennemgangen af posterne nedenfor i dette afsnit er ikke i sig selv udtømmende, men skal ses i sammenhæng med modelregnskabet. Der er i modelregnskabet balanceposter, hvor beløbet er 0 i såvel indeværende år som sammenligningsåret. Disse poster er medtaget til illustration. I det omfang, det enkelte vandværk har poster, hvor beløbet er 0 i såvel indeværende år som sammenligningsåret, skal posten (linjen) ikke indgå i balancen.

Indtægter

Der skal anføres de indtægter, der vedrører regnskabsåret, uanset om de er indbetalt i regnskabsåret eller ej. Det betyder eksempelvis, at vandafgift (indbetalinger fra kunder) for første halvår, der er indbetalt forud sidst i december året inden, skal indtægtsføres i det nye år og indregnes som en periodeafgrænsningspost i balancen.

Indtægterne bør i en note specificeres på relevante poster. Det anbefales, at man bruger de samme poster, som fremgår af det godkendte takstblad, således at der er kontinuitet i såvel opgørelsen som opkrævningen og indregningen. På denne måde sikres det bedste overblik.

Noten skal på den måde vise, hvad der er opkrævet som eksempelvis faste bidrag, variable bidrag, tilslutningsbidrag m.v.

Moms og afgift af ledningsført vand er ikke en indtægt for vandværket. Det er afgifter, der opkræves på vegne af det offentlige, og de skal derfor kun indgå i balancen, som en kortfristet forpligtelse. Den del af afgifterne, som vandværket selv skal betale, skal dog regnes med i resultatopgørelsen. Det drejer sig for eksempel om den del af afgiften af ledningsført vand, som vandværket selv skal betale.

Med Miljøministeriets vejledning om fastsættelse af takster for vand⁷ fra 2014, er det blevet præciseret, at gebyrer for ydelser, som ikke alle forbrugere modtager, og som derfor kun opkræves fra de forbrugere der modtager ydelsen, anses for særlige bidrag der skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Til brug for kommunens godkendelse skal disse særlige bidrag derfor opføres i en særlig post. Gebyrer efter renteloven skal ikke godkendes af kommunalbestyrelsen og skal derfor opføres særskilt.

---

⁷ http://naturstyrelsen.dk/media/nst/9147705/fasts_telse_af_takster_for_vand.pdf

Vandværket er underlagt det generelle ”hvile i sig selv”-princip⁸, hvorfor der årligt opgøres en over- eller underdækning. Denne beregnes som årets indtægter fratrukket årets omkostninger. En eventuel overdækning anføres som en negativ indtægt (”der er opkrævet for meget”), mens en eventuel underdækning anføres som et tillæg til indtægterne (”der er opkrævet for lidt”).

Det er i modelregnskabet for overskuelighedens skyld forudsat, at vandværket, også hidtil har udarbejdet årsregnskab på baggrund af hvile i sig selv princippet.

Vedligeholdelse

Vedligeholdelse omfatter de omkostninger, der er brugt til at bevare standen på anlægsaktiverne (for eksempel bygninger, installationer og ledningsnet). Det gælder uanset, om der er tale om den almindelige, løbende vedligeholdelse eller større, planlagte opgaver. Man skal være opmærksom på afgrænsningen mellem vedligehold og tilgang af anlægsaktiver - herunder i hvilket omfang udskiftning af dele af eksempelvis ledningsnettet er vedligehold eller tilgang af anlægsaktiver. Udskiftes eksempelvis et nedslidt ledningsnet i et kvarter, vil der være tale om afgang af det gamle ledningsnet og tilgang af et nyt. Udskiftes nogle få meter af et bestående ledningsnet vil der omvendt være tale om vedligeholdelse af det bestående ledningsnet.

Hvis de udførte arbejder bringer anlægsaktiverne i en bedre stand end på anskaffelsestidspunktet, er der ikke tale om vedligeholdelse, men om forbedringer, der tillægges anlægsaktivernes kostpris.

Afskrivning

Der skal afskrives på anlægsaktiverne⁹ over den forventede brugstid, der for de enkelte aktivtyper udgør følgende:

Bygninger	x år
Inventar og installationer	y år
Ledningsnet	z år

Generelt om anlægsaktiver

Vandværker, der første gang aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven, kan have behov for at indregne en værdi af eksisterende anlæg. Ved en praksisændring er der tillige en række

---

⁸ Begrebet kendes fra de specielle bemærkninger til § 52 a i vandforsyningsloven, jf. lovforslag L56, fremsat den 16. april 1998 af miljø- og energiministeren. Det fremgår heraf, at: *Selv om dette ikke har været lovfæstet, antages der i almindelighed at gælde et ”hvile-i-sig-selv-princip” for vandforsyning i Danmark på den måde, at hver enkelt vandforsynings indtægter ikke må overstige dens udgifter, og at den kun må afholde udgifter, der er direkte relateret til den pågældende vandforsynings almindelige vandforsyningsaktiviteter.*

⁹ Pris- og levetidskataloget på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside, www.kfst.dk, skal kun anvendes i forbindelse med værdiansættelse af vandselskaber til åbningsbalancen til brug for beregning af prisloftet, jf. bekendtgørelse nr. 122 af 8. februar 2013 om prisloftregulering m.v. af vandsektoren. Kataloget er derfor ikke udarbejdet til brug for de mindre vandværkers regnskabsaflæggelse, men det kan anvendes som inspiration, når man skal fastsætte perioden for afskrivning af de enkelte aktiver.

formelle oplysningskrav der skal oplyses i årsrapporten. Disse problemstillinger er for overkuelighedens skyld ikke nærmere beskrevet i denne vejledning.

Grunde og bygninger

Vandværket kan vælge mellem at værdiansætte grunde og bygninger til den oprindelige kostpris¹⁰ med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller dagsværdi¹¹. I det omfang grunde og bygninger opskrives til dagsværdi, skal opskrivningen bogføres som en henlæggelse under egenkapitalen. Der skal være særligt gode grunde til at ændre værdiansættelsesmetode, og der kan således ikke skiftes mellem kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og dagsværdi fra år til år. Er dagsværdi valgt som værdiansættelsesmetode, skal der løbende tages stilling til, om dagsværdien har ændret sig. Offentlig vurdering kan ikke anses for et udtryk for dagsværdien.

Uanset om vandværket værdiansætter grund og bygninger til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger, har det et ansvar for løbende at vurdere, om grunde og bygninger er faldet i værdi¹². I så fald skal der nedskrives til denne lavere værdi¹³.

Inventar og installationer

Inventar og installationer værdiansættes til den oprindelige kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Vandværket skal løbende – eventuelt i forbindelse med risikovurdering og kvalitetssikring – vurdere, om inventar er faldet i værdi¹⁴. I så fald skal der nedskrives til denne lavere værdi.

Ledningsnet

Ledningsnet værdiansættes til den oprindelige kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Vandværket skal løbende vurdere, om ledningsnettet er faldet i værdi. I så fald skal der nedskrives til denne lavere værdi. Der skal som udgangspunkt ikke ske nedskrivning af forsyningsledninger, blot fordi, de ikke er fuldt udnyttede¹⁵. Det betyder, at selvom alle mulige tilslutninger til den pågældende ledning endnu ikke er tilsluttede, skal der ikke ske nedskrivning af den grund men kun afskrivninger over brugstiden.

---

¹⁰ Kostprisen er det beløb, der oprindeligt er betalt med tillæg af evt. betaling for tilbygninger og forbedringer.

¹¹ Dagsværdien er det beløb, hvormed et aktiv kan udveksles eller en forpligtelse kan udlignes ved transaktioner mellem uafhængige parter.

¹² Der skal foretages en nedskrivningstest, hvis der er indtruffet begivenheder, der indikerer et nedskrivningsbehov. Nærmere herom kan læses i Erhvervsstyrelsens notat af 18. maj 2011, der kan ses på styrelsens hjemmeside: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/regnskabsaflaeggelse_forsyningsvirksomheder.pdf.

¹³ Denne lavere værdi er i årsregnskabsloven benævnt genindvindingsværdien. Genindvindingsværdien er den højeste af kapitalværdien og dagsværdien. Nedskrivningen skal derfor ske til en eventuel lavere genindvindingsværdi, selv om grunde og bygninger som udgangspunkt værdiansættes til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

¹⁴ Der skal foretages en nedskrivningstest, hvis der er indtruffet begivenheder, der indikerer et nedskrivningsbehov. Nærmere herom kan læses i Erhvervsstyrelsens notat af 18. maj 2011, der kan ses på styrelsens hjemmeside: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/regnskabsaflaeggelse_forsyningsvirksomheder.pdf

¹⁵ Det er her lagt til grund, at de pågældende forsyningsledninger fuldt ud indgår i grundlaget for takstfastsættelsen.

Tilgodehavender

En særlig type af tilgodehavender i vandværker er underdækning, som er et udtryk for, at vandværket – som beskrevet ovenfor i afsnittet om indtægter – har haft mindre indtægter end krævet i forhold til ”hvile i sig selv”-princippet. Posten reguleres hvert år med årets underdækning, der øger posten, hhv. årets overdækning, der reducerer posten.

Gældsforpligtelser

Årsregnskabsloven stiller ikke specifikke krav om, hvilken metode, vandværker, der følger regnskabsklasse A, skal anvende til at opgøre gælden til realkreditinstitutter og pengeinstitutter. Der kan i stedet hentes inspiration i de generelle regler for regnskabsklasse B, hvorefter gælden efter første indregning skal opgøres til amortiseret kostpris på balancedagen. Efter denne metode fordeles stiftelsesomkostninger og kurstab over lånets samlede løbetid, så disse omkostninger ikke belaster resultatopgørelsen på én gang i et enkelt år.

I praksis kan vandværket vurdere, om stiftelsesomkostningerne er uvæsentlige og dermed vælge at omkostningsføre etableringsomkostningerne på etableringstidspunktet.

For et obligationslån behandles kurstab på samme måde som stiftelsesomkostningerne på et kontantlån. Det gælder her, at i det omfang, lånet er optaget til en kurs, der ligger tæt på 100, kan vandværket vurdere, om kurstabet er uvæsentligt og dermed vælge at omkostningsføre kurstabet på etableringstidspunktet eller fordele kurstabet lineært over lånets løbetid.

En særlig type af gældsforpligtelser i vandværker er overdækning, som er et udtryk for, at vandværket – som beskrevet ovenfor i afsnittet om indtægter – har haft større indtægter end krævet i forhold til ”hvile i sig selv”-princippet. Posten reguleres hvert år med årets overdækning, der øger posten, hhv. årets underdækning, der reducerer posten.

Eventualforpligtelser

Vandværket skal herunder give oplysninger om alle hæftelser og forpligtelser, den har påtaget sig, herunder eksempelvis pantsætninger, garantistillelser og tilbagefaldsklausuler. Noten skal ikke medtages, hvis vandværket ikke har sådanne forpligtelser.

Budgettal

I modelregnskabet er der i resultatopgørelsen og tilhørende noter indarbejdet budgettal for regnskabsåret og det efterfølgende år. Det skal tydeligt fremgå, at budgettallene ikke er reviderede.

På de næste sider finder du modelregnskabet. Det er bevidst udarbejdet, så det indeholder eksempler på langt de fleste forhold, et mindre vandværk kan komme ud for. Hermed er det også mere omfattende, end mange vandværker har brug for, og det enkelte vandværk skal derfor udelade de poster, der ikke er relevante.

MODELREGNSKAB

Vandværket Det Klare Vand
Grundvej 34-36
2335 Brøndby
CVR-nr. 25 25 25 25

ÅRSRAPPORT 2015

Stamoplysninger

Vandværket Det Klare Vand

Bestyrelse

Ulla Andersen, formand

Pia Nielsen

Peter Nielsen

Jens Olsen

Anders Petersen

Revision

Revisionsfirma

Bygade 22

1234 Brøndby

Godkendt på vandværkets generalforsamling, den / 2016

Dirigent:

Bestyrelsespåtegning

Bestyrelsen har aflagt årsrapport for Vandværket Det Klare Vand.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven samt vandværkets vedtægter.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af vandværkets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, der væsentligt vil kunne påvirke vurderingen af vandværkets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Brøndby, den 1. marts 2016

Bestyrelsen:

Ulla Andersen, formand

Pia Nielsen

Peter Nielsen

Jens Olsen

Anders Petersen

Den uafhængige revisors påtegning¹⁶ på årsregnskabet

Til medlemmerne i Vandværket Det Klare Vand

Vi har revideret årsregnskabet for Vandværket Det Klare Vand for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015, omfattende anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter årsregnskabslovens bestemmelser samt vandværkets vedtægter.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet.

Vandværkets ledelse har ansvaret for at udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser og vandværkets vedtægter. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejl-information, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar for den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på baggrund af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for vandværkets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af vandværkets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende,

---

¹⁶ Nærværende revisionspåtegning er ikke en del af selve regnskabsvejledningen med tilhørende modelregnskab. Dette skyldes, at det er det enkelte vandværks ledelse, der har ansvaret for at udarbejde årsrapporten, mens ansvaret for at udarbejde revisionspåtegningen påhviler vandværkets revisor. Den optrykte revisionspåtegning kan i stedet ses som et illustrativt eksempel på, hvordan den godkendte revisors revisionspåtegning kan udformes og anses for at ligge inden for rammerne af revisorloven med tilhørende bekendtgørelser.

om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af vandværkets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af vandværkets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven samt vandværkets vedtægter.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Vandværket har i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens vejledning om årsregnskaber for mindre vandværker, der aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven, medtaget budgettal som sammenligningstal i resultatopgørelse og noter. Disse budgettal har, som det også fremgår af resultatopgørelse og noter, ikke været underlagt revision.

Brøndby, den 1. marts 2016

Revisionsfirma

Revisornavn

Godkendt revisor

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Vandværket Det Klare Vand er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse A samt vandværkets vedtægter.

Formålet med årsrapporten er at give et retvisende billede af vandværkets aktiviteter for regnskabsperioden, og vise, om de budgetterede og hos medlemmerne opkrævede beløb er tilstrækkelige.

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år¹⁷.

Resultatopgørelsen

Opstillingsform

Resultatopgørelsen er opstillet, så denne bedst viser vandværkets aktiviteter i det forløbne regnskabsår.

I resultatopgørelsen indgår ureviderede budgettal for regnskabsåret og det kommende år. De er udelukkende medtaget til orientering og for at vise sammenhængen mellem de budgetterede og de realiserede tal.

Nettoomsætning

Nettoomsætning fra vandsalg m.v. indregnes i resultatopgørelsen, hvis levering og risikoovergang har fundet sted i løbet af regnskabsåret. Nettoomsætningen indregnes eksklusiv moms og afgifter.

Vandværket er underlagt det generelle "hvile i sig selv"-princip, hvorfor der årligt opgøres en over- eller underdækning. Denne beregnes som årets (øvrige) indtægter fratrukket årets omkostninger. En eventuel overdækning anføres som en negativ indtægt ("der er opkrævet for meget"), mens en eventuel underdækning anføres som et tillæg til indtægterne ("der er opkrævet for lidt").

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter alle regnskabsårets omkostninger, der kan henføres til vandværkets indvinding af vand, herunder også personaleomkostninger samt vedligeholdelse af og afskrivning på anlæg.

---

¹⁷ Det er for overskuelighedens skyld i dette modelregnskab forudsat, at regnskabspraksis er uændret. Såfremt vandværket har ændret regnskabspraksis, skal de poster i årsregnskabet, der berøres heraf, ændres i overensstemmelse med den nye regnskabspraksis ved indregning direkte på egenkapitalen primo. Ændringen skal begrundes konkret og fyldestgørende med angivelse af, hvilken indvirkning – herunder så vidt muligt med beløbsmæssige indvirkning – ændringen har på virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultat. Sammenligningstal skal tilpasses.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter alle regnskabsårets omkostninger, der kan henføres til vandværkets distribution af vand, herunder også personaleomkostninger samt vedligeholdelse af og afskrivning på anlæg.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter alle regnskabsårets omkostninger til administration og ledelse.

Andre driftsindtægter og omkostninger

Andre driftsindtægter og –omkostninger omfatter regskabsposter af sekundær karakter i forhold til vandværkets primære aktivitet, herunder eksempelvis udleje af jord eller antenneplads.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsperioden.

Finansielle indtægter består bl.a. af renter af bankindeståender samt renteindtægter og kursgevinster på obligationer.

Finansielle omkostninger består af regnskabsperiodens renteomkostninger og bidrag vedrørende prioritetsgæld, amortiserede kurstab og låneomkostninger fra optagelse af lån.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Vandværkets materielle anlægsaktiver værdiansættes til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på aktivernes forventede brugstid efter følgende principper:

Bygninger	x år
Inventar og installationer	y år
Ledningsnet	z år

Tilgodehavender

Tilgodehavender værdiansættes til nominal værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af tab. Posten indeholder også tilgodehavender vedrørende leveret vand, der endnu ikke er faktureret til forbrugerne.

Underdækning

Underdækning er et udtryk for, at vandværket har haft mindre indtægter end krævet i forhold til ”hvile i sig selv”-princippet. Posten reguleres hvert år med årets over- eller underdækning (se også afsnittet ”nettoomsætning”).

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter under aktiver omfatter afholdte udgifter, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Værdipapirer

Værdipapirer omfatter børsnoterede obligationer, optaget til statusdagens kursværdi.

Egenkapital

"Overført resultat m.v." indeholder akkumuleret resultat.

Overdækning

Overdækning er et udtryk for, at vandværket har haft større indtægter end krævet i forhold til "hvile i sig selv"-princippet. Posten reguleres hvert år med årets over- eller underdækning (se også afsnittet "nettoomsætning").

Prioritetsgæld

Prioritetsgæld indregnes ved låneoptagelsen til kostpris, svarende til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder værdiansættes prioritetsgælden til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente. Forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes dermed i resultatopgørelsen over lånets løbetid.

Prioritetsgælden er således værdiansat til amortiseret kostpris, der for kontantlån svarer til lånets restgæld. For obligationslån svarer amortiseret kostpris til en restgæld, der opgøres som det oprindeligt modtagne provenu ved låneoptagelsen reduceret med betalte afdrag og korrigeret for en over afdragstiden foretaget afskrivning af lånets kurstab og låneomkostninger på optagelsestidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser

Øvrige gældsforpligtelser værdiansættes til nominel værdi.

Resultatopgørelse for 2015

		Realiseret 2015	Realiseret 2014	Budgettal 2015 2016 (ej reviderede)	
	Note	kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Nettoomsætning	1	653.158	610	640	482
Produktionsomkostninger	2	<u>-228.436</u>	<u>-209</u>	<u>-218</u>	<u>-236</u>
Bruttoresultat		424.722	401	422	246
Distributionsomkostninger	3	-154.305	-138	-147	-164
Administrationsomkostninger	4	<u>-124.909</u>	<u>-93</u>	<u>-110</u>	<u>-125</u>
Resultat af primær drift		145.508	170	165	-43
Andre driftsindtægter	5	<u>9.750</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>10</u>
Resultat før finansielle poster		155.258	173	168	-33
Finansielle indtægter	6	32.923	44	40	40
Finansielle omkostninger	7	<u>-188.181</u>	<u>-217</u>	<u>-208</u>	<u>-7</u>
Årets resultat		0	0	0	0
Resultatdisponering:					
Overført resultat		<u>0</u>	<u>0</u>		
		0	0		

Balance pr. 31. december 2015

		2015	2014
Aktiver	Note	kr.	t.kr.
Grunde og bygninger	8	981.044	1.005
Inventar og installationer		82.850	84
Ledningsnet		<u>2.510.185</u>	<u>2.615</u>
Materielle anlægsaktiver		3.574.079	3.704
Anlægsaktiver i alt		<u>3.574.079</u>	<u>3.704</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	9	80.728	62
Andre tilgodehavender	10	59.135	0
Periodeafgrænsningsposter		<u>0</u>	<u>0</u>
Tilgodehavender		139.863	62
Værdipapirer	11	412.050	394
Likvide beholdninger		694.794	1.103
Omsætningsaktiver i alt		<u>1.246.707</u>	<u>1.555</u>
Aktiver i alt		<u>4.820.786</u>	<u>5.259</u>

Balance pr. 31. december 2015

		2015	2014
Passiver	Note	kr.	t.kr.
Overført resultat		<u>0</u>	<u>0</u>
Egenkapital i alt	12	0	0
Overdækning	13	1.884.629	1.917
Gæld til realkreditinstitutter	14	<u>675.000</u>	<u>725</u>
Langfristede gældsforpligtelser		2.559.629	2.642
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	15	210.000	50
Kreditinstitutter i øvrigt	16	1.917.125	2.104
Leverandører af varer og tjenesteydelser m.v.	17	<u>134.032</u>	<u>463</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		2.261.157	2.617
Gældsforpligtelser i alt		<u>4.820.786</u>	<u>5.259</u>
Passiver		<u>4.820.786</u>	<u>5.259</u>
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	18		

Noter

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Note 1. Nettoomsætning		
Fast afgift	291.415	291
Kubikmeterafgift	344.118	334
Tilslutningsbidrag	100.000	93
Særlige bidrag	35.000	0
Salg til andre forsyninger	6.250	0
Gebyrer	10.800	0
Eftergivet vandspild	-6.790	3
Overdækning	<u>-127.635</u>	<u>-111</u>
	<u>653.158</u>	<u>610</u>
Note 2. Produktionsomkostninger		
Vedligeholdelse, bygninger	20.810	15
Vedligeholdelse, installationer og inventar	24.967	19
Vedligeholdelse, boringer	3.500	10
El	23.442	22
Vandanalyser og boringskontrol	15.734	13
Gebyr, grundvandsbeskyttelse	63.200	53
Vandafledningsafgift og renovation	331	0
Løn, driftspersonale	28.971	30
Teknisk bistand og rådgivning	3.000	3
Forsikringer	5.356	5
Afskrivninger, bygninger	24.309	24
Afskrivninger, installationer og inventar	<u>14.816</u>	<u>15</u>
	<u>228.436</u>	<u>209</u>
Note 3. Distributionsomkostninger		
Vedligeholdelse, ledningsnet	69.798	61
Statsafgift, ledningstab	1.500	0
El	23.442	22
Teknisk bistand og rådgivning	7.800	3
Afskrivning, ledningsnet	<u>51.765</u>	<u>52</u>
	<u>154.305</u>	<u>138</u>

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Note 4. Administrationsomkostninger		
Honorar	42.200	38
Bestyrelsesmøder og -forsikring	10.180	1
Annoncer	234	1
Porto og gebyrer	12.003	10
Kontorartikler og telefon	9.622	6
Kontingenter, faglitteratur og licenser	21.875	16
Revisor	14.250	12
Forbrugerinformation	2.703	2
Generalforsamling og vandværkssamarbejde	10.713	7
Tab på debitorer	<u>1.129</u>	0
	<u>124.909</u>	<u>93</u>
Note 5. Andre driftsindtægter		
Salg af måleraflæsningsoplysninger	<u>9.750</u>	3
	<u>9.750</u>	3
Note 6. Finansielle indtægter		
Renteindtægter, obligationer	<u>32.923</u>	<u>44</u>
	<u>32.923</u>	<u>44</u>
Note 7. Finansielle omkostninger		
Realkreditinstitutter	47.750	65
Øvrige kreditinstitutter	139.317	151
Kurstab, værdipapirer	<u>1.114</u>	1
	<u>188.181</u>	<u>217</u>

2015
kr.
2014
t.kr.

Note 8. Materielle anlægsaktiver

	Grunde og bygninger	Inventar og installationer	Ledningsnet
Kostpris 1. januar	1.669.779	148.161	3.267.012
Tilgang	0	13.597	130.906
Afgang	0	0	0
Kostpris 31. december	<u>1.669.779</u>	<u>161.758</u>	<u>3.397.918</u>
Afskrivninger pr. 1. januar	664.426	64.092	835.968
Årets afskrivninger	24.309	14.816	51.765
Afskrivninger vedrørende afgang	0	0	0
Afskrivninger pr. 31. december	<u>668.735</u>	<u>78.908</u>	<u>887.733</u>
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	<u>981.044</u>	<u>82.850</u>	<u>2.510.185</u>

Note 9. Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

Tilgodehavender brutto	80.728	62
Nedskrivning til imødegåelse af tab	0	0
	<u>80.728</u>	<u>62</u>

Note 10. Andre tilgodehavender

Moms	44.035	0
Afgift af ledningsført vand	<u>14.700</u>	0
	<u>59.135</u>	<u>0</u>

Note 11. Værdipapirer

Statsobligationer, nom. 417.000 kr.	<u>412.050</u>	<u>0</u>
-------------------------------------	-----------------------	-----------------

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	kr.	t.kr.
Note 12. Egenkapital		
Overført resultat pr. 1. januar	0	0
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>
Egenkapital 31. december	<u>0</u>	<u>0</u>
Note 13. Overdækning		
Overdækning pr. 1. januar	1.916.994	1.816
Årets overdækning, jf. note 1	<u>127.635</u>	<u>111</u>
Overdækning pr. 31. december	<u>2.044.629</u>	<u>1.917</u>
Heraf kortfristet del (jf. kommende års budget)	<u>160.000</u>	<u>0</u>
Heraf langfristet del	<u>1.884.629</u>	<u>1.917</u>
Note 14. Gæld til realkreditinstitutter		
	Kursværdi	
Obligationslån	<u>712.313</u>	<u>775</u>
	<u>712.313</u>	<u>775</u>
Heraf kortfristet del	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Langfristet del	<u>675.000</u>	<u>725.000</u>

	2015	2014
	kr.	t.kr.
Note 15. Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser		
Overdækning, jf. note 13	160.000	0
Gæld til realkreditinstitutter, jf. note 14	<u>50.000</u>	<u>50</u>
	210.000	50
Note 16. Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		
Anlægs lån	1.917.125	2.104
Kassekredit, max. 250.000 kr.	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>1.917.125</u>	<u>2.104</u>
Note 17. Leverandør af varer og tjenesteydelser m.v.		
Moms	0	88
Afgift af ledningsført vand	0	279
Øvrig gæld	<u>134.032</u>	<u>96</u>
	<u>134.032</u>	<u>463</u>

Note 18. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter kr. 100.000 er der givet pant i grunde og bygninger, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2015 udgjorde kr. 981.044.

Til sikkerhed for kassekredit max. kr. 250.000 er der givet pant i inventar og installationer, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2015 udgjorde kr. 82.850.

Notat om regnskabsaflæggelse i forsyningsvirksomheder underlagt prisregulering

NOTAT

18. maj 2011
Sag 2009-18.707
/stw/laf

Regnskabsaflæggelse i forsyningsvirksomheder underlagt prisregulering

Henvisninger

Årsregnskabsloven § 33
Årsregnskabsloven § 36
Årsregnskabsloven § 40
Årsregnskabsloven § 42
Bilag 1, C, nr. 1 til årsregnskabsloven
IAS 36

ERHVERVS- OG SELSKABSSTYRELSEN

Kampmannsgade 1
1780 København V

Tlf. 33 30 77 00
Fax 33 30 77 99
CVR-nr 10 15 08 17
eogs@eogs.dk
www.eogs.dk

Baggrund

Igennem de senere år er en del forsyningsvirksomheder – private som kommunale – med udgangspunkt i lovændringer eller i forventning om sådanne omdannet til kapitalsekskaber.

ØKONOMI- OG ERHVERVS-MINISTERIET

Virksomhederne er underlagt et "hvile i sig selv"-princip. Dette betyder, at virksomhedernes indtægter og omkostninger skal balancere, og at lovgivningen sætter grænser for overskuddet – eventuelt at resultatet skal være 0 – samt grænser for anvendelse af et eventuelt overskud.

I visse speciallove er det tilladt at indregne en godkendt forrentning af kapitalejernes investering i salgsprisen (taksten). Dette betyder, at der her tillades et begrænset overskud. Reglerne for de forskellige typer af forsyninger følger "hvile i sig selv"-princippet, men med forskellig udformning omkring afskrivninger og henlæggelser mv.

"Hvile i sig selv"-princippet afviger fra de principper, som hovedparten af erhvervsvirksomheder drives ud fra. Formålet i de erhvervsdrivende virksomheder er normalt at maksimere virksomhedernes overskud. I forsyningsvirksomheder, som drives efter "hvile i sig selv"-princippet, er formålet derimod oftest at levere billigst mulige forsyningsydelser til virksomhedernes kunder (forbrugere).

De forskellige formål medfører særlige regnskabsmæssige problemstillinger, både hvad angår årsregnskabets opstilling og præsentation, og

hvad angår indregning og måling. Dette notat behandler nogle af de centrale regnskabsmæssige problemstillinger.

Notatet fokuserer på visse helt særlige udfordringer som ”hvile i sig selv”-princippet indebærer set fra en regnskabsmæssig vinkel. Notatets konklusioner kan derfor ikke anvendes analogt for andre typer af virksomheder.

Lovgivning

Forsyningsvirksomheder, som drives i aktie- eller anpartsselskaber m.v.¹, er underlagt selskabsloven. Som følge heraf er selskaberne samtidig underlagt årsregnskabsloven, idet disse selskabsformer ifølge årsregnskabsloven altid anses for erhvervsdrivende virksomheder og tillige er omfattet af årsregnskabspligten og obligatorisk regnskabsaflægelse, jf. årsregnskabslovens § 1, stk. 2, og § 3, stk. 1, nr. 1.

Regnskabspligten følger af EU's 4. selskabsdirektiv. Direktivet indeholder de nærmere krav til årsregnskabet og er implementeret i årsregnskabsloven. Dansk særlovgivning kan således som hovedregel ikke undtage aktie- eller anpartsselskaber helt eller delvist fra årsregnskabsloven, medmindre dette er hjemlet i et EU-direktiv eller en EU-forordning.

Særlovgivningen kan dog naturligvis stille yderligere krav til oplysninger og udarbejdelse af særlige regnskaber (reguleringsmæssige regnskaber) til tilsynsmyndigheder og andre. Sådanne reguleringsmæssige regnskaber kan være aflagt efter principper, der afviger fra principperne i årsregnskabsloven.

Forsyningselskaber i anparts- eller aktieselskabsform har dermed pligt til at aflægge årsrapport efter årsregnskabslovens bestemmelser. Selskabets øverste ledelse er ansvarlig for opfyldelsen af regnskabspligten.

Notatets anvendelsesområde

Nærværende notat om regnskabsmæssige problemstillinger er rettet mod monopollignende forsyningselskaber underlagt prisregulering. Indholdet berører alene disse selskaber og kan således ikke udvides til eller anvendes på andre erhvervsdrivende virksomheder.

Notatet tager ikke stilling til detailreguleringsbestemmelserne i lovgivningen for de enkelte forsyningssektorer. Notatet omhandler de forsyningselskaber, som er udskilt i særskilte anparts- eller aktieselskaber. Notatet vil dog også kunne anvendes af forsyningselskaber, som drives i andre virksomhedsformer og som aflægger årsregnskab efter årsregnskabsloven.

---

¹ Andre virksomhedsformer som f.eks. andelsselskaber, vil tillige, som hovedregel, være underlagt årsregnskabsloven.

Herudover omhandler notatet kun fortolkning af regnskabsmæssige problemstillinger og præsentation vedrørende forsyningsselskabers årsrapporter aflagt efter årsregnskabsloven. Notatet omfatter således ikke bestemmelserne i de særlove, der gælder for forsyningsvirksomheder. Det samme gør sig gældende vedrørende fortolkning af sidstnævnte loves enkeltbestemmelser, idet en sådan fortolkning ligger uden for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens område. Fortolkning og forståelse af de omtalte love henhører under de ansvarlige ressortministerier, som administrerer, kontrollerer og håndhæver disse love.

Regnskabsmæssig problemstilling

Den regnskabsmæssige problemstilling kan opdeles i tre dele ud fra følgende spørgsmål:

1. Skal der foretages nedskrivning af anlægsaktiverne i forsyningsselskaber, hvis dette vil være krævet efter årsregnskabslovens § 42?
2. Skal såkaldt over- og underdækning indregnes i årsrapporten og i bekræftende fald, hvordan skal dette præsenteres i årsrapporten?
3. Hvordan skal indskudt kapital og opsparret overskud, som efter særlovgivning ikke kan udloddes, præsenteres i egenkapitalen?

Fortolkning

Ad. 1 Nedskrivning i henhold til årsregnskabslovens § 42

Problemstillingen, som belyses nedenfor, er samspillet mellem ”hvile i sig selv”-princippet og reglerne om nedskrivningstests. Dette samspil betyder, at kapitalværdien på et erhvervet aktiv ofte vil være meget lav, hvis aktivets pengestrømme tilbagediskonteres med et normalt forrentningskrav. Resultatet er, at der ved udarbejdelse af en nedskrivningstest vil kunne konstateres et nedskrivningsbehov.

Årsregnskabslovens § 42 om pligt til nedskrivning til en lavere genindvindingsværdi² finder anvendelse på forsyningsselskaberne. Forsyningsselskabernes problem er, at prisreguleringen medfører et så lavt afkast, at kapitalværdien³ på et aktiv allerede på erhvervelsestidspunktet kan være under kostprisen.

Da årsregnskabslovens bestemmelse i sig selv ikke indeholder undtagelser eller muligheder for fravigelser, uanset om dette ville kunne begrundes i virksomhedens art, formål, omfang eller branche m.m., kan

² Genindvindingsværdien er den højeste værdi af kapitalværdien og salgsværdien fratrukket forventede omkostninger ved et salg.

³ Kapitalværdien er den tilbagediskonterede værdi (nutidsværdien) af de fremtidige nettoindbetalinger, som aktivet på balancedagen forventes at indbringe ved en fortsat benyttelse i den nuværende form.

forsyningselskaberne efter styrelsens opfattelse ikke fravige bestemmelsen med henvisning til en særlovgivnings eventuelle særlige regler for overskuddannelsen, som påvirker målingen.

Indregning og måling af materielle anlægsaktiver efter årsregnskabsloven gennemgås derfor nedenfor i hovedtræk.

Indregning for aktiver fremgår af årsregnskabslovens § 33. Af denne fremgår det, at et aktiv skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Det fremgår af årsregnskabslovens § 36, at aktiver og forpligtelser på tidspunktet for første indregning skal måles til kostpris.

Opgørelsen af kostprisen for materielle anlægsaktiver foretages efter årsregnskabslovens § 40. Kostprisen for anlægsaktiver skal indeholde alle omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug, eller som direkte kan henføres til det fremstillede aktiv.

Det er herudover efter styrelsens fortolkning krævet, at omkostninger til reetablering ved endt anvendelse ligeledes skal indregnes som en del af kostprisen og som en hensættelse.

Det fremgår videre af bestemmelsen, at renter af kapital, der er lånt til at finansiere fremstillingen, og som vedrører fremstillingsperioden, kan indregnes i kostprisen.

Forsyningselskabernes anlægsaktiver (herunder selve forsyningsnettet) skal således ved første indregning måles til kostpris. Kostprisen skal indeholde alle de omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor den pågældende del af forsyningsnettet er klar til at blive taget i brug, eller som direkte kan henføres til fremstillede aktiver til brug i forsyningsnettet. Herunder skal eventuelle reetableringsomkostninger indregnes som en del af aktivets værdi.

Efter første indregning skal der, jf. årsregnskabslovens § 43, foretages en systematisk afskrivning på aktivelementerne over de enkelte elementers forventede brugstid. I afskrivningsgrundlaget skal der tages hensyn til en eventuel restværdi, eksempelvis ved mulighed for salg af aktivelementet eller som materialer til genanvendelse og –brug eller skrotningværdi.

Det fremgår endvidere af årsregnskabsloven § 42, at anlægsaktiver, som ikke løbende reguleres til dagsværdi, skal nedskrives til en lavere genindvindingsværdi. Hvis det ikke er muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, skal aktiverne vurderes samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan

fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi (pengestrømsfrembringende enheder – på engelsk: Cash Generating Unit, CGU). Dette kan tænkes at være aktuelt for forsyningsselskaber med sammenhængende net, hvor hele nettet som udgangspunkt vil udgøre den mindste gruppe af aktiver.

Genindvindingsværdi for et aktiv er den højeste værdi af kapitalværdien og salgsværdien fratrukket forventede omkostninger ved et salg.

I årsregnskabslovens bilag 1, punkt D, nr. 4, er de nævnte regnskabsmæssige værdier defineret⁴.

Årsregnskabslovens bestemmelse om nedskrivning bygger på IAS 36, Værdiforringelse af aktiver, selvom dette ikke fremgår direkte af lov-bemærkningerne⁵. Regnskabsrådets rapport⁶, der dannede baggrund for årsregnskabsloven, henviser dog til IAS 36, ligesom loven generelt er bygget på de grundlæggende bestemmelser i IAS/IFRS. Det er derfor naturligt at tage udgangspunkt i IAS 36 for yderligere vejledning til, hvornår og hvordan nedskrivningstesten skal gennemføres.

IAS 36 er opbygget noget anderledes end årsregnskabsloven. Efter IAS 36 fremgår det klart, at der alene skal laves en nedskrivningstest, hvis der ved regnskabsårets udløb er indikationer på værdiforringelse af et aktiv. Disse indikationer kan eksempelvis være ændrede markedsforhold, teknologisk udvikling, eller at aktivet er taget ud af brug eller har fået nedsat ydeevnen.

Udgangspunktet i IAS 36 er således, at der alene skal laves nedskrivningstest, hvis der på balancetidspunktet er indikationer på værdiforringelse. Indikationerne skal initiere, at virksomheden foretager en nedskrivningstest for at kunne afgøre, hvorvidt aktivets bogførte værdi er højere eller lavere end dets genindvindingsværdi. Er den bogførte værdi højere end genindvindingsværdien, skal aktivet nedskrives til denne værdi.

Årsregnskabslovens bestemmelse om den pligtmæssige nedskrivning præciserer ikke årsager til, og hvornår der skal laves test for nedskrivningsbehov for anlægsaktiver.

⁴ Kapitalværdien: "For et aktiv er kapitalværdien den tilbagediskonterede værdi (nutidsværdien) af de fremtidige nettoindbetalinger, som aktivet på balancedagen forventes at indbringe ved en fortsat benyttelse i den nuværende funktion..."

Salgsværdien: "For et aktiv er salgsværdien den pris, aktivet kan sælges til på balancedagen..."

⁵ Lovforslag nr. L 138, fremsat den 10/1 2001

⁶ Regnskabsrådets rapport fra marts 1999 om den ny årsregnskabslov.

Loven fastsætter blot i § 42, stk. 1, at *”Anlægsaktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi efter §§ 37 eller 38, skal nedskrives til en lavere genindvindingsværdi.”*

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det ej heller, hvilke betingelser eller begivenheder, der kan udløse et nedskrivningsbehov og udarbejdelse af en nedskrivningstest. Her nævnes *”midlertidige udsving i salgsværdien eller virksomhedens nytte af aktivet, der ikke nødvendigvis er en ændring af kapitalværdien, hvis virksomheden forventer, at værdien retter sig op inden for en rimelig tid”*. Omvendt i tilfælde af *”mere varige fald i aktivets salgsværdi, som normalt vil føre til, at virksomheden før eller siden må nedskrive aktivet, da der ofte er en vis sammenhæng mellem salgsværdien og kapitalværdien”*. Sondringen i lovbemærkningerne skyldes formentlig opdelingen i den tidligere gældende årsregnskabslov (før 2001) med hensyn til kravene om varighed ved opskrivninger og ikke forbigående værdiforringelse ved nedskrivninger. Yderligere omtales i bemærkningerne, at *”anskaffer virksomheden aktiver, der viser sig at være defekte, eller hvor genindvindingsværdien med det samme viser sig at være lavere end kostprisen, så skal aktivets værdi nedskrives til genindvindingsværdien.”* Dette må antages at dække over den situation, hvor det købte aktiv ikke lever op til forventningerne til aktivets positive nettopengestrømme.

For forsyningsselskaberne er der det særlige forhold, at der efter selskabets erhvervelse af forsyningsnettet eller enkeltaktiver som udgangspunkt ikke er indtrådt begivenheder, som giver indikation på værdiforringelse. Den – i disse selskaber helt særlige – indikation på værdiforringelse, eksisterer allerede på erhvervelses tidspunktet af aktivet, som følge af de særlige regler for afkast på den investerede kapital.

Der kan derfor stilles spørgsmål ved, om der i forsyningsselskaberne overhovedet skal foretages nedskrivningstest under IFRS, medmindre der efter anskaffelsen af aktiverne er fremkommet indikationer på værdiforringelse af aktiverne.

Årsregnskabsloven må på dette punkt, efter styrelsens opfattelse, fortolkes i overensstemmelse med IFRS. Dette indebærer, at hvis der ikke for forsyningsvirksomhederne er indtruffet begivenheder, der indikerer nedskrivningsbehov, er det ikke nødvendigt, at forsyningsselskaberne foretager en nedskrivningstest på anlægsaktiverne. Ved at fortolke bestemmelsen i overensstemmelse med IFRS sikres det, at der kun skal laves nedskrivningstests, når der er indikationer på værdiforringelser. For synspunktet taler også, at der modsætningsvis skulle foretages nedskrivningstests af alle aktiver, herunder af eventuel goodwill hvert år, hvilket ikke er intentionen med bestemmelsen i årsregnskabsloven.

Hvis der imidlertid indtræffer begivenheder, som efter IAS 36 indikerer, at der skal laves nedskrivningstest, skal der naturligvis også i for-

syningssselskaberne efter årsregnskabsloven laves en helt almindelig nedskrivningstest.

Når der er indtruffet begivenheder, der indikerer, at der skal foretages nedskrivningstest, finder årsregnskabslovens almindelige regel for nedskrivningstest anvendelse.

Beregning af kapitalværdi

Som tidligere omtalt bygger årsregnskabslovens bestemmelse om nedskrivning på IAS 36.

Efter denne standard kan kapitalværdien bl.a. beregnes efter DCF-modellen (DCF står for "discounted cash flow") på baggrund af de tilbagediskonterede fremtidige nettoindbetalinger, som aktivet på balancen dagen forventes at indbringe ved en fortsat benyttelse i den nuværende funktion. Her kan IAS 36, afsnit 33-57 anvendes som fortolkningsbidrag til, hvordan kapitalværdien skal beregnes.

Problemstillingen ved beregning af kapitalværdien er primært centreret om, hvorledes diskonteringsfaktoren (afkastkravet) i DCF-modellen skal beregnes.

DCF-modellen forudsætter, at diskonteringsfaktoren er udtryk for tidsværdien af pengestrømmene. Værdien opgøres som den risikofrie rente plus et tillæg baseret på risikoen på det konkrete aktiv eller pengestrømsgenerende enhed (CGU), jf. IAS 36, afsnit 55.

Da risikoen for forsyningsvirksomheder med monopollignende status og prisregulering er begrænset, må det antages, at risikotillægget er af minimal størrelse. I konkrete tilfælde kan der muligvis argumenteres for, at risikotillægget kan være særligt lavt på grund af selskabernes helt særlige karakter.

Investeringen i anlægsaktiverne er sket som led i selskabernes sædvanlige forretningsmæssige dispositioner til brug for skabelsen af en indtjening. Forrentningen af den investerede kapital vil på grund af de lovgivningsmæssige krav være lav, men dette var både kapitalejerne og selskabernes ledelse opmærksomme på allerede på investeringstidspunktet.

Yderligere gør sig det særlige gældende i forsyningssselskaberne, at selskabsdeltagerne (kapitalejerne) allerede ved deres kapitalindskud er klar over de specielle betingelser og begrænsninger, der gælder for afkastet på deres investering i selskabet.

Investeringen er heller ikke gennemført for at begunstige investorer eller tredjepart, men er foretaget som en almindelig erhvervs-mæssig investering, hvorved forsyningssselskabet kan opfylde sit formål over for dets kunder.

Beregningen af kapitalværdi vil dog altid kræve en diskonteringsfaktor, som overstiger den risikofrie rente. Dette vil som udgangspunkt ofte medføre en automatisk nedskrivning af aktiver i forsyningselskaber, når der laves en nedskrivningstest.

Denne situation kendes også ved køb af dattervirksomheder, hvor det forventes, at en væsentlig del af den fremtidige indtjening vil komme fra en forventet omstrukturering (som der ikke kan tages hensyn til i beregningen af kapitalværdien). Denne problemstilling er beskrevet i BC 69-72 til IAS 36. I denne situation mener IASB, at problemet skal løses ved, at genvindingsværdien for den erhvervede dattervirksomhed skal beregnes med baggrund i den højere salgsværdi.

Situationen med den erhvervede dattervirksomhed skal formentlig anvendes analogt på den konkrete situation. Det er herved således også muligt, at genindvindingsværdien for aktiver i forsyningselskaber er lig med salgsværdien.

Beregning af salgsværdi

Den pålidelige salgsværdi under IAS 36 er baseret på en indgået salgsaftale, jf. IAS 36, afsnit 25. Hvis der ikke er indgået en salgsaftale, er værdien på et aktivt marked det bedste udtryk for salgsværdien.

Hvis der heller ikke er et aktivt marked, skal salgsværdien beregnes baseret på de bedste tilgængelige data, herunder aktuelle handler.

Dette betyder, at salgsværdien er udtryk for, hvad et andet forsyningselskab vil være villigt at betale for aktivet. (Det forudsættes her, at det testede aktiv er en hel pengestrømsfrembringende enhed.)

Det forudsættes også, at aktiverne alene vil kunne handles mellem forsyningselskaber, da køber senest ved erhvervelsen bliver omfattet af de særlige regler for forsyningselskaber.

Dagsværdiberegningen vil også kunne tage udgangspunkt i en DCF-model. Her er selskaberne imidlertid ikke begrænset af de samme krav, som der stilles til f.eks. diskonteringsfaktoren i en kapitalværdiberegning. Det er netop ikke kapitalværdien som skal beregnes, men derimod hvad en villig køber vil betale for aktivet.

Det må således forudsættes, at salgsværdien kan opgøres på basis af branchens forrentningskrav. Dette forudsætter naturligvis, at det anvendte forrentningskrav er sædvanligt inden for branchen, og at det præsenterer den forrentning af investeringen, som det må forventes, at en villig og uafhængig part inden for branchen vil kræve ved køb.

Hvis der inden for branchen investeres på baggrund af afkastkrav, som er lavere end den risikofrie rente, må dette lavere afkastkrav lægges til

grund ved beregningen af salgsværdien. Et højere afkastkrav ville medføre, at den beregnede salgsværdi ville blive lavere end den reelle salgsværdi.

Ad. 2 Over- og underdækning i årsrapporten

Forsyningsvirksomhederne har en lovbestemt tilbagebetalings- eller prisreguleringspligt. Det vil sige, at hvis taksterne samlet set har været for høje i forhold til forsyningsvirksomhedens omkostninger, så skal den reguleringsmæssige "overdækning" tilbagebetales til forbrugerne som reduktioner i de fremtidige takster. Tilsvarende skal en eventuel reguleringsmæssig "underdækning" betales af forbrugerne ved fremtidige forhøjelser i taksterne, hvis forsyningsgesellschaft ønsker at gøre brug af muligheden for takstforhøjelser.

Den reguleringsmæssige over- og underdækning må ikke forveksles med kundernes individuelle opgjorte periodeforbrug med merforbrug eller mindre forbrug i forhold til periodens skønnede forbrug. Her er der tale om sædvanlige efterreguleringer af kundernes realiserede forbrug. Sådanne efterreguleringer præsenteres som almindelige kundetilgodehavender eller gældsforpligtelse over for kunder.

Det skal bemærkes, at når der foretages efterfølgende prisændring som følge af reguleringsmæssig under- eller overdækning, sker dette ikke nødvendigvis til de forbrugere, som opgjort efter forbrug har betalt for meget eller for lidt tidligere, f.eks. som følge af fraflytning. Det reguleringsmæssige over-/underdækningsbeløb opgøres på basis af alle forbrugeres samlede periodeforbrug og fordeles på baggrund af, hvad der er målt via separate målere på forbrugsstedet. Pligten til at reducere prisen på grund af en reguleringsmæssig overdækning eller den valgte udnyttelse af retten til at indkræve en reguleringsmæssig underdækning følger herved den enkelte måler, og reguleringsbeløb afregnes over for den, som på afregningstidspunktet er registreret som bruger af den enkelte måler.

Efter styrelsens opfattelse skal en lovbestemt regulering af for meget eller for lidt opkrævede beløb indregnes i resultatopgørelsen som en korrektionspost til nettoomsætningen. Korrektionsposten bør, hvis ikke denne vises som særskilt post i resultatopgørelsen, medtages og nærmere omtales i en note til nettoomsætningen.

Vedrørende indregningen af over- eller underdækningen i balancen er det afgørende, om denne kan betragtes som et aktiv eller en gældsforpligtelse. Om indregning af aktiver og forpligtelser siger årsregnskabslovens § 33:

"Et aktiv skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden og aktivets værdi kan måles pålideligt....."

Stk. 2. En forpligtelse skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Stk. 3. Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser skal der tages hensyn til alle forhold, herunder forudsigelige risici og tab, der fremkommer inden det tidspunkt, hvor årsrapporten udarbejdes, og som bekræfter eller afkræfter forhold, som er opstået senest på balancedagen.”

I bilag 1, C, nr. 1 til årsregnskabsloven defineres aktiver således:

”1. aktiver

Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.”

I bilag 1, C nr. 5 til årsregnskabsloven defineres forpligtelser således:

”5. Forpligtelser:

Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele. ”

Det er styrelsens opfattelse (på baggrund af ovenstående definitioner), at en reguleringsforpligtelse som følge af en overdækning med pligt til regulering i taksten skal indregnes i balancen. Det samme gør sig gældende ved en underdækning i de tilfælde, hvor forsyningsselskabet har valgt at udnytte sin ret til at regulere taksten.

Et aktiv og en forpligtelse er en eksisterende kontrolleret ressource eller en pligt på balancetidspunktet, der er opstået som resultat af begivenheder i det afsluttede regnskabsår. Disse begivenheder har bestået i, at selskabet har beregnet prisen med ”overdækning/underdækning”, hvor denne lovbestemt skal refunderes/betales af forbrugerne.

Det er styrelsens opfattelse, at hvis der er tale om en monopollignende situation med et leveringsret og en leveringsforpligtelse, og der samtidig i særlovgivningen er en eksigibel ret til opkrævning af de faktiske omkostninger, vil det tilgodehavende, som opstår ved en underdækning, være så sikker på efterfølgende realisering, at der skal ske indregning som aktiv efter årsregnskabslovens regler herfor.

Indregning af en oparbejdet reguleret overdækning, som skal tilbagebetales brugerne, skal efter styrelsens opfattelse indregnes som en hensat forpligtelse eller en gældsforpligtelse afhængig af særlovgivningens regler på området, herunder hvorledes der skal ske tilbagebetaling af overpriser samt tidspunktet for disse.

Hvis forsyningsselskabet, som styrelsen har forstået det, har en lovbestemt tilbagebetalings- eller prisreguleringspligt, og beløbet kan opgøres pålideligt, og der er fast tidspunkt herfor, er det styrelsens opfattelse, at selskabet er pålagt en forpligtelse, som skal præsenteres som en gældsforpligtelse i årsregnskabet.

Er forholdet imidlertid, at forpligtelsen er uvis med hensyn til størrelse eller forfaldstidspunkt, skal forsyningsselskabet indregne og præsentere beløbet som en hensat forpligtelse (hensættelse).

Den anvendte praksis skal med opgørelsesmetode m.v. beskrives i redegørelsen eller noten for anvendt regnskabspraksis.

Styrelsen kan i øvrigt henvise til de foreløbige konklusioner på IASBs⁷ løbende drøftelser og i den anledning udkastet af juli 2009 vedrørende rate-regulerede aktiviteter, ED/2009/8 "Rate-regulated Activities" med tilhørende udkast til Basics for Conclusions (BC) og Illustrative Examples.

Ifølge udkastet er der to kriterier, som skal være opfyldt, før der kan være tale om takstregulerede aktiviteter, som skal indregnes i årsregnskabet. For det første skal et godkendt organ fastsætte prisen, og kunderne skal være bundet af denne pris. For det andet skal prissatsen være fastsat for at betale de udgifter (plus et evt. afkast), som der er ved at drive aktiviteten.⁸

Efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse skal begrebet "offentlig prisregulering" efter årsregnskabsloven forstås ud fra en principbaseret tilgang. Det væsentlige er, at prisen er reguleret og under kontrol af en offentlig myndighed. Prisen kan enten være fastsat for den enkelte ydelse eller for en samlet pakke af ydelser, som det sker efter lovgivningen for offentlig forsyningsvirksomhed. Der kan også være tale om, at prisen skal forhåndsgodkendes af en myndighed, eller at prisen kalkuleres af virksomheden efter lovgivningens krav, hvorefter myndighederne kan beslutte at efterprøve beregningen.

Virksomheden skal måle over- eller underdækningen på tidspunktet for første indregning og efterfølgende til deres forventede nutidsværdi.⁹ Ved balancedagen skal virksomheden overveje, om taksterne gør det muligt at inddrage de indtægter, der skal til, og at beløbene kan inddrives. Hvis ikke, skal der i henhold til udkastet indregnes en værdiforringelse i henhold til IAS 36.¹⁰

⁷ International Accounting Standard Board, det organ, der udsteder de internationale regnskabsstandarder.

⁸ ED/2009/8 Question 1 og afsnit 3

⁹ ED/2009/8 Question 3 og afsnit 12

¹⁰ ED/2009/8 Question 5 og afsnit 17-20

Udkastet lægger også vægt på, at der skal være uddybende oplysningskrav i regnskabet til brugerne, således at det er forståeligt og muligt at identificere, hvilke takstmæssige aktiver og forpligtelser, der er indregnet i regnskabet¹¹.

En del af diskussionerne til udkastet går på, om der kan være tale om et aktiv, når retten til takstforhøjelser gælder hele kundeporteføljen. Det vil sige, at den enkelte kunde ikke har forpligtet sig til at efterspørge en given mængde. I udkastet til Basis for Conclusions¹² konkluderer IASB, at indregning og måling af reguleringsaktiver og –forpligtelser skal betragtes på et aggregeret kundeniveau som en helhed.

Ad. 3 Præsentation af indskudt kapital og opsparet overskud, som ikke kan udloddes

I nogle typer af forsyningsvirksomheder kan der opspareres overskud, der ikke skal tilbagebetales til forbrugerne. Omvendt må dette overskud heller ikke blive udloddet til ejerne. Der kan også i nogle typer af forsyningsvirksomheder være indskudt kapital (f.eks. en overkurs), som ligeledes ikke kan udloddes til ejerne. Begrænsningerne følger af de særlige bestemmelser for forsyningsvirksomheder.

Beløbene er udtryk for egenkapital, da de ikke opfylder definitionen på en forpligtelse. Ejernes begrænsede rådighed over posterne medfører ikke, at der er tale om forpligtelser.

Disse beløb skal, efter styrelsens opfattelse, præsenteres som en bunden reserve i egenkapitalen. Overskud kan f.eks. præsenteres som ”overskud, der i henhold til særlovgivning ikke kan udloddes”. Indskudt kapital kan være bunden overkurs eller anden bunden reserve.

Der er en række regnskabsmæssige og selskabsretlige krav til egenkapitalreserver. Der kan være restriktioner for udlodning eller mulighed for netop udlodning.

En reserve, der opstår ved indskudt kapital eller overført overskud, men som i henhold til særlovgivning ikke kan udloddes til selskabsdeltagere, skal præsenteres som bunden reserve på egenkapitalen.

Der er begrænsede krav til sådan en reserve i selskabs- og årsregnskabslovgivningen, dog må det af hensyn til et ”retvisende billede” være nødvendigt og hensigtsmæssigt at signalere overfor regnskabsbruger, at der er tale om en lovbestemt bunden reserve, som ikke kan udloddes. Det er f.eks. muligt at have en forklarende tekst under egenkapitalnoten, hvoraf det fremgår, at kapitalen er bunden og begrundelse herfor.

¹¹ ED/2009/8 Question 6 og afsnit 24-30

¹² Basis for Conclusions, ED/2009/8 BC afsnit 19

Nye arabertalsposter kan tilføjes under egenkapitalen, jf. årsregnskabslovens § 23, stk. 2, og benævnelsen kan ændres, jf. § 23, stk. 4. Disse bestemmelser vil være relevante at anvende for forsyningsvirksomheder, som har disse særlige reserver af bunden egenkapital.

Notatets anvendelse

Notatet giver udtryk for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vejledende fortolkninger, som ikke nødvendigvis er bindende, idet endelig afgørelse henhører under domstolene. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal gøre opmærksom på, at notatet har været forelagt og drøftet i Regnskabsrådet.

De vejledende fortolkninger i notatet, vil naturligvis kun blive benyttet fremadrettet i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens arbejde i forbindelse med den stikprøvevise undersøgelse af modtagne årsrapporter.

Om EY

EY er en af verdens førende organisationer inden for revision, skat, transaktioner og rådgivning. Den indsigt og de ydelser, vi leverer, hjælper med at opbygge tillid til kapitalmarkederne og den globale økonomi. Vi udvikler dygtige ledere og medarbejdere, som sammen leverer det, vi lover vores interessenter og bidrager til, at arbejdsverdenen og arbejdslivet fungerer bedre - for vores medarbejdere, vores kunder og det omgivende samfund.

EY henviser til den globale organisation og kan referere til et eller flere medlemsfirmaer inden for Ernst & Young Global Limited, som hver især udgør en selvstændig juridisk enhed. Ernst & Young Global Limited, som er et engelsk 'company limited by guarantee', yder ikke kunderådgivning. Flere oplysninger om vores organisation kan findes på ey.com.

© 2018 Ernst & Young P/S, CVR-nr. 30700228
All Rights Reserved.

Dette materiale er udarbejdet alene til orientering, og oplysningerne i det tilsigter ikke at være fyldestgørende, og de træder ikke i stedet for udførlige analyser eller udøvelsen af professionelle skøn. I konkrete sager opfordres brugere til at henvende sig til EY's rådgivere.

ey.com/dk